

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\W\Woods, B\Woods Barbara - plamen duše.pdb

PDB Name: Woods Barbara - plamen duše
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 13.10.1937
Modification Date: 13.10.1937
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

BARBARA WODOVÁ
PLAMEN DUŠE.,.

KNÍŽNÍ KLUB.,.
Originální vydání
Soulflame.,.
Přeložil
Jiří Durman.,.
Copyright (C) 1986 by Barbara Wood.,.
Translation (C) Jiří Durman, 1994.,.

Tato kniha je věnována, s láskou
JOHNU MAKAREWICHI.,.

Dále si mé díky zasluhují tito, pro mne zvlášť důležití lidé;
má matka, která vždy věřila jedné cikánské hadačce; můj
manžel George a můj otec, za jejich podporu a povzbuzo-
vání; Betty vasin, která to ode mne čekala již dávno a vždy
mi věřila; Kate Medina, nejlepší vydavatelka na světě a Har-
vey Klinger, nejlepší literární agent světa.

Zvlášť věřel díky Denisi Keatingovi za jeho pomoc při každé
krizi mého psacího stroje!.,.

Poznámka na vysvětlenou.,.

Dávné národy užívaly vlastní názvy pro rostliny a byliny zmiňované v této
knize. Pro snadnější identifikaci jsem však zvolila označení, která jsou dnes
nejrozšířenější - například "blín" místo latinského hyoscyanus.
Také pro historickou postavu Lucia Domitia Ahenobarba užívám jméno
Nero, kterým byl ve skutečnosti známým teprve, když se stal císařem.,.

PROLOG.,.

Toho dne se objevilo tolik zvláštních znamení, že ještě dřív
než pozdě v noci zaslechla zoufalé údery na dveře, léčitelka
poznala, že tahle noc navždy změní její život.
Špatná znamení se hlásila již mnoho dnů. Zdály se jí pro-
rocké sny; viděla hady a měsíc zalitý rudou krví. Také tu by-
ly sny těch, které za ní přicházely. Těhotným ženám s bři-
chem se zdálo, že porodí holubice, mladé panny měly ve
spánku znepokojivé vize. Navíc se v tábořišti Beduinů na ji-
hu města narodilo dvouhlavé tele a lidé spatřili Andrachova
ducha. Bezhlavý duch kráčel půlnočními ulicemi a vykřiko-
val jména svých vrahů. Tolik zlých znamení nelze nechat bez
povšimnutí. Ale komu jsou určena? ptali se obyvatelé poušt-
ního města Palmýry a kradmo se ohlíželi, zda něco nečíhá
za jejich zády.
Jsou určena mně, věděla léčitelka, i když nechápala proč.,.

Když krátce po východu měsíce uslyšela naléhavé údery

na dveře, pochopila: Toto je předpovězená hodina.

Přehodila si přes hubená ramena šál a s lampou v ruce otevřela dveře, aniž se zeptala, kdo je za nimi. Obyčejní lidé z Palmýry se mohou cizí návštěvy bát, ale Mera ne. Lidé k ní přicházejí pro léky a zařikání, hledají úlevu v bolesti nebo medicínu na své úzkosti. Ale ještě nikdo jí nepřišel škodit.

Ve větrné tmě za jejím prahem stáli muž a žena. Muž ušlechtilých rysů, s vlasy prokvetlými stříbrem, oblečený v modré pláštěnce sepnuté zlatou sponou. Žena byla jen o málo starší než dítě, měla vzednuté břicho, které jen stěží skrýval zvlněný plášť.

Když Mera otevřela dveře, spatřila nejprve dvě vylekané oči v bledé tváři. V tváři muže. Tvář dívky byla stažená bolestí.

Mera ustoupila a nechala vítr vnést návštěvu dovnitř. Musela prudce zabouchnout dveře, světlo lampy zatančilo divoce po stěnách a její dlouhé černé copy se jí na zádech rozevlály. Když zabezpečila dveře a otočila se, uviděla mladou ženu klesat na kolena.

"Přišel její čas..." řekl muž a snažil se ji podepřít. Mera postavila lampu, pokynula směrem k slavníku v rohu místnosti a pomohla ženu uložit.

"Ve městě říkali, že pomůžete..." začal.

"Jméno," řekla Mera. "Musím znát její jméno."

Jeho oči ji znepokojeně sledovaly. "Je to nutné?"

Mera cítila jeho strach, zaléval ji jako zimní déšť. Vážně pohlédla do vyděšených očí, položila svou ruku na jeho a zašeptala: "Na tom nezáleží. Bohyně ho zná."

Rychle do práce, říkala si Mera. Jsou to uprchlíci. Před někým nebo před něčím utíkají. Podle toho, jaké mají šaty, jsou bohatí. A přicházejí z daleka, v Palmýře jsou cizí.

"Je to má žena." Muž stál bezradně uprostřed pokoje. Prohlížel si pozorně porodní bábu. Když se vydali do domku na kraji města, očekával, že to bude stařena. Tato žena však byla krásná a její věk se nedal uhádnout. Rozhodil bezmocně rukama. Má hladké ruce, všimla si Mera v mihotavém světle lampy. Dlouhé a pěstěné, stejně jako on - vysoký, pohledný a ušlechtilý. Říman, uzavřela. Velmi významný Říman.

Přála by si, aby měla víc času na řádnou přípravu, aby mohla číst ve hvězdách a prostudovat astrologické tabulky. Čas však nebyl. Porod již probíhal.

Muž sledoval, jak léčitelka ve spěchu připravuje horkou vodu a plátno. Předtím, v hostinci, o ní správce mluvil s nábožnou úctou. "Je to čarodějka," řekl, "její kouzla jsou ještě mocnější, než kouzla samotné Ištar." Proč tedy, přemítal Říman a rozhlížel se malou místností, žije tak skromně? Nemá ani otroka, aby otevřel pozdní návštěvě dveře.

"Držte ji za ruce," poručila Mera a sama klekla dívce mezi nohy. "Jakého má boha?"

Chvilku zaváhal, než odpověděl: "My uctíváme Herma."

Přišli z Egypta! Mera s uspokojením přikývla. Sama byla Egyptanka, a proto byla důvěrně spjata s Hermem, bohem ochráncem. Natáhla se dopředu a vyznačila znamení Hermova kříže nad útlou ženou, dotýkajíc se jejího čela, prsů a ramen. Pak si Mera sedla zpět na paty a pokřižovala se také. Hermes je mocný bůh.

Porod byl obtížný. Dívka měla úzkou pánev a často křičela. Muž klečel soucitně vedle ní, přikládal jí k čelu plátno, držel ji za ruce a šeptal jí dialektem z údolí Nilu, kterým Mera sama před mnoha lety mluvila. Zazněl jí v uších jako sladká hudba. Jsem pryč už příliš dlouho, uvažovala, když se připravila na příchod dítěte. Snad mi Bohyně dopřeje naposled pohlédnout na mou zelenou řeku ještě než umřu...

"Je to chlapec," řekla konečně a jemně dýchla do maličkého nosu a úst. Říman se sklonil. Jeho stín dítě přikryl jako ochranná pokrývka. Mladá žena, vyčerpaná námahou, zhluboka oddechovala. Mera podvázala a přeřízla šňůru, přiložila dítě matce k prsu a měkce ji vybídla: "Teď musíte říct jeho jména. Ochraňujte ho, maličká, jinak vám ho pouštní džinové budou chtít ukrást..."

Dívka přitiskla vyprahlé rty do růžové mušličky chlapcova ouška a zašeptala synovo duchovní jméno, jméno, které bude znát jen on a bohové. Poté, už slyšitelně, zesláblým hlasem jemně vyslovila: "Hélios," jeho jméno života.

Spokojená Mera se vrátila ke svému úkolu, aby se postarala o placentu. Jak se však vítr venku s vytím zdvihl a dveře i okenice se rozklepaly, spatřila v kosém světle cosi znepokojivého. Z útroby rodičky vystupovala droboučká a namodralá ruka.

Dvojče!

Mera znovu udělala znamení Hermova kříže, přidala posvátné znamení Isis a chystala se na další porod. Modlila se, aby měla dívka dostatek sil.

Vítr kvílel tak divoce, že to opravdu vypadalo, že džinové jsou u dveří a pokoušejí se odnést dva nové životy. Malý domek Mery s jedinou místností byl postaven ze solidních hliněných cihel, ale přesto se chvěl a třásl, jako by se měl každým okamžikem překotit. Dívka naříkala spolu s větrem. Tváře jí svítily šarlatem a propocené vlasy se přilepily k hlavě. Zoufalá Mera uvázala trpící dívce k hrdlu amulet - žábu vyřezanou z jantaru zasvěcenou Hekaté, bohyni porodniček.

9

Zvláštní bylo, že chlapeček stále ještě stočený u matčina prsu, nevydal ani hlásku.

Meře se konečně podařilo vytáhnout i druhé dítě do připravených prostěradel. S velkou úlevou viděla, že je živé. Když řezala pupeční šňůru, zaslechla venku hluk, změť zvuků, které by tam neměly být. Mera prudce zvedla hlavu a spatřila Římana, jak upřeně hledí ke dveřím.

"Koně," řekl. "vojáci."

Domkem se hromově rozlehly rány na dveře. To neklepal někdo, kdo si přál vstoupit, ale ten, kdo chtěl vyrazit dveře.

"Našli nás," řekl krátce.

Mera byla v mžiku na nohou. "Jdeme!" sykla a vrhla se k úzkým dvířkům na konci místnosti. Neohlédla se, takže neviděla, jak dovnitř vrazili vojáci v rudých pláštích. S nahou a vlhkou novorozenou holčičkou přitisknutou na prsa se bez váhání vrhla do temnoty spíže, přilepené k jejímu domku a vskočila do kukuřičného koše, kde se schoulila pod klasy, jak jen to nejvíc šlo. Ležela stočená ve tmě koše, a kůži jí rozdírала kukuřice. Sotva dýchala, když slyšela dupot obitých sandálů po podlaze z udusané hlíny. Ozval se krátký hovor v řečtině, stakato rozkazů a odpověď, kovový svist vzduchem. Dva ostré výkřiky a pak ticho.

Mera nedokázala ovládnout své chvění. Dítě se jí třásl v pažích. Těžké kroky prošly místností, a zamířily i do spíže. V mezírkách koše zazářilo světlo, někdo s lampou místnost prohledával. A pak uslyšela hlas ušlechtilého Římana, chrapotivý a slabý: "Nikdo tam není, říkám vám. Porodní bába nebyla doma. Jsme tu sami. Já... já jsem pomáhal dítěti sám... K dovršení hrůzy ještě začalo děcko Meře v rukou fňukat. Rychle zakryla malou tvářičku a zašeptala: "Požehnaná Matko, Královno Nebes, nenech to dítě zabít."

Znovu zatajila dech a poslouchala. Obklopovalo ji jen ti-

cho, tma a sténání větru. Čekala. Dítě tiskla k hrudi, rukou zakrývala malá ústa. Krčila se v koši snad celé dlouhé hodi-ny. Celé tělo ji už bolelo, dítě se vrtělo. Ale ona zůstávala v úkrytu.

Když už to trvalo celou věčnost, zdálo se Meře, že zaslech-la ve větru další hlas. "Ženo..." volal.

Opatrně se zdvihla. V šeru nadcházejícího úsvitu jen stěží rozeznala na podlaze schoulenou postavu a slyšela Řimana vykřiknout slabým hlasem: "Ženo, už jsou pryč..."

Po tak dlouhém skrývání se v koši cítila v těle každý kloub a sval, a když se odbelhala k muži, uviděla, že je celý za-krvácený. "Vzali je s sebou..." zasténal. "Mou ženu a chla-pečka..."

Mera omámeně hleděla na prázdný slammík. Odvlekli že-nu přímo z porodního lůžka a její novorozeně s ní!

Říman zdvihl třesoucí se ruku. "Má dcera... nechte mne..."

Přišli zabít otce, přemýšlela Mera, když skláněla nahé dítě k ruce umírajícího, a přesto vzali matku se synem živé. Proč? "Jména..." lapal po vzduchu. "Musím jí dát jména než..."

Mera položila, hlavičku dítěte k jeho ústům a sledovala rty tvořící tajné jméno, jméno, které se stane duchovním poutem mezi dítětem a bohy a které žádný smrtelník kvůli jeho ma-gické síle nesmí zaslechnout. Potom nahlas vyslovil její jmé-no života: "Selené. Jmenuje se Selené..."

"Nechte mne, abych vám ošetřila rány," řekla Mera něžně.

Zarazil ji zavrtěním hlavy. Pochopila proč. Jeho tělo bylo zkroucené v nepřírozené poloze. "Vezměte ji odtud," zašep-tal. "Hned! Ještě teď v noci! Nesmějí ji najít! Ukryjte ji. Po-starejte se o ni. Pochází od bohů."

"Ale kdo vlastně jste? Jak jí mám povědět, kdo jsou její ro-diče a její rodina?"

Těžce polkl. "Tenhle prsten... dejte jí ho, až bude starší.

Řekne jí... všechno. Povede ji k jejímu osudu. Ona patří k bo-hům..."

Když Mera stáhla z jeho prstu těžký zlatý prsten, Říman zemřel. Ve stejném okamžiku se děvčátko Selené rozplakalo.

Mera se na ni podívala a s úžasem spatřila, že dítě má ně-co s ústy - malý porodní defekt. A náhle pochopila: Je to znamení boží náklonnosti k dítěti. Říman říkal pravdu: Tohle děvčátko opravdu pochází od bohů.

10 11 .

KNIHA PRVNÍ.,.

Antiochie v Sýrii.,.

KAPITOLA 1.,.

Selené právě přecházela tržiště, když se ta nehoda stala. By-la v severním předměstí, s vilami boháčů a širokými ulicemi. Přicházela sem jen zřídka a toho horkého červencového dne sem přišla nakoupit vzácné léčivé byliny. Její matka potře-buje semena blínu k přípravě uspávacího nápoje. Co Mera sama nepěstuje na své zahrádce a nekoupí na velkém trhu dole ve městě, musí Selené opatřit u Řeka Paxise. Proto krá-čela tržištěm, když prodavače rohoží stihlo neštěstí.

Selené viděla, jak se to stalo. Obchodník vázal stočené ro-hože oslu na hřbet a sehnul se pro konec provazu, když zví-ře divoce koplo dozadu a prudce ho zasáhlo ze strany do hlavy.

Selené strnula a pak se rozběhla na místo nehody. Bez-myšlenkovitě upustila košík s vzácným obsahem, poklekla u zraněného a položila si jeho hlavu do klína. Silně krvácel a tvář mu hrozivě ztmavla.

Několik kolemjdoucích se s mírným zájmem zastavilo, ale pomoci se nesnažil nikdo. Selené k nim vzhledla. "P-pomoc!" vykřikla. "O-on..." S grimasami se marně pokoušela vyrazit slova.

Lidé kolem se jen dívali. Jasně jim četla z tváří. Neumí mluvit, myslí si. Je to nějaká ubožačka.

"J-je zraněný!" vyhrkla a krev jí stékala po rukou.

Okolostojící se jen po sobě podívali. "Tomu není pomoci," prohlásil prodavač látek, který přiběhl od svého obchodu a teď si prohlížel nákladné rohože a uvažoval, jak se jich zmocnit. "Úřady už se postarají, aby ho někdo pohřbil."

"On není m-mrtvý!" Selené se zoufale snažila, aby jí rozuměli. Lidé se už otáčeli, ztratili o podívanou zájem. Selené křičela, ať pomohou, ať něco udělají. Přece ho nemohou jen tak opustit. Co může dělat ona, dívka, které ještě není ani šestnáct a je sama v městské čtvrti, kde se pořádně nevyzná.

"Co se tu děje?" ozval se hlas v zástupu.

Selené vzhledla k muži, razícímu si cestu davem. Vystupoval s autoritou a měl na sobě bílou tógu římského občana.

14 15

"Kopl ho o-osel," snažila se říct co nejzřetelněji. "Do hlavy..."

Cizinec si ji prohlížel. Obočí mu dávalo zlostný výraz - mezi ním už se rýsovala začínající vráska - ale oči pod ním vypadaly laskavě. Chvilí pozoroval, jak její oči prosí o pomoc a neuměle zápasí se slovy. Pak řekl: "No dobrá," a klekl si, aby rychle prohlédl prodavače rohoží. "Pojď se mnou. Možná ho zachráníme."

Selené s úlevou zaznamenala, že dal znamení svému společníkovi, velikému, svalnatému černochovi, který si zraněného přehodil přes široká ramena. Pak zamířili rychlým tempem dolů ulicí. Vysoká Selené s nimi držela krok. Ani nepomyslela na koš, který nechala ležet na náměstí. Teď ho sebral žebrák, který nemohl uvěřit svému štěstí. Nepomyslela ani na matku, čekající dole v chudinské části Antiochie na semena blínu, která odpoledne potřebovala k provedení potratu.

Vstoupili bránou ve vysoké zdi a Selené je následovala zahradou plnou letních květin. Ještě nikdy neviděla tak velký dům, tak prostorné a vzdušné místnosti. Její nohy obuté v sandálech ještě nikdy nestály na tak pěkných podlahách, vyleštěných a vykládaných mozaikami. Nedovedla si ani představit, že by stěny mohly být z takových krásných mramorů a nábytek tak bohatý a elegantní. Rozhlížela se na všechny strany a následovala pána a jeho otroka přes atrium až do místnosti větší než celý její dům, středně zařízené jen lehátkem, židlí a stolků se zlacenými nožkami.

Když omdlelého prodavače rohoží položili na lehátko a podepřeli polštáři, cizinec si odložil bílou tógu a začal zkoumat ránu.

"Jmenuji se Andreas," řekl Selené. "Jsem lékař."

Otrok hned začal otvírat zásuvky a pouzdra, nalil vodu do umyvadla, přichystal obvazy a nástroje. Široce rozevřenýma očima pozorovala Selené lékaře, jak rychle a zručně oholil obchodníkovu hlavu a omyl krvácející ránu vínem a octem. Když pracoval, mohla se Selené kolem sebe lépe rozhlédnout. Jak odlišné bylo to místo od toho, kde léčila Mera!

Dům Selené, kam přicházelo za Merou nesčetné množství pacientů, měl jedinou místnost plnou všeho, co souvisí s léčením: na stěnách byly zavěšeny berle, police přetékalý džbány, z nízkého stropu visely byliny a kořeny. Misky byly zastrkané do jiných misek a obvazy nacpané v každém kout-

ku. Pohodlné a známé útočiště nemocných a zraněných v antiochské čtvrti chudáků, jediný domov, jaký Selené za svých necelých šestnáct let poznala.

Ale tenhle pokoj! Vzdušný a rozlehlý, se zářící podlahou a oknem, kterým proudí slunce, lehkými stolky s přípravnými nástroji a tampony, malé flakony seřazené v úpravných řadách. A v rohu stojí socha Aesculapia, boha léčení. Selené poznala, že je to pracovna řeckého lékaře, už slyšela, jak jsou pokročili a moderní.

Když uviděla Andrease odborně oholit obchodníkovu hlavu nožem a ránu vycpat cupaninou, věděla, že uhádla. Tenhle muž se vyučil možná až v samotné Alexandrii!

Než započal s další prací, obrátil se Andreas k Selené:

"Můžeš počkat v atriu. Otrok tě zavolá, až skončím."

Ona však jen potřásla hlavou a zůstala stát.

Krátce se na ni pobaveně podíval a pokračoval vybranou řečtinou, kterou ve svém okolí slychala jen vzácně. Musíme zjistit, zda se jedná o zlomeninu. A abychom to zjistili, použijeme toto...

Andreas potřel oholenou hlavu hustou černou pastou. Selené přistoupila blíž a se zaujetím ho pozorovala. Jeho ruce byly hladké, s dlouhými, štíhlými prsty. Po chvíli Andreas pastu seškrábal. "Tam," ukázal na černou linku na kosti. "Tam je zlomenina. Vidiš, jak je vmáčklá a tlačí dovnitř. Mozek je zde pod tlakem. Musím tlak uvolnit, jinak ten muž určitě zemře."

Oči Selené se široce rozevřely. Za celá léta, kdy pomáhala matce a pracovala s Merou bok po boku, aby se naučila dávnému umění lékařství, ještě nikdy neviděla otvírat lebku.

Andreas si vybral nástroj, který se velmi podobal vrtáku, jaký s matkou používaly na rozdělování ohně. "Malachu," řekl otrokovi, "přidrži mi ho, prosím."

Selené se zaraženě dívala, jak vrták pracuje, jak se Andreasovy ruce mihají nahoru a dolů v neúnavném, pravidelném rytmu. Malachus ránu každou chvíli vyplachoval vodou.

16 17

Nakonec se vrták zastavil, Andreas ho odložil a řekl: "Tady je vejce, které by ho zabilo nebo ochromilo na celý život."

Selené ho uviděla. Démonovo vejce, uhnízděné mezi lebkou a mozkiem, snesené úderem oslova kopyta. Pohlížela na ně s posvátnou úctou. Když doma matka léčila zranění hlavy, udělala vždycky chlebovou placku s opiem a rozprostřela ji na hlavě nemocného jako klobouk. Pak odříkala modlitbu, dala mu magický amulet a poslala ho pryč. Mera nikdy hlavu neoholila nožem ani neotevřela lebku, a tak většina postižených zemřela. S bušícím srdcem Selené uvažovala, zda se nestává svědkem zázraku.

Andreas vzal něco, co připomínalo tupou lžici, jemně ji vsunul do lebky a vyzdvihl zhmožděnou kost z mozku. Bezvědomý muž okamžitě zasténal, jeho barva se zlepšila a začal silněji dýchat.

Když Andreas pracoval, Selené si prohlížela jeho profil.

Hluboce soustředěný vypadal přísně, obočí nad šedomodrým oči měl zachmuřené. Měl velký, lomený nos, který zdůrazňoval jeho zlostný pohled, rty sevřené do úzké linky a jeho pevnou a širokou čelist rámoval úhledně zastřížený tmavohnědý vous. Selené si říkala, že mu bude asi třicet, ale náznaky šedin na spáncích ukazovaly, že Andreas je jedním z mužů, kteří ve čtyřiceti už mají vlasy stříbrné.

Vejce vyjmul celé, ale za ním vytryskl proud krve. Andreas tiše a klidně pokračoval.

Selené jeho klid obdivovala. Měl vážnou, soustředěnou tvář beze stopy strachu. Oči sotva zamrkaly, dýchal opatrně a leh-

ce. Jeho ruce neustávaly v práci, ač si Selené celou dobu myslela, že už každým okamžikem musí odhodit nástroje a vykřiknout: "Tohle je nemožné!"

Ale Andreas vytrval, očima, rukama, celou bytostí soustředěn na pacienta, jako by nic jiného ve vesmíru neexistovalo. V tak zoufalé situaci budil jeho odhodlaný výraz u Selené respekt.

Konečně krvácení ustalo. Když Andreas odložil své nástroje, bylo třeba ránu vymýt vínem, zaplnit otvor horkým včelím voskem a stáhnout kůži na hlavě. Na závěr si Andreas znovu omyl ruce a řekl Selené: "Jestli přijde k vědomí do tří dnů, bude žít. Jestli ne, zemře."

Selené na chvíli zachytila lékařův pohled, pak se odvrátila a přála si, aby mohla jasně vyslovit množství otázek, honících se jí hlavou.

Muž na lehátku náhle vykřikl ze spánku a začal prudce rozhazovat rukama. Otrok Malachus, který mu ovazoval hlavu, uskočil stranou.

"Záchvat!" Andreas přiskočil k raněnému. Snažil se udržet jeho ruku, ale byl hned odhozen. "Přines provaz!" rozkázal Malachovi. "A zavolej Poliba. Budeme potřebovat pomoc." Selené viděla, jak se bezvědomý a smrtelně bledý obchodník s rohožemi na lehátku svíjí a prohýbá jako při pekelném mučení. Andreas se ho snažil zadržet, aby nespadl na zem, ale létající pěsti ho odrazily. Ubožák znovu a znovu bušil hlavou o lehátko, rána se opět otevřela a začala pod obvazy krváčet. Z hrdla mu vycházelo hrozné chrčení a žíly na krku mu vystupovaly.

Malachus se vrátil s obrovitým otrokem a všichni tři muži se namáhali, aby přivázali ruce a nohy obchodníka k lehátku. Záchvat však pokračoval dál. Raněný teď bojoval se svými pouty. Selené slyšela, jak mu praští kosti a klouby, jako by se chystaly prasknout. Andreas temně pronesl: "Tady už nemůžeme nic dělat. Jistě se zabije."

Selené pohlédla na lékaře, jejich oči se na okamžik setkaly a pohledy spojily. Pak se obrátila zpět k muži na lehátku. Ještě byla jedna možnost...

Beze slov Selené postoupila kupředu. Zavřela oči a v mysli vytvořila obraz - obraz plamene, jediného zlatého plamene, planoucího klidně ze svého zdroje. Všude kolem něho je neproniknutelná tma. Mysl Selené se naplnila vidinou intenzivně hořícího plamene, až sama pocítila jeho teplo a slyšela jemné bublání jeho energie. Nyní se plně soustředila na plamen hořící na povrchu její duše, zpomalovala dýchání a snažila se uvolnit své tělo. Měla pocit, že to trvá celé hodiny. Ve skutečnosti to trvalo jen pár okamžiků, než shromáždila své síly a soustředila je do "plamene."

Andreasovi a otrokům, kteří ji sledovali, se zdálo, jako by 18 19

upadla do jistého druhu spánku. Její tvář neprozrazovala nic z intenzivní koncentrace mysli a síly, které se uvnitř pomalu shromažďovaly, se navenek nijak neprojevovaly. Udiveně zírali, když pravidelně dýšající dívka pomalu zvedla ruce a držela je přímo nad zmitajícím se tělem obchodníka. Napřažené ruce se snesly dlaněmi dolů, tak blízko, že se téměř dotýkaly těla, a začaly se pohybovat. Zpočátku v malých, pátrajících kruzích, které se postupně rozšiřovaly, až Seleniny ruce těsně nad povrchem těla ohledávaly mužovu postavu po celé délce.

V mysli Selené byl pouze plamen. Nic jiného pro ni v tu chvíli neexistovalo. Tak jako Andreas totálně zaměřil svou mysl na otevření lebky, i Selené soustředila veškeré myšlenky a sílu na představu plamene. A když se ho "dotkla", jeho žár

vyšlehl z její mysli dolů pažemi a skrze její ruce vyzařoval ven na ležící tělo.

Andreas s úžasem pozoroval, že se dívčino útlé tělo neznatelně kývá ze strany na stranu. Prohlížel si její tvář - vysedlé lícní kosti, ústa s plnými rty. Ještě před chvílí byla plachá a ostýchavá, nyní však vypadala zvláště povznesená. Dívka držela ruce vztažené, dokud se zmučené tělo obchodníka s rohožemi nezačalo pomalu uklidňovat. Nejdříve sebou přestalo škubat a obracet se, potom ustal třes, až konečně znehybnělo ve spánku.

Selené s mžikáním otevřela oči, jako by právě procitla.

Andreas se mračil. "Cos to udělala?"

Uhnula jeho pohledu. Už zase byla nesmělá. Selené nebyla zvyklá mluvit s cizími lidmi. Vždycky když z jejích hezkých úst vycházela neumělá slova, následoval překvapený pohled, pak netrpělivost provázená výrazem, který jasně znamenal: prostě ačka. Často si říkala, že by na to po tolika letech dětského posmívání a přehlížení u stánku v tržnici měla být zvyklá. Lidé na ni často řvali: "Proč nemluvíš pořádně?" Matka jí řekla, že její nedostatek je známkou boží náklonnosti; vadu řeči, se kterou se narodila, později upravili. Tímto znamením jí bohové dávají najevo, že je jim zvlášť drahá, říkávala Mera. Proč to však nechápou ostatní lidé?

Ale k Selenině překvapení neodrážela pohledná tvář řeckého lékaře žádnou z obvyklých reakcí. Přinutila se pohledět do jeho tmavých očí, něžných a přísných zároveň a zdálo se jí, že v nich vidí soucit. Odvážila se říct: "U-ukázala jsem mu c-cestu spánku."

"Jak?"

Selené mluvila, jak nejpomaleji mohla. Bylo těžké, aby jí lidé rozuměli, trvalo to dlouho a lidé většinou dokončili věty za ni. "Je to n-něco, co mě naučila m-matka."

Andreas zdvihl obočí. "Tvá matka?"

"Ona l-léčí."

Andreas chvilku přemýšlel, náhle se rozpomněl na obchodníkovu čerstvé zranění, přistoupil k lehátku, odstranil zakrvácený obvaz a začal ošetřovat ránu.

Když to dokončil, vzal rezavý hrot kopí a nožem odřel rez na ránu. "Tohle urychlí hojení," řekl na tázavý pohled Selené.

"Je známo, že v dolech na železo a měď se vředy otroků hojí nejrychleji. I když nikdo neví proč." Přiložil na ránu nový obvaz, jemně opřel hlavu spícího o lehátko a obrátil se k Selené.

"Pověz mi, co jsi udělala, abys ho uklidnila. Jak jsi to dokázala?"

Selené se dívala na zem, přemožena studem. "N-neudělala jsem nic," řekla neuměle. "Já jsem v-vyvedla jeho s-síly," ruce na bocích se jí sevřely do pěstí. "V-vyvedla jsem jeho síly z bloudění."

"To je léčba?"

Potřásla hlavou. "To n-neléčí. Jen to p-pomáhá."

"A vyjde to vždycky?"

"Ne."

"Ale jak," Naléhal. "Jak jsi to udělala?"

Selené se kousala do rtů, s očima na vzorech mramorové podlahy. "je to dávná technika. V-vidíte plamen."

Andreasovy tmavé oči si ji prohlížely. Dívka byla krásná. Jak se díval, vybavil se mu v mysli obraz, vzpomínka na vzácnou květinu zvanou hibiscus, kterou jednou spatřil. Rysy Selené byly půvabné, zvlášť její ústa. Jaká ironie, pomyslel si, když ústa na pohled tak dokonalá, plní tak špatně svoji funkci

20 21

ci. Není to koktavost, to poznal, když mluvila. Proč tedy nemůže normálně mluvit?

Když prodavač rohoží hlasitě zachrápal, Andreas se usmál a řekl: "Zdá se, že tvůj plamen dělá zázraky."

Selené plaše zdvihla oči a uviděla tvář změněnou úsměvem. Andreas se teď nemračil, vypadal mladší a Selené se přistihla, že o něm začíná uvažovat jinak.

A Andreas uvažoval o Selené. Vada řeči byla zřejmě důsledkem deformace odstraněné v dětství, ale až v pozdním věku a bez následného tréninku výslovnosti. Andreas hádal, co všechno asi kvůli tomu ubohá dívka zakusila. Bylo to na ní znát - kráska, opravdově, ale bolestně plachá; její postoj je omluvný, pohled nejistý a bojácný. Proč jí někdo nepomohl?

Andreasovou tvář přeběhl stín a mezi obočí se mu vrátila vráska, předčasná jizva pro muže právě třicetiletého, následek dlouhotrvající velké hořkosti.

Proč se o to starám? ptal se sám sebe, když už jsem dávno překročil mez, za níž jsem se přestal starat o cokoli.

Vánek zavanul oknem a rozvlnil hedvábné závěsy. Horký dech léta prosycený vůní páleného dřeva, kvetoucích květín a zelené řeky plazící se k moři. Vítr proletěl s nářkem domem lékaře Andrease a probudil ho z rozjímání.

"Budeš potřebovat se svým přítelem pomoci," řekl a pokynul Malachovi. "Můj otrok ti pomůže."

Selené se překvapeně podívala.

"Předpokládám, že ho chceš vzít domů," dodal Andreas.

"D-domů?"

"Ano, aby se uzdravil. Cos myslela, že s ním uděláš?"

Selené byla zaražená. "N-nevím. N-nevím, kdo to je."

Ve tváři lékaře se zračilo překvapení. "Ty toho muže neznáš?"

"Šla jsem t-tržiš-,`ruce jí vylétly k ústům. "Můj koš!"

V Andreasově hlase už zazněla netrpělivost. "Když ho neznáš - a já toho muže také rozhodně neznám, tak proč je tady? A proč jsem," ukázal k lehátku, "tohle dělal?"

Selené se zadívala na hlavu v obvazech. "O-on byl zraněný

"Byl zraněný," opakoval Andreas, jako by nevěřil svým uším, a pohlédl na Malacha, který se zatvářil pobaveně. Andreas se zamračil. "Celé odpoledne jsem pracoval na neznámém," řekl.

"Co s ním mám teď dělat?"

Selené vypadala bezradně.

Andreasova netrpělivost přešla v podráždění. "Myslela sis, že ho tu nechám, že? Pacienty si doma nedržím. To není práce lékaře. Pomohl jsem mu. Teď se musí postarat rodina, aby se uzdravil."

Tvář Selené už byla zoufalá. "A-ale já neznám jeho rodinu!"

Andreas na ni upřeně hleděl. Opravdu má to dítě zájem o to, co se stane s naprosto neznámým člověkem? Proč by měla? Nikdo jiný na světě se o to nezajímá. Kdy jen naposled potkal někoho tak naivního? Od těch dob tenkrát v Korintu, kdy se díval na vlastní odraz v nádrži a viděl tam nezralého mládence, chlapce s hladkými lícemi na prahu rozčarování, už uběhla celá léta.

Andreas se ovládl. Ta dívka je nyní také tam, na druhé straně neviditelného předělu, ještě bez viny, ještě nezkažená. Dívka, která umí sotva promluvit, se zastavila na trhu, aby pomohla člověku, kterého nezná.

Selené sledovala výraz jeho tváře a znovu se jí vrátila ta

stará složitá a naprosto neřešitelná myšlenka, jež ji trápí nekonečně dlouho: co dělat s lidmi.

Selené se s ní střetává dnes a denně v matčině domku: neznámí se objevují u dveří, aby se jim dostalo léčby a nemají, kam by šli, aby se jejich rány zhojily. Lidé, kteří žijí sami, vdovy bez přátel, opuštění invalidé a všichni pacienti upoutaní na lůžko, jež Mera léčila a nikdo se pak o ně nestaral. A na ulicích - ach, na ulicích! Zvlášť v ubohé čtvrti v zátoce, kde se děti toulají v tlupách, prostitutky rodí v postranních uličkách a bezejmenní námořníci onemocní a zemřou na dlažbě. Lidé zůstávají ležet tam, kde upadli, protože se o ně nikdo nepostará. Nemají kam jít.

Selené řekla: "P-prosím, nemohl byste p-pomoci..."

Andreas se na ni opět podíval a nejraději by si dal polí-
22 23

ček za unáhlenost, s jakou se do toho zapletl. I ten největší zelenáč mezi studenty medicíny ví, že se má nejdřív zepnat! Pak cítil, že ustupuje tomu, co spatřil v jejích očích. "Tak dobře," řekl na závěr, "pošlu Malacha, aby se na trhu poptal. Snad toho muže někdo zná. Zatím," Andreas se mračil, když bral svou bílou tógu a přehodil si ji přes rameno, "může zůstat u mých otroků."

Selené se vděčně usmála.

Andreas si ji prohlížel dál. Měla v sobě nevysvětlitelný magnetismus, i když nechápal proč. Rozhodně nepochází z bohatého domu - šaty prozrazují rodinu chudáka. Kolik jí asi je? Ještě ne šestnáct, stále nosí dívčí šaty ke kolenům. Ale den, kdy dostane ženskou stolu a pallu už není daleko. Jeho oči znovu přitáhla její ústa svou téměř hypnotickou smyslností. Těžká, plná ústa, jako tropická květina, kterou mu připomněla - hibiscus rozevřený na stonku. Tvář díky nim dostávala exotický, svůdný ráz a čarovnou krásu. Andreas doufal, že si dívka neuvědomuje, jak si s ní bohové zahráli, když největší dar, kterým ji obšťastnili, byl zároveň její hanbou. Jaké překvapení pro toho, kdo ji spatřil poprvé a uslyšel z těchto rtů těžkopádně vypadávat slova. Byl to výsměch kráse a on tím byl nevysvětlitelně dojat.

Andreas se impulzivně zeptal: "Cos to ztratila na trhu?"

"B-blín," řekla a zvedla prsty, aby ukázala kolik.

Andreas se otočil k Malachovi. "Dej jí, co potřebuje. A koš taky."

"Ano, pane," řekl překvapeně otrok a šel k řadám džbáneků.

Do lékařovy tváře se vrátila tvrdost, dostala zamyšlený, temný výraz, takže vypadal starší. Ale jeho hlas byl laskavý. "Příště si dej pozor, komu chceš jen tak pomáhat. Dům příštího muže nemusí být pro tebe tak bezpečný, jako je tento."

Selené se prudce červenala, když brala od Malacha košík.

Svým nemotorným způsobem Andreasovi poděkovala a utekla ven.

Andreas stál dlouho bez hnutí a poslouchal ozvěnu jejích sandálů na chodbě. Potřásl hlavou. Jaké zvláštní odpoledne! Nejdříve operoval neznámého, který mu s největší pravděpodobností nikdy nezaplatí a ještě klidně pošle pryč dívku, která vše zavinila a na cestu jí dá tu nejdražší medicínu. A sám nedostal nic. Náhle si uvědomil, že dokonce nezná ani její jméno.,.
24

KAPITOLA 2.,.

"Tam, vidíš to dcero?" zašeptala Mera. Selené se sklonila, aby se podívala kukátkem do dělohy. "Toto je děložní krček," po-

kračovala Mera. "Požehnaná brána, kterou všichni přicházíme na svět. Vidiš, jak jsem krček stáhla šňůrou, když před měsíci hrozilo, že se otevře dříve, než nastane čas příchodu dítěte? Dobře se dívej, co teď udělám."

Selené nikdy nepřestala obdivovat matčiny vědomosti. Zdálo se, že Mera ví o zrození a životě vše. Zнала byliny, které zvyšovaly plodnost žen toužících po dětech i masti proti početí pro ty, které otěhotnět nechtěly; znala měsíční cykly a dny příznivé pro početí a porod, věděla jaké amulety nejlépe ochrání dítě v lůně matky a dokonce bezpečně prováděla potraty ženám, které z nějakých důvodů nesměly mít děti. Právě dnes odpoledne Selené pozorovala, jak Mera vstrčila bambusovou třísku do dělohy těhotné ženy, jejíž zdraví bylo tak chatrné, že by ji porod zabil. Mera jí vysvětlila, že bambus v děloze postupně nasákne tělesnou vlhkostí, roztáhne se a rozevře děložní hrdlo, až uvolní drobnou, ještě nezformovaný plod.

Mladá žena, které Mera a Selené teď v noci pomáhaly, byla v posledním stadiu těhotenství. Předtím již třikrát potratila a začínala si zoufat, že nebude mít děti. Její mladý muž vyráběl stany a žádal od ní syny, kteří by pokračovali v jeho profesi. Bratři na něho naléhali, aby se rozvedl a vzal si jinou ženu.

V obavách, aby nepotratila a neztratila svou jedinou a poslední naději, přišla za Merou v druhém měsíci těhotenství. Mera udělala opak toho, co pomáhalo ženám k potratu. Místo aby jemně otevřela hrdlo a uvolnila plod, uza vřela ho stažením šňůry kolem otvoru dělohy a sevřela ji jako

25

sešpulená ústa. Pak nakázala mladé ženě ležet celou zimu i jaro.

Nyní skončilo devět měsíců, žena ležela na posteli, nafouklé břicho se otřásalo zdravými stahy a muž klečel úzkostlivě vedle ní.

"Teď musíme být velice opatrní," řekla Mera klidně. "Drž světlo pevně, dcero. Přeríznou šňůru."

Selené si pamatovala každé slovo, každý pohyb, který matka udělala. Od chvíle, kdy jako tříletá dokázala odlišit list neškodné máty od jedovatého náprstníku, se Selené učila a pracovala s matkou. Dnes v noci, když dorazily do domu výrobce stanů, pomáhala s přípravami - bylo třeba zapálit posvátný oheň Isidě, ohřát v plamenech měděné nástroje, aby plameny vyhnaly zlé duchy nákazy. S matkou zpěvem vzývaly Hekaté, bohyni porodniček, aby dnešní noc pomohla této mladé ženě a pak rozložily prostěradla a plátno určené k porodu.

Poté si Mera umyla ruce a ujala se svého úkolu. Její ostře řezanou tvář jako by sochař vytesal v černé a hnědé.

Když Mera postupně zavedla dlouhé kleště do vaginy a uchopila volný konec šňůry jemnými měděnými zuby, rodička vzdychala a svírala manželova zápěstí. Pak Mera vzala dlouhý nůž a hluboce soustředěna ho prsty zavedla dovnitř. Děloha nezůstávala v klidu, teď se v ní hýbal život. S každým stahem se hlavička dítěte tlačila proti staženému otvoru. Šňůra vyklouzla z kleští. Mera ji uchopila znovu. Žena vykřikla a snažila se zvedat pánev. Selené musela několikrát přemístit lampu a pevně držet matce kukátko. Jen tenká blánka měkké kůže dělila čepel nože od křehké hlavičky dítěte. "Drž ji pevně," obrátila se Mera na bledého muže. "Teď to musím přeríznout. Už to nelze odkládat."

Selené cítila, jak jí buší srdce. Přestože už byla u tolika porodů, nikdy to pro ni nebyla pouhá rutina. Každý porod je jiný, má své vlastní nebezpečí, náhody, zázrak. Selené věděla, že tomu dítěti hrozí zadušení v děloze, smrt z prud-

kých stahů a vyčerpání.

Město za stěnami stanařova domu leželo tiše v horké noci. Půl milionu obyvatel Antiochie spalo, mnozí na střechách, když egyptská léčitelka Mera znovu prováděla svá kouzla.

Oči mladého muže se strachem rozšířily. Čelo se lesklo potem. Selené se na něho usmála, snažila se ho uklidnit a povzbudit dotekem ruky. Muži někdy při porodu trpí stejně jako ženy, neboť jsou bezmocní a bezradní tváří v tvář nejvyššímu mystériu. Selené někdy viděla muže i omdlévat. Většinou však odcházeli z domova do společnosti přátel. Tento mladý muž byl dobrý manžel. Bylo vidět, že trpí a nejraději by byl jinde, ale přesto zůstal se ženou a snažil se jí její úděl ulehčit.

Selené opět položila svou ruku na jeho; podíval se jí do tváře, s námahou polkl a přikývl.

Meřiny oči hleděly pevně. Nehýbala se, jen hrud' se jí lehce zdvíhala a klesala. Když teď dojde k jedinému sklouznutí nože, bude vše ztraceno.

Náhle se děloha uklidnila. Mera na okamžik spatřila hlavičku dítěte; zavedla dovnitř dlouhý nůž a rychle a čistě přerázla šňůru.

Rodička vykřikla. Mera spěšně odklidila nástroje a přichystala se na porod. Selené ji obešla, klekla si k nastávající matce a položila jí na čelo vlhké plátno. Porod se nyní rozběhl, stahy byly tak časté, že mezi nimi nebyla žádná přestávka. Mera poučila ženu, kdy má zatlačit a kdy čekat. Muž bleď jako plátno, na kterém jeho žena ležela, se hryzal do rtů. Selené přiložila své ruce na spánky rodičky, zavřela oči a v duši zažehla plamen. Nemohla nabídnout slova útěchy, neměla dar lehké, tišící řeči jiných léčitelů. Za ni mluvily její ruce. Její dlouhé, chladné prsty přinášely klid, dodávaly odvalu a sílu.

Konečně mladá žena vykřikla naposled a dítě vyklouzlo do čekajících rukou Mery.

Malý, zdravý chlapeček se okamžitě rozkřičel a ostatní se rozesmáli. Nejhlasitěji jeho otec. Přemožen dojetím vzal ženu do náruče a do ucha jí šeptal horoucí sliby.

Když se Mera a Selené vrátily domů, bylo po druhých nočních modlitbách. Mera šla pro něco k pití, Selené začala s omýváním nástrojů a doplňováním léků, které použily ze skříňky s léčivý.

Selené byla unavená, ale vzrušená, její mysl nezůstávala jen

u džbánek námelu a bílé čemeřice - základních bylin porodnictví. V myšlenkách se vrátila do horního města, kde odpoledne uskutečnil zázrak lékař Andreas.

Vzpomínala si na každý detail, jako by právě stál ve světle lampy před ní - hladké kadeře tmavohnědých vlasů sčesané do vysokého čela, zlatá obruba jeho bílé tuniky a pod ní svalnaté nohy, ruce pracující na zraněné lebce způsobem, jakým se tvoří umělecké dílo. Znovu se mu dívala do očí, temně modrých a v koutcích lehce sešikmených, soucivných očí stíněných hněvivým obočím. A opět přemýšlela, zda se Andreasovi nepříhodilo něco, co ho tak zatvrdilo.

Selené se ohlédla na matku stojící v přístěnku a uvažovala, jestli s ní může o Andreasovi promluvit. Tolik si toho přála vědět! Ještě nikdy se takhle necítila a byla tím zmatená.

Nechápala, proč se při odpoledním potratu paní Flavie nebo večer nebo při porodu syna stanaře nemůže soustředit na práci. Ačkoliv se snažila ovládat, tvář hezkého Řeka ji stále vyrušovala.

Její zkušenosti s muži byly nepatrné. Když pomineme její

práci s Merou při ošetřování mužských pacientů - někdy to byl námořník s bolestmi dásní, jindy dělník z doků se zlomenou nohou - Selené zřídka měla nějaký kontakt s chlapci nebo muži. Rozhodně s nimi nebyla sama tak dlouho jako s Andreasem. Chlapci ze sousedství v této přelidněné uličce chudiny Selené nevnímali. Byla hezká, ale jakmile začala mluvit, byli hned netrpěliví.

Selené se dívala na matku, jak něco nalévá ze džbánu a pije. Mera zná vše, uvažovala, dovede všechno pochopit a vysvětlit. A přesto...

Selené neslyšela matku nikdy mluvit o lásce, o mužích, o manželech a manželství. Když byla malá, matka jí vyprávěla o otci, rybáři, který zemřel při nehodě na člunu ještě než se narodila, ale jinak se o něm nezmiňovala. A přestože za Merou přišli někdy muži s dárky a projevovali o ni zájem, vždycky je rozhodně odmítla.

Selené se vrátila k mytí nástrojů. Manželství. Nikdy o něm ještě vážně neuvažovala. Kdykoli přemýšlela o své budoucnosti, vždycky myslela, že povede život jako matka. Bude žít

skromně a sama v malém domku se zahrádkou plnou bylin. A bude pomáhat u porodů.

Je Andreas ženatý? Selené se tázala sama sebe při sušení nástrojů, při ukládání a balení do měkkých látek. Žije v tom velkém domě sám? A proč jeho oči prozrazují soucitnou duši, když tvář se zdá být ztvrdlá hněvem?

Jak byl trpělivý, když mluvila! Nesnažil se za ni věty dokončit, ani se od ní neodvrátil jako ostatní lidé! Andreas. Jaké krásné jméno. Přála si, aby ho mohla vyslovit nahlas, aby ho cítila na jazyku. Věděla, že dnešní noci nebude moci usnout a znovu prožije každou vteřinu toho výjimečného odpoledne.

Ve stínu přístěnku, kde vařily, pozorovala matka Selené a tajně usrkávala ze džbánu. Hřbetem ruky si otřela ústa, postavila džbán a zavřela oči. Mera už cítila sílu medicíny v žilách, už dopředu si představovala úlevu, kterou vyvolá v bolestivých místech. Mera doufala, že bolest poleví a ona stráví bez bolesti další noc.

Ale jak dlouho ještě? Přemýšlela, když ukrývala džbánek zpět do skryše. Věděla, že brzy bude muset zvýšit dávku.

A pak už nebude možné nemoc před Selené dál tajit.

Vítr svištěcí opuštěnou ulicí venku Meře připomněl jinou noc, noc téměř před šestnácti lety, kdy takto přivál neobvyklou návštěvu. Poslední dobou na to vzpomínala stále častěji. Věděla proč. Její sny se zase vrátily.

Ty hrozné sny, které ji trápily ve spánku v prvních dnech po útěku z Palmýry. Sny o vojácích v rudých pláštích, kteří náhle vpadli dovnitř a vyvlekli Selené do noci. Někdy je viděla, jak ji zabíjí. Jindy odnesli Selené do inkoustové tmy, která ji pohltila. Mera se pokaždé probouzela v propocené košili s bušícím srdcem. Sny před lety ustaly a už na ně téměř zapomněla, ale teď se vrátily s takovou intenzitou, že se Mera začala spánku obávat.

Co znamenaly? Proč se vrátily teď, po tolika letech? Bylo to snad proto, že Selené bude brzy šestnáct a podstoupí rituály ženství? Byly snad varováním bohů? A jestli ano, před čím varují?

Stála ve tmě přístěnku, čekala, až jí lék utiší bolesti a přemýšlela o sobě, o svém životě.

28 29

Mera, vysoká štíhlá žena, v jedenapadesáti letech stále atraktivní, měla tvrdý život. Život naplněný putováním a obdobími nezakotvenosti, nutností poznávat nová města a neosobní, náhodnou láskou mužů, jejichž jména už zapomněla.

Padesát a jeden rok čeká na vyjevení smyslu svého života, čeká, až jí Bohyně odhalí, proč si ji vybrala za léčitelku duší a těl.

A proč jí bylo dáno to dítě? Byl snad celý její život přípravou k výchově toho sirotka? I sama Selené je jí záhadou. Přestože je Mera moudrá a vyzná se v mnoha věcech, neví, jaké tajemství její dcera skrývá.

Mera odešla z Palmýry jen s malým dědictvím, které předá dítěti, až dosáhne dospělosti. Byl to prsten, kadeř vlasů mrtvého Římana a malý kousek plátna, ve kterém byl zabalen Selenin narozený bratr, dvojče. Byly to mocné symboly a pro Selené byly jediným znamením identity.

Co však tyto symboly znamenají, to Mera nikdy nezjistila. Ale bude je opatrovat až do dne, kdy je bude moci předat Selené a ta sama musí odhalit jejich obsah.

V malé skříňce ležela bezpečně uzamčena růže ze slonoviny. Mera ji dostala od vděčného pacienta před mnoha lety v Byblosu. Růži velkou jako švestka, vyřezanou z nejčistší slonoviny, dokonalou a uvnitř dutou. Dutina, určená pro dárky, nyní obsahovala prsten, kadeř vlasů a útržek plátna, které tam Mera zapečetila. Už dříve růži ze skříňky vyjmula a ukázala Selené, aby zdůraznila její nesmírnou cenu a význam, ale neřekla jí nic o jejím obsahu. Když se Selené zeptala, co se skrývá v tajném srdci růže, Mera jí odpověděla, aby počkala, až bude starší. Vše se dozví na šestnácté narozeniny. Pak jako všechny dívky projde obřadem, kterým se stane z dívky ženou.

A co ji toho dne řeknu? Ptala se Mera sebe sama a sledovala, jak Selené ukládá skříňku s léčivý. Budu ji muset říct pravdu - že nejsem její pravá matka. Ale když ji vezmu jistotu této rodiny, nebudu ji moci dát místo sebe její opravdové rodiče.

Když konečně začal lék zabírat, vrátila se Mera v myšlenkách zpět k noci před šestnácti léty. Opět se viděla, jak ve

spěchu svázala všechny své věci a opustila místo, které jí bylo po pět let domovem. Léky, byliny, nástroje a magické svitky uzavřela do truhly, novorozené děvčátko uložila pohodlně do koše, přivázala na svého starého osla a vydala se na sever. Byla to dlouhá a namáhavá cesta, cesta v osamění a stálém strachu. V obavách před vojáky v rudých pláštích se několikrát vracela ve vlastních stopách, aby zmátla své pronásledovatele a ve městech a oázách se zastavila jen k nejnutenějšímu odpočinku. Pak se dala znovu na cestu. Připojila se ke karavanám jdoucím na západ. Dětila se o vodu s Araby, modlila se v chrámech neznámých bohů, až došla do zeleného města Antiochie, vyrostlého uprostřed zelenajícího se hnízda údolí Orontes. Na předměstí této metropole poznala Mera z noční oblohy, že je její putování u konce - hvězdy a planety jí řekly, že tady bude dítě v bezpečí.

A také opravdu bylo. Rostlo, učilo se a bylo šťastné do svých téměř šestnácti jar. Dívka přinesla do života Mery jedinou opravdovou lásku, kterou kdy poznala.

Nyní to mělo skončit. Už zbývalo jen málo času a Mera si to uvědomovala se vzrůstající naléhavostí. Do první slavnosti zbývá dvacet dnů. Bude to nejvýznamnější den dívčina života, kdy obřadně odloží dětské šaty a oblékne stofu, dlouhý oděv ženství. Odstřihne si jednu ze svých panenských kadeří a zasvěti ji bohům domácnosti.

Většina dívek zakončovala Slavnost odívání velkou hostinou s příbuznými a přáteli, ale pro Selené to bude jen jedna z dalších věcí, které si bude muset odříci. V první noci úplňku po svých narozeninách, dvacátý osmý den od dnešní noci, půjde Selené s matkou do okolních hor a tam se ji

dostane zasvěcení do hlubších Mystérií.

Mera naučila Selené všechno, co znala o umění léčitelství. Dávné zkušenosti se předávaly z matky na dceru po staletí, stejně tak je Mera získala od své matky. Ale nyní přišel čas předávání nejvyšších tajemství rituálem, kterému se sama Mera kdysi podrobila v egyptské poušti. Nestačí pouze znát byliny a jejich přípravu, léčitelka musí být také duchovně spojena s Bohyní, protože od Bohyně pochází veškeré léčení. Nic nesmí zabránit tomuto zasvěcení, uvažovala Mera a dí-

vala se na Selené, chystající se ulehnout. Dokonce, řekla si pochmurně, ani moje smrt.

Mera zavřela oči a pokusila se zažehnout v duši plamen, aby urychlila vliv opia na nemocnou část těla. Ale byla příliš rozrušená, její mysl se příliš zabývala světskými věcmi. Bála se o Selené, bála se budoucnosti. Mera umírala. Již velmi brzy bude Selené na světě sama. Je připravená? A jak přežije, dívka, která se stále ještě bojí promluvit a není schopná navázat kontakt s lidmi?

Selené se narodila s jazykem přirostlým ke spodní části úst a trvalo sedm let, než Mera našla dostatečně školeného a schopného chirurga, který by jazyk uvolnil. Do té doby Selené nepromluvila a dokonce i po operaci měla potíže se správným mluvením. A protože si z ní děti dělaly legraci a dospělí ji nutili, aby hovořila rychleji a řekla, co vlastně chce, její defekt se místo zlepšení ještě zhoršil. To málo, co jí Mera byla schopná poradit, zmařila vždy nesnášenlivost okolí. A tak dnes, necelých dvacet dnů před Slavností odívání a vstupem do dospělosti, je Selené zatížena ochromující nesmělostí.

Požehnaná Isis, modlila se Mera, nech mne žít tak dlouho, abych mohla předat své poselství Selené. Dej mi čas, abych ji doprovodila při jejích obřadech, abych ji dovedla k ženství a nezávislosti. A prosím, požehnaná Isis, ochraň čistotu mé dcery až do dne zasvěcení do Mystérií...

Tvář Mery se zachmuřila, když si vzpomněla na rozrušení, v jakém se Selené odpoledne vrátila z horního města.

Koš na její ruce nebyl ten, se kterým ráno z domu odešla a blínu bylo mnohem víc, než na kolik stačily peníze. Selené vykoktala nesouvislou historku o muži kopnutém oslem, hezkém řeckém lékaři a zázračné pomoci. Ještě nikdy neslyšela Mera dceru takhle bez oddechu vypravovat. "N-nejprve o-ožehl nástroje v o-ohni," líčila Selené. "A u-umyl si n-nejdříve ruce."

"Jistě," odpověděla Mera. "Ale byl to oheň z chrámu, protože jinak není k ničemu, a zapálil kadidlo? A jaké amulety zavázal do obvazu, jaké modlitby odříkal, jací bohové byli v místnosti?" Mera věřila, že ani nejlepší lékař nezmůže nic, nepožádá-li o pomoc Bohy. A použít nůž! Jistě, k otevření

vřidku, ano, nebo přeříznout šňůru poutající děložní hrdlo, ale ponořit nůž do lidského těla byla arogance, svatokrádež. Mera důvěřovala zařikávání a bylinám. Chirurgie je věc šarlatánů a "zázračných" lékařů.

Mera se již chystala k spánku, když si znovu vzpomněla na tvář Selené, jež jí vyprávěla o řeckém lékaři. Ten výraz u ní nikdy předtím neviděla a to jí znovu připomenulo důležitost těchto posledních dnů. Selené musí být zasvěcena čistá na duchu, na těle i v srdci. Nesmí se rozptylovat žádnými tělesnými myšlenkami. Aby dosáhla kosmického vědomí, bude se postit, modlit a meditovat. Mera ji musí v těchto posledních vzácných osmadvaceti dnech střežit.

S těžkým povzdechem ulehla Mera na svůj slavník. Byl to dlouhý den. Ráno srovnala a upevnila do dlahy zlomenou ru-

ku rybáře, pravou ruku, kterou si ženy zraní nejčastěji. Rybářka tvrdila, že si ji zlomila pádem ze schodů, ale Mera znala pravdu: zuřící manžel jí ruku zlomil, když ji zvedla k obraně. Když ženám ubližují, chrání si obličej rukou a ruku pak zasáhne rána, která měla dopadnout na hlavu. Takových zranění už viděla Mera bezpočet.

Po návštěvě u rybářky musela vyříznout vřed, vyčistit zanícené ucho, rozemlít byliny a odpoledne měla potrat paní Flavie. Většinu udělala bez pomoci dcery, která se zapletla do neštěstí člověka, kterého vůbec neznala.

Vypadala to, jako by se Selené cítila povinována pomocí každému nešťastníkovi, na kterého narazila, bez ohledu na to, jak marná a nesmyslná je její snaha. Už jako malé dítě nosila domů zraněná zvířata, dělala pro ně malé krabičky a ošetřovala je, dokud je nemohla uzdravené pustit na svobodu. Později ukládala své panenky do postýlek a vážala jim dřevěné ruce a nohy do obvazů. Kde na ten nápad Selené přišla, kde vzala tu myšlenku na dům, kde se nemocní léčí společně, to Mera nevěděla. A napůl ji podezírala, že kdyby mohla, přivedla by její dcera domů každé stvoření pod sluncem a pečovala by o ně.

Mera hleděla do tmy a v té tmě spatřila svou brzkou budoucnost - smrt. Myslela jsem, že mám před sebou ještě léta života, ale osud káže jinak.

32 33

Otok na jejím boku, který se tam náhle přes noc objevil a rychle se rozrůstal, jí připomněl nezměnitelnou pravdu o krátkosti lidského života a lidské smrtelnosti. Život ubíhal tak pravidelně, jako řeka Orontes, až náhle vyrazil se zoufalým spěchem a dny mýjely jako povodeň.

Půjdu do chrámu, poradit se do Věštírny. Musím vědět, jaká budoucnost čeká Selené ve hvězdách.

Mera ucítila v boku ostré bodnutí a s úzkostí poznala, že lék jí už nepomáhá.

34

KAPITOLA 3.,

Seděli v taverně antiochské čtvrti červených luceren, v uličce u doků, kde prostitutky lákají přicházející námořníky rudým světlem nade dveřmi.

Andreas a Naso - mořský kapitán, se pohodlně usadili v rohu taverny, stranou opilého davu a líně sledovali pár nahých tanečnic, pohybuje se za zvuků činelů a flétny. Andreas se díval bez zájmu. Pro lékaře není ženská nahota nic neobvyklého, přesto mu pohled na svůdně se vlnící těla a nadra nebyl cizí. Ačkoliv se dnešního večera snažil dostat do veselé nálady, cítil se stále podivně rozrušený. Nemohl se zbavit vzpomínky na tu dívku z tržiště.

U Apollónova kohouta se sešel zástup hlučných a podnapilých námořníků, někteří se právě vrátili z dlouhé mořské plavby, jiní byli na posledním flámu před odplutím. Přišli z celého světa do rušného přístavu Antiochie, křižovatky Římského impéria a světa, muži s nejneuvěřitelnějšími historkami a kůží ztvrdlou jako roh, s očima, jejichž barvu již dávno vymyl sluneční žár na rozvlněných hladinách moří. Jejich chutě byly ohromné, jejich žádosti jen jednoduché a omezené. Lidé bez domova, neholení, vydědenci společnosti, a přesto to byl kupodivu druh lidí, mezi nimiž se ušlechtilý Andreas cítil velmi dobře. Takoví jako sukovitý, do černa spálený Naso, chvástající se, že má největší nos v Sýrii, a tím i na celém světě. Již třikrát s Andreasem uzavřeli zvláštní dohodu a dnes večer dojednávali podmínky čtvrté.

Kapitán vyprázdnil, co zbývalo v jeho džbánu a zamával na obsluhující děvče pro další. Všiml si, že Andreas má jako obvykle stále své první pivo, kterého se sotva dotkl. Přestože se znali již léta a zažili spolu různá dobrodružství, zůstával tento tichý lékař pro Nasu záhadou.

Nechápal, co v pravidelných a nevysvětlitelných cyklech přitahuje tohoto muže k lodím a přístavům. S tou zvláštní touhou se setkal již třikrát, vždycky když se s ním Andreas plavil. Lékař uzavřel svůj dům, poslal pacienty jinam a zaplatil si cestu lodí do vzdálených přístavů. Když se Andreas nalodil, zůstával stranou, byl uzavřený a v očích měl zvláštní, zvidavý lesk. Trávil celé týdny na palubě sledováním horizontu, posádky se stranil a jedl o samotě. Když už si Naso začal dělat starosti a říkal si, ten skočí přes palubu, nastala náhlá změna. Andreas se začal usmívat, hovořil s posádkou a večerel s kapitánem, až se nakonec vrátil domů jako očištěný člověk.

Dnes v noci to v něm bylo znovu, to kapitán věděl. Ten pohled už viděl v Alexandrii, v Byblosu, v Caesarei - v přístavních městech, kde tenhle toulavý lékař žil. Jed už mu zase proudil v žilách. Když loni uslyšel, že Andreas koupil v Antiochii dům, uvažoval Naso o příteli s nadějí. Usadí se, říkal si kapitán, ožení se. Ale teď byl Andreas opět tady. Jen několik měsíců poté, co začal žít ve své krásné vile, znovu shání v docích loď.

Co ho pořád žene na moře? Naso nevěděl a ptát se nemohl. Mezi mediky slyšel rčení: "Doktore, uzdrav se sám." Mořský kapitán však měl obavy, že rána v Andreasově srdci se obklady a stehy zahojit nedá.

"Vyplujeme za rozbřesku, s odlivem," řekl Naso, když dostal nový džbánek piva. Vzal z talíře na jejich stole uzenku, zabalil ji do chlebové placky, strčil do úst a dodal: "Tentokrát k Herkulovým sloupům a dál. Vyhovuje ti to, Andreasi?" Andreas kývl. Nezajímalo ho, kam loď míří, hlavně že plula. Řekl otroku Malachovi, že tentokrát to může být na šest měsíců a Malachus, který pánovu zvláštní touhu - být občas na moři, už znal, slíbil, že se o dům v jeho nepřítomnosti postará.

35

"Vezmeš si na noc holku, synu?" zeptal se Naso, který už si jednu vybral. "Bude to dlouho trvat, než znova uvidíš ženskou."

Ale Andreas zavrtěl hlavou. Ženské teď potřeboval ze všeho nejméně, neboť dnes ho pronásledovala jen jediná žena - jediná dívka. Ta s košem, se zvláštně postiženými ústy, co mu odpoledne vnutila prodavače rohoží.

Zachmuřený Andreas si prohlížel zástup v taverně a snažil se ji vypudit ze svých myšlenek.

Skytský obchodník močil vzadu u zdi, dva námořníci z Mauretánie, černí jako noc, se bili pěstmi a nikdo jim nevěnoval pozornost, trpaslík, kterého někdo zdvihl na ramena, vyškraboval něco vysoko na kusu hladké stěny. Proč? Andreas nechápal. Poznal na svých cestách mnoho dívek a žen a žádná ho nezasáhla jako tahle. Proč ona?

Andreas se zlobně mračil, jeho vnitřní svár se mu nelíbil. Jeho srdce říkalo: Protože je jiná. Jeho mozek však řekl: Ne, není. Ženy jsou absolutně stejné všude na světě. Andreas to věděl jako lékař; a jako muž to věděl taky.

"Všimla si tě támhleta," řekl Naso a obrátil k sobě Andreasovu pozornost. Lékař se otočil a viděl, že ho přes sál se zájmem pozoruje mladá prostitutka. Prohlédl si ji. Na ženu byla vysoká, plet' měla bílou a vlasy černé jako Hádes. A ru-

dá, rudá ústa. Připomněla mu...

"Jen si posluž, hochu," povzbuzoval Naso a sáhl pro další uzenku.

Andreas sklopil oči ke stolu. Ta hypnotická, měkká ústa s ochromeným jazykem ho pronásledovala. Jak se jmenovala? Jak se jmenovala?

Vzhlédl a spatřil prostitutku, razící si k němu cestu davem. Smála se, když uhýbala lačným rukám. Naso si všiml chtivého lesku jejích očí dříve než Andreas, jasně poznala vzácnou kořist, když ji uviděla. Takoví, jako byl lékař, muži s hedvábnými rukama, bílou tógou a hezkou tváří, do téhle čtvrti přicházeli výjimečně. Naso nemohl pochopit, proč se tenhle muž neoženil.

Andreas ji sledoval, jak přichází a když k němu přistoupila, cítil se plný smutku. Bělost její kůže nebyla přirozená, způsobil ji rýžový pudr, kterým skrývala nedostatky své pleti; ústa pokrývala růž, propůjčující úzkým rtům plnost, která jim scházela. Oko lékaře mu odhalilo její život jedním pohledem - jen trápení a zneužívání - a pak spatřil i její budoucnost. Něco jí stravovalo morek v kostech. Ví, že už má namále, že její zítřky se odměřují na měsíce, místo na roky?

Než si stačila vyhrnout sukni a sednout si mu nahá na klín, Andreas prudce vstal. Formálně pozdravil kapitána a řekl: "Za úsvitu jsem na lodi." Překvapené dívce upustil do dlaně zlatou minci, první, kterou kdy dostala.

Venku byl noční vzduch horký a těžký. Bylo léto a Orontes plynula malátně. Andreas se rozhlédl nalevo a napravo. V ulici červených luceren to vypadalo jako ve dne, tak jasně zářily lampy v oknech a dveřích. Povytáhl si tógu na ramenou a vyrazil podél hráze. Věděl ze zkušenosti, že má jít po osvětlených a lidnatých ulicích. Poznal hodně zátok v mnoha přístavech Římského impéria - byly všude stejné. Při chůzi se opět ponořil do svých myšlenek.

Ano, ten nepokoj tu byl znovu. Tentokrát přišel trochu dříve než obvykle. Před tím to trvalo dva, tři roky, než se v něm nahromadil jed, kterého se musel zbavit na širém moři. Ale teď je to pouhý rok od jeho poslední plavby s Nasem. Je to kvůli té dívce.

Když odešla z jeho domu a Andreas nechal odnést bezvědomého obchodníka s rohožemi do ložnice otroků, s bolestí zjistil, že na ni nedokáže zapomenout. Když odpoledne stál a díval se, jak její krásná ústa pateticky bojují o každé slovo, pocítil nakrátko pohnutí. Ale jeho srdce, tvrdé proti něžným citům, se brzy vzpamatovalo. Věděl, že tvrdé srdce je bezpečné srdce, a srdce z kamene je nezranitelné. A tak ji poslal pryč a nakázal Malachovi, aby se poohlédl po Nasovi, když nenajde Nasa, postačí jakýkoli kapitán s pevnou lodí, s lodí schopnou doplout do dalekých přístavů. Šťastnou náhodou Naso byl právě v Antiochii a chystal se na plavbu do Británie. Na úsvitu už bude Andreas na lodi.

Náhlé zasténání a výkřiky ho vytrhly z myšlenek. Ohlédl se a spatřil z blízké uličky vyběhnout muže. Na rukou měl krev.

36 37

"Pomoc!" vykřikl a chytil Andrease za ruku. "Kamarád je raněný! Krvácí!"

Andreas se podezíravě podíval muži přes rameno a ve stínu, na konci uličky viděl ležet muže, držícího si krvácející ucho. "Co se stalo?" zeptal se Andreas.

"Přepadli nás! Šli jsme s kamarádem touhle zkratkou a oni nás přepadli! Je to s ním zlé. Uřízli mu ucho!"

Andreas se díval muži do tváře, byla strachem šedá. Pak pohlédl na muže ležícího v kaluži krve. Už se chtěl otočit

a jít, když mu v mysli probleskl výjev - dívka neobratným jazykem prosí kolemjdoucí, aby jí pomohli s raněným neznámým. Andreas impulzivně řekl: "jsem lékař. Mohu pomoci."

"Ať Vám Za to bohové požehnají!" zvolal muž, otočil se a pospíchal zpátky do uličky.

Když došel k raněnému a poklekl, Andreas hned viděl, že je to vážné a řekl mu: "To bude v pořádku, příteli. Jsem lékař. Pomohu."

Vtom ten druhý muž, stále stojící, řekl tiše: "Jo, a teď uděláš, co ti řeknu a budeš taky v pořádku."

Andreas vzhlédl a uviděl krvavý nůž. Okamžitě pochopil, že skočil na jeden z nejstarších triků na světě, kterému se uměl vyhnout i ten nejzelenější student medicíny. Muž ležící v kaluži krve byl první obětí a pak posloužil k přilákání druhé. Andreas cítil, jak mu krev tuhne v led. "Můžeš si vzít moje peníze," snažil se říct co neklidněji.

A pak uviděl, jak se ruka zloděje zvedla a mířila k jeho tváři. Těsně předtím, než pocítil úder, než světla uliček a hvězd vylétla do noci, si Andreas pomyslel: Tak to nakonec přišlo. Po všech těch letech...

38

KAPITOLA 4.,.

Mera se zlobila sama na sebe, když následovala nosiče světla do tmavé ulice.

Dnes v noci nerada opouštěla dům, příliš ji zaměstnávaly přípravy na Slavnost odívání Selené a za osm dnů následující obřad zasvěcení. Čas jí utíkal a Mera s ním úporně bojovala. Když se však u jejích dveří objevila známá tvář a malé, vyzábblé děvče, kterému loni vyléčila zápal plic, ji prosilo, aby šla do přístavu, kde ji potřebuje Naso, mořský kapitán; když viděla ty veliké oči a ruku, tahající ji za šaty, Mera svolila. Byla hlavně a především léčitelka a složila posvátné přísahy Bohyni.

Pokoj prostitutky byl dole u řeky, v těch narychlo postavených chatrčích, přeplněných a nestabilních stavbách, padajících často na všechny, kteří byli právě uvnitř. Chlapec s lampou vedl Meru po úzkých kamenných schůdcích na třetí podlaží, kde prostitutka čekala. Za ní se hrbil velký muž - mořský kapitán - usoudila Mera podle oblečení.

"Díky, že jste přišla, matko," šeptala prostitutka, užívající tradiční výraz úcty. "je tady uvnitř."

Rychlé, pronikavé Meřiny oči zaznamenaly všechno jediným pohledem - ubohý pokojík se strašně kouřící lampou, ve které hořel nejlevnější druh olivového oleje, propadlou tvář dívky a kapitána s klátivou námořnickou chůzí i tělo na slavníku.

"Měl se plavit se mnou," řekl Naso a díval se, jak Mera klesla na kolena po boku jeho přítele. "Přepadli ho lupiči."

"Je živý?" zeptala se prostitutka. Mera se záhy dozvěděla, že se jmenuje Zoe.

Lehce se dotkla na straně krku a cítila slabý puls. "Ano," odpověděla a dala znamení světlohoši, aby jí podal skříňku, kterou jí nesl. Byla z cedrového dřeva, s vyřezanými posvátnými a mystickými znaky. Její skříňka s léčivý. "Teď běž domů synku a děkuji ti, žeš mě doprovodil," řekla. "Běž a vyspi se, otci řekni, že mu na oplátku zítra vytrhnu bolavý zub." V napjatém tichu sledovali Naso a Zoe štíhlé hnědé ruce Mery, které odhalily tuniku na hrudi Andrease. Náhle se Mera zarazila, z krku Andrease zdvihla řetěz a prohlédla si ho ve světle lampy. Viselo na něm Oko Hórovo, symbol egyptského Boha léčení. Podívala se na kapitána. "On je lékař?"

"Ano, má se mnou ráno vyplout."

Mera zavrtěla hlavou. "Ten s vámi nepopluje, kapitáne. Do-
stal ránu do hlavy."

39

"Ach!" Naso si odplivl a proklel prvního boha, jehož jmé-
no ho napadlo. "Pak už tu nemám co dělat," prohlásil a ob-
rátil se k odchodu.

"Počkej!" Zoe ho chytila za ruku. "Tady ho nemůžeš ne-
chat."

Naso škubl rukou. "já mám na starosti svou loď, holka."

"Ale já ho tu mít nemůžu!" křičela. "Sem si vodím zákaz-
níky!"

Podíval se dolů na Meru, otvírající svou skříňku. "Můžete
se ho ujmout, matko?"

"Nesmí se s ním hýbat."

Naso přešlapoval na svých sloupovitých nohách. Neměl po-
tuchy, kde Andreas bydlel, nevěděl, pro koho má poslat. Po
krátkém rozmyšlení sáhl do opasku a vytáhl kožený váček.

"Tady," strčil ho prostitutce. "Tím ti zaplatí. Dal mi to na ces-
tu na mé lodi."

Zoe otevřela váček a zírala na mince uvnitř. Podívala se
na Andream ležícího v bezvědomí, na odborně pracující ru-
ce léčitelky a rychle počítala. "Dobrá," řekla "může tu zůstat."

Když Mera požádala o mísu s vodou a začala ze skříňky
vyjímat léky a plátna, myslela přitom na nedožitou stolu, šat
ženství, dlouhý až na zem, který Selené oblékne o Slavnos-
ti odívání a který na ni doma čeká. Myslela na růži ze slo-
noviny, kterou musí odnést ke zlatníkovi, aby ji upevnil na
řetěz a na svitek tajných zařikávání, která psala pro Selené.
Stihne to včas? Dvacet dnů je tak krátkých a bolest se jí v tě-
le rozrůstá. Její ruce se nad Andreasem rychle míhaly.

"Vyléčím ho," obrátila se k prostitutce a mořskému kapi-
tánovi. "I když ho neznám, je to lékař a tedy můj bratr..."

KAPITOLA 5.,.

Zoe seděla na podlaze se zkríženýma nohama a počítala min-
ce ještě jednou. Nechtěla vědět, jakou mají cenu; tu už zna-
la, spočítala si je, když toho muže před dvěma večery přine-
sli. Důvod, proč teď mladá Zoe rozprostřela mince po pod-
laze - stříbrné sem, měděné tam - a dotýkala se tváří na nich
vyražených a vychutnávala ten pocit - byl jiný. Znamenaly pro
ni život nebo spíše to, čím by její život mohl být. Něco úpl-
ně jiného než to, čím byl její život teď. Ty mince jsou brá-
na, cesta k úniku z jejího zoufalého života, ty ji zachrání.

Potíž je v tom, že jí ty mince nepatří.

Naso jí je dal za to, že tu nechala zraněného Řeka, ale
i úplný hlupák by poznal, že suma ve váčku daleko přesa-
huje cenu ztraceného času Zoe. Jen jediná z těch mincí má
hodnotu jejího výdělků za celý rok. Ten váček znamená ce-
lý její život - život v ponížení a zneužívání, ve strachu a osa-
mění. Zoe se dívá do chmurného tunelu své budoucnosti a vi-
dí muže - tvrdé a bezcitné, jen pár slušných, mnoho krutých.
Vidí nemoc, bídu a zoufání a na konci se vidí, jak bude ja-
ko stará, osamělá žena žít své poslední dny a žebrat o pivo
v docích. Ale tyto mince, s vyobrazeními podobnými bohům
a s cizím písmem, ty jí ukazují život jiný - život úcty a po-
hodlí, v teplém podnebí, snad Sicílie, kde by žila v malém
domku a pečovala o zahrádku. Možná by měla i pár olivo-
vých stromů a mohla si se sousedkami vyměňovat klípky
u studny. Začne znova, pohřbí děvku Zoe a zrodí se nová,
důstojná mladá vdova, která ztratila manžela na moři. Bude
žít na slunci, kráčet s hlavou vztyčenou a v noci důstojně

spát v řádné posteli. Vize ji tak přemohla, vypadala tak možná, až jí to bralo dech.

Zoe pohlédla na neznámého, spícího těžkým spánkem. Prospal už dva dny, díky bolesti tišícím lékům, které mu dala léčitelka. Úder do hlavy způsobil delirium - několikrát se probíral a nevěděl, kdo nebo kde je - ale Mera Zoe řekla, že závoj se brzy zdvihne a on přijde k vědomí. Pak povolá svou rodinu a odnesou ho domů, kde se o něj postarají v jeho vlastní posteli.

A vezme si své mince s sebou, pomyslela si Zoe.

Zúženými očima ho pozorovala. Uvažovala o jeho náhrdelníku. Oko nějakého boha, říkala Mera, vytepané ze zlata a lapisu lazuli. Určitě je dvakrát cennější, než tahle sbírka mincí! S tím náhrdelníkem a váčkem může Zoe změnit svůj život hned teď, právě v této hodině. Může odejít z tohoto ubohého pokoje, pryč z tvrdého života v přístavu a připojit

se ke karavaně na jih, jako bohatá a důstojná vdova na cestě k životu v pohodlí a dostatku.

Co na tom záleží, že léčitelka řekla, že už se nevrátí, že toho neznámého tu Zoe nechá zraněného a v bezvědomí. Jistě se brzy probere a přivolá pomoc nebo ho nakonec někdo najde. Jeho ztráta bude jejím štěstím. Zoe se usmála. Už je rozhodnuto - odejde dnes v noci.

Sesbírala mince a vrátila je do váčku, ve spěchu shromáždila svých pár věcí a svázala je do šálu. Když byla připravená k odchodu, zbývalo už jen jediné: vzít zlatý náhrdelník neznámému. Ale jak se otočila, Zoe s překvapením viděla, že se probíral.

Posadil se a nocí ozářenou měsícem hleděli jeden na druhého, Zoe ostražitá, svírající své věci a neznámý, mračící se na ni. Ty dva dny, co spal, se na něho Zoe ani pořádně nepodívala, ale teď, když se posadil a hleděl na ni, viděla, že je úchvatně hezký.

"Kde to jsem?" zeptal se.

Zvláštní a nový cit zaplavil Zoe, silný, až se jí tělo otřásl. Byl tak... bezbranný.

"Jste u mě doma," odpověděla.

"Kdo jsi?"

"Vy si nevzpomínáte?" Zoe se opatrně k němu přiblížila a zarazila se v kuželi měsíčního světla, proudícího oknem.

"Já tě znám?" ptal se.

Kousala se do rtu. Že by ztratil paměť? Léčitelka ji na tuto možnost upozornila. A jestli ano, nezapomněl také na mince?

"Setkali jsme se před dvěma dny," řekla.

Mračil se ještě víc. Byl zmatený. Jeho temně modré oči se vrývaly do Zoe s takovou silou, že sevřela své palla na prsou. A jak tam stála a dívala se na něho, napadlo Andrease, že mu někoho připomíná, její ústa tak rudá... "Trh," pomalu vydechl. "Prodavač rohoží. Bylo tam děvče..."

Zoe zadržela dech.

"Ty jsi ona?"

Váhala. Tuhle šarádu hrála Zoe mnohokrát. Muži k ní přicházeli osamělí, opilí a smutní, přáli si být zpátky u Bythie nebo Deborah či Lotus a v kostnatém těle Zoe hledali něco víc než jen pouhé sexuální uspokojení - potřebovali naplnění snu, přání, ztracené naděje. Mnohokrát už v noci ležela na slamníku, ne jako děvka Zoe, ale jako manželka, po které se už rok stýská, jako milenka z dávno ztraceného mládí, někdy jako žena jiného muže a dokonce někdy jako matka. A když tehle zmatený neznámý ji teď chtěl vidět jako dívku náhodou potkanou na trhu, proč mu neudělat malou maškarádou radost? A tak řekla: "Ano, jsem ta dívka."

"Utekla jsi," pokračoval mlhavě. "Neřeklas mi své jméno." Andreas si rozčileně mnul čelo. Co je dnes za den? Proč mu tak třeští hlava? A proč má ten palčivý pocit, že je tu něco jiného, něco důležitého, na co si musí vzpomenout? Naso... Všechno je tak nejasné. Hlava mu třeští, celé tělo ho bolí. Vzhlédl k dívce stojící v měsíčním světle, pleť bílou jako mléko, vlasy černé, že splývají s nocí. Opravdu je to ona, ta dívka z tržiště?

Zmatek se ještě zvýšil. Zdály se mu sny, tolik snů, propletených a smíchaných, že je tak těžké se v nich vyznat. Co vlastně znamenaly? Egyptská léčitelka s chladnými, něžnými rukama, Naso a talíř uzenek, koš s blínem. Co to všechno znamená?

Bledá dívka přišla a klekla si k němu. Promluvila melodickým hlasem: "Vy jste mne hledal?"

Andreas měl pocit, že ano. "Ano..."

"Pak jste mě našel," řekla s úsměvem.

Andreas ji na chvíli uchopil za ruku a s povzdechem padl zpět na polštář. Ne, tohle není ono. Něco není v pořádku. Ale nemůže přemýšlet. Hlava ho bolí a cítí se strašlivě slabý. Malachus. Kde je Malachus? A kdo je ta dívka, co tvrdí, že je ta druhá? Teď už vidí, že je to někdo úplně jiný. Andreasovi spadla víčka, opět zavzdychal a upadl do spásného spánku.

O hodinu později stála Zoe u okna, hleděla na střechy a stříbrnou stuhu řeky za doky a uvažovala, co se to vlastně stalo.

Když mu řekla, že je dívka z trhu, neznámý na ni zíral a jeho oči ji jasně prosily, aby řekla pravdu; teď spí, zdálo se jí, že klidněji než předtím a Zoe je tu sama, cítí se studená a prázdná a neví, co si má myslet.

42 43

Je stejně zmatená jako on, protože takového muže ještě nepotkala. Zoe si myslela, že se v mužích vyzná, že uhádne každé jejich tajemství, myšlenku či lest. Ale Andreas nezapadl do žádné z kategorií, do kterých si Zoe muže přesně roztrídila už před deseti lety, kdy začala prodávat své tělo. Nejvíce ji ohromila síla jeho citu. Když vztáhl svou ruku k ní a uchopil její dlaň, projel jí tělem náraz silnější, než kdyby ji zasáhla pěst. Jak je možné, že sladkost něhy je silnější než svaly všech mužů, co poznala? Zoe, tak zvyklá na to, že je ovládána muži, že je vydána všanc jejich násilností, nemohla pochopit sladkou pokoru, s jakou se na ni tento měkce hovořící neznámý obracel. Když položil hlavu zpět na polštář, hleděly na ni jeho oči plné bolesti tak tázavě, zdál se tak ztracený, že se Zoe musela odvrátit.

Otočila se od okna a opět na něho pohlédla. Zalil ji měkký, horký proud, cítila se být jeho ochránkyní, majitelkou a matkou, všechno dohromady. A navíc po něm hrozně toužila. Byla to první opravdová touha, kterou pocítila k muži po létech opovržení k bestiím zneužívajícím její tělo. A náhle neprahla po slunci Sicílie nebo po domku s olivovníky, ale po tomto muži. Místo snu o svobodě a pohodlí, ještě před chvílkou tak vábném, viděla Zoe tohoto laskavého neznámého, jak je jí zavázaný, vděčný, jak ji miluje. Dívka Zoe, která se sotva naučila poprvé v životě snít, teď ve své naivitě viděla před sebou dlouhý život, který spolu s neznámým povedou. Věděla, co udělá. Daruje mu novou paměť. Řekne, že jeho jméno je... Titus. Ano, to jméno se jí líbilo, Titus zní mocně. A řekne, že jsou zasnoubeni, že chtěli spolu odejít pryč... Zoe sevřela ruce na bocích do pěstí a přísahala, že si toho muže nechá navždy.

KAPITOLA 6.,.

Selené se s očekáváním rozhlédla nahoru a dolů sluncem ozářenou ulicí. Ale opět nikdo nešel. Zklamaně se vrátila zpět do domku k práci s novou léčitelskou skříňkou. Vypadala stejně jako matčina. Byla vyrobená z ebenu a vykládaná mozaikou ze slonové kosti. Měla mnoho zásuvek a oddělení pro léky a pomůcky a Selené ji bude moci nosit přes rameno na silném koženém řemenu. Dostala ji od Mery k šestnáctým narozeninám.

Za krátkou chvíli projde Selené Slavností odívání, dávným obyčejem, pocházejícím ještě z dob před založením Říma. Odloží své dětství, uřízne si vlasy a obětuje je Isidě a pak usedne s matkou k slavnostní večeři.

Selené pohlédla na jídlo připravené na stole.

Bylo zvykem oslavovat dívčí Den odívání spoustou jídla a pití, s příbuznými a přáteli, kteří přicházeli s blahopřáním. Minulý měsíc bylo na oslavě Ester tolik lidí, že museli vynést stoly s jídlem na ulici. Když se teď Selené dívala na koláče, které Mera napekla a dvě pečené kachny, koupené na trhu za peníze, které jen stěží mohly zaplatit, zdálo se jí to mnoho - snad příliš mnoho. Ale Mera chtěla, aby bylo dost pro všechny, kteří se u nich zastaví.

Selené se zadívala ke dveřím, pak si vzdychla a vrátila se k práci.

Její skříňka s léčivy byla duplikátem matčiny, měla v ní obvazy a masti, jehly na šití tržných ran a křesadlo k rozdělávání ohně, ale žádné chirurgické nástroje. Mera neschvalovala operace. Nůž ve skřínce sloužil k vyřezávání vředů, kleště k uchopení obvazů a jehly k šití. Tyhle nástroje se nedaly srovnat s tím, co Selené viděla v domě lékaře Andrease. Ten měl bronzové skalpely, hemostaty na cévkování, kleště na drcení močových kaménků a mnoho dalších nástrojů, jejichž účel ani neznala.

Jak báječné musí být, když má člověk tak skvělé věci. Myslela si, když plnila džbánek výtažkem náprstníku a ukládala jej na své místo v lékárnice. A mít tak dovedné ruce. A znát tajemný svět pod kůží! Od okamžiku, kdy před třemi týdny opustila dům lékaře Andrease, Selené sotva dokázala myslet na něco jiného.

Nepřemýšlela však jen o jeho chirurgickém vybavení. Jeho tvář ji neopouštěla ani na chvíli a každou noc, než usnula, prožívala znovu to nádherné setkání.

O týden později se Selené odvážila znovu vyhledat jeho
44 45

dům. Ale nepodařilo se jí ho najít - našla jen nějaké dveře ve zdi, vypadající stejně jako jiné zdi! Neměla odvahu se někoho zeptat.

Selené zaslechla kroky před dveřmi, rozběhla se a vyhlédla. Byl to však jen náhodný chodec a pokračoval svou cestou dál ulicí.

Uvnitř se opět rozhlédla po stole. Mera si musela půjčit, aby mohla jídlo nakoupit. Na mise leželo ploché kolo chleba zabalené v plátně. Každý si bude moci naplnit je podle chuti olivami, cibulí, kusy skopového nebo rýží. Dokonce měly plástev medu. Byly tu i tři velké sýry, které dostaly výměnou od sýraře za léčení nemocného oka jeho syna a amforu vína od obchodníka, jemuž Mera slíbila, že celý příští rok bude léčit jeho rodinu. Fíky a jablka, několik drahých pomerančů - vše bylo pečlivě rozložené na stole a chráněné před mouchami a prachem. Ale v poledním horku už nevypadaly pochoutky příliš čerstvě.

Oni přijdou, ujišťovala se Selené. Ještě je čas. Vrátila se ke své skřínce. Byla doma sama. Mera musela odběhnout do uli-

ce Zlatníků pro růži ze slonoviny, která byla konečně hotová. Mera ji před několika dny dala zlatníkovi, aby vyvrtal do nejsilnějšího lístku otvor a upevnil ji na řetěz, aby se dala nosit jako náhrdelník. Růži se svým zvláštním obsahem dostane Selené dnes večer, aby si ji zavěsila na novou stolu. Když ráno zlatník vzkázal, že růže je hotová, Mera shodila zástěru, připomněla Selené, že má přivítat hosty a pospíchala pryč.

Hosty? Uvažovala Selené a znovu pohlédla na dveře. Jestli nikdo nepřijde, při západu slunce projde Slavností odívání sama a nikdo nebude svědkem jejího přerodu v ženu.

Myslela na svou novou stolu, pečlivě složenou v truhle. Mera na ní pracovala celé noci. Látku získala od vůdce karavany, kterému léčila kašel. Byla z tmavomodře obarvené nejjemnější bavlny a Mera navíc pracně vyšíla světlemodré květiny na rukávy a lem. Byly to Seleniny první dlouhé šaty, oděv, díky němuž se stávala ženou. Oblékne si je při západu slunce spolu se světlemodrým palla, dlouhým šálem, který nosí ženy.

Tradičně to byl otec, kdo obřadně přijímal dceru do rodiny jako ženu, když nově oblečená předstoupila před rodinu a známé. Bratři jí ustříhli symbolickou kadeř vlasů zasvěcenou bohům domácnosti. Selené přijme její matka, protože nemá otce ani bratry a místo sester jí vlasy do ženského účesu zaplete také Mera.

Selené si s lítostí vybavila Slavnost odívání Ester. Jaký zástup se tam minulý měsíc sešel, kolik tam bylo veselí! Jejich šest tet, tři sestry a čtyři sestřenice ji doprovodily do patra jejich domu, aby jí pomohly z dívčích šatů do slunečnicově žluté, zářivé stoly. Když vyšla, všichni hosté utichli. Otec k Ester přistoupil a přivítal ji do rodiny jako ženu.

Jaká sláva to byla! Pak ji obklopili její bratři, dělali si z ní legraci, předstírali, že jí holičským nožem ostříhají všechny vlasy a Ester se usmívala a červenala. Následovalo slavnostní položení její kadeře na oltář domácích bohů, kde bude uložena do urny k vlasům jejích starších sester, matky a babičky. Esteřin účes byl krásně upravený a symbolizoval konec dětského období, její krátké šatečky a hračky byly s velkou důstojností uloženy do skříňky.

Selené seděla samotná ve svém koutku, neboť Mera musela k porodu, smála se a tleskala Ester a zároveň cítila stesk a závist. Na slavnosti byl také Esteřin snoubenec, hezký mladík s rameny rovnými jako šíp a pórkově zelenýma očima.

Nyní už brali Ester jako ženu, takže měla v domácnosti všechny ženské povinnosti - předla a tkala, starala se o oltář domácích bohů. Když šla ulicí, lem její stoly jí skrýval kotníky a hlavu měla skromně přikrytou pallou. Ester už nechala své dětství s úctou a grácií za sebou.

Selené si byla samozřejmě vědoma, že její Slavnost odívání je spíš věcí zvyku než skutečného předělu jedné části života v druhou. Tím že žila s matkou sama, bez otce nebo bratrů, už dávno převzala úkoly dospělé ženy. Předla a tkala, starala se o malý oltář Isidy a navíc pracovala na záhoncích bylin, míchala medicíny a pomáhala matce s nemocnými. Její panenky uložily už dávno a tím jí zkrátily dětství.

Matka ji potřebovala. Musejí část oslavy vypustit, protože už žádné hračky k odložení nezbývají.

46 47

V očích Selené se tím význam dnešního dne nijak nezmenšil. Na tenhle den se těšila už léta, od té doby, kdy se jako malá účastnila těchto slavností. Zvali ji ne proto, že by si to sousední děti přály - nepřály si to, byla vyvrženec - ale

sousedé si vážily Mery, egyptské léčitelky. Selené vždy stála na okraji společnosti a žádosťivě pozorovala, jak v průběhu let dostávala každá mladá žena vytoužené šaty a těšila se z objetí pyšného otce.

"Selené, dítě. Sláva dnešnímu dni."

Otočila se a ve dveřích viděla podsaditou postavu pekařovy ženy. "V-vítejte," řekla Selené, zavřela víko skříňky a šla k návštěvě. "P-pojďte p-p-

Žena vstoupila z venkovního vedra dovnitř, ovívala si tvář a mhouřila oči do jediné místnosti, která byla domovem Selené. "Kde je matka?"

"O-o-"

"Odešla?"

Selené přikývla.

"Dnešního dne dnů? Kam šla?"

"Pro můj n-n-

"Náhrdelník? Tak už je hotov?"

Selené opět přikývla a ukázala ke stolu a nejlepšímu sešátku v domácnosti, které si pekařka hned zabrala, jen co si ze stolu nabrala plnou hrst oliv.

"K-kde je-

"Můj muž? Ten nepřijde. Zas ty jeho ledviny."

Selené zabořelo zklamání. Nijak zvlášť jí na pekaři nezáleželo, ale byl by dalším hostem na oslavě.

"Kdy matka odešla?"

"R-r-

"Á, ráno. Tak to bude brzo zpátky. Už je poledne, víš."

Nemusela Selené připomínat, kolik je hodin. Při slavnosti Ester už v poledne návštěvníci přetékali až na chodník.

Padlo mezi ně ticho. Selené zůstávala zdvořile stát, pekařka cucala olivy a rozhlížela se po stole. Selené cítila rostoucí nejistotu. Co když už nikdo nepřijde? Určitě někdo z lidí, které matka roky léčila, přijde. Ale dívky svého věku nečekala.

Když byla malá, vyřadily ji ostatní děti ze svých her, protože neuměla rychle mluvit a děti ji pokládaly za hloupou a pomalou. A přestože žily v chudé čtvrti, později se jí dívky stranily kvůli ubohým šatům. Zadržávající Selené vypadala vždycky hůř než ostatní. Každý věděl, že její matka dávala všechny peníze na léky místo na šaty pro dceru. V okolí se hloučky hihňajících, šeptajících děvčátek posmívaly jejím šatům, které byly jen o trochu víc obnošené než jejich vlastní a sandály ze sítí, jaké nosila Selené, nosili jen nejchudší venkované. Když k nim přišla, utichly a když se snažila promluvit, posmívaly se jí. Když teď z toho krutého věku vyrostly a přišlo dospívání, když už konečně mohly být k Selené laskavé, byla propast mezi nimi příliš široká, než aby ji mohly překlenout. Je divná, šeptaly si mezi sebou. Lidé ji viděli sbírat při měsíci byliny. Nikdy nemluví. A neviděli snad všichni, jak držela ruce nad starým vojákem Kiko, vysloužilcem s padavou nemocí, jak zavřela oči a vztáhla ruce a jeho záchvat přestal?

Pravda byla taková, že po šestnácti letech života v této přelidněné uličce zůstávala Selené svým vlastním lidem cizí. Když nepřišli na její oslavu, nebylo to ze zlomyslnosti nebo odporu, ale protože je vůbec nenapadlo, že by k ní měli jít. Její matka však byla vážená, a tak se pár dalších lidí postupně objevilo u dveří: mladý výrobce stanů se ženou a jejich třítydenním synkem, vdova, které Mera léčila bolesti kloubů, zmrzáčený valchář, jehož nohu se kdysi Mera snažila za-

chránit a který teď žebrol o živobytí na trhu a starý Kiko, vysloužilý voják s epilepsií. Byla to skupinka ubožáků, ale přišli na oslavu Selené.

Přesto bylo jídla příliš, příliš mnoho. Proč jenom matka trvala na tom, aby ho bylo tolik? Takové množství zdůrazní spíš malost než velikost slavnosti. Selené se nemohla ubránit dojmům, že bohatá hostina pro ten hlouček lidí působí smutně. Doufala, že se aspoň nechají přesvědčit, aby si jídlo vzali s sebou domů.

Podávala dokola talíř šafránových koláčků, když slunce ve dveřích někdo zastínil. Všichni vzhledli k novému příchozímu a hovor rázem ustal.

48 49

Zírali, a Selené s nimi, na hezkého muže na prahu.

Andreas.

Selené zamžikala, nemohla očím uvěřit. Že by se jí zase zdály její sny?

Ale sen promluvil: "Řekli mi, že je to dům léčitelky Mery. Sedm párů očí na něj ještě chvíli hledělo, pak Selené odložila talíř a šla mu vstříc. "J-je to její dům," řekla. "V-vítejte."

Teď zase zíral Andreas. "Ty!" vyhrkl.

Chvíli se němě dívali jeden na druhého. Opravdu zde stojí muž, o kterém snila? Andreas si říkal: "Našel jsem tě znovu, když už jsem nevěřil.

Selené se vzpamatovala: "P-prosím, p-p- řekla, rozrušená a proklínající jazyk, který ji zradil.

Andreas vstoupil a uviděl šest zaražených tváří, které se na něho dívaly s otevřenými ústy.

"T-to jsou moji p-přátelé," Selené bojovala, aby slova vyslovila. Najednou bylo nejdůležitější věcí v jejím životě, aby s Andreasem mluvila dokonale, ale čím víc se snažila, tím byl její jazyk neohrabanější.

"Jsem Andreas," představil se ještě stále zaraženým hostům. Každý z nich pátral ve své paměti, kdy se tak významný pán naposled ocitl mezi nimi. Pak pochopili, že nikdy.

Starý voják rychle vyskočil a nabídl pánovi své místo. Andreas ale zdvořile odmítl.

Na sobě měl šaty, které tito lidé sotva zahlédli, jedině když nějaký pán prošel tržištěm, nebo když v soukromých lóžích cirků seděla šlechta. Dokonce ani výběrčí daní nebyl tak vybraně oblečen! Všechno šest si prohlíželo světle purpurovou tuniku lemovanou zlatem, bělostnou tógu bez smítka prachu, kožené sandály se šněrováním až pod kolena, pečlivě zastřižený vous a zvláště vlasy. Kdo byl tento elegantní pán, který dnes přišel pozdravit Selené?

Obrátil se k Selené: "Hledám Meru. Je to tvá matka?"

"A-ano."

Andreas kývl. Náhle pochopil a užasl nad dílem osudu.

"Jak se jmenuješ?"

"S-Selené."

Usmál se. "Nyní už vím, kdo jsi."

V rukou držel krásně tvarovaný alabastrový džbán. Sladká, známá vůně naplnila dům a všichni poznali, že obsahuje myrhu, velmi drahou léčivou masť. Andreas ho podal Selené a řekl klidně: "Přinesl jsem ho tvé matce. Pomohla mi, když jsem byl zraněn."

Stydlivě si vzala džbán. Jejich prsty se tkaly a Selené zamrzelo. Rychle se otočila, umístila džbán na polici tak, aby ho všichni viděli. Pocítil to také? uvažovala a doufala, že ano. Selené se obrátila zpět k němu a ptala se tak pomalu a správně, jak jen mohla: "Vy jste byl r-raněný?"

"Dole v přístavu, před třemi týdny. Dostal jsem ránu do

hlavy. Tvá matka mne ošetřovala."

Selené si tu noc pamatovala. Matku vytáhli z postele, že prý ji potřebuje mořský kapitán.

Andreas přistoupil o krok blíž. Byl o půl hlavy vyšší. Shlédl k ní svýma temně modrýma očima a jemně řekl:

"Probudil jsem se v cizím pokoji. Byla tam dívka. Myslel jsem, že jsi to ty."

Opojená jeho pohledem a hypnotizovaná jeho přítomností Selené nevnímala udivené pohledy svých hostů, dívajících se jeden na druhého. Andreas k ní hovořil tak důvěrně, jako by byli v pokoji sami.

"Pak se mi vrátila paměť, poznal jsem, že to nejsi ty a měl jsem strach, že už tě nikdy nenajdu." Zarazil se, jeho pronikavé oči jí pátraly ve tváři. "Vzpomínáš, kdy jsme se potkali? Na prodavače rohoží?"

Přikývla.

"Víš, uzdravil se. Odjel zpátky do Damašku. Když mi děkoval za záchranu života, řekl jsem mu, že jeho vděk náleží dívce, jejíž jméno neznám."

Selené, ztracená v jeho očích, nemohla promluvit.

Konečně někdo zakašlal, židle zaskřípala o podlahu. Andreas vzhlédl a zdvihl obočí, jako by byl překvapen tím, kde je a řekl: "Ale vždyť jsem přišel nevhod! Máš hosty." Podíval se po stole obloženém jídlem. "Přijdu jindy," pokračoval a obrátil se ke dveřím.

50 51

"Počkejte," Selené k němu vztáhla ruku. "N-n- Andreas se díval na její ruku na své paži, na krásná ústa snažící se tvořit slova.

"Ne-neo-" snažila se, tvář zkřivenou jako v bolesti.

Andreas čekal.

"Ne-neod-

"Chce vám říct, abyste neodcházel," řekla pekařka.

Andreas po ní střelil pohledem. Pak se zeptal Selené:

"Co to oslavujete?"

Selené stála zaražená, vraštila obočí, zlobila se na bohy, že ji tak trápí. Tolik toho chtěla říci: Má narozeniny. Je jí šestnáct let. Dnes je její Slavnost odívání. Pak se však podívala Andreasovi do tváře a překvapeně poznávala, že uhádl. Ale chtěl, aby mu to řekla sama.

"M-mám narozeniny," vyslovila. "S-Slavnost...

Jeho úsměv se rozšířil. "Bude mi ctí zde zůstat, přeješ-li si to. Rád bych také poděkoval tvé matce."

Nastal krátký zmatek. Hosté se ho snažili usadit, nabízeli mu místo a jídlo. Dole na ulici se zatím odehrávala podobně nepokojná scéna. Ester, jejíž slavnost byla minulý měsíc taková událost, uviděla ze své malé zahrádky před domem, jak Andreas vešel do Selenina domu. Nechala všeho a dívala se za tím vybraně oděným pánem, a když už chvíli nevycházel, nemohla to zvědavostí vydržet. Nejdřív s tou novinou běžela k matce a sestrám. "Je to boháč, to přece poznám, a nesl něco, vypadalo to jako dárek!" A už pospíchala do domku své nejlepší přítelkyně Almah, mladé ženy čekající první dítě.

"Dnes má Den odívání," řekla Almah, pro kterou to bylo příjemné rozptýlení z všedního života. "Musí to být host. Kdo to jen může být?"

"Já jsem tam jít nechtěla..."

"Ale ona na našich oslavách byla..."

"Zajdeme tam kvůli Selené. To je to nejmenší, co pro ni můžeme udělat."

Když byly Ester a Almah na cestě k domku Selené, uháněla pekařka zpátky domů probudit muže z odpoledního spán-

ku a povědět mu o nádherném cizinci na slavnosti u Selené.

Zpráva se šířila. Když konečně Mera dorazila unavená po dlouhé cestě z Ulice Zlatníků s nesnesitelnou bolestí v boku, slyšela halas mnoha hlasů, smích a zábavu. Oslava, řekla si a uvažovala, či to asi je. A pak spatřila dav ve vlastních dveřích, lidi stojící na dvorku, sousedy, kteří v horkém odpoledni jedli a pili. Mera zůstala jako opařená.

Co se to stalo? Copak všichni přišli na Slavnost odívání Selené? Tady je určitě víc lidí než na oslavě Ester a o té se mluvilo ještě celé týdny!

Když došla k brance, přátelé a sousedé už ji vítali úsměvy uvolněnými vinem. A když se protlačila do svého malého domku plného bavicích a smějících se lidí, ztratila řeč.

Jídlo ze stolu rychle mizelo, několik mís už bylo prázdných a na stole nový džbán vína. Džbán, který nikdy předtím neviděla. Každý ji zdravil a blahopřál jí. Překvapeně hledala Selené a spatřila ji uprostřed společnosti. Oči jí zářily, tváře měla červené. Vedle ní stál vysoký muž, který byl Meře povědomý.

Razila si k nim cestu, říkala: "Ano, to je den všech dnů," a snažila si vzpomenout, kde toho mladého pána viděla. Pak se jí vybavil zraněný v pokoji prostitutky u řeky. Hádala, že asi zjistil jméno a dům léčitelky, která mu pomohla. Teď už také pochopila, proč je u nich tolik lidí.

Jestli však mladý lékař přišel, aby jř poděkoval za pomoc, byla Mera dvojnásob vděčná jemu. Jeho nečekaný příchod a prostota jejich sousedů neúmyslně zajistily úspěch Dne odívání Selené.

Andreas zahlédl Meru, zarazil se uprostřed věty, obrátil se k ní a obřadně se uklonil. "jsem Andreas, matko," představil se. "Přišel jsem poděkovat za to, co jste pro mne udělala."

Meře se rozzářily oči a na okamžik zapomněla na hroznou bolest v boku. "Bylo mi ctí vám pomoci, Andreasi."

"M-matko," zvolala Selené. "P-podívej!" Vzala z police alabastrový džbán a podala jí ho.

Mera ucítila vůni dřív, než se daru dotkla. Myrha. Požehnaný balzám, který si nemohla nikdy dopřát, a který by tak účelně dovedla využít. Byla dojatá.

V příštím okamžiku si však všimla ruměnce na tvářích Selené.

lené, slyšela její bezdeché koktání o tom, jak potkala Andream před třemi týdny a před jeho úrazem v přístavu; jestlipak to není nádherná shoda okolností? Neuměla slova jí padala ze rtů, aniž si byla vědoma, co říká a Mera si vzpomněla na vzrušení, v jakém byla Selené tehdy před třemi týdny, když potkala lékaře Andream a její krátké štěstí se změnilo v úlek. Selené se zamilovala!

Mera cítila, že ji odvádějí od dcery a záhadného neznámého. Chtěli jí blahopřát další hosté. Pekařova žena ji držela za ruku, stará vdova za druhou a obě k ní rychle mluvily. Jaký to slavný den, jak pyšná dnes Mera musí být. Neprítomně přikývla a poděkovala jim, mezi rameny a zády kolem sebe viděla Selené, která hleděla na lékaře pohledem, který se dal snadno vyložit.

Slavnost se rozproudila. Lidé odcházeli pro další jídlo, muži spěchali domů pro víno. Objevili se hudebníci s píšťalami a harfou, ale sotva je v tom hluku bylo slyšet. Všichni se snažili dostat se k nádhernému neznámému, Ester a Almah s ním flirtovaly. Když se slunce nachýlilo k západu, nastal čas, aby se Selené vzdálila, oblékla se a přichystala.

V domku nebyla další místnost, a tak Mera vzala dceru na střechu. V létě tam vařily i spaly a stromek rozmarýnu tu vy-

tvářel stěnu soukromí, za kterou se Selené mohla obléci. Matka s dcerou stály ve zlatých paprscích zapadajícího slunce. Kouř z kuchyní stoupal ve spirálách ze vzdálených střech a tvořil nad městem mlhu. Z ní vyrůstaly chrámy, dávající Antiochii mystický ráz a nebe nad nimi hořelo úchvatnými odstíny oranžové, zlaté a rudé.

Selené nedokázala klidně stát, když ji matka oblékala. "Není k-k-" pokoušela se říci a přetahovala přes hlavu své obnošené šaty. "Není Andreas..." myla se v míse a vzala si čistou košili. Mlčící Mera opatrně vytáhla z truhly půlnočně modrou stolu. Zdola slyšela hluk slavnosti. Všichni čekali, až se objeví Selené.

Mera se cítila vnitřně rozpolcená. Na jedné straně byla ráda, že se slavnost Selené tak vydařila, na druhé straně jí však příchod Andrease, příčina úspěchu oslavy, dělal velikou starost.

Za osm dnů je úplněk. Tu noc budou Mera a Selené v blízkých horách na opuštěném tábořišti, budou se postit a modlit, spojí se s Bohyní. Tam v pustině dojde Selené konečného zasvěcení na léčitelku. A tam se také dozví pravdu o svém zrození, růže ze slonové kosti bude otevřena a dívka převeze od matky úkol - najít svou pravou totožnost.

Všechno šlo podle plánu - až do dnešního večera.

Minulých dvacet dnů věnovala Mera závěrečným ponaučením. Spěchala, aby dceři předala všechny své světské znalosti. Za osm dnů připojí i poznání duchovní a pak, jak Mera doufala, bude už moci umřít spokojená, že svou práci dokončila. Teď však nastala strašná komplikace. V této vzácné a jedinečné chvíli svého života se Selené zamilovala.

"Dnes musíš myslet na jiné věci, Selené," pomáhala dívce do nové stoly. "Mysli na závažnost této události. Už nejsi děvče, Selené. Jsi žena. A ne obyčejná, jsi žena - léčitelka, která nežije obyčejným životem. Mysli na svou budoucí odpovědnost, Selené."

"N-nechci myslet na nic jiného n... než Andrease!"

Mera pevně stiskla rty. Je to dvacet dnů, co prosila v chrámu o radu Věštírny. Chtěla vědět, co stojí psáno ve hvězdách její dcery. Potřebovala znát budoucnost Selené ještě než zemře. Ale řekli jí, aby se vrátila za dvacet a sedm dnů. Prosila Strážce chrámu, ale bylo to zbytečné. Nikdo si nevybírál, kdy smí vstoupit do Věštírny.

Bolest jí projela tělem, až sebou škubla. Ale Selené nic neviděla. Nevěděla, že matka umírá.

Když si přetáhla stolu přes hlavu a uhladila ji na těle, Selené ztichla. Ještě nikdy se nedotkla tak jemné látky. Lem jejích šatů s tančícími světlemodrými květy se téměř dotýkal země. Volné a vlající rukávy se jí na rukou vznášely jako vánek. Byly otevřené a nabírané na vnějším švu. Dlouhá, modře obarvená konopná šňůra obtáčela její boky a zkřížena přes prsa stahovala ji šaty k tělu.

Konečně vytáhla Mera růži ze slonové kosti. Její pozoruhodně bílá barva se odrážela od tmavě švestkové barvy stoly. Vystoupil každý detail, každý jemně tvarovaný lísteček. Když si ji Selené na prsou upravila, lehce zachrastila, aby přišlo
54 55

pomněla svůj tajemný obsah. Úkryt v růži byl zalit keramikou hmotou, měla ho použít pouze jedenkrát. Selené věděla, že k tomu dojde, až bude s matkou na hoře Silpius, tyčící se nad Antiochií. Dnes však nedokázala myslet na nic kromě Andrease.

Na závěr ještě Mera učesala její dlouhé černé vlasy, dnes večer naposled spuštěné v dívčích vlnách dolů na záda.

Ustoupila, aby si dceru na chvilku prohlédla a pocítila bolest. Nikoliv bolest otoku, který ji zabíjel, to nebyla bolest tělesná; byla to bolest její duše.

Vstoupila jsi do mé samoty a bezdětnosti, myslela si Mera a oči se jí zalily slzami. Náš společný čas byl krátký, má sladká dcero, ale nelituji jediné hodiny, jediné vteřiny z těch šestnácti let.

Náhle se před Merou objevila tvář umírajícího Římana, tak živá a skutečná, jako by stál před ní. Soslali nám ji bohové, řekl. Ten prsten jí řekne všechno; povede ji k jejímu osudu.

Mera chtěla tu vizi zachytit. "Kdo jste?" chtělo se jí vykřiknout. Ale tvář se rozplynula v dýmu a západu slunce. Lidé dole zmlkli, když se konečně Mera objevila u zadních dveří. Všechny hlavy se otáčely v očekávání vstupu Selené. V mysli každého z hostů bylo napětí. Tenhle den byl opravdovým dnem překvapení. Kdo by si pomyslel, že tak významný pán přijde k Selené na oslavu? Kdopak by čekal tolik vybraného jídla, takové množství vína? Těmi dveřmi určitě nevejde nějaká obyčejná dívka.

Jejich očekávání se naplnilo.

Když do pokoje vstoupila Selené, několik hostů vydechlo. Ze svého místa vedle Andrease hleděly Ester a Almah s otevřenými ústy na nádhernou modrou stolu. Kde vzala Selenina matka takovou látku? Jak si to mohla dovolit? A každá si myslěla: Moje nebyla vyšívaná květy...

Selené vstoupila váhavě, se stydlivým úsměvem. Bála se pohlédnout hostům do očí. Mera viděla jejich tváře a znovu cítila slzy. Teď konečně vidí její dceru, jaká opravdu je, vidí její krásnou, čistou duši. Lidé, kteří jí opovrhovali pro nedokonalou mluvu, kteří Meru varovali, že se Selené nikdy dobře nevdá, že z ní nikdy nic nebude, tihle sousedé, kteří celé roky dělali, jako by neexistovala, na ni teď zírají s otevřenými ústy!

Pak však Mera zahlédla Andrease a její radost okamžitě zmizela. Poznala v životě dost mužů, aby dokázala správně číst v jeho očích a teď se jí strachem rozběhl. Teď nesmí dopustit, aby jí vzal Selené...

Za úplného ticha Mera přistoupila k dceři a přede všemi ji objala. Následoval výbuch nadšení, provázený tleskáním a blahopřáními. Selené, těsně sevřená v matčině objetí, se dívala na Andrease. Ten se však nesmál, netleskal, nic neřikal a ani se nepohnul. Díval se na Selené pohledem, na který se pamatovala a který se jí ve snech vracel stále znovu. Jeho úsměv byl pryč a jeho tmavé oči na ni pod zamračeným obočím hleděly přemýšlivě.

Mera odstoupila, setřela si z tváře slzy a sáhla na polici pro nůž, aby Selené odřízla symbolickou kadeř vlasů. Už zvedala nůž a chtěla vyslovit předepsaná slova, když Andreas postoupil kupředu.

"Je údělem bratrů, aby prováděli tuto službu," řekl a nastavil ruku.

Mera překvapeně zamrkala a nejistě vložila nůž do jeho ruky. Andreas těsně přistoupil k Selené a klidným hlasem řekl: "Mysli si, že v této chvíli jsem tvůj bratr."

Když se jeho ruce dotkly jejích vlasů, Selené zavřela oči. Všichni se dívali jako u vytržení, věděli, že na tento den se bude ještě dlouho vzpomínat.

I Mera se dívala na černou kadeř padající do ruky lékaře a cítila - on mi ji bere.

Vlasy dostala Selené a přede všemi je uložila na domácí oltář Isis.

Opět se rozezněla hudba a znovu teklo víno. Hluk zábalvy a smíchu naplnil místnost až ke stropu a vyrazil ven, do

horké srpnové noci. Selené, která se vrátila od oltáře, se nemohla podívat Andreasovi do očí. Měla pocit, že sní, že se kdykoliv může probudit do studeného rána a hořkého zklamání.

Ale sen pokračoval. Někdo jí přidržel sedátko a ona ob-
56 57

řadně usedla. Matka přinesla hřebeny a spony a chtěla ji v závěrečném rituálu upravit vlasy do účesu žen.

Přiběhly Ester a Almah, které by byly rády, aby si jich lékař všiml a naléhaly, že ony samy splní tento úkol sester. A Mera znovu jen přihlížela, jak cizí lidé pomáhají její dceři a koutkem oka sledovala Andream.

Bere mi ji, přemýšlela. Bere ji i Bohyni a smyslu jejího života. To dítě jsem dostala, abych se o něj postarala. Bohové mne vybrali za jejího strážce. A ona je musí poslechnout, musí pátrat, kdo vlastně je. A nic a nikdo ji nesmí z její cesty odradit.

Za sedm dnů ji věštkyňe řekne, co má učinit...

Ester a Almah skončily svou práci a každý je chválil. Účes byl jednoduchý, ale všichni tvrdili, že je podle poslední módy, nosí ho vznešené ženy u císařského dvora v Římě. Nyní již byl obřad u konce a Selené byla sousedy přijata jako žena. Blahopřáli jí a potřásali ji rukou, šli pro další jídlo, hudba zase hrála. Oslava vyvrcholila.

Selené seděla uprostřed toho dění jako královna na trůně, tváře měla zapálené, oči zářící. Připadala si, jako by byla mimo tu mladou ženu v modré stole, na prsou bílou růží svítící jako hvězda, vlasy upravené v novém účesu, jako by se dívala sama na sebe z výšky a nemohla uvěřit, že tohle je Selené. Cítila závrať, zdálo se jí, že se vznáší ke hvězdám.

Dotek ruky na zápěstí ji přivedl zpět na zem. Vzpamatovala se. Mera jí řekla: "Teď nastal čas něco říci, Selené. Pořát všem dobrou noc."

S hrůzou na matku pohlédla. Má něco říct? Před tolika lidmi?

"Jen několik slov díky," pokračovala něžně Mera. "Za požehnání."

"A-ale-

"Selené," Mera mluvila klidně, ale rozhodně. "Vstaň a řekni jen děkuji vám."

"Já n-nemůžu," šeptala Selené.

Andreas jí přišel na pomoc. "Potřebuje na vzduch," obrátil se k Měře. "Potřebuje na chvíli pryč z toho hluku a vzrušení." Podal Selené ruku, ta na něho pohlédla a svou dlaň vložila do jeho. Jen málo lidí je vidělo odcházet zadními dveřmi - Ester si s Almah vyměnily významný pohled a Mera zůstala stát sama.

Andreas a Selené vyšli na střechu, ostrov klidu a míru uprostřed oslavy a stáli pod hvězdami, před nimi tisíce zářících světél města.

"Selené," říkal Andreas. "Neměj strach. Můžeš k nim promluvit. Můžeš říci, co je třeba."

"A-ale já n-ne-

"Počkej." Díval se dolů, do jejích očí plných očekávání a nechápal, co se s ním děje. Už je to dávno, co o něco nebo někoho opravdově stál, potom své srdce zatvrdil. Je to dvanáct let a nic se ho nedokázalo dotknout, nalézt úzkou cestičku k jeho duši. Někteří se o to pokoušeli, ale on se před citem a láskou uzavřel jako před věcmi, které zraňují. Byl lékař a věděl, že jeho duše, které před lety tak strašně ublížili, už nikdy nesmí být v takovém nebezpečí.

A přece teď stojí na střeše ubohého domku, drží tvář styd-

livé, slzíci dívky, kterou vlastně nezná a říká:
"Já vím, že to dokážeš, Selené."

"T-tak?"

"Dokážeš-li pomoci jiným, musíš teď pomoci sama sobě.
Vzpomínáš na záchvat obchodníka s rohožemi?"

Přikývla. .

"Teď musíš tu sílu obrátit k sobě, Selené."

Oči se jí rozšířily. Ještě nikdy nesoustředila plamen sama
na sebe. Dokáže to?

"P-porad' mi j-jak," prosila.

"Vždycky, když se snažíš mluvit, se příliš soustředíš na slo-
va, a protože to děláš, zadržáváš. Příliš se snažíš a jsi ner-
vózní. Vtip je v tom nemyslet na to, co říkáš, soustředit se
na něco jiného. Uvidíš, že budeš mluvit zřetelně a jasně. Dí-
vej se na ty, co tě poslouchají, ale nesmíš je vnímat. Vystup
ze sebe. Co jsi to říkala, toho dne, kdy jsi pomáhala ob-
chodníkovi? Plamen? Tak si představuj plamen, soustřed' se
na něj a nedovol, aby tě cokoliv vyrušilo. A pak mluv."

Selené se na něho uchváceně dívala. Učil ji totéž, co ji

58 59

kdysi učila Mera, když kdysi začínala s dávným učením. Za-
žehnout plamen duše a soustředit do něho celý svůj vesmír.

"Představ si ho nyní," řekl měkce.

Přes střechy zavál vítr a rozvlnil její stolu. Lem šatů se do-
tkl Andreasovy holé nohy a jeho tóga se otřela o její tělo,
ovinula ji. Zavřela oči a znovu je otevřela. Spatřila plamen
a uklidnila se. Cítila se uvolněná. Plamen hořel silněji a hřál
víc než kdykoli předtím, jako by ho živily oči Andrese. Se-
lené promluvila: "Pokusím se, Andreasi. Kvůli tobě se o to
pokusím."

Všichni byli natlačeni v domku, zvědaví na závěrečnou
chvilí večera. Stáli tak tiše, že slyšeli vyvolavače hodin z dru-
hé strany města. Selené se na ně dívala zpřímá, bez mrknú-
tí oka. Mluvila a nezadržla. Poděkovala jim, každého oslovi-
la jménem a nakonec jim požehnala. Když skončila, nikdo se
nehýbal. Všichni přítomní stáli tiši jako kámen.

Pak se pomalu začali rozcházet. Byli otřeseni, jako by se
probudili z kouzelné moci. Zamumlali svá rozloučení, sáhli
pro své pláště a sandály a postupně je odvála noc. Ester řek-
la: "Selené, utkala jsem nový vzor a byla bych ráda, kdyby
ses na něj podívala." A Almah: "Můžu někdy přijít na návštěvu,
Selené?" Když odcházela žena pekaře, její obličej prozrazoval
překvapení a hezký mladík, syn obchodníka s olivami, se styd-
livě zeptal, zda by si s ním Selené někdy nevyšla.

Poslední odcházel Andreas. Zopakoval Meře svůj dík za
pomoc a ještě jednou blahopřál Selené k narozeninám. Od-
cházel a myslel na dlouhou noc před sebou. Věděl, že dnes
neusne.

KAPITOLA 7.,.

"Ty umíráš, má dcero," řekla věštkyně.

Mera sklopila hlavu a řekla: "Ano, matko."

"A to dítě to ví?"

"Ne."

Věštkyně se dívala na Meru očima plnými dávné moud-
rosti.

"Proč jsi svému dítěti neřekla, že umíráš?"

"Chtěla jsem její mysl uchránit úzkosti a trápení. Přípravu-
je se pro konečné zasvěcení do tajemství Bohyně."

Věštkyně přikývla, otočila se od návštěvy a podívala se ven,
na okolí chrámu. Byl zamračený, šedivý srpnový den a blí-

žila se bouřka. Několik prosebníků kráčelo chrámovým dvorem, přinášeli dary Bohyni. Ve středu dvora se tyčil posvátný kámen, dávný monolit, jehož se podle legendy dotkla samotná Bohyně. Vedla k němu vyšlapaná cesta, po níž přicházely matky a tloukly vlastním dětem hlavou o kámen v naději, že je přivedou k rozumu.

Zrak věštyně se znovu zabodl do Mery. "Kdy bude zasvěcena?"

"Zítřa. Vyjdeme spolu do hor."

Věštyně souhlasně přikývla. Tato léčitelka byla oddaná a věřící dcera Bohyně. Vysoko v čistém řídkém vzduchu, na hoře střežící Antiochii, přivede svoji dceru do svazku s Velkou matkou.

"Je připravená?" zeptala se věštyně.

Mera zvedla hlavu a přímo se dívala na věštyni. Malá a křehká žena pozhnaného věku, vypadala v černých šatech a černém závoji na bílé hlavě ještě menší. Mera cítila posvátnou úctu a pokoru před touto starou ženou, věštyní, která sloužila Domu Bohyně a měla velkou moc. Ženy sloužící Isis, stejně jako kněžky Minervy a Sofie, byly ve věku, kdy ustal jejich měsíční cyklus, aby jim zůstala všechna měsíční moudrost. Celý svět si vážil těchto nejmoudřejších z moudrých žen.

"Nevím," šeptala Mera odpověď na otázku věštyně. "Měla by být připravená. Poučila jsem ji a připravovala. Ale..." Věštyně čekala.

"Ale teď je tu ten muž."

"Víš, že tvá dcera musí být u obřadu čistá a nedotčená."

"Zakázala jsem jí, aby se s ním setkala!"

"A poslechne tě?"

Mera lomila rukama. Ne, myslela si. Celých šestnáct let byla Selené hodná a poslušná dcera. Ale dnes vyklouzne z domu a poběží do horního města.

60 61

"A je si vědoma nebezpečí," ptala se věštyně, jako by četla myšlenky.

"Já jsem ji varovala. Před sedmi dny, v noci Dne odívání, když jsme byly samy, jsem ji poučila. Ale ona si, matko, myslí, že miluje! Její myšlenky utíkají od mých ponaučení, myslí jen na něho, mluví jen o něm."

Věštyně zvedla ruku, hnědou, drobnou a zkrivenou věkem. Řekla: "Tvá dcera není obyčejné dítě. Čeká ji osud, který musí naplnit. Sama jsi řekla, že přichází od bohů a byla ti svěřena do péče. Nestrachuj se, dcero, Bohyně ji povede."

Věštyně se odmlčela, zkoumala tvář Mery. Pak pokračovala.

"Je toho víc. Ty máš z toho muže strach. Proč?"

"Protože odvádí mou dceru od pravého učení. Je to chirurg, matko. Provádí ohavné věci. A nežádá o pomoc Bohyni, neužívá posvátný oheň a modlitby. A učí těm bezbožným způsobům mou dceru! Je nebezpečný, matko. Zničí vše, co jsem se snažila jí vštípit." Mera snížila hlas. "Není ohrožena panenskost jejího těla, matko, ale čistota její mysli."

Věštyně mlčela.

"Co mám dělat?" tázala se Mera, naklánějíc se kupředu.

"Můžete mi říci, co je psáno v jejích hvězdách?"

"Jaké byly hvězdy jejího zrození" zeptala se věštyně.

"Je zrozena ve znamení Lva, s Venuší blížící se znamení Panny."

"A v jaké hodině?"

"Já... já nevím, matko. Bylo to narychlo, její rodiče prchali."

"Víš, že musíme znát pravý ascendent, dcero. V jejím Prv-

ním domě může být několik planet a musíme znát tu nejbližší vrcholu."

Tohle Mera věděla. Již léta se snažila číst ve hvězdách Selené, ale bezvýsledně. Její vědomosti byly neúplné: tři planety byly v konjunkci se Lvem - Mars a Saturn na vzestupu, Jupiter před ním. Bylo to jen přibližné, mohla se o hodinu mýlit, a to by posunulo úhel ascendentu.

"Je toho víc," řekla věštkyně. "Pověz, co jsi mi ještě neřekla."

"Měla dvojče, chlapce. Narodil se chvíli před ní. Rodiče mu dali jméno Hélios."

Věštkyně zdvihla obočí. "Hélios a Selené? Slunce a Měsíc?"

Kněžka se zamyslela, zdálo se, že se její oči dívají dovnitř a pak řekla: "Dívka musí najít svého bratra, protože je to její druhá polovina. Je nezbytné, aby se opět spojili. Víš, kde Mera zavrtěla hlavou."

"Teď mi dej její vlasy."

Mera je vzala z domácího oltáře Isis. Teď položila kadeř, kterou Andreas odřízl Selené, do dlaně věštkyně.

Trvalo dlouho, než služebnice Isis, sedící ve stínu věštiny ve vůni kadidla, promluvila. "Vychovávala jsi to dítě dlouhých šestnáct let. Přišel čas, abys ustoupila stranou a nechala ji jít vlastní cestou."

Mera čekala. Když věštkyně již nic nedodala, Mera se k ní dychtivě naklonila a zeptala se: "Než umřu, matko, řekneš mi, kdo je Selené?"

"Nemohu. Bude to muset objevit sama. To je smysl jejího života. Ale její cesta nezačne zde, v Antiochii. Musíš ji vzít tam, kde její život započal, na místo jejího zrození. Odtamtud ji povede Bohyně."

Mera nevěřícně hleděla na věštkyni. Má jít zpátky? Do Palmýry? "Ale matko," řekla váhavě, "je to velmi dlouhá pout'. Bude to pro mne veliké utrpení."

"Tak to musí být, dcero. Ty už Palmýru nespatriš, ale dovedeš dívku do pouště až k ní, aby mohla začít na pravém počátku cesty vedoucí k jejímu osudu. Odejdete dnes v noci. Je první noc úplňku, ta nejpříznivější chvíle. Dál už tě povede měsíc."

Meru náhle opustily síly. Němě se dívala, jak se věštkyně pomalu zvedá ze svého sedátka a ohnutá věkem jde k truhle u zdi. Něco z ní vytáhla a položila to na stůl před Meru. "Dej to dceři," řekla. "Jednoho dne ji to zachrání život. Byl to kus síry, známý jako sirný kámen, užívaný k vykuřování místností nemocných od zlých duchů. Mělo to snad znamenat, uvažovala Mera, že na Selené čeká v budoucnosti nějaká hrozná nemoc?"

62 63

"To je vše, co pro tebe mohu udělat, dcero," pokračovala věštkyně a s námahou usedla. "Máš mnoho práce, chceš-li poslechnout Bohyni a dnešní noci odejít s dcerou z Antiochie. Jděte, jakmile vyjde měsíc."

KAPITOLA 8.,

"Primum non nocere," řekl Andreas jemně a vetřel do pacientova ucha hojivou mast. "To znamená, Selené, že především nesmíš uškodit. To je základní pravidlo všech lékařů." Pacient, uspaný po nápoji, který vypil, ležel na lehátku v Andreasově lékařském pokoji. Hlavu měl položenou na stranu, vlasy kolem ucha oholené. Ve světle letního slunce dopadajícího oknem viděla Selené deformovaný ušní boltec. . Probodlé ucho bylo známkou otroctví. Perforace se prováděla šídlem na trhu s otroky, většinou když byl otrok ješ-

tě mladý. Do ucha mu zavěsili náušnici, která pak vytáhla boltec do nehezkého tvaru.

Pacient byl bývalý otrok, nyní svobodný muž, který přinesl Andreasovi svůj propouštěcí certifikát, aby dokázal své právo na úpravu boltce.

Andreas byl jedním z mála vyškolených lékařů, kteří dokázali odstranit znamení otroctví a napravit tvar ucha. Dnes tuto znalost předával Selené.

Stála těsně u něho. Když uchopila skalpel, dotkla se jí jeho ruka a Andreas jí ho v prstech správně nastavil. "Nejdřív řízni zde," řekl a vedl jí ruku. Jakmile řez rozdělil boltec, Andreas zastavil krvácení vypalovací hůlkou. "Teď si vzpomeň, co jsem ti říkal. Rána musí být vypálená a čistá, aby se mohla sešít."

Seleniny ruce pracovaly na rozříznutém boltci s jistotou.

Andreas byl u ní, jeho ruka jí pomáhala a její mysl uklidňoval obraz plamene v její duši.

Andreas pozoroval Selené při práci. Díval se na výraz jejích očí, rty sevřené soustředěním. A znovu pocítil zachvění, jako každý z těch sedmi dnů od jejího Dne odívání, záchvěv, který hrozil přemoci jeho umíněné srdce. A přesto byl šťastný. Poprvé po dvanácti letech cynismu, kdy kolem svého srdce postavil zeď, aby se uchránil před láskou, teď otevírá svou náruč a vítá něhu, se kterou ho Selené opět vrací životu.

Opravdu to bylo pouhých sedm dnů? Je možné, aby se cítil úplně znovuzrozený, našel opět smysl života, aby byl tak naplněný rostoucím poznáním v tak nepravděpodobně krátkém čase jednoho týdne?

Je to možné, uvažoval, protože se mu to opravdu stalo.

"Učte mě všechno, co znáte," řekla Selené. Dvě obyčejná slova - učte mě - a náhle se zamčené dveře rozlétly a zůstaly dokořán...

"Teď vypaluj," Andreas sáhl přes její ruce a otřel krev. "Budeme sešívát."

Vzala hedvábné vlákno, upevněné na prohnuté rybí kosti a Andreas jí vedl ruku. "Okraje rány musí být dokonale spojeny, jinak špatně srostou. Náš pacient si přeje, aby nikdo nepoznal, že byl otrokem a je naše povinnost, aby dostal, co žádá."

Selené cítila rostoucí vzrušení s každým úkonem, kterým se blížili k závěru chirurgického zákroku. Zpočátku si nevěděla rady, nebyla schopná vidět na boltci to, co Andreas viděl zřetelně - nový tvar, dokonale zhojenou, novou podobu ucha. Pak se až příliš soustředila na řezání, na krev a snažila si vše zapamatovat. Ale ke konci, při tvarování kůže Řekové to nazývají plasticós, chirurgii, jak jí vysvětlil Andreas, plasticós je řecké slovo pro "tvar" - při formování rozříznutého boltce do správného tvaru, při sešívání kůže jako látky náhle spatřila to, co Andreas viděl už dřív a ten zážitek ji nadchl.

To a dotek Andreasovy ruky.

Když ji ráno po Slavnosti odívání poprvé seznamoval s tím, jak se drží skalpel, když jí vložil do dlaně bronzový nůž a svými prsty se dotkl jejích, přemohl Selené nečekaný pocit úlevy. Náhle jí připadalo známé a samozřejmé držet nůž a řezat, postupně upravovat zranění, aby pomohla pacientovi. Selené věřila, že pro tohle se narodila.

Bez jakékoliv pochybnosti věděla, že té magické noci před sedmi dny učinila daleko podstatnější krok, než bylo pouhé

vykročení z dívčího věku do ženství. I ona měla pocítit znovuzrození. Andreas jí otevřel svět, který byl mnohem větší než ten, ve kterém žila dřív - svět nových obzorů, jehož ho-

rizonty byly tak vzdálené, že si je bylo možné jen představit, svět mnohem záračnějšího léčení, než jakého byla schopná Mera. Svět, v němž se Selené naučí vše, co je třeba znát, aby to spojila s tím, co již poznala. Bylinné léčitelství Mery se snoubilo s širším záběrem Andreasova lékařského umění. Selené chtěla spojit vše v jedno.

"Nyní použijeme řez," podal Andreas Selené hrot kopí. Zároveň vázala hlavu propuštěnce do obvazů, poslouchala Andrease. "Necháme ho spát a pak může odejít domů. Přejde za dva dny, abychom mu vyměnili obvaz a ty zkontroluješ, zda nedostal do ucha infekci. Za osm dnů vyjmeš stehy a naše práce skončila."

Andreas se otočil od lehátka a šel si umýt ruce. Lékařská praxe v něm už dávno přestala budit nadšení. Léčil, protože to uměl. Ale nebyl v tom zápal a uspokojení pociťoval zřídka. Dny byly jeden jako druhý a každá nemoc se podobala té předešlé. Ale když začal učit Selené, cítil, že se oheň opět rozhořel. Poznal, že je dobrý učitel. Během odpolední, která následovala, kdy Selené učil, vedl a nabádal, se Andreas cítil živější než kdykoliv předtím. Probouzel se na úsvitu nového dne a těšil se, že opět uvidí Selené, bude pokračovat a učit ji. Zjišťoval, že by vlastně chtěl učit i ostatní.

Ani si neuvědomil, že se na ni dívá, dokud nevzhledla a neusmála se na něho.

Před sedmi večery se v něm probudilo, ožilo to, co bylo léta mrtvé. Cítil po Selené sexuální žádost. Věděl ale, že k ní musí přistoupit co nejcitlivěji, že se nesmí dát strhnout. Rád by hned vzal Selené do náruče a miloval se s ní. Otevřel ji bránu k jiným obzorům, teď chtěl být klíčem i k tomuto poznání. Jeho touha ho někdy až bolela, přišly okamžiky, kdy by chtěl na všechno zapomenout a vzít si ji. Ale pak si uvědomil její mládí, její nevinnost a jejich nový vztah, v mnoha věcech tak překvapivě hluboký a závazný. Připadalo mu, že se znají už léta. Ale znali se příliš krátce a jejich vztah se musel upevňovat zvolna.

Konečně co vlastně Selené chtěla? Andreas je o čtrnáct let starší, i když to není překážkou v manželství, neboť mnoho dobrých párů tvoří mladé dívky a zralí muži. Ale on je starší i v dalších věcech. Cestoval po světě, poznal, jak lidé žijí, kdežto Selené byla zatím chráněna matkou.

Koho v něm vlastně vidí? Když se na něho Selené s tak patrnými city dívá, je to láska žáka k učiteli, sestry k bratru, nebo, proboha, dcery k otci? Co by asi následovalo, kdyby ji odhalil svůj cit? Jen by ji vystrašil a zničil by jejich nové, křehké pouto.

Z myšlenek ho vyrušil povyk na ulici. Šel k oknu a podíval se ven.

"Co se děje?" zeptala se Selené, připojujíc se k němu. Neuspořádaný zástup vyšel za rohem a povykoval kolem Andreasova domu. Veselí účastníci tohoto slavnostního průvodu byli ozdobeni květinovými věnci a korunami ze žaludů, hudebníci hráli na píšťaly a bubny. Lidé z ulice se k nim přidávali, takže průvod cestou rostl.

Na konci nesli sochu v životní velikosti. Andreas řekl: "Je to oslava narozenin na počest boha Augusta."

"Kam jdou?"

"Nejspíš do Dafné. Tam se pořádají slavnosti na počest bohů. Vzdají hold bohu Augustovi."

"Ale není už Augustus mrtvý?" zeptala se. Uvědomila si, že v Římě vládne jiný císař, Tiberius.

"Augustus zemřel před šestnácti lety."

"Tak proč oslavují jeho narozeniny?"

"Protože je bůh."

Selené se dívala na sochu, kterou nesli pod nimi a říkala si, že živý Augustus musel být velmi pohledný muž, jestli se mu ovšem ta socha podobá. Ptala se dál: "Ale když to byl člověk, jak teď může být bohem?"

"Tím ho udělali lidé."

"A oni mají tu moc?"

"V Římě vládne dav, Selené. Ten má moc bohy dělat, nebo je ničit. Julio-Claudiánská rodina vládne jen proto, že jí to dav dovolí. Z Julia Caesara udělali boha také. A nedivil bych se, kdyby i Tiberia udělali žijícím bohem."
66 67.

Selené stála s očima dokořán. Jací asi jsou, ti lidé žijící v Císařském paláci dalekého Říma, lidé, kteří se stávají bohy?

"Chtěla bys na tu slavnost?" zeptal se Andreas.

Selené se podívala na vodní hodiny. Má ještě čas? Dnes mohla přijít jen proto, že Mera šla do Isisina chrámu a teď se tam radila s věštkyní. Mera jí zakázala navštěvovat Andrease. Ale jak ji mohla poslechnout?

KAPITOLA 9.,

Zoe je viděla odcházet. Stála u okna, v očích slzy žárlivosti a hněvu. Viděla, že se Andreas s dívkou připojili k hlučnému průvodu a sledovala je až na roh ulice, kde se vytratili do ticha.

Zoe stála dlouho. Prožila dvaadvacet let bídy a urážek. Zvykla si na ruce, které si ji bezcitně braly a na srdce bez lásky, která ji zrazovala. Ale ve své samotě a smůle, dokonce ani za noci nejtemnější beznaděje Zoe až do této chvíle tak plně nevychutnala pocit životní nespravedlnosti.

Ona měla jít na tu slavnost s ním, ona se přece vzdala svého slavníku a vzala ho k sobě, když byl poraněn. Ona poslala pro léčitelku a seděla u něho, když se probral. A byla to ona, Zoe, kdo připravil velké plány pro sebe a pro něj. Už ho téměř měla. Přišel k sobě u ní v pokojíku a na chvíli se na ni podíval, tak něžný a zranitelný, že její srdce poprvé změklo. Ale druhý den se vzbudil a žádal nějakého Malacha. Pak ho odnesli pryč, pryč z jejího života a z jejího velkého plánu pro ně oba jí zůstal jen na kousky rozbitý sen.

Ale za několik dnů dostala od Andrease zprávu! Pozval ji do svého domu a nabídl jí odměnu za její pomoc. Ještě před měsícem by Zoe žádala peníze a odplula by na Sicílii, hledat domek s olivovníky. Ale nová Zoe, bláznivě zamilovaná, ho jen poprosila, aby směla zůstat v jeho domě, aby mu směla sloužit. Teď má vlastní pokojík, je dobře oblečená a dostává plat služebné. Je o ni postaráno a žije důstojný život. Na tom jí však nezáleží. Jedině, o co stojí, je Andreas. Zpočátku bylo krásné nosit mu víno, do pokojů dávat květiny a starat se o jeho pohodlí. Pak se však objevila ta dívka a všechno pokazila.

Zoe nebyla hloupá. Věděla, co znamená pohled, kterým se její pán na tu dívku díval. Byl to stejný pohled, jakým se na něho dívala Zoe. Ale on si jí nevšímal.

Ona se však nevzdá. Konečně našla muže, pro kterého se obětuje a bude bojovat. Udělá obojí, aby získala Andrease jen pro sebe. Obětuje to málo, co z jejího mládí ještě zbývá a zůstane v tomhle domě. Když bude třeba, bude tu věrně sloužit jako ochotná služka, až bude šedivá a ohnutá. A bude-li muset, bude bojovat s touhle dívkou nebo i s jinou, která by si chtěla Andrease přivlastnit.

Ale nejdřív, rozhodla se, když povykující procesí už neby-

lo na ulici slyšet, ze všeho nejdřív začne s tou dívkou. Zoe odešla od okna a netušila, že i ji někdo pozoroval, že na ni hladové oči upíral Malachus. Pro muže jeho věku bylo strašnou ironií i kletbou, zamilovat se do dívky tak mladé a tak tvrdého srdce. Jeho láska mu přinášela víc utrpení než radosti. Malachus věděl, co si o něm Zoe myslí, slyšel, když jednou řikala správci, že vypadá jako velký, hloupý medvěd, chodící dokolečka za pánem. Malachus nepopírá, že je velký, těžkopádný muž a neumí se vyjadřovat vybraně. Ale jeho srdce je také velké a je oddaný, a nadosmrti věrný. Nevěděl, zda Zoe ví, že ji miluje. Předpokládal, doufal, že ne, neboť kdyby o jeho lásce věděla, jednala by s ním doopravdy krutě. Ve své prostotě a neohrabanosti se Malachus domníval, že až se jednou Zoe dozví, co k ní celou dobu cítil, bude k němu vlídnější. A pak bude možná jeho cit i opětovat. Ale ne dokud budu otrokem, pomyslel si nešťastný Malachus, když Zoe odešla. Nebude mě milovat, dokud mám v uchu ten otrocký kroužek. Malachus poznal v životě hodně pánů a mnohokrát putoval z místa na místo. Ale poprvé proklínal svůj úděl. Když nyní prožíval vášnivou touhu, cítil i nespokojenost a hořkost.

68 69

Chtěl svoji svobodu. Tou získá Zoe. Dárky, kterými ji zahrnul - fíky, šál, náramek, který ho tolik stál - přijímala s tak chladným nezájmem, až ho bodlo u srdce. Ale jeho mužnost, svobodu a vlastnění sebe sama bude Zoe jistě pokládat za nejdůležitější. Aby toho dosáhl, musí se u Andrease vykoupit. Musí se vykoupit u pána, kterého nechtěl nikdy opustit. Pro otroka bylo vždycky velmi důležité, jakého má pána a Malachus byl šťastnější než většina ostatních. Andreas zacházel se svými lidmi dobře, byl vlídný a velkorysý, staré otroky si nechával dlouho poté, co už dosloužili a postaral se o to, aby měli kde spát, co jíst a dostalo se jim lékařské péče. Malachus se kdysi těšil na klidný odpočinek pod Andreasovou střechou. Ale teď už ne. Teď potřebuje svobodu. Vykoupí se z domácnosti, která byla deset let jeho rodinou a pokusí se vstoupit do světa jako propuštěnec. Co bude dělat, neměl tušení. Ale nejdřív požádá Andrease, aby mu sešil otvor v uchu, aby Zoe nepřipomínal, že její manžel býval otrokem. Malachus si vzdychl. Jeho plán měl háček - Zoe měla oči jen pro Andrease. Malachus samozřejmě věděl, že je to beznadějně, že žádná žena nezíská pánovo srdce, rozhodně ne takto. Jedině Malachus, který byl s Andreasem už tehdy v Alexandrii, ví, že Andreas je pro ženy nedostupný jako vzdálená hvězda a jedině Malachus ví proč. Zoe však vidí jen Andrease a jakkoli je její touha marná, nikdy nebude opětovat Malachovu náklonnost. Ale ještě tu byla naděje. Malachus zjistil, že před čtyřmi dny se do Antiochie vrátil kapitán Naso, který z nějakého důvodu nedoplul do Británie. A Malachus tušil, že Andreas neodolá, aby kapitána nenavštívil, protože ho přitahovali námořníci a jejich historky, jako jiné láká alkohol. Doufal, že jeho pán neodolá, a když neodplul před třemi týdny, vydá se na cesty nyní a popluje s Nasem, který plánuje cestu delší než kdykoliv předtím - chce obeplout jižní výběžek Indie a pokračovat na východ až do daleké Číny. Malachus byl pln nadějí. Věděl, že Andreas si takovou příležitost nenechá ujít.

KAPITOLA 10.,.

Slavnostní procesí se na ulicích Antiochie postupně rozrostlo, až se vesele vyvalilo jižní branou ven z města a vyrazilo na cestu do Dafné.

Masivní jižní brána byla základnou mnoha karavan a jediným obrovským tábořištěm. Stany, velbloudi a osli byli všude, kam jen oko dohlédlo. Mera se tudy proplétala, bojovavla o čas a zoufale hledala karavanu, která se vydá na cestu ještě v noci.

Krátce předtím opustila chrám a odebrala se přímo domů. Ani nebyla překvapená, že Selené nenašla - zase je u Andreade! Vzala těch pár cenností, co měla: alabastrový džbán s myrhou, náhradní kožené sandály a hřeben ze želvoviny. Poslední cennou věc dala dceři a Selené ji teď stále nosila - růži ze slonoviny, ukrytou pod šaty před krádeží. Mera by růži nikdy neprodala a za to, co má, dostane dost peněz, aby jim oběma zaplatila dlouhou cestu na východ. Do pouště, zpátky k Palmýře.

V základně panoval neustálý ruch, mnohé karavany přicházely, jiné odcházely, pobíhali tu obchodníci, cestující, žebřáci a zvířata. Mera se prodírala mezi stany a přístřešky, omámená bolestí si držela bok a podle příkazu věštkyně se vyptávala na karavanu, která dnes v noci vyrazí na východ. Nevěnovala pozornost bujarému průvodu, který se bral kolem ní a zahrnul na lesní cestu. Neviděla svou dceru v rozezpívaném zástupu, ruku v ruce s Andreasem.

Místu, kam se průvod ubíral, se říkalo jeskyně Dafné. Podle legendy se Dafné, prchající před vášní Apollóna, proměnila právě zde ve vavřínový keř. Každý, kdo do těchto bujně zarostlých míst přicházel, hledal keř, do něhož se panen-ská bohyně vtělila. I Selené, kráčející s davem, ruku v ruce s Andreasem, přemýšlela, proč se Dafné raději stala rostlinou, než aby zakusila fyzickou lásku Apollóna.

U jeskyně se průvod zarazil. Augustovu sochu postavili na pahorek a lidé se dali do tance. Po zemi rozprostřeli pláště, na nich se objevily košíky s jídlem a vínem. Lidé se veselili na trávě za zvuků tamburín a šťastně volali jeden na druhého 70 71

ho. Nálada byla slunečná a plná veselí, přestože se nebe zatahovalo a vzduch byl vlhký.

Selené měla pocit, že s Andreasem vstoupili do kouzelného světa - zarostlá a vonící jeskyně se ozývala zvukem padajících vodopádů a zurčících potoků. Zapomněla na všechny starosti, nemyslela na léky a nemoci, na své duchovní zasvěcení, které proběhne zítra večer daleko odtud, a na místě mnohem opuštěnějším. Uvažovala o osudu Dafné, která se proměnila v keř, protože se s ní chtěl Apollón milovat.

Proč to udělala? Selené cítila teplo Andreasovy ruky. Proč se zalekla vášně? Já bych se nebála. Kdyby mě Andreas chtěl... Po očku se na něho podívala. Byl tak krásný, tak silný.

A ona ho miluje, až jí to bere dech.

Co si o ní asi myslí? Je v jeho očích ještě příliš dětská, aby myslel na lásku? Nebo v ní vidí žáka, oblíbenku? "Dívej se na mě jako na svého bratra," řekl jí o Slavnosti odívání.

To je všechno, čím jí bude?

Toužila po něm. Chtěla by, aby jí jeho ruce objaly, chtěla by mu říct, co cítí. Už se odvažovala, už mu chtěla to naznačit, ale zalekla se a zastyděla. Jejich přátelství jí bylo příliš drahé. Nechtěla udělat něco, čím by je ohrozila a zničila ten nádherný sen.

Selené pohlédla na všude okolo se objímající muže a ženy a opět očima hledala keř Dafné.

Když spadly první teplé kapky, Selené a Andreas na sebe překvapeně pohlédli. V příštím okamžiku se nebe otevřelo a déšť rozehnal tanečníky na všechny strany. Utíkali k nejbližšímu úkrytu, po cestě sbírali košíky a pláště. Andreas vzal Selené za ruku a běželi se schovat pod košatou korunu stromu.

Prudce se rozpršelo, letní den se pokazil, ale Selené se smála a lidé pod stromy na sebe radostně pokřikovali. Několik jich ještě tančilo v dešti. Ze stromu jim na hlavy začaly padat kapky. Andreas vzal tógu, přehodil si ji přes ramena jako plášť, do kterého skryl Selené a těsně se přimkli ke kmeni.

Přestala se smát. Dívala se ven do deště a myslela jen na jeho ruku, objímající její ramena.

Také Andreas ztichl, a když přival deště neustával, stáhl Selené k zemi a seděli pod tógou, kolena přitažená k bradě, zády ke kmeni. "Takhle pršívá v Alexandrii," řekl. Zvláštní tón v jeho hlase ji zarazil. Otočila se k jeho tváři, tak blízko své; díval se přímo před sebe.

"Připomíná mi to někoho, koho jsem poznal kdysi v Alexandrii," promluvil tiše. "Nevím, proč na něho myslím dnes, po tolika letech. Byl to mladík, studovali jsme spolu na Lékařské škole."

Selené cítila, jak se jeho tělo s těžkým povzdechem napjalo a stáhlo, ruka na jejím rameni jako by ztěžkla.

"Bylo mu devatenáct, když jsem se s ním setkal a ačkoli byl z mého rodného Korintu, nikdy předtím jsem ho neviděl. Byl tichý a uzavřený, lidé ho neměli rádi. Často se prý s křikem budil ze spánku."

Selené pozorovala jeho profil. Tak blízko u něho ještě nikdy nebyla. Viděla jemné pohyby tepu na krku, kde nad tunikou končil tmavohnědý vous. "Vyprávěj mi o něm," řekla.

Zdálo se jí, že neslyší. Díval se do deště, jako by tam něco hledal. Pak pokračoval: "jednoho dne mi vyprávěl zvláštní příběh."

"Žil s rodiči v Korintu, byl jejich jediné dítě. Otec pracoval jako skromný lékař, matka byla příjemná, plná žena. Mladík se odmalička učil od svého otce a neměl větší ctižádost, než stát se venkovským lékařem. Až jednoho dne potkal tu ženu."

Myslím, že se jmenovala Hestia. Chlapec se do ní vášnivě zamiloval. Bylo mu šestnáct let a o životě nevěděl nic. Hestia byla starší a poznala mnoho mužů. Mladík číhal u jejího domu, aby ji aspoň zahlédl, posílal jí dárky - prosté věci, jaké si mohl dovolit. Hestia ho nepovzbuzovala, ani neodrazovala, snášela jeho mladické pobláznění, jako snášíme projevy milého zvířátka. Jedné noci násilím vnikl do domu, aby jí přísahal svoji nesmrtelnou lásku. Hestia ho nevyhnala, ani se mu nevysmála. Počínala si hůř; byla k němu milá.

Oheň už měl v krvi," tiše pokračoval Andreas, "stával se

stále palčivějším, až se změnil v posedlost. Doma zanedbával své povinnosti, celé dny a noci přemýšlel, jak získat Hestiino srdce. Až nato jednou přišel. Uvědomil si, že tyto ženy chtějí bohatství, že boháč je získá rychleji než chudák. Ve své nevinné mysli doufal, že když bude velmi bohatý, bude Hestia jeho.

Práce vesnického lékaře by jí neimponovala a bylo mu jasné, že nebude čekat, až zbohatne. Peníze potřeboval hned. A věděl o způsobu, jak je získat.

Mladík slyšel o lovcích jantaru, o mužích riskujících život a hledajících ve všech koutech světa jantar. Věděl, že jantar je jednou z největších vzácností, že jedna malá jantarová soška má hodnotu šesti otroků. Rozhodl se, že se dá najmout na loď do jantarových polí, bude tam rok pracovat a vrátí se k Hestii jako boháč. Tak si to vymyslela jeho šestnáctiletá hlava."

Andreas se odmlčel, a když se mlčení protáhlo do dlouhého ticha, Selené se k němu obrátila. Vráska z jeho čela zmizela. Tvář měl hladkou a prázdnou, oči hleděly do dalek. Náhle jako by se mu hlas vrátil, opět promluvil. Říkal, že mladík šel za Hestii a pověděl jí o svém rozhodnutí. Poprvé ho povzbudila, slíbila, že na něho počká a vrátí-li se s jantarem, bude k němu zvlášť milá. Hoch neřekl rodičům nic, vykradl se v noci z domu a šel do přístavu. Slyšel, že tam kotví loď připravená vyplout na jantarová pole. Našel kapitána, ale ten ho odmítl. Je prý příliš mladý a nezkušený. Mladík přísahal na své bohy, že bude pracovat víc než kterýkoliv člen posádky. Kapitán viděl vášeň v jeho očích a přijal ho. Pak mu vysvětlil podmínky smlouvy.

"Ve světě je nejvíc střeženým tajemstvím to," říkal Andreas, "kde se nalézá jantar. Ti kapitáni, kteří tajemství znají, ho žárlivě opatrují, a protože vědí, že námořníci rádi vyprávějí, přišli na způsob, jak je umlčet, aby neprozradili místa jantarových polí.

Každý člen posádky musí podepsat dohodu. V ní jsou uvedena jména členů rodiny nebo milé, které námořník zanechá na souši. Podepsaný ručí ztrátou jazyků všech, které uvedl, za to, že nepromluví. A když takový námořník někdy promluví, byť by se vychloubal v taverně v jakémkoli přístavu světa, kapitáni se to dozvědí. A lodní společnost si pak vyžádá odplatu na těch, kteří jsou uvedeni ve smlouvě. Tím je chráněno tajemství jantaru a námořníci zůstávají poctiví. Mladík mi řekl, že napsal jména svých rodičů a uvedl, kde se nachází jejich dům v Korintu."

Příběh pokračoval. "Mladík druhý den odplul, aniž se doma rozloučil. Strašně se styděl, ale jeho krev vřela při pomyslení na Hestii a jeho mysl ovládala představa slavného návratu. Loď s napnutými plachtami zmizela v mlhách za Herkulovými sloupy, směrem k Severní hvězdě. Plavba trvala dva roky a z mladíka se stal muž."

Selené se dívala na padající déšť, poslouchala tichý Andreasův hlas a viděla jako hory vysoké vlny oceánu a námořníky, padající do mokré náruče smrti. Představovala si hrůzné mořské příšery a mlžnou zemi divochů s promodralou kůží. Otrásala se mořskou nemocí ženoucí muže k šílenství a trpěla strašnou žízní uprostřed nekonečných vodních prostor, když došla zásoba vody a posádka hynula záněty dásní. Viděla muže zabíjející jeden druhého pro cár shnilého masa. Slyšela ze skály zpěv smrti krásných sirén, cítila mrazivý dech sněžných moří a viděla díky němu muže ztrácet prsty na rukou i nohou: v duši ji tísnila samota a zoufání mladíka daleko od domova.

"Jantar našli," pokračoval klidně Andreas, "a naložili loď, až paluba praskala. A vydali se na dalekou cestu zpátky, malá posádka s přetíženou lodí. Když se dovlekli do korintského přístavu, neznali jeden druhého. Ale byli bohatí, nespočetně bohatí a zajištění do konce svých dnů.

Mladíkovi teď bylo osmnáct let, ale vypadal starší. Zamířil přímo k Hestii. Celé dva dlouhé roky, které tížily jako noční můra, noci, kdy spal s nožem v ruce, hořce plakal a jeho žaludek se hladem tiskl na páteř, ho naživu udržela jen vzpomínka na Hestii. Když teď našel v jejím domě neznámé lidi, kteří tam bydleli už téměř dva roky a nevěděli, kam se

dřívější majitelka poděla, něco se v něm zlomilo. Hledal ji celý rok, ale nenašel. A jedné noci se v přístavní taverně opil do nepříčetnosti. Vykřičel všechnu svou bo-
74 75

lest a úzkost, a aniž si to uvědomil, vyrazil, kde leží jantarová pole na píscích Severního moře, kde se moře setkává s chladnou vodou řeky Rýna. Když přišel k sobě a uvědomil si, co se stalo, bylo pozdě."

Andreas se hluboce nadechl a pomalu vydechoval. Přitáhl si Selené blíž, tak silně, až se mu prsty zabořily do její paže. "Samozřejmě se to muselo stát. Byl to příklad pro ostatní. Pozdě v noci dostali jeho rodiče návštěvu. Všechno jim ukradli, domek zničili. Druhý den se městem nesly historky o hanebných skutcích jednoho místního lékaře. Říkalo se, že nějaká mladá dívka zemřela při ošklivém potratu."

Andreasův hlas se zlomil, když šeptal: "Víš, Selené, že lékař může svou dovednost použít k záchraně života, stejně jako proti němu?! A tak mladík našel doma své rodiče mrtvé, ležící ve společnosti jediného truchlího. Měl tam vzkaz. Musel si ho zapamatovat, protože mi ho později opakoval: "Když jsme se dozvěděli o tvém neštěstí, bylo už pozdě, než abychom ti mohli pomoci," stálo tam. "Netruchli pro nás, synu, život je jen marnost a my odcházíme s úlevou. Vždycky si pamatuj, že jsme tě v našich posledních chvílích milovali."

Hoch pak odešel do Alexandrie, kde vstoupil do Lékařské školy a tam mi vyprávěl tento příběh."

Andreas umlkl, Selené se k němu otočila a zeptala se:

"Co se s ním stalo?"

"Něco ho táhlo k lodím. Chodil do přístavu a celé hodiny... se jen díval. A jednoho dne, krátce poté, co složil Hippokratovu přísahu, musela připlout ta pravá loď, protože šel přímo na ni a bez jediného ohlédnutí odplul. Nikdy už se nevrátil..."

Selené se dívala na jeho ostrý profil, hezký zahnutý nos a čelist zdobenou pečlivě zastříženým vousem, cítila tlukot jeho srdce pod lehkou tunikou. Dýchal tak lehce, jako by spal. Chtěla něco říci, ale nevěděla co. Konečně řekla: "To byl velmi smutný příběh."

Obrátil k ní své temné, šedomodré oči. Viděla v nich odraz vlastní tváře a ještě něco - hloubky a proudy oceánů. Zachvěl se, jako by se probral ze snu a pohladil ji po tváři.

"Ty jsi jiná, že?" zeptal se. "Čím jsem si tě zasloužil? Proč se na mne bohové usmáli? Mám z toho strach."

Selené se opřela o jeho pevné, elektrizující tělo. "Ničeho se nebojte, Andreasi," zašeptala a dotkla se ústy jeho krku a vousů.

Dlouhý a něžný polibek spojil jejich ústa. Políbili se téměř nesměle, jako by se každý bál, že mu ten druhý náhle uteče jako Dafné, ale když vzala Selené Andrease kolem krku, začali se líbat prudce a silně. Andreas ji položil zády na zem do vlhké trávy a jeho bílá tóga je chránila před deštěm. Líbali se dlouho, rukama hladili jeden druhého, a když Selené vzlykla a vypjala se k němu, Andreas prudce uhnul.

"Teď ne," hlas se mu svíral.

Posadila se. "Andreasi..."

Položil jí prst na ústa. "Máme čas, Selené. Máme dost času, celou budoucnost a celý svět."

"Miluji tě, Andreasi."

Usmál se a pohladil ji po vlasech. "Přišli jsme k sobě z dálky. Z větší vzdálenosti než dělí hvězdy na nebi. Jsme jako dva poutníci na zemi, sami dva, právě zrození, ty a já."

Prohlížel si její tvář. "Miluji tě, Selené," pokračoval. "Je to víc než žádost, i když po tobě toužím celým srdcem. Ty jsi vstoupila do mého života a probudila jsi mě. Já jsem vlastně nežil, Selené, jen jsem existoval. Dala jsi mi cíl. Chci tě učit, Selené. Nejdřív tebe. A pak budu učit i ostatní. Mluvil vášnivě, oči mu hořely. "Teď jsme spolu a už se nikdy neodloučíme. Už nikdy nepůjdu na moře, je konec s plavbami, se vším tím hledáním. Nevím, co jsem vlastně hledal, jediné, co jsem snad chtěl, bylo trestat sám sebe tvrdostí moře. Cítím, že je to pryč, že mi bylo odpuštěno. Dostal jsem tebe a novou šanci. Selené, jsi můj život, jsi má duše,"

Zvedl ruce ke zlatému řetězu na krku. Na jeho konci viselo zlaté oko Hórovo, které dostal, když složil Hippokratovu přísahu na Lékařské škole. Řetěz přetáhl přes hlavu a zavěsil ho Selené na krk. "Tohle je to nejcennější, co mám. Tím se ti zavazuji."

"A já ti dávám sebe, Andreasi," Selené sáhla pod šaty a vy-
76 77

táhla svůj náhrdelník - růži ze slonové kosti. "Matka říkala, že v růži je všechno, co jsem. Dávám ti ji, jako bych ti dala sebe, Andreasi."

Opět se políbili. Andreas ji přitáhl k sobě a držel ji pevně v náručí. A dívali se na padající déšť.

KAPITOLA 11.,

"Do Palmýry! To nemyslíš vážně, matko!"

Mera neodpovídala, do jediného koše, který si směly vzít s karavanou, sbírala ve spěchu poslední věci.

"Mluv se mnou!" vykřikla Selené.

Vrátila se z Dafné a našla matku s velkým košem cestovních potřeb, šatů a jídla. Nejdřív si myslela, že připravuje jejich dvoudenní pobyt v horách, ale když uviděla svitky se seznamy bylin, zimní vlněné prádlo, chléb a sýr nejméně na týden - věci, které by do hor nepotřebovaly - zeptala se matky, co to dělá.

"Okamžitě odcházíme," odpověděla Mera. "Půjdeme s karavanou do Palmýry."

"Matko!" Selené uchopila Meru za ruku, aby ji zarazila.

"Proč jdeme do Palmýry?"

"Je to příkaz Bohyně. Věštyně mi to dnes odpoledne řekla."

"Ale proč, matko? Proč Palmýra? Je to stovky mil odtud! Přes poušť. Budeme pryč celé týdny!"

Já odejdu jen na pár dnů, pomyslela si Mera. Ale ty, má dcero, ty odejdeš navěky.

"Už jsem ti řekla. Prikazuje to Bohyně."

Selené stála jako omráčená. Ustoupila od matky a zvolna zavrtěla hlavou. "Ne, já nepůjdu."

"Nemáš na vybranou."

"Budu si brát Andrease."

"Ty si nevezmeš Andrease," řekla Mera tak divoce, až se Selené vyděsila. Její oči svítily, když opakovala: "Půjdeš do Palmýry, jak káže Bohyně. Ty ji poslechněš."

"Ale... Palmýra, matko! Proč Palmýra?"

Mera se vrátila ke svému koši, zavřela víko a převázala ho provazem.

"Protože v Palmýře tě čeká tvůj osud."

"Můj osud je být s Andrease!"

Mera se prudce otočila a vyzyvavě se na dceru podívala.

"Poslouchej dobře, Selené," řekla přísně. "Věděla jsem, že ne-

budeš chtít odejít. Ani já se na tu cestu netěším. Ale nemáme jinou možnost. Ty patříš bohům, Selené. Přicházíš od nich a musíš jít za nimi. Musíš udělat, co ti poručí." Selené měla pocit, že se jejich domek naklonil. "Co... co tím myslíš?"

"Řeknu ti to, až přijde čas. Teď honem vezmi plášť a své náhradní sandály. Musíme hned jít."

"Musím to říct Andreasovi."

"Nemáme čas." Mera náhle bolestivě sevřela ruku Selené.

"Nic mu neřekneš."

"Musím!"

"On k tvému osudu nepatří, Selené. Zapomeň na něj."

Selené se s hrůzou dívala na Meru. Nemohla tomu uvěřit. Cítila bolest matčina sevření, viděla smrtící oheň v jejich očích a zdálo se jí, že se celý svět kácí a padá přímo na ni. "Ne," řekla a snažila se matce vytrhnout.

"Selené! Musíš mě poslechnout! Mě a Bohyni!"

"Ne, matko."

Jejich pohledy se střetly. Ale Mera to očekávala, byla připravená.

"Musíš jít," řekla tiše. "Je to mé poslední přání."

"Co tím myslíš?"

"Já umírám, moje dcero."

Mera pustila paži Selené, vzala ji za zápěstí a položila si její ruku na bok. Užaslá Selené nahmatala pod látkou tvrdý otok velikosti pomeranče.

Mera se odvrátila. "Tajila jsem to, nechtěla jsem tvou mysl zatěžovat starostmi. Přála jsem si, abys byla soustředěná na své zasvěcení do svazku s Bohyní. Ale už nemám jinou možnost. Bohyně káže, abych s tebou odešla do pouště k Palmýře a tam ti dala závěrečné poučení." Dívala se na dceru.

"Už mi zbývá jen velmi málo dnů, Selené. Má cesta končí

78 79

a tvá začíná. Slíbila jsem Bohyni, že odejdeme do Palmýry dnes v noci. Než umřu."

Selené vířily myšlenky. Musí to říct Andreasovi.

"Pojď, dcero. Spěcháme."

"Ale co si v Palmýře počneme?"

"Bohyně svůj záměr zjeví. Tady máš plášť, Selené. Vezmi si svoji léčitelskou skříňku."

Selené se nepřítomně pohnula. Matka se jistě zbláznila!

"Vrátím se do Antiochie, matko," řekla. "Znovu se vrátím za Andreasem."

"Je-li to tvůj osud. Já si to nemyslím."

"Já to svým osudem udělám!"

Mera už stála v otevřených dveřích. "O tom ty nerozhoduješ, Selené. Už pojď. Nemáme mnoho času."

Spěchaly ulicí k jihu, po jejich pravé ruce se zapadající slunce prodíralo odpoledními mraky. Na domek, který opouštěly, se zpátky neohlédly. Mera věděla, že bude nějaký čas prázdný a pak ho městský úřad prodá. Ten malý domek splnil svůj účel a Mera si byla jistá, že ona ani Selené ho už neuvidí.

V základně karavan byl neustálý pohyb. Řetěz pěti set velbloudů právě dorazil z Damašku a ještě větší se chystal vyrazit do Jeruzaléma. Tou skrumáží se prodírala Selené za Merou. Všude kolem byly stany a hořící ohně polních kuchyní, klečící velbloudi a spoutaní osli, večerní vzduch byl plný křiku lidí všech plemen a jazyků Římského Impéria a jejich divoké lnidby.

Selené klopýtala kupředu, svírala svou novou skříňku, zavěšenou přes rameno a hlavou jí vířily otázky: Co má dělat? Opravdu matka umírá? Dokázala by jí Mera lhát, aby ji do-

stala pryč z Antiochie? A proč musí zrovna do Palmýry?
"Jsme na místě," lapala po vzduchu Mera a položila těžký koš na zem. "Pojedeme spolu na oslu."
Selené se rozhlédla zakouřeným táborem, odděleným řadami frkajících velbloudů. Viděla zdvihající se stany a strhávané přístřešky. Lidé pobíhali sem a tam, kupovali poslední jídlo, nosili džbány s vodou a upevňovali náklad na hřbety zvířat. Byla jako omráčená. To přece není možné! Zdá se jí zlý sen. Andreasi!

Viděla matku, jak se narovnala a drží si bok. Umírá, řekla jí.
Selené k ní vztáhla ruce: "Matko..."
"Za chvíli budu v pořádku, dcero. Opium mi už nepomáhá."
Selené si vzpomněla, že matka chodila v noci pít ze džbánu. A ona si myslela, že má jen žízeň.
"Matko!" vykřikla. "Na takovou cestu se přece nemůžeš vydat!"
"Musím. Počkej tady, dcero. Je třeba ještě něco udělat."
Slzy jí stípaly v očích, když sledovala matku, která se belhala k muži, jenž něco vysvětloval davu, vzrušeně mávajícímu rukama a křičícímu cosi o právu na vodu v oázách. Viděla, jak matka kulhá a svírá svůj bok a poznala pravdu. Mera skutečně umírá.
Selené se dívala ještě okamžik a rozhodla se.
Otočila se a utíkala. Porážela koše, vyplašila kuřata, běžela kolem stanů a táborových ohňů. Andreas, Andreas, bušilo jí srdce.
Nebe potemnělo a svit měsíce se objevil nad střechami horního města, když tam zoufalá a zadýchaná Selené doběhla. Půjde Mera beze mne? Ne. Selené věděla, že když se včas nevrátí, karavana odejde a Mera zůstane opuštěná uprostřed nočního tábořiště plného cestujících a zlodějů. Už si jistě všimla, že dcera zmizela. Myslí si, že jsem utekla. Bude vystrašená. Musí s Andreasem okamžitě zpátky k ní.
Andreas jí to bláznovství rozmluví. A když ne, půjde do Palmýry s nimi. Andreas.
Zatáhla za šňůru zvonku, div že ji neutrhla, a když se brána ve vysoké zdi otevřela, musela se o ní opřít, aby popadla dech a mohla mluvit.
"Musím za tvým pánem," vyhrkla Selené. "Je to naléhavé?"
Zoe si ji chladně prohlížela. Zaregistrovala cestovní plášť, nádhernou skříňku z ebenu a slonoviny, všimla si, že je udýchaná a vyděšená. Pak odpověděla: "Můj pán tu není."
"Není! Musí tu být!"
Zoe blýskla očima. "Odešel."
"Kam?"
80 81

"Do přístavu. Za mořským kapitánem."
Andreasi! Celým srdcem vykřikla.
Už nebyl čas ho hledat. Karavana odcházela, Selené bude sotva mít čas doběhnout zpátky. Strhla z ramene skříňku, padla na kolena a otevřela víko. Zoe stála nad ní a pozorovala, jak bere kousek hliněné tabulky, na který píše lékaři své recepty. Plivla na inkoustovou skvrnu a namočila do ní pero.
"Dej to svému pánovi," řekla Selené a napsala vzkaz:
"Jsme na cestě do Palmýry. Putujeme s karavanou pod vlajkou Marsu. Přijď za námi. Matka umírá. Zarazila se a připojila: „Lásko."
Zaklapla skříňku, hodila jí zpátky na rameno, vstala a podala tabulku Zoe. "Ty víš, kdo jsem, že? Řekni pánovi, že jsem tu byla. A dej mu to ihned, jak se vrátí. Je to naléhavé."

vél!"

Zoe si ji vzala. "Hned, až se vrátí," opakovala a začala zavírat bránu.

"A řekni mu," Selené svírala kožený řemen skříňky, až jí zběhly klouby, "že jsem s matkou na cestě do Palmýry. Řekni mu, aby přišel za mnou!"

Zoe přikývla, že zprávu předá, zavřela bránu a poslouchala pleskání sandálů na deštěm zmáčené ulici. Když utichly, Zoe si prohlédla tabulku s inkoustovými větami, hodila ji na zahradní cestu a patou rozdrtila na prach. Cestu pak čistě uhladila.

Andreas vzhlédl od psacího stolku a otevřeným oknem viděl začínající měsíční svit na okolních střechách. Zdálo se mu, že zaslechl zvonek u brány. Čekal nakloněný nad čistým pergamenem s perem v ruce. Jestli je někdo u brány, nejspíš to bude pacient, hned se to dozví.

Poslouchal. V domě bylo ticho. Nikdo nepřicházel. Andreas usoudil, že to byl asi sousední zvonek a vrátil se k prázdnému svítku.

Koupil ho odpoledne, když se vrátil se Selené z Dafné.

Byla to první koupě v jeho novém životě. Ano, viděl ten pergamen jako svůj nový život. čistý a prázdný, čekající na to,

co do něho bude vepsáno. Čekal na lékařské poznámky, na budoucí učebnici. Byl jeho budoucností. Jeho a Selené.

Andreas cítil, že s povzbuzující, milující a inspirující Selené vedle sebe dokáže velké věci. Ta myšlenka ho rozechvěla. Byl to zásadní krok, téměř se bál ho udělat. Selené ho opět naučila důvěřovat.

Zamyslel se a zavřel oči. Cítil větší radost, než člověk dokáže unést. Když otevřel oči, napsal první slova na čistý svitek "De Medicina". Neslyšel pleskání sandálů, vzdalujících se mokrou ulicí.,

82

KNIHA DRUHÁ.,

Palmýra.,

KAPITOLA 12.,

Kazlach, hlavní lékař paláce v Magně, měl jen dva životní cíle - stát se milencem královny Lašy a žít věčně. Už začínal uvažovat, zda se mu to druhé přání nesplní dřív než první.

Jediný z celého dvora mohl on, královnin osobní lékař, hledět královně přímo do tváře a když s ní teď mluvil, myslel celou dobu na to, jak by se dostal do její postele.

"Potřebujeme panny." Ostrý hlas Lašy prořízl pochodněmi zářící noc. "Panny. Ty vyléčí královu impotenci."

Kazlach o tom pochyboval. Panny - to jistě, pro muže, který má přes stovku žen! Impotenci krále Zabbaje asi nevyléčí obvyklé stimulační. Hlavní lékař se však neodvážil královně odporovat. Nemluvila k němu vlastně královna, ale samotná Bohyně.

Bohyně měla různá jména - Allat, Allah a Alla, Ranní Hvězda a Ta, která požívá milence. Původně byla jejím domovem Šeba hluboko v Arábii, ale před staletími ji do Magny přenesli kočovní Arabové, křižující velkou poušť. A zde na severu, v tomto exotickém městě na Eufratu promlouvala Bohyně Allat ústy Lašy, královny v Magně.

"Je to přání Bohyně," opakovala královna Laša Kazlachovi.

"Král musí být omlazen. Ještě nepřišel čas, aby zemřel."

Kazlach si pohladil svůj tmavý, jako písmeno V špičatý vous na bradě a hleděl na Bohyni, dnešní noci v poloze požíračky, polykající noc a hvězdy na své dráze. Kazlachovou hlavní povinností bylo udržovat při životě krále Zabbaje, ale s tím obvykle mnoho práce neměl. I když měl svá léta, byl král zdravý a silný. O jeho smrti však nerozhodovaly zdravotní důvody, ale náboženská hlediska. Impotentní král musel být zabit.

Tento obyčej pocházel z dávno minulých dob, kdy ženy vládly a muži byli odstraněni, jakmile splnili svůj úkol; tato pradávna víra byla rozšířená všude na světě. Nahrazením starého krále se obnovovala životnost a nesmrtelnost města a jeho lidu. Král Zabbaj z nesmrtelného města Magny, šedesát mil východně od Palmýry, je odsouzen - šeptalo se v chodbách

paláce. Užil si radovánek a v ničem neznal míru, teď přišel čas jeho výměny.

Byl tu však problém. Ani král Zabbaj, ani nikdo jiný z paláce nechtěl předat korunu mladšímu. Pro hlavního lékaře Kazlacha i ostatní mocné dvorany byl Zabbaj loutkou, která jim nepřekážela ve dvorských intrikách a královně Laše umožňoval slabý manžel neomezeně vládnout. Nový, ctižádostivý mladý král na trůnu by pro ni znamenal boj o moc.

Bylo tedy obecně žádoucí, aby byla potence krále Zabbaje obnovena.

Hlavní lékař přestal sledovat noční oblohu a podíval se na královnu. Přestože měla jedno oko slepé, byla přísným, téměř hroživým způsobem krásná. Stejně jako jeho láska k ní. Kazlach nebyl obyčejný muž a jeho touha nebyla jen obyčejný chtíč. Narodil se se srdcem bez citu a něhy, jeho láska byla láskou k vlastnictví, prvotní touha uchvátit, podrobit si a vlastnit to, co bylo nekonečně nedosažitelné - královnu Lašu, ztělesnění Bohyně na zemi.

"Říká Bohyně, jak toho dosáhnout?" zeptal se.

Oko Laši ztvrdlo a chladně si ho změřilo. "To je tvoje starost, lékaři."

Vysoký a hubený Kazlach s tváří jako jediný profil, si prohlížel obličej královny a pak se odvrátil. Musí být opatrný. Všechno, o co se snažil, kvůli čemu intrikoval a dokonce vraždil, bylo teď v sázce. Poprvé se královna Laša obrací s plnou důvěrou a nadějí k němu. To by konečně mohla být cesta k vysněnému cíli za dveřmi její ložnice.

Kazlachovy sandály šustily na vyleštěné podlaze, zamýšlel se procházel a Laša ho napůl s obdivem a napůl s nenávistí sledovala. Proti své vůli se na něm stala až příliš závislá. Byl to ambiciózní muž a takovým lidem není možno důvěřovat. Laša si dobře vzpomíná na den, kdy byl Kazlach u dvora poprvé. Plazil se před ní strachem a ponížením, neodvážil se pohlédnout jí do tváře. Ještě i dnes znamená zahlédnout její tvář pro kohokoliv jiného okamžitou smrt. Ten den je dávno pryč a léta intrik vynesla syna arabských nomádů do nadoblačných výšin. Na své cestě vzhůru se Kazlach naučil tajným a neocenitelným uměním léčení, vyhledával je, shromažďoval a skrýval jako poklad. Chytře se vetřel do přízné královské rodiny a hodnostářů u dvora a během času se na něm stali všichni v paláci neotřesitelně závislí. Pro život nebo smrt tu nebyl nikdo jiný, než Kazlach, na koho se mohli obrátit. I když královna Laša svého hlavního lékaře nenáviděla, potřebovala ho.

"Dobrá. Tak tedy panny," řekl konečně Kazlach a své tělo, tenké jako rákos, naklonil ke královně. "Snad bílé, s čís-

tou, neposkvřenou kůží. To by mohlo krále povzbudit." Ledová tvář Laši se zamračila. Kde v této zemi pálícího slunce a pouštních větrů najít dívky s mléčnou pletí? "Pošli do Palmýry," řekla. "Je tam jeden muž, otrokář, který sleduje cesty."

"Ale, paní moje, cesty hlídají Římané."

"Ti nemohou být všude."

"A palmýrská pouštní jízda! Tihle obchodníci z oáz si hlídají cesty karavan stejně žárlivě, jako otec své dcery. Jestli na nich nebude bezpečno, přestane být město Palmýra křižovatkou světa. Vráti se zpátky k písku a škorpiónům. Je snadnější vzít jim vodu, než ohrozit cestující karavan!"

Laša přimhouřila své oko na rádce - protivníka. "Slyšela jsem, že ten muž v Palmýře je opatrný. Udeří rychle a zmizí v poušti jako džin. A navíc ví, čí prsty je třeba pohladit zlatem. Je třeba to udělat, lékaři."

Tón posledních slov ho umlčel. Laša neměla na odporování náladu a Kazlach věděl proč. Netýkalo se to impotence krále Zabbaje. Královna se na něho hněvala, protože nedokázal vyléčit jejího syna z letní horečky.

Byly chvíle, kdy Kazlach litoval, že je hlavním lékařem.

Musel ulehčovat dvořanům neznajícím míru, kdykoliv vstávat z postele ke skutečným i vymyšleným nemocem. Všichni od něho čekali zázraky. Měl vidět do lidského těla, znát na všechno odpověď, všechno vědět! Jen se dnes na něho podívejte - černé vlasy mu prokvetly stříbrem, na vpadlých lících má hluboké vrásky a tenké rty se mu ohnávají každým rokem víc. Jediného syna Laši už tři dny spaluje tajemná horečka a žádná z Kazlachových medicin nezabrala.

88 89

Palác už si šeptá, co se stane s mocným a nepokořitelným hlavním lékařem, jaký bude jeho osud, jestli princ zemře? Kazlach se v horké srpnové noci zachvěl. Báł se na to pomyslet! Královna Laša neproslula soucitem a milosrdenstvím, její trest bude jedinečný. Tím si byl Kazlach jistý. "Dobře, paní," nakonec svolil. "Řekni mi jméno toho muže v Palmýře."

KAPITOLA 13.,.

"Tak," řekl potěšeně starý Říman. "Co tomu říkáš?"

Selené viděla plameny, které náhle, jakoby kouzlem rozkvetly v táborovém ohništi. Ale neřekla nic.

Ignatius se podíval na průhledný kámen v ruce a pokrčil rameny. Na většinu lidí trik se zapalováním ohně zapůsobil. Ale tahle dívka nebyla jako jeho obvyklé publikum. Měla tu umírající matku, o kterou se starala a navíc se zdála posedlá myšlenkou, že je někdo sleduje. Od chvíle, kdy před dvěma týdny opustili Antiochii, se stále ohlíží přes rameno a dívá se po někom na cestě za nimi. Ignatiovi jí bylo líto a chtěl jí udělat radost. "Vem si ten kámen, dítě," řekl soucitně. "Je tvůj."

Selené si ho vzala. "Děkuji," řekla a sáhla pro svou ebenem a slonovinou vykládanou skříňku, kterou měla vždy po ruce. Zvedla víko, uložila kámen dovnitř, skříňku zavřela a znovu se zahleděla velkýma, vážnýma očima do ohně. Ignatius se s ní a její nemocnou matkou seznámil, když karavana začala sestupovat z libanonských hor a jejich skrovné zásoby chleba a sýra se už týden po odchodu z Antiochie vyčerpaly. Ignatius, starý římský advokát ve výslužbě, nyní cestoval, aby žil se svým synem a snachou - "tvrdou, jako vařená sova" - jak se Selené svěřil. Začal matce a dívce dávat jídlo, zapalovat oheň k vaření. Při každém západu

slunce vytáhl Ignatius průhledný kámen a přidržel ho nad uhlím z jalovcového kořene tak, aby zachytil sluneční paprsky, které zázračně zapálily oheň.

Slunce se sklonilo k západu a v obrovském táboře karavany s tisíci velbloudy se rozžihaly první ohně. Když se spustili mezi zelenými horami dolů, obklopila je drsná, opuštěná krajina a karavana kráčela míle po rovné stepi, po tvrdé zemi zarostlé keři bodláčí. Tady žijí jen nomádi, kočovníci, kterým se říká Beduíni. Na východním okraji této pustiny stojí Palmýra a za oázou, dál k východu a jižně k Arábii, se prostírá hrozivá syrská poušť, rozpuštěná v nekonečnou plochu nicoty. A za ní je dávné město Magna, kde vládne královna Laša.

Po cestě potkávali další karavany, řetězy lidí z neznámých krajin, kteří přepluli na lodích Dolní moře a vydali se vzhůru po Eufratu, do Magny a přes poušť na západ - karavany s hedvábím, kořením a jadeitem z Číny, karavany ze Středomoří, nesoucí vlnu zbarvenou purpurem a sklo ze Sýrie. Touto rušnou cestou šly karavany z arabské Mekky, kde má bohyně Allat podobu půlměsíce a ženy jsou skryty v černém áatu jen s malým otvorem pro oči.

"Koupil jsem pro nás ryby," řekl Ignatius. "Moc hezké kousky," dodal v naději, že zláká Selené k jídlu. Omluvně se usmál a pokračoval: "Jsem už starý člověk a mám své zvyky. Dnes je Den Venuše, poslední den týdne a v Římě jíme na počest Bohyně ryby jen v tento den. Je to starý zvyk a já se hodně řídím starými zvyky."

Selené neodpověděla. Příliš ji tížilo srdce, než aby mluvila. Andreas.

Kde je? Proč se ještě nepřidal ke karavaně? Už je to dva týdny. Už dva dlouhé týdny po něm touží, volá ho, strádá a obává se. Neustále ho vyhlíží a čeká, že každým okamžikem přijede. Kde je?

Selené bolelo u srdce bolestí, na kterou neměla ve své skříňce lék. Bylo jí, jako by byla smrtelně raněná a nebylo zábalů a mazání, které by ji vyléčily. Jedině Andreas to dokáže, jeho dotek, jeho úsměv, jeho láska. Selené viděla jeho tvář v plamenech ohně - už brzy přijde a najde ji. Musí.

Všechno šlo špatně. Neměla peníze. Matka zaplatila poplatek, aby se mohly připojit ke karavaně. Za něj dostaly jednoho osla a právo na vodu v oázách při cestě, ale když jim ta troška jídla z domova došla, musela Selené nakupovat od 90 91

spolucestujících za neslýchané ceny. Někdy se jí podařilo vyměnit jídlo za své léčitelské schopnosti - mladé syrské matce začaly stahy a Selené poradila, aby ji stále opíjeli a tím zabránili porodu na cestě. Nádobka vína každou hodinu pak k překvapení všech způsobila, že stahy přestaly. Vděčný mladý manžel dal Selené ryby a chléb na tři dny. Ale i to už je pryč.

Selené se ohlédla od ohně na spící matku. Meře bylo stále hůř.

Když se karavana zastavila k nočnímu odpočinku, nasbírala Selené rostliny, kterým se říká "rolničky" a ze své pally nad nimi udělala malý stan, aby chránil Meru před sluncem. Pod ním teď Mera spala. Ležela stočená na boku a těžce dýchala. Nejedla už dva dny.

Selené cítila svíravou, studenou úzkost v žaludku, když si pomyslela, že ji ztratí. Její matka zemře v té strašné poušti! Andreasi! Andreasi! Copak jsem tě ztratl také?

Selené se ohlédla. Pouštní cesta se ztrácela v nastávající noci. Její oči se snažily spatřit tryskem pádícího osamělého jezdce. Kde je Andreas? Proč nepřichází?

Dotkla se jí ruka. Selené se obrátila k laskavým očím starého Ignatia. Domníval se, že chápe, co ji trápí. Také si všiml, že se zdraví její matky zhoršilo. Ignatius byl velkorysý a přemýšlivý muž, vzal Selené s Merou do své skupiny osmi velbloudů a dvanácti otroků a stal se jejich ochráncem. Za léta cestování poznal až příliš dobře, jak zranitelné jsou ženy, které se odváží cestovat samotné.

"Mám strach, Ignatie," úzkostlivě řekla Selené. "Měsíce ubývá. V tom čase nemocní a staří umírají nejvíce. Mám strach, že matka do Palmýry nedojde. Musíme se zastavit a odpočinout si, zítřka by cestu nevydržela."

Ignatius vážně přikývl. Myslel si to také. "Dobře," řekl a odložil víno a rybu. "Myslím, že je na čase, abych si promluvil s vůdcem karavany. Zařídím, abyste dostali velblouda, doprovod a vodu."

"Myslíte, že bude souhlasit?"

Ignatius vstal a usmál se. "Ten člověk je průhledný jako voda."

Selené se s pochybnostmi dívala za Ignatiem, krácejícím mezi stany a táborovými ohni. Několikrát vůdce karavany zahlédla a nepřipadal jí jako dobrý člověk.

Než se nadála, byl Ignatius zpátky. Zapadl do sedátka a vzal si dřevěnou cestovní nádobku s vínem - při cestování se bohatství skrývá a užívají se jen nejjednodušší věci. "Proklínám tento věk a lidi, kteří ho takový udělali," bručel a nejdřív odlil víno bohům pouště, zbytek vypil.

"Ignatie, co..."

"Jediné, co jsem žádal, bylo stvrzení vašich vodních práv v oázách. Konečně, vždyť jste si ho zaplatily. Smlouva s karavanou je stvrzena bohyní Bona Fides, je tedy závazná."

"On ji nedodrží?"

"Obávám se, že je to stejně beznadějné, jako počítat slupky cibule, dítě. Ten chlap je sprostý darebák."

"Oh, bože!" Selené zalomila rukama. "Co si počnu? S matkou se nesmí hábat! Potřebuje si odpočinout, než půjdeme dál!"

"No, no," Ignatius ji poklepal po ruce. Cítil se provinile, že ji tak vylekal. "Není to zas tak zlé. Jste jen dva dny od města. Tahle cesta je rušná, nikdy tu nebudete úplně samy."

"Mám z toho strach!"

"Není se čeho bát. Tyto cesty jsou nejbezpečnější na světě. Jízdní lučištníci pouštní policie města Palmýry jsou postrachem všech lupičů!" Ignatius se narovnal a podíval se do obličeje Selené, zbarveného září ohně.

"Neměj obavy, dítě," řekl klidně a položil svou ruku na její. "Zůstanu s vámi. Postarám se o tebe a o tvou matku.,."

KAPITOLA 14.,.

Přestože byla Bath-Šeba, což znamená "Dcera Bohyně" a měla by tedy mít neomezenou moc, cítila se královna Laša v této chvíli úplně bezmocná.

Klečela u postele a držela horečnaté tělo svého syna. Lékaři a pomocníci postávali kolem, nervózně přešlapovali u stěn pokoje. Zkoušeli veškeré prostředky na snížení chlap-
92 93

covy horečky, ale nic nepomáhalo. Hněv královny nyní stoupal úměrně k rostoucí teplotě princova těla. Zvedla hlavu a upřela své jediné baziliščí oko na lékaře. "Kde je Kazlach?"

Podívali se po sobě. "Je v chrámu, paní."

Zdvihla obočí. "Modlí se k Bohyni za zdraví mého dítěte?"

Opět nervózní výměna pohledů. Strach je studil v žilách jako ledové vody Eufratu. "Je to, ah, kvůli králi, vzácná paní."

"Pošlete pro něj. Jestli můj syn zemře, nezemře sám. "Unaveně vstala. "Teď jděte pryč, všichni."

Po krátkém zmatku u dveří pokoje, kde prchající dvořané vráželi jeden do druhého, aby se rychleji dostali ven, se mohla královna Laša konečně uvolnit. Nebylo lehké se kontrolovat před poddanými, ovládat se a ukazovat odvahu, zvláště když její syn byl tak nemocný.

Otočila se od lůžka. Byla to vysoká žena se širokými rameny a královskou grácií. Černé vlasy měla spletené v tisíc copánků, hedvábné závoje šeptaly na jejím těle a čelo, krk i zápěstí bylo i v tuto pozdní hodinu bohatě zdobené drahými kameny.

Odešla na balkon, ze kterého viděla na řeku, vlnící se v měsíčním světle na své věčné pouti. Dívala se na háje smutečních vrb dole a cítila se ubohá. Roky poroučela smrti a nyní poroučí smrt jí. Miluje svého syna víc než cokoliv na světě.

Královna Laša pozvedla tvář ke stříbrné bohyni na nebi a vyslovila prostou modlitbu: "Matko všech, nenech umřít mého syna..."

KAPITOLA 15.,

Selené zvedla oči k půlměsíci na černém nebi a zašeptala:

"Matko všech, prosím, nech mou matku žít..."

Klečela na kolenou a hladila Meřinu hlavu na klíně. Před chvílí dala matce několik doušek vody. Po nich následoval záchvat tak prudkého kašle, že se nyní bála s matkou po-

hnout. Krátce po půlnoci otevřela Mera oči a podívala se na dceru. "Je čas," řekla tiše. "Moje hodina se přiblížila."

"Ne, matko..."

"Je to zbytečné, dítě," šeptala Mera, těžce dýchala. "Není čas na nic než na pravdu. Proto mě, prosím, poslouvej. Poslouvej pozorně. Musím ti říct důležité věci a je pro mě strašně těžké mluvit."

Mera se pokusila trochu nadzvíhnout, pohnula se a tvář jí škubla bolestí. Zhluboka se nadechla, aby mohla mluvit a v hrdle jí zachrčelo. "Já jsem do Palmýry dojít neměla, dceru. Splnila jsem svůj úkol. Má práce skončila. Přivedla jsem tě zpátky..."

"Matko," šeptala Selené a hladila Meru. "Nerozumím tomu, co říkáš. Co myslíš tím, že jsi mě přivedla zpátky?"

"Před šestnácti léty... Byla jsi vyvolená..."

Selené nechápala. Dívala se na matčiny promodralé rty a snažila se pochopit smysl jejích slov, chtěla matce pomoci, aby nemusela mluvit.

Vyvolená? Přemýšlela Selené. K čemu vyvolená?

"Tvůj otec..." vydechla Mera. "Řekl, že tě seslali bohové."

Řekl, že jim náležíš."

Selené zírala na matku. Před léty jí Mera řekla, že její otec byl rybář, který zahynul na člunu, než se narodila. Potom už o muži, který ji tu zanechal jako vdovu, nikdy nemluvila. Ale proč by prostý rybář tvrdil, že jeho dítě seslali bohové?

Vo očích Mery se objevily slzy a ona proklela tělo, které ji zradilo a stalo se jejím nepřítelem. Měla jsem ji to říct dřív, dokud jsem ještě měla sílu. Proč? Ach, proč jsem čekala až do této chvíle, abych ji řekla pravdu?

Mera zavřela oči, odpověď znala: Protože jsem se bála. Chtěla jsem ji mít ještě chvíli, chtěla jsem, aby byla mou dcerou ještě těch pár dnů. Nemohla jsem snést pohled na ni, až zůstane bez matky a bude myslet na tu druhou, ubohou mladou ženu, kterou odvěkli vojáci v rudých pláštích. Nemohla bych se dívat do tváře své dcery a vědět, že už není moje.

"Selené. Byla jsi tou nejsladší věcí v mém životě. Přišla jsi, když jsem byla sama. Byla jsem sobecká. Chtěla jsem, abys
94 95

byla úplně má. Ale vždycky jsem věděla, že jednou si tě bohové budou žádat, je to jejich právo. Poznamenali tě při tvém zrození a ty to znamení stále nosíš. Kdykoli proklínáš svůj jazyk a já vím, že to děláš, Selené, vzpomeň si, že takovou tě stvořili bohové, že je to znamení jejich náklonnosti k tobě...

Meřin hlas zhasl. Selené hleděla upřeně na matku. Byla zmatená, čekala, co bude dál.

Ze svého místa u ohně se na dvě siluety v provizorním stanu díval Ignatius. Karavana do Palmýry opustila tábor před dvěma dny. Dva dny už byli sami. Malá skupinka - osm velbloudů, patnáct lidí a jeden unavený osel. Když ohromná karavana zmizela a prach se usadil, trnitá syrská poušť vypadala ještě větší a hrozivější. Ignatius držel v noci hlídku, na opasku nyní nosil dýku a poručil také otrokům, aby se ozbrojili. Přestože dívka trvala na tom, že je její přítel následuje a musí každým okamžikem dorazit, Ignatius o tom pochyboval. Kdyby měl přítel přijít, jistě by je už dávno dohnal.

"Byla jsi zrozena s úkolem, Selené," ozval se do noci dyšný hlas Mery. "Ty jsi jiná. Čeká tě zvláštní osud, osud, pro který ses narodila a který musíš naplnit. Neznám odpověď, jaký osud to bude, to musíš najít sama. Je to úkolem tvého života."

Selené nad tou hádankou potřásla hlavou. "O čem to mluvíš, matko?"

"Poslouchej mě, dcero, poslouchej. Musíš znát pravdu..."

Selené klečela se skloněnou hlavou, sledovala matčiny rozpukané rty tvořící slova a naslouchala. Slyšela nekonečné ticho pouště, pomalu ustupující jinému zvuku, zvuku vyjícího větru, vichru sténajícího nocí a cloumajícího dveřmi a okny. Větru, který přivál dusot koňských kopyt a rozkazy římských vojáků.

Mera vyvolala zpátky tu noc před šestnácti lety a vykreslila její obraz tak živě, že její dcera myslela, že se opravdu dívá na to, co se tehdy stalo. Zdálo se jí, že vidí pohledného římského patricije a jeho mladou ženu, Meřin domek na předměstí, narození prvního dítěte - chlapce, pojmenovaného Hélios, nebezpečný porod druhého dítěte - dívky, pojmenované Selené, vpád římských vojáků, úkryt Mery v koši a nakonec Římana, ležícího v krvi a dávajícího prsten Meře.

"Řekl, ... že pocházíš od bohů, Selené. Řekl, že jsi jiná. Bohyně tě přinesla do mé samoty a bezdětnosti a já jsem na oplátku dodržela svůj závazek k ní. Dovedla jsem tě zpátky k Palmýře, jak přikázala všem, abych tě uvedla na cestu tvého osudu."

Selené hleděla na matku jako omráčená. Snažila se pochopit tu neuvěřitelnou historii svého narození. Představovala si rodiče, jejichž tváře neviděla, prorocká slova umírajícího Římana - ale stejně tak se mohla snažit uchopit do náruče nebe i s hvězdami, tak to bylo všechno fantastické. Mera zvedla chvějící se ruku. "Přišel čas, Selené. Dej mi růži."

"Růži?"

"Náhrdelník. Zavěsila jsem ti ho na krk při slavnosti odívání. Přišel čas, abys viděla, co obsahuje a abych ti vysvětlila, co to znamená."

"Ale... já už nemám slonovinovou růži, matko. Darovala jsem ji."

Oči Mery se prudce rozevřely. "Ty... jsi ji darovala? Selené, co to říkáš?"

Selené si položila ruku na prsa, kde pod látkou šatů cítila Andreasův řetěz. "já... darovala jsem ji Andreasovi. Zaslíbili jsme se jeden druhému. On mi dal své Oko Hórovo a já...`
Z hrdla Mery se vydral nářek, zvedl se ke hvězdám a rozeznel pouštní noc. Velbloudi se zachvěli a zafrkali, Ignatius a otroci vyděšeně vzhledli.

"Co jsem to udělala?" naříkala Mera a bila se do prsou zesláblou pěští. "Co jsem to udělala? Ze strachu a bláznovství jsem tě nechala v nevědomosti! Měla jsem ti to říct dávno! Co jsem to udělala!"

"Matko, uklidni se. Prosimi!"

Vzlykající Mera pověděla Selené o zlatém prstenu, který jí dal umírající Říman a který měl dítěti vše říci. Bylo na něm něco vyraženo - tvář a cizí písmo, které Mera nedokázala přečíst. "Dejte jí to, až bude starší," řekl jí tenkrát. "Povede ji k jejímu osudu."

96 97

"Ale čím se budeš řídit teď," naříkala Mera, "bez prstenu? A byla tam kadeř vlasů, vlasy tvého otce a kousek plátna, které přijalo tvého bratra - mocné pouto Selené, jediné, které tě v tomto světě s nimi spojuje. Všechno je pryč! Byla jsi od nich odříznuta! Co jsem to jen udělala?"

Jako očarovaná myslela Selené na růži ze slonoviny, kterou položila na Andreasovu hrud'. Dala mu víc než jen sama sebe, teď poznala, že vložila do jeho rukou celý svůj osud.

"Dítě, poslouchej mě. Musíš se vrátit do Antiochie. Musíš se vrátit k Andreasovi a vzít si zpět svůj náhrdelník. Otevři ho, dcero. Podívej se na prsten..."

Selené zírala na matku. Jít zpátky do Antiochie, za Andreasem...

"Selené, slib mi to!" Mera vztáhla ruku a uchopila zápěstí Selené s neočekávanou silou. "Dcero, Isis je tvá bohyně. Vybírala si tě k zvláštnímu úkolu. Musíš zjistit, jaký je to úkol. To je tvá povinnost. Musíš zjistit, kdo jsi, musíš najít svého bratra a znovu se s ním spojit..."

Hlas Mery zhasl podruhé, zavřela oči a vypadala, že spí. Selené na ni dlouho hleděla a kolébala ji hlavu. Postupně se v ní začalo všechno usazovat jako noční mlha; chvěla se, z očí se jí koulely horké slzy. Ty nejsi má pravá matka? Ptala se tiše ženy, spící v jejích rukou. Kdo tedy...

Selené zdvihla hlavu a podívala se přes poušť, daleko k vzdálenému obzoru holých kopců. Za těmi kopci leží Palmýra, město jejího zrodu.

Je tam ještě má pravá matka? A mé dvojče, bratr Hélios? Najde mě Andreas v tom městě? Půjde po cestě, aby mě hledal? Nebo se mám vrátit do Antiochie, otočit se zády k matce a bratrovi, kteří v tom neznámém městě mohou být... Selené začala plakat.

Jak to, že tahle něžná žena není její matka? Ta sladká žena, která jí sušila dětské slzy a odháněla dětský strach, zalapala ji odřená kolena a vysvětlila pohyb Měsíce a planet. Tato žena ji naučila tajemství léčení, kouzel a rostlin. A byla to Mera, kdo zavedl Selené cestou stínů do její duše a naučil ji, jak uchopit její plamen duše.

98

Bylo to tak jasné, ta milující žena celé noci pracně vyšívala krásnou modrou stolu, aby její dcera zazářila ve své nejdůležitější z hodin.

Ne, rozhodla Selené. Její osud nemůže dost dobře čekat v tom vzdáleném, cizím městě. Očekává ji v Antiochii, v léčení a s jejím milovaným Andreasem.

Když chtěla Mera opět promluvit, Selené pohládila její horké čelo a pevně řekla: "Nevyrušuj se matko. Spi."

"Už mě nic jiného než spánek nečeká, dcero. Chci, abys mi slíbila, že budeš pokračovat na cestě, kterou jsem tě vedla, že si budeš vážit dávných umění léčení a že vždy budeš myslet na Bohyni. Musíš převzít odpovědnost za sebe a svoji jedinečnost, Selené. Slíb mi to, dcero..."

S pláčem vzala Selené matčinu ruku a slíbila.

Mera pak s úlevou řekla: "Teď... připrav můj hrob."

"Ne!"

"Tělo mrtvých se za měsíčního svitu rozkládá rychleji než na slunci, to jsem tě učila. Spěchej. Nezbyvá už mnoho času!"

Stále plačící Selené vstala od matky a uložila ji pohodlně na pallu. Už chtěla odběhnout, když ji zastavila matčina ruka. "Je bláhové bát se umřít, dcero," řekla jí něžně Mera. "Je to jako usnout. Až se probudím, budu znovu spojena s Matkou všech. Ty a já se opět setkáme, mé drahé dítě, při vzkříšení. Bohyně nám to slibuje. Budu na tebe čekat..."

Mera ležela ve stanu z pally a "rolniček", slyšela zvuk hloubení hrobu v tvrdém písku a její duše byla naplněna lítostí. Kdyby mohla žít tak dlouho, aby se dozvěděla, kdo je její dcera a zahlédla tu velikost, pro kterou byla Selené zrozena. Poprvé v životě Mera nechtěla udělat to, co si přála Bohyně.

V posledních okamžicích života náhle Meru osvítil záblesk víze. Otočila hlavu na stranu a láskyplně se dívala na plačící dívku. Jednou se vrátíš do Antiochie hledat svého milovaného Andream. Ale nebude to tak, jak sis myslela, bude to za okolností, které si neumíš ani představit...

Těsně před úsvitem řekla Mera svá poslední slova Selené: "Nezapomeň na přátelství s Isis!" A pak zemřela.

99

KAPITOLA 16.,.

Když přišel útok, nakládali právě posledního velblouda a Ignatius říkal: "Nepochybuji, že karavanu do Antiochie najdeš v tu chvíli, kdy dorazíme do Palmýry. Dohlédnu, abys byla dobře připravená na cestu a aby tě neošidili."

Za úsvitu položila Selené poslední kámen Meře na hrob a při balení tábora se rozhodla pokračovat do Palmýry a najít tam karavanu zpátky do Antiochie. Myslela přitom na Andreasovo překvapení, až se na cestě setkají. V tu chvíli přiletěl první šíp.

Jako by se vynořili z písku, zjeví se odnikud obři na pádících koních a vřítí se do jejich malého tábořiště. Ignatiovi otroci se rozprchlí a s křikem běhali dokola. První šíp zasáhl do zad starší ženu, dalším padl starý otrok. Selené na okamžik jen stála a nemohla uvěřit svým očím. Pak šeptla "džinové!" a začala utíkat. Útočníci uzavřeli kruh a nad hlavami se jim v ranním slunci zableskly zahnuté meče. Oblíčeje kryly černé turbany a černé závoje, pod těžkým obočím jim svítily hrozné oči a z jejich hrdel vycházel strašidelný, nelidský křik.

Selené zoufale hledala Ignatia. Velbloudi se plašili a Selené se bála, že za chvíli ji rozdrtí les zvířecích nohou. Kolem

padali otroci ranami handžárů jako obilí pod kosou. Písek a prach se zvířel do oslepujícího mraku, uši zaléhaly řevem a nářkem.

Někdo chytil Selené za ruku a táhl ji pryč. Byl to Ignatius, zoufale se snažil dostat ji z místa nejprudšího boje, kde vysoké nohy velbloudů drtily těla padlým otrokům. "Útoč na koně!" křičel a strčil jí do ruky nůž. Selené se s hrůzou podívala na širokou čepel a vtom se Ignatius vrhl a sekl po nohách najíždějícího zvířete. Minul a meč mu zajel hluboko do paže.

"Ignatii!" vykřikla Selené a skočila k němu. Všimla si, že další kůň cválá přímo k ní. Oči jezdce se do ní zavrtávaly. Stála jako přimrazená, jako zhyponotizovaná. Hřebec už byl těsně u ní a smrtící handžár se zvedl. Náhle pocítila, že se vrhá kupředu a boří nůž až po rukojeť do koňského těla. Zvíře zaržalo, vzepjalo se na zadních a shodilo jezdce. Ignatius se rychle vzpamatoval, padl na muže a prořízl mu hrdlo. Selené už nemyslela ani nevnímala. Její tělo jednalo samo, protože její mysl v hrůze strnula. Vzlykala a bodala kolem sebe, sekala, píchala a otáčela se dokola obklopená krví, prachem a výkřiky.

Náhle vše skončilo.

Ticho rušilo jen těžké oddychování koní a cinkot postrojů. Selené se tiskla k tělu zabitého velblouda, zakrvácený nůž vedle sebe. Mrtvý Ignatius ležel kousek od ní, jeho tmavá krev se rozlévala v písku.

Kdosi vyštěkl rozkaz v jazyce, kterému nerozuměla a v příštím okamžiku Selené svázali a dali jí roubík. Marně se snažila vytrhnout, jeden z nájezdníků ji zvedl a přehodil přes koně jako pytel zrní. V mžiku byli tryskem pryč a Selené, s rukama bolestivě svázanými za zády, se natrásala na koňském hřbetu a bylo jí špatně.

Šest Ignatiových otrokyň jelo společně se Selené, byly to samé mladé dívky. Muže a starší ženy ponechali útočníci pouštním dravcům. Zajatce vezli zuřivým tempem pryč od cesty z Antiochie, vysoko do rozeklaných kopců severně od Palmýry. Tam se k nim připojila další skupina s lidským nákladem a hnali se bez odpočinku, bez zastavení na východ, do veliké pouště, stranou všech cest, daleko od Palmýry. Když se konečně snesla tma a všechno zahalila, patřila poslední myšlenka Selené Andreasovi. Co si pomyslí, až přijede k tábořišti, které se stalo místem krveprolití? „,

KAPITOLA 17.,

Kazlach potěžkaL v ruce vak se zlatem a vypočítavě se podíval na svého návštěvníka. "Zbytek dostaneš, jsou-li mezi nimi panny."

Muž, zaprášený dlouhou jízdou, hleděl žádostivě na zlato.

"Čtyři jsou velmi mladé, pane. Mohou být jediné panny."

A ostatní..." Pokrčil rameny.

"To zjistím, až je prohlédnu. Zatím..." Kazlach hodil vak na 100 101

zem. "Tohle je tvá záloha. Až prohlédnu ty dívky, pošlu otroka se zbytkem peněz. Do paláce se nevracej."

Návštěvník podezíravě přimhouřil oči. Jak má Kazlachovi věřit, řekne-li, že žádná z nich není panna? Ještě že měl dost rozumu a sebral také nějakou kořist, pojistku pro každý případ. Dostal rozkaz rychle udeřit a zmizet s děvčaty dřív, než se to pouštní policie dozví. Ale neodolal, aby si nevzal věc, která vypadala jako vzácnost.

"Pane," řekl a zvedl ze země vak zlata, "snad by vás zajímalo jiné zboží?"

Kazlach si ho změřil s opovržením. Krádež bezbranných dívek nebyla to nejhorší, čím se tenhle muž živil. Byl známý tím, že obchoduje s dětmi, zvláště s chlapci. Kazlachovi byl odporný, ale královna Laša trvala na tom, aby tu choulostivou věc vyřídil osobně. Tohle však je příliš.

"Uzavřeli jsme dohodu. Vypadni."

"Rád bych vám ukázal něco neobvyklého, něco zvláště zajímavého."

"Jestli okamžitě neodejdeš, dám tě vyhodit a zbytek peněz nikdy neuvidíš!"

Návštěvník se vrátil ke dveřím a dal znamení doprovodu, který ho čekal venku. Obrátil se zpět ke Kazlachovi, v ruce držel velký pytel ze surové kůže.

Hlavní lékař už byl rozčilený. "Co je to?"

"Jen se podívejte." Muž z Palmýry rozvázal pytel, opatrně sáhl dovnitř a vytáhl ebenovou skříňku, vykládanou slonovou kostí.

Kazlach nemohl ovládnout svou zvědavost.

Muž položil skříňku na stůl, zvedl víko a podíval se lékařovi do tváře. "Je to lékařská skříňka," řekl lživě. "Vidíte? Patřila jistě nějakému vzdělanému a bohatému lékaři."

Kazlachovy oči už jezdily po přihrádkách s malými džbánky, svítky papyni, paličkou a hmoždířem, kostěnými jehlami a sešivacími vlákny. Viděl malé zásuvky úhledně označené egyptskými hieroglyfy - tohle není jen skříňka bohatého a vzdělaného lékaře, to je skříňka zvláště vyškoleného lékaře.

"Kdes ji vzal?" zeptal se konečně.

"Je z přepadení na cestě z Antiochie. Byl tam starý Říman a jeho otroci. Určitě to byl lékař, který si chtěl otevřít dům v Palmýře."

Kazlach přikývl. V Palmýře bylo víc lékařů než kdekoliv na světě, ještě víc než v Římě. Tenhle starý Říman by byl jen další rybou do přeplněného rybníka, ale velmi vzdělanou rybou. Kazlach natáhl svůj dlouhý prst a zkoumavě se dotýkal předmětů ve skřínce, jednoho po druhém, fascinován tím, co znamenají. Průhledný kámen, kus síry, malá soška Isis - Kazlach věděl, že tato skříňka je vyvrcholení mnohaleté práce a učení.

Vzal jeden z džbánků, vytáhl zátku a přičichl. Ať to bylo cokoliv, neznal to. S velkou opatrností vrátil džbánek na místo a zamyšleně se na skříňku díval. Rozhodně patřila lékaři školenému v Egyptě, na celém světě byli nejlépe vyškoleni lékaři z Alexandrie.

Pocítil osten závesti, pocít, jaký jeho uschlé srdce už léta neznalo. Záviděl muži, který vlastnil skříňku. Získal vzdělání možná až na slavné Lékařské škole v Alexandrii. On sám byl nevzdělaný, jeho znalosti léčení byly ukradené, vyslíděné a vybojované. V mládí se dostal do paláce a viděl, jakou moc má hlavní lékař. Měl větší moc než král a královna, kteří jsou před nemocí a bolestí stejně bezmocní jako nejubožejší vesničané. A tak se vlichotil do přízně Malala, hlavního lékaře a ponížene skrýval svoji pýchu. Základy léčitelských vědomostí získal od starého Malala, dál se už učil pokusy a omyly na dvořanech. Tato skříňka vypovídala o člověku, který měl všechny výhody, které Kazlach postrádal. Nenáviděl ho. Po chvíli zamyšlení se hlavní lékař otočil, přešel pokojem a sáhl za závěs. Vytáhl nový, menší váček zlata a hodil ho na stůl. "Koupím to," řekl. - .

KAPITOLA 18.,

Selené se probrala a nevěděla, kde je. Cítila palčivé bolesti v zápěstích, zádech a kotnicích. Pomalu se jí vracelo vědomí. Uvědomila si další věci - vyschlé hrdlo a ústa a kamen-

nou zed' před sebou.
102 103

Zasténala a posadila se. Zem se pod ní naklonila, padla zpátky na slavník a dlouho ležela a snažila se zastavit své zmatené myšlenky.

Kde to je? Co se stalo? Pak se jí náhle vyjasnilo - smrt Merry, přepadení, strašlivá jízda.

Ozval se tichý vzlykot. Otočila hlavu a překvapeně se dívala na své okolí. Byla ve velké, čisté místnosti, do níž proudilo vysokým oknem slunce. Na zemi ležela rohož, mísy s vodou a utěrky, na nízkém stolku byly připravené misky s jídlem. Selené se dívala na slavník, kde vzlykala dívka a pak si všimla ostatních. Potrhané, rozcuchané dívky nařikaly a sténaly kolem ní. Ležely nebo seděly, jedna stála a s nepřítomnými očima se opírala o zed'.

Selené neviděla jasně, protože jí třesla hlava, a když se pohnula, vystřelila jí v prsou ostrá bolest. Překvapením zamrkala, když spatřila neznámé oblečení - nohavice a blůzu na dívce, jdoucí přes místnost. Dívka si klekla u nařikajícího děvčete, řekla mu několik slov cizím jazykem a něžně je pohladila. Plačící dívka vykřikla bolestí a zvláště oděná žena ucukla rukou. Měla na ní krev.

Selené se znovu pokusila vstát a tentokrát se jí to podařilo. S rukou přitisknutou k hrudnímu koši přešla na druhou stranu cely. Prohlédla si ránu mečem na paži nařikající dívky a řekla: "Je vážně raněná. Musíme..." Zatočila se jí hlava, položila si ruku na čelo. Když závrat' povolila, pokračovala: "Musíme zastavit krváčení. A musíme ránu vymýt."

Cizokrajně oblečená žena se na Selené tázavě dívala, pak jako by pochopila, vyskočila a přinesla nádobu s vodou. Je parfémovaná, všimla si Selené a utěrky jsou z nejjemnějšího plátna. To je zvláštní péče o zajatce, myslela si a začala dívku ošetřovat.

Když neznámý vstoupil, byly už všechny dívky vzhůru a hovořily. Snažily se pochopit, co se stalo, kde jsou a proč se octly v této zvláštní cele. Selené si mohla promluvit s Ignatiovými otrokyněmi, ale ostatní mluvily směsicí cizích nářečí. Maličká dívka v pantalonech, s očima příliš velkýma pro

svou hlavu, se jim snažila sdělit, že její domov je daleko na východ, za řekou Indus a její jméno je Samia.

Vysoký muž v tmavé říze vešel a všechny dívky utichly.

Za ním stáli dva strážci s obnaženými meči. Muž se zastavil a zkoumal dvacet vystrašených obličejů. Díval se na nás, jako by hodnotil velbloudy nebo koně, myslela si Selené. Trásla se v roztrhaných šatech, zavřela oči a modlila se k Isis.

Muž vyšel rozkazy a začal systematicky pracovat. Zpočátku museli strážci dívky držet, ale když ostatní viděly, že se snaží se poddat, přestaly se vzpouzet. Neznámý mluvil univerzální řečtinou Východu, a když Selené zaslechla jeho příkazy, roztrásla se ještě víc.

"Ty dvě nejsou panny," říkal. "Odved'te je do hlavní budovy. Večer pro ně přijde otrokář. Tahle je panna. Předáte ji hlavnímu eunuchovi králova harému."

Byl ještě na druhé strany, ale Selené již strachy tiskla kolena k hrudi a objímala je. Byla panna, vezmou ji s ostatními do králova harému.

"Co je tohle?" zeptal se náhle muž a držel ruku plačící dívky. "Kdo to udělal?" Ostře se rozhlížel po místnosti a ukázal na obvaz na zraněné paži.

Nikdo se neozval.
Plačící dívka se obrátila k Selené a muž pohled sledoval.
"To jsi to dělala ty?"
Selené otevřela ústa, ale nevydala ani hlásku.
Pokynul strážcům. Ti vykročili k Selené. "Ano," vykřikla.
"Já jsem to udělala!"
"Proč?"
"K...kr..."
"Mluv, děvče!"
"Krvácelo to."
"V obvazu je med," řekl a jeho oči zalétly k miskám s fi-
ky, ovesnou kaší a medem na stolku. Jídlo mělo zajatce po-
silit.
"Proč jsi dala do rány med?"
Selené těžce polkla a modlila se k Isis, aby pohnula jazy-
kem. "V... vyháň zlé duchy nákazy."
Jeho oči, chladné, až ji mrazilo, jako by ji držely téměř fy-
104 105

zickou silou. Pustil zavázanou ruku a přešel k Selené. Ostat-
ní dívky se s hrůzou dívaly. "jak to víš?" vyptával se sklo-
něn nad ní.
Selené se krčila k zemi. Vzlykla: "Má...
"Mluv!"
"Má matka byla léčitelka. Učila mě."
V hlavě mu probíhaly bleskové úvahy. Pak se už klidněji
zeptal: "Tvá matka byla léčitelka? Byla s tebou v karavaně?"
Selené přikývla.
"Byly jste s Římanem na cestě z Antiochie. Byl to lékař?"
"Ne."
Kazlachovi škublo v koutku tenkých úst. Myslel na krás-
nou léčitelskou skříňku v jeho pokoji, na její bohatý obsah,
který mu byl záhadou. "Dokaž, že tě matka naučila léčitel-
skému umění. Řekni mi například, jak se zarazí horečka u dí-
těte."
"Je mnoho způsobů - koupání ve velmi studené vodě, po-
tírání těla alkoholem z ječmene..."
"A když to nepomůže?"
Selené opět polkla. Bolest u žeber bodala s každým ná-
dechem. Bylo jí špatně, cítila se slabá a bála se, že omdlí.
"Ještě je lék Hekaté," zašeptala.
"A co to je?"
"Čaj. Matka ho dělá. Má matka..." dusila se vzlyky.
"Mluv!"
Selené se rozplakala. Její útlé tělo se otrásalo. "Moje mat-
ka je mrtvá," řekla tiše, zabořila obličej do dlaní a plakala.
Kazlach se na ni díval s lehkým úsměvem na úzkých rtech.
Řekla lék Hekaté..

KAPITOLA 19.,.

Kazlach prohledal léčitelskou skříňku a našel modrý džbánec
s ropuším symbolem Hekaté.
Léčbu nejdřív vyzkoušel na odsouzenci, kterého čekala po-
prava, a když se mu po vypití několika kapek hořkého čaje
ze džbánu nic nestalo, dal Kazlach čaj vypít otrokovi s oby-
čejnou letní horečkou. Horečka opadla a hlavní lékař se roz-
hodl, že stejnou léčbu uplatní u královského prince.
Noc končila a v princově ložnici se tlačili tiše diváci. Kně-
ží Allat, mávající kadidelnicemi, vykuřovali pokoj čpavým
kouřem, chřestili tamburínami a vyvolávali četná jména Bo-
hyně. Nejvyšší správce stál připraven se svými pomocníky
a hlavní písař seděl se zkříženýma nohama na podlaze, při-
praven s inkoustem a svítkem papyru. Královna Laša seděla

vedle postele a upřeně sledovala každé Kazlachovo mrknutí. Kazlach s leopardí kůží přes rameno, černými vlasy, na úzké lebce sčesanými dozadu, se nakláněl nad spícím princem. Ležel nehybně jako v tranzu, jeho hubené tělo sotva dýchalo. Vyleštěná podlaha odrážela svit hvězd, za průsvitnými závěsy křičeli noční ptáci. Nad korunami palem zářil poslední srpek půlměsíce Allat. Nočním vzduchem vanul bažinatý, úrodný dech Eufratu jako neviditelný příliv a odliv.

Na úsvitu byla podána první dávka tajemné medicíny a všichni zvědavě přihlíželi, když zesláblý princ instinktivně spolkl několik kapek. Kazlach neměl tušení, kolik léku má chlapci dát, ale neodvažoval se dál vyptávat zajatkyně, aby nevzbudil její podezření a ona mu něco nezatajila. Mučením by ji mluvit donutil, ale nebyl si jistý, zda by mu řekla pravdu. Mohla by z něho snadno udělat princova vraha. Bude lépe ji držet v zajetí, aby na něm byla závislá. Když bude obratný, získá od ní časem vše, co potřebuje vědět. Pak ji může klidně zabít a všechny stopy po ní zmizí. Moudrost ukrytá v léčitelské skříňce zůstane navždy jeho tajemstvím. Královna Laša seděla vzpřímená v oblacích kadidla. Kazlach si byl jist, že jestli teď zklame, zemře ještě před západem slunce tisícero smrtí. Ale jestli se chlapec zázračně uzdraví...

Pokojem zašuměl vzdech, nový a čerstvý, jako by vydechla samotná řeka. Chlapec se probouzel z hlubokého spánku.

Kazlach se naklonil a položil svou dlouhou ruku princovi na čelo. Znovu sáhl pro modrý džbánec. Nikdo neměl tušení, kde ho vzal, nikdo nevěděl o skříňce ani o dívce, kterou držel jako svého tajného zajatce.

106 107

Kazlach odložil džbánec zpět na stůl a znehybněl. Všechny oči v ložnici se upíraly na princovu tvář. Tamburíny a zpěvy umlkly, kadidelnice se zastavily. Dvořané stáli jako sochy. V očích měli strach - jestli chlapec zemře, hněv královny je zasáhne všechny.

Náhle se vysílené tělo pod hedvábím pohnulo, víčka se zachvěla, oči se otevřely a podívaly se na matku královnu.

"Mami..." ozvalo se.,.

KAPITOLA 20.,.

Selené přitahovaly Andreasovy oči. Byla v nich zvláštní síla, které by neodolala, ani kdyby se o to snažila. Měly tmavě šedomodrou barvu nebe před bouří, stínilo je hněvivé obočí rozdělené vráskou, ale byly to oči laskavé a soucitné - okna k něžné a milující duši.

Andreas přitiskl Selené k sobě. Jeho tělo bylo pevné a pevně ji k sobě tiskl. Cítila zrychlený tep a dech se jí v hrdle tajil. Zvedla k němu svá ústa, chtěla ho, toužila po něm. Pak ji Andreas políbil, jeho ruce, jeho tělo ji pevně svíralo. Vezmi si mě, šeptala. Vezmi si mě hned.

Probudila ji hlasitá rána. Prudce se posadila a ospale mžourala. Nevěděla, co se s ní děje, až náhle pochopila - byl to jen sen.

Obrátila se k oknu vysoko ve zdi a viděla, že prší. Probudil ji rachot hromu. Rozechvěle si k tělu přitáhla tenkou přikrývku a vstala.

V této cele bylo už hodně obyvatel, než do ní zavřeli Selené. Někdo vyhloubil do stěny pod oknem důlky, aby se mohl vytáhnout až k oknu a podívat se přes mříže ven.

Selené tam teď vylezla a dívala se na město rozmazané listopadovým deštěm. Přitiskla čelo na studené železné tyče

a zašeptala: "Andreasi, láska má. Libáme se jen ve snu." Její oči byly plné něhy, když se dívala dolů ze své kamenné věže.

Každý z těch devadesáti dnů tiskla tvář k mříži, dívala se k městské bráně a její oči umíněně pátraly po známé postavě na koni, která by se blížila rušnou cestou z pouště. On přijede, říkala si denně a svírala mříž, až ji ruce pálily a ramena bolela. Andreas přijede cestou z Antiochie, uslyší o přepadení tábora a když ji nenajde v Palmýře, bude ji hledat v poušti. Selené si tím byla jistá. Byly to už tři měsíce, ale mnoho mil pouště leží mezi cestou z Antiochie a místem, kde je teď. Selené věděla, že jednou Andreas konečně přijde. Ona ho musí vyhlížet a být připravená.

Dnes přišlo a bylo špatně vidět, na cestě se pohybovalo jen pár stínů. Selené přehlédla ulice, které již znala z paměti a v duchu utíkala dávno vybranou cestou. Nebyl to opravdový útěk, neboť její tělo bylo zamčeno v neproniknutelných kamenných zdech, byl to únik její duše. To její myšlenky přeskakovaly zdi, prchaly po úzkých, propletených uličkách a utíkaly ven, do pouště k Andreasovi. Byla to její malá útěcha v hrozném zajetí.

Kde je asi Andreas v této chvíli? uvažovala. Hřeje si ruce nad ohněm tam dole, na ulici s barevnými roletami?

Cítila, že děšť do ní vstupuje a smáčí její duši, ale ona se mu ubrání. Zažehla v duši svůj plamen a soustředila síly, aby jasně hořel. Věděla, že nesmí propadnout zoufalství, jinak bude ztracená. Musí žít pro Andream a pro Meru, její odkaz ji naplnil vášnivou vůlí k životu.

Jsi vyvolená...

Dívala se na datlovníky ohýbané bouří, ale neviděla je; její oči viděly růži ze slonoviny, zlatý prsten a jejího bratradvojče, jménem Hélios. Andreasi!

Pustila mříže a slezla dolů. Začala chodit sem a tam malou celou, aby se zahřála.

Zůstala sama. Jednu po druhé zajaté dívky odvedli do bloku otroků nebo jako Samiu, hindskou dívku, se kterou se krátce přátelila, do králova harému. Nakonec odvedli SeLené z té pohodlně zařízené místnosti do téhle ubohé cely, zabouchli za ní železné dveře, otočili klíčem v zámku a pak už slyšela jen vzdalující se kroky strážce.

Jedinou útěchou v té hrůze jí bylo zlaté Oko Hórovo, které skrývala pod šaty, takže ho nikdo nenašel. Její léčitelská skříňka byla pryč, představovala si, jak ji postupně pohlcuje

108 109

písek, až se stane jednou z mnoha dun na poušti. Skříňka její pouto s minulostí, s matkou, s jejím posvátným léčitelstvím. Bez ní se cítila nahá, zbavená cíle a identity. Když už ji zármutek přemáhal, stačilo uchopit Oko Hórovo a pocítila jeho hojivou moc. V náhrdelníku pro ni žil duch Andream. Zvuk kroků za dveřmi ji zarazil. S rukama kolem těla se třásla chladem a poslouchala. Měla strach.

Je to zase on?

Její pronásledovatel, mučitel. Nikdy nevěděla, kdy přijde.

Jednou to bylo ráno, jindy uprostřed noci, ale vždycky s otázkou. "Co znamená ten symbol?" a strčil jí před oči kus papyru. Nebo - "Řekni mi, co je to za prášek!" Selené věděla, o čem jde - chtěl získat její léčitelské znalosti. A přes jeho strašné hrozby věděla, že jen díky nim se drží při životě.

"Jestli mi uspokojivě neodpovíš," varoval ji hned první den v této cele, "pošlu tě do králova harému a až si tě král užije a bude tebou unaven, přijdou na řadu všichni, kdo budou mít chuť. Odpovíš na všechny mé otázky, nebo tě pošlu do

kasáren pro potěšení vojákům."

Nikdy nepoznala takovou hrůzu. Její duše byla nemocná strachem, se kterým musela neustále bojovat. Aby si jí uživali muži! Aby se na ní střídali, ublížili jí a odhodili. Jak je to možné, že stejné spojení - muže a ženy - může mít dvojí, opačný smysl? Jak to, že stejně se může naplnit láska a stejná věc je nástrojem největší hrůzy? Její vyděšená mysl se ptala marně.

Selené by chtěla ležet s Andreasem, snila o tom, téměř na nic jiného nemyslela. Aby přijala svým tělem jeho, aby cítila jeho vášeň a sílu. Ale to druhé! Se starým králem! S vojáky! Selené se svíral žaludek. Kroky se zastavily u jejích dveří, klíč zarachotil v zámku.

Ona patří Andreasovi. Je jediný muž, kterému bude patřit. Jak by se k němu mohla vrátit pošpiněná?

Dveře se otevřely a neznámý vstoupil do cely. Nesl přes ruku tlustou pokrývku, v druhé ruce držel pohár.

Selené couvla.

"Je ti zima?" zeptal se.

Přikývla. "Chtěla bys tuhle pokrývku?"

Dívala se na ni. Byla z husté vlny, barvy rudozlatě hořícího ohně. Ach, zabalit se tak do ní a zase cítit teplo! Kývla podruhé.

Podal jí pohár. "Řekni mi, co to je."

Zády u zdi, naklonila se k poháru a podívala se do něho. Na dně ležely nějaké listky, ucítila jejich citrónovou vůni. Zvažovala, kde je vzal a proč se na ně ptá jí, když sám neví, co to je. "Je to citrónový balzám," řekla.

"K čemu se užívá?"

Jeho otázky ji překvapily. Když neví, co to je a k čemu se to užívá, jak ví, že je to léčivé? "Citrónový balzám je bylina "radosti", " odpověděla. "Uklidňuje srdce, když se pije jako čaj."

"To je všechno?"

Zachvěla se. Prsty jí chladem ztuhly a její kosti už zimou bolely.

Tohle byla druhá tvář jejího neznámého mučitele. Nejen že měl moc ji zranit, také ji živil. Aby si uvědomila, že je na něm závislá, nechal ji prvních pár dnů v cele hladovět. Pak přišel s jídlem a otázkami. A když mu nebyla schopná poradit, co udělat s královou impotencí, nechal jí vzít slavník a teď musí spát na studené kamenné podlaze. Může jí život zpříjemnit nebo jí způsobit bolest.

Pohlédla na dva strážce, stojící za ní a uzavírající jí cestu do chodby a dál, ke svobodě. Kdyby se tak mohla rozběhnout...

"Jako výluh," řekla nakonec, "pomáhá citrónový balzám při bolestech kloubů a zhmožděninách."

Díval se dolů, na ni, drsnou tvář řezanou z kamene, ale když se mu Selené podívala do očí, spatřila v jejich studené hloubce strašnou samotu, o které si jistě myslel, že je přede všemi ukrytá.

Litovala ho a zároveň se ho bála. Věděla, že musí přijít den, kdy už nebude mít další otázky a ona už pro něj nebude mít cenu. Pak ji čeká strašný osud. Musí se dostat daleko odtud, dřív, než přijde ten den. Musí dát nějak zprávu Andreasovi.

110 111

"Řekněte mi prosím, kde to jsem. Co je to za město?"

Kazlach se otočil, vyšel z cely a dal strážným znamení, aby zamkli. Když chodba opět utichla, zůstala Selené sama ve tmě a naslouchala dešti. Uvědomila si, že pokrývku odnesl s sebou. - .

KAPITOLA 21.,.

Královna Laša chtěla být nesmrtelná. Přesněji - chtěla vládnout Nebi jako královna bohů.

Její víra v posmrtný život byla stejně pevná jako zdi jejího mohutného paláce. Věřila v sedm nebeských sfér, v soud duší a věčné zatracení nebo vykoupení. V celý panteon bohů. Bohové obývali nejvyšší vrstvu nebe. Vysoko nad hvězdným baldachýnem kosmu žili v radovánkách a blaženosti. Královna Laša věděla, že až zemře, dostane se jí samozřejmě, jako královně, místo v nejvyšších vrstvách nebeských, ale to jí nestačilo. Mířila na samotný vrchol elysejské nádhery - ona se nespokojí jen s nějakou menší nesmrtelností, vstoupí mezi samotné bohy.

Stejně jako její matka a matka její matky a celý rod už od doby, kdy byla Magna jen hliněnou vesnicí u Eufratu, věnovala Laša celý svůj pozemský život přípravě na život příští. Práce na její hrobce započaly dne, kdy byla jako dvanáctiletá dívka korunovaná a od té doby nemnul den, aby nenavštívila místo svého závěrečného odpočinku.

Bude to hrobka nádhernější než hrob královny Kleopatry v Alexandrii, o kterém se říká, že překonal hrobky největších faraonů. Hrobka Lašy nebude jen domovem věčnosti - bude palácem, vybaveným vším od trůního sálu, velikých lázní, mnoha pokojů až po stovky otroků, kteří jí budou sloužit v příštím životě a kteří budou zaživa zazděni do hrobky, až její tělo uloží do sarkofágu. Nejenže její hrob bude velkolepější než hrobka její matky nebo pohádkových králů Persie a překoná i samotného Alexandra, její dům věčného spočinutí překoná vše v jednom velmi důležitém měřítku - svým pokladem.

Odpoledne strávila královna u hrobky, dohlížela na kameníky a promluvila s architekty. Teď seděla hluboce zamyšlená ve svém pokoji. Po návratu do paláce se dozvěděla špatné zprávy. Panny, zajaté a přivedené před třemi měsíci do Magny, královu impotenci nevléčily.

Její ruce se ovinuly kolem opěradel a prudce je sevřely.

Přece si nemůže vzít nového manžela! Je pouze jediná možnost, jak se stát vládkyní nebes - musí být nejbohatší z bohů. Je pouze jediná možnost, jak udržet poklad, který tajně shromáždila v hrobce - mít za manžela starého krále Zabba-je.

Manžel královny se nezajímal o posmrtný život nebo o bohy, byl to bezbožný požívačnický, žijící jen pro jídlo, víno a sexuální radovánky. Laša začala svůj poklad hromadit pomalu a cílevědomě od svých dvanácti let. Jako nevěsta bez lásky ležela a neodpovídala na laskání svého manžela, až ho vypudila k jeho konkubínám a radovánkám v oddělené části paláce. Kdykoli její armády postupovaly proti královstvím a vracely se s bohatou kořistí, Zabba-je zajímala jen ukořistěná děvčata; když poražení králové vypláceli svůj hold Magně, nestaral se o zlato a šperky, ale hledal dary těla. Když byly vybírány daně a naplněna pokladnice, nedíval se do účetních knih, ale žádal jen tolik peněz, aby mu zajistily jeho rozptýlení. Proto šlo všechno královně, která se nyní stala jednou z nejbohatších žen světa, a tak snadno.

Ale svět o tom nevěděl. Úmyslně to držela v tajnosti. Zatímco jiní monarchové si naplnili paláce nádherou a předváděli světu svou cenu a bohatství, Laša hromadila poklady tajně, jako přípravu na posmrtný život. Její palác byl dostatečně skvělý, aby nepřátele ohromil, přátele ponížil a udržoval Zabba-je šťastným, ale zbytek bohatství, které se přelévало do

Magny, šel přímo do hrobky a němě strážce ho hlídaly ve dne i v noci, až do dne, kdy Laša vystoupí do sedmého Nebe a zaslepi bohy svou nádherou.

Jedině tak si zajistí své místo mezi nimi, protože oni jsou největšími milovníky peněz a jsou ze všech nejlakotnější. Přijmou ji do svých řad a usadí ji na trůn jako vládkyni nebes, zářivější než Isis a Ištar.

112 113

Ale teď...

Zabbajova impotence znamená, že musí být odstraněn, neboť impotentní král znamená pro město neštěstí. Jeho plodnost je duchovně spojena s jeho lidem - když zklame král, padne i Magna. A odstavení Zabbaje znamená, že nastoupí nový královský manžel, aby vládl s Lašou. Přijde mladý, mužný ambiciózní princ. Královna nepochybovala, že upře oči na její hrobku a vezme si poklad pro vlastní účely.

Pěstí udeřila do opěradla. Je hloupá ženská! - hubovala si. Připustila, aby ji nechť k manželovi odvedla od plnění královských povinností. Zabbaj jí mohl dát dítě dávno a princ dědic by nyní převzal otcovo místo a vládl by pod vedením matky. Ale ona příliš dlouho čekala a splnila svou povinnost, teprve když ji nejvyšší kněz upozornil, že Bohyně promluvila. Její jediné spojení s manželem přineslo ovoce, jejího syna. Bohužel je však příliš mladý a nemůže městu zajistit mužnost a sílu, kterou potřebuje.

Laša znovu udeřila do opěradla. Jak to, že po tolika letech neutuchající pohlavní síly je její manžel stížen impotencí!

"Buďte pozdravena, má paní."

Královna se nepřívětivě podívala na velkokněze Allat, který vstoupil do její komnaty. "Proč mě obtěžuješ?" zeptala se unaveně.

Kněz dával pozor, aby nepředstoupil přímo před ni. Královna Laša se k návštěvám vždy posadila z profilu, aby bylo vidět jen její zdravé oko. Její marnivost byla tak velká, že kdokoli se jí podíval do tváře, zvláště na obrovský smaragd zakrývající její slepé oko, propadl smrti. Kněz se rozhlédl kolem sebe. Množství hořících lamp zahánělo deštivý soumrak a na tvářích dvořanů a služebných, připravených posloužit královně, se dala číst nervozita a nejistota.

"Přišel jsem se zeptat, co bude s královským manželem."

Lid Magny je netrpělivý. Králova impotence je špatné znamení."

Laša neodpověděla. Seděla na vysokém trůnu s nohama na polštáři, oděná hedvábím a klenoty. Dívala se na temné stíny na zdi, které jako by se jí vysmívaly.

"Přišel jsem se zeptat, zda bude vyzkoušena i poslední paní."

Královna zpozorněla. "O čem to mluvíš?"

"Myslím tu poslední dívku. Jistě má nějaké zvláštní poslání."

Teď už se Laša podívala přímo na kněze. Ten diskrétně sklopil oči. "Je ve věži. Je mladá a krásná a zaujímá zvláštní postavení. Nikdo k ní nesmí."

"Jak to víš?"

Kněz jen skromně pokrčil rameny. "Mám mnoho přátel, má paní. Ti připravují jídlo a hlídají její železné dveře ve dne v noci." A mám nepřátele, myslel si, které zničím. Kněz žárlil na Kazlachovu moc a tahle draze zaplacená tajná zpráva by mohla být zbraní, kterou hledal.

"Kdo ji tam drží?" zeptala se královna.

"Kazlach, má paní."

Zástup dvořanů v místnosti se zachvěl. Královna řekla ti-

še: "Přived' mi ji."

"Nesmíš promluvit, ať se děje, co se děje," řekl kněz a postrčil Selené svojí berlou. "Nesmíš se na ni podívat. Jestli se podíváš královně do obličeje, okamžitě zemřeš. Dívej se do země."

Selené kráčela kolem mnoha sloužících královnina dvora stojících na chodbách. Prohlíželi si tu hubenou, nepřírozeně bledou dívku vedle velekněze. Byla bosá, v obyčejných šatech, dlouhé černé vlasy volné a neupravené - jistě je to vězeň. Ale vyzařuje z ní zvláštní klidná důstojnost.

Když přišli ke královně, zůstala Selené překvapením stát. Ještě nikdy neviděla tak vysoký strop a tak velké sloupy. Před trůnem ji srazili na kolena.

"Kdo jsi?" zeptal se jí dokonalou řečtinou ostrý hlas.

Selené hleděla dolů na mramorovou podlahu a snažila se ovládnout svůj jazyk. Nemohla mluvit.

"Mluv, děvče."

"Selené," řekla.

Kněz ji udeřil. "Říkej - má paní."

"Selené, má paní."

114 115

"Kdo tě vězní ve věži?" Laša se naklonila na trůně.

"Já ne- - -" Selené se kousla do rtu. Jazyk ji neposlouchal.

"Co je s ní" ptala se Laša.

Kněz ji znovu uhodil. "Mluv!"

Selené se modlila. Prosím tě Isis, osvobod' můj jazyk. Je-li to znamení boží přízně, nenech mi ublížit.

"Ty nechceš poslechnout?" ozval se hlas Laši.

Selené to zkusila znovu. "Já- - -"

"Chceš si zahrávat? Mluv! Nebo ti dám vytrhnout jazyk!"

Selené pevně semkla oči. Snažila se vzbudit svůj plamen duše, ale byla příliš vyčerpáná. Za očima měla jen tmou. Pak se rukou dotkla prsou a ucítila pod látkou Oko Hórovo.

Najednou slyšela Andreasův něžný hlas: "Nemysli na to, co říkáš, Selené. V tom je ten vtip. Soustřed' se na něco jiného a slova ti půjdou sama."

V zákrutech mramoru u svých kolen spatřila Andreasovu hezkou tvář. Upřela své oči na něho, viděla ho tam a náhle tam byl, s ní, usmíval se na ni, povzbuzoval ji a chránil svou láskou.

"Já- já nevím, kdo mě drží ve věži, má paní."

"Jsi tam sama?"

"Ano, má paní."

"Chodí za tebou někdo?"

"Muž, má paní."

"A co dělá, když za tebou přijde?"

"Dává mi otázky, má paní."

Královna zmlkla, jako by jí odpověď Selené překvapila. Selené se chvěla. Chlad mramoru jí svíral nohy, kolena ji bolela. Nevěděla, co má dělat, co chce ta žena slyšet. Řekla snad něco špatného?

"Jaké ti dává otázky?"

"O léčení."

"Léčení?"

"Ptá se na nemoci a jejich léčbu."

"Proč by se měl ptát tebe?"

Selené zaváhala, bála se říci něco špatného, aby nebyla potrestána. Hlava se jí točila. "Protože jsem léčitelka," řekla konečně.

Královna opět umlkla a Selené se připravila na nejhorší.

"Kdy jsi sem přišla?" zeptala se královna.

"Přivezli mě v srpnu, má paní."

"Samotnou nebo s ostatními děvčaty?"

"S ostatními."

Laša zmlkla potřetí a Selené, klečící na bolavých kolenou, se roztřásla. Co se to děje? Proč mě přivedli k této zvláštní ženě? Ten člověk ji držel jako svého tajného vězně. Proč? Bude za to teď potrestán a Selené s ním? Když se jí královna vyptávala, zněl v jejím hlase hněv. Dají teď Selené vojákům? Bude její tělo zneuctěno dřív, než ji Andreas najde?

Soustředila se na představu Andrease, s láskou se k ní vztáhla a našla v ní útěchu.

Královna se opět ozvala: "Říkáš, žeš přišla v srpnu. Ptal se tě ten muž, co ti dává otázky, na horečky?"

"Ano, má paní."

"Na dětskou horečku?"

"Ano, má paní."

"Co jsi mu poradila, aby s horečkou dělal?"

"Řekla jsem, že lék Hekaté horečku zarazí."

"A jak se podává?"

"Podává se v nápoji."

Hlas královny se ostře rozlehl: "Okamžitě přiveďte Kazlach!"

Selené klečela dál, za sebou slyšela spěchání sandálů. Kněz zůstal stát za ní a žena na trůnu mlčela. Selené se cítila slabá a snažila se poslat svou mysl na nějaké daleké, bezpečné místo.

Dveře se otevřely a hlas, který uslyšela, jí zmrazil krev. Jeho hlas.

"Ano, má paní," slyšela Selené hlas svého trýznitele. "Držel jsem to děvče ve věži. Když jsem zjistil, že ví něco o léčení, myslel jsem, že bude moudré si ji chvílku ponechat."

"A schovat ji před králem, pro kterého byla určena?"

Srdce Selené se rozbušilo. Tak je to tedy! Byla určena pro krále a nyní ta žena zařídí, aby ji k němu okamžitě odvedli.

"Věděl jsem, že panen má král dostatek, má paní. Myslel jsem na prince."

116 117

"Takže léčba nebyla tvoje?"

"Nikdy jsem neřekl, že je moje, má paní."

"Kde jsi vzal medicínu? Řekla ti, jak ji připravit?"

Nyní Kazlach trochu zaváhal, a když opět promluvil, zaznělo v jeho hlasu napětí: "Lék byl z léčitelské skříňky, která se sem dostala s unesenými děvčaty."

Hlava Selené vylétla. "Má skříňka. Tak se neztratila v poušti! Máte ji!"

"Ticho!"

"Je moje! Skříňka je moje!" Vyskočila na nohy. "Proto jste mi dával tolik otázek!"

"Na kolena," zavrčel Kazlach a sáhl po Selené. Ta ucukla.

"Musíte mi ji vrátit," vykřikla. "Je to všechno, co na světě mám."

"Chyťte ji!" ozvala se královna Laša.

Selené se vysmekla rukám, které se po ní sáply a otočila se. "Má paní," řekla a podívala se přímo na královnu.

"Musíte mě vyslechnout. Ta skříňka..." zůstala jako omráčená.

Královna Laša seděla na zlatém trůnu jako bohyně. Na hlavě ji zářila koruna z růžových safírů, tisíc černých copánků ozdobených zlatými korálky padalo na ramena prohýbající se pod tíhou množství límců a náhrdelníků z drahých kamenů. Její paže nebylo mezi kroužky a náramky vůbec vidět. A byla v hedvábí! V Antiochii stála libra hedvábí z daleké Číny libru zlata a nikdo by nepoužil hedvábí na šaty.

Ale nejvíc Selené překvapila královnina tvář.
Nebyla to tvář člověka.
Obličej měla nabarvený nejbělejší bělobou, rty měly barvu krve, lícní kosti byly poprášené zlatým prachem a stíny pod nimi byly černé. Selené však nejvíc hypnotizovaly oči. Právě oko rámovala antimonová čerň, nad ním i pod ním zářily jasné zelené stíny. Ale to druhé! Místo oka se díval ohromný smaragd, zasazený v síťce ze zlatých nití upoutané k hlavě jemnými zlatými pásky. Selené se od té tváře nemohla odtrhnout.
Drsná ruka ji srazila na kolena a nějaký hlas jí zašeptal do ucha:
"Teď jsi tomu dala! Za to, žeš pohlédla na královnu, ti proříznou hrdlo."
"Proč si mě prohlížíš?" zahřměla královna Laša.
"Vaše oko, má paní, řekla Selené. Sál vydechl úžasem.
"Bohové," ujelo někomu a nastalo hrozné ticho. I Kazlach se bál pohnout.
"Co je s mým okem?" Královnin hlas měl ostří nože. Pannovnice seděla na svém trůnu strnule jako kámen, tvář jako z mramoru, ruce svíraly opěradla, až jí zbělely klouby.
"Moje matka byla egyptská léčitelka a znala dávná tajemství, má paní. Jak všichni víte, jsou v Egyptě oční nemoci časté. Matka užívala různé způsoby léčby."
Strnulé tělo královny se lehce předklonilo a zář tisíce jejích drahokamů se odrazila na stěnách. "Jaké léčby?" zeptala se.
"Léčby slepoty. Někdy se najdou cesty, jak ji vyléčit."
"Jak se to dělá?"
Královna Laša seděla na trůnu jako socha. Všichni čekali. Za zdmi paláce se ještě víc rozpršelo, listopadový déšť rozvířil řeku a bičoval do korun královských vrb na březích. Selené stála s hlavou vztyčenou a dívala se na královnu. Co udělala? Řekla jen pravdu. A Mera ji vždycky učila, že má říkat jen pravdu. Pravdivá slova jí nikdy neuškodí.
Konečně pronesla královna dvě úsečná slova a její dvořany jako by uhodil blesk. "Vyléčíš mě."
Selené se podlomila kolena. "Má paní. Vaše slepota nemusí být léčitelná! Některé nemoci jsou silnější než umění lékařů!"
Královna už byla rozhodnutá. "Ty jsi zachránila život mého syna a teď zachrániš mé oko. Pošlete pro astrologa!" zvolala pronikavým hlasem. "Ať přečte, co stojí ve hvězdách..
"Ale, má paní," trvala na svém Selené, "i když jehla pomůže, nemusí vám zrak vrátit úplně."
"Zrak mám," řekla královna. "Ve svém zdravém oku. Druhé oko je znetvořené a to mi vyléčíš. Upravíš ho, abych ho nemusela skrývat. Teď jdi a připrav se."
Selené odcházela a Kazlach jí šeptl do ucha: "Tak a máš to. U mne jsi byla v bezpečí, teď tě tvá pýcha bude stát život!" ...
118 119

KAPITOLA 22.,.

"Budu potřebovat oheň z chrámu Isis," obrátila se Selené na otrokyni, kterou jí přidělili.
Němá otrokyně naznačila, že v Magně nemají Isis a ukázala na symbol pŕlmsíce Allat, visící na jejím krku.
"Tedy oheň vašeho boha."
Selené se nutila ke klidu, ruce se jí při přípravách třáslly. Jistě je to znamení boží! Jistě jí to pomůže z toho strašného zajetí a ukáže jí to cestu ven. Byla to odpověď na její modlitby. Vrátit někomu zrak je veliká a nádherná věc a Selené

nepochybovala, že se jí královna bohatě odmění. Budu žádat jen svobodu, pomyslela si Selené, umyla si ruce a připravila jehlice a léky k operaci. Požádám jen, aby mě postavili na cestu do Aztiochie a pak už se sama vrátím k Andreasovi.

Selené byla plná radosti, dychtila opustit toto město, být co nejdál od muže, který ji tři měsíce trýznil. Jen těžko se dokázala soustředit na svůj úkol. Ale soustředit se musí. Aby si vysloužila svobodu, musí být operace úspěšná.

Selené ještě takovou operaci nikdy nedělala.

Láskyplně se dotýkala obsahu své skříňky, bylo to jako setkání s milými přáteli. Byl tu džbáněk medového tymiánu, pytlíček kořenů pampelišky a v dřevěné krabičce usušené vzácné květy levandule. Teprve teď si Selené uvědomila, že ji Kazlach postupně nosil její vlastní léky, tenkrát nemohla poznat, že je sama nasbírala a pečlivě usušila. Lístky kostivalu jsou všude stejné, a když se Kazlach ptal na jejich použití, odpovéděla: "Udělejte z nich placku a přiložte na rány a popáleniny." Netušila, že jsou to byliny, které vypěstovala a sklízela vlastníma rukama.

Otrokyně se vrátila z chrámu s ohněm a Selené na něm svařila šálek vody. Do vody vložila porci fenyklu a řekla: "Posvátný duchu fenyklu, nech svou léčivou sílu vstoupit do tohoto čaje" a odstavila vodu, aby vychladla. Výluhem z fenyklu opláchne oko po operaci, aby odehnala zlé duchy infekce.

Na závěr si Selené připravila jehlici. Sama ji ještě nepoužila, ale několikrát matku pozorovala při odstraňování očního zákalu. Teď se dívala na dlouhou, tenkou jehlu na dlani, lehounkou jako motýlí křídlo, ale zároveň tíživou jako zdi tohoto paláce. V křehké bronzové jehle dřímala síla, která může zrak vrátit, nebo zničit.

Vložila jehlu na několik minut do posvátného ohně, aby ji očistila a uvažovala, co bude dál. Jestli bude její ruka pevná a jistá, operace se zdaří a Selené bude brzy na cestě domů. Ale udělá-li chybu, bude její osud zpečetěn.

Sáhla si na hrud', na Oko Hórovo a v duchu si říkala - Ať je pravdou, že mě seslali bohové, neboť pak mi ruku dnes v noci povedou. Nemohli mě nechat přijít až sem, do tohoto paláce, abych zemřela. Narodila jsem se s úkolem. Musím vypatrat, kdo jsem a musím se vrátit k Andreasovi. A proto se musím dostat na cestu ke svobodě.

Uchopila jehlu, vložila ji do plamene a šeptala: "Posvátný duchu plamene, očisti tuto jehlu a odeženi zlé duchy nemoci a smrti."

Selené zavřela oči a snažila se všechny své síly soustředit do rukou. Měla pocit, že věznění bylo jen snem, dobou přípravy a že je nyní zvláště znovuzrozená.

Náhle pochopila, že tyto tři měsíce byly jejím duchovním zasvěcením, jímž měla projít s matkou v horách. Pochopila, že bohové ji poslali do tohoto paláce, aby se připravila na svůj závěrečný obřad - musí svou první práci léčitelky udělat sama, bez Mery a bez Andeare. Se svou léčitelskou skříňkou a znalostmi, které získala, byla teď Selené připravená překročit práh k nezávislosti. Stát se konečně opravdovou léčitelkou.

"Říká se tomu šedý zákal," slyšela hladký, nosový hlas Kazlacha, když vstupovala do královniny ložnice. "Zakrývá jako clona oční panenku, tím zamezí vidění a oko se stává slepé. Královna ho netrpělivým pohybem ruky umlčela. Nepotřebovala vidět, na to jí druhé oko stačilo. Laša nenáviděla oškli-

vý mrak, který kdysi pomalu zalil oko a dal mu odpudivý,
120 121

groteskní vzhled. Proto začala nosit smaragd a nikdo, dokonce ani král Zabbaj už její oko nespátřil. Nyní však bylo odhalené a slepě zíralo ke stropu.

Selené předstoupila a položila léčitelskou skříňku na stolek vedle královny na lehátka. Za ní šla otrokyně s posvátným ohněm. Selené řekla: "Potřebuji mýdlo a vodu."

"Na co?" vyštěkl Kazlach.

"Abych si umyla ruce."

Podezíravě se na ni podíval.

"Je to egyptský zvyk," řekla Selené.

"Přineste, co žádá!" přikázala královna.

Selené zdvihla víko skříňky. "Přinese někdo pohár vína pro královnu, prosím?" Z řady malých hliněných džbánek vybrala jeden a otočila se s ním ke světlu, aby viděla jeho označení. Byl na něm vyryt symbol rulíku a pod ním egyptský hieroglyf pro zlo, varování, že obsah džbánu je smrtelně jedovatý.

Přinesli víno a Selené nalila několik kapek ze džbánu do měděného trychtýřku ucpaného bavlnou a přidržela ho nad pohárem. Všichni dvořané a služebnice královny se tiše dívali na Selené, která držela v jedné ruce pohár, v druhé trychtýř a čekala. Stála bez hnutí, až se na konci trychtýře objevila kapka a spadla do vína. Selené čekala dál, nespouštěla z trychtýřku oči. Objevila se další kapka a nakonec třetí.

Rychle odložila trychtýř do džbánu s rulíkem, aby zachránila zbytek vzácného narkotika, zdvihla pohár a lehce jím zakroužila, aby promíchala jeho obsah. Bezpečné zacházení s rulíkem bylo jednou z prvních lekcí její matky; droga užívaná v přesných dávkách pomáhala při bolesti a uspávala, ale jedna kapka navíc mohla znamenat smrt.

Selené podala pohár otrokyni a řekla: "Ať to královna vypije."

Ale Kazlach jí ho vzal a zeptal se: "Co je to?"

Selené si změřila muže, který ji mučil ve věži. Už mu to nedovolí. "To je tajemství," řekla a viděla, jak ztuhl.

"Dejte mi to," ozvala se královna, netrpělivě čekající na operaci. Ta dívka s neohrabaným jazykem jí zachránila syna a Laša jí důvěřovala.

Selené se dívala na pijící královnu a zamrazilo ji při pomyslení na to, co ji čeká, na nesmírnou obtížnost úkolu a jeho možné následky. Při přípravách myslela pouze na Andrease, ale nyní, když viděla, jak královně těžknou víčka a hlava jí klesla na polštář, si uvědomila, že jehla, kterou musí zatlačit té ženě do oka, může být smrtící.

Co se mnou bude, když se mi to nepodaří? Selené se náhle bála. Viděla Kazlachovy tenké rty, sevřené v hněvivé lince a pomyslela si - Co když mě předají jemu, aby mě potrestal?

"Královna usnula," oznámila královny služebnice a Selené zavřela oči. Snažila se představit si svou pravou ruku, jehlici, kterou bude držet a její cestu do oka. Snažila si vybavit, jak operaci dělala matka. Nepracuje-li se s jehlicí přesně, udělá víc škody než užitku. Může propíchnout oční klenbu, tekutina vystříkne a oko ošklivě splaskne, může způsobit krvácení, které se nepodaří zastavit a ještě hůř, může proniknout okem a zasáhnout citlivý kořen nervu v očním pozadí a královnu na místě usmrtit.

Selené se třásla. Sevřela ruce do pěsti a zoufale se snažila zklidnit. Aby byla operace úspěšná, potřebuje pevné ruce. Čím víc se však snažila kontrolovat, tím víc se třásla.

"Na co čekáš?" ozval se za ní Kazlach.

Zhluboka se nadechla, s myšlenkou na matku vzala jehlici a přistoupila ke spící královně. Z těsné blízkosti viděla v její tváři vyryté roky, drsné rysy a vrásky, které marnivá Laša dovedně skrývala pod pudrem. Selené položila levou ruku na chladné čelo královny a velice jemně, palcem a ukazovákem rozevřela víčka nemocného oka. Slepě na ni zíralo oko, kdysi krásné, ale teď potažené ošklivým povlakem. Odstranit povlak je jednoduché - stačí zatlačit špičkou jehlice do oka, až se oční čočka uvolní a povlak se rozpustí v průhlednou tekutinu. Selené mnohokrát viděla, jak to její matka dělala. Někdy se jí podařilo zrak úplně navrátit. Úkon nebyl těžký; ale vyžadoval zkušenou ruku, která by jistě vedla jehlici. Mera měla léta zkušeností a praxe, Selené však jehlici nikdy v ruce nedržela, dokonce ji ani nečistila.

Nejdřív přidržela jehlu u očístného plamene bohyně Allat,
122 123

aby zahнала zlé duchy, a pak ji se zatajeným dechem sklonila k oku Laši.

Selené se zarazila. Tohle není ten správný úhel! Ustoupila a zkoumala obrys oční bulvy. Snažila se najít přesné místo vpichu. Tady, usoudila. Právě na hraně duhovky. Ale zase ucukla. Ne, to je také špatně. Má se tlačit shora nebo odspodu? Nemohu si vzpomenout.. Matko!

"Proč váháš?" naléhal Kazlach.

Selené byla rozhodnutá ho nevnímat. Opět přiblížila špičku jehlice k oku a dotkla se skelného povlaku. Tady, řekla si. Jemně zatlač špičkou. Ted' - - -

Ruka se jí roztřásla, rychle s ní cukla. Čtyřicet párů očí kolem ní ji sledovalo, venku dešť bičoval vrby a palmy, rozběsnil řeku.

Nedokážu to, zmocnila se jí panika. Nedokážu to!

A pak si neočekávaně vzpomněla, co ji kdysi Mera učila. Bylo jí devět let a matka jí řekla: "Představ si v sobě svět, dcero. Představ si stezku z vnějšího světa, která vchází do tebe, cestu, po které jdeš. Ohýbá se na rozích, zvedá se přes kopce a jde temnotou. Na konci té cesty něco je, Selené. To Něco je hluboko v tvé duši. Sáhni pro to. Sáhni...

A ona to už měla. Maličké, bleděmodré světélko, nebylo větší než slza plamene chvějící se v tmách. A Selené omdlela, její devítileté tělo nevydrželo nápor cesty do nitra duše. Ale dnes to dokáže. Zažehla plamen a jeho jasný žár v nesku-tečné temnotě, jeho teplo a světlo rozptýlilo všechny obavy. Selené shlédla dolů, na oko královny. Stála úplně nehybná, udržovala v mysli obraz plamene a slyšela hlas matky, která ji při jiné příležitosti poučila: "Jehlou musíš tlačit shora." Selené tenkrát jen přihlížela. "Přesně na hraně barvy duhovky. Drž jehlici přesně kolmo k oku."

Soustředěna na plamen a přenášejíc jeho žár na tvář královny, dotkla se Selené špičkou jehlice okraje duhovky a jemně přitlačila. Pomalu, téměř neznatelně se mlžný povlak pohnul.

Selené pokračovala v tlaku, její mysl byla pohlcena plamenem a tváří královny v něm. V pokoji nebyl slyšet jediný zvuk, dokonce opadla i prudkost deště. Zdálo se, že boho-vé vše zastavili. Světla stovek lamp tančila po stěnách mihotavými stíny. Kdo by v tu chvíli vstoupil do ložnice, spatřil by obraz zastaveného času - dvořany královny v dlouhých říchách, věštce s vysokými klobouky, němé otroky a strážce - nikdo se nepohnul, všichni se dívali na zdánlivě nehybnou ruku dívky, která tu byla vězněm.

Pomalu se zastřená čočka odloupla od oční stěny, a když jehla pronikla hlouběji, povolila a s neznatelným lupnutím se

neškodně vrátila do oční tekutiny.
Selené vyjmula jehlici, zvedla hlavu a řekla: "Je to hotové." ..

KAPITOLA 23.,.

Královna Laša se probudila. Ještě celá omámená od uspávacího nápoje si opatrně sáhla na obličej a nahmatala smaragd, který byl opět na svém místě. Ucítla stisk známé, silné ruky. Kazlach. "Co se stalo?" zeptala se Laša.

"Je to hotové."

"Dopadlo to dobře?"

"To musíte říci sama, má paní."

Laša se s pomocí svých osobních služebnic posadila, posilnila se čajem a žádala zrcadlo. Selené s napětím ze svého místa v koutě sledovala, jak královna sejmula smaragd. V jedné ruce držela vyleštěné bronzové zrcadlo a druhou rukou zvedla k tváři malou olejovou lampu, jejíž lněný knot hořel pomalým, stálým plamenem. Přiblížila světlo těsně k obličejí a otevřela oči.

Královna pustila zrcadlo a prudce si zakryla tvář.

Zástupem se rozběhl nervózní šum.

"Bolí to!" vykřikla a zakrývala si levé oko dlaní. "Taková bolest!"

Selené strnula. Nemělo by ji nic bolet, pomyslela si polekaně. Operace proběhla bez zranění, oko zůstalo celé. Aspoň když ho před hodinou viděla naposled. Zatímco všichni čekali, až se královna probere, Kazlach se k ní několikrát sklonil a okázale si oko prohlížel.

124 125

"Podejte mi zrcadlo," poručila znovu královna, když se vzpamatovala.

"Má paní. Je jasné, že operace se nezdařila."

Ruka Laši zůstala nastavená. Vložili do ní zrcadlo. Tentokrát otevřela oči jen ve světle ložnice a přestože ucukla, držela zrcadlo dál. Když otevřela oči potřetí, řekla: "Bolest je pryč. Způsobilo ji asi silné světlo lampy." A dodala: "Je to zázrak. Já vidím!"

V ložnici vybuchl vzrušený šepot, který královna umlčela.

"Za to, co jsi udělala," obrátila se k Selené, "ti bohové požehnají. Nyní přístup blíží, dítě, bohatě se ti odměním."

Srdce Selené poskočilo. Zítra pomyslela si radostně. Požádám, abych mohla jít už zítra, s prvním světlem.

"Protože Allat je milosrdná," pokračovala královna Laša, "a z vděčnosti za to, co jsi pro mne udělala - zemřeš bez bolesti."

Selené na ni hleděla a nechápala. Zamračený Kazlach pokynul strážím u dveří a v příštím okamžiku už Selené drželi. Jeden jí svázal ruce za zády a obtočil provaz kolem kotníků, druhý vytáhl krátký nůž a uřízl její dlouhé vlasy. Vše se událo tak rychle, že Selené neměla čas myslet ani reagovat. Srazili ji na kolena před královnu a ke rtům jí přitiskli pohár otráveného vína.

"Máš štěstí. Opravdu veliké štěstí," říkala jí královna a Selené na ni nechápavě třeštila oči. Ze svého místa po boku Laši si ji Kazlach měřil pohledem vysvětlujícím vše: Taková jako ty, kteří vztáhnou ruku na královskou osobu, zaslouží smrt.

"Počkejte," Selené náhle pochopila.

Královna ji neposlouchala. Zvedla ruce ke stropu a odříkávala modlitbu k Bohyni. Dva němí strážci se postavili k Selené. Viděla, že jeden z nich zdvihl meč.

"Ne," zašeptala Selené, když jí těžká ruka sklonila hlavu

kupředu. Koutkem oka viděla padat krátké, černé vlasy přes tvář, její vlasy uříznuté směšně nakrátko a obnažující její krk pro chladný kov. Useknou ji hlavu!

"Prosím, " znovu šeptla a veliký stín obrovského meče sjel vyleštěnou podlahou. Už cítila lehký polibek ostré čepele vzdánu na krku, už se zakymácela pod úderem, který však nedopadl.

Pak uslyšela královnu Lašu: "Vstaň, Fortuno." A strážce ji zbavili pout.

Ohromeně zírala na královnu. Strážní jí pomohli, aby vstala a podpírali ji. Nohy by Selené neudržely.

"Selené z Antiochie je mrtvá," oznámila velitelským tónem královna Laša. "Necht' je to zapsáno," mávla směrem k dvornímu písaři. "Dnešního dne se zrodila Fortuna z Magny. Předstup, dítě."

Selené klopýtala k trůnu podpírána strážemi. Jako omámená viděla královnu sestoupit a hledět na ni jasnýma, dokonale vidoucímá očima. "Pojmenovala jsem tě Fortuna, protože jsi mě štěstí. Od této chvíle je to tvé jméno. Selené zemřela, ty jsi znovuzrozená." Něco se zalesklo v královniných rukou. Zlatý náhrdelník, posázený rubíny. Zavěsila ho Selené kolem krku a nazvala ho symbolem "setnutí", kterým Selené prošla.

Královna ustoupila, vztáhla ruce a ke zděšení Selené vyhlásila: "Budu tě mít u sebe stále. Fortuno z Magny, dnes začíná tvůj nový život v mém domě."..

126

KNIHA TŘETÍ.,.

Magna.,.

KAPITOLA 24.,.

Útěk. Jediné, na co Selené myslí, je útěk.

Dostat se z Magny, vrátit se k Andreasovi a hledat svůj osud. Je to však velmi riskantní. Je tu nebezpečí, že ji chytí při útěku z paláce. Laša strašlivě ztrestá každého, kdo se proviní. Selené si vzpomněla na nešťastnou služebnou, která se pokusila utéct s velitelem stráže - muže vykastrovali a dívku zaživa pohřbili.

A dostane-li se z paláce, octne se v hroživé a nepřátelské poušti, kde jsou bandité a škorpioni. Selené to však musí zkusit. Ani královna se svou armádou němých strážů ji nezadrží, půjde svou cestou k osudu. Bohové ji poznamenali, říkala Mera, a umírající Říman přísahal, že Selené má zvláštní poslání.

Jak naplním své poslání v tomto šíleném vězení? ptala se sama sebe, když spěchala chodbami k harému. Starat se o vymyšlené nemoci králů, kteří v ničem neznají míru, to není léčení. Selené věřila, že se zrodila pro dobro, pro velké a posvátné poslání. To poslání na ni čeká ve světě, ke kterému ji otevřel brány Andreas. Ale svého snu nedosáhne, nevrátí-li se k Andreasovi a k zlatému prstenu, o němž Mera řekla, že jí poví všechno.

Laša zůstala odpoledne sama s jedním ze svých milenců, mladíkem přivezeným z města. Selené takové příležitosti vždy využila k návštěvě králova harému, kde měla svou jedinou přítelkyni v Magně - hindskou dívku Samiu, s níž byla před dvěma lety unesena. A tam, v samotě lotosového jezírka harému, kam otroci za Selené nesměli, dívky společně plánovaly útěk. Ostatní ženy zatím v horku odpoledne spaly.

Selené se opět shledala se Samiou asi měsíc po svém "setnutí", když v paláci panovaly přípravy na zimní slunovrat.

Samia, stejně jako ostatní ženy, krále z impotence nevyлéčila a byla ponechána zapomenuta v harému. Od svého setkání dívky začaly připravovat útěk. Následující měsíce o ničem jiném nemluvíly.

Selené se ohlédla. Nepřátelé a špehové byli všude. To, že byla pod ochranou královny, jí nezaručovalo bezpečnost, 131

zvláště, když byl jejím úhlavním nepřítelem člověk téměř tak mocný jako královna sama. Člověk, který měl oči a uši všude, v každém koutě paláce, člověk žijící jen pro pomstu na dívce, která ho ponížila a kterou by mohl zničit jediným kývnutím prstu - hlavní lékař Kazlach.

Selené pohlédla ke dveřím do zahrady, viděla sluneční jas a najednou jí bylo smutno. Vzpomněla si na den, kdy se před dvěma roky setkala s Andreasem. Bylo jí téměř šestnáct let a celý život měla před sebou. Ale co se stalo pak? Vzali jí její sen a podivnou hrou osudu se dostala do Magny.

Jak se asi má, můj milovaný? pomyslela si. Co udělal, když mě nenašel? Ještě mě hledá? Nebo už zapomněl? Ne, nezapomene na mě, jsme spolu spojeni navždy.

Lidé ji zdravili úklonem hlavy, respektovali její pozici královny osobní léčitelky. Navenek vypadala Selené stejně jako ostatní dvořané v tomto luxusním paláci. Nosila jako ostatní ženy závoj, zakrývající spodní polovinu tváře - důkaz silného arabského vlivu v Magně. Černé vlasy, dlouhé až pod ramena, měla spletené do pevných copánků, ukrytých pod purpurově zbarveným závojem. Na čele nosila řetízek zlatých mincí, její šaty byly široké, spadaly až na zem a v pase je spínal opasek zdobený drahokamy. Na královnin příkaz také poprvé začala používat kosmetiku.

U harému Selené zvolnila krok a tři otroci do sebe vrazili.

Doprovázeli ji všude, byli s ní celý den. Pozorovali ji a špehovali, informovali královnu o každém jejím pohybu. Jednou si Selené připravila dopis pro Andream a chtěla ho předat obchodníkovi směřujícímu do Antiochie, ale jeden z otroků, nevěděla který, ho našel a odnesl královně. Od té chvíle nebyla nikdy ani na okamžik sama. Ani v lázni, ani ve spánku, nebo při léčení dvořanů.

Dva strážci ji otevřeli velké dvojité dveře, pak se rozevřela přední vnitřní brána střežená eunuchy. Konečně bez otroků vstoupila Selené do nádherného prostoru ozářeného odpoledním sluncem. Pozdvihla závoj a usmála se na mladíka, který ji pozdravil. Byl to Darius, eunuch jemných rysů a citlivých očí. Přišel do harému teprve nedávno, aby se staral o Zabbajovy ženy a za pár týdnů se stal miláčkem mnoha srdcí prahnoucích po lásce.

Daria prodali do otroctví tak dávno, že si to ani nepamatoval. Zůstala mu jen matná vzpomínka na dvůr, zpívající ženu a zelenou řeku za zdí. Často se mu zdálo o cizích rukou, které se ho zmocnily, přetáhly mu přes hlavu pytel a vezly ho pryč od té zelené řeky. Byl s jinými chlapci a pak k tomu došlo. Dodnes se mu stále vrací noční můra plná krve, hrůza bolesti tak úžasná, že snad nemohla být skutečná, a chvíle strašného, neuvěřitelného objevu vlastního zmrzačení. Všechno se stalo tak dávno, že Darius nevěděl, co je sen a co pravda, zůstala jen každodenní skutečnost. Jeho páni se střídali, až se dostal do harému v Magně - mladý, citlivý muž, jehož čekají jen dlouhé roky osamění.

Selené litovala tohoto eunucha, trpícího za chyby jiných.

Nemohl za svou citlivou povahu a jemnou krásu, stejně jako ženy, kterým sloužil, se neubránily vášni a zklamání.

Harém Selené přitahoval a zároveň jí byl odporný. Je přece nepřirozené, uvažovala, aby tu ženy takhle věznili. Mnoho z nich nikdy nespátřilo chodbu za těžkými dveřmi od

chvíle, kdy je sem přinesli jako děti, některé se dokonce v harému narodily a poznaly jen pruh oblohy nad vnitřní zahradou - ženy mladé i staré, krásné i obyčejné, hloupé i bystré, ženy, které se nezabývaly ničím zajímavějším než rozhodováním, jaký závoj si mají obléknout, trávily celé dny vonnými koupelemi, klípky, dohlížením na děti a zahálkou. Nebylo divu, že se v harému dařilo intrikám, nepřátelství a pomlouvám, že mezi sebou různé skupiny soupeřily. Ženy se někdy do sebe zamilovaly, žárlily na sebe a objevili se eunuch tak hezký jako Darius, vypukla mezi nimi nenávist a válka.

Takový mladík, jestliže si to přál, mohl využít harému ve svůj prospěch. Mnoho palácových eunuchů získalo značný vliv, neboť některé z žen byly sestrami nebo dcerami bohatých a mocných vládců Východu. A Darius měl to štěstí, že neztratil svoji sexuální schopnost, nebyl jako ostatní eunuchové u dvora, či stráže u všech dveří. Ti všichni ztratili své pohlavní orgány úplně a ženy se o ně nezajímalý. Zabbaj neměl nic proti tomu, aby jeho ženy měly milence, pokud neotěhotněly.

132 133

Darius se však nezapletl do dvorských intrik, nepřidal se ke spiklencům, ani nevyužil svého pohlaví k získání zvláštních výhod, protože té noci, kdy označený a zhanobený přišel do paláce, se poprvé v životě zamiloval.

Nyní si Darius a Selené potřásli rukou pevným stiskem skutečného přátelství. "Jsme v bezpečí?" zeptala se Selené a úzkostlivě se rozhlédla. Přikývl a naznačil, že Samia čeká u lotosového jezírka. Darius se choval k Selené s hlubokou úctou jako většina lidí u dvora. V době operace královny Laši nebo později, když obnovila potenci krále Zabbaje, v paláci ještě nesloužil, ale všechno slyšel. Tato dívka z Antiochie vrátila královské rodině zdraví a stěny paláce šeptaly, že v žilách Fortuny koluje krev dávné egyptské čarodějky.

Selené zamávala přes dvůr na Samiu. Byla to Samia, kdo ji pomáhal ošetřovat ostatní dívky té strašné první noci v paláci, se Samiou se dělila o svůj strach a zármutek, když dívky jednu po druhé odváděli pryč. Samia byla jednou z posledních. Než ji odvedli ke králi, plačící dívky se objaly. Samia byla první opravdovou přítelkyní, kterou kdy Selené měla.

Přivítaly se objetím a Selené si nedočkavě sedla, aby se s přítelkyní podělila o novinky. Nevšimla si výrazu v Samiinu tváři. "Budou tu za dva týdny," sdělovala jí uspěchaně a ohlédla se přes rameno. Darius stál v podloubí na stráži. "Přijede návštěva z Říma. S velkým doprovodem. Celé nové křídlo paláce bude jen pro ně. Palác bude vzhůru nohama. Představ si to, Samio. Určitě najdeme příležitost k útěku!"

Když k ní Samia pozvedla oči, uviděla Selené, že pláče.

"O Římanech už vím," řekla smutně. Toužebně pohlédla k Dariovi. "Odvedou si mého milovaného Daria."

Selené se překvapeně ohlédla a poprvé si povšimla nešťastného výrazu v Dariově tváři. "Jak to?" zašeptala a naklonila se těsně k Samii, jejíž oči přetékały slzami. "Král pošle dvacet žen darem císaři Tiberiovi. Darius je bude doprovázet."

Selené si zaraženě odsedla. "Do Říma? Darius bude odvezen do Říma?" Nechápatě se dívala na lotosové jezírko, zrcadlící slunce a zlato rybiček pod hladinou. Vzpomínala na noc před čtyřmi měsíci, kdy se setkala s Dariem poprvé. Došla od Samie tajný vzkaz, předaný tichou poštou od eunu-

cha strážci a služebné. Pospíchala tmavými chodbami a jen doufala, že se královna nevzbudí a nezeptá se, kam se Fortuna poděla. Našla svou přítelkyni v zadní části této zahrady. Krčila se schoulená pod vrbou provlhlá deštěm a hladila bezvládné tělo mladého eunucha, který toho dne nastoupil službu v harému. Pokusil se oběsit na hedvábném závoji, Samia ho našla a odřízla. Selené jí pomohla přivést ho zpět k životu.

Oba mladé milence, kteří sdíleli její vězení, měla Selené velmi ráda. Darius a Samia znali její příběh, byli jediní, kdo věděl o Andreasovi i o jejím osudu. Jedině oni jí neřikali Fortuna - jménem, které nenáviděla. To, že znali její tajemství a nazývali ji pravým jménem, dávalo Selené pocit vlastní identity a spojovalo ji s minulostí, o níž ji Laša připravila.

"Musí se přece nalézt nějaká možnost, abys mohla jít s ním," řekla Selené a opět pocítila vlastní bolest, bolest odloučení od milovaného muže.

Ale Samia zavrtěla hlavou. "Nejde to, bohové mě opustili."

"Připoj se k těm ženám!" šeptala Selené. "Půjdeš do Říma s nimi!"

"Půjde jich jen dvacet. Stráže je spočítají a poznají, když bude jedna navíc."

"Tak se s jednou vyměň! Zaplať ji!"

Samia vrtěla hlavou ještě zoufaleji. "Selené, už jsem na všechno myslela! Ptala jsem se, ale všechny chtějí jít! Nemožu jim tolik zaplatit! Všechny chtějí vidět Řím!"

Selené se znovu ohlédla k Dariovi.

Když ho přivedli do paláce, měl celé tělo pokryté nachovými štípanci chtivých strážců. Ženy se kolem něho seběhly, vždy zvědavé na cokoliv nového, zkoumaly ho, dohadovaly se mezi sebou a jejich poznámky a úsudky ještě umocnily jeho ponížení a hanbu. Večer se rozhodl skoncovat svůj bídný život a vykradl se k vrbě s hedvábnou smyčkou. Po čtyřech měsících ho potom Samia a Selené opět vracely k životu,
134 135

učily ho milovat a důvěřovat, radovat se a doufat v budoucnost. Nyní, když má jít Darius do Říma, není pro nikoho z nich východiska.

"Mám nápad," řekla náhle Selené. "Nemůžeš se k ženám připojit, protože by to stráže poznaly a protože nemůžeš žádnou podplatit, musíš tu zůstat. A tím ztratíš Daria."

"To všechno vím, Selené."

"Tak poslouchej. Když tu Darius zůstane také, nebudete rozloučení."

"Ale... on musí jít. Dostal rozkaz."

"On zůstane a já půjdu místo něho."

Samia vytřeštila oči. "To není možné!"

"Proč ne? Jsme stejně vysocí a máme podobnou postavu. Vyměníme se v noční tmě ve skupině žen, až s nimi budou vojáci spěchat dolů k řece..."

"Selené, to je šílenství," řekla Samia tiše, ale její hlas už prozrazoval zájem.

Selené jí naléhavě šeptala, vysvětlovala jí svůj plán. Bude to jednoduché. Nikomu nebude nápadné, když si eunuch doprovázející ženy přetáhne přes hlavu svůj cestovní plášť. Jistě se celá věc odehraje ve spěchu, při cestování harému se vždycky pospíchá. A bude tma, vyrazí o půlnoci. A ona a Darius mají podobnou postavu i výšku.

"Ale Selené," zašeptala Samia a její oči se už leskly nadějí, "nemůžeš se přece dostat v přestrojení až do Říma. Určitě tě odhalí!"

Selené se narovnala a odpověděla: "Vůbec nechci do Říma. Při první příležitosti člun opustím. Když budu muset, sko-

čím do řeky. Jediné co chci, je utéct z paláce."
Konečně Darius a Samia s plánem souhlasili. Té noci zavolají pod nějakou záminkou Selené do harému, nejspíš že potřebují naléhavě lékaře. Selené dá královně do nočního poháru vína silné uspávací, aby její nepřítomnost zjistila až ráno. Darius a Selené se pak vymění, až se celá skupina s otroky, strážemi a nosiči bude chystat k odchodu. Darius se ukrýje v paláci, dost rozlehlém, aby se v něm jeden otrok ztratil a pokusí se dostat z Magny společně se Samiou.,.

136

KAPITOLA 25.,.

"Kdes byla?" zeptala se královna Laša. "Volala jsem tě!"
"Promiňte, má paní," odpověděla Selené a položila léčivskou skříňku na stolek. "Potřebovala jsem trochu pohybu." Laša se nervózně zavrtěla na lehátku. Tělo měla zahalené šarlatem hedvábných závojů, tvář poprášenou zlatem. "Pohybu máš dost. Teď potřebuji lék. Má měsíční perioda se neočekávaně vrátila, cítím křeče."

Selené otevřela skříňku, šťastná, že může něco dělat, aby zakryla své vzrušení - ten plán musí vyjít!

Královna Laša vstupovala do další životní fáze, její měsíční perioda byla nepravidelná a brzy ustane. Selené se při práci rozhlédla po nádherné ložnici, neuvidí-li mladíka, který tu dnes byl. Netušila, kam se vždycky ztráceli. Laša je použila vždy jen jednou a pak poslala pryč. Rozhodně se však nemohli vrátit domů, aby tam vyprávěli o tajemství královniny ložnice.

Když nalévala několik kapek léku Hekaté do poháru vína, podívala se Selené na balkon za záclonami v duhových barvách. Jen jedenkrát byla tam venku - ve městě, když Laša byla na návštěvu do letního tábora kmene Beduinů u oázy. Laša slyšela o jejich tanečnicích, ležících na zádech a přelévajících víno z jednoho poháru do druhého pouze pomocí břišních svalů. Kdykoliv se královna doslechla o nějakých divěch, či chtěla-li navštívit zvláštní místa, vždy měla její družina nejméně dvě stovky mužů - služebníků, otroků, písařů, lučištníků a jezdců. Selené cestovala v krytých nosítkách za majestátním palakýnem královny a odvážíla se vyhlédnout za závěsy, když se procesí ubíralo ulicemi Magny.

To, co uviděla, jí otřásl. Po měsících života v přepychu a nádheře viděla bídu a strádání. Nejvíce na ni zapůsobil velký zástup mrzáků a žebráků, malých děvčat s vyzáblými dětmi na rukou, lidí bez nohou či paží, lidí se zanícenými očima a tvářemi oteklými nemocí. Všichni se shlukli v marné naději, že blízkost královny, samotné bohyně, je vyléčí.

Tehdy se Selené dozvěděla, že se tito lidé nemají kam obrátit, že v Magně není léčebný Aesculapiův chrám, kde by

137

mohli přespát ve svatyni a doufat, že bůh přijde a ve snu je vyléčí. Jedině boháči si drželi doktora ve svých domech; ostatní lidé, střední vrstvy i chudáci se neměli v nemoci na koho obrátit.

"Sniš?" ozval se Lašin hlas.

Selené zatřásla hlavou, aby odpověděla královně a rozptýlila tu hroznou vzpomínku. V Antiopii se obávala o osud stejných lidí, ale tam měli aspoň nějakou možnost. Byl tam Aesculapiův chrám, malý domek Mery a vila lékaře Andrea-se.

Mohla bych těm lidem pomoci, pomyslela si Selené, vzala pohár od královny a vypláchla ho. Kdybych byla venku, mo-

hla bych opravdu léčit a místo toho jsem zavřená tady a dělám "zázraky."

Vyléčit impotenci krále Zabbaje nebyl žádný zázrak, ale to věděla jen ona. Dokonce ani Kazlach, hlavní lékař netušil, že příčinou královny nemoci byla docela jednoduše jeho obezita. Mera poučila Selené o nemoci, nazývané Řeky diabetes mellitus, která způsobuje časté močení - diabetes znamená protékání - a sladkost moči - mellitus znamená med. Propukne-li nemoc již v dětství, končí smrtí, avšak v pozdním věku se dá snadno kontrolovat snížením váhy. Mera jí vysvětlila, že obezita v dospělosti někdy způsobí diabetes, proto ztráta tělesného tuku nemoc zastaví. Když se Selené v přítomnosti sedmdesáti pobočníků s králem poprvé setkala, nevěděla, co mu schází. Ale když jí popsal symptomy - abnormální žízeň, neustálou chuť k jídlu a časté močení - vzpomněla si Selené na to, co říkala Mera. Ochutnala královu moč a zjistila, že je sladká jako med. Zadbaj měl tedy diabetes, která byla příčinou jeho impotence.

Doporučila králi přísnou dietu, tuk se postupně v těle rozpustil a po šesti měsících měl král první úspěšný pohlavní styk za dva roky.

Dokázala ještě jiné "zázraky" - starý královnin vezír dlouho trpěl úporným svěděním hlavy a Selené ho vyléčila šamponem z kysličníku síry a cedrového oleje; opuchlým kloubům hlavního eunucha úspěšně pomohl lék Hekaté; jídla z vařené rýže zastavila princův silný letní průjem.

138

Několikrát Selené ráda pomohla při skutečném onemocnění, ale většina onemocnění v paláci byly jen fantazie způsobené zahálkou a otupělostí. U královny si připadala spíš jako kouzelnice než léčitelka, ale dole ve městě bylo mnoho lidí, kteří potřebovali její umění a kterým by opravdu prospěla.

Královna Laša si Selené pozorně prohlížela. Byla teď pyšná na své oči a od operace ještě zvýrazňovala jejich krásu několika kapkami rulíku ze Seleniny skříňky. Droga ji rozšířila zřetelně a její oči měly zvláštní pohled, jako by viděly víc než oči obyčejného smrtelníka.

Královna se na Selené dívala se závistí i odporem. Tahle obyčejná dívka měla velkou moc a Laša chtěla tu moc pro sebe. Nikoli moc nad životem a smrtí, tu už měla, ale vládu nad bolestí, která připadala královně důležitější. Polovinu té moci již ovládala, měla moc bolest působit. Ale tato holka z brlohu dokázala bolest utiřit, a to bylo něco mnohem závažnějšího.

Sledovala Selené a říkala si: To dítě ještě neví, jakou moc nade mnou má, moc poskytnout nebo odepřít úlevu v bolesti. A ještě neví, že jsem jen věznem bolestí skrytých ve vlastním těle. Ničeho, ani smrti se nebojím tolik jako nekonečné bolesti. Ta dcera spodiny, nevědomá a zároveň moudrá, si ani neumí představit, do jaké výše ji může její moc pozvednout. Ale jednou to pozná. Až bude starší, pochopí, že jsem jen otrokem slabosti vlastního těla a toho dne se naše role vymění - ona bude panovníkem a já poddaným. Jestlipak se jednou pokusí obrátit tu moc pr-oti mně?

"Fortuno," ozval se úlisný hlas Laši. "Římané tu budou za dva týdny. Jistě jsi už o tom slyšela, tyto stěny mají rty i uši. Až přijdou, bude v paláci chaos. Neuděláš nějakou hloupost, vid'?" Nepokusíš se utéct?"

Královna ze svého lehátka postřehla, že se Selené zarazila a pomyslela si - tak mám pravdu!

"Mám o tebe starost, dítě," Laša se zvedla z lehátka jako šarlatově zlatý sloup. "Někdy si myslím, že jsi osamělá. Vi-

dím v tvých očích nepokoj. Konečně už je ti osmnáct let a stále jsi ještě panna, že?"

139

Za dva roky se Selené naučila rozeznat v hlasu královny každý smrtící odstín, teď je v královském srdci zrada, to věděla. A ještě něco...

Zachránila jsem život jejího syna. Vrátila jsem ji oko a vyléčila impotenci jejího manžela, aby si nemusela vzít nového muže. A ona mě nenávidí. Nenávidí, protože mi musí být vděčná. Královna je mou dlužnicí, ale budu to já, kdo zaplatí!

"Napadlo mě, že potřebuješ společnost, Fortuno. Jsi příliš sama."

Selené opatrně řekla: "Nikdy nejsem sama, má paní. Mám své otroky."

"Myslím opravdovou společnost, Fortuno. Někoho, s kým opravdu žiješ a děláš se s ním o vše. Potřebuješ manžela." Selené sebou trhla. "Ne!" vyklouzlo jí a hned toho litovala.

Laša se usmála. Tak jako lékař zkoumá bolavý zub, našla královna to, co hledala - místo, kde je Selené zranitelná. Královna se otočila. "Jsi mladá, Fortuno. Můžeš mít všechny neuvěřitelné znalosti o léčení, kterým tě matka naučila a nemysli si, že ti nejsem vděčná nebo že to беру jako samozřejmost. Ale jinak jsi stále ještě dítě. Je mou povinností, mým... závazkem k tobě, dohlédnout, abys vedla normální život. Konečně," obrátila se k Selené, "je ti už osmnáct a ještě jsi nepoznala muže!"

Už jsem muže poznala, myslela si vzdorně Selené. Poznala jsem jediného muže, o kterého stojím - Andrease.

"Podívej," pokračovala Laša, "někdo z paláce se mně už o tobě zmínil."

Selené jen ohromeně stála.

"Mocný pán mého dvora o tebe požádal, Fortuno. Rád by se s tebou oženil." Laša se efektně odmlčela, v pokoji bylo naprosté ticho. Pak pokračovala: "A opět máš velké štěstí, jak říká jméno, které jsem ti dala. Nepožádal o tebe nějaký obyčejný člověk, ale sám hlavní lékař Kazlach. šlechtic Kazlach."

Selené zatápala po stole, aby se přidržela.

"Hlavní lékař ti bude dobrým manželem, mé dítě," mluvila královna dál. "Máte společné zájmy, on zná tvé schopnosti. Můžete se učit jeden od druhého, sdílet své poznání. Je mnohem starší a moudřejší. Pomysli na všechny výhody, které to pro tebe bude mít."

Selené se otočila k duhovým záclonám, za nimiž stála zeď dělící ji od svobody. A na druhé straně zdi ubíhal Eufrat. Její oči však neviděly zeď, ale Kazlacha. Vysoký, hubený přízrak v půlnoční modré tmě trestal otoka za to, že mu omylem polil vínem lem šatů. Otrok byl hudebník, jemný harfeník, jehož sluch mu byl vším, duší i životem. A Kazlach vybral ze svých lékařských nástrojů dlouhou jehlici a propíchl mu ušní bubínky.

Selené hleděla do zdi. Můžu se rozběhnout, přeskočit ji a plavat za svobodou.

Ovládla se - to je šílenství. Jestli mě někdy chytí a přivedou zpět, ztratím navždy naději, že ještě milovaného Andrease uvidím. Budu opatrná. Za dva týdny povedou o půlnoci dvacet žen z harému na člun. A já budu mezi nimi...

Věděla, proč o ni Kazlach požádal.

A myslela na stovky vrbiček lemujících břehy před palácem. Hlavní lékař netušil, že to, po čem nejvíc prahne, to - je - jediné, co chce získat za každou cenu - tajemství léku Hekaté - je ukryto právě v kůře těchto stromů.

Uchovat tajemství léku Hekaté znamenalo pro Selené zachovat si život. Uprostřed nástrah paláce se jí to dva roky dařilo. Když musela doplnit modrý džbánec a věděla, že špehové mezi jejími otroky o míchání léku Kazlacha zpraví, vyžádala si vždy dlouhý seznam věcí, většinou zbytečných a pak uspořádala v zahradě tajemný a složitý obřad, který byl ve skutečnosti pouhým svařením čaje. Nikdo z těch, co ji pozorovali, nemohl odhalit podstatu toho nesmyslného rituálu a zapamatovat si, kolik ingrediencí patřilo ke každé jeho části. Kazlach se tak nedozvěděl tajemství léku Hekaté a Selené žila.

Byla rozhodnutá si své tajemství udržet.

"Ty se těseš," královna k ní přistoupila zezadu. "Vzrušuje tě představa stát se Kazlachovou ženou? Říká se, že je vynikající milovník, zběhlý v nejrafinovanějších manželských hrách, Fortuno. Představ si, slyšela jsem, že rád používá...

140 141

"Má paní," Selené se k ní otočila. "Ještě nejsem zralá pro manželství. Já nejsem... nezasloužím si být ženou hlavního lékaře."

Laša se usmála. "Nu, možná máš pravdu," řekla s uspokojením. "Aspoň prozatím. Možná je lepší tě nechat být. Ale jestli se pokusíš o nějakou hloupost, Fortuno, třeba zkusit utéct, ujist'uji tě, že na to přijdu dřív, než uděláš první krok. A pak budu muset souhlasit s Kazlachovou nabídkou. Ten tě naučí poslušnosti, Fortuno, ten už se o tebe postará. Kazlach dohlédne, aby tě nikdy víc nenapadlo utéct. To ti slibuji." Selené se podívala na královnu a bylo jí, jako by se ponořila do ledové vody. Opět si vzpomněla na Samiu a Daria a řekla si - musím se odtud dostat!

KAPITOLA 26.,

Selené nemohla usnout, ale předstírala, že spí a že se právě probudila, když pro ni přišli. Spěšně se oblékla, vzala skříňku a následovala něměho strážce opuštěnými chodbami. Chvilí trvalo, než poznala, že něco není v pořádku. "Tohle není cesta do harému," řekla strážci.

Podíval se po ní prázdným pohledem a šel dál. Samozřejmě, on jí přece neřekl, kam jdou, vždyť všichni strážci jsou němí. Vždy jen zaklepali na dveře a gestem jí naznačili, že je má následovat.

Zaraženě šla prázdnými chodbami, temnými podloubími a kolem tichých pokojů, až sestoupili kamenným schodištěm do míst, kde ještě nebyla. S rostoucím strachem uvažovala, kam ji to vede. Vzduch tu páchl plísní, stěny a zem byly hrubé. Když se strážce konečně zastavil, věděla, že jsou daleko od středu paláce, daleko od harému.

Drsné dřevěné dveře se otevřely a Selené se široce rozvřenýma očima podívala dovnitř.

V malé místnosti stál jen stůl a židle, na stěnách hořely pochodně. Zem pokrytá pískem a vlhký vzduch naznačovaly, že místo je velmi blízko řeky. Vstoupila dovnitř a někdo za ní zastrčil závoru. Její pozornost však byla obrácena ke skupině lidí uprostřed místnosti. K židli byl za ruce a nohy přivázán mladík. S hlavou zvrácenou a otevřenými ústy, visel bezvládně v poutech; za ním stál podsaditý stařec, jeden z nižších palácových lékařů a před židli se nad bezvědomým skláněl Kazlach.

Nevěnoval pozornost Selené, ale soustředil se na práci. Netušila, co to hlavní lékař dělá, proč je sehnutý u mladíkova krku. Dívala se na vysokou, štíhlou postavu v mihotavém

světlo pochodní, v tichu tak velkém, že ji tížilo jako mohutné zdi kolem. Na druhé straně u dveří stáli dva strážci, jinak už v místnosti nebyl nikdo. Proč ji sem přivedli? Darius už pro ni jistě poslal a očekává ji každým okamžikem v harému. Strachem se jí rozšířily oči, když viděla, že se Kazlach narovnal a od chlapce odstoupil. Ulekla se - Kazlach o našem plánu ví, proto mě sem dal přivést. Pak si však řekla: Možná je to jen náhoda, třeba neví nic. Kazlach se k ní obrátil a jeho hlas zněl sametově: "Jistě jsi zvědavá, Fortuno, jak je to s našimi němými. Určitě bys chtěla znát jejich tajemství." Selené cítila, že se jí zmocňuje zvláštní chlad, jako by ledové vody řeky náhle vystoupily ze země a uvěznily jí nohy. Co to říká? Ona a zvědavá na němé? Nikdy se o něčem takovém nezmínila. Oči se vrátila ke spícímu chlapci a viděla, že pomocný lékař přikládá na jeho krk silný obvaz. Srdce jí poskočilo. Na látce byla krev. Kazlach pokynul strážným, ti spícího odvázáli a vyvlekli z místnosti ven. "Přístup blíž, Fortuno," v jeho hlasu zazněl rozkaz. Selené ucouvla, náhle se ho bála. Tázavě zdvihl obočí. "Pane můj, královna Laša se bude zlobit, jestli se probudí a nenajde mě v pokoji." "Královna bude spát až do rána. To dobře víš, Fortuno." Selené se prudce nadechla. Místnost se náhle zmenšila a nebezpečí číhalo v každém koutě. "Pojď blíž, Fortuno," řekl Kazlach. "Přišel čas, abys byla zasvěcena do zvláštního tajemství Magny."

142 143

Selené k němu vykročila, dveře naproti se otevřely a strážce přivedli dovnitř ženu, černou jako ebenová skříňka. Selené stála s velkýma vyděšenýma očima. Ženu přivázali k židli a Kazlach řekl: "Je to otrokyně z Afriky. Její jméno neznáme, mluví jen primitivním nářečím, ale dlouho už mluvit nebude." Oči nešťastné ženy se setkaly s očima Selené a na okamžik sdílely společnou hrůzu. Pomocný lékař podal otrokyni koflík, musela vypít jeho obsah a hlava jí brzy klesla na prsa. "Oběť musí být v úplném bezvědomí, Fortuno," Kazlach kývl na starého lékaře, aby ženě zvedl hlavu a pevně ji přidržel. "Hrdlo musí být naprosto uvolněné, kdyby v něm zůstalo sebemenší napětí, snadno by se mohla přetrhnout hlavní tepna, která vede krkem, a přišli bychom o otroka." Selené ho ohromeně sledovala. Odněkud z chodby za ní se ozval hlas noční hlídky vyvolávající půlnoc. Myslela na Daria, netrpělivě již vyhlízejícího mezi ženami připravenými k odchodu z harému a zmocnilo se jí zlé tušení. "Teď se pozorně dívej, Fortuno," Kazlach mluvil tiše a přestože si to nepřála, sledovala očima jeho dlouhé, úzké prsty. Držely malý, tenký, ale pevný stříbrný šíp. Kazlach nejdřív zkoumal hrdlo ženy, pak k němu ze strany přitiskl hrot šípu. Tep Selené se zrychlil. Vše na okamžik jako by zmrzlo. Náhle Kazlachova ruka bodla prudce a obratně nahoru a dolů a Selené spatřila kapku krve na jemné rance. "Tady je zapotřebí zručnosti, Fortuno," řekl Kazlach, zaměřil se na druhou stranu krku a znovu bodl. "Krkem jde nerv, který ovládá řeč. Jak, to se neví. Ale když se přeruší - právě jsem ho přetrhl - je řeč vyřazena. Musíme však dávat pozor na velké tepny na obou stranách hrdla." Zděšená Selené se dívala za ženou, které zavázali krk, uvol-

nili jí pouta a vyvlekli ji ven.

"Dobře si ten nástroj prohlédni, Fortuno," Kazlach jí nastavil ruku, "podívej se, jak krásně je špička šípů vytvořena, jak je jemná a ostrá. Toto je tajemství Magny, tak se umlčuj. Jí otroci jediné tady, v žádném jiném městě. Barbarské národy vyřezávají otrokům jazyky, ale jak je to nehezke! A jaké

pak dělají ohavné zvuky. Takto, Fortuno, jsou otroci přijatelní pro oko i ucho."

Znovu se objevil ten suchý úsměv a jeho hlas teď zněl ještě tišeji. "Máš opravdu štěstí, Fortuno, protože já tě tomu vzácnému umění naučím."

Nechtěla věřit očím, když se dveře znovu otevřely a stráž přivedla dovnitř dalšího otroka, plavovlasého obra, který by si jistě se dvěma strážci snadno poradil, ale přesto šel poslušně s nimi. Když ho vázali za ruce a nohy, Kazlach řekl: "Tenhle otrok je výjimečný. Pochází z údolí Rýna v Germánii, v boji ho zajaly a přivedly Římské legie. Jmenu se Wulf."

Wulf byl vysoký a svalnatý, dlouhé vlasy barvy žita mu padaly pod ramena. Tak divný oděv ještě Selené neviděla. Měl jen vysoké boty a nohavice z kožešiny a nad pasem nenosil nic, žádnou košili, pouze hrubý náhrdelník na prsou. Zaujala ji jeho tvář, zarostlá mohutným vousem a posetá jizvami. Pod temně plavým obočím na ni hleděly překvapivě modré oči. Byl mladý a z držení těla poznala, že je také velmi hrdý.

"Obávali jsme se, že s ním budou potíže," Kazlach čekal, až pomocník smísí uspávací kapky s vínem, "ale spolupracuje ochotně. Cítí se potupen a žije v hanbě, Fortuno, protože přežil boj, v němž většina jeho lidí padla. Řekli mi, že byl princem a vychovali ho ve víře, že musí zemřít s mečem v ruce. On vlastně zemřel, když ho Římané zajali živého." Selené se snažila hledět stranou, ale cítila pohled těch studených modrých očí. Když jí Kazlach vnutil do ruky stříbrný šíp, v arktické modři se mihl kratičký záblesk. Selené si pomyslela - on ví, co se mu stane..

"Já nemůžu," sotva zašeptala.

"Ale ty musíš," úlisně jí odpověděl Kazlach, "pojď, ukážu ti to."

Přistoupila k barbarovi blíž, ucítila pach potu a špíny, měsíci ponížení a viděla, že svaly pod zjizvenou kůží ztuhly. Ale zdálo se jí, že strach je něco, co nepoznal. "Tohle přece po mně nemůžete chtít, můj pane!"

"Musíš se učit, Fortuno. Máme dostatek otroků, aby ses na
144 145

nich zdokonalila, když se ti něco nepovede." Kazlach stál těsně za ní, téměř se jí dotýkal a jeho úlisný hlas pokračoval:

"Musíme si vzájemně pomáhat v našem ušlechtilém poslání, Fortuno. Naučím tě svá tajemství a ty mě na oplátku naučíš svá. Proč váháš, Fortuno?"

"Měli..." nemohla popadnout dech. "Měli bychom mu dovolit, aby se. nejdříve pomodlil ke .svému bohu."

Kazlach se opovržlivě zasmál. "Jeho bůh! Nějaké zbytečné barbarské hovado! To je jeho symbol," ukázal na proužek kůže, ležící na Germánově hrudi, zakončený symbolem kříže do T. "Ódin," řekl pohrdavě.

Selené hleděla do modrých očí, neopouštějících její tvář. Zblízka v nich viděla mnoho emocí. Přece se bojí, pomyslela si. Chtěla by tomu barbarovi říci slova útěchy, ulehčit mu jeho úzkost. Také jsem kdysi byla němá, pomyslela si. Můj jazyk byl přimrzlý a já nemohla mluvit. A když mi jazyk uvolnil, bála jsem se promluvit. Andreas mě osvobodil. Před-

stava, že Kazlach od ní žádá, aby jinou lidskou bytost odsoudila do světa ticha a bezmoci, ji naplnila hrůzou.

Kazlach se naklonil a pomocník přistrčil Germánovi ke rtům misku s vínem. Zajatec však odmítl pít.

"No dobrá," řekl Kazlach opovržlivě, "když si to přeje. Zůstane při vědomí. Udělej to, Fortuno, tak jak jsem ti ukázal." Postavila se před barbara a podívala se mu do očí. Mám stejný strach jako ty, řekla mu v mysli. Poslouchej mě, jestli můžeš.

Zvedla šíp tak, aby ho otrok Wulf viděl a přiložila prst ke rtům v univerzálním gestu, které jak doufala, je znamením ticha. Ledové modré oči ji sledovaly, Selené vraštila obočí snahou po porozumění. Pevně stiskla rty a zapečetila je prstem. V očích muže však neblesklo pochopení.

"Najdi dýchací trubici," radil Kazlach. "A teď nahnátni puls. Ano, tam uprostřed. Teď musíš postupovat opatrně." Sklonila se co nejniž nad barbara, obličej blízko jeho tváře a nechala spadnout závoj přes jeho rameno jako štít. Pomocný lékař držel pevně pravou hlavu, Selené nahnátla prsty levé ruky místo na Wulfově krku a pravou přitiskla šíp. Dívala se na špinavou bledou pleť a srdce cítila až v hrdle.

Může se odvážit?

Neměla na vybranou. Trochu se posunula, aby Kazlachovi zakryla výhled, zapřela se a opatrně pronikla šípem do kůže. Tělo barbara sebou škublo. Když se objevila kapka krve, odstoupila.

Kazlach se podíval a řekl: "Dobře. Teď na druhé straně. Aby byl úplně němý, musejí se přerušit oba nervy."

Pomocník naklonil hlavu barbara na druhou stranu a odhalil hrdlo pod vousatou čelistí. Selené přistoupila, sklonila se blíž, rychle vbodla šíp do krku a narovнала se.

V Kazlachových očích se mihlo překvapení a závist nad její dovedností. Selené vyškubla obvaz a zavázala ho kolem barbarova krku. Teď se mohla jen modlit, aby pochopil její gesto a neprozradil oba tím, že náhle promluví.

"Udělal jsem, co jste žádal," obrátila se ke Kazlachovi, když Wulfa odvedli. "Mohu se nyní vrátit? Oba nás stihne hněv královny, jestli se probudí a zjistí, že jsem pryč."

Kazlach se usmál. "My oba dobře víme, že se to nestane, nemám pravdu, Fortuno? Dostaneš ještě jednu lekci a můžeš jít." Pokynul strážím. "jednu operaci jsi provedla výborně, ale myslím, že si ještě neuvědomuješ nebezpečí, které je v sázce. Proto ti ukážu, co se může stát, když se zákrok nepodaří."

Myšlenky Selené panicky vířily jedna přes druhou. Kolik je hodin? Má ještě čas se vrátit do harému a vyměnit se s Dariem? Jak se mohl Kazlach dozvědět o uspávacím nápoji pro královnu?

Matko Isis, modlila se zoufale. Ušetří mě toho zlého snu! Když uviděla další oběť, všechny její myšlenky a modlitby zemřely, dokonce i dech se v ní zastavil. Nohy se jí bořily do písku, jako by zakořenily v zemi. Ubožáka vrazili do židle a Selené sežehl ledový dotek poznání - to není zlý sen, ale skutečnost, není už žádná naděje na útěk, na záchranu z této hrůzy.

Byl to Darius.

"Dívej se pozorně, Fortuno," řekl Kazlach, když Daria přivázali, "protože tohle pro tebe bude neocenitelná lekce."

Když mu pomocný lékař sevřel hlavu zkušeným hmatem,

146 147

eunuch se podíval po Selené. "Nebudeme zbytečně plýtvat dobrým vínem," řekl Kazlach, zvedl stříbrný šíp a přistoupil k židli.

Jako ochromená hleděla Selené na tenké prsty hlavního lékaře. Citlivě ohmataly Dariovo hrdlo, zastavily se a napnuly kůži mezi palcem a ukazovákem. "Podívej se, Fortuno," mluvil tiše, "nervy řeči leží tady, nebezpečně blízko velkých tepen. Po létech praxe udělám tuto operaci tisíckrát, aniž bych se dopustil chyby. Ale pro tebe je nová a musíš znát její nebezpečí, proto teď záměrně udělám osudnou chybu."

"Ne!" vykřikla Selené, vrhla se po šípů, ale obrovitý strážce vyrazil ze svého místa u dveří a pevně ji sevřel.

"Řekl jsem ti, Fortuno," pokračoval Kazlach, "že ti dám důležitou lekci."

"Ne!" znovu vykřikla a snažila se vytrhnout ze sevření. "Nedělejte to. Prosím vás, Kazlachu, udělám cokoli. Cokoli. Jen to prosím nedělejte!"

Ale šíp se zabodl.

Kazlach ustoupil a řekl: "Někteří tvrdí, že v žilách je vzduch. Ale sama vidíš, že v této žíle, která jde od srdce k mozku, vede krev."

"Prosím..." šeptala a snažila se osvobodit.

Když konečně v rukou strážce znehybněla, dal Kazlach pokyn, aby ji pustil. Ale jakmile byla volná, Selené skočila k Dariovi, přitiskla mu ruku na krvácející ránu a zoufale se snažila dosáhnout na obvaz. Kazlach ji chytil a strhl zpátky. Ztratila rovnováhu a upadla na něho, držel ji a svým tvrdým tělem tlačil na její. Bojovala a cítila, že omdlí. Těsně u ucha jí Kazlach syčel: "Budeš moje, to ti slibuji. A potom mě budeš poslouchat. Nebudeš mít už žádná tajemství, protože jako svou ženu tě budu mít právo trestat a nikdo mi v tom nebude bránit. A ujistiť uji tě, že jak já dovedu potrestat, to si ještě neumíš představit."

Dariova hlava se v pomocnickových rukou slabě pohnula a Selené se zděšeně dívala na jeho padající víčka. Za okamžik omdlel a najednou byl mrtev.

Kazlachovy rty jí šeptaly do ucha: "Ty sis myslela, že tě

nechám utéct? Tvůj hloupý plán nemohl nikdy vyjít. Mám říct královně, cos udělala, žes jí dala uspávací drogu a plánovala útěk? Pak bude zítra slavná svatba. A pak teprve poznáš, co je to vězení. Nebo... se můžeme dohodnout."

Selené se dívala na Dariovo mrtvé tělo a život z ní vyprchal. Z očí jí kanuly slzy, když zastřeným hlasem říkala: "Udělal jste chybu, můj pane, velikou chybu. Neměly jste zabít mého přítele. Protože teď už se nikdy nedozvíte, co jste chtěl vědět. Řekněte královně, co chcete, dělejte se mnou, co chcete, ale já si navždy zapamatuji tuto noc a slibuji vám, že mi dá sílu, abych nikdy nepovolila." .

KAPITOLA 27.,.

Král Zabbaj zemřel náhle a neočekávaně ve spánku. V paláci vypukl chaos. Věštcí bohyně Allat se postili a obrátili se k Bohyni, kněží pálili oběti a lid ve městě se modlil.

Konečně přišla odpověď. Bohyně promluvila. Existoval obřad, prastarý a posvátný, známý celému Východu, rituál starší než čas, rituál pocházející z pradávných dob matriarchátu. Královna, která náhle zůstane bez manžela a nemá za něho okamžitou náhradu, si vybere z prostých lidí prozatímního muže, mladíka dobré krve a příjemného vzhledu, známého silou a statečností, který se stane na jednu noc královským

manželem. Příštího rána pak jeho krev obřadně oplodní a zúrodní zem.

Muž byl nalezen a přípravy započaly.

Po tři dny kněží a kněžky Alla t vzývali mystérium Měsíční paní, volali soucitnou ochránkyni mrtvých a nezrozených, aby požehnala spojení královny Laši a jejího obětího manžela. Přinášeli oběti ovoce a medu Číši vláhy života, jasně zářící ze svého hvězdného království, aby vyprosili její požehnání královně a Magně, posvátnému měsíčnímu městu. Všichni v paláci, od šlechty po otroky, se obřadů účastnili, všichni nosili lunární amulety, každý měl na rtech modlitby k Měsíci. Dávne pověry znovu ožily a lidé se jimi řídili - jako tabu khaibut, kdy každý má dát pozor, aby jeho stín ne-

148 149

dopadl na posvátný předmět. Slavnost se rozšířila i za brány paláce: potulní prodavači nabízeli sošky Měsíční bohyně, novomanželky kupovaly džbány "zaručeně pravé" měsíční rosy, aby se v ní vykouply a staly se plodné, těhotné ženy pily bylinné lektvary, aby urychlily porod a jejich děti se narodily ve šťastném světle úplňku.

Okolí chrámů Allat, od malých oltářů ve městě až po Dům Allat s masivními pilíři přiléhajícími k paláci, bylo ucpáno množstvím prosebníků; vzduchem se nesly zpěvy a kouř nekonečných obětí. Hluboko uvnitř paláce, v pokojích určených pouze posvátnému rituálu, procházela královna Laša zázračnou proměnou - z lidské ženy do zosobnění bohyně na Zemi.

Na druhé straně paláce probíhala jiná příprava.

Selené posté zkontrolovala obsah své léčitelské skříňky. Špatně teď spala a nebyla schopna jíst. Od té strašné hodiny v mučimě němých byla uvězněna ve svém pokoji. Sledovali ji ve dne v noci, dveře měla zamčené a každý její pohyb hlásili. Ještě jí však svítl paprsek naděje v temnotě noční můry - s královnou Lašou a princem-manželem bude v obětním pokoji jen jedna osoba, která obětuje manžela, až završí svou "svatbu" s královnou - a Laša si vybrala Selené. Zavřela skříňku a pohlédla do své zahrádky. Horká noc dýchala vlhkem a voněla přezrálým ovocem. Zahrádku postříbřilo nadpřirozené světlo úplňku, vyrylo černé stíny do zářivě bílých zdí, vše vypadalo jinak než v denním světle - strašidelně, tajemně a magicky.

Selené uchopila zlaté Oko Hórovo, její prsty se kolem něho sevřely a ve svém srdci zašeptala: Přisahám na naši lásku, Andreasi, iza odkaz svého otce, kterého jsem nikdy nepoznala a na předky, které snad jednou najdu, že dnes v noci uteču. Je to má poslední naděje.

Měla plán.

Před dvěma dny ji kněží odvedli na místo obřadu - do svatební komory hluboko pod chrámem Allat. Bylo to místo staré stovky let. Dlouho je nikdo neužíval, ale nyní je obřadně očistili a vybavili posvěcenou postelí. Selené přivedli se zavázanýma očima, vedli ji z jejího pokoje přes palác a otevřený prostor, až vešli do zatuchlých chodeb. Pak dlouho šli po schodech dolů až do této posvátné komnaty, kde čekal Kazlach.

"Postavíš se sem, Fortuno," ukazoval jí. "Až přijde "manžel", očistiš ho symboly Bohyně. Královna mu zatančí, pak ji pomůžeš na postel a připravíš ji. Až ti dá znamení, že obřad skončil, podřízneš falešného krále touto dýkou." Kazlach jí podal dlouhý zlatý nůž, který teď měla ve své skříňce. Nástroj vraždy mezi prostředky k navrácení zdraví a života. Když se vracela, opět se zavázanýma očima, dostala Selené nápad.

Věděla, že ji vodí dokola, dopředu a nazpět, nahoru dolů stejnými chodbami, aby si nezapamatovala cestu a domýšlela se, že prošli tajnými dveřmi do otevřeného prostoru, na chodník mezi palácem a chrámem. Při svých minulých návštěvách v chrámu při bohoslužbách viděla mnoho dveří, které jistě vedly do různých chodeb a bludišť. Vstoupí-li do správných dveří, dostane se do labyrintu chodeb pod chrámem a ztracena ve tmě tam může chodit celé dny a možná nikdy nevyjde. Kdyby však našla způsob, jak si správné dveře označit...

Tentokrát se jí útěk musí podařit. Nemohla se zbavit vzpomínky na smrt ubohého Daria. Stále cítila bolest, kterou jí druhý den způsobila zpráva, že se Samia oběsila na stromě v zahradě harému.

Ozvalo se zaklepání na dveře. Přišli pro ní kněží v bílých obřadních šatech, lesknoucí se svatým olejem. Znovu jí zavázali oči. Cestu palácem znala, ale to jí nebylo nic platné. Do pokoje už se vrátit nechtěla. Snažila se zapamatovat si, kudy ji vedou po volném prostranství, zdálo se jí, že cítí vánek od řeky. Počítala kroky, bylo jich přesně sto. Pak prošla dveřmi.

Když se za ní dveře zavřely, Selené klopýtla a upustila skříňku. Ta se s hlasitým nárazem otevřela a její obsah se vysypal na zem. S polekaným šepotem se kněží zastavili - není to zlé znamení - a než se rozhodli, co udělat, byla už Selené na kolenou a zoufale se snažila věci posbírat. Kněží chtěli pomoci, Selené však způsobila ještě větší zmatek tím, 150 151

jak nešikovně věci rozhazovala, džbány se koulely po zemi, šňůra korálků se roztrhla a korále se rozlétly na všechny strany. Selené trvala na tom, že se vše musí sesbírat. V nastalém zmatku se otočila trochu stranou a vytáhla z opasku to, co si tam předtím připravila.

Nervozita kněží rostla, hledali na podlaze rozházené léky a snažili se je nacpat zpět do skříňky, ruce se jim pletly, hlasy zvedaly rozčilením. Selené vykřesala jiskru ze sirného kamene, prudce se otočila a zamávala, aby pokračovali v cestě. Odváděna kněžími, pospíchala Selené od sirného kamene a netušila, že naplňuje proroctví, vyslovené před dvěma roky věštkyní Isis v Antiochii.,.

Stará komnata byla symbolem lůna a podsvětí, připomínkou dvojí role Bohyně, vládkyně nad životem a smrtí. Bohyně-Laša v ní nyní seděla, čekala pokryta od hlavy k patě závoji, sedm závojů znamenalo sedm stupňů podsvětí a sedm sfér nebeských nad zemí. Závoje ji zakrývaly tak dokonale, že bylo vidět jen oči.

Selené přivedli a sňali jí pásku z hlavy, zamrkala, než si oči přivykly na opar z kadidla a pochodní; nejdříve myslela, že vidí sochu na trůnu, pak poznala, že se dívá na Lašu, Bath-Šebu.

Neztrácela čas. Jakmile se kněží vzdálili a zavřeli dveře, dala do pořádku svou léčitelskou skříňku. Až královna zatančí posvátný tanec, dostane na povzbuzení lék a její prozatímní manžel vypije nápoj, který má zvýšit jeho mužnost. Pro královnu to bude mátový olej, pro muže rozdrcený bourec morušový v poháru vína. Připraveno bylo také bílé plátno a mísa vody, aby mohla Selené omýt krvavou dýku; krev oběti byla posvátná a uchovávala se pro slavnostní pohřeb. Za zavřenými dveřmi zazněla sestra a upozornila na příchod obětího manžela. Kazlach ji vysvětlil, že kněží se při obřadu vzdálí do chrámu, kde budou čekat na ukončení obřadu, které jim oznámí Selené. Ale bude-li její plán probíhat,

jak doufala, bude už daleko v poušti na cestě ke svobodě, než začnou být kněží netrpěliví, proč je nevolá.

Selené si urovnala šaty a obrátila se ke dveřím. Srdce jí divoce bušilo, dlaně měla vlhké. V komnatě bylo nepříjemně dusno. Dveře se neslyšně otevřely a dva kněží přivedli zahalenou oběť dovnitř. Když sejmuli látku z hlavy, na Selené se podívaly dvě překvapené modré oči.

Úžasem ztuhla. Před ní stál barbarský princ Wulf, ruce svázané, ale hladce oholený, zjizvené tělo umyté a navoněné, nohy stále ve svých kožešinách.

Selené ho viděla v paláci, když ji před dvěma týdny odváděla silná stráž do komnat královny. Wulf pokaždé mlčel. Selené dostala strach, že Kazlach odhalil její podvod, když pouze předstírala, že nervy přerušila - a dal odvést barbara zpět do toho strašného sklepení a dokončil svůj záměr.

Rozvázala mu ruce a olejem namalovala na tělo posvátná znamení Bohyně. Snažila se ulíbat jeho očím, ale přesto zachytila jeho pohled, který ji naprosto překvapil. V jeho očích nebyla hořkost, hněv ani nenávisť k těm, co mu ublížili. Viděla tam jen smutek, porážku a rezignaci. On ví, že zemře, myslela si Selené, když kreslila znamení Allat na jeho čelo. Chtěla by mu zašeptat slova povzbuzení, říct mu o plánu na útěk, ale neodvažovala se. Kněží sice odešli, ale neposlouchá ještě jeden za dveřmi?

Proto raději zastavila své prsty, kreslící svatý znak, v prohlubni pod hrdlem na jeho dřevěném kříži a podívala se mu do očí. Tvůj bůh tě nezradí, řekla v duchu a Wulf zamrkal. Selené zaslechla jemný cinkot a otočila se ke královně. Laša povstala, pilíř hedvábných závojů v nejjasnějších barvách jarní zahrady. Znamenalo to, že má začít tanec. Selené se vzdálila na své místo u zdi, Wulf stál a hleděl na královnu. Posvátný tanec královny Laši byl prastarý, starší než paměť kterékoliv rasy, tak starý, že ho žádná rasa nemohla považovat za vlastní. Byl to pradávný, základní tanec univerzálního poselství patřící všem národům a kulturám. Východ ho nazýval tanec šalomé, v semitských jazycích šalomé znamená "vítej" a připomínal Ištar, nejstarší z podob Bohyně, která vstoupila do podsvětí a při svém návratu přinesla zemi no-

vé zrození a vítané jaro. Sedm závojů, které Laša při tanci postupně odkládala, symbolizovalo sedm bran na cestě Ištar
152 153

a tanec to byl svádívý, erotický, soustředující se do oblasti břicha a boků, aby uvolnil sexuální energii a spojil tanečnicki s božskou silou.

Laša se hladce vlnila a prohýbala, závoje klouzaly po jejím těle, jeden po druhém odlétaly a snášely se k podlaze. Doprovázela se prstovými činelky a jemným pleskáním bosých nohou na kameni, její tělo se lesklo a pod jemnou kůží jí hrály svaly. Tančila jen pro Wulfa. Točila se kolem něho, klečela před ním, její ruce se vlnily a vznášely jako hadi, hypnotizovala a sváděla ho svými boky a stehny, předvádějícími pohyby milování, její břicho se zdvíhalo v porodních křečích a nahá ňadra se chvěla příslibem života.

Její oči zářily, ale nic neviděly, protože kněží jí dali vypít nápoj z posvátných houbiček. Představy, ke kterým se vztahovala, nebyly z tohoto světa, vášně, spalující její duši, přesáhly pouhý chtíč a touhu po světlém barbarovi. Laša byla spojena s Bohyní, tančila Měsíci, stejně jako všechny její dávne předchůdkyně, tančila Životu.

Když skončila, Selené se nehýbala. Pak si vzpomněla a rychle pomohla královně na postel, masírovala jí ruce a no-

hy oleji Allat a vyznačila svatá znamení na prsou, břichu a stehnech. Selené už měla myšlenky uspořádané. Teď musí být velmi opatrná.

Ten trik ji matka naučila už dávno, používala ho, když ji zavolali k pacientům, kteří se nedali uspat obvyklými nápoji nebo léky nebo k mužům, jejichž silná těla vzdorovala i nejúčinnějším sedativům. Mera je uspávala jednoduše, ale riskantní aplikací anatomie.

Mera ukázala Selené, kde jsou v krku hlavní tepny, životně důležité tepny, které jí předváděl ve své mučimě němých Kazlach. Ukázala jí, jak citlivě konečky prstů nahmatat jejich pulzující život, a jak lze pouhým zmáčknutím obou tepen náraz uspat i nejmohutnějšího člověka. Mera ji však varovala – příliš dlouhý tlak znamená smrt, ale tlak příliš krátký znamená, že spánek trvá jen několik minut. Selené masírovala královnu, otírala jí pot z těla a přitom pomalu položila ruce k hrdlu. Na okamžik vyčkala, nahmatala tepny a když si byla jistá, že se dotýká obou, jemně zatlačila dovnitř.

Královna rozevřela oči překvapením, rty chtěly vykřiknout němý protest, ale pak se téměř okamžitě bez známky zápasu její tělo uvolnilo a oči zapadly pod víčka. Selené zatlačila ještě trochu. Náhle si nebyla jistá, zda netlačí moc nebo málo, snažila se vzpomenout na matku, potom krk královny pustila a narovnála se. Nad spící Lašou udělala posvátná znamení Isis a Allat a vyskočila.

Přehodila si přes rameno svou skříňku a šla ke dveřím. Položila ucho na studený kámen, aby se zaposlouchala, když náhle Wulf ožil. Vyrázil ke dveřím, odstrčil Selené a přitiskl ucho na dveře. Chvilku počkal, potom zatlačil, až se dveře tiše otevřely, rozhlédl se vpravo a vlevo a dal Selené znamení, aby ho následovala.

Jak doufala, chodba byla prázdná. Opatrně vykročila do tmy za Wulfem, který byl nahnutý kupředu s napnutými svaly připravenými ke skoku. Okamžik tiše stáli a naslouchali. Když se ujistili, že v chodbě nikdo není, Wulf se otočil a vzal od Selené skříňku. Přehodil si řemen přes rameno a naznačil jí, aby šla první.

Selené se ohlédla, když Wulf zatlačil těžké dveře zpátky a uzavřel je do tmy. Přemýšlela jak dlouho? Jak dlouho budou kněží čekat na signál, který se neozve? Jak dlouho bude Laša spát, než se otřesená probudí a pošle za nimi vojáky?

Pohybovali se nehlučně v černých tunelech, slepě hmatali neznámými chodbami, kde nesvítla ani škvíra, ani jiskřička světla, všude kolem panovala všepohlcující tma, jak to Selené očekávala. Věděla, že vzít pochodeň z posvátné komory by bylo příliš nebezpečné, světlo by mohlo upozornit kněží a strážce. Věděla, že tma je překážkou stejně jako ochranou. Nevyznačila si cestu šňůrou, peckami nebo křídou, i kdyby to mohla udělat, neviděla by na ně. Potom si vzpomněla na sirný kámen – síru. V této chvíli uprostřed noci nebylo žádných znamení, nemohla se nechat vést zrakem, sluchem ani hmatem v hladkých slepých tunelech, jejím světlem bude čich – jejím majákem zápach hořící síry, pronikavý jako pach zkažených vajec.

Jestli ještě síra hoří.

154 155

Tápali podél stěn jako slepci nad propastí, zády a rukama se tiskli k hladkému kameni, sunuli se kupředu, až dorazili k rohu zdi a Selené se zastavila a čichala, zda nezachytí nejmenší závan síry. Pokaždé to bylo jako pád do prázdna, zed' skončila a Selené musela vykročit a hledat novou cestu. Po-

tom chytila Wulfovou mozolnatou ruku, natáhli paže do šířky a hmatali po protější zdi.

Minuty utíkaly, měla pocit, že už to trvá hodinu, pak další a Selené se zmocňovala panika. V tom tunelu už přece byli! Chodí pořád dokola! Určitě se vrací zpět k posvátné komnatě! Za příštím rohem už čekají kněží a zuřící Laša...

Zastavovali se častěji, Selené nasála vzduch, Wulf si přehazoval těžknoucí skříňku. Nepadlo mezi nimi jediné slovo, zápolili s tmou spojení zvláštním porozuměním probíhajícím jejich těly společně se strachem a napětím.

Vysoko nad nimi se tyčila obrovská masa chrámu. Ve stejném labyrintu jako je tento, symbolizující podsvětí, bojoval v dávných dobách Řek Theseus s obludou s hlavou býka. Jaká monstra číhají v té strašné tmě na ně?

A tma neměla konce. Byla bezbřehá, věčná. Byli opravdu v podsvětí, dva cizí poutníci, kteří tam vpadli předčasně. A přesto se oběma stalo něco nevysvětlitelného - začali vidět.

Zvláštní světlo se náhle objevilo odnikud. Zjevovali se jim přízraky a sny, které se kolem nich rozplývaly. Selené viděla domek v chudé čtvrti Antiochie, lodi v přístavu, Andrease stojícího pod vavřínovým stromem. Wulf byl zpátky ve známém lese, viděl sněhové závěje a svou ženu zapalující vánoční poleno. Nejdřív se těch vidění báli, pak si jich přestali všimnat a přeludy zmizely. Jejich svět se začal zmenšovat, byl menší a menší, scvrkával se do velikosti paláce, potom labyrintu a pak už jen do chodby, kterou tápali. Už vnímali jen dotek jeden druhého, teplo jeho přítomnosti a sdílený strach.

Při každém zastavení byl vzduch stejný, nekonečná, prázdná a bezobsažná stejnost, žádná sůl země, sladkost nebe ani dech léta, jen pustý, prázdný vzduch vysmívající se jejich nicotnosti. A síra nikde. Nikde.

Zemřeme tady, řekla si Selené, zvláštně vzdálená.

Ucítila tlak na ruce. Wulf jí dával znamení. Otočila se a ztuhla.

Zápach! Strašný pach zkažených vajec, to je síra!

Selené vdechovala, snažila se určit, odkud zápach přichází. Vydala se do jedné chodby a zápach byl slabší, obrátila se opačným směrem a pach sílil. Konečně došli do chodby, která nesla znamení sirného dýmu. Pozorně ho sledovali, odvraceli se od tunelů, kde dým slábl a vrhli se do tmy, která čpěla zápachem vajec.

Pach vzrůstal a s ním jejich vzrušení. Postupovali dál a dál, nyní už spěchali, Selené táhla Wulfa a její ruka mu sdělovala, že zdroj zápachu znamená konec jejich hledání. Zůstával těsně za ní. Nevěděl, proč Selené utíká. Zdálo se mu, že patří k palácové šlechtě, ale přesto jí věřil a doufal, že ví, co je na konci labyrintu čeká.

To, co je čekalo, když se konečně dostali za poslední roh, byl Kazlach.

Okamžitě se zastavili. Hlavní lékař držel v jedné ruce pochodeň, v druhé sirný kámen. Tvář měl bezvýraznou, neusmíval se, ani se nemračil, nejevil žádné překvapení, když se Selené a Germán náhle objevili. Jeho úzký obličej byl napůl osvětlen, napůl ve stínu, vysoká štíhlá postava vyplňovala malou chodbu.

Selené cítila Wulfa těsně za sebou, jeho hrud' se zdvíhala za jejími zády. Wulf je velký a silný muž. Je také rychlý? Je dost lstivý, aby dokázal Kazlacha překvapit? A kdo je ještě za dvěma, za dvěma, které se otvírají ke svobodě...

Měřili se pohledy přes krátkou chodbu, v blikavém světle pochodně. Kazlach se stále nepohnul. Nepromluvil, ani nemrkl, jen hleděl na Selené, v ruce mu kouřila síra.

Náhle pochopila, poznala, že se nepohne, neudělá první krok, kdyby tu měli stát celou věčnost. Věděla, co chce. Věděla, že je pánem situace. Jaká bude jeho cena? Cítila, že Wulf se za ní neklidně pohnul. Měl se pokusit přemoci lékaře? Podaří se mu to? Nebo skončí oba, Selené i Wulf strašnou smrtí? Tvrdé oči Kazlacha ji pozorovaly. Musí se rozhodnout. Teď.
156 157

V duchu se krátce pomodlila k Isis a tiše řekla: "Lék Hekaté se získá z vrbové kůry. Vyluhuje se v horké vodě, až má barvu silného čaje a uchovává se v chladu. Deset kapek do vína na měsíční periodu, dvacet na oteklé klouby a horečku. Jedna kapka přímo na zkažený zub uleví bolesti." V očích hlavního lékaře se krátce zablesklo. Selené zadržela dech. Pak ustoupil, otočil se a k jejímu úžasu klidně odcházel chodbou, až světlo jeho pochodně uhaslo za rohem. Selené se ještě okamžik dívala, potom vyrazila ke dveřím. Nejdřív se zaposlouchala, a když na druhé straně nic neslyšela, zatlačila. Dveře se nehýbaly. Wulf se objevil za ní a opřel se celou vahou o dveře. Se zašeptáním, které jí znělo jako modlitba, se čedič pohnul v neviditelných závěsech a dovnitř vnikl chladný vzduch noci.,.

KAPITOLA 28.,.

Už uběhli mnoho mil, kolik, to se neodvážili odhadnout. Už padali vyčerpáním. Překvapilo je, jak bylo snadné utéci z paláce. Veškerá pozornost se soustředila k chrámu. Ve městě už to bylo těžší. V temných uličkách Magny prchali stejně jako v chodbách labyrintu, zastavovali se na rozích a naslouchali zvukům nočních hlídek, uskakovali do tmavých koutů. Městské brány byly v noci zavřené, ale Wulf ukradl provaz, vyšplhal na zeď a vytáhl Selené nahoru. A pak se před nimi otevřela obrovská poušť a její nebezpečí. Spěchali od duny k duně, věděli, že svítí úplněk a jsou proti pisku jasně vidět. Když konečně dorazili k holým kopcům, uslyšeli trubení trumpet na poplach. Selené a Wulf se teď stali pronásledovanými zločinci a oba si byli jistí, že v Magně nebude klid, dokud je nenajdou. Skalnatý hřbet na jihovýchod od Magny tvořily pusté kopce a zapomenuté kaňony poseté balvany a rozryté jeskyněmi. I když byli vyčerpání, přinutili se jít dál, výš na skalnatou planinu a za ní do strže, kde za úzkým otvorem v kameni našli menší jeskyni. O ničem se nedomlouvali, protáhli se dovnitř a padli na písek. Lapali po dechu a svaly jim křičely bolestí. Selené zůstala ležet a nepřála si nic, než spát, ale Wulf ji vzal do náruče a odvrátil s ní dozadu, aby je nikdo nezahlédl. Položil ji, přikryl vlastním tělem a okamžitě usnuli. Léčitelská skříňka zůstala nekrytá a zapomenutá u vchodu do jeskyně. Probudil je dusot koňských kopyt a tiché hlasy vojáků. Oslepovalo je slunce zalévající jeskyni. Wulf se okamžitě posadil a obrátil ke vchodu. Když Selené chtěla něco říct, položil jí ruku na ústa. Seděli a nehýbali se, těla je bolela, naslouchali pohybům vojáků královny Laši. Bylo jich mnoho, všichni na koních. Tiše na sebe volali, když prohlíželi každou jeskyni, každý balvan. Nepravidelný rytmus kopyt se blížil víc a víc. Selené už přivykla na ostré světlo a s úžasem se zahleděla ke vchodu. Shora dolů a kolem dokola ho celý zakrývala nová pavoučí síť. Wulf se díval také a nevěřil svým očím. Jemný zá-

voj pavoučího vlákna byl utkáán za těch pár hodin, kdy spali a nyní se lelice pohyboval v ranním vánku. Vojáci už došli k jeskyni. Selené a Wulf se přes síť pavučiny dívali na obrysy koňských nohou, slyšeli mručení vojenské řeči. Náhle zaslechli hlas: "Tady ne. Podívej se na tu pavučinu. Do té jeskyně už nejméně měsíc nic nevlezlo." Selené i Wulf ani nedýkali, když se koně, podupávající jen kousek od jeskyně, pohnuli dál a hlasy se vzdálily s nimi. Dlouho seděli bez hnutí a nevěřili svému štěstí, až se konečně Wulf pomalu natáhl a odplazil se ke vchodu. Naklánel hlavu sem a tam, prohledával strž vycvičeným sluchem válečníka a pak dal Selené znamení, že vojáci jsou pryč. Přišla k němu a společně obdivovali pavučinu. Když Selené zašeptala: "Bohyně nás chrání," zvedl ruku Wulf a uchopil svůj Odínův kříž. Usmála se a přikývla. "Ano, možná to byl tvůj bůh, kdo nás zachránil." Selené si sedla na paty a prohlížela si svého zvláštního společníka. Připadal jí jako jen částečně zkrocené divé zvíře.

158 159

Premýšlela, jak se zachová, až bude opět na svobodě, na volném vzduchu, bez řetězů a stráží. Snad se vrátí ke svému barbarství, snad uteče a opustí ji v pustině.

Nebyl to, čemu by řekla hezký, jeho rysy byly příliš hrubé a cizí, ale přesto ji něčím přitahoval. Zvlášť teď, když jeho divoký vous zmizel a hranatá čelist byla hladce vyholená. Jaký je to člověk, z jakého podivného společenství lidí přichází, když nosí takové vlasy a obléká se do vlčích kůží. Seděl a díval se na ni, nohy zkřížené, paže opřené o kolena. Dlouhé světlé vlasy, místy ještě spletené, mu padaly přes ramena až ke stehnům. V ranním slunci omývajícímu jeho tělo viděla Selené nespočet jizev na nahé hrudi a pažích. Válečník. Muž, který žil bojem.

Selené se odvrátila a pohlédla do pustyiny na druhé straně pavučiny. S povzdechem mu tiše řekla: "Myslím, že půjdeme."

Jak byla překvapená, když Wulf otevřel ústa a řekl něco v jazyce, kterému nerozuměla!

"Ty mluvíš!" vykřikla. "Rozuměl jsi, co jsem se ti snažila říct v tom strašném sklepení! Já jsem se tak bála. Myslela jsem, že tě Kazlach dal přivést zpátky a jsi opravdu němý."

Wulf znovu promluvil hrdelním, nesrozumitelným jazykem, o kterém Selené usoudila, že je jazykem Germánů.

"Bohužel mluvím jen řecky a aramejsky," řekla s omluvným úsměvem. "Ty asi mluvíš germánsky. No, to nevadí. Hlavně, že jsme utekli. Premýšlím, proč nás Kazlach nechal jít..."

Wulf ji přerušil jedním slovem a ukázal ke vchodu jeskyně.

Selené přikývla. "Chceš vědět, kam odtud půjdeme. Já musím jen jedním směrem, na západ. Do Antiochie. K Andreasovi..." Hlas Selené zhasl. Teprve nyní si uvědomila, co se jí vlastně podařilo, že opravdu utekla. Konečně je volná! Po dvou letech může jít konečně domů!

Opět spatřila svoji cestu a na jejím konci svůj osud: být s Andreasem a začít s ním nový život! Učit se a dát společně naše léčitelské schopnosti těm, kteří to tak potřebují. A na jít odpověď na otázku: kdo jsem, proč jsem se narodila?

160

Wulf vstal, oprášil ze sebe písek a zvedl léčitelskou skříňku. Přehodil si řemen přes rameno a podal ruku Selené. Chytila se jí a Wulf ji zvedl na nohy. "Můžeme se vydat na ces-

tu domů," řekla. "Jsem si jistá, že ji najdeme. Ukryla jsem do skříňky něco k jídlu, pár dnů nám to vydrží. A mám posilující bylinky na cestu pouští. A mám tohle," dotkla se šňůry rubínů barvy holubí krve, která jí visela kolem krku. Zavěsila ji tam Laša před dvěma lety. "Za ten náhrdelník si koupíme jídlo a přístřeší, snad i místo v karavaně."

Když Wulf odhrnul pavučinu a vstoupil do slunce, Selené si pomyslela: Budu doma s podzimem...

161

KNIHA ČTVRTÁ,,

Babylon,,

KAPITOLA 29,,

Fatma už byla znepokojená. Slavnost začala při západu slunce a léčitelka Umma tu ještě není.

Fatma ví, jak je Umma zvědavá na způsob, jakým ženy kmene získávají z ovčí vlny tuk. Proto se tu dnes sešly a za to, že se to Umma naučí, podělí se s Fatmou o další z tajemství své zázračné skříňky.

Proč tu ještě Umma není?

Fatma opustila své sestry a sestřenice, které se smály a zpívaly při mačkání vlny ve vodě a šla ke vchodu do stanu. Vyhledla na tábořiště v poušti. Umma se nikdy neopozdí a nezapomíná.

Umma je pro Fatmu záhadou. Tato beduínská vědma ještě nikdy neviděla nikoho tolik prahnout po poznání. Učení pro ni bylo stejně nezbytné jako pro jiné jídlo. Umma byla nenasytná vědomostí a chtěla znát všechno. Když konečně kmen před několika dny dorazil do letního tábořiště a začalo stříhání ovčí, Umma se hned zajímala o techniku získávání vosku z rouna. Takto získaný tuk se míchá se zvířecím tukem a tvoří základ léčivých mastí a krémů. Máčení vlny je práce žen a probíhá jen jednou do roka, proto z ní ženy Fatmina kmene udělaly slavnostní událost. Sešly se všechny do jednoho stanu, přinesly surovou vlnu a necky k drhnutí a čistily rouno, vyměňovaly si klepy, pily víno a zpívaly. Také Umma byla pozvána, aby se zúčastnila čištění. Hlavně chtěla vidět, jakým způsobem se z vody získá tuk.

Bylo pozdě, ženy se už dlouho veselily při práci. Kde je Umma?

Za osmnáct měsíců, které Umma a její zvláštní plavovlasý společník prožili u Fatmina kmene, nevynechala Umma jedinou příležitost, aby se naučila dávným tajemstvím Beduínů. Našli je tenkrát v poušti, spálené žízní, vyčerpané hladem, na útěku před vojáky - dva bloudící bezdomovce. Proč tu teď není?

Fatma se znovu rozhlédla tábořištěm.

Tábořili ve velké oáze nedaleko města Babylonu. Několik beduínských rodin zde postavilo své stany, bylo tu také ně-

165

kolik karavan a samostatných poutníků a všichni se dělili o vodu a fíky, kterých tu byla hojnost. Fatma odhadla, že je tu téměř tisíc lidí a nejméně jednou tolik zvířat. Kouř stovek táborových ohňů, hlas písní a smíchu stoupal ke hvězdám. Uviděla Umma v táboře vojáky? Pocítila nebezpečí a opět se skrývá? Nebo konečně našla cestu k úniku, kterou stále hledá, zadoufala Fatma.

Fatma věděla, že její chráněnka je jako posedlá snem, osudem, láskou k muži, od kterého ji krutě oddělili. Jednou pozdě v noci, když všichni spali, jí Umma vypověděla svůj příběh a Fatma viděla v jejích očích zářivé představy. "Viděla jsem tolik ubožáků," řekla jí Umma. "Lidi, kteří potřebují pé-

či a ošetření a kteří nemají kam jít, na koho se obrátit. Mým posláním je, abych přinesla těm lidem dar zdraví, Fatmo. Abych pracovala s Andreasem..."

Fatma zavrtěla hlavou. Ti nešťastní mladí lidé, Umma a její cizí přítel, nemají chvilku klid. Stále se ohlížejí přes rameno, žijí v obavách, ve strachu před nebezpečím, hledají cestu k úniku. Stále touží po něčem, co tu není, po svých rodinách a milých, žijí snem. Co je to pro tu ubohou dívku za život? Bude jí dvacet let a ještě není vdaná!

Fatma byla smutná. Jaká ironie, že kmen dal dívce jméno Umma, arabské slovo značící "matka", když zachránila život jejího dítěte.

Ze stanu se ozval výbuch smíchu, Fatma se opět nervózně rozhlédla tábořem. Dej Alláh, ať se mé mladé přítelkyni nic nestane!

Jaká strašná kletba je stínem Wulfa a Ummy! Fatmin muž tenkrát večer před osmnácti měsíci přihnál ovce z pastvy a celému kmeni pověděl o královském výnosu. Řekl, že ho měli vojáci na koních a mluvili o dvou uprchlících z paláce v Magně daleko na severu. Že je na jejich hlavy vypsána vysoká odměna a přísně bude potrestán každý, kdo by jim poskytl přístřeší. A když potom Beduíni našli ty dva hladové a vyčerpané, sluncem vyprahlé poutníky, uslyšel kmen jejich neuvěřitelné vyprávění.

Ubohá Umma! myslela si Fatma. Vzbudit hněv té strašné královny a co víc, být bez rodiny, bez domova. Beduínům je

rodina nade vše a největším neštěstím pro Ummy je, že svou rodinu nezná. Nejhorší je, že neví, kde je její bratr, dvojče! Arabské ženy mají přísloví: manžela si můžeš najít, syn se ti může narodit, ale nic nenahradí bratra.

Fatma by si přála, aby pro Ummy mohla udělat víc. Vždyť je šajcha, vědma kmene a její slovo má velkou moc. Nikdy jí nebude schopna vynahradit, co pro ni Umma udělala. Zachránila dítě jejího posledního porodu. Když Fatma porodila, byla už pro Beduíny dost stará, bylo jí čtyřicet. Vyčerpaná předčasným porodem a bolestmi odmítla dítě nakojit a usnula. V té chvíli zasáhla Umma. Ujala se slabého dítěte, zabalila ho do velikého obvazu a přivázala k prsům spící Fatmy. Když se druhý den Fatma probudila a našla k prsu se tisknoucí slabé tělíčko, zamilovala si to dítě víc než všechny své starší děti.

Hlasy ze stanu ji zavolaly zpátky. Je čas sbírat tuk z necek. Její sestry začaly zpívat píseň, ostatní se připojily a tleskaly, zazvonily náramky. Stan naplnila nádherná vůně - ohřátý mandlový olej byl připraven ke vmíchání do vlněného tuky, aby vznikla léčivá mast.

Fatma se naposled podívala, nejde-li Umma a vrátila se do stanu.

Selené byla schovaná, bála se, aby ji neviděli.

Věděla, že už je pozdě, že přijde o praní vlny u Fatmy, ale musela rozhovor vyslechnout až do konce. Mohlo to znamenat únik, její a Wulfovo přežití.

Muži si jí nevšimli. Byla schovaná za datlovníkem, a i kdyby ji zahlédli, byla pro ně jen Beduínka - byla celá v černém - viděli by jen ruce a oči v úzkém otvoru závoje. Poutníci z Jeruzaléma však o ní nevěděli.

Selené je pozorovala už předtím, když u táborových ohňů předváděli své triky s hady. Ohně v oázách vždy přitahovaly kouzelníky a různé prodavače triků, kteří dělali svá představení za večeri či za pár mincí. Tihle dva proměňovali ha-

dy v hůlky a hůlky v hady a nelišili se v ničem od nespočetných potulných prodavačů zábavy v těchto končinách, až 166 167

na jednu věc. Selené zaslechla, že nejsou obyčejní poutníci, ale že jdou do města Babylonu za určitým cílem. Schovávala se za stromem, napjatá a ustrašená poslouchala jejich rozhovor. Hlasy k ní přilétaly a ona cítila, jak se jí rozběhlo srdce.

Mluvili o tom, že nastoupí na cirkusové čluny, které plují do Arménie.

Selené se třásla strachem a vzrušením. Arménie! To je dál na sever. Je to možné? Že by konečně našla cestu k úniku? Teď už neztrácela čas. Slyšela vše, co potřebovala vědět a pospíchala táborem do stanu k Wulfovi. Jestli je pravda to, co zaslechla, opustí ráno s prvním světlem toto místo a znovu se vydají na cestu k domovu.

Nemohla se dočkat. Dostali se tak daleko na východ! Táhle na obzoru je Babylon, vzdálila se Antiochii víc než kdykoliv předtím!

Ale neměli s Wulfem jinou možnost. Od toho dne, kdy vyšli z jeskyně, která je zachránila před vojáky královny Laši, byly všechny cesty na západ uzavřené. Jako by se přes poušť od Eufratu až k Arábii natáhla neviditelná zeď. Laša nejdříve poslala zvláštní hlídky na všechny únikové cesty a později, když se za několik měsíců vdala za mladého a ambiciózního prince, vyslala do pouště celou armádu.

Všechny cesty byly pod dohledem, všechny karavany byly prohledávány, cestující zastaveni a vyslechnuti. Jednou se volající přiblížili i k táboru Fatmin kmene, ale muži, divocí bojovníci, je zahnali, šlo o kmenovou čest. Wulf a Selené byli v bezpečí jedině s nomády, ale ti putovali na východ a s nimi se vzdalovali dál a dál od domova. Musíme na západ! volala nešťastná duše Selené pokaždé, když kmen bořil stan a vydal se za vycházejícím sluncem. Fatmin kmen sledoval dávné cesty předků a nebylo možné přesvědčit Beduíny, aby se obrátili zpět.

Nyní přišli k Babylonu, aby v oáze ostříhali ovce a vyčkali narození jehňat. Přišel čas, aby se Wulf a Selené znovu pokusili najít otvor v síti královny Laši, aby se dostali dál a vrátili se pak bezpečnější cestou domů.

"Ti lidé z Jeruzaléma říkali, že cirkusové čluny poplují s velkou skupinou artistů po Eufratu do Arménie, kam už moc královny nesahá. Musíme to zkusit."

Při cestě táborem se Selené podívala nahoru ke hvězdám. Fatma ji naučila poznávat tělo velké Bohyně Medvědice, uctívané Beduíny, neboť země se na pólu kolem ní otáčí. Dnešní noci ukazoval ocas Medvědice k východu, to znamená, že je tu jaro.

Fatma ji naučila mnoho věcí. Hrdá a moudrá Fatma byla "matkou" kmene, v jejích žilách kolovala ušlechtilá krev Korešitů, národa střežícího svatyni bohyně Kory v Mekce. Jejím předky byly kněžky a "velké matky", které napsaly svaté písmo Arabů, nazvané podle bohyně Kory - Korán. Od Fatmy se Selené dozvěděla mnohé moudrosti beduínských žen, které se věky předávaly z matky na dceru. Fatma dokázala číst znamení a zaklínat, dovedla předpovídat počasí. Naučila Selené, že hojné obláčky na nebi zna menají příchod deště a nízko létající netopýři bouřku. Naučila ji požívat tamponů z papyru při měsíčkách a vyrábět z datlí lék na bolesti hlavy. Fatma obohatila léčitelskou skříňku Selené a předala jí cenné zkušenosti. To vše si vezme Selené zpět za Andreašem, aby se s ním o to podělila.

Blížila se ke stanu. Prsty se bezděky dotkla hrudi a pocí-

tila uklidňující chlad Andreasova Oka Hórova. Vzdálenost mezi námi může být obrovská, má lásko, řekla si vážně, jsme však spolu stále spojeni.

Stan, v němž žili Selené a Wulf, bylo typické beduínské obydlí. Byl dlouhý a nízký, utkaný z kozí srsti a rozdělený na mužskou a ženskou část. Mužská část je vždy otočená po větru a otevřená, neboť zvyk káže, aby stále hořel malý oheň a možný návštěvník mohl být přijat s patřičnou pohostinností. V uzavřeném ženském oddělení měli Wulf a Selené svých pár věcí a spali na oddělených rohožích.

Oblečení byli jako Beduíni. Wulf nosil dlouhý šat, přes něj plášť a hlavu mu pokrýval velký kus látky, upevněný pruhem surové kůže. Když cestovali v zimních měsících od jedné studny ke druhé, zakrýval si Wulf většinu obličeje koncem této látky, a podobal se, až na modré oči, ostatním mužům kmene.

168 169

Byl to tvrdý život. Byli vydáni napospas pouštnímu větru a písku, škorpiónům, jedli jen jídlo Beduínů - tvaroh, sýr a sušené ovoce. Ale žili v široké, bezpečné rodině, na noc si bratři, bratřanci a synovci Fatmy stavěli černé stany blízko k sobě a sdíleli své radosti a společnost. Přestože byli mezi nimi cizí, měli světlou pleť a proti malým, tmavým a podvyživeným Arabům byli daleko vyšší; přestože neuctívali stejné bohy a měli rozdílné obyčeje - Arabové užasli, že Selené a Wulf nebyli obřezáni - přijali je do kmene.

"Mám dobré zprávy!" zvolala Selené, když vešla do stanu a sejmula závoj.

Wulf vzhlédl od opravy velbloudího sedla a uviděl její rozzářenou tvář a jas v očích. Selené zadýchaně vyprávěla, několikrát zadržela, což se jí stávalo, jen když byla rozrušená nebo se bála.

"Král Arménie, říkali ti muži, žije v paláci podobném pevnosti. Přestože je velmi bohatý, je osamělý, protože jeho království leží vysoko v horách. Jednou do roka prý posílá své lidi, aby mu našli novou zábavu a dovezli ji do paláce. Právě teď je v babylonském přístavu sedm lodí, Wulfe! A sbírají lidi, kteří pobaví arménského krále. Čluny mají silnou posádku a cestují pod královskou ochranou, to znamená, že je nemohou prohlížet Lašini vojáci! Odplouvají zítra v poledne! Třeba se nám podaří dostat se na palubu, Wulfe. Ukážeš jim svůj nádherný kančí tanec a já je pobavím rozdělováním ohně průhledným kamenem!"

Wulf byl zamyšlený. "Plují lodi kolem Magny?"

Ano, lodi poplují kolem Magny, přisvědčila Selené, je to směrem k Arménii, dvě stovky mil odtud. Eufrat prochází přímo Magnou, cirkusové čluny poplují ve stínu paláce královny Laši, ale bude na nich mnoho lidí. Zástup nejrozumnějších bavičů a kouzelníků, exotická směs typů, kde se oni dva ztratí.

"Severně od Magny jsou hranice Kilikie," vysvětlovala vzrušeně. "Tam už vojáci Laši nemohou, je to nepřátelské království. A z Kilikií leží Arménie. A z Arménie už můžeme jít bezpečně domů!"

Selené si sedla k němu a vzala mu ruce do dlaní. "Wulfe," řekla tiše, "musíme to zkusit. Snad je to znamení bohů. Brána na západ, která se otevře jen na chvíli a pak se opět zavře."

Wulf se díval na její ústa, když mluvila. Ta plná a smyslná ústa ho fascinovala. Rty jakoby trochu oteklé. Celé měsíce, kdy ho Selené pro jeho vlastní dobro úporně učila mluvit řečtinou Východu, pozoroval její rty. Při jedné noční lekci, když se soustředil na to, jak její rty tvoří cizí slova, začal

si Wulf náhle představovat, jaké by to bylo, kdyby ji políbil. Pohlédl dolů na ruce a znovu přemýšlel, jestli je v jejím dotyku nějaké kouzlo, nebo jestli se mu to jen zdá. Jestli je to jen jeho představivost a jeho silící, bolestná láska k ní. "Ano," řekl konečně a podíval se jí do očí. Byla pro něj záhadou. Byla někdy tak dětská a jindy tak moudrá. "Myslí, že to můžeme zkusit."

"Ano," šeptala, svírajíc jeho ruce.

Chvíli tak zůstali sedět, dívali se jeden na druhého a cítili společný závan naděje - zítra! Oba mysleli na totéž, jejich srdce bila společným příslibem.

Selené mu náhle vytrhla své ruce, odvrátila se a pomyslela si: V Arménii se s tebou rozloučím navždy...

Hrdlo se jí zadrhlo. Nebude lehké říci sbohem muži, se kterým sdílela osmnáct měsíců vyhnanství v poušti, muži, který ji doprovázel touto nepřátelskou krajinou, nesl ji, když byla slabá a byl jí oporou v chladných nocích pod hvězdami. Wulf naslouchal jejímu vyprávění o Antiochii a Andreasovi, o jejím volání osudu a na oplátku jí vyprávěl o svém domově na Rýně, o své ženě a synovi, ke kterým se chtěl tak zoufale vrátit.

Selené cítila k Wulfovi velkou něhu, měla u něj pocit bezpečí a zároveň ho chtěla chránit. Jeho vzezření klamalo - měl tělo válečníka, jizvy a instinkt bojovníka, ale za barbarským povrchem našla jemnou duši člověka, který seděl u táborového ohně a dělal panenky dcerám Fatmy. A když ho učila řečtinu, byl horlivý jako malý chlapec, který se snaží potěšit. Náhle ho viděla, jaký opravdu byl - hodný otec a manžel, milující ochránce a živitel rodiny v dalekých pralesích na Rýně.

170 171

ěděla, co Wulfa žene. Řekl jí, že jediné proč žije, je spalující žár pomsty.

V jeho paměti hořela tvář římského velitele, úzká tvář s krutými očima, která přivedla armádu do pralesů, aby pobila Wulfův lid. Tu tvář nikdy nezapomene. Držela ho při životě celých osmnáct měsíců v pustině, oživila jeho duši vždy, když umdléval. Kdykoli vyslovil jméno toho Římana - Gaius vatinius - objevil se ve Wulfových očích smrtící lesk.

Slyšel to jméno vyslovit, viděl toho muže vysoko na bílém hřebci, červeň helmice poprášenou sněhem. Gaius Vatinius znásilnil a mučil jeho ženu Fredu, vypálil les, zničil vesnici a odvedl muže v řetězech. Nechal za sebou zmučené ženy a bezbranné děti. Vrátit se do Germánie a najít Gaia Vatinia - jen pro to Wulf žil.

Selené si vzpomněla na noc před osmnácti měsíci: spali v poušti, tiskli se k sobě v mrazivém větru. Náhle sebou Wulf začal házet, v tíživém snu se obracel, vykřikoval a tloukl kolem sebe rukama a vystrašená Selené ho musela držet a tišit, dokud se úplně neprobral a jméno Gaia Vatinia mu neusnulo na rtech. Wulf od ní odvrátil tvář a plakal.

Nepřekvapilo ji, že má Wulfa ráda, byl hodný a laskavý člověk. Nežradila tím svou lásku k Andreasovi, vždyť měla Wulfa ráda jinak než Andrease. Andreas probudil její duši, její sexualitu, tak jako Andrease nebude milovat žádného muže. Byla s ním spojená duchovně a nepochybovala, že brzy se s ním spojí i fyzicky. Ale Wulfa měla ráda něžným a sladkým citem přátelství - tolik toho spolu prožili - on se staral o ni a ona o něho. Chtěla by ho obejmout, držet a políbit, nechtěla se mu odevzdat jako Andreasovi, ale jemně mu naznačit, jak je jí drahý a potěšit jeho trpící, bolavou duši. Ale Selené znala jeho absolutní oddanost Fredě, jeho ženě, o níž věřil, doufal, že stále žije. Wulf o ní často mluvil.

Nikdy ho neopouštěla myšlenka na Fredu a den jeho návratu domů; Selené tušila, že Wulf by žádné jiné ženě svou lásku a své tělo nedal. Respektovala to a přestože ho měla už dlouho ráda, tajila to.

Wulf zapálil dřevěné uhlí v železném košíku, aby zmínil chlad jarní noci a smutně do něho hleděl.

V Porýní je jaro a jeho lidé budou jako každý rok obětovat v posvátných hájích. Bude se zpívat a rohy s medovinou půjdou od úst k ústům, lidé budou poslouchat staré ságy, vyprávět o kmenových hrdinech.

Už je tak dlouho pryč! Uvězněn v bídné zemi, kde lidé nevědí nic o Ódinovi, Thórovi a Balderovi, neznají Strom života a vánoční poleno, tito obyvatelé pouští nevědí o ledových obrech nebo o vlčí obludě Fenrirovi, který leží přikován v podsvětí. Nechápu, že oblaka v nebi jsou vlasy zabitého obra Ymira a zlato že jsou slzy bohyně Freyji. A Wulf nechápal, jak tito lidé mohou přežít, když je nechrání posvátné stromy nebo mrtvé ženy a nikde tu neroste jmelí.

Domů... jeho srdce ztěžklo steskem po domově. Stýskalo se mu po stromech a sněhu, po lovu na kance, scházelo mu přátelství bratří a bratranců. A pevná, moudrá láska jeho ženy Fredy.

Někdy ho přemáhalo zoufalství a musel si postavit kamenný oltář a modlit se k Ódinovi. Vzpomínal na vpád Římanů, vybavil si tvář Gaia Vatinia a znovu prožil poslední noc doma. Slyšel křik, viděl plameny a necitelnou tvář římského generála. V jeho krvi se vzedmulo nové odhodlání. Pomstít se Gaiu Vatiniovi. Wulf poznal, že vyhnanství bylo wyrd, jeho osud, to, čemu Beduíni říkají quis-mah, že Ódin nechal jeho duši projít zkouškou, aby ji zocelil a připravil pro den zúčtování. A Wulf opět ovládl svůj hněv.

Ale pak přišla noc a on seděl vedle Selené u ohně a viděl plameny tančit v jejích očích. Nebo ležel na své rohoži a naslouchal jejímu tichému dechu, když vedle něho spala. A zatoužil překlenout tu krátkou vzdálenost mezi nimi, vzít ji do náruče a milovat se s ní.

Už mu to připadalo jako věčnost, co žil se Selené, skrývali se v jeskyních, prchali před pouštní policií a chránili jeden druhého v bouřích, kdy Thórovův vůz hromoval nebem. Jak krásné by bylo aspoň jednu noc dát najevo svou lásku. Nikoli hluboký cit, který ho pojil k Fredě, ale něhu, kterou cítil pokaždé, když se na něj Selené usmála nebo se ho dotkla, aby upokojila jeho zmučenou duši. Ale věděl, že Selené je zaslíbena řeckému lékaři v Antiochii, že její osud ji spo-

172 173
jil s Andreasem tělem i duší. Wulf tušil, že Selené by se s ním nechtěla milovat, že by ji zranil a zklamal, kdyby se o to pokusil.

Selené si opět oblékla závoj, černou clonu, která skrývala její mladou krásu a změnila ji v obyčejnou ženu pouště. Arabové jí říkají Umma a Wulf věděl, že je ráda, když jí říká Selené.

"Musím si promluvit s Fatmou," řekla. "Povím jí, že ráno odcházíme."

Selené odešla a Wulf se znovu ponořil do svých úvah. Zítra najdou loď do Arménie a odtud se snadno dostane do severských lesů. Znovu bude s Fredou, jestli je ještě naživu, a se svým synem Einarem, který už brzy dospěje. A jeho meč se napije krve Gaia Vatinia.

Když se Selené vrátila, byl čas jít spát. Dohodli se, že vstanou za úsvitu, rozloučí se s Fatmou a jejím kmenem a přestrojeni za Beduíny se vydají na cestu k Babylonu.

Selené sfoukla lampu u stropu stanu a oblečená si lehla

pod příkrývky, stejně jako Wulf. Mezi jejich rohožemi bylo jen pár stop a oba věděli, že stačí jen sáhnout a dotknou se toho druhého. Ale nikdo se nepohnul, oba si mysleli, že ten druhý by si to nepřál. Leželi ve tmě, oba byli vzhůru a přemýšleli dlouho do noci o chvíli, kdy si v Arménii řeknou sbohem.

KAPITOLA 30.,

Napínali oči i uši, šli těsně vedle sebe v zástupu, který se valil pod velikou Ištařinou branou zářící v ranním slunci jasně modrými dlaždicemi.

Selené připadal Babylon obrovský. Předtím znala jen Antiochii a z věže viděla Magnu. Pro Wulfa, který zahlédl velká města jen z otrokářských karavan a lodí, to byl zážitek, kterému nemohl uvěřit. Když přišli do lesů Rýna Římané a vztyčili své mohutné palisády, dívali se na ně barbaři jako na bohy. Ale tyto zdi! Nevěřil svým očím, prohlížel si masivní kameny, pilíře a cimbuří zvedající se u Eufratu, stěny, které

mohli postavit jen giganti. Pohlédl na jejich vrchol a jeho oči se zúžily. Ve strážních věžích spatřil siluety lučištníků.

Selené se dívala po ulicích. Babylon je od Magny daleko, ale zná dosah hněvu královny Laši. Vládkyně Magny jistě roztáhla síť od obzoru k obzoru, její šílený hněv se nezastaví před ničím. Chce dosáhnout uprchlíky, kteří znesvětili obřad v chrámu a donutili ji vzít si nového manžela. Selené s Wulfem se doslechli o výstředním životě nového krále, o tom, že si za bohatství z Lašiny hrobky nechal pro zábavu postavit nádherné loďstvo a velká jezera. Sen o vládě Nebes byl v troskách, Selené věděla, že královna v pronásledování neustane, dokud se nepomstí.

V ulicích Babylonu však neviděla vojáky se znakem půlměsíce Magny na štítech, ani Římany v rudých pláštích; babylonští vojáci měli zvláštní oděv říše Parthů - kónické, dopředu ohnuté klobouky, pytlovité tuniky a nohavice - neboť Babylon byl západní hranicí mocného východního království. Dávné město Chammurapiho tvořilo nárazník mezi říší Parthů a Římem. Selené se divila, že tu nebylo vidět vliv Římanů. Přesto tu mohlo číhat nebezpečí. Selené s Wulfem měli dlouhé šaty Beduínů a na zádech rance. Léčitelskou skříňku zabalili do koží kůže, drželi se na nejrušnějších ulicích a šli směrem k řece, kde podle slov poutníků z Jeruzaléma kotvily u Mardukova chrámu čluny z Arménie. Kdykoliv spatřili vojáky, zastavili se v podloubí nebo se vytratili do uličky, Wulfova výška - byl víc než o hlavu vyšší než lidé Východu - je prozrazovala i v beduínských šatech a závojích.

Selené se rozhlížela na všechny strany, držela se těsně u Wulfa a modlila se, aby se dostali bezpečně k řece. Laša za jejich hlavy slíbila vysokou odměnu, kdo je přivede do Magny, bude bohatý až do konce života. Instinktivně svírala pod šaty Oko Hórovo a na koženém řemínku vedle něho cítila magický amulet, který jí ráno při rozloučení zavěsila Fatma. Arabové ho nazývají šamrach, trojlístek pro štěstí, symbolizující tři fáze Měsíční bohyně.

Konečně prošli podloubím a vstoupili na obrovské náměstí. Oba se překvapeně zarazili.

"Co to je?" zašeptala Selené.

174 175

Wulf jen ohromeně potřásl hlavou.

Náměstí se prostíralo na úpatí šedohnědé věže - hory, saha-

jící až k sépiovému nebi. Věž se jmenovala Ba-Bel - "Brána boží" a na náměstí pod ní se tlačily stovky lidí. Davy proudily kolem zdí, lidé se shlukovali u fontány uprostřed, leželi na matracích, na slámě, na holé zemi. Všude byl neuvěřitelný hluk, znějící jako ohromný sbor lidského utrpení. Selené s Wulfem pomalu postupovali náměstím, rozhlíželi se zaraženě kolem sebe. Množstvím lidí se téměř nedalo projít. Muži se opírali o zdi, děti nařikaly na příkrývkách, mladé ženy stály v hanbě zahalené závoji. Lidé leželi jeden vedle druhého na zemi dlážděné hliněnými cihlami, lidé všech věků a typů, nemocní, invalidé. Ti, kteří ještě mohli, snažili se dosáhnout na šaty Wulfa nebo Selené, ostatní už jen slabě volali o pomoc. Někde pomáhal jeden nebo víc lidí, ale většina byla úplně bez pomoci.

Selené se rozšířily oči.

Ti lidé měli název nemoci a jméno napsané na kusu papyru a zavěšené kolem krku nebo přivázané k nemocné části těla: "Nebo z Uruku. Sněť.", "Šimax z Babylonu, tesař. Necítím jednu ruku." Lidé, kteří neuměli psát, měli aspoň obrázek s nákresem srdce, otoku či vyrážky a největšíbožáci si uvázali kus hadru na čelo, na ruku nebo kotník.

Wulf a Selené se dostali až k fontáně uprostřed toho lidského mraveniště a Selené se musela zeptat Wulfa tak nahlas, aby ji v tom halasu uslyšel: "Ach, co je to za místo?" Za nimi se ozval hlas: "Musíte být v Babylonu cizí, když neznáte Gilgamešovo náměstí. To přece zná celý svět."

Selené se obrátila k dobře oblečenému podsaditému muži středního věku, který se zvedl ze sedátka a nabízel nějakou tekutinu ženě, ležící na příkrývkách na zemi. "To je moje žena," řekl, "můžete ji poníci?"

Selené pohlédla na ženu, vyhublou až na kost, ležící bezvládně pod jarním nebem vedle muže, škrábajícího si hnisevý vřed na noze. "Proč jsi přinesl ženu sem?" zeptala se. "Proč jsou tu všichni ti lidé?"

Nechápavě se na ni podíval. "Je nemocná. Kam jinam bych ji měl dát?"

"Ale proč na tohle hrozné místo? Proč jsi ji nevzal k lékaři?"

"Jít k lékaři je rouhání a my Babyloňané jsme zbožní. Vy i.. hledat lékaře znamená protivit se bohům, a proto přinášíme nemocné na Gilgamešovo náměstí a modlíme se, aby je bohové vyléčili. Vidíš přece nápisy," ukázal na hliněnou tabulku na vzdušném břiše své ženy, stálo na ní: "Jsem Nanna a dítě mi umřelo v břiše." "Přišli jsme sem v naději, že nám bohové sešlou někoho, kdo prodělal stejnou nemoc a poradí, co máme udělat."

Selené si znovu prohlédla náměstí a povšimla si, co předtím nevnímala - lidí stojících či klečících u nemocných, gestikulujících, mluvících, nabízejících lék. Ale každému nemocní nenaslouchali.

"A není to stejné jako vyhledat pomoc lékaře?"

"Je tu rozdíl," odpovídal už trochu podrážděně muž. "Jít k lékaři znamená vměšovat se do božího soudu. Takto však mohou bohové sami svůj trest prominout."

"Trest za co?"

"Za hříchy, pochopitelně."

Selené shlédla na bezvládnou ženu. "A tvá žena? Jaký ta má hřích?"

Muž zrudl v obličeji. "To dítě nemohlo být moje, když ho bohové zabili."

Selené se na něho ohromeně podívala. "Chceš říci, že je jí hřích je cizoložství?"

"Ona to popírá, ale co jiného může smrt dítěte znamenat?"

Selené si klekla k ženě a jemně jí položila ruku na na-

fouklé břicho. Okamžitě poznala, že v něm není život. Čelo ženy bylo podivně suché a chladné, puls měla rychlý a těžce dýchala. Selené by ji ráda prohlédla, ale na to tu nebylo dost soukromí. Vstala, pohlédla na nervózního Wulfa a řekla: "Ráda bych pomohla, možná je tu naděje."

Muž si ji podezíravě měřil. "jaká?"

Selené váhala. Dítě by se muselo po částech vytahat z matky. Selené to ještě nedělala, jen kdysi dávno to viděla dělat matku.

"Můžeš mé ženě pomoci, nebo ne?" vyštěkl muž.

176 177

Než mohla odpovědět, ucítila Wulfovou ruku. Varovně se na ni podíval.

"Myslím, že vás neposílají bohové," odbyl je muž a pohrdavě se díval na jejich beduínské pláště a cestovní vaky. "Nechci, aby ses dotkla mé ženy. Jděte dál, táhněte!"

Selené začala protestovat, ale Wulf ji vlekl pryč. Musíme k řece, připomínal, už je dost pozdě.

Ale Selené nemohla náměstí opustit. Vzpírala se a ohlížela se zpátky. Viděla muže o berli se zraněnou nohou, ženu sehnutou nad nemocným děckem, mladíka opřeného o nádrž, s nohama roztaženými před sebou, mrtvolu. Šeptala: "Wulfe, to je příšerné..."

Podíval se na slunce. Blížilo se vrcholu své dráhy, brzy bude poledne. "Musíme už jít," naléhal a opět ji vzal za ruku.

"Prosím..." ozval se slabý hlásek. Selené se podívala na malé děvčátko, které ji drželo za šaty. "Pomozte matce."

Selené šla a poklekla u mladé ženy schoulené na pokrývice, která si svírala žaludek a sténala. "Kdy jí to začalo?" zeptala se a položila ruku na horečnaté čelo.

"Najednou v noci," řekl děvče. "Otec nás vzal sem, ale musel jít pracovat. Prosím, pomozte matce."

Selené se pokusila ženu trochu narovnat, aby jí mohla promuselt jít pracovat. Prosím, pomozte matce."

Selené se pokusila ženu trochu narovnat, aby jí mohla prohlédnout břicho. "Krvácíš?" ptala se ženy a jemně ji stiskla ve slabínách. Žena vykřikla. Ano, krvácí a měsíčky jí před dvěma měsíci přestaly. Selené se zamyslela, sedla si na paty. Potom požádala Wulfa o skříňku. Podal jí skříňku, neochotně, očima vyhlížel strážce v ulicích u náměstí. Selené nalila trochu opiového vína do pohárku a přidržela ho ženě ke rtům. Nato vstala a řekla tiše, aby ji slyšel jen Wulf: "Tady není pomoci. Dítě jí roste mimo děložně. Brzy zemře, ale opium ji aspoň zbaví bolesti."

Muž, který stál pár kroků vedle a pozoroval Selené se ženou, se nyní přiblížil o berlich. Na cedulce u krku měl nápis "pakostnice", a když mu Selené nasypala do jeho nádoby práškový podzimní šafrán, osvědčený lék na pakostnici, přihnul se další, s hliněnou tabulkou "přestává slyšet" u ucha. Ještě než ho Selené mohla prohlédnout, chytila ji za ruku tlustá žena a žádala o pomoc při zánětu kloubů.

Když Wulf viděl, co se kolem Selené děje, uvědomil si, že ji i se skříňkou lidé brzy povalí, vzal ji za ruku a odtáhl pryč. Právě jí chtěl ukázat parthské vojáky hlídající náměstí, když Selené zastavil muž v nákladných šatech.

"Podívejte se prosím na mou ženu," ukázal rukou zdobenou

"Podívejte se prosím na mou ženu," ukázal rukou zdobenou prsteny na mateřsky vyhlížející ženu na židli, obklopenou skupinou, která asi byla její velká rodina. "Má bolesti v hlavě," řekl úzkostně, "a koutkem levého oka vidí hvěz-

Selené pochopila, co to znamená - do jejího mozku snesl vejce d'ábel. Tady nemohla pomoci, tady by byl třeba An-

dreas. Andreas!

Wulf jí tiše a pevně řekl: "Selené." viděla, že jeho pohled je upřený daleko přes náměstí na dva strážce, kteří je pozorovali.

Rychlými pohyby Wulf zabalil léčitelskou skříňku zpět do koží kůže, přehodil si řemen přes rameno a uchopil ruku Selené. Ušli jen malou vzdálenost a Selené zaslechla člověka, doporučujícího nemocnému s nápisem "vřed" čaj z oleandrů.

"Ne!" vykřikla a instinktivně se k nim otočila. "Oleandr je Krásná žena v dlouhých šatech a kápi chrámové prostitutky jim zastoupila cestu a rychle Selené sdělovala: "Sestra už rodí čtvrtý den. Pojdte, je támhle v podloubí."

"Ne," vykřikl Wulf. Viděl, že stráže se pomalu vydaly přes náměstí, oči upřené na dva cizince. Vlekl Selené pryč a u ucha jí řekl: "Možná to nic neznamená, ale všiml si skříňky. A pozorovali tě u matky dítěte."

Selené se ohlédla a spatřila, že dvojice parthských vojáků už míří přímo k nim. Došli k zbožnému Babyloňanovi v pěkných šatech, klečel s tváří zabořenou do oteklého břicha své ženy.

"Poví jim, že jsme v Babylonu cizí," pokračoval Wulf, "řekne, žeš chtěla pomoci jeho ženě. Dá jim náš popis, Selené, a popis léčitelské skříňky."

Věděla, že má pravdu a zrychlila krok, pevně sevřela svůj ranec. Ze všech stran se k nim natahovaly ruce. Wulf se ještě jednou ohlédl a viděl, že strážci už vyslechli Babyloňana
178 179

a vyrazili odhodlaně za nimi. Rozhlédl se kolem. Na východní straně náměstí začínalo několik úzkých uliček, tmavých, křižujících se průchodů stíněných roletami a balkony. Jestli tam dojdou a poběží co nejrychleji, mohli by v tom bludišti setřást stráže a doběhnout včas do bezpečí na čluny.

Spěchali mezi sedícími a ležícími těly. Selené v skrytu duše doufala, že se snad zmýlili, že si je strážci prohlíželi bez zájmu a nyní jdou náměstím z jiného důvodu.

Ale Babyloňan jim mohl říct, že Beduin mluvil divným přízvukem a jeho oči měly barvu nebe...

"Stát!" ozvalo se za nimi.

Wulf i Selené se ohlédl. "Vy dva! Stůjte!" křičeli strážci a jeden už vytahoval šíp z toulce na zádech.

"Tudy!" zasyčel Wulf a vrhli se do stínu nejbližší ulice.

Slyšeli další zlostný křik a rozběhli se kupředu. Prolétli kolem stánků trhovců, nádrže s vodou a pod starým podloubím. Za nimi se nesl zvuk okovaných sandálů běžících strážců. Lidé uskakovali stranou před prchajícími Beduíny, někteří křičeli nadávky, jiní se smáli. Děti a kuřata se rozlétly na všechny strany a převrátily stůl s datlemi. Utíkali za roh a Selené upustila svůj vak na zem, chtěla se pro něj sehnout, ale Wulf ji táhl dál.

Dlouhé šaty jim překážely v běhu, Selené si je vyhrnula a běžela s holýma nohama. Wulfovi sklouzl z hlavy šátek a plavé vlasy mu tančily na hlavě jako svatozář. Strážci křičeli, aby se zastavili, ale oni kličkovali a uskakovali dál, přelézali zidky, poráželi sudy a házeli za sebe koše. Strážci je však přesto doháněli. Byli zvyklí na honičky, lépe trénovaní a znali okolí.

Selené vběhla za Wulfem do dveří, když jí šíp zasvištěl kolem hlavy a zabodl se do dřevěného sloupu. Proběhli soukromou zahradou a vyrušili rodinu u poledního jídla, přeskočili zeď a letěli dál, přes další zahrádku do další klikaté uličky. Wulf svíral skříňku, ale málem ztratil druhý vak s jejích věcmi. Beduínské šaty se mu pletly mezi nohy, bránily mu v běhu a několikrát klopýtl. Náhle Selené téměř upadla a Wulf ji zdvihl, aniž se v běhu zastavil.

Další šíp těsně minul Wulfovo rameno a třetí trefil Selenin

závoj. Když konečně doběhli k řece, Wulf se na okamžik zastavil, aby se rozhlédl shonem v docích. Jakmile zahlédl čluny z Arménie, odrážející od přístaviště, chytil Selené za ruku a utíkal. Už přibíhali k lodní lávce když ji zasáhl šíp.

Selené vykřikla, padla Wulfovi k nohám a držela si stehno. "Pomoz!" vydechla. "Nenech mě tady! Musím... pryč odtud..."

Wulf zlomil šíp, nechal špičku zabodnutou do svalu, zvedl Selené a utíkal s ní na loď.

Když doběhl k zábradlí, strážci už byli těsně za nimi. Člun odploval a ve shonu na palubě si jich zpočátku nikdo nevšímal. Wulf hodil skříňku v kozince na loď, zvedl Selené přes zábradlí a přelézal za ní. V tom ho šíp škrábl do lýtky. Lávku zvedli a člun odrazil.

"Stát!" křičeli strážci. "Zastavte, tady je císařská policie!" Kapitán uviděl uniformy a natažené luky, rychle vyštěkl rozkazy a lana vylétla zpět na přístaviště a dělníci z doků je utíkali přitáhnout.

Wulf a Selené, na chvíli ukrytí mezi lidmi na palubě, se s hrůzou dívali, jak lávka znovu spojuje loď se souší. Wulf se bleskově rozhodl. Serval ze sebe černé šaty a vzal šaty i Selené. Když látka zavadila o kousek šípů trčící z nohy, Selené bolestí vykřikla a všichni kolem se k nim otočili. Cívěli na šíp, viděli Wulfa strhávat kozinku z léčitelské skříňky a házet ji i s černými šaty do otvoru padacích dveří. Pak Wulf uchopil Selené do náruče a nesl ji na druhou stranu paluby, k řece.

Zástup cirkusáků, kterým útěk před zákonem nebyl nijak cizí, si náhle uvědomil, co ti dva na palubě dělají. Zavřel se za nimi a před stráží vytvořil neprůchodnou, chaotickou překážku. Párek trpaslíků pomohl Wulfovi se Selené do vody a kejklíř jim podal skříňku. Ohromná, tlustá dáma s opicí na rameni se vklínila před stráže a zakryla jim výhled.

Selené s Wulfem se potýkali s vodním proudem, viseli u boku lodi a skříňka nadskakovala na hladině mezi nimi. Několik akrobatů, kteří sledovali jejich zoufalou snahu, jim přispěchalo na pomoc. Jeden se naklonil přes bok lodi a podržel druhého, aby odřízl malý kulatý vor, přivázaný k lodi.

180 181

Vor plácl do vody, Wulf ho zachytil, děkovně na akrobaty zamával a vysunul na něj Selené a skříňku. Vteřinu nato vylétla z lodi jasně červená koule zmuchlaných šatů a přistála na voru. Wulf začal kopáním nohou do řeky hnát své plavidlo od lodi.

Arménský námořník v ráhnovi mu dal znamení od cirkusáků, že zdrží stráže, jak nejdéle to půjde.

Wulf hnál vší silou vor pryč a sledoval člun, dokud nebyli bezpečně kryti rákosím. Tam zastavil, podíval se na Selené, která ležela a tiskla si nohu, zakryl ji červenými šaty a začal plavat pryč od Babylonu.

Ještě než zmizel v ohybu řeky, ohlédl se zpět k lodi a spatřil, že celý zástup na palubě ukazuje na sever. Poznal, že říkají strážím, kam směřovali urpchlíci. Vytáhl se na vor a vyčerpaně si lehl. Proud řeky je nesl směrem k jihu a dál na východ. - .

KAPITOLA 31.,.

Když se stmívalo, odvážil se Wulf zastavit vor a přistát mezi vysokým rákosím. Všude na řece se plavidla osvětlená lampami chystala k nočnímu odpočinku. Z kamenů a hlíny vytvořil na břehu malé ohniště a zapálil v něm větvičky. Ve

skříňce našel malou keramickou lampu se lněným knotem plnou oleje, nebyla větší než jeho dlaň. Také ji zapálil křesadlem ze skříňky.

Selené nespala. Ležela a tiše naříkala. Když chtěl Wulf zastavit a podívat se na její zranění, trvala na tom, aby pokračovali co nejdál, až do tmy. Pluli dlouhé hodiny v rychlém proudu a Babylon už byl na míle daleko, ale říční břehy mohli hlídat vojáci. Jediným bezpečím pro ně bylo rákosí a tma.

Wulf si klekl k Selené, aby si prohlédl její ránu.

Zbytek šípů vyčuhující z bílé kůže se zdál neškodný, ale Wulf věděl, že ho musí rychle vytáhnout. Ulevilo se mu, že krev vytékající z rány byla jasně červená, "černá krev" by znamenala, že šíp byl otrávený. Nyní se Wulf musel rozhodnout, jak dostat šíp z rány ven.

Kdyby byl doma, zjistil by směr špičky magnetem, ale v léčitelské skříňce magnet nenašel. Aby vytrhl šíp rychle ven, přivázal by ratiště šípů ke koňské uzdě a vyděšený kůň by šubnutím hlavy šíp vytrhl. Také by mohla prudkým švihem vytáhnout šíp ohnutá větev. Na bahnitém břehu řeky však neměl koně ani stromy, neměl jinou možnost než vytáhnout šíp vlastníma rukama.

Selené otevřela oči, uviděla jeho výraz a poznala, o čem přemýšlí. Byla jen jedna možnost, jak to provést. "Zatlač ho na druhou stranu..." zašeptala. "Musíš ho zarazit dovnitř a vytáhnout druhou stranou. Je to jediná cesta..."

Wulf jí položil ruku na čelo a řekl, ať klidně leží. Musel si to promyslet. Znal tento nebezpečný způsob a věděl, co při něm riskuje - hrot šípů může porušit nerv a ochromit její nohu navždy nebo může přetnout tepnu a Selené rychle vykrvácí.

Vrátil se ke skříňce. Doma v lesích by použil pevné borovicové jehličky, aby zjistil, kde jsou hroty špičky šípů. Nyní si vybral dlouhou stříbrnou jehlici se zakroucenou hlavičkou. Než začal, vzal hlavu Selené do náruče a dal jí vypít opium. Když už nemohla víc pít, uložil ji pohodlně na bok, přikryl ji červenými šaty, aby byla v teple a do dlaně jí vsunul malou sošku Isis.

V duchu poprosil Ódina o moudrost a sílu, sklonil se k ráně a zapátral po špičce. Jakmile se jehlice dotkla svalu, Selené vykřikla. Wulf jí chtěl dát další opium, ale nemohla polknout. Prudce dýchala, tvář jí zkřivila bolest. "Rychle!" šeptala. "Rychle zatlač!"

Ruka s jehlicí se mu chvěla. Kolem padla noc a vor lehce pleskal na vodě. Wulf věděl, že způsob, který Selené navrhla, je příliš bolestivý a nebezpečný, vytáhl proto ze skříňky svitek obvazu a vsunul ho Selené mezi zuby, aby ztlumil její nářek. Opět začal hledat špičku. Častokrát viděl, jak se to dělá, jednou to i sám zažil. Ale doma byly vědmy kmene s bylinami a kadidlem, velký srub s hořícím ohněm, postel s kožešinami. A také kněžky Velké Matky, aby odháněly zlé duchy a bezedná zásoba medoviny, která utupila bolest zraněného. Tady byl Wulf sám, noc rychle postupovala a on kle-

čel na vratkém voru ve světle maličké lampy a modlil se, aby vojáci nezaslechli výkřiky Selené.

Čtyřmi sondami zjistil postavení hrotů špičky a označil si je krví na bílé Selenině kůži. Pak usedl na paty a zkoumal ránu.

Jediný způsob, jak vytáhnout hlavici šípů a nezvětšit zranění, je použít brků z orlích per.

Wulf se podíval na nebe, jako by jeho přání mohlo ptáka přivolat. Kdy vyšly hvězdy? Tak se soustředil, že si nepovšiml

rychlé proměny jarního dne v černočernou noc. Ticho rušilo jen vrzání dřeva, polibky voru a řeky. Směrem nahoru a dolů po vodě kotvily pod ochranou rákosí jiné čluny, občas mu dolehl k uším smích, jednotlivé slovo, cinknutí harfy. Díval se do Seleniny tváře. Oči měla zavřené, sténala s ob-
vazem v ústech. Znovu prohlédl obsah léčitelské skříňky. Sledoval Selené, když používala ty věci k léčení beduínského kmene nebo když si vyměňovala zkušenosti s Fatmou, ale většina z nich pro něho byla záhadou. Zkoumal jednotlivé předměty a zase je vracel na místo - kus průhledného kamene, džbánky s oleji a mazáním, rybí kostice, pytlíky sušených bylin. Už byl nervózní. Vytrhl rákos z břehu a pokusil se ho rozpůlit, ale byl příliš čerstvý a rozpadl se. Hledal něco kulatého, dlouhého. a dutého, čím by přikryl hroty hlavi-
ce a opět se vrátil ke skřínce, aby ji naposled prohledal. A potom spatřil psací soupravu připevněnou pásky ke spodní straně víka. Otevřel krabičku a s úlevou uviděl psací pera. Jedno vybral, usoudil, že to je husí brk a podélně ho rozřízl skalpelem na dvě dlouhé trubičky. Jen se modlil, aby byly dost dlouhé. Než se sklonil k ráně, namočil obvaz do opia a vrátil ho Selené do úst. Vystrašeně na něho pohlédla. "Teď to vytáhnu," řekl jí tiše. Slabě zavrtěla hlavou. "Neudělám, co po mě žádáš, Selené," řekl rozhodně, "ne-
protáhnu šíp nohou, ale udělám, co mě učil můj otec. Bude to bolet, ale je to rychlé a čisté." Její oči se setkaly s jeho očima, na okamžik se do nich ponořily a pak přikývla.

Wulf se sklonil k šípu a přitáhl si lampičku blíž. Ratiště šípu vyčnívalo sotva na šířku prstu nad sval a kdyby ho omy-
lem zatlačil hlouběji, musel by ránu rozříznout. Pracoval tak opatrně, jako by chytal na květu motýla. Přiložil jeden brk do rány a pomalu ho zasouval pod kůži. Selené zasténala a začala se hýbat. Wulf držel její nohu a zasunul druhý brk, opatrně a jemně se snažil umístit ho, stejně jako první, na špičku hlavičky a uzavřít ji jako do pochvy. Na chvíli přestal, aby si otřel zpocené čelo. Přestože noc už byla chladná a Wulf měl na sobě jen bederní roušku, potil se. Pohlédl na Selené. Oči měla zavřené, obličej bledý a vlhký. Třásla se, i když ji zakrývaly červené šaty. Wulf si prohlížel tři válečky, vyčnívající ze Seleniny nohy - zlomený šíp a dvě poloviny brku. Jestli neztratil svou zručnost a dobře brky umístit, bude-li jeho ruka pevná, až potáhne, pocítí Selené jen krátkou bolest a nezpůsobí jí další zranění. Zavolal v duchu Ódina a svého posvátného ptáka havrana, jemně položil prsty na studenou kůži, několikrát se nadechl, aby se zklidnil a pak levou rukou uchopil brky a pravou opatrně stiskl šíp. Hlava Selené se stočila k němu a obvaz jí vypadl ze rtů. Jediným bleskovým pohybem Wulf vytrhl šíp. Selené vykřikla. Okamžitě jí přikryl rukou ústa a vzal ji do náruče. Selené vzlykala do jeho hrudi. Něžně ji kolébal a hladil po vlasech, šeptal jí, že všechno už skončilo a zatím naslouchal noci a jeho oči válečníka prohledávaly tmu.

Na břehu rostla čerstvá zelená tráva. Wulf ji rozdrtil, nanesl na ránu a pevně ji stáhl obvazem. Ze zkušenosti věděl, že zelené listy brání zánětu kůže. Namočil kus látky do řeky a vyždímal vodu na Seleniny rty. Omdlela mu v náručí a nyní tvrdě spí. Hlavičku šípu vytáhl čistě a rána krvácela jen málo. Wulf

však věděl, že mohou nastat komplikace. Zranění šípem jsou pro svou hloubku nejnáchylnější k infekci, která útočí na tělo zevnitř, neviditelně. Může přijít horečka, která zabíjí, nebo

184 185

nastane obávané černání nohy od prstů a noha musí být amputována. Proto dlouho seděl u Selené, často se dotýkal jejího čela, sledoval její dýchání i obvaz, a teprve když začal měsíc sestupovat, lehl si za ni a přitáhl ji k sobě, aby spala v teple jeho objetí.

Když se Wulf o něco později probudil, ještě nesvívalo. Několikrát zamrkal, byl bolestivě ztuhlý. Pažemi objímal Selené. Opatrně sáhl na obvaz a s úlevou zjistil, že je suchý. Selené tvrdě spala, její dech byl pravidelný. Pokožku však měla nepřírozně chladnou a lepkavou, jako by smrt již začala svůj zákeřný postup jejím tělem. S novými obavami jí Wulf začal silně třít ruce a snažil se ji zahřát dechem, ale Selené se ani nepohnula. Její spánek byl silnější, než čekal - až příliš silný. Vyděsilo ho to.

Dal jí snad moc opia? Nepodal jí ze strachu, spěchu a nezkušenosti smrtelnou dávku? Nezabil ji vlastní rukou? Nesmíš umřít! křičela jeho duše a on ji svíral v náručí a kolébal. Přece jsme se nedostali až sem, aby nás rozdělila smrt! Slza spadla na její mramorově bílou, hrozivě nehybnou tvář. Nechoď, volal za její odcházející duši. Neopouštěj mě! Zoufalý, nešťastný Wulf nakonec sklonil hlavu a přitiskl svá ústa ke rtům Selené. Byla studená a nehybná, ale ještě dýchala. Wulf věděl, že dokud je v těle dech, je ještě naděje. Ódine, křičela jeho mysl. Isis, pomoz nám... Wulf zvedl tvář k větru, zvedajícimu se před svítáním a na blednoucím horizontu nad špičkami rákosí uviděl k východu stoupat Venuši. Jeho úzkost v tom spatřila znamení naděje..

KNIHA PÁTÁ..

PERSIE..

KAPITOLA 32..

"U všech bohů!" vykřikly porodní báby a uskočily od královského porodního lože. "Děloha vyšla s dítětem! Podívejte, dítě je ještě uvnitř!"

Doktor Čandra stál v koutě a zamyšleně si hladil svůj mohutný vous. Obvykle k porodům nechodil, ale tentokrát si to král vyžádal, protože mladá princezna byla jednou z jeho oblíbených žen. Doktor Čandra si to připomenul, když viděl porodničky zmateně bzučet kolem postele s nebesy jako včely u napadeného úlu. Postoupil kupředu.

Jeho černé, mandlové oči se zablýskly nad novorozenětem, ležícím v průsvitné bláně na prostěradlech. Doktor natáhl hnědý prst a píchl do membrány. Praskla a voda se vylila. Každý viděl, že to nebyla děloha, ale placenta, příznivé znamení osudu.

Porodní báby zajásaly a vrátily se k posteli. Když doktor Čandra takto obnovil pořádek v královské porodní ložnici, popřál kývnutím hlavy ženám dobrý večer a beze slova vyšel ven. Slíbil králi, že neprodleně oznámí narození dítěte astrologovi, aby mohl číst ve hvězdách.

Malý, baculatý doktor s turbanem a v citronově zbarveném hedvábí pospíchal zamyšleně chodbami paláce. Co to může znamenat? Uvažoval. Za léta své lékařské praxe ještě neviděl novorozeně, které leželo v průsvitném obalu jako růžový gar-

nát v průzračné mušli. Na ten pohled nezapomene. Slunce zapadlo a nastávala noc, ale cestou královskými parky uviděl špičky palácových věží zářit zlatem, odrážely světlo skryté za obzorem. Dómy a minarety se majestátně rýsovaly proti černému nebi, na kterém svítily první hvězdy, a přece tam nahoře, vysoko v mracích se leskly jemné věžičky denním světlem.

Kdyby tak člověk vyšplhal až do těch závratných výšek, co by asi zahlédl? Kolik mil by procestovaly jeho oči? Jak daleko by mohl vyslat svoji duši? Byl by to další pokořující zážrak dne plného zázraků, pomyslel si doktor Čandra.

Narození princátka v košilce nebylo prvním. Den vlastně zázrakem započal. Hned po východu slunce oznámil astrolog

189

doktoru Čandrovi omračující novinu. Účinek oznámení se nezmenšil ani po celém dnu stráveném v ordinaci, v pavilonu a poté ještě v porodní ložnici. Dokonce ani po přestávkách vyplněných prací na spisu a ošetřování ran osudový význam slov vyřčených za úsvitu neztratil nic ze své naléhavosti.

Čandra přišel k nebeské observatoři. Astrologův čínský sluha už na něho čekal. Doktor Čandra si nikdy nezvykl na Nimrodův vynález, který mu dodnes ničil nervy. Astrolog tak nesnášel, když ho někdo rušil v jeho žárlivě strážené věži, že do ní bylo možno vstoupit jen pomocí téhle dřevěné krabice, v níž se doktor nyní vznášel. Číňan točil klikou, stoupali vysoko do vzduchu a nebezpečně se houпали ve větru. Doktor Čandra zavřel oči a držel se tak pevně, až mu zbělely klouby. Nahoře sluha zajistil výtah, aby ho v hloubce pod nimi nemohl nikdo stáhnout a použít.

Který blázen by po tom toužil, pomyslel si doktor a vystoupil na stejně nebezpečný závěsný můstek s výhledem na ohromný palác a hory rozprostírající se všude kolem nich. Přešel ke dvojitému masivnímu dveřím označeným mystickými znaky.

Čínský sluha ho uvedl do kruhového pokoje, uklonil se a tiše odešel.

Tady bylo astrologovo panství, kde žil už mnoho let. Kruhový pokoj však nebyl na vrcholu Nimrodovy věže, její špička se zdvíhala o dalších padesát dva schodů výš a byla ukončena starodávnou kupolí observatoře. Tam stál mezi svými hvězdami Nimrod a naslouchal jejich mlčenlivému zpěvu. Hindský doktor zvedl netrpělivě oči k báni stropu, vykládané zlatem a drahokamy, které měly znázorňovat hvězdnou oblohu a pokusil se silou vůle přimět Nimroda, aby sestoupil. Astrolog tam může být hodiny. Hvězdy mu byly vším a vyznal se v nich jako nikdo jiný, byl přece Daniel z Persie, poslední z rodu svatých Danitů pocházejících z časů Nabúkadnesara, kdy Danielové (odvozeno od Dan-El, starého boha Féničanů) byli věštcí. Nimrod sám věštcem nebyl, ale dovedl předpovídat budoucí události, neboť budoucnost je vepsaná ve hvězdách. V paláci se nic neodehrálo bez předchozí konzultace s Nimrodem, žádné rozhodnutí, žádný obchod, dokonce ani džbán nového vína nebyl otevřen bez toho, že by se nejdříve otázali Nimroda, zda jsou hvězdy příznivé. Astrolog se jen výjimečně zmýlil, jeho předpovědi se většinou vyplnily. Proto nyní doktor Čandra přecházel nervózně po kruhové místnosti a chtěl slyšet něco víc o neuvěřitelné předpovědi, kterou dnes ráno Nimrod vyslovil.

Že bych já, po třiceti šesti rocích života mezi zdmi tohoto paláce mohl konečně odejít, vydat se na dalekou cestu a nikdy už se nevrátit?

Zatím nahoře ve věži Nimrod obracel tvář k nebi a jeho rty se hýbaly v bezhlasém, často opakovaném zpěvu. Od brz-

kého rána ve věži měřil a kalkuloval, vypočítával aspekty a ascendenty, určoval polarity a konjunkce. Psal a načrtával, až opotřeboval tři pera a jemné kusy pergamentu z teletiny se mu válely u nohou jako podzimní listí. Tyto nákresy tri-nů a sextilů, sloupce výpočtů, symboly planet a hvězd si v temné noci pročítal znovu a znovu, nejdřív potichu, pak šeptem a konečně nahlas, jako by se chtěl ušima přesvědčit o tom, čemu jeho oči nechtěly uvěřit. To, co vyčetly, bylo příliš zdrcující.

Proto se nyní modlil. Prosil o odvahu, o nějaké božské znamení, že se mýlí. Ale Nimrod věděl, že prázdná slova se k bohům nikdy nedonesou, k bohům promlouvá jedině srdce, a to zůstávalo zatvrzele němé.

Snažil se uvěřit, zoufale chtěl věřit, že se spletl ve výpočtech, jako se to už jednou před mnoha lety stalo, když byl ještě mladý na duchu i těle a věřil v bohy až fanaticky. Ale později, po tolika podzimech a zimách zde uprostřed vesmíru, nad shonem lidského úlu v paláci rozmarů pod ním, se Nimrodova víra v bohy zachvěla, zablikala a uhasla jako plamen svíce. A tehdy se rozhodl pro to, co dělá většina kdysi věřících (těch, kteří se bojí rozejít se s bohy nadobro), obrátil náboženství ve studium a začal sbírat a studovat bohy, jako jiný sbírá motýly nebo kameny. Ale objevil strašlivou věc - čím víc se věnoval bohům, tím byla jeho víra slabší. Až jednoho dne - kdy to bylo? bylo mu padesát? nebo 190 191

sedmdesát? - udělal Nimrod další z bolestných, namáhavých kroků na těch padesáti dvou schodech a jeho staré tělo vykřiklo každým pórem: Oni nejsou.

Přestal zpívat. Rty se zastavily. Nimrod spustil třesoucí se ruce a zíral na hvězdy jako pravěký člověk na první oheň. Ony jsou jediné, na čem záleží. Hvězdy - jediné ony existují, tato ledová světla rozházená po černém nebi pomalu se otáčející již celé eóny let předtím, než se vůbec vytvořila země. V to Nimrod věřil neochvějně, že hvězdy, ne vymyšlení bohové, řídí lidské osudy. Hvězdy a konstelace určují přílivy a cesty smrtelníků, ne nějaké malé kamenné sošky, které se rozbijí, jakmile je upustíte na zem. Hvězdy jsou božské, ony jsou to, co astrolog Nimrod uctívá.

Když o něco později sestoupil z točitého schodiště, musel se opřít o kamennou zeď, aby popadl dech. Svitky a tabulky tiskl k hrudi jako své děti. Zavřel oči a vzdychl. Bylo prokletí, že dovedl číst budoucnost, a to, co právě vyčetl, mu působilo velké utrpení. Přisahal si, že svému starému příteli neřekne, co viděl ve hvězdách, už ráno mu řekl příliš mnoho. Doktor Čandra na něho v kruhovém pokoji čeká a chce slyšet víc. Bude předstírat, že přišel jen oznámit narození princátka, ale Nimrod zná svého starého společníka dobře. Čandra bude chtít vědět, co Nimrod viděl, a on mu to nepoví.

S povzdechem se odstrčil od zdi a celý nešťastný uvažoval, že si s ním snad hvězdy pohrávají. S ním, se starcem, jenž nějak zmeškal vlastní pohřeb.

Lékař a astrolog se jeden druhému zdvořile uklonili, přestože byli přátelé třicet let. Dva lidé odlišní jako půlnoc a pole. Podsaditý lékař s olivovou pletí a mocným vousem a Nimrod, se svou neobvyklou výškou, kterou snad produžila jeho palčivá touha po hvězdách. Astrolog měl bílé vlasy na temeni stočené do uzlíku a upevněné hřebeny ze slonoviny, jeho sněhobílá brada sahala až na břicho a byla zastrčená za opasek. Muži tak nepodobní zjevem, si byli blízcí povahou; od toho dne, kdy jako mladík přišel před třemi desítkami let z Indie, trávili doktor Čandra s astrologem čas-

to večery duchovními rozhovory, náboženskými diskusemi

a hrou šachu. Shodli se, že jsou intelektem i duchovně výš než kdokoli na zemi.

Doktor poreferoval o nezvyklém narození dítěte a Nimrod začal okamžitě kreslit hvězdnou tabulku. Doktor Čandra chvíli pozoroval Danielovo úsilí u pracovního stolu, pak usoudil, že jeho dávný přítel je příliš zaneprázdněn, než aby mu ještě něco sdělil o předpovědi, kterou vyslovil dnes ráno: "Příteli, hvězdy říkají, že do Persie přichází bytost se čtyřma očima, aby ukončila tvůj dlouhý pobyt v paláci!"

Co to může znamenat jiného, než že odjedu na dalekou cestu? Ptal se doktor sám sebe potisící.

Doktor Čandra si uvědomil, že dnes v noci mu již nic nového neosvětlí tajemné proroctví, tiše vyšel z kruhové místnosti a za chvíli bylo slyšet, jak se spouští rozvrzanou zdviží. Navštívil pavilon, aby se podíval na pacienty, zeptal se, jak se daří novorozenci a pak se vydal do zadní části paláce, kam chodilo jen málo lidí, a zaklepal na dveře. Vstoupil do uzavřených pokojů pacienta žijícího o samotě, princezny, které říkali Litovaná. Byla to nemocná, kterou Čandra nemohl vyléčit a neudělal by to, ani kdyby mohl.

KAPITOLA 33.,

Selené otevřela oči a zamrkala na strop. Otočila hlavu a uviděla, že Wulfův slavník je prázdný. Pak si vzpomněla, že šel opět do města, aby vyhledal někoho, kdo je vezme do Persepole.

Lehce se pohnula a v noze jí zaškubalo bolestí. První pohyby po probuzení byly vždycky zlé, noha byla ještě ztuhlá. Přinutila se vstát. Kdyby nevstala, bolest by pokračovala. Kvůli tomu se poprvé pohádala s Wulfem. Jakmile překonali Dolní moře a přistáli u břehů Persie, našli si útulek v hostinci a Wulf ji zakázal vycházet. Noha se ještě hojí, tvrdil, potřebuje klid. Selené však nechtěla zůstat zavřená a trvala na tom, že s nohou musí cvičit. Wulf vyhrál. Na vlastní oči viděl, jak blízko byla smrti a teď se o ni staral jako o dítě.

Selené se umyla a oblékla, snědla snídani, kterou jí Wulf

192 193

přichystal a vyšla na balkon, kde sušila na slunci květy yzopu. Opřela se o rám dveří a masírovala si stehno. Wulf má pravdu, ještě jí není dobře. Byla opravdu hodně blízko smrti.

Už jsem zahlédla její tvář", ale strhlo mě to zpátky, než jsem přešla na druhou stranu.

Jaká síla ji vrátila životu?

Selené potřásla hlavou a posadila se na slunce, aby zpracovala yzop, aby ho mohla uložit do léčitelské skříňky. Pečlivě oddělila stonky a květy od listů. Modrá poupata, namočená spolu s jemnými stonky do vody, pomáhají při nachlazení. Štíhlé, aromatické lístky se vydestilují do vonných olejů a trestí a vymění se na tržišti za zboží. Podobně jako průsvitný ohňový kámen z léčitelské skříňky, který se Wulf snaží nyní vyměnit za průvodce s párem oslů. Kromě léků a medikamentů jim už nic cenného nezůstalo.

Stále ještě má Oko Hórovo, které jí dal Andreas před čtyřmi roky a nosí ho stále pod šaty. Kdyby bylo nejhůř, prodala by Selené i náhrdelník, ale jedině tehdy, kdyby byli úplně zoufalí.

Zatím dělal Wulf dobré obchody. Začal s obyvateli bažin v deltě Eufratu. Vyměnil práci svého silného těla (byl mnohem větší než malí podvyživení domorodci) za péči o Selené během její rekonvalescence. Když už se belhala o berli a trvala na tom, že musejí pokračovat dál, aby se co nejvíce vzdálili od Babylonu, kde byla jejich stopa dosud čerstvá, vyměnil Wulf mast na dásně a zuby za převoz přes Dolní moře. Kapitán lodi, stejně jako všichni námořníci, trpěl bolestmi dásní. A tady, na západním pobřeží Persie, opatřil Wulf jídlo a střechu nad hlavou. Teď hledal způsob, jak se dostat do horského města Persepole, odkud podle mořského kapitána snadno najdou bezpečnou cestu do svých domovů na západě.

Selené zvedla obličej k horkému slunci. Východní slunce, uvažovala, páli na země a národy, které jsou jí stejně cizí jako ty na měsíci. Stále se zoufale snaží dostat na západ a strašnou ironií osudu směřuje stále víc k východu! Už před čtyřmi měsíci je odnesl jihovýchodní proud Eufratu z Babylonu

a zanesl je až k Dolnímu moři, přes které se dostali do Persie. A teď mají jít ještě dál na východ. "Persepolis je velké a mocné město," tvrdil mořský kapitán. "Říká se, že neexistuje nic, co by tam nebylo. V Persepoli si vyděláte peníze a najdete způsob, jak se bezpečně dostat domů."

Půjdou tedy do Persepole, dál na východ a sever, do nebezpečných hor neznámé země Peršanů. Andrease a Selené rozdělí další míle.

Letní horko ukolébávalo Selené do rozjímání. Mast na dásně přinesla kapitánovi takovou úlevu, že jim za odměnu slíbil jakoukoli službu. Selené tedy vzala poslední papyrus ze skříňky a napsala Andreasovi dopis. Mořský kapitán slíbil, že ho při své zpáteční cestě k Eufratu odevzdá kapitánovi nebo vůdci karavany směřujícímu do Antiochie. Byla jen malá naděje, že Andreas dopis dostane, malinká, nepatrná jiskřička, ale Selené se k ní upnula z celé duše.

Andreas na mě nesmí zapomenout. Musí se dozvědět, že jsem naživu. Aby na mě čekal.

Slyšela, že se dveře za ní otevřely a ohlédla se na Wulfa, vcházejícího do pokoje. Opět se zamyslela. Byl to on, kdo ji přivedl zpět od prahu smrti? Byl to jeho hlas, který ji volal?

Byla tak blízko smrti, že ji od ní dělil pouhý vzdech, jediný úder srdce, ale nějaká síla ji strhla zpátky. Během té bouřlivé, bolestné pouti nazpět se jí zdály sny. Vzpomíná na vize, které jí jasně a zcela zřetelně zjevily smysl jejího života.

Tedž už chápu, pomyslela si a vstala, aby přivítala Wulfa. Nyní už vím, že to není náhoda, ale záměr, že jsme v Persii. Po čtyři roky žila snem o vytvoření lékařského umění, které by bylo kombinací učení její matky a Andreasovy dovedností. Ale ve svém horečnatém deliriu tam na řece uviděla Selené něco daleko většího, něco omračujícího. Musí toho poznat mnohem víc, a svět je tak velký a široký. Selené náhle spatřila smysl svého vyhnanství a pochopila, proč jim musí projít. Uvědomila si, že byla zrozena, aby sbírala poznatky a léčitelské znalosti ze všech koutů světa - z Magny, od Beduinů, či z toho, co zažila na strašném Gilgamešově náměs-

tí - aby všechny ty poznatky spojila a rozdělila se o ně se všemi lidmi.

Když se probudila na řece a viděla, že je proud unáší dál na východ, věděla, že to není náhoda. Poznala, že její cestu řídí boží ruce.

Jsem připravena na velký úkol, který na mě čeká. Až se znovu připojím k Andreasovi, budu bohatší o léčitelskou moudrost, kterou mě naučí svět. A společně ji poneseš tam, kde je ji zapotřebí.

Selené pochopila, že Persie je dalším stupněm jejího zasvěcení. Krokem, který musí udělat, aby bohové poznali, že je připravená a dovolili jí vrátit se domů.

Dívala se na Wulfa, jak si stahuje přes hlavu tuniku a omývá si letní horko a pot z hrudi a paží. Jako vždycky obdivovala jeho krásné tělo, dokonalé jako tělo sochy Adonise na tržišti v Antiochii.

Natáhl si tuniku zpátky na sebe, převázal ji provazem, otočil se k Selené v balkonových dveřích a zeptal se: "Jak je ti dnes ráno?"

"Lepší se to každým dnem. Měl jsi štěstí?"

Wulf zaváhal. Jak má na to odpovědět? Doufal, že se dostane domů na severozápad dřív, než začne sněžit a jestli to má dokázat, musí vyrazit hned, nesmí otálet. Bude muset opustit Selené. Dnes našel průvodce, muže se třemi osly, který je dovede do Persepole. Ale pak...

"Našel jsi někoho?" naléhala Selené.

Měl o ni obavy. Přes její ujišťování si nebyl jistý, zda se může na takovou cestu vydat. Snad by ještě měli zůstat ve městě, než zesílí. "Ano," řekl konečně. "Cestu zná dobře a dovede nás do Persepole za deset dnů."

"Tak musíme okamžitě vyrazit!"

Wulf ji sledoval, jak kulhá pokojem a zvedá vaky, které přinesl. Zásoby na dvě stovky mil cesty horami Zagrosu - vejce vařená natvrdo a letní jablka, pytlíky rýže, kola nekvašeného chleba a nasolené ryby. Budou cestovat v noci. "Tou to zemí nikdo v létě necestuje, jen blázni a Řekové," poučil Wulfa průvodce a minil tím Alexandra Velikého, který to před třemi stoletími udělal a dobyl Persii. Wulf ještě koupil dva páry pevných sandálů, klobouky se širokou střechou, aby je chránily před neúprosným sluncem a kožené pláště s kapucí na cestu průsmyky vysoko v horách.

Díval se na Selené. Prohlížela si zásoby a radovala se z každé věci. On cítil smutek. Vzpomněl si na jejich zoufalou cestu dolů po řece, kdy držel malý vor v proudu, pátral po hlídkách na břehu a zároveň nespouštěl oči ze Selené, rozpálené horečkou.

Při západu slunce přistál v rákosí, ulovil oštěpem ryby, vyudil je a snažil se vnutit pár soust Selené mezi rty. Ale ona mohla jen pít. Ztrácela se mu před očima, spaloval ji žár horečky. Občas se její tělo tak divoce zmítalo v deliriu, že ji musel přivázat, aby nespadla do vody.

Během těch závrtných dnů a nocí sotva zamhouřil oči.

Držel ji v náručí a mluvil k ní. Cítil se bezmocný před nástrahami horečky, která mu ji chtěla vyrvat. Někdy proklínal Ódina a málem do řeky zahodil svůj dřevěný kříž, ale jindy se modlil tak vášnivě, až mu krvácela kolena.

Když už byl na pokraji sil a zmocňovalo se ho už zoufalství, když život Selené nebyl silnější než vlákno pavučiny a on zachmuřeně vyhlížel na břehu řeky místo, kde vykope hrob, dorazil vor do míst, kde Eufrat a Tigris mezi širokými močály, bažinami a lagunami ústí do Dolního moře. Tam našel Wulf starý domorodý národ, nazývaný Obyvatelé bažin.

Selené se najednou otočila od zásob a tázavě pohlédla na Wulfa. "Jak jsi to všechno zaplatil?" zeptala se a ukázala na nové plátno na obvazy, balíček bezinkové kůry a pytlík sušených lístků bazalky. "Na to ti jistě ohňový kámen nestačil!"

Wulf se otočil a vyšel na balkon.

Obyvatelé bažin přivedli Selené zpět k životu. Ve zvlášť-

ních tunelovitých chatrčích ji ženy léčily dávnými medicínami a Wulf zatím pomáhal malým mužům na člunech chytat kachny a volavky do rákosových pastí. Jednou se vrátil do jejich chatrče a viděl ji, jak se posadila a sama jedla prsty rýži. Když ho Selené uviděla, zahrál jí na tváři úsměv.

"Jak jsi to všechno zaplatil, Wulfe?" zeptala se znovu.
196 197

Šedohnědé střechy přístavního města se vlnily v perském vedru. Vyrazí při západu slunce, řekl průvodce. Za deset dnů budou v Persepoli.

Deset dnů...

Wulf uchopil balkonové zábradlí a stiskl ho. Jeho mocné ruce málem vyschlé dřevo rozlámaly. Teď musí nechat vzpomínek, už se nemůže vracet k měsícům na poušti, k Babylonu a jejich krátkému pobytu u Obyvatel bažin. Záleží jedině na budoucnosti, pro tu musí žít. Musí se vrátit domů, zpátky k ženě, k synovi a svým lidem. Potřebují vůdce, který by sjednotil rozvrácený kmen a vedl vzpouru proti Římanům. Musí se vrátit zpátky k Rýnu, kde čeká Gaius Vatinius a pomsta, kterou přísahal.

"Wulfe," zeptala se Selené za ním, "jak jsi to zaplatil?"

Ještě jednou ji držet v náručí, než se rozejdeme. Okusit její rty, cítit ji na svém těle...

Prudce se otočil a strhl z hlavy šátek.

Selené zůstala jako oněmělá. Wulfovy plavé vlasy, dlouhé téměř do pasu, byly nakrátko ostříhané.

"Prodal jsem je," řekl. "Na tržišti byl výrobce paruk. Uviděl mě a nabídl mi hodně peněz. Říkal, že o žluté vlasy je velký zájem." Wulf sáhl k opasku a vytáhl kožený váček. "Ještě nějaké peníze zbyly. Máme dost, abychom v Persepoli našli někoho, kdo nám ukáže zbytek cesty domů."

Selené se chtěla jeho vlasů dotknout, ale ucukl a řekl: "Dorostou."

Dívala se na něho, když balil zásoby do vaků a ranců a chtěla mu něco říci, ale nebylo co. V Persepoli se jejich cesty navždy rozdělí. Jejich společná pout' musí skončit a ona to vždy věděla.

Teď už měla sílu i odhodlání se rozejít. Když se probírala z deliria, objevila v sobě novou energii. Jako by její duše žila z jejího těla a ve dnech horečky, kdy její tělo ubývalo, její duše rostla novou silou a odhodláním.

Když bojovala se smrtí, zdály se jí sny, a ty sny ji poučily, ukázaly jí velkou vizi, která obdařila její duši netušenou energií. Probudila se, aby šla dál, aby se nenechala omezit křehkostí svého těla. A po týdnech u Obyvatel bažin a dnech

strávených na lodi křižující Dolní moře se cítila Selené dost silná, aby pokračovala ve své cestě a spěchala, aby už na ní zase byla. Na západě na ni čekal její osud.

KAPITOLA 34.,.

"Pomoc!" křičela utíkající dívka. "Pomozte mi někdo!"

Utíkala uzavřenými parky paláce radostí, přes trávník tak zelený, jemný a rámovaný tisícem letních květů, že připomínal koberce, které Persii proslavily. Dívka běžela jako o život a často se vyděšenými očima ohlížela.

Pronásledoval ji muž. Když se objevil za ořechovníky a namířil si to přes trávník k ní, vykřikla znovu a rozběhla se ještě rychleji. Ale byla drobná a měla krátké nohy, kdežto je-

ji pronásledovatel byl vysoký muž s dlouhýma nohama a rychle ji doháněl.

Z úkrytu své terasy je nikým nepozorovaná sledovala princezna Rani - Litovaná.

Dívka běžela zoufalý závod. Snažila se muže setřást skoky za živé ploty, prchala dolů klikatými cestičkami, skákala přes záhony. Jasně oranžové pantaloны za ní vlály jako lodní vlajka ve větru, znáčela jí je rosa fontán. Z oranžové tuniky stříženě ve tvaru kabátka ztratila knoflík a měla odhalená nadra.

"Pomoc!" vykřikla znovu. Bylo to zbytečné. Park byl ze všech stran uzavřen zdí a neměl žádný východ. Nebyl tu nikdo, jen tiše se dívající princezna Rani ukrytá za jemnou mříží zarostlou vínem.

Zoufalá dívka skočila do skupinky myrtových keřů a těžce oddychujíc vrhla se na zem.

Muž se přiblížil, rozhlížel se kolem. Stál s rukama v bok, pátral a když se otočil směrem k ní, viděla princezna Rani, že je to snědý krasavec. Šlechtic, usoudila podle velikosti smragdu v jeho turbanu. Krásný mladý šlechtic, vzpřímené postavy a širokých ramen. Na zádech se mu napínala hedvábná kazajka barvy holubí šedi. I z dálky uhádla Rani jeho úmysly. Jestlipak si je ta dívka vědoma ironie, s jakou si za 198 199

úkryt zvolila právě myrtový keř? Myrta je zasvěcena Venuši, římské bohyni lásky.

Muž vyčkával. Dívka nevydržela zůstat dál nehybně v úkrytu, a vyrazila jako králík mezi keři. Muž ji snadno dohonil a skočil po ní. Chytil však jen závoj. Dívka si zakryla tvář, vykřikla a utíkala přes trávník dál. Muž vyběhl za ní, v obličejích měl pevné odhodlání.

Princezna Rani poznala, že za ní stojí Miko, její stará chůva. Nic neříkala, ale také pozorovala pár na trávníku.

Konečně muž dívku dohonil. Chytil ji, přitáhl k sobě, paže jí sevřel k tělu a tvrdě ji políbil na ústa.

Miko vydala zvuk nesouhlasu.

Ti dva se pak rozesmáli a upadli do trávy. Dívka držela ruku kolem jeho krku a muž se na ni položil. Když se letním vzduchem rozlétly vzdechy dívčina vzrušení, princezna Rani se otočila.

Miko diskrétně stáhla závěs před mříží a řekla: "Proč se vždycky díváte? Působí vám to jen bolest a zármutek a stejně se vždy díváte."

"Přináší mi to i trochu radosti," odpověděla Rani nepřesvědčivě, "když vidím ostatní užívat to, co je mi odepřeno."

Miko se na svou paní významně podívala. Princezna Rani věděla, co si stará chůva myslí - že to tak nemusí zůstat.

Ale zůstane, rozhodla se v duchu Rani. Dělán to pro doktora Čandru.

Když výkřiky rozkoše šťastného páru konečně ztichly a v parku zase panoval klid, princezna si opřela hlavu a pohlédla na nebe. Přemýšlela o tom, co ti dva mladí lidé v parku dělají. Ona to nepoznala a nikdy nepozná. Sex. Jaké to asi je? Ta myšlenka ji naplnila melancholií. Zdá se, že to májí rádi všichni, každý se rád miluje. I stará Miko měla kdysi manžela. V paláci radostí byla láska a její hry tou hlavní zábavou.

Už dávno jsem se rozhodla, řekla si Rani pevně. Dodržím to a dál budu za své rozhodnutí platit hořkou cenu.

Opustila tyto neproduktivní úvahy a znovu se zamyslela nad tajemným proroctvím, které ráno vyslovil astrolog. Nimrod všechny překvapil, když vyhlásil, že doktor Čandra palácové zdi brzy opustí (po třiceti letech služby nikdo, ani sa-

motný doktor, něco takového nečekal) a bytost se čtyřma očima bude příčinou jeho rozloučení.

Ale jak odejde? uvažovala princezna. Existuje víc než jeden způsob rozloučení. Člověk odejde, ale může také zemřít.

Co čeká doktora Čandru? A kdo nebo co je ta bytost se čtyřma očima?

Princezna vzdychla a zavřela oči. Její zahradní terasa byla klidná a tichá. Toto křídlo paláce radostí postaveného vysoko v horách Persie, je daleko od smíchu a hudby vznášejících se nad věžemi a báními jako neviditelný stan. Sama se rozhodla, že se vzdálí palácovému životu, aby jí nikdo nepřipomínal její tragédii a aby nekazila štěstí ostatních. Ví, že jí říkají Litovaná. Už to bude třicet let, co si to začali šeptat. Všichni lékaři v paláci tenkrát prohlásili, že na její nemoc není lék.

Ačkoliv tu byla stále sama, měla jen pár otroků, oblíbených zvířat a příležitostné rozptýlení pohledem na milence v parku, žila princezna Rani raději tady než mezi ostatními lidmi. Tady byla v bezpečí. Její tajemství tu bylo v bezpečí. Nebo... aspoň prozatím. Dokud nebylo vysloveno to nečekané, hrozivé prohlášení astrologa, že doktor Čandra odejde brzy z paláce.

Může to být pravda? ptala se princezna svého tlukoucího srdce. Po tolika letech - kolik jich vlastně bylo? - třicet. Doktor Čandra se tu najednou objevil na mé osmnácté narozeniny. Že by odešel?

A co bude se mnou?

Princezna Rani, jindy tak klidná a uvolněná, jemná, kultivovaná žena, žijící na svém lehátku s tělem ochrnutým od pasu dolů, pocítila poprvé po mnoha letech strach.

Vysoko ve své věži se o osud doktora Čandry strachoval také Nimrod.

Hvězdy odhalí budoucnost a nikdy nelžou, ale neřeknou vždycky všechno. Nimrod zlostně udeřil do desky pracovní-
200 201

ho stolu, na kterém se válely jeho měřicí přístroje a hvězdné mapy. Kdy a jak opustí Čandra horský palác? A kdo je ta bytost se čtyřma očima, o které hvězdy mluví?

Astrolog odhodil pero, odsunul astroláb a sklonil se k mapám.

Konečně tedy nastal den, kdy musí opustit svou věž. Nimrodovi bylo jasné, že další odpovědi už zde nenajde, hvězdy už řekly vše. Zbytek musí najít jinde. Musí ven z věže, kterou, stejně jako princezna své pokoje, Nimrod neopustil celé věky. Potřebuje beránka. Dokonalého, čistého beránka správného věku a zbarvení. To je to nejdůležitější a on se nemůže v paláci na nikoho spolehnout, že mu přivede toho správného. Nimrod musí ven, najde si ho sám. Pak si prohlédne jeho játra a z nich vyčte budoucnost doktora Čandry.,.

KAPITOLA 35.,.

Slunce jim zapadalo v očích, když vyjeli starou královskou cestou, postavenou před staletími Kýrem, prvním králem Persanů.

Rovina se od pobřeží postupně zdvíhala do lehce zvlněných kopců, které zavedly poutníky na strmé svahy hor Zagrosu. Cesta stále stoupala, vzduch byl řidší a chladnější. Deset dnů po odchodu z pobřeží stáli u slavné Brány Perské, kde před třemi stoletími vybojoval Veliký Alexandr - "Sikan-

der" - hrdinný boj. Průvodce vysvětlil Wulfovi a Selené, že se nyní nacházejí jeden a půl míle nad hladinou moře. Místo únavy z namáhavé cesty cítila Selené příliv nové energie. Tady nahoře svítily hvězdy jasněji, byly zemi blíže. Měsíc se zdál velký, kulatý a mohutný, stříbřitým světlem smáčel orechové háje. Vzduch byl tak opojně čistý a průzračný, až se Selené točila hlava. Když s Wulfem překračovali za průvodcovým oslem vrcholek měsícem ozářeného horského průsmyku, cítila nově probuzenou naději a vzrušení. Jejich cesta už brzy skončí. Za tím masivem uvidí starobylé město Persepolis. Byla si jistá, že za pár dnů začne jejich cesta na západ a domů. Věděla přesně, jak Persepolis vypadá, během plavby Dol-

ním mořem jí ho popsal mořský kapitán: "Uprostřed prsten-
ce hor leží široká planina, proměněná v zahrady stromů, kvě-
tin a trávy. Jsou tam vodní kanály a potoky, lovní ptáci
a ochočené gazely. Pavilony šlechty se blyští na slunci, je to
úplná zahrada Edenu. Až to uvidíš, zatají se ti dech!"
Když zastavili na vrcholu horského masivu a podívali se
dolů, dovedla si Selené představit veliký, jasně zbarvený pa-
lác z kamene a cedrového dřeva, ověšený mihotem zlatých
třapců, i když byli příliš vysoko, aby dobře viděli a pláň se
ztrácela ve tmě.
Persepolis - z té představy jí jímala závrať. Dovedli ji sem
bohové.

Brzy sestoupili východním úbočím hory a dostali se na
stezku k pláni. Byla půlnoc a měsíc stál vysoko, svítil jim na
cestu jako strašidelná pochodeň. Postupovali po královské
cestě a Selené pociťovala ve všech pórech kůže zvláštní, ne-
vysvětlitelný chlad.

Nepřirozené ticho leželo v údolí jako závaží, jako by něja-
ká boží ruka přikryla toto místo od jednoho horského okraje
k druhému a vytrhla ho z okolního světa. Zvuk oslích kopyt
se rozléhal po dláždění. Selené a Wulf se rozhlíželi kolem se-
be. Nejdříve byli překvapeni, pak už zaraženi. Překročili starý
dřevěný most přes řeku Pulvar a průvodce k nim mluví, ja-
ko by vše bylo v nejlepším pořádku. Vykládal o "Sikandero-
vi" - Alexandru Velikém, který tuto zemi kdysi dobyl a aby
Peršanům ukázal svou moc a sílu, Persepolis vypálil a díval
se na hořící hranici, kterou bylo vidět až na konec světa.
Selené se ohromeně dívala na hromady kamení a zborce-
né zdi, převrácené pilíře, které kdysi byly palácem Dária Vel-
kého. Nikde žádné zahrady, stromy nebo květiny, jen rovná
pláň, spálená na prach, zavržená zem, kterou bohové pro-
kleli.

Došli ke Xerxově bráně a průvodce vysvětloval dál, za-
tímco oni mlčeli. Žádné zlaté třapce, sloupy zářivých barev
nebo cedrové stěny - mořský kapitán vyprávěl něco, co snad
četl v knize! Nikdy v Persepoli nebyl!

"Ach Wulfe," šeptala Selené do ledového nočního vzduchu.
"Je to mrtvé město. Nikdo tu není."

203

Wulf zdvihl oči k vrcholům několika dosud stojících pilí-
řů, které jako by podpíraly hvězdný baldachýn a uvažoval,
jáci bohové postavili tohle město a proč ho nechali upadnout
do nemilosti.

"Wulfe," šeptala mu zklamaná Selené, "přišli jsme do mrt-
vého města. Nic tu není. Proč mě bohové přivedli na ten ka-
menný hřbitov? Teď musíme dál, do dalšího města. Už jsem
tím putováním tak unavená..."

Opřela se o Wulfa, ten jí položil ruku kolem ramen a po-
hlédl na průvodce. Muž ukázal na místo mezi zříceniny, kde

postaví tábor a odvedl osly. Nechal cestovatele o samotě. Myslel si, že jsou cestovatelé, protože jediní lidé, kteří kdy přicházeli do Persepole, byli cestovatelé.

Selené s Wulfem stáli jako jedna z kamenných soch mezi ruinami. Drželi se jeden druhého, hráli ve studené noci jeden druhého. Byli už tak unavení, došli tak daleko a tolik doufali, a když se konečně dostali až sem, zjistili, že znovu musí dál, do nového města, na další cestu.

Nejdřív bylo jejich objetí jen nehybnou, vzájemnou oporou ve vyčerpání, ale Wulf jí začal hladit vlasy a Selené jeho záda. Nastavila mu ústa ve chvíli, kdy začal hledat její rty. Spojil je něžný a sladký polibek. Nebyl v něm spěch ani palčivá vášeň, drželi jeden druhého s milující oddaností, která byla jako balzám na jejich znavené duše. Domů bylo tak strašně daleko, hledali tedy domov jeden u druhého.

Země se zvedla a stáhla milence dolů, nad hlavicemi pilířů se zatočily hvězdy. Selené a Wulf se pomalu milovali, ztraceni v hluboké noci, zrušili na kratičkou chvíli svou samotu, stesk a zoufalství..

Slunce se vyhouplo nad východní štíty a v okamžiku byla pláň zalitá jasným světlem. Chladný vánek, ze kterého bude brzy horký a suchý vítr, jim čechrал vlasy, když procházeli mezi zříceninami.

Dívali se na zčernalé sloupy. Všude kolem nich ležela vrstva prachu - cedrový popel z obrovských trámů spálených v pekle zažehnutém Alexandrovou pochodní. Černé vápencové zdi, kdysi pracně vyzdobené zkušenými kameníky, jim předváděly procesí nehybných postav lidí dávno zapomenutých. Dnes to byli jediní obyvatelé tohoto opuštěného místa. Objevil se průvodce s osly. Radil jim, aby si našli nějaký úkryt, brzy bude nesnesitelné horko. Prohlížel si Selené. Ve vlasech měla písek a rty jí opuchly. Peršan jen pokrčil rameny. Nejsou první cestovatelé, co přišli do Persepole za tímhle. Na ruinách je něco, co muže a ženy vzrušuje. Kdo to dokáže vysvětlit?

Když se průvodce obrátil směrem, kterým sem přišli, aby je vzal zpět na pobřeží, Wulf a Selené trvali na tom, že půjdou dál. Cesta domů nevedla zpátky, tam číhalo nebezpečí vojáků Laši. Mohli by jít na sever? Nemohou se dostat do Arménie cestou na západ, ze severu Persie? Průvodce se poškrábal na hlavě a řekl: "Cesta tímto směrem vede ke starému paláci radostí na severu. A odtud prý vede cesta na západ, snad až do Evropy."

Selené s Wulfem už o paláci radostí slyšeli. Slyšeli také, že stojí u bezpečné a rychlé cesty. Rozhodli se, že půjdou raději k němu, než by riskovali setkání s vojáký královny Laši. Průvodce je však nechtěl dovést k horskému paláci, ani jim nechtěl prodat své osly, a tak se s ním Wulf a Selené rozloučili a vydali se přes zpustošenou pláň sami..

KAPITOLA 36.,.

Stalo se to den cesty od paláce radostí.

Slunce začalo stoupat a oni sešli z cesty, aby si našli stinné místo k dennímu spánku. Cestu nechali za sebou, až se jim ztratila z dohledu a zamířili k ořechovému háji. V té chvíli zpoza hromad balvanů vyběhl bělovlasý muž.

Běžel k Wulfovi a Selené, ale neviděl je. Jeho oči sledovaly beránka dovádějícího kousek před ním. Klobouk mu odlétl a dlouhé bílé vlasy za ním vlály, až se Selené rozesmála, ale Wulf ji chytil za ruku a ukázal na stín, rychle klouzající po zemi a mířící k starci.

Pták padl dolů z nebe a Selené s hrůzou viděla, že zaú-

točil muži na hlavu. Na okamžik zůstali v šoku stát, ale když slyšeli muže vykřiknout, rozběhli se k němu. Stařec byl na kolenou a křičel. Ohromná křídla ho tloukla do hlavy a ramen, divoké drápy mu rozrývaly lebku. Upadl a rozhodil ruce. Z hlavy mu stékaly šarlatové pramínky. V příštím okamžiku však u něho stál Wulf a jeho mohutné paže se rozehnaly na jestřába. Pták vzlétl, nerozhodně zamával velkými křídly a pak se vznesl na oblohu. Selené ihned přiskočila ke starci, jehož temeno strašně krvácelo. Wulf zatím otevřel léčitelskou skříňku. Selené rychle zastavila krev, očistila ránu, sešila ji a ovázala bavlou. Už byla hotová a chtěla se Wulfa zeptat, co si s omdlelým starcem počnou, když se jí na úpatí kopce otevřela neuvěřitelná podívaná. Wulf to spatřil také a pomalu vstal. Objevila se tam fantastická karavana. Více než sto lidí k nim mířilo na koních a slonech, vyzdobených barevnými znaky. Nádherné procesí se k nim pomalu blížilo, zvonilo stovkami zvonečků, až zastavilo u nich. Jeden muž seskočil beze slov z koně a rozběhl se k ležícímu starci, poklekl u něho a prohlédl jeho bezvládné tělo, pak se ohlédl a vykřikl něco jazykem, kterému Selené nerozuměla. Z průvodu vyběhli čtyři muži s nosítky na ramenou, opatrně starce naložili a odnesli ke slonu zdobenému zlatým a modrým sametem. Tam ho pečlivě uložili. V čele procesí seděl na slonu, zářícím jasně žlutou barvou, vysoký snědý vůdce a prohlížel si Wulfa a Selené neproniknutelným pohledem. Překvapená Selené viděla, že na jeho napřažené ruce sedí jestřáb, který starce napadl. Křídla a drápy měl od krve, hlavu kryla kožená čepička. Přiběhlo k nim šest vojáků a donutilo je vsednout na koně. Selené jela za Wulfem.

Horský palác radostí císaře Parthské říše byl tak obrovský, že palác v Magně by vedle něho vypadal jako stáj. Říkalo se, že návštěvník by mohl vstoupit do jednoho pokoje denně a ani za deset let by neviděl polovinu paláce. Průvod překročil most přes vyschlou řeku před palácem. Vedro bylo tak velké, že na ulicích leželi uschlí hadi a ještěrky. Selené spatřila palác a v duchu se ptala: Je to místo, které jsem ve snech viděla? Alabastrové stěny bíle zářily na slunci. Bylo to znamení bohů, že přijdu na toto místo? Čeká mě tu něco, čím se o krok přiblížím svému osudu? Průvod prošel sedmi velkými branami a zastavil se na velkém náměstí spalovaném neúprosným letním žářem. Vyrojily se stovky sloužících se žebříky a stupátky, zavládl chaos a Selené s Wulfem doufali, že na ně zapomenou. Ale jakmile seskočili z koně, rychle je obklopila kohorta parthských stráží a odvedla je přes nádvoří ke dveřím vykládaným zlatem. Šli snad celé míle chodbami, překvapivě chladnými ve vřetném horku perského léta, míjeli muže v barevných kaftánech a kalhotách, v turbanech s chocholy a velkými drahokamy. Wulf si je zvědavě prohlížel a oni otáčeli oči za plavovlasým obrem v kožených nohavicích. Když je stráž vedla přes zahradu, Wulf se překvapeně zastavil a díval se na jezířko uprostřed zeleně. Na vodě plavaly labutě, první, které spatřil od chvíle, kdy ho na Rýně zajali. Duše ho zbolela, labutě jsou převtělené Valkýry, dcery Ódinovy. Selené s Wulfem byli obřadně uvedeni do pohodlně zařízeného pokoje se samostatnou zahradou, strážci se rozloučili a zamkli za sebou dveře.,,

KAPITOLA 37.,,

Přišel za nimi muž ve zlatém turbanu a hnědém hedvábí a představil se jako doktor Singh.
"Proč jsme tu věznění?" chtěl vědět Wulf. "Neudělali jsme nic zlého."
Doktor Singh, vylekaný barbarami tyčícím se nad ním, o krok couvl. "Ujišťuji vás, že tu nejste věznění! Jste našimi vzácnými hosty."
"Dveře jsou zamčené."
"Je to pro vaše bezpečí."
"Jak se daří tomu starci?" zeptala se Selené.
206 207

Doktor se na ni podíval, jako by ho překvapilo, že promluví a obrátil se k Wulfovi: "Musíte chápat, že je to zvláštní, velmi neobvyklá situace. Je zločin, jestliže se někdo, kdo není Bráhma, dotkne Daniela Velké Persie, vy jste mu však zachránili život. Nevíme, jak toto dilema rozhodnout a co s vámi udělat. Počkáme, co nám ukáže Danielovo zranění. Přišel k vědomí a chce vás vidět."
"Je tedy v pořádku?" zeptala se Selené.
Opět k ní zalétly oči doktora a znovu se obrátil pouze k Wulfovi: "Stařec, kterého jste zachránili, je naším astrologem. Jeho nečekaná smrt by byla národní katastrofou. Ale teď... ustoupil stranou a pokynul rukou, "pojd'te prosím se mnou."
"Kam nás vedete?" zeptal se Wulf.
"Vezmu vás k astrologovi. Chce se setkat s mužem, který mu zachránil život."
Když se Selené připojila k Wulfovi, doktor Singh se ohradil: "Vaše žena tu zůstane."
"Ale vždyť ona zachránila starce, já to nebyl."
Doktorovi vylétlo obočí: "Cože? To nemyslíte vážně!"
"Ona je léčitelka."
Doktor Singh zalapal po dechu. "To ona... se dotkla astrologa?"
"Musela jsem, abych mu..." začala Selené.
Doktor ji umlčel pohybem ruky. Zneklidněně řekl: "To je naprosto neočekávané. Musím zjistit, co udělat," a vyšel rychle ze dveří. Za chvíli se vrátil a oznámil jim: "Žena může jít také."
Wulf a Selené prošli bludištěm chodeb až na místo, které doktor Singh nazýval pavilon.
Selené se s úžasem rozhlížela. Byla to velká, vzdušná místnost s řadou postelí podél jedné stěny. Protější strana se otvírala do široké terasy, kudy proudil do pavilonu příjemný váněk. Na postelích leželi nemocní, a když Selené pomalu procházela kolem postelí, viděla, že nemocní mají různé choroby nebo zranění. Na zdech a na stropě visely věnce květin a u každé postele byl opřený mohutný meč. Vzduchem se nesl kůř vonné hořčice.
Selené byla překvapená. Nemocní leželi na bílých prostěradlech, pod hlavami měli bílé polštáře, na těle bílé přikrývky. Na malých stolicích u postelí stála umývadla, vedle utěrky a vonné tyčinky, k pacientům se skláněli pomocníci a myli je, měnili jim obvazy nebo je krmili. Jeden z pomocníků zpíval a uprostřed pavilonu stál na stupínku muž, který zřejmě vyprávěl nějakou veselou příhodu, protože byl často přerušován výbuchy smíchu a potlesku. Celá místnost se otřásala veselím a nemocní mezi sebou žertovali.
Zastavili se u poslední postele a Selené poznala starého muže s ovázanou hlavou, kterého jim doktor Singh představil jako Nimroda, dvorního astrologa. Seděli u něho tři krásné ženy, zpívaly a vytleskávaly veselý rytmus. Jakmile se Nimrodovi začaly zavírat oči, jedna z nich vyskočila, pleskla ho

po tváři a oči starce se opět otevřely.

"Co to dělají " zajímala se Selené.

Doktor Singh se opovržlivě ušklíbl. "Udržují ho v bdělém stavu. Jestli jste léčitelka, měla byste vědět, že nemocný nemá ve dne spát."

Selené si nevšimla jeho pohrdání, ani nesmyslného názoru, který vyslovil a ptala se dál: "Jak říkáte této místnosti?"

"Pavilon."

"Ale... co je to?"

Doktor se zamračil. Mluvil se Selené řecky, ale v tom jazyce nemohl nalézt slovo pro takové místo a musel použít výrazu sanskrtu - čikisaka. "Je to místo, kde pečujeme o nemocné. Jak tomu říkáte tam, odkud přicházíte?"

Selené se zarazila. Ani ona nemohla řecké slovo najít, pak pochopila, že takové místo, kde se někdo stará o nemocné, kromě Aesculapiových chrámů v západním světě neexistuje.

Aspoň pokud ona ví. "Nemáme takové místo," připustila.

V jeho tváři se objevil výraz pohrdání. Cizinci, myslel si.

Proč s nimi chce astrolog vůbec mluvit?

Otočil se a přistoupil k posteli, kde zpívaly ženy. Sklonil se k astrologovi a promluvil s ním v jazyce Parsi. Selené se zatím opět rozhlédla pavilonem a v rohu, ve stínu, spatřila malého podsaditého muže, který se na ni díval. Pár podezíravých očí hleděl z mohutného černého vousu, muž měl tyrkysový turban a šaty z hedvábí broskvové barvy.

208 209

"Teď můžete přistoupit k Danielovi," řekl suše doktor

Singh, "ale jen krátce."

Selené postoupila k posteli a dívala se do šedivého obličeje. Měli by ho nechat spát, uvažovala starostlivě, přála by si, aby tři zpěvačky odešly. "Buďte zdrav," řekla jemně. "Jmenuji se Selené."

Mléčné oči chvíli tápaly ve vzduchu a pak se jí podívaly do tváře. "Ty jsi mi zachránila život?" zaskřípal Nimrodův hlas.

"Já a můj přítel," řekla a ukázala na Wulfa. "Odehnal jestřába od vás a já jsem vám ošetřila rány."

Nimrod vzdychl a řekl: "Prokletý pták si mou hlavu spletl se zajícem. Udělal jsem chybu. Neměl jsem se přidávat k Mudrově lovecké výpravě."

Mluvil těžce a Selené viděla, že je vyčerpaný. Chtěla mu sáhnout na čelo, když doktor Singh vykřikl: "Zadrž!"

Podívala se na něho.

"Nesmíš se dotknout Daniela!"

"Musím se na něho podívat. Nelíbí se mi barva jeho kůže. Nechte mě podívat se na ránu."

"Nesmíš se ho dotknout."

"Ale vždyť už jsem se ho dotkla!"

"Musíte hned odejít. Vaše přítomnost v pavilonu ruší veselí."

Selené se nechápavě dívala na lékaře. Za jeho zády viděla, jak ji muž s černým vousem sleduje. "Ale to je směš..."

"Jděte!" odsekl doktor Singh a dal znamení strážím.

Wulfa a Selené odvedli z pavilonu, Selené se ohlédla a uviděla, že doktor Singh mluví s vousem, který ji z rohu sledoval.,.

KAPITOLA 38.,.

Princezna Rani, opřená o polštáře svého lehátka, si své dva návštěvníky prohlížela s otevřenou zvědavostí. Dívka měla nezvykle světlou pleť, jasně kontrastující s bohatými černými vlasy a byla vysoká. Rani hádala, že kdyby mohla vstát, byla by dívce sotva k ramenům. A její společník! Je to možné,

aby z lidské hlavy rostly vlasy barvy zralé kukuřice? Rani znala pověsti o takových lidech, ale nikdy nevěřila, že je uvidí. "Řekli mi, že jste zachránili život našeho dvorního astrologa," řekla laskavým hlasem. "Za to vám náleží vděk můj, všech obyvatel paláce a nepochybně také vděk bohů. Posadte se, prosím."

Selené si vzpomněla na pokoje královny Laši v Magně. Pokoje princezny však byly mnohem nádhernější než cokoliv v Magně, mramorová podlaha byla vykládaná zlatými dlaždicemi a kolem se procházeli zvláštní opeřenci, velcí tyrkysoví ptáci s dlouhými ocasy z barevných per, která vlekli za sebou. Náhle jeden z nich, celý bílý, zvedl a roztáhl svůj ocas do krásného bílého vějíře, až Selené vydechla úžasem.

"Přišli jste z daleka," řekla Rani s úsměvem. "Co vás přivádí do Persie?"

Selené odtrhla oči od pávů a podívala se na princeznu. Byla malá, hnědá a baculatá, jako většina obyvatel paláce radostí, ale scházela jí arogance, kterou ostatní nosili jako odznak. Selené uvažovala, proč má princezna nohy ukryté pod saténem, ještě s nimi nepohnula.

"Hledáme cestu domů. Osud nás zavál daleko od domova."

Princezna přikývla, měla pro to pochopení. Sama nikdy nezapomene, jak si s ní osud před třiceti šesti roky zahrál, jak krutě ji zkřížil cestu.

"Doktor Čandra mi vyprávěl o vaší dnešní návštěvě v pavilonu. Říkal, že ses chtěla dotknout astrologa. Viš, že to žena nesmí? Nimrod je z kasty Bráhmanů."

Selené přemýšlela o návštěvě v pavilonu - kdo je doktor Čandra? Pak si vzpomněla na malého vousatého muže v koutě, který si ji kriticky prohlížel. "Výsosti, musíte omluvit mou nevědomost," řekla Selené. "Nemáme v našem světě takové zákazy. Omlouvám se, jestli jsme někoho urazili. Já a můj přítel chceme jen jít dál. Slyšeli jsme, že zde začíná cesta na západ..."

"Doktor Čandra mi řekl, že jsi odborně ošetřila Nimrodovo zranění a prý jsi léčitelka. Je to pravda?"

"Trochu se v léčení vyznám."

Princezna si ji dlouho, zkoumavě prohlížela a potom se

zeptala: "A tam, odkud přicházíš, je ženám povoleno, aby se staly léčitelkami?"

Trochu překvapená otázkou Selené odpověděla: "Ovšem."

Rani udiveně potřásla hlavou. "Vím tak málo o světě za těmito zdmi. Nikdo za mnou nechodí. Všechny novinky mi sděluje doktor Čandra, můj jediný přítel a osobní lékař."

Oči Selené opět zabloudily k saténovému přehození a Rani řekla: "Jsem již třicet šest let ochrnutá."

"Promiňte, to je nám líto."

Mandlové oči princezny Rani, s hustými řasami, se setkaly s očima Selené a dívaly se do nich. Nakrátko se zdálo, že chce něco říct. Selené se domnívala, že princezna uvažuje o něčem důvěrném, ale pak si to zřejmě rozmyslela a odvrátila se. "Zajímáš mě," řekla. "V této části světa se ženy nesmějí věnovat lékařství. Neučí nás ani číst a psát. Ty to umíš?"

"Ano."

Rani vzdychla. "Z jakého nádherného světa jste přišli, když tam ženy mají tolik volnosti!" Tleskla a zlaté náramky na rukou jí zacinkaly. Ihned se objevila otrokyně s podnosem, položila ho před návštěvníky a s vytřeštěnými očima zírala na Wulfa.

"Jsi tady zvláštností!" řekla Rani, když otrokyně odešla a pokynula jim, aby si nabídli víno a sladkosti. "Za chvíli se ko-

lem tebe seběhnou lidé, aby se také podívali. S Římany to bylo stejné."

"S Římany? Tak daleko na východě?" divila se Selené.

"Ovšem, jsme v říši Parthů a ta je mocná, ale nenasytný římský orel se snaží roztáhnout svá smrtící křídla i v Persii. Měli jsme tu poselstvo z Říma před necelými třemi měsíci.

Říkali, že přišli s mírovým posláním! Diplomatická mise! A přitom poslali jednoho z generálů, vojáka! Ještě ke všemu tak zarputilého - Gaia Vatinia."

Wulf vyskočil. "Gaia Vatinia?"

Rani se na něho podívala. "Tys o něm slyšel?"

"Gaius Vatinius byl tady v paláci?" zeptala se Selené. Obrátila se k Wulfovi. "Mohl by to být on?"

"Velí Rýnské armádě," řekla Rani.

Wulf k ní vykročil. "Kdy odešel? Kam jel?"

"Uklidni se, příteli. V paláci je dost dvořanů, kteří ti poví vše, co potřebuješ vědět. Já jsem Římany neviděla, jen mi o nich vyprávěl doktor Čandra. Ale vím, že generál před třemi měsíci odjel a vrátil se k Rýnu."

Selené hleděla na Wulfa, na jeho sevřené pěsti a oheň v modrých očích, cítila, že se jí rozbušilo srdce.

"Vidím," říkala pomalu princezna Rani a dívala se na své hosty novým pohledem, "že jste nepřišli do Persie náhodou. Přivedli vás bohové." A s přivřenýma očima uvažovala: Je možné, aby jeden z vás byl ten, jehož příchod ohlásily hvězdy, ten, kdo ukončí pobyt doktora Čandry v paláci?

"Ráda bych, abys mě ještě navštívila, než odejdeš z Persie," řekla princezna Rani. "Chtěla bych vědět, jak se u vás stávají z žen léčitelky."

Selené však stále hleděla na Wulfa. "Výsosti, my spěcháme. Nemůžeme se zde zdržet."

"Ty jdeš také k Rýnu?"

Selené se podívala Rani do očí a z jejího hlasu zazněla vroucnost: "Musím se vrátit domů do Sýrie, čeká mě posláni." "Posláni?"

Selené se rozpovídala o svém setkání se smrtí na řece Eufrat, a o vizi, kterou měla v deliriu. Nebylo lehké seznámit někoho cizího s tím, jak ve snech znovu prožila svou minulost, jak události dříve nepodstatné a zapomenuté zaplály před jejím horečnatým zrakem novým světlem a vášní, jak dostaly nový smysl. Viděla prodavače rohoží z Damašku, který málem zemřel na ulici, zástupy mrzáků a nemocných před palácovou bránou v Magně, hrůzné Gilgamešovo náměstí v Babylonu. Selené znovu prožila každý detail, ale tentokrát jinak, novými očima.

"Předtím jsem nechápala," říkala naléhavě, naklánějíc se k princezně, "jen jsem používala schopností, které mi předala matka. Ale když jsem to prožívala ve snech znovu, změnila jsem se, stala jsem se někým jiným."

"Žena, která mne vychovala, princezno Rani, nebyla má pravá matka. Můj otec zemřel v noci mého porodu a řekl léčitelce, že mě čeká osud, který musím naplnit. Když jsem v deliriu viděla vize, dostalo se mi ohromujícího zjevení - ná-
212 213

hle jsem pochopila, že léčitelské posláni a má snaha zjistit, kdo vlastně jsem, nejsou dvě odlišné věci, ale nějak spolu souvisí! Poznala jsem, že léčení a má osobnost jsou spolu nerozlučně propojeny, že jedno nemůže být bez druhého. Bohové mi zjevili způsobem nepopsatelným slovy, že léčitelství a já jsme jedno, že společně vytvoříme velké dílo, pro které jsem byla zrozena."

Rani skrývala oči řasami, dívala se na Selené nepřítomným pohledem. "Je to asi," řekla tiše, "jako by léčení nevycházelo

lo z toho, co ses naučila, ale zevnitř, z tvé duše. Jako bys byla narozená k léčení."

"Ano," odpověděla Selené.

"Léčení není jen to, co děláš, ale i to, co jsi. Jako by léčení neexistovalo samo o sobě, ale bylo tvou vlastní podstatou, bez níž bys nemohla žít."

Selené na princeznu zírala.

Rani se usmála. "Viš, jaké je to dílo, pro které tě bohové připravují?"

"Já věřím," řekla tiše Selené, "že mým úkolem je shromáždit nejlepší poznání ze všech koutů světa a vzít ho tam, kde je nejvíc potřeba."

"A kde to je?"

"To nevím."

"Pak se tedy musíš vrátit domů a dělat, co je třeba. Závidím ti."

V těch posledních slovech zazněl smutek a přiměl Selené, aby se ještě jednou rozhlédla kolem, na hedvábné závěsy, zlaté lampy a pávy. Zastavila se očima na malé postavě ženy, odsouzené k životu na lehátku. "Přála byste si, abych prohlédla vaše nohy?" zeptala se. "Vím, že to dělali již mnozí přede mnou, ale snad..."

"Můžeš, mně však není pomoci."

Wulf odešel a zůstal stát u princezniny soukromé zahrady. Díval se na stromy a trávu, viděl však jen jedinou tvář, kterou měl vypálenou do svého srdce, tvář Gaia Vatinia. Selené odhrnula saténový přehoz a podívala se na malé, hnědé nohy Rani.

"Narodila jsem se v jedné z nejvyšších rodin Indie," říkala Rani a dívala se, co dělá Selené s jejíma nohama. "Když mi bylo dvanáct, otec mě zasnoubil perskému princovi. Přivezli mě sem z údolí Gangy, abych se provdala za muže, kterého jsem nikdy neviděla, stala se jednou z jeho mnoha žen a žila celý život mezi cizinci v cizím paláci. V předvečer svatby jsem dostala horečku a dlouhé dny jsem ležela. Když jsem se uzdravila, zjistila jsem, že mé nohy jsou bez života."

"Cítíte to?" zeptala se Selené a lehce štípla.

"Necítím. Princ se odmítl se mnou oženit a otec mě nevzal zpátky domů, tak mě odložili sem a zapomněli. Šest let jsem byla strašně sama, mým jediným přítelem byl Nimrod, který mě naučil číst a psát, abych měla aspoň nějaké rozptýlení. A pak, když mi bylo osmnáct, se tu objevil doktor Čandra. Přišel z údolí Gangy, mého rodiště."

Selené zvedla pravou nohu princezny Rani a přejela jí chodidlo nehtem. Prsty se ohnuly. Zdvihla levou, udělala totéž a prsty se opět ohnuly. Selené se překvapeně zarazila.

Když vrátila satén na místo, řekla jí princezna: "Sama jsi viděla. Je to onemocnění páteře, nedá se léčit. Ale děkuji ti, že jsi chtěla pomoci. Přijdeš mě ještě navštívit, než odejdeš z Persie?"

Na chodbě, když je odváděli zpátky do pokoje, Selené řekla tiše Wulfovi: "Děje se tu něco divného. Princezna Rani má nohy v pořádku. Měla by chodit."

Později si vzpomněla na doktora Čandru a uvažovala, jaký tajemný vliv má na princeznu.,.

KAPITOLA 39.,.

Selené velmi potěšilo, že se smí vrátit do pavilonu. A nejen směla. Dokonce ji tam zvali a ona byla ráda, protože tam bylo tolik věcí, které se mohla naučit.

Zatímco Wulf trávil dlouhý čas nad mapami a vyptával se dvořanů znalých severních cest na západ, Selené pobývala v čikisaka, místě, kam přinášeli nemocné, aby se o ně po-

starali. Dozvěděla se, že tohle místo není jen v paláci rado-
stí, ale existuje všude v Indii a Persii. Řekli jí, že tuto tradi-
215

ci založil dobrotivý Buddha, který učil své žáky, aby se sta-
rali o slabé a nemocné.

Dozvěděla se, že postele jsou obráceny k východu, aby
tak nemocní projevili úctu nebeským bohům, kteří tuto část
oblohy obývají; že meč u postele má zlým duchům ukázat
pacientovo odhodlání se uzdravit. Květinové věnce vyjadřují
veselost a odmítání poddat se nemoci, smích a zpěv má od-
vrátit zlé duchy, aby neusilovali o životy nemocných.

S většinou těchto doporučení Selené nesouhlasila, ale velmi
na ni zapůsobilo užívání postelí místo slamníků na podlaze,
práce odborně školených pomocníků, kteří se starali o ne-
mocné a také to, že pacienti byli na jednom místě, aby lé-
kařská péče byla nejefektivnější. Nic takového zatím v západ-
ním světě, ani v léčebných chrámech Aesculapiových nebylo.
Selené se také naučila několik exotických lékařských prak-
tik, z nichž byly některé velmi zvláštní.

Jednou odpoledne sledovala doktora Čandru, když uzaví-
ral otevřenou ránu na kůži velkými mravenci a brouky. Ne-
chal Selené, aby se podívala a dokonce k ní promluvil. "Jak-
mile kusadla brouka ránu sevřou, rychle ukroutiš tělo a dáš
si pozor, aby hlava s kusadly zůstala v ráně. Až se zranění
zhojí, odstraníš je."

Doktor Čandra měl divný hlas a když mluvil, nikdy se na
Selené nepodíval přímo. Vrhla na ni nepochopitelné boční
pohledy. Bylo pro ni velmi těžké uhádnout, co si myslí, ob-
rovský vous mu zakrýval většinu obličeje a padal až na pr-
sa. Když se nedívala, pozoroval ji, ale když na něho pohlédla,
rychle se odvrátil. Marně se mu snažila číst z očí. Byla v nich
nedůvěra? Zvědavost? Žárlivost?

Doktor byl jediným přítelem a návštěvníkem princezny Ra-
ni. Selené přemýšlela, co ti dva spolu večer dělají a proč se
doktor nikdy neobjeví, když je u princezny Selené. Byli snad
milenci? Nelíbilo se mu, že vnikla do soukromí princezny?
Stejně jako Selené zjistil, že nohy princezny nejsou nemoc-
né?

Nebyl on příčinou toho, že princezna nechodí?

Ať to bylo jakkoli, Selené poznala, že je vynikající lékař
a snažila se od něho naučit co nejvíc.

KAPITOLA 40.,

Jednou večer při mátovém čaji vyprávěla Selené princezně:
"V Babylonu jsou na Gilgamešovo náměstí přinášeni všichni
nemocní a zranění, podobně jako do vašeho čikisaka. Ale
tím podobnost končí. Nemají tam žádnou organizaci, po-
moc je nahodilá a často škodlivá. Mnozí lidé zemřou tam,
kde leží, aniž by se jim vůbec dostalo pomoci. V našich
Aesculapiových chrámech v Sýrii zaplatí nemocný knězi min-
cí a smí přenocovat v útulku. Když ho ve spánku navštíví
bůh, je nemocný vyléčen. Jestli ne, musí odejít. Bůh se mů-
že zjevit v podobě lékaře nebo kněze, ale pomáhá to jen
málo, záleží na náladě či schopnostech lékaře a nemocní
jsou vystaveni velkému riziku. Někdy odcházejí v hrozném
stavu."

"Ty tedy souhlasíš s našimi způsoby?"

"Souhlasím s čikisaka. Doma v Antiochii musela matka
k nemocnému přes celé město. Mnozí byli osamělí a nemě-
li nikoho, kdo by jim pomohl, a i těm, kteří peníze měli, po-
máhali lidé neškolení. Nemáme žádné lékařské pomocníky,
jací jsou ve vašem pavilonu. V deliriu se mi zdálo o velkém

místě, které bylo jako chrám nebo palác. V mé mysli promluvil hlas, snad jsem jen slyšela vlastní horečnaté myšlenky: alabastrové stěny bíle zářily na slunci."

"Co to znamená?"

"Nejdříve jsem myslela, že jsem zahlédla budoucnost, místo, které jednoho dne navštívím. Když jsme pomohli Nimrodovi a přivedli nás do paláce, myslela jsem, že je to místo, které jsem viděla. Ale už si to nemyslím. Asi je to jen idea, nikoli opravdové místo. A když jsem pak uviděla pavilon a dozvěděla se o vašich čikisaka, napadlo mě, že jednou postavím v Antiochii vlastní čikisaka, kde se nemocným dostane péče a léčení. Myslím, že to bude jako útulek, útulek pro slabé a nemocné, přístřeší pro poutníky na cestě za zdravím." Rani vzdychla. Jakou má tahle žena tížádost! Jak je šťastná, že ji může svobodně naplnit! A jak jinak by se vyvíjel můj život, kdybych se narodila v jejím světě místo svého. Závíděla jí.

216 217

Úder hromu obrátil tváře žen k terase. Začal padat drobný říjnový déšť.

Selené odložila šálek, vstala a přešla k hedvábným závěsům. Za jejími zády se princezna zeptala: "Kdy odcházíte?"

"Zítřka."

"Našli jste dobrou cestu?"

Selené se neohlédla, mluvila obráceně k dešti. "S Wulfem se připojíme ke karavaně muže jménem Gupta. Dobře zná cesty Arménie a platí horským banditům za ochranu. Slíbil, že se bezpečně dostaneme k Černému moři."

"A dál?"

Selené se ještě chvíli dívala do deště, pak se obrátila k princezně. "Na pobřeží Kappadokie si Wulf najde loď přes moře k řece Dunaj. Já se obrátím na jih cestou přes Kilikii. Než přijde jaro, budu v Antiochii."

Dvě ženy se na sebe dívaly. "Budeš mi scházet," řekla Rani. "Vy mě také..."

Princezna musela uhnout pohledem. Napadlo ji, aby se pokusila Selené přemluvit, aby v Persii ještě chvíli zůstala, ale věděla o Andreasovi, o růži ze slonoviny, která je klíčem k Seleninu osudu a znala přísahu umírající ženě, že svůj osud bude následovat. Rani nemá právo zdržovat ji od plné a slibné budoucnosti. Rani budoucnost nikdy neměla, předtím ani nyní. V hodině, kdy se narodila jako dívka, o ní bylo rozhodnuto - vdá se, bude mít děti a bude žít v nevědomosti a bez vzdělání.

Kdysi dávno Rani svůj osud proklínala. Ale roky zmírily její hořkost a naučila se být vděčná za to, co má. Přestože neměla manžela ani děti a byla pro tuto část světa jen neužitečné, dokonce politováníhodné stvoření, přesto žila, mohla číst knihy a hovořit se vzdělanými lidmi. Příchod Selené však oživil starý hněv a pocit křivdy. Rani, odsouzená k životu na lehátku, znovu proklínala společnost, ve které se narodila.

Pomyslela si: Neměla jsem pravdu, Selené není tím, koho hvězdy předpověděly. Ta doktora Čandru neodvede...

Obě ženy mlčely, princezna ležela na svém lehátku, Selené stála a dívala se do deště. Byly tu spolu, ale jejich duše si byly na míle vzdáleny. Rani už cítila lítost z odchodu své nové přítelkyně a Selené vnitřně bojovala s těžkým rozhodnutím, které ji čekalo.

Já nemohu odejít s Wulfem, myslela si zbědovaně. Ještě včera jsem s ním mohla odejít do Arménie, ale dnes je všechno jinak.

Selené se otočila a podívala se na Rani, zvažovala, zda má své tajemství princezně svěřit a požádat ji o radu. Za těch několik týdnů, co ji znala, se naučila ocenit její moudrost a klidnou sílu. Byla zajatcem svého těla a musela tu žít tolik let sama! Jedině žena velké vnitřní síly to mohla dokázat s takovou důstojností a samozřejmostí. Jaké to asi bylo? Selené uvažovala a prohlížela si skloněnou hlavu princezny, uzel černých, šedivějících vlasů na jejím krku. Jaké to asi bylo, žít třicet let v těchto pokojích, s jediným návštěvníkem doktorem Čandrou?

Čandra...

Znovu se ten záhadný malý muž vplížil do jejích myšlenek. Tichý a nenápadný, ale přesto se její mysl kolem něj stále točí jako mřina kolem plamene.

Co jí na něm vadí? Za celou dobu s ní sotva promluvil.

Tušila, že je pod jeho důstojnost, aby oslovil ženu, jako je ona - cizinku, nízkého původu. A přesto vycítila, že se o ni zajímá. Kdykoli byla v pavilonu, byl tam i doktor. Stále stranou a pozoroval ji. A téměř každý večer, když přišla za princeznou, zeptala se jí Rani na něco, co ve dne dělala s nemocnými, co doktor Čandra sledoval a oznámil princezně.

Jako tenkrát ráno, když se "dotkla" Nimroda.

Zranění na hlavě se mu dobře hojilo, ale od ležení v posteli se mu plíce zalily vodou. Astrolog kašlal, chrčel a v prsou mu hrozivě hvízdalo, žádná snaha lékařů a jejich pomocníků mu nepomáhala. Když léčení k ničemu nevedlo, navrhla Selené, že zkusí svůj "dotek" a dodala, že nepomáhá pokaždé, ale nikdy neuškodí.

Postavila se tedy k astrologově posteli, vztáhla ruce a zažehla v mysli představu plamene. Rukama pohybovala nahoru a dolů podél těla. Její "dotek" měl na Nimroda uklidňující vliv. Přestal lapat po dechu, hvízdavý dech se zlepšil, plíce za několik dnů vyschly a on se začal zotavovat.

Doktor Čandra její "dotek" pozoroval a princezna se na to večer zeptala. Selené viděla, že se princezna o léčení živě zajímá, měla o lékařství překvapující znalosti. Jednou odpoledne přivedli do pavilonu ovci a jeden z pacientů jí dýchl do nozder. Pak ovci zase odvedli. Večer se o tom Selené zmínila Rani a princezna jí řekla: "Je to způsob, jak určit druh choroby. Ovci odvedou do chrámu a porazí, z jejích jater pak určí, jakou chorobou pacient trpí."

"Víte toho o léčení hodně," řekla ten večer Selené. Princezna se podívala stranou a jen neurčitě odpověděla: "Mým jediným přítelem je lékař."

Ted' se Selené vrátila od vyhlídky a princezna Rani se jí zeptala: "Odejdete s Wulfem v tom deštivém počasí?"

"Musíme jít, abychom se vyhnuli největšímu sněžení." Selené zvedla svůj šálek, na chvíli ho přidržela ke rtům a opět ho postavila na stůl. Tiše řekla: "Rani, mám starost."

"Copak je?"

Selené odpověděla: "Čekám dítě."

Rani se na ni překvapeně podívala a potom jí stiskla ruku. "Bohové ti požehnali, má milá! To přece není důvod ke

Smutku!"

"Ale je. Nechápete? Nemohu odejít s Wulfem! Ted' se nemohu vydat na cestu!"

Úsměv princezny se změnil v zamyšlení. "Ovšem. Samozřejmě. Co říká Wulf? Odloží nyní cestu?"

"Ještě jsem to Wulfovi neřekla."

"Proč?"

"Protože jestli mu řeknu, že jsem těhotná, zůstane tady. Neodjede s Guptou."

"Můžete tady počkat, až se dítě narodí."

Selené zavrtěla hlavou. "Je to namáhavá cesta a dítě by nás zdržovalo. Museli bychom čekat v Persii, dokud nebude dost silné, aby ji vydrželo. A co potom? Kam bychom šli? Co bychom byli za rodinu? Wulf má svou rodinu v Germánii, má tam ženu a syna, ke kterým se musí vrátit. A já musím zpět

do Antiochie k Andreasovi. Jak bychom my dva s dítětem žili? Nemělo se to stát, Rani. Wulf a já jsme nikdy nechtěli zůstat spolu navždycky."

Rani zabořilo srdce, když v očích přítelkyně uviděla slzy.

"Tak mu nic neříkej," radila jí něžně. "Bude to lepší pro vás oba. Musíš se na něco vymluvit a trvat na tom, aby odešel sám."

"Jak mu to mám zatajit?" šeptala Selené. "Takovou věc! Má právo to vědět!"

Na tvář Rani padl stín, když si pomyslela. Tajemství. Sama nesu své strašné tajemství už třicet šest let a zná ho jen jediná bytost. Nimrod. Nimrod ví...

Selené řekla: "Bylo by ode mne sobecké, kdybych o dítěti Wulfovi řekla. Vím, že by zůstal se mnou. Vím, že by neodešel z Persie. Ale on jít musí, musí se vrátit k lidem, kteří ho potřebují. A já se musím vrátit do Sýrie a najít Andrease. Miluji Wulfa, Rani, ale Andreasovi jsem zaslíbena tělem i duší. Jsou to dva různí muži, já je oba miluji, ale každého jinak. Wulf se mnou sdílel mé vyhnanství, zachránila jsem mu život a on zachránil můj. Pouto mezi námi je jedinečné a vzácné. Ale každý máme jiný osud. Ach Rani," vzdychla Selené, "co mám dělat?"

Princezna však neodpovídala, dívala se s úžasem na Selené, jako by ji něco napadlo. Když se jí konečně vrátila řeč, vycházel z ní jen šepot: "Bohové, tak jsi to přece ty..."

Selené se na ni nechápavě dívala.

"Ty budeš konec doktora Čandry," šeptala chvatně Rani.

"Co budeš dělat, až se ti narodí dítě, Selené? Kam půjdeš?"

"Do Antiochie. Jakmile bude dítě dost silné, půjdu jižní cestou. Lašinci vojáci nehledají samotnou ženu s dítětem..."

"Vezmi mě s sebou!"

"Vás? ..."

"Vezmi mě s sebou na západ, Selené! Nech mě utéct z toho vězení! Chci vidět svět. Chci poznat tvůj svět! Selené, poslyš," Rani mluvila překotně, oči jí hořely vzrušením. "Nimrod předpověděl, že do paláce přijde čtyřoká bytost a ukončí zde pobyt doktora Čandry. Ty jsi ta bytost, Selené. S dítětem uvnitř máš čtyři oči!"

220 221

Selené byla zmatená. "Co já mám společného s doktorem Čandrou?"

"Chceš odtud odejít? Když já odejdu s tebou, pak skončí život doktora Čandry a proroctví bude naplněno!"

"Já vám nerozumím."

Rani zatleskala a objevila se Miko, stará chůva. Princezna jí řekla několik slov v jazyce Parsi a Miko se zatvářila velmi překvapeně. Rani se obrátila k Selené. "Povím ti tajemství, které kromě Nimroda a mých osobních otroků nikdo nezná." Selené se udiveně dívala na uzlík šatů, se kterým se vrátila Miko. Položila ho na stůl vedle princezny a s nechápavým výrazem zmizela. Náhle Rani odhodila svou saténovou přikrývku a položila nohy na zem.

"Tady je doktor Čandra," řekla princezna a vzala uzlík. Rozvázala látku a překvapená Selené spatřila šaty, které znala

z pavilonu - broskvově zbarvený hedvábný kabátek, turban - a mohutný černý vous.

"Podívej," Rani si přidržela falešný vous u obličeje. "Už chápeš?"

Selené se rozzářily oči. "Vy?" řekla. "Ty jsi doktor Čandra?"

Rani vstala, odhodila falešné vousy na lehátko a šla k závěsům.

"Vždycky jsem chtěla léčit, už od doby, na kterou si ani nedokážu vzpomenout," řekla princezna a dívala se na drobné kapky padajícího deště. "Už jako malé dítě jsem se chtěla starat o poraněná zvířata. Nikdy jsem se nesmířila s nespravedlností světa, do kterého jsem se narodila, světa, kde žena není hodna důstojnosti povolání lékaře."

"Byla jsem hrozně umíněná. Vždycky jsem se s otcem hádala. Chtěla jsem studovat na jedné z velkých lékařských škol v Madrásu nebo Pěšaváru, ale on o tom nechtěl ani slyšet. Díval se na mě, jako bych chtěla létat! Když mi oznámil, že pojedu do Persie a vdám se za prince, zamkla jsem se v pokoji a chtěla jsem umřít hlady. Bylo mi dvanáct a věděla jsem, co chci v životě dokázat."

Rani se obrátila a usmála se na Selené. "Vdát se za tlustého prince a rodit mu děti, to jsem nechtěla."

Selené očarovane naslouchala. Když jí teď princezna svěříla, že minulých třicet let žila jako dva lidé - jeden z nich byl doktor Čandra - jednotlivé střípky hádanky se poskládaly do nového obrazu: to, že Rani toho tolik věděla o léčení, že znala všechny podrobnosti o práci Selené v pavilonu i proč se s doktorem u princezny nikdy nesetkala a proč s ní doktor Čandra téměř nepromluvil.

"Dávala jsem si pozor, aby mě nikdo neviděl v obou mých podobách," vysvětlovala Rani. "Ti, kteří pracovali s doktorem Čandrou, se s princeznou nikdy nesetkali. Kromě Nimroda, tebe a Wulfa nikdo celých třicet let neviděl lékaře i princeznu."

Selené teď Rani popsala své překvapení, když zkoumala její "ochrnutí" a zkoušela její nohy způsobem, který ji naučil Andreas. "Polechtáme-li u zdravých nohou chodidlo, prsty se reflexivně ohnou. Při ocnutí to nedělají, ale tvé se ohnuly. To mě překvapilo."

Selené vstala z lehátka a připojila se k Rani u deštěm zmáčené terasy. "A co se stalo, když jsi přišla sem?" zeptala se. "Nejdřív jsem se pokusila utéct," řekla princezna, její drobná, hnědá ruka odpočívala na závěsu. "Myslela jsem si, že se převléknu za chlapce a půjdu do světa. Byla jsem velmi nepokojná dívka..." Vzdychla. "Ale zůstala jsem pak až do svatby zavřená ve svém pokoji. Když už jsem nevěděla jak dál, vymyslela jsem si v zoufalství "horečku" a předstírala, že nemohu chodit. Věděla jsem, že žádný muž o mě nebude stát." Otočila se k Selené. "Tady v Persii neznají ten trik s reflexem na noze. Kdyby ho znali, asi by mě dávno prohlédli. Musela jsem vydržet tahání a štípání doktorů, až mě nakonec nechali na pokoji a zapomněli na mě. Princ se oženil s jinou a ze mne se stala Litovaná."

Její tichý hlas splynul s šuměním deště v listí a trávě na terase. Mluvila o prvních šesti letech samoty, o tom, jak se spřátelila s astrologem, který jí přišel sestavit horoskop a naučil ji číst a psát. A když jí bylo osmnáct, přišla na způsob, který jí umožnil svobodně se pohybovat po paláci.

"Pomohl mi Nimrod. Přinesl mi mužské šaty a falešné vousy a představil mě v pavilonu jako doktora Čandru. Zůstávala jsem v pozadí, dívala se a učila. Měla jsem plán, že

222 223

opustím palác jako doktor Čandra a pocestuji do velkých měst proslavených svou vzdělaností. Ale... nějak se mi to nikdy nepodařilo."

Rani pokračovala o tom, jak se jí postupně dvojí existence zalíbila - ve dne byla v paláci uznávaným lékařem a požívala všechny výhody mužů, v noci hýčkanou princeznou. "Mojí otroci posílali každého návštěvníka pryč s tím, že ve dne spím. Ve skutečnosti však ke mně přišlo jen málo lidí, zapomněli na mě. Byla jsem v ideální situaci, mohla jsem si studovat, co jsem chtěla. Měla jsem všechny věci nepřístupné ženám - knihy, nemocné v pavilonu, hvězdy v Nimrodově nebeské observatoři. Za všechno jsem zaplatila pouze jedinou cenu... vzdala jsem se normálního života ženy. Věděla jsem dávno předtím, že jestli se vydám na cestu dvojího života, musím si navždy odepřít lásku a možnost zamilovat se, být milovaná mužem a milovat jeho, mít děti. Kdyby odhalili, že jsem se vydávala za muže, potrestali by mě smrtí. Tak... Lítostně vzdychla. "Když jsem cítila, že se snad zamiluji, že doktor v pavilonu začíná být blízký mému srdci, přinutila jsem se ho nenávidět. Nikdo to nepoznal, nejméně ze všech mladý hezký doktor, které jsem tenkrát milovala. Zanedlouho odešel z paláce..."

"Proč jsi neodešla také?" zeptala se něžně Selené.

Rani se odvrátila od deště a pohlédla Selené do tváře. "Proč bych měla odcházet? Časem to bylo ideální řešení a s výjimkou oběti, o níž jsem se zmínila, mi už volání světa nescházelo. Ale nyní ho cítím, Selené, kvůli tobě! Už chápu, že jsem se tady naučila všechno, co jsem mohla, a přišel čas, abych viděla svět. Když mi Nimrod oznámil, že hvězdy předpovídají můj odchod, zachvátila mě úzkost a obavy. Přemýšlela jsem. Mám odejít? A kam? Nebo snad zemřu? A pak jsi přišla ty." Natáhla ruku a dotkla se Selené. "Připomněla jsi mi mé dávno zapomenuté naděje z dětství. Abych poznala svět."

Hnědé oči jí zvlhly. "Selené," zašeptala naléhavě Rani, "chci toho tolik vidět, tolik toho chci dokázat. Mohu se ještě hodně naučit a mohu hodně dát. Je mi čtyřicet osm let a přišel čas, abych začala žít. Selené, vezmi mě s sebou."

KAPITOLA 41.,

Selené se s Wulfem přela celou noc a nyní si měli dát sbohem.

Wulf nakonec ustoupil. Řekla mu, že ještě zůstane v Persii a na jaře půjde jižní cestou. Ale on musí jít hned, Gaius Vatinius je zpátky u Rýna a Wulf je už příliš dlouho pryč.

"Musíš letět s větrem, který vane tvou duší," řekla mu Selené, "a já musím jít tam, kam mě vede můj osud." Hádali se a pak společně plakali. Teď, když se na východě v oranžovém oparu rozbřeskl úsvit, objali se naposledy.

Selené se k němu přitiskla a myslela si: To není jen začátek nového dne, ale i začátek nového života.

"Napiš dopis Andreasovi," radila jí Rani, "pošleme ho po královském kurýrovi. Dostane rozkaz, aby ho v Antiochii vyhledal. Na jaře tu budeš mít odpověď, Selené."

Selené se tiskla k Wulfovi a plakala do jeho hrudi. Již pochovovala, že ji opouštějí ty dva společné roky; držela se ho, aby ještě cítila jeho tělo, jeho fyzickou přítomnost, která se brzy stane jen pouhou vzpomínkou.

Sladký druh z mého vyhnanství, šeptala její mysl, stále budeš se mnou, v mém srdci a v dítěti, které nosím...

KNIHA ŠESTÁ.,

JERUZALÉM.,

KAPITOLA 42.,

Dívku vedli ulicemi na provazu, ruce měla svázané za zády. Rozzlobený dav se táhl za ní a po cestě sbíral kamení.

Selené najednou pochopila, co se tu chystá, zastavila se a rozhlédla se kolem. Kde jsou?

S rostoucí úzkostí pátrala přelidněnou ulicí po dvou povědomých postavách, po šedivé hlavě Rani a po žlutohnědých kudrnách Ulriky. Od chvíle, kdy vstoupily do Jeruzaléma, se jí už poněkolkáté v rušných ulicích ztratily a Selené začínala mít obavy. Nelíbilo se jí tohle hlučné, přelidněné město a proměnlivá nálada zdejších lidí ji děsila.

"Rani!" Konečně je zahlédla. "Ulriko! Tady jsem!"

Rozděloval je dav, který sledoval vláčenou dívku. Selené jim ukazovala, aby zůstaly stát a pokusily se vtisknout do dveří za nimi, ale s hrůzou viděla, že lidský proud je strhává dál. Ne! Myslela si Selené. Tohle Ulrika vidět nesmí!

Selené, Rani a Ulrika se do města vmáčkli se zástupem, proudícím Damašskou branou. Jarní obřady přilákaly do Jeruzaléma množství lidí. Za městskými branami zbarvilo nádherné jaro celou Judeu sytými barvami. Krajina rozkvetla divokými tulipány, žlutými krokusy a dokrvava rudými sasan-kami, osadníci roubovali stromy v sadech, kvetla réva a na fíkovnících visely zelené plody. V ulicích města se však mačkali poutníci, hostince a taverny se naplnily, rostly vášně a nervozita stoupala, nálada byla bouřlivá.

Co asi provedlo to děvče, uvažovala Selené, že ho takhle táhnou ulicemi?

Zkusila se protáhnout davem k Rani a ke své dceři, ale zlostný val neprorazila. K jejímu zděšení jí někdo strčil do ruky kámen.

"Rani!" znovu zavolala, dav ji však málem porazil, valil se ulicí dál, až se vyřítil na malé náměstí. Ještě zahlédla hlavu Rani, pak se jí ztratila a Ulrika také.

Zástup hněvem zkřivených tváří se rozlil na malém, sluncem ozářeném prostranství, dívku odtáhli ke vzdálenější zdi.

"Ne," šeptala Selené a snažila se probojovat lisem těl. Z ramene jí málem servali léčitelskou skříňku, přehodila si ji před

228 229

sebe a sevřela na prsou. Ve výhledu jí bránily hroící ruce, tváře a ramena lidí kolem. Rani zmizela a Ulrika s ní.

Na okraji zástupu, v prostoru kolem spoutané dívky někdo k davu vykřikoval. Zaslechla slova "děvka", "hříšnice" a "zrádce", lidé na to odpovídali křikem. Strachem zděšená, Selené zdvojnásobila své úsilí, aby dceru uchránila před tím, co se tu stane. Ale těla mužů a žen, dokonce i dětí, byla namačkaná příliš těsně a Selené uvěznila.

Proti své vůli se obrátila k otevřenému prostoru a viděla mezi hlavami ostatních sklopenou hlavu nešťastné dívky. Je to ještě dítě, pomyslela si Selené.

Muž, který k davu mluvil, vykřikl na závěr slova zatracení, Selené sotva porozuměla něčemu o "zákonu" a "písmu". Zděšeně viděla, že se muž připojil k davu.

Neschopná pohybu, stále mačkaná davem a s rozevřenýma očima spatřila první kámen. Dívku, stojící se svěšenou hlavou a rukama svázanýma za zády, nezasáhl. Další kámen ji udeřil do ramene, ani se nesnažila uhnout.

Vylétly další kameny. Mnohé dopadly vedle, nebo dívku jen škrábly a Selené náhle pocítila smrtící chlad, kterým se

naplnil horký jarní den. Uviděla křehkou starou ženu na kraji zástupu, jež hodila kámen dívce přímo do obličeje. Staře- ně plál v očích oheň, bílé vlasy pod závojem jí padaly do tváří, na kterých byl škleb bolesti nebo snad radosti. Děšť kamení zesílil. A děvče kleslo na kolena. Na čele jí vyrazil pramen krve.

"Děvka!" křičel dav. "Zrádkyně!"

Když už si Selené myslela, že bude s dívkou konec, že ji zasáhne osudný kámen, vyrazili z boční ulice dva římští vojáci. Jejich meče se zableskly na slunci, rudé pláště zaválaly. Chránili se štíty proti přívalu kamení a křičeli na lidi, aby přestali. Ale dav se rozlítit ještě víc. Zástup se na ně vrhl, ale pak zase před jejich meči ucouvl.

Selené se zoufale rozhlížela, kde je Rani s Ulrikou. Přímohmatatelně cítila nenávist rozvášněného davu.

Jeden z vojáků se zapotácel a zaštitil dívku vlastním tělem. Na ruce měl šrám od ostrého kamene. Jeho druh bojoval s davem sám a ztrácel půdu pod nohama.

Vtom kolem sebe viděla Selené rudé pláště. Všude se míhaly meče a štíty, lidé v panice utíkali a křičeli. Selené uhýbala, snažila se, aby ji neporazili a hledala Rani s Ulrikou. Pak ji dav mužů a žen, řítících se jako divá zvěř, přitiskl ke zdi.

Římané si proklestili cestu jako stezku v džungli a náhle bylo malé náměstí nepřírozně tiché a prázdné.

"Ulriko!" vykřikla Selené, když spatřila Rani s dítětem vystupovat z dveřního výklenku.

"Mami!" Děvče s vlajícími medovými kadeřemi přelétlo náměstí a rukama se chytilo kolem Selenina pasu. Rani k nim pomalu kulhala.

"Jsi v pořádku?" podívala se Selené na dceru.

"Ano, mami!" Tváře Ulriky byly jasně červené a světle modré oči zářily vzrušením. Selené si oddechla úlevou. Dítě toho moc nevidělo a nepochopilo, co se tu odehrávalo.

Ohlédla se po Rani a uviděla, že její přítelkyně kráčí náměstím k dívce, která stála u zdi a hystericky nařikala. Jakmile ji zbavili pout, vrhla se k vojákovi, ležícímu v bezvědomí na dlažbě. Selené vzala Ulriku pevně za ruku, přešla k nim a poznala vojáka, který dívku chránil vlastním tělem. Přílba mu spadla a na hlavě měl ošklivé zranění.

"No tak, no tak, děvče," konejšil dívku jeden z vojáků, šedovlasý veterán. Snažil se ji odtáhnout od padlého kamaráda.

"Je mrtvý!" nařikala. "Cornelius je mrtvý!"

Rani už byla u nich a klekla si k vojákovi, aby ho prohlédla. "Ale ne, není mrtvý," řekla aramejsky se silným cizím přízvukem. "Potřebuje ale okamžitě ošetření."

"My už se o něj postaráme," řekl veterán přátelsky a zamával na dva vojáky, aby se zraněným pomohli.

"Pomůžeme vám," nabídla se Selené a sklonila se k hysterické dívce, aby ji uklidnila.

"Není třeba. Nestarejte se, my už Cornelia dáme do pořádku. Hej, vy dva, tak jdeme."

Nařikající dívka chtěla jít s nimi, ale veterán ji jemně odstrčil a Selené s Rani ji vzaly za ruce a odvedly k malé nádrži u boční ulice. Omyly jí rány a namazaly je mastí. Když

se vzpamatovala, dozvěděly se, že se jmenuje Elizabeth a je zamilovaná do Cornelia, toho raněného vojáka.

"Ale přišli na to," řekla nešťastně a dotkla se skvrn od krve na šatech. "Nemají právo tohle mi udělat. Tohle není psáno v Zákoně, neudělala jsem nic špatného. Ale oni nenávidí

Římany a myslí si o mně, že jsem zrádce."

Doprovodily ji domů, bydlela nedaleko od náměstí. Když byly u dveří, pozvala je dovnitř. "Byly jste na mě hodné.

A chtěly jste pomoci Corneliovi."

Ale Selené se podívala, kde stojí slunce a řekla: "Děkujeme, ale musíme hledat nocleh. Přišly jsme do Jeruzaléma teprve dnes."

"Ach, dnes nikde nocleh nenajdete!" řekla Elizabeth. "Když jsou Přesnice, nikde není místo. Rozhodně ne pro vás tři. Prosím, zůstaňte tady, mám doma místa dost. Bude to pro mne čest."

Selené nemohla odmítnout. Odpoledne ubývalo, Ulrika už byla ospalá a Rani bolela noha, kterou jí někdo v davu pošlapal.

Dnes ráno nechali své cestovní vaky u Damašské brány u karavany odpočívající před cestou do Caesareje a Elizabeth nyní zaplatila dvěma hochům od sousedů, aby vaky přinesli. Selené připravila prostou večeři z chleba, sýra a oliv. Rani zatím prohlédla Elizabethina zranění, nasypala na ně chlebovou plíseň a ovázala je čistými obvazy. Uvařila jí také uklidňující čaj z jetelového květu. Ulrika byla zvyklá na nocování pod cizí střechou u neznámých lidí. Sedla si do kouta vedle tkalcovského stavu a klidně si tam hrála s panenkou.

Uprostřed večeře začala Elizabeth plakat. Rani jí položila ruku kolem ramen a Selené se zeptala: "Nemáš nějakou přítelkyni, pro kterou bychom mohly poslat?"

Elizabeth je překvapila rozhodnou odpovědí: "Jistě, mám dost kamarádek! Žiju tu sama od chvíle, kdy matka umřela, ale domek je můj a tkaním si dost vydělám. Přítelkyní mám hodně. Naproti Rebeku, kousek níž Ráchel, také rabinovu ženu..." tvář jí zrudla hněvem. "Ale některá z nich to na mě řekla! Řekla jim o Corneliovi!"

Opět propukla v pláč. Chvilí naříkala a pak se trochu uklidnila. "My nejsme milenci. Ať jim mé tajemství prozradila kterákoli, lhala. Potkala jsem Cornelia na tržišti a moc se mi líbil. Dívala jsem se na něj a on se díval na mě. Začali jsme spolu chodit na procházky za město a dávali jsme si dobrý pozor, aby nás nikdo neviděl. Ale jedna z těch, co si říká kamarádka, nás musela vidět, protože mi najednou všechny začaly radit, abych se s ním rozešla. Ale my přece nejsme milenci! Vždyť jsme se ještě ani nepolíbili! Ale lidi jsou zlí. Mé kamarádky se obrátily proti mně. Říkají, že Římané jsou dobyvatelé a naši nepřátelé. A že když jsem se spřátelila s Corneliem, zradila jsem svůj národ."

Elizabeth si osušila oči a řekla: "Proč láska tolik bolí!"

Selené najednou nemohla polknout. Odložila chléb a dívala se do hrubé desky stolu.

Proč láska tolik bolí?

Znovu se jí sevřelo srdce, když pomyslela na Andrease.

Konečně se vrátila do Antiochie...

Elizabeth si zvědavě prohlížela své hosty, podívala se na Ulriku, krásné děvčátko s očima barvy dlouhého letního dne. Zdála se jí zvláště tichá a melancholická.

"Máte hezkou dceru," řekla Elizabeth Selené a ve tváři měla psanou otázku, kterou Selené viděla už mnohokrát za sedm let, co opustily Persii.

"Otec Ulriky zemřel, než se narodila."

Říkala to tolikrát, že tomu už téměř věřila. Pravda byla, že Wulf odešel před více než devíti lety z Persie, aniž tušil, že je Selené těhotná. Ale pravdu neřekla nikomu. Ani Ulrice.

Při vyslovení známých slov se jí vybavila vzpomínka.

V městě Petra, kde se zastavily na cestě do Jeruzaléma, při-

běhla jednou Ulrika domů s pláčem. Sousedův chlapec se jí posmíval, nazval ji bastardem.
"Říkal, že bastard nemá otce," naříkala Ulrika, "a protože já nemám otce, jsem bastard."
Selené dítě objala a řekla: "Neposlouchej, Ulriko, co říkají druzí, mluví z nich nevědomost. Ty přece otce máš, ale on zemřel a nyní je s Bohyní."
232 233

Rani, uhlazující na stole kuličky pilulek, se na Selené tázavě podívala. Kdy už jí řekneš pravdu? ptal se její pohled. Když byla Ulrika maličká a začala se na všechno vyptávat, naučila ji Selené všechno, co o Wulfově národu znala. Ulrika se dozvěděla o Stromu života a Zemi ledových obrů, o Středozemí, kde vládne Ódin. Dozvěděla se, že dostala jméno po své germánské babičce, která byla vědmou-ságou kmeny a že jméno Ulrika znamená "síla vlka". Dozvěděla se také, že její otec byl princem svého národa.
Ale to bylo vše, co Selené dceři pověděla. "Jak jí mám vysvětlit, proč tu její otec není?" řekla tenkrát v Petře Rani, "jak jí mohu říci, že odešel domů, že má jinou rodinu? Jak můžu to dítě pochopit, že se o ní nesměl dozvědět? Nenáviděla by mě za to, že jsem ho nechala odejít. Nepochopila by, proč jsem to musela udělat. Zatím je lepší, když si myslí, že zemřel. Řeknu jí pravdu, až bude starší."
"A kdy to bude?" zeptala se Rani a nebyla si jistá, jestli Selené opravdu dělá to nejlepší.
Kdy to bude? ptala se Selené sama sebe, když teď pomáhala s Elizabeth uklidit stůl a odnést talíře. Rozhodně ještě počká. Ulrice je teprve devět. Až přijde její Den odívání, až jí bude šestnáct, pak jí řekne pravdu.
Ulrika se však nepřestávala na otce vyptávat, byla tím v poslední době úplně posedlá. Selené už začínala uvažovat, zda neměla říct dceři pravdu tenkrát v noci v Petře. Také by to mohla udělat dnes večer, tady v domě Elizabeth. Ulrika si začala otce idealizovat. Selené si uvědomila, že se v mysli dítěte stal z Wulfa bůh-hrdina. Ulrika se nemohla nabažít vyprávění o jeho dobrodružstvích. Snad by se pro ni stal lidštějším, uvažovala Selené, kdyby znala Ulrika pravdu. Snad by ho pak tolik nezbožňovala.
Ale neodpustila by mi, že jsem ho nechala odejít...
Selené naslouchala tiché noci za zdmi Jeruzaléma a přemýšlela, zda se Wulf vrátil do svých lesů a našel svou ženu a rodinu, zda se konečně střetl tváří v tvář s Gaiem Vatiniem a naplnil tak svoji pomstu.
"Odkud přicházíte?" zeptala se Elizabeth a přinesla poháry vína.

"Přišly jsme z Palmýry," řekla Selené, vděčná za víno a pohodlí v domku Elizabeth po dlouhé cestě pouští. "A předtím... z Persie."
"Z Persie?" podivila se Elizabeth. "To je na druhém konci světa!"
Ano, je to tak, pomyslela si Selené. Na míle daleko, celou věčnost. Už je to téměř deset let, kdy utekla po řece z Babylonu a vkročila poprvé na půdu Persie.
Selené stále snila o návratu. Toužila po něm, všechny své naděje a plány spojila se dnem, kdy zase spatří Antiochii.
"Přišly jste do Jeruzaléma na Svatý týden?" zeptala se Elizabeth.
"Ne," řekla tiše Selené. "Jeruzalém je jen zastávkou na naší pouti. Putujeme už sedm let."
"A kam jdete odtud?"
"Do Egypta."

"A co budete dělat v Egyptě?"

Ve tváři Selené se objevil nepřítomný výraz. Opravdu, co budou dělat v Egyptě?

"Hledám svou rodinu," řekla zdrženlivě. "Narodila jsem se v Palmýře, ale moji rodiče přišli z Alexandrie. Doufám, že se mi tam podaří najít po nich nějakou stopu." A najít Andrease, dodala v duchu.

V srpnu před sedmi měsíci se Rani a Selené vydaly do Palmýry. Bylo to téměř na den přesně třináct let od útoku na karavanu a únosu Selené do Magny. Vyptávaly se v Palmýře a neuvěřitelně šťastnou náhodou narazily na muže, který si vzpomněl na Římana s těhotnou ženou a osudnou větrnou noc před sedmadvaceti roky.

Muž si vzpomněl, protože aristokratický Říman s ženou v porodních bolestech přišli s karavanou z Alexandrie a vstoupili do hostince jeho otce. Hostinský jim ukázal cestu k domku léčitelky na předměstí a dal jim ze své stáje dva osly. Když se Selené s Rani divily, že si Palmýřan zapamatoval tak bezvýznamnou věc tak dlouho, muž jim řekl: "Brzy potom, co Říman s ženou odešli, se objevili v hostinci vojáci a chtěli vědět, kde ti dva jsou. Otec jim pověděl o léčitelce a jeden z vojáků mě chytil a nakázal mi, abych je k ní dovedl. Byl 234 235

jsem tenkrát ještě malý chlapec a hrozně jsem se vyděsil. Dovedl jsem je k domku léčitelky, pak jsem se schoval a pozoroval jsem všechno oknem. Vojáci Římana chladnokrevně zabili a ženu odvěkli. Proto si na to dodnes vzpomínám."

Vojáci odvedli ženu s dítětem živé, řekl Palmýřan. Co se stalo s léčitelkou, to nevěděl.

"Nebudu mít klid," obrátila se Selené k Elizabeth, očarovane naslouchající ve světle lampy, "dokud nevypátrám, co se stalo s mou matkou a mým bratrem, dvojčetem. Musím se dozvědět, zda žijí nebo zemřeli. A chci zjistit, kdo je má rodina, jaké jsem krve. Možná to byli aristokraté..."

"A nezůstalo vám po nich nic?" zeptala se Elizabeth. "Nemáte žádnou památku na rodinu?"

"Kdysi jsem měla," odpověděla tiše Selené, "ale darovala jsem to..."

Po narození Ulriky se Selené s Rani zdržely v Persii ještě dva roky, nejdříve kvůli epidemii, znemožňující vycestovat z krajiny a později kvůli odpovědi od Andrease, kterou měl přinést královský kurýr.

Když se kurýr na jaře do Persie vrátil, oznámil jim, že Antiochii prohledal, ale lékaře jménem Andreas nenašel. Dokonce ani neobjevil nikoho, kdo by o něm věděl. Dopis vrátil Selené neotevřený.

Elizabeth ty ženy přitahovaly. Vypadaly jako obyčejné cestující v dlouhých lněných šatech a pláštěnkách, které kryjí hlavu a obličej. A jako všichni lidé na cestách měly u pasu přivázanou vydlabanou a vysušenou tykev s kamenem, která se ponoří do studny pro vodu. Obě měly v opasku malou dýku a Elizabeth předpokládala, že tam mají i váčky s penězi. Ale tím jejich podobnost s ostatními ženami končila. Elizabeth nemohla ovládnout zvědavost. "Jak je možné, že takhle volně cestujete?"

"Jsme léčitelky," vysvětlovala Rani. "Dokážeme si na cestu vydělat." Že je velmi bohatá, o tom se nezmínila. Rani opusťla palác radostí a vzala s sebou veškeré své bohatství. Teď ho měly zašité v lemech šatů a nosily ho v kozích kůžích, vypadajících jako měchy na vodu.

"Léčitelky!" divila se Elizabeth. "Proto máte ty vzácné léky

a pomohly jste mi." V očích se jí kmitla závist. "Můžete si jít

kam chcete a všude jste vítány."

Ano, pomyslela si Selené. Kamkoliv půjdeme... Ona nebude mít klid, nebude mít místo, kterému by říkala domov, dokud nenajde Andrease.

Z Antiochie zamířily s Rani do Palmýry. Hnala je malá naděje, že ještě po třinácti letech tam Andreas zůstane. Když ho v Palmýře nenašly, Selené věděla, kam musí jít dál - do Alexandrie, kde je slavná Lékařská škola, do které Andreas chodil. V Alexandrii začaly jeho cesty po mořích a Selené doufala, že Alexandrie ho přivábila nazpět.

Selené opět viděla ruku bohů řídící její cestu. Není přece náhoda, že odpověď na její otázky - kdo je ona sama a kde je Andreas - leží v jediném místě. S každým novým dnem, s každou další milí pouti si byla Selené jistější, že jí horečnatá vize před deseti roky předpověděla pravdu, že její osud a poslání léčitelky jsou nějakým nevysvětlitelným způsobem spojené.

To putování už přece musí skončit! Bohové jistě vidí, jak velké bohatství vědomostí s sebou Selené nese, co všechno už poznala na své nekonečné pouti!

Když opouštěly Persii, chtěly s Rani jít přímo do Antiochie, ale na cestě je čekala mnohá zdržení a překážky. V jednom městě bylo sucho, v druhém karanténa, pak jim všechny cesty uzavřela pohraniční válka a Ulrika dostala zápal plic - jejich cesta na západ se protáhla na dlouhých sedm let. Selené s Rani však nezůstaly nečinné, v každém městě, vesnici nebo oáze mluvily s lékaři, léčiteli nebo kmenovými šamany a učily se nové léčebné postupy. Cenné poznatky si zapamatovaly, pověr si nevšímalý.

Opět navštívily Gilgamešovo náměstí v Babylonu, aby si promluvily s lékaři, kteří tam přicházeli, v Palmýře hovořily s knězi chrámu Aesculapia. Před několika dny, poté co opustily Petru a přešly západní pobřeží Mrtvého moře, nocovaly v klášteře, kde se mniši starali o své nemocné bratry v malé, čisté infirmarii.

Selené je již jistě připravená. Bohové jí už určitě dovolí, aby začala svůj nový život a své dílo s Andreasem.

236 237

Rani přerušila ticho. "Musíš si teď odpočinout," řekla Elizabeth. "Dnes jsi prožila otřes, musíš spát a nechat tělo, aby se hojilo."

KAPITOLA 43.,.

Selené kulhala nahoru do podkrovního pokojíku v malém domě Elizabeth. Bolela ji noha. Po namáhavém dnu se pravičelně ozývala stará rána šípem.

Pokoj byl prosycen pachem ovčí z žoků vlny, které tam měla Elizabeth uložené, aby z nich spřádala vlákno na látku. Ulrika už spala. Ležela přikrytá pokrývkou na rohoži, stočená na boku mezi žoky.

Selené si zula sandály a lehla si k dítěti. Už brzy, maličká, bude našemu toulání konec. Budeš žít v domě a mít řádný život jako jiné děti. Brzy, už brzy...

Ulrika si nikdy nestěžovala. Vypadalo to, jako by se pro takový potulný život narodila. Ve svých devíti letech brala dlouhé měsíce cestování a krátké zastávky jako samozřejmost. Nikdy se jí nezdálo zvláštní, že žije takovým způsobem, prostě to byl život její matky a tety Rani. Ulrika nezáviděla jiným dětem, děvčatům, která potkávala v cizích městech, kde žila v domech a rok co rok měla stejné přátele. Ulrika se mohla považovat za šťastnou, protože mít tetu Rani bylo jako mít druhou matku.

Pro dítě to byl nádherný život. Prožívala stále něco vzrušujícího, stále něco nového. Lidé jí dávali dárky, zvlášť když Selené nebo Rani někoho vyléčili, a nebyla nikdy sama. Matka s tetou ji učily dělat různé věci, sbírat byliny a užívat je k léčení, a když byla bouřka a Ulrika se bála, braly ji Rani a Selené na rohož mezi sebe.

Byl to krásný život pro dítě, plný lásky, bezpečí i dobrodružství. Přesto Ulrika usínala každý večer s pláčem a Selené ani Rani o tom nevěděly.

Selené se ve tmě natáhla a ze zvyku sáhla dítěti na čelo. Děti jsou tak zranitelné, tak snadno onemocní. Ulrika dostala v Antiochii hrozný kašel, ze kterého se vyvinul zápal plic, a přestože se to stalo už před dvěma roky, Selené se o ni stále strachovala a pátrala po příznacích nemoci.

Ulrika měla čelo teplé a suché. Selené vzdychla a položila ruku na silné, pevné dceřino tělo. V devíti letech už byla Ulrika vysoká jako Rani a v dospělosti bude bezpochyby vyšší než Selené, která je sama dost vysoká. Selené věděla, že je to dědictví po Wulfovi, stejné jako oči a výrazné lícní kosti, které se jí začínaly formovat. Lidé se za Ulrikou ohlíželi. Její vlasy měly zvláštní zbarvení, nebyly úplně plavé, ale okrové jako poušť při západu slunce a modré oči měla tak světlé, že byly téměř bezbarvé. Jednou vyroste z Ulriky hezká žena, uvažovala Selené, snad bude dokonce krásná.

Může být některá matka tak šťastná? ptala se často Selené. Požehnali bohové některé ženě tak klidným a spokojeným dítětem? Myslím, že ne, řekla si pro sebe a přitiskla se k Ulrice. Netušila, že spokojenost dítěte je jen fasáda, šťastná přetvářka, skrývající tajnou bolest. Rani a Selené se stále víc věnovaly léčení a nezpozorovaly, že malá, směřující se dívka se jim pomalu vzdaluje, že dětská radost hořící v jejím srdci se už dávno změnila v tichou melancholii.

Z Ulriky se stávalo vážné, smutné a bezradné dítě.

Rani složila své šaty a uložila je pečlivě k nohám své rohože. Vzala malou sošku Dhanvantáří, hindského božstva léčení, a postavila ji na zem vedle svého polštářku. Dhanvantáří ji provázel celou cestu z Persie a jeho léčebná moc byla stále značná.

Viděla, že si Selené lehla vedle Ulriky a zavřela oči, sfoukla tedy lampu a schoulila se pod přikrývkou. Rani věděla, že ještě dlouho neusne, ne proto, že není unavená - ve skutečnosti byla vyčerpaná - ale víc než dvacet let byla zvyklá před spánkem meditovat.

Nyní se zamyslela, soustředila svou mysl na maják, který jí svítil na obzoru, zářil a volal ji k sobě. Konečně spatří slavnou Lékařskou školu v Alexandrii.

238 239

Rani už byla úplně šedivá a také už chodila pomaleji. Ale ve svém úctyhodném věku - bylo jí padesát sedm let - ještě měla dobré oči, bystrou mysl a ruce jistě jako zamlada. Věděla, že jí vidina alexandrijské školy vrací mládí, vzrušuje ji představa velkých objevů a učenosti, o kterých slýchala. Byla to ještě větší škola než ty v Madrásu a Pěšaváru, kam kdysi dávno chtěla jít studovat a prosila otce, aby jí to dovolil.

Princezna Rani se ode dne, kdy udělala první krok z paláce radostí před sedmi léty, neohlédla zpět. Teď už to mohla udělat, teď to bylo bezpečné a správné, neboť dnes je to přesně sedm let, kdy se společně se Selené a dvouletou Ulrikou vydala z palácové brány na cestu ke svobodě.

Připomněla si své něžné rozloučení s Nimrodem, jediným přítelem, kterého po dlouhých třicet šest let měla. Plakal a poprvé ji políbil. Byl to jediný polibek, který kdy od muže dostala. Na rozloučenou jí dal svou nejcennější věc - magický kámen.

Byl to tyrkys velikosti citronového plátku a přinášel štěstí tomu, kdo ho vlastnil. Kámen tajemně měnil barvu. Byl zelený, ale když štěstí ubývalo, dostal modrou barvu vejce červenky. Na jedné straně měl rezavé žilkování na první pohled připomínající dva hady obtáčející strom - univerzální symbol lékařů a léčitelů. Ale při bližším zkoumání to vypadalo jako stojící žena s rozevřenými pažemi. Copak mi nepřinesl štěstí? ptala se v tmavé a tiché noci Jeruzaléma Rani. Nejsem snad osvobozená ze svého vězení a nevidím konečně svět? Všechny sny se mi splnily, kdyby jen...

Ano. Kdyby se také splnily sny její přítelkyně, byl by život dokonalý. Ale Selené šla za prchavým přeludem, Rani se zdálo, že sleduje cíl, kterého možná nikdy nedosáhne.

Rani si přála, aby už Selené přestala hledat Andrease, aby její neklidná duše konečně našla klid. Dokud Selené bude vábíť vzpomínka na Andrease, nenajde v životě uspokojení. Pak je tu její posedlost hledáním vlastní identity, která byla ironií osudu svázána právě s Andrsem. On má slonovinou růži, dědictví narození Selené.

Rani odplovala na vlnách spánku a myslela si: Snad konečně dojde Selené klidu v Alexandrii. A Alexandrie je jen za příštím obzorem, v Egyptě.

Selené ležela ve tmě, nespala a naslouchala tichu nejsvětější noci v Jeruzalému. Znovu se vrátila do Antiochie ke zdrcující ráně, která ji tam stihla.

Jakou naději v ní pohled na Antiochii probudil! Jak jí bušilo srdce, když šla známými ulicemi, když spatřila místo, kde byl v horním městě zraněn prodavač rohoží. Jak pospíchala do blízké ulice, kde stála Andreasova vila. Ale pak...

Stála před neznámým domem a slyšela neuvěřitelnou zprávu: vila před lety vyhořela a nikdo neví, co se s jejími obyvateli stalo.

Úplně ji to zlomilo. Živila naději, že se snad královský kurýr spletl, nebo adresáta jejího dopisu vůbec nehledal, že je všechno nějaký strašný omyl a Andreas bude v tomto domě čekat, až se k němu Selené vrátí.

S těžkým srdcem odvedla dceru a Rani do chudinské čtvrti Antiochie k domku, kde vyrůstala. Chtěla, aby ho Ulrika viděla. Selené stála před malým dvorkem a téměř spatřila dva duchy, kráčející slunečním úpalem - Meru a mladistvou Selené. Překvapilo ji, jak je domek malý.

Antiochii opouštěla smutná a deprimovaná. Co tu vlastně hledala? Své mládí? Ztracený sen? Myslela si snad, že zde najde nezměněnou minulost, jak zůstala uchována v její paměti, když se všechno ostatní tolik změnilo? Co minulo, je pryč a nikdy už se nevrátí, říkala si a uvažovala, jak asi bude jednou hledět nazpět Ulrika. Jak se bude dívat na své dětství a na zvláštní odyseu, kterou prožila.

Vzpomněla si na noc před devíti lety, kdy se Ulrika narodila. Byla to chladná a deštivá březnová noc. Podle perského obyčeje se porodu účastnil zarathustrovský kněz a sám dítě vyjmul z dělohy. Selené tehdy prožila zvláštní duchovní zkušenost.

Když stahy vrcholily a zdálo se jí, že jí už musí tělo napětím prasknout, spatřila nové vize. Najednou neležela na posteli v perském Paláci radostí, ale na slavníku prostého dom-

ku. Stěny z hlíněných cihel se chvěly ve vyjícím větru, cítila jemný dotek Mery a viděla přízračnou tvář pohledného Římana, který se na ni díval s láskou a obavami. Bylo to, jako by prožívala svůj vlastní porod, byla svou matkou v malém domku na předměstí Palmýry.

Jak se to mohlo stát? Selené se tou otázkou trápila mnohokrát. Způsobila to snad její představivost, vzrušená dramatem porodu? Nebo opravdu existuje nějaké duchovní pouto, zvláštní spojení mimo čas, procházející generacemi, nějaká pradávna vzpomínka v podvědomí, která se v takové chvíli oživuje? Uviděla snad matka Selené, když rodila dvojčata, porod vlastní matky? A jestli ano, v jakém to bylo domě, v jakém městě a roce?

Selené si často prohlížela Ulriku a byla si jistá, že v její ještě nehotové tváři vidí stín podobnosti s Merou. Ale věděla, že je to nemožné, že v jejích žilách není ani kapka krve té dobré ženy. Jaká vlastně je krev její babičky? Byla to Římanka? Egyptanka? Jak se jmenovala?

Zvuk tříštící noční klid vyrušil Selené z rozjímání. Zvedla hlavu a poslouchala. Byl to ženský pláč. Zněl zdola, byla to Elizabeth.

Podívala se na Rani a pak na Ulriku. Obě byly hluboce ponořené do nerušeného spánku stáří a mládí. Opatrně vyklouzla zpod přikrývky a sešla po špičkách dolů. Elizabeth seděla uprostřed pokoje a plakala, až jí pukalo srdce. Obvaz na ruce jí rozkvetl čerstvou krví.

Selené si vzala ze stolu léčitelskou skříňku a sedla si k Elizabeth na koberec. "Poranila ses," řekla jí něžně. "Ukaž, podívám se na to."

Ale Elizabeth nařikala dál, vzlyk za vzlykem otřásal jejím útlým tělem. Plakala tak usedavě, že oči Selené zvlhly soucitem. "Ukaž, pomohu ti," řekla a odtáhla Elizabeth ruce z obličeje.

"Nechci ho ztratit!" vzlykala Elizabeth. "Mám ho ráda!"

Selené rozvázala obvaz, podívala se na ránu a sáhla do skříňky pro džbáněk. Byl v něm hojivý balzám na zranění, který vylišovala z březové kůry. Přímou do rány nasypala trochu zelené chlebové plísně, aby zabránila infekci a čistě ji

převázala. Poslouchala přitom Elizabeth, která si potřebovala ulevit od svého trápení a bolesti.

"Pošlou ho pryč," nařikala dívka. "Neposlechl rozkaz. Římsí vojáci se nesmějí plést do zvyků místních lidí."

"Ale vždyť ti lidé dělali něco hrozného, Elizabeth."

"Náš Zákon to povoluje. Římané se nemají vměšovat do výkonu naší spravedlnosti. Už ho nikdy neuvidím! Za trest ho odveli do nějakého vzdáleného místa, kam se nikomu nechce, třeba do Germánie." Zakryla si rukama obličej a znovu se rozplakala.

Selené natáhla ruku a dotkla se dívky. Z očí jí kanuly slzy za dvě milující se bytosti rozdělené krutostí osudu. Stejně jako já jsem rozdělena s Andreasem, pomyslela si a položila druhou ruku na Oko Hórovo, které již třináct let přechovávala na stejném místě. Vzpomněla si na růži ze slonoviny, ležící na prsou Andrease. Nosíš mě tam stále?

"Elizabeth," řekla Selené tiše. "Láska je nejkrásnější věc na světě. Je nejmocnější ze všeho a dokáže zázraky. Láska tvoří život. Hojí rány a dává lidem odvahu i sílu. Máš-li Cornelia dost ráda, nikdy ho neztratíš. Ale musíš ho milovat, Elizabeth. Miluj ho celým srdcem a celou svou bytostí. Musíš se lásce odevzdat celá a on se na oplátku celý odevzdá tobě, neboť na světě není nic krásnějšího a většího než láska." Hořký pláč pomalu ustával. Elizabeth zvolna utichla, ně-

kolikrát se zhluboka nadechla a otřela si oči. "On se na vojáka nehodí," řekla potichu. "Cornelius je něžný, je to snílek, básník. Nikdy jsem někoho takového nepoznala. Když jsme se setkali poprvé, bylo to... jako bych ho měla ráda odmalíčka. Chápete to, Selené?"

"Ano."

"My přece nemůžeme za to, že jsou naše národy zneprátené, že nás Římané utlačují. My chceme žít v míru a radosti a od nikoho nic nežádáme."

Selené vstala a šla do kouta ke kozímu měchu s vodou. Nalila vodu do nádoby a zamíchala do ní několik kapek oleje. Vrátila se na koberec a řekla: "Vypij to. Pomůže ti to spát."

"Jste tak laskavá," poděkovala Elizabeth a vypila vodu. "Ne-
242 243

vím, co bych si počala, kdybyste mi s přítelkyní nepomohly. Jak vám to oplatím?"

Selené se usmála. "Chtěla bych trochu vlny."

"Ovčí vlny?"

"Užívám ji na kožní nemoci. Potřebuji jen trochu. A myslím," dodala uklidňujícím tónem, "že si nemusíš dělat o Cornelia starost. V armádě se o něho už postarají."

"Ano... odnesou ho do valetudinaria. "

"Do valetudinaria? Co to je?"

Elizabeth se kousla do rtu. Hledala výraz v aramejštině, ale nenašla ho. "Tak tomu říkají Římané. Je to místo, kam dávají své nemocné a raněné. Cornelius mě naučil trochu latinsky. vale znamená zdraví."

"Kde je to místo zdraví?"

"V pevnosti Antonia."

Selené přemýšlela. O valetudinariu ještě neslyšela. Dosud si myslela, že jediné místo k léčení, které Římané užívají, jsou Aesculapiovy chrámy. Ale Elizabeth jí to vysvětlila: "valetudinarium má armáda. Je to jen pro vojáky. Cornelius mi to řekl, když tam ležel se zraněním jeho přítel Flavius. Prý je v každé pohraniční pevnosti, dokonce i v Germánii."

"A můžeš se jít na Cornelia podívat?" zeptala se Selené, a snažila se představit si dům, ve kterém o nemocné a raněné pečují vojenští lékaři.

"Ne. Do pevnosti Antonia civilisté nesmí."

"A ten přítel, který mu pomohl?"

"Flavius."

"Ten by ti nemohl říci, co je s Corneliem?"

"Flavius neví, kde bydlím. Ale... hlídá v ulici u Templu. Podívám se po něm!" Elizabeth vzala Selené za ruku. "Půjdete tam se mnou? Bojím se ven sama."

"Půjdu s tebou."

Elizabeth se rozzářila nadějí. "Zítřka? Brzy ráno?"

"Tak brzy, jak budeš chtít. Ale teď už pojď spát."

Selené si lehla na rohož vedle Ulriky a téměř okamžitě usnula. Ani si nevšimla, že dítě spí neklidně. Ruka Ulriky svírala ve spánku dřevěný kříž, který nosila na krku. Byl to kříž Ódinův. Bude to již deset let, co ho Wulf daroval Selené. Ulrika spala, ale její spánek byl nepokojný, často se ve snu obracela. Ze spánku zašeptala: "Tati!"

KAPITOLA 44.,.

Přišly na trivium, průsečík tří ulic, populární křižovatku v celém Římském impériu, kde se lidé setkávali a trávili čas ne-

závažným rozhovorem. Tady, ve stínu pevnosti, našly Flavia. Byl ještě velmi mladý. Na tvářích mu rostlo chmýří a na štíhlém těle měl špatně padnoucí bronzový krunýř. Zástupy lidí se valily po ulicích, procházely branami směrem k nádhernému novému Herodesovu templu a nevšímaly si tří žen s malým děvčetem, které se zastavily s římským vojákem. Nejdřív se od Flavia dozvěděly, že Cornelius je po zranění na hlavě stále v bezvědomí. Elizabeth se rozplakala.

"Nemohli bychom ho navštívit?" zeptala se Selené a prohlížela si masivní zdi zdvihající se nad úzkou ulicí.

"To byste musely být zranění nebo nemocní vojáci, abyste se dostaly do valetudinaria, " řekl Flavius a ukázal k východní zdi, kde se nacházelo. "valetudinarium je v pevnosti, a ta je hlídaná," vysvětloval. "Teď jsou neklidné časy. Bylo už několik pokusů o vzpouru, zvlášť támhle," pokynul hlavou směrem ke čtvrti Templu, kde sídlili penězoměnci. "Musíme dávat pozor jako jestřábi. V Jeruzalémě je hodně horkých hlav, které by na nás nejradši udeřily."

Selené pátravě prohlížela celou zeď, velkou a hrozivou, jako stěny Babylonu, které ji skličovaly před deseti lety. "Co je to za bránu?" ukázala.

"To je vchod pro civilisty. Ale aby vás vpustili dovnitř, musíte mít domluvenou schůzku s velitelem. A pouštějí tam jen ve dne."

Selené viděla, že Elizabeth pláče do svého závoje a řekla:

"Určitě se tam dá jít i jinak," a významně se na Flavia podívala. Vzpomněla, jak se neohroženě snažil chránit Elizabeth
244 245

před kamenující davem. Byl mladý a odhodlaný, jistě byl i galantní. "Chtěly bychom se na něho jen na chvilku podívat. Budeme vám opravdu moc vděčné."

Selené ho odhadla správně. Cítil se ve své zbroji hrozně důležitý a nic by ho nezastavilo, aby třem ženám nepomohl. "Je tady jedna možnost," řekl tiše Flavius a ohlédl se přes rameno. "Ale je to nebezpečné..."

Rani zůstala ráda doma s Ulrikou, zatímco Selené s Elizabeth se vydaly na riskantní výpravu. Pro Rani je tohle bláznovství a před ním končí její smysl pro dobrodružství. Ale Elizabeth je zaslepená vášní první lásky a Selené chce umíněně vidět římské valetudinarium.

Co by nás mohli Římané ještě učit? ptala se Rani sama sebe, když se ty dvě oblékaly do svých směšných převleků. Už toho víme dost, abychom mohli mít vlastní čikisaka. Pochybují, že by Římané znali něco důležitého.

Ale nechala si své názory pro sebe. Věděla, že ty dvě stejně nezviklá, a když odcházely z domu do temné noci, popřála jim štěstí a ochranu bohů.

Selené s Elizabeth odešly o půlnoci k nejsevernější městské zdi a tam čekaly, chvěly se chladem ve svých pláštěnkách. Přes svou rozlohu a množství lidí byl Jeruzalém v noci podivuhodně tichý a klidně odpočíval pod hvězdami. Selené to udivilo, než si připomněla, že je právě nejsvětější týden v roce a všichni poutníci i místní lidé ho důstojně a vážně oslavují.

Tiskly se ke zdi z dosahu lezavého březnového větru a vyhlížely tmavou ulicí, kdy se někdo objeví. Zdálo se jim, že trvá celé hodiny, než přišla první žena. Po ní se tu objevilo ještě pár dalších, choulily se k sobě a tiše se domlouvaly u brány pro civilní obyvatelstvo. Selené a Elizabeth se k nim připojily.

Žádná z žen nevěnovala nově příchozím pozornost. Vypadaly stejně jako ostatní prostitutky, byly nalíčené a měly pest-

robarevné šaty a šperky Elizabeth. Flavius jim poradil, že o půlnoci se do pevnosti pouštějí prostitutky, které navštěvují muže v kasárnách a ve vězení a před svítáním zase zmizí. Je to sice proti předpisům, ale takovou věc každý diskrétně přehlédl. Na jednu prostitutku, vysokou ženu s ostře světlými vlasy, už čekal voják přímo na strážní věži u brány. Z pevnosti přišel legionář, odemkl bránu a vpustil ženy dovnitř. "Budu na vás čekat," řekl jim ráno Flavius. "Jakmile budete uvnitř, ujmu se vás a zavedu do valetudinaria."

Následovaly ženy bránou dovnitř a Elizabeth přitom zuby cvakaly strachem. Zamkli za nimi. Teď stály u brány Šalamounovy a před nimi v bledém, přízračném měsíčním světle, hrozivě mlčel Dvůr vyvolených chráněný pilíři podloubí. Na sloupcích zábradlí byly ve čtyřech jazycích napsány znaky varující neobřezané, že sem pod trestem smrti nesmí vstoupit.

Selené se rozhlédla pochodněmi osvětleným podloubím po Flaviovi. Nikde nebyl.

Legionář odváděl prostitutky po schodech nalevo, Selené s Elizabeth váhaly, nevěděly co mají dělat.

"Kde je?" šeptala Elizabeth s očima rozevřenými strachem a vzrušením.

Selené chvíli přemýšlela, pak ji vzala za ruku a pospíchaly nahoru za skupinou žen. Vystoupily na veliké nádvoří, tiché a opuštěné, vydlážděné kameny dohladka sbroušenými nespočetným množstvím sandálů. Na druhé straně nádvoří rozeznávala Selené vyvýšené pódium, kde stála židle podobná trůnu. Tam jsou asi přiváděni vězni k soudu, uvažovala.

Tep se jí nervózně zrychlil. Kde je Flavius? Proč nepřišel? Zděšeně viděla, že je legionář vede k jasně osvětleným kasárnám, odkud se ozýval smích vojáků. Snažila se s Elizabeth zůstat pozadu. Několik mužů už vyšlo před kasárna, stáli u dveří a mávali na ženy. Prostitutky se smály, zamávaly mužům a přidaly do kroku. Čtyři se od skupiny oddělily a zmizely v podloubí.

Selené se rozhlížela rozlehlym prostranstvím a uvažovala, kde by mohlo být valetudinarium. Flavius řekl, že je u východní zdi. Teď kráčely podél ní, ale nic v okolí jí nepřipomínalo místo pro nemocné.

246 247

"Selené," vyhrkla Elizabeth, když se přiblížily ke kasárnám. Pár nedočkavců už vyběhlo, aby si mezi ženami vybrali a skupinka se rychle rozdělila.

"Tudy!" Selené táhla Elizabeth do tmy podloubí, neboť jeden mohutný voják už zamířil k ní. Slepě klopýtaly úzkou chodbou, za nimi se ozvaly výkřiky, a tak prchaly dál do hrozivé tmy.

Uběhly ve tmě kus cesty a se zatajeným dechem se přitiskly ke zdi a poslouchaly. Kolem bylo ticho. Z nádvoří se najednou neozýval ani hlásek.

"Selené!" zašeptala Elizabeth. Trásla se tak, až náhrdelník z mincí na jejím krku cinkal. "Mám strach!"

"Psst. Poslouchej. Vrátili se do kasáren. Už na nás zapomněli."

"Co když tam jsou a čekají?"

"Už ne. Poslechni mě, už nemůžeme být daleko od valetudinaria. Najdeme ho."

"Ale jak?"

Selené se zamyslela. V duchu se vrátila k ránu, kdy stály na triviu. Flavius ukázal nahoru. Tady, říkal, je valetudinarium. Ale kde?

"Kde to jsme?" zeptala se Elizabeth.

"Nevím..." Selené váhavě odstoupila od zdi a s nataženýma rukama udělala několik kroků, potom ještě pár. Pak ucítila protější stěnu. Překvapilo ji to. Chodba se rozšiřovala. Zkoumala zeď rukama, ohmatávala ji dlaněmi, až na něco narazila.

"Elizabeth," zavolala potichu, "vzala jsi křesadlo?"

Selené vytáhla pochodeň z násady, Elizabeth křísila křemem o ocílku a za chvíli měly světlo.

Selené se rozhlédla okolo a byla překvapená ještě víc.

Chodba se znatelně rozšiřovala a na podlaze byla místo kamenů široká prkna. Na vzdáleném konci chodby stály po obou stranách velkých dvojkřídlých dveří dřevěné lavice. Opatrně šly chodbou, Elizabeth se držela těsně za Selené. U dveří zůstaly udiveně stát. Do dřeva byli vyřezáni dva hadi obtáčející berlu, na jejímž vrcholu se rozevírala křídla. Byl to symbol Aesculapia, boha léčení.

Selené si oddechla. "Našly jsme to."

Otevřel jim ospalý strážný. Zíval a protahoval se a nijak se nedivil, když uviděl dvě prostitutky. Jen byl překvapený, že mu nikdo předem nic neřekl a že nedostal úplatek, který teď žádal po Selené. Dostal stříbrnou minci, krátce si ji prohlédl, aby viděl, co je na ní vyraženo a znuděně řekl:

"Musíte zmizet, než přijdou doktoři," a svalil se zpátky ke kostkám.

Elizabeth a Selené chvíli váhaly u dveří.

Před nimi byla dlouhá, jasně osvětlená hala s řadou dveří po obou stranách. Za nimi se ozývaly různé zvuky - tlumený smích, tichý rozhovor, smutná melodie na panovu flétnu a nesrozumitelné sténání. Na konci stály dvě mramorové sochy, bůh léčení Aesculapius s okřídlenou hadí berlou a římský císař Claudius.

Selené se vydala dovnitř s Elizabeth v patách. Pomalu procházely halou a dívaly se napravo a nalevo do otevřených dveří. Každé ústilo do malého pokoje se čtyřmi postelemi, všechny byly obsazené. Většina nemocných spala, ale někteří muži v krátkých nočních košilích chodili o berlích, jiní s ovázanýma rukama a nohama seděli, hovořili, proklínali osud, smáli se nebo hráli v kostky.

Elizabeth se choulila do své pláštěnky a instinktivně si stáhla do tváře závoj, ale Selené zvědavě nahlížela do každého pokoje. Zajímalo ji to, snažila se všechno si zapamatovat. Tihle čtyři mají zraněné nohy, říkala si, a tihle mají na rukou dlahy. S rostoucím zájmem si uvědomila, že pacienti jsou rozdělení podle druhu onemocnění, což předtím nikde neviděla, a okamžitě výhodu tohoto opatření ocenila.

"Hej!" ozval se za nimi hluboký hlas. Elizabeth a Selené se otočily k šedivému veteránovi, který poskakoval na jedné noze. Druhá končila pod kolenem. "Koho hledáte?" zeptal se jich.

Elizabeth se snažila odpovědět, ale nebyla schopná promluvit. Selené řekla: "Cornelia. Řekli nám..."

"Támhle," vyštěkl voják a ukázal palcem. "Mezi praštěným." V pokoji za ním vybuchla salva smíchu.

Přešli další tři pokoje, až došli k malé místnosti, kde spali čtyři muži s ovázanými hlavami. Elizabeth rázem zapomněla

na svůj strach i stud, vykřikla "Cornelius!" a vrhla se k jeho posteli.

Selené vstoupila a všechno si v pokoji prohlédla - vzdálenost mezi postelemi, voskovou tabulku na stěně u hlavy nemocného, u stěny stůl s nádobami vody, obvazy a nástroje. To je praktické, napadlo Selené. valetudinarium Páté legie bylo strohé a praktické zařízení s vojenskou organizací.

lhně pochopila, co z toho bude vhodné pro plán, který měly spolu s Rani. Klekla si u Corneliovy postele, jemně od něho odtáhla vzlykající Elizabeth, nahmatala puls, posoudila tepotu a podívala se mu do zorníček.

"Za tohle vás dnes platí, holky?"

Elizabeth zalapala po dechu, Selené se prudce obrátila. Ve dveřích stál vysoký, nakrátko ostříhaný štíhlý muž v bílém plášti. Je stejný jako valetudinarius, prostý a praktický, řekla si Selené a pomalu vstala. Když k ní přistoupil, viděla, že je také hezký.

"Kdo jste?" zeptal se. "Co to s ním děláte?"

Jeho pohled připomněl Selené, jak vlastně s růží na rtech a tvářích, modrými stíny pod očima a v rudých šatech s křiklavými náušnicemi vypadají. Náhle pocítila nepříjemné rozpaky.

Začala vysvětlovat, kdo jsou a jak se dostaly dovnitř. Dala si přitom pozor, aby nevyslovila Flaviovo jméno. Neznámý ji sledoval pozornými očima a zatímco hovořila, uvědomoval si, že je jiná než obvyklé noční návštěvnice. Je sebejistá a má důstojné vystupování. Uvěřil jí a řekl jí to.

"Jsem Magus, noční lékař," představil se. "Jak bych vám mohl pomoci?"

"Kdykoli mě ři nemocnému tep," vyprávěla u snídane Selené Rani, "zapiší to na voskovou tabulku u postele. Při dalších měřeních pak mohou porovnávat, jestli nastala změna. Římané věří, že změna tepu znamená i změnu stavu pacienta."

"To je moudré!" řekla Rani a nyní už litovala, že do pevnosti nešla také.

Seděli u stolu, na kterém Selené rozložila papyrus s nakresleným plánkem valetudinaria. "Operují jedině ráno," vysvětlovala, "když je ještě chladno a mají nejlepší světlo. Pacienty po operaci nechávají v místnosti u operačního pokoje, nedávají je zpět na oddělení."

"Proč?" zeptala se Rani.

"Pro případ, že by se rána otevřela nebo nastaly jiné komplikace. Hned je mohou vzít zpátky a ošetřit je."

Ulrika seděla tiše v koutě s panenkou na klíně a pozorovala matku s tetou. Hlavami u sebe něco kreslily na stole a zdály se být šťastné a vzrušené.

Ze zahrádky zaslechla zpěv, otočila hlavu a poslouchala.

Elizabeth trhala jarní kvítí pro Cornelia.

Když Elizabeth v noci uviděla Cornelia v hlubokém spánku s bledou tváří a krásnými vlasy splenými pod obvazem, rozplakala se. Ale pak se stal zázrak! Objevil se noční lékař a řekl jim, že Cornelius odpoledne přišel k vědomí, snědl večeři a nyní tvrdě spí po léku, který dostal. A ještě nádhernější bylo, co jim doktor svěřil, že když Cornelia přinesli z náměstí, kde vojáci zakročili proti kamenování, ptal se po nějaké Elizabeth.

Nemohla tomu uvěřit. Selené musí být čarodějka, když se jí podařilo římského lékaře tak okouzlit. Dovolil jim u Cornelia zůstat a ještě Selené ukázal celé valetudinarium. Navíc Elizabeth zajistil zvláštní povolení, aby mohla Cornelia každý den v poledne navštívit. Už koupila Corneliovi na tržišti nový plášť, připravila pro něj košík s jídlem a s čerstvými květy a za chvíli se za ním vydá.

Ulrika si velkýma zádušnými očima prohlížela Elizabeth a přemýšlela, proč jsou najednou všichni tak šťastní a s ní se o to nepodělí. Asi na mě zase zapomněli, jak to občas dělávají, pomyslelo si dítě. Vstala, přitiskla panenku na prsa, šla ke stolu a zatahala matku za rukáv.

"Copak je, zlato?" zeptala se Selené, ale neobrátila se k Ulrice a kreslila něco dál na papyrus.

"Mami," řeklo děvče.

"Tvá matka má teď práci," řekla Rani. "Proč si nejdeš hrát do zahrady?"

"Mami," opakovala Ulrika.

250 251

"Chvilíčku, zlato. Podívej, Rani," ukázala na plánek, "tady se pro všechny skladují léky a obvazy, aniž by je nechávali pro každého na stolku..."

Ulrika odešla. Zнала ten soustředěný matčin pohled. Byl jako neviditelná bariéra, přes kterou se Ulrika nemůže dostat. Šla tedy na zahrádku; stejně je to tam lepší.

Selené odložila pero.

"Magus mi taky radil, abychom uložily peníze u bankéře tady v Jeruzalémě. Když se dozvěděl, že poplujeme do Alexandrie, řekl mi, že lodní posádky jsou proslulé zlodějstvím a byl by prý zázrak, kdybychom o své peníze nepřišly, ať je ukryjeme kamkoliv. Máme raději peníze svěřit místním bankéřům, kteří spolupracují s bankovními domy v Alexandrii a dají nám pro ně úvěrový list..."

Bylo rozhodnuto, že Rani půjde odpoledne do města a uloží šperky s penězi k některému z pověstných jeruzalémských bankéřů. Za dva dny, až skončí Svatý týden, vydají se na západ do přístavu Joppa a odtud si zaplatí cestu do Alexandrie. Rani a Selené se na sebe usmály. Budoucnost byla už tak blízko.

KAPITOLA 45.,

Dřevěné lžice z Elizabethiny kuchyně pomohly Ulrice vytvořit hezké borovice a vyhloubit v hlíně příkop, který naplnila vodou. Teď má krásnou řeku. Řeku Rýn. Ulrika sníh nikdy neviděla, ale matka jí o něm vyprávěla, a tak se proplížila nahoru a z vlny v žocích si udělala ve svém "pralese" zátěže. Bylo už pozdní odpoledne a Ulrika si na zahrádce hrála svou oblíbenou hru na "Germánii".

"Tady je řeka," řekla nahlas a trochu zpevnila břehy a přilila vodu. "A tady jsou stromy." Narovнала lžice, trčící z hlíny jako kůly. "Tady je Ulrika," postavila svou panenku do miniaturní krajiny. "Princezna Ulrika všechny varuje. Přicházejí Zmrzlí obři! Kdo zachrání náš národ?" volal dětský hlásek. "Ó, podívejte! To je Wulf, krásný princ."

Ulrika už neměla panenku, která by představovala Wulfa,

ale její živá představitost jí hrdinu vytvořila. Hýbala s panenkou a princem ve své fantazii, povídala si s nimi a smála se víc než v normálním světě, který ji obklopoval.

"A žili spolu šťastně a spokojeně až do smrti," řekla na závěr, unaveně vydechla a svalila se na zem. Ležela na zádech a dívala se na oblohu.

Zase jí Wulf zpříjemnil den. Dokázal všechno a Ulrika byla hrdá, že má takového otce. Věděla, že ji miluje a je stále s ní. Bylo to její tajemství. Matka sice říkala, že Wulf odešel k Bohyni, ale Ulrika ví, že to tak není. Už dávno za ní ve snu přišel a řekl, že u ní zůstane tak dlouho, jak ho bude potřebovat.

A Ulrika potřebuje otce často. Teta Rani a matka mají pořád moc práce a často ji nechávají u cizích lidí. Jako dnes, když odešly s Elizabeth.

Bývá smutná a je jí teskno, ale pak se objeví Wulf, aby byl u ní, povídal si s ní a utěšil ji.

Je s ní i tady, v zahrádce uprostřed Jeruzaléma.

Ulrika začala na odpoledním slunci usínat, když ji z odpočinku vytrhl stín, který přelétl její tvář. "Oh!" otevřela oči

a posadila se.

Na zdi zahrádky seděl havran a chvíli se zdálo, že se na ni svými zlatavými očima dívá. Ulrika seděla jako očarovaná. Matka jí vyprávěla, že havran je posvátným ptákem národa jejího otce a zdůraznila, že byl Wulfovým osobním totemem. "Ahoj," zkusila na ptáka zavolat. "Ahoj, havrane."

Pták naklonil hlavu a podíval se na ni druhým okem, potom zatřepal křídly a vzlétl.

"Počkej," volala Ulrika a vyskočila. "Počkej, neopouštěj mě."

Po zdi se plazily stonky popínavého vína. Byly už dost silné, aby unesly devítileté děvče. Vmžiku byla Ulrika na zdi, přeskočila do ulice a utíkala za černou siluetou ptáka, odrážející se na modré obloze.,.

Alexandrie!..

Už jsou od ní vzdáleny jen pár dnů. Selené pospíchala po ulici, jako by chtěla urychlit čas. V opasku měla tři čerstvě

koupené cestovní lístky na loď. Zaplatila také za karavanu, která nevyrazí za dva dny, ale už dnes večer. Večer už budou na cestě do Joppy a odtud poplují lodí do Alexandrie! Do týdne bude Selené ve městě, odkud pocházejí její rodiče a kde v mládí studoval Andreas.

Zahnula do uličky k Elizabethinu domku a doufala, že se už Rani vrátila. Nesmějí ztrácet čas, dnes večer od Joppské brány odchází karavana s hedvábím. Musí si rychle zabalit věci a rozloučit se s Elizabeth.

Alexandrie! Selené měla pocit, že stačí natáhnout ruku a bude se jí dotýkat.

Elizabeth seděla u stavu a tkala jeden ze svých krásných šálů. Ale Selené nikde nenašla Ulriku.

"Byla na zahradě," řekla Elizabeth a vyskočila od stavu.

"Tudy neprošla, musela bych ji vidět. A jiné dveře tu nejsou."

"Pak tedy přelezla zeď."

"Proč by to dělala?"

Selené náhle zamrazilo. "Kam vede ta ulička za domem, Elizabeth?"

"Na jednom konci je slepá," ukázala Elizabeth, "ale támhle vede až nahoru do Horního města."

Selené spěchala ke dveřím. "Jdu se po ní podívat. Zůsta-neš prosím tě tady, kdyby se vrátila?"

Havran si s Ulrikou hrál. Kousek poodletěl a zas si sedl k podloubí nebo na plátno rolety. Naklonil hlavu a čekal, až se k němu Ulrika přiblíží. Pak ulétl. Netušila, kam ji vede, ale nebála se. Je s ní přece její otec, stojí po jejím boku. Nakonec pták zalétl do krátké uličky, chvílku poskakoval na vyčnívajícím okapu, a když byla Ulrika pod ním, vznesl se a zmizel jí nad střechami.

Zklamaně se za ním dívala. Obrátila se k otci, kterého viděla jen ona, aby se ho zeptala, co má dělat. Najednou zpozorovala, že není v uličce sama. Někdo ji sledoval.

Ulrika se usmála a zavolala: "Ahoj pejsku."

Pes se zastavil a díval se na ni. Začal se pomalu blížit, tělo měl nízko u země, na zádech se mu ježila srst.

Ulrika znovu řekla: "Ahoj, pejsku," a natáhla k němu ruku. Pes se plížil blíž. Teď viděla, že na tlamě má něco divného. Byla plná pěny.

Rani byla spokojená. Odpoledne odešla do Ulice bankéřů u Hasmoneovského paláce a našla muže vynikající pověsti.

Zvážil její zlato a stříbro na poctivých váhách a odhadl její šperky za příznivou obchodní cenu. Všechno uložil do bezpečné schránky a Rani dostala výměnou úvěrovou listinu. Jak řekl noční lékař Magus. Byl to výborný nápad, protože teď kráčela s úlevou a lehkostí, jakou za sedm let cestování nepoznala. Teď bylo její bohatství v bezpečí, nemusela se už o své zlato, stříbro a klenoty denně strachovat, dávat si pozor na zloděje a neustále cítit tíhu svých šatů. Její peníze bankéř investuje a Rani z toho bude mít zisk. Všechno si mohou se Selené kdykoliv vybrat ve stejném bankovním domě v Alexandrii.

Je to opravdu moudrý způsob, jak zacházet s penězi. Úvěrový list byl dole označen pečeti, kterou teď měla Rani na šňůrce kolem krku. Byl to kus achátu zdobený složitým znakem, který jí dal bankéř. V celém císařství nejsou dva stejné. Kdykoliv bude chtít Rani nebo Selené peníze vybrat, musí předložit úvěrovou listinu a pečeť otisknout do jílu. Odborník porovná, zda jsou otisky absolutně shodné. Tím je chráněna před podvodníky a zloději.

"Jen buďte opatrná a uchovávejte list i pečeť odděleně," radil jí bankéř. "Jedno bez druhého je bezcenné, a když vám zloději ukradnou list nebo pečeť, nemohou z banky peníze vybrat."

Okamžitě jak přijde domů, dá pečeť Selené a sama si nechá listinu, která je stočená v dřevěné trubičce zavázané v opasku. Myšlenkami předháněla svůj spěch. Mají toho tolik na práci. Potřebují zásoby na cestu - jídlo, rohože, na kterých budou spát na palubě a silné pláštěnky, které je ochrání před mořským chladem. Rani má ještě několik mincí a ví, že i Selené má menší obnos. Rani počítala, že toho mají dost, aby nakoupily a zbylo jim ještě na ubytování v hostinci, až bu-

254 255
dou v Alexandrii. Tam pak budou moci klidně vybírat peníze uložené v bance.

Elizabeth na ni čekala na prahu svého domku a zoufale lomila rukama. "Ulrika zmizela," vyhrkla. "Selené ji hledá." Rani se zarazila. To je divné, takhle se přeci Ulrika nechová. Podívala se na okolní střechy a viděla, že slunce za nimi už zapadá. Odpoledne rychle končilo, brzy zazní z Templu šófar a začne šábes svátku Pesah. Ulice Jeruzaléma se pomalu vyčistily. Nastával klid před svatou nocí. "Půjdu ji také hledat," řekla Rani. "Ty tu počkej, Ulrika by se mohla vrátit."

Vydala se jinudy než Selené a dostala se do spleti úzkých uliček a zákoutí v městské části za Elizabethiným domkem. Procházela kolem malých skladišť uzamčených na noc. V uličkách se už stmívalo. Rani kráčela neosvětlenými podloubími, podél tichých dveří. Náhle zaslechla zvuk. V dálce, nad střechami domů bylo slyšet umlkající město, které se zavíralo jako květina na konci dne. Ale někde poblíž uslyšela ještě něco jiného. Najednou z toho známého zvuku dostala strach. Bylo to hluboké, hrozné vrčení psa.

Rani se opatrně pohnula. Šla kolem kamenných zdí a rozhlížela se na všechny strany. Blížila se ke zvuku a náhle ji zamrazilo. V záblesku intuice ostré jako sklo už cítila, co ji čeká.

Vstoupila do uličky. Světla už bylo tak málo, že sotva viděla. Uprostřed uličky rozeznala psa se stříbrem pěny na tlamě. Dole u zdi stála Ulrika, nehybná jako socha a hleděla na psa.

Rani si položila ruku na prsa, jako by chtěla utišit své bušící srdce a otevřela ústa, aby promluvila, ale v hrdle měla sucho. Kousla se do rtů, aby je navlhčila, prudce polkla

a ozvala se, jak nejklidněji dokázala: "Ulriko, to jsem já, Rani. Neboj se."

"Já se nebojím," ozval se dětský hlas.

"Ulriko, prosím tě, udělej co ti říkám. Nesmíš se prudce pohnout. Jen se pomalu rozhlédni kolem sebe, jestli je tam nějaká cesta ven."

"Není."

Rani zavřela oči. Jsou ve slepé uličce. Jediná cesta ven vede okolo psa.

"Ulriko," řekla a dávala si pozor, aby se jí netřásl hlas. "Ten pes je nemocný a neví, co dělá. Musíme si na něj dát velký pozor, rozumíš?"

"Ano."

"Musíš být úplně klidná, Ulriko. A nedívej se mu do očí, to by se mu nelíbilo. Dívej se jinam."

Rani se snažila přemýšlet. Bude-li křičet a čekat, až jí pomohou kolemjdoucí, může pes zaútočit. Co má dělat? Co má dělat?

Zděšeně viděla, že se pes začal pomalu plížit k Ulrice. Stále vrčel a tiskl se nízko k zemi. Tělo se mu třásl bolestí.

Rani už vzteklé psy několikrát viděla a věděla, jak jsou v posledním stadiu nemoci zuřiví. Věděla, že v hlavě zvířete je vlastně už jen jediná myšlenka - zaútočit a trhat na kusy cokoliv, co mu stojí v cestě.

velký Šivo, modlila se Rani. Pomoz mi.

Selené vpadla bez dechu do dveří. "Vrátila se?"

Elizabeth byla ustrašená. "Ne! Rani ji šla hledat, ale už je to dost dlouho!"

Selené se snažila ovládnout rostoucí paniku. Byla už téměř tma. Kde je Ulrika? "Musíme sehnat pomoc."

"Ano. Rabín..."

"Utíkej!"

Rani pochopila, že jí zbývá jen jediné - musí psa od Ulriky nějak odlákat.

Pátrala po zemi a našla velký a ostrý kámen. Potěžkala ho v ruce. Kdyby se jí podařila šťastná trefa, zasáhla by psa do hlavy a omráčila...

Ale když netrefí, jen psa popudí, aby se vrhl na Ulriku.

Musím ho donutit, aby se otočil a zamířil sem ke mně.

Její prsty sevřely kámen. Už byla tma a pes se blížil k Ulrice. Jsem už stará, pomyslela si Rani. Jakou mám naději, že

psovi uteču? Musí ke mně a já ho musím zasáhnout kamenem.

"Teď se nesmíš pohnout, Ulriko," řekla sevřeným hlasem.

"Hodím kámen, abych psa odehnala. Rozumíš mi?"

Ulrika, která sledovala havrana až sem a zdědila po otci krev válečníků, odpověděla bez bázně. "Ano, teto Rani."

Už jsem viděla svět, říkala si Rani a zdvihla kámen. Nelituji ničeho...

Hodila...

Dětský křik se rozlehl po celém okolí, a když do uličky vběhla Selené, stál kolem těla Rani velký zástup.

Ulrika se s pláčem vrhla matce do náruče a Selené se s hrůzou dívala na zem.

Rani ležela vedle psa, zemřeli společně. Šaty měla rozervané a zakrvácené, šňůra na krku se přetrhla a achátová pe-

čert zmizela. Opasek ležel pohozený na dlažbě. Trubička s úvěrovou listinou byla pryč...

KNIHA SEDMÁ..

ALEXANDRIE..

KAPITOLA 46..

"Jestliže se setkáte s nebezpečným zraněním a nebudete mít vhodný lék," ozýval se tichý hlas uprostřed kroužku žen, "vždycky můžete použít staré pravidlo a nejdřív podat něco palčivého a potom tišícího. Můžete použít cokoliv, co máte po ruce."

Matka Mercia, alma mater chrámu, poslouchala ranní poučení sestry Peregriny v oddělení nemocných. Kroužek shromážděný u postelí kolem sestry Peregriny byly novicky, připravované pro službu nemocným. Byly mladé, ochotné a odhodlané, oblečené v dlouhých bílých šatech. Na prsou jim visel Isisin kříž. Všechny byly oddané sestře Peregrině, která přišla do Alexandrie před třemi lety z Jeruzaléma.

Dnes ráno ukazovala na pacientovi, jak mají ošetřit ránu. Pacientka byla mladá žena, jež se stala obětí přepadení. V noci ji přinesli do chrámu. Před třemi lety, než přišla do Alexandrie sestra Peregrina, by se zraněné mnoho pomoci nedostalo. Nejspíš by jí nepomohl nikdo. Dnes však bylo malé oddělení nemocných ve velkém Isisině chrámu v Alexandrii známé po celém Egyptě.

Matka Mercia se pyšně usmála. Kolik sester už kvůli sestře Peregrině přibýlo! Jak bohatě jsou chrámové pokladnice obdarovávány vděčnými pacientkami. Jak musí Bohyni těšit pohled na odhodlání mladých sester, které bedlivě sledují, jak sestra Peregrina váže hindský křížový obvaz, známý jako svas-tika. To slovo v sanskrtu znamená "kříž".

Zavedla některé zvláštní, ale účinné léčebné techniky, jako sešívání ran brouky nebo přikládání zelené chlebové plísně na zranění proti infekci. A přestože kněžkám Isis byla už dávno známá tajná formule léku Hekaté, užívaly ho jen na bolesti hlavy a na měsíčky; sestra Peregrina jim však ukázala, co dokáže čaj z vrbové kůry s horečkami a otoky. Dokonce i mistři lékařství z blízké Lékařské školy zvané therapeuta přicházeli do jejího oddělení, aby ji sledovali při práci a poslechli si její rady.

To nebyla náhoda, že před třemi lety sestra Peregrina přišla do chrámu a nabídla své služby Isis. Tím si byla matka

261

Mercia jistá. Přivedla ji Bohyně. Alma mater věřila, že to byla součást božského záměru. Vždyť důkaz ležel přímo před očima - tento sál, dříve skladiště, byl nyní plný postelí a okny do něho proudil mořský vzduch a slunce. Světlo dopadalo na spící ženy a jejich pomocnice v bílých pláštích, v mísách byly květiny a v letním vánku se zachvívaly. Opravdové oddělení nemocných! Jaký je to ohromný rozdíl od malých, přelidněných místnůstek, kde sestry a kněžky poskytovaly útulek nemocným a raněným, kteří sem přišli žádat o pomoc.

Matka Mercia se láskyplně dívala na sestru Peregrinu. Hleděla na ni jako na dceru, kterou neměla. Jak je dobrá ta zcestovalá žena z Východu, proto jí také dala jméno Peregrina, což znamená "poutnice". Ale je také zvláště tichá a uza-

vřená, jako by část její duše zůstávala zamčená za tajnými dveřmi.

Když sestra se svým dítětem přišla do chrámu, aby se oddala práci Bohyni, poskytla jim Mercia v chrámu útulek. Ve slovech sestry Peregriny slyšela upřímnost. Když se trochu poznaly, strávily mnoho večerů tichým rozhovorem. Matka Mercia naslouchala neuvěřitelnému vyprávění o cestách do Babylonu a Persie a předpokládala, že se jí mladá žena brzy otevře a promluví i o svém osobním životě. Duchovní matka chrámu byla něžná a soucitná žena, její trpělivé chování jako by vyzývalo ke zpovědím. Lidé se vedle ní uvolnili. Nechala jejich duše, aby si ulevily a lidé pak odcházeli očištění a s novou životní silou. A přestože si byla jistá, že sestra Peregrina tají v hloubi duše nějakou temnou vzpomínku a pomohlo by jí, kdyby se svěřila, nikdy se od ní nic nedozvěděla.

Tři roky spolu žily mezi pilíři Isisina chrámu, společně se modlily i pracovaly, večer si vyměnily názory, ale sestra Peregrina nikdy neudělala další krok, nikdy neodemkla dveře své duše. Matku Merciu překvapovalo, že je chce mít tak dlouho zamčené, že chce dál hlídat své tajemství. Vlastně toho o své mistrovské léčitelce věděla velmi málo, netušila, proč přišla z Jeruzaléma do Alexandrie úplně bez peněz a nabídla své služby Isis, proč předtím přišla z Persie a jak se jí narodilo dítě Ulrika. A s jistou ironií si Mercia uvědomila, že jméno, které mladé ženě před třemi roky dala - Peregrina - bylo případnější, než zpočátku myslela, neboť neznamená jen "poutnice", ale i "neznámá".

"Matko Mercio," ozvalo se za ní. Byla to mladá dívka, která teprve nedávno vstoupila do služby Isis. "Máte návštěvu. Čeká venku."

"Děkuji, dítě. Hned tam budu."

Než se vzdálila, podívala se ještě na sestru Peregrinu. Vedla novicky k další posteli a obrátila se ke svým posluchačkám. Matka Mercia se zamyslela. Znovu si uvědomila tu zvláštní podobnost. Od prvního okamžiku, kdy před třemi lety sestru Peregrinu spatřila, trápila almu mater utkvělá myšlenka: já tu ženu znám. V příštím okamžiku si vždycky uvědomila, že ji přece nikdy neviděla. Přesto se během těch tří let stávalo, že se v některých zvláštních chvílích Peregrina ztvářila nebo naklonila hlavu způsobem, který probudil v paměti Mercie něco dávno známého. Koho jí sestra Peregrina tak mlhavě připomíná? Někoho, koho dřív matka Mercia znala?

Zavrtěla hlavou jako už tolikrát. Výraz tváře zmizel a vzpomínka s ním. Matka Mercia se otočila a zamířila ke vchodu do oddělení nemocných, kde na ni čekal návštěvník.

"Andreasi!" zvolala překvapeně a vztáhla k němu ruce. "Jak ráda tě vidím!" Jak je to dlouho, tři nebo čtyři roky?"

S úsměvem jí šel vstříc a uchopil její ruce do svých dlaní.

"Jak to děláte, matko, že jste pokaždé, když vás vidím, mladší a krásnější?"

Zasmála se. "Pověz Andreasi, jsi v Alexandrii nastálo nebo jen proletíš jako pouštní vítr chamsín?"

"Bohužel jen nakrátko. Mám jen pár dnů, abych navštívil přátele a pak odplouvám do Británie."

"Británie! Slyšela jsem, jaké je to divoké místo! Předpokládám, že jsi ve službách císaře?"

"Jsou nějaké jiné služby?"

Vyšli na procházku do zahrady. "Vypadáš dobře, Andreasi. Přece jen ti život v Římě prospívá."

Andreas, mnohem vyšší než stará alma mater, se k ní sklonil.

262 263

nil a usmál se. Na jeho dokonale stříbrné hlavě se zachytilo letní slunce. "Řím je dobrý i špatný. Mám Řím rád a zároveň ho nenávidím."

"A co je nového? Vypravuj, prosím."

Andreas se usmál. Už to nebyl stejný člověk jako kdysi dávno v Antiochii, vážný a hněvivý třicátník. Sedmnáct let toulek po moři, poznávání světa a slabostí jeho obyvatel ho naučilo toleranci a zmírnilo jeho dřívější přísnost. Vráška mezi obočím mu však zůstala, dokonce byla ještě hlubší a vyrytá natrvalo, ale smál se uvolněně a okolo očí měl drobné vrásky, svědčící o humoru a pochopení.

"A co vy, matko? Jak se daří vám? Dozvěděl jsem se, že soupeříte s Lékařskou školou, že prý jim kradete pacienty."

"To určitě říkal ten starý krokodýl Diosthénés! Jedině on dokáže mluvit o nemocných jako o zboží, o které se bojuje. Ne, Andreasi, naše malé oddělení nemocných nijak neohrožuje Lékařskou školu. Předně tu léčíme jen ženy a děti a pak, my tu neprovádíme operace."

Vrátili se ke vchodu do oddělení a zastavili se, aby nahlédlí dovnitř. Andream překvapily řady postelí, množství světla a zjevná čistota v místnosti. "Kde se to tu vzalo?" zeptal se a podíval se na skupinu novicек na konci oddělení. "Byl to zázrak, Andreasi. Opravdový zázrak. Před třemi lety se tu objevila léčitelka z Persie a požádala, zda by mohla sloužit Isis. Teď je naší mistrovskou lékařkou a vyučuje lékařské pomocnice, aby mohly sloužit i v jiných chrámech na Nílu."

"Říkáte, že přišla z Persie?"

"Ona hodně cestovala. Byla i v Babylonu."

Andreas se podíval na skupinu posluchaček u postele a viděl jejich učitelku stojící zády k němu. Právě se ohýbala a dělala něco s pacientem. Sledoval, jak děvčatům něco ukazuje. Pak podala jedné novicce obvaz. Docela ho to zaujalo. Vtom ho něco napadlo. "Jak se jmenuje?" zeptal se.

"Sestra Peregrina. Žije tu s dcerou v chrámu."

Ještě chvíli se díval a pak řekl: "Na okamžik mi připomněla někoho... koho jsem kdysi poznal v Antiochii."

Matka Mercia zdvihla obočí. Tak Peregrina působí i na jiné! Snad má takovou tvář, že její rysy každému někoho připomenou. Jsou takoví lidé. To by bylo vysvětlení.

"Povečeříš se mnou, když jsi v Alexandrii, Andreasi?" zeptala se a obrátila se k němu.

"To vám nemohu slíbit. Loď odplouvá za pár dnů a ještě musím navštívit spoustu lidí."

"Dej si tedy se mnou aspoň trochu vína."

Andreas se otočil k oddělení zády a začal Mercii vyprávět o posledním skandálu císařovny Messaliny. Za ním, na konci sálu stála jako socha sestra Peregrina se zavřenýma očima a rukama nataženýma nad spící nemocnou. Předváděla novickám svůj "dotek". Ale Andreas to už neviděl.

KAPITOLA 47.,.

Ulrika to udělala zase.

Vytratila se ze třídy a utekla dolů do přístavu, kde stála obrovská Knihovna. A zase si bez dovolení vzala knihu. Kdyby ji chytli knihovníci, kdyby učitel zjistil, že utíká z vyučování, kdyby na to přišla matka - potrestali by ji. Ale Ulrice to bylo jedno. Tahle kniha byla nová a ona ji musí mít. Nedělá přece nic zlého. Knihu koncem týdne vrátí a nikdo se nic nedozví.

Byla to jedna z těch báječných nových kodexových knih s plochými pergameny spojenými na jedné straně, daleko vhodnější ke čtení než tlusté svitky s písmem jen po jedné

straně, které se stále musejí držet oběma rukama. Tato kniha byly vojenské paměti, jedna z početných vzpomínek na nedávné výboje a napsal ji velitel Rýnské armády jménem Gaius Vatinius.

Ulrika četla tajně ve svém pokoji při světle malé lampičky. Hltala slova stejně jako jiné děvče sladkosti a nemohla se jich nasytit. Čím víc četla, tím víc se jí to líbilo. Chtěla se dozvědět všechno o svém národu, o rase, ze které pochází. "Když si však přečetla Vatiniův popis "severských barbarů", kteří jsou cosi jako zvířata, nemyslíci bezduchá stvoření, odhodila knihu a posadila se.

264 265

Byla stejná jako ostatní knihy, plná římských předsudků a domýšlivostí. Tenhle generál Vatinius nebyl o nic lepší než Julius Caesar, kterého nenáviděla nejvíc. Byl to Caesar, kdo první dobyl Germánii a udělal z Germánů otroky. Jeho sochy jsou všude po Alexandrii; poté co ho zavraždili, udělali z něj Boha. Ale Ulrika prvním nepřítelem svého národa opovrhovala a v duchu ho stále proklínala.

Zklamaně vstala a šla k oknu nad malou zahradou. Cítila moře, jeho vlhkost, jeho vábivý dotek, ale neviděla ho. V pokoji bylo k zalknutí. Masivní chrám s ozvěnami ve svatyních a podloubích a s celami spících sester ji dusil jako velký náhrobní kámen. Kolem byla vlahá letní noc, ale ona sotva dýchala. Ona kolem sebe potřebuje stromy a otevřené nebe. Chtěla se jí utíkat, být volná.

Ten nepokoj se v ní zrodil teprve nedávno, zmocnil se jí snad před půl rokem, když jí bylo dvanáct a dostala první měsíční periodu. Předtím byla tiché a ostýchavé děvčátko žijící ve vlastním světě; spokojená s životem v malé krabičce vlastní mysli, kde byl jejím jediným společníkem duch jejího otce. Ale pak nastala změna a Ulrika měla pocit, že se v ní rozhořel kahan. Cítila, že plane za chladných jarních nocí i když letní bouřky udeří na pobřeží severní Afriky. Hořela touhou dostat se ven, něco udělat.

Ulrice už nestačili jen duchové.

Selené vystoupila z lázně, osušila se, zabalila si vlhké vlasy do bílého šátku a vzala si čisté šaty. Mezi ňadry si urovnala dva náhrdelníky.

První byl zlatý řetěz s Okem Hórovým, který dostala před sedmnácti roky v jeskyni Dafné. Druhý byl tyrkys, který dostala Rani od Nimroda, když před deseti lety odcházely z Persie. Když se ho dotkla, znovu pocítila temnou perlu bolesti hluboko v duši.

Než opustila svou celu, poprášila Selené posvátný oheň Isis, hořící ve dne v noci u jejích dveří. Nikdy na Bohyni nezapomínala. Před třemi lety byla na pokraji zoufalství - hladová, bez domova a sama s dítětem. Alexandrie, klenot Středomoří, dokonalé město bělostných omítek a alabastru, o kterém historik napsal, že je tak oslnivé, že "když v poledne jdete ulicí, musíte si zastínit oči, jinak oslepnete", Selené zklamala. Alexandrie ji zradila.

V Jeruzalémě se marně snažila najít bankéře, kterému Rani svěříla své bohatství. Do Alexandrie se dostala jen s trochou peněz. Rychle je utratila. Bohatí a zhýčkaní obyvatelé Alexandrie obklopení množstvím elegantních a školených lékařů nepotřebovali obyčejnou léčitelku.

Marně se ptala na Andream v Lékařské škole a její snaha najít nějakou stopu po rodičích, kteří tu kdysi žili, nevedla k ničemu. Pak si Selené vzpomněla: "Pochází od bohů," řekl její otec. A umírající Mera jí kladla na srdce: "Nezapomeň na přátelství s Isis." Selené už věděla, co musí udělat. Byla

v rukou bohů. Musí se odevzdat do služby bohům a modlit se, aby sami zvolili hodinu, kdy bude osvícena.

Selené našla dceru u okna. Ulrika seděla a dívala se do velké náruče tmy.

Jak rychle vyrostla! Už nyní je vyšší než některé z chrámových sester a její tělo se zaobljuje. V jejích pažích a stehnech se objevila nová síla. Vlasy, které jako by rozehnal vítr, má světlejší a oči víc modré. Se zachvěním si Selené uvědomila, že germánská část krve Ulriky pomalu převažuje nad římskou. Už mi odrůstá, náhle napadlo Selené.

A je stále tak vážná. Proč se nikdy neusměje? Co se děje za jejíma smutnýma očima? Je to snad kvůli smrti Rani? Nebo byla Ulrika vždycky taková? Selené si nemohla vzpomenout.

Nesmím ji ztratit, pomyslela si a šla k ní. Je všechno, co mám.

"Rikki," řekla něžně.

Ulrika se k ní obrátila, podívala se na matku očima příliš dospělými na svůj věk. Vždyť je to ještě dítě, zabořelo Selené. Měla by být rozpustilá a lehkomyšlná jako jiné dívky v jejím věku. Ale Ulrika se ostatních děvčat stranila, neměla žádné přátele a Selené netušila, na co její dcera myslí.

266 267

Selené se ohlédla na postel a Ulrika hned vyskočila. snažila se matce knihu zakrýt, ale ta už ji viděla. "Co to čteš?" zeptala se Selené, obešla dceru a zvedla knihu. "Zase jsi byla v Knihovně?"

Ulrika přikývla.

Selené se na knihu nepodívala, položila ji a sedla si na kraj postele. Ukázala Ulrice, aby se posadila vedle ní a zeptala se: "Je to dobrá kniha?"

Ulrika trochu zaváhala, potom řekla: "Ne." Sedla si vedle matky na postel. "Je to samá lež."

Selené vzdychla. Věděla už dlouho, že její vyprávění Ulrice nestačí, už jí řekla o Wulfovi a jeho národu všechno, co věděla. Ale její dcera je posedlá vším, co se Germánie týká a hledá jiné zdroje poznání.

Vlastně spolu už velmi dlouho o Wulfovi nemluvíly. Bylo to naposled v Jeruzalémě? Že by smrt Rani nějak ukončila to období vztahu matky a dcery? Selené najednou znervózněla. Měla bych ji to říct, pomyslela si. Ulrika teď potřebuje znát pravdu víc než kdykoliv předtím.

Ale Selené se toho bála. Proto jen tiše řekla: "Tvůj otec byl skvělý člověk, Rikki. Škoda, že jsi ho nepoznala."

V pokoji bylo ticho. Ulrika měla najednou oči plné slz.

Když to Selené viděla, vzala dceru do náručí a objaly se, poprvé od chvíle, kdy se k sobě tiskly na konci té strašné uličky v Jeruzalémě a u nohou jim ležela Rani.

"Rikki," šeptala Selené. "Mám tě tak ráda."

"Mami," vzlykala dívka.

Ale víc si neřekly. Stále mezi nimi byly zábrany, zůstalo mezi nimi příliš mnoho bolesti a strachu. Co si teď počne s pravdou? uvažovala Selené a hladila dceru po vlasech. Mám jí říct, že její otec nezemřel v Persii, ale odešel do Germánie a ani nevěděl, že jsem těhotná. Že nyní žije někde v lesích a neví, že má dceru, která po něm touží? Ne, to ji nemohu říct, já nemohu...

"pojd' se mnou na obchůzku, Rikki," řekla Selené, odsedla si a shrnula dívce vlasy z čela. "Pomůžeš mi dnes večer s nemocnými."

Ulrika se na matku chvíli překvapeně dívala, pak jí tvář potemněla a mihl se na ní záblesk zrady nebo spíš pocitu

zrazené důvěry. Vstala a vrátila se k oknu. "Já... raději nepůjdu, mami. Jsem ospalá."
Selené se na ni podívala. Kde jsem udělala chybu? Co jsem vlastně zkazila? Chvilé důvěry, společného zármutku, kterou tak sladce sdílely, zhasla jako plamen svíce.
"Dobře," vstala a šla ke dveřím. "Už nesmíš utíkat do Knihovny, Ulriko. Přístav je pro děvčata nebezpečný, rozumíš?"
"Ano, matko."
"Zítra tam půjdeme spolu a požádáme knihovníka o tu nejlepší knihu o Germánii. Souhlasíš?"
"Ano," řekla Ulrika a zahleděla se ven do tmy.

KAPITOLA 48.,

"Máme šest novicек!" Matka Mercia nadšeně nalila nové víno do pohárků. "Představ si to, Peregrino. Máme teď nejvíc sester v celé historii chrámu, a to všechno díky tobě!"
Selené hleděla do svého červeného vína a přemáhal ji zármutek. Jak by se tu Rani líbilo! Jak mohlo být všechno jiné, kdyby neumřela! Snila o tom, že uvidí Lékařskou školu. Snad by Rani koupila v Alexandrii dům, aby měly všechny tři kde bydlet a možná by pravidelně navštěvovaly školu a učily se od slavných lékařů, kteří tam působí. A kdyby měla peníze, mohla Selené dál hledat někoho, kdo něco ví o její rodině. Ale takhle, bez domova a bez peněz jí nezbylo nic jiného, než žádat o pomoc v chrámu.
Častokrát už se chtěla svěřit matce Mercii a požádat ji o pomoc, ale alma mater nebyla světská žena. Do chrámu vstoupila téměř před šedesáti lety jako mladá dívka a už ho nikdy neopustila. Všechny zprávy o světě tam venku, získávala jen od svých nepravidelných návštěv. Matka Mercia byla Velekněžkou Isis, její mysl se obírala mystickými záležitostmi. Nemohla by Selené pomoci v jejím pátrání a Selené nechtěla tu hodnou ženu zatěžovat svými neřešitelnými starostmi.
Neřekla jí ani o Andreasovi. Na Lékařské škole jen potřásla

hlavami nebo si ho s někým pletli (- "jistě, Andreas, takový malý, přišel z Galie!") a Selené se stáhla do sebe a svého smutku. Tolik doufala, že ho tu najde, ale zase nenašla nic. Tak brzy po ztrátě Rani to bylo víc, než mohla snést. Zamkla svůj velký sen do bezpečí, uložila ho v sobě a rozhodla se zatím použít své znalosti a schopnosti, získané na své pouti, ve službě Bohyni.

"Mnoho dívek by se rádo stalo sestrami Isis," říkala Mercia, "ale odradí je představa, že by strávily svůj život tak nezábavnou prací, jakou je příprava kadidla nebo opisování posvátných svitků. A tak do řádu nevstoupí. Ale teď jim můžeme nabídnout něco nového: péči o nemocné. Zdá se, že takové poslání nosí každá žena v srdci. Dokonce teď musím odmítnout nové žádosti." Mercia se usmála. "A ty jsi výborná učitelka, Peregrino!"

"Není to jen má zásluha, matko. Mám dobré žáčky. Jen se obávám, aby ve svém nadšení nezpůsobily víc škody než užitku. Proto jako základní pravidlo je vždy učím: Za prvé: nesmíš uškodit."

"To je zajímavé," řekla matka Mercia a ochutnala víno.

"Můj starý přítel Andreas to s oblibou..."

"Andreas! Vy znáte muže jménem Andreas?"

"Ale ovšem, znám. Poznali jsme se kdysi dávno, když studoval na Lékařské škole. Vidám ho zřídka, hodně cestuje, ale kdykoliv je v Alexandrii..."

"Matko Mercio," Selené mluvila pomalu, víno postavila na stůl. "Znala jsem kdysi lékaře jménem Andreas. Bylo to dávno, v Antiochii."

"To je ale náhoda! Právě nedávno říkal, že mu připomínáš někoho, koho poznal v Antiochii."

Selené zkameněla. "On byl tady? V chrámu? On mě viděl?" Matka Mercia se na ni udiveně podívala. "Myslíš, že je to tentýž člověk?"

"Kde je teď? Musím to vědět."

"Kdykoliv je v Alexandrii, bydlí v Lékařské škole. Ale pochybuji, že ho tam najdeš. Už měl odplout do Británie."

"Promiňte matko," řekla Selené a spěchala ke dveřím, "ale je to naléhavé."

"Počkej, Peregrino!"

Ale ta už zmizela.

Široké bulváry Alexandrie přetékal večerními chodci. Lidé si vyšli na vzduch, pospíchali do početných divadel a muzeí nebo jen tak trávili horkou noc v proslulých městských parcích u fontán. Jen několik hlav se ohlédlo za mladou ženou spěchající kolem nich v dlouhých bílých šatech s kápí svaté sestry. Její sandály vytleskávaly na hladkém chodníku rytmus jejího bušícího srdce. Andreas, Andreas...

Lékařská škola stála na nábřeží, shlížela na dlouhý oblouk zátoky, ukončený ohromným fárským majákem známým jako jeden ze Sedmi divů světa. Škola byla mohutná stavba z bílého mramoru a alabastru, se sloupovým a kolonádami, svítila hořícími pochodněmi.

Selené si krátila cestu přes široké trávníky, utíkala podél hloučků studentů v bílých tunikách a tógách, letěla vzhůru po nekonečných schodech. U nádherných dvojkřídlových dveří, po jejichž stranách stály sochy bohů léčení, Selené zpomalila a snažila se popadnout dech.

Na to, že školu tvořilo mnoho budov a nádvoří a měla spousty učitelů, žáků i nemocných, panoval v ní zvláštní klid. Když Selené vstoupila do zšeřelé rotundy, zmocnil se jí pocit, že vešla na místo bohoslužeb. A vskutku, bohové tu opravdu byli - Aesculapius, řecký bůh léčení a jeho dvě dcery Panacea a Hygeia; Thoth, staroegyptský bůh medicíny a dokonce starý Hippokratés tu stál ve svém výklenku s hořící lampičkou věčného oleje u nohou.

Selené našla hlídače čistícího podlahu. Zeptala se, kde najde návštěvníka, který se dočasně zdržuje ve škole a hlídač ji poslal k ložnicím na vzdáleném pozemku školy.

Už utíkala, nebyla schopná se ovládnout.

"Pochybuji, že ho najdeš. Už měl odplout do Británie," řekla jí matka Mercia.

Měla pocit, že jí puká srdce. Andreasi, křičela její mysl.

Buď tam. Prosím tě, buď tam...

Správce v ložnicích byl příjemný starý Řek, kterého zřejmě 270 271

pobavilo, že se tam objevila udýchaná Selené. V malých hnědých očích mu blýsklo, naklonil hlavu na stranu a řekl: "Ale ano, Andreas. Bydlí mezi hosty. Je to tvůj přítel?"

"Prosím, zaveď mě k němu."

Vedl ji klikatou pěšinou po zahradě a dál, až na schodiště a něco stále povídal, ale Selené neposlouchala. Hleděla před sebe, nervózně svírala ruce a srdce jí tlouklo až v hrdle.

Konečně přišli do chodby. Za zavřenými dveřmi Selené slyšela tlumené hlasy, mužský hovor, zvuk hudby a smích.

"Tady spí hostující lékaři a bývalí studenti, co se rádi vracejí do staré školy," řekl správce. "Dokonce jsou tu i někte-

ři bohatí pacienti, kteří nechtějí, aby se o nich vědělo. Například loni na jaře tu byla senátorova žena kvůli jednomu zvláštnímu zákroku...

"Který pokoj je Andreasův?" zeptala se Selené. Trásla se a těžce dýchala.

"Zrovna tenhle," odpověděl správce a zastavili se před zavřenými dveřmi.

Řek zaklepal. Bylo ticho.

Zaklepal znovu.

Na chodbě bylo živo a slyšeli hlasy, ale za dveřmi bylo ticho a klid. "Snad usnul," řekla Selené.

Muž se na ni tázavě podíval, sáhl na dveře a otevřel.

Uvnitř nikdo nebyl. "Je pryč," řekl správce.

Selené vběhla dovnitř, pohlédla na postel, stůl na židli. Nic, všechno prázdné.

"Sháníte Andream?"

Selené se vmžiku otočila. O dveřní rám se opíral muž a sušil si ručníkem vlasy. "Víte, kde je?" zeptala se.

"Před pár hodinami odešel. Povídal, že musí na loď."

"Na jakou loď, nevíte?"

Muž se na ni podíval a vyměnil si významný pohled se správcem. "Povídal, že do Británie. Jakou loď, nevím."

Dívali se za ní, jak utíkala chodbou a zmizela ve tmě, pak si vyměnili pár slov a jejich smích zazněl horkou nocí.

Selené byla v přístavu naposled před třemi a půl lety, když sešly s Ulrikou po lávce z lodi se svými ranci a malým váčkem mincí. Tenkrát ji přístav ohromil. Teď na ni zapůsobil také, ale nedala se odradit množstvím lidí a razila si cestu kolem nekonečného lesa stěžnů, dokařů a námořníků, kteří na ni pokřikovali.

Běhala kolem přístavních hrází a na kotvištích se ptala na loď, Andreasovu loď, utíkala od jednoho doku ke druhému a našla kapitány, kteří nemluvili řecky, hrubiány, lodní správce spěchající s nákladem. Námořníci viseli vysoko v ráhnoví a jiní opravovali boky lodí, zboží a náklady byly překládány z lodi na loď. Na zemi byly rozložené ohromné plachty, připravené k opravě, z košů se ozývala namačkaná zvířata a rozčilení cestující s lodními lístky se hádali u pokladen. Selené kdekoho zastavovala a ptala se na loď do Británie, ale řekli jí, že jedna se právě chystá odplout támhle na konci mola, že jinou už propásla, že žádná nepopluje celé týdny. Byly to samé špatné zprávy nebo chybné údaje?! Selenina naděje postupně hasla, až zůstala stát se zlomeným srdcem.

Andreas už odplul. Nestihla to.

Když přecházela nádvoří chrámu, přiběhla za ní novicka.

"Matka Mercia s tebou chce ihned mluvit, sestro Peregrino," řekla dívka. "Poslala všechny sestry do města, aby tě hledaly."

Selené pohlédla směrem k pokoji matky Mercie. Utekla bez vysvětlení a je už po půlnoci. Cítila se vyčerpaná a plná zoufalství, nechtěla nic jiného, než aby ji všichni nechali na pokoji. Ale věděla, že se musí omluvit a vysvětlit své počínání.

S těžkým srdcem následovala novicku do kláštera a říkala si: Co teď budu dělat?

Už ji jen minuty dělily od setkání s Andreasem. Nyní už ví, kde je, že je naživu a stále ho to táhne k moři. Co teď bude dělat?

Mám se vypravit příští loď do Británie?

Novicka jí podržela dveře a hned je za ní diskrétně za-

272 273

vřela. Nechala mistrovskou léčitelku o samotě s matkou Merciou a její návštěvou.

Selené odhodlaně vstoupila dovnitř a podívala se přes pokoj.

"Aha," matka Mercia vstala ze židle. "Tady je sestra Peregrina."

Andreas se ohlédl.,.

KAPITOLA 49.,.

"Snažila jsem se tě zadržet, Peregrino," řekla Mercia. "Věděla jsem, že můj posel bude rychlejší a úspěšnější než ty. A vidíš," usmála se, "měla jsem pravdu."

"Andreas..." řekla Selené.

Díval se na ni a nemohl uvěřit očím. Pak řekl: "Selené!"

Najednou nebyla třiatřicetiletá žena v Alexandrii, ale byla zpět v Antiochii, bylo jí šestnáct a právě oblékla své první dospělé šaty. Stáli s Andreasem na střeše, za ním svítily hvězdy. Byl blízko u ní, držel její tvář ve svých rukou a jeho oči se propalovaly do jejích. Říkal jí tiše a vášnivě: "Pomáháš jiným, Selené, teď musíš pomoci sama sobě."

Ach, Andreasi, Selené se chtělo plakat. Všechny ty roky a nekonečné míle cest, které od té chvíle musela ujit! Co všechno zažila a naučila se. A těch jmen, která jí dávali: Fortuna, Umma, Peregrina. Ale stále jsem ta Selené, stejná dívka jako tenkrát!

Chtěla se k němu vrhnout, chtěla, aby rozevřel svou náruč a vzal ji k sobě, zrušil všechna ta léta a míle a řekl, že na tom přece nezáleží, že se nepočítají. Ale on stále proti ní a nechápavě se na ni díval.

"Seděl jsem v přístavní taverně," ozval se udiveným hlasem, "trávili jsme zbytek času v Alexandrii s kapitánem mé lodi, když přišel posel z chrámu Isis. Nechápal jsem, jaká neodkladná záležitost by mě tady měla čekat... ale protože pro mě poslala matka Mercia, nemohl jsem odmítnout."

A když jsem přišel, vyprávěla o sestře Peregrině, která mě snad zná...

Zarazil se a znovu se na ni podíval, jako by nevěřil svým očím. "Selené... už je to tak dávno."

V sedmačtyřiceti se Andreas zdál Selené ještě hezčí, než si ho pamatovala. Vlasy měl stříbrné, ale vousy zůstaly tmavě hnědé. Oči měl měkčí, ústa už nebyla přísná. "Myslela jsem na tebe," řekla.

"A já na tebe."

Opět utichli a dívali se jeden na druhého, nemohli se očima dost nasytit. Matka Mercia byla zpočátku udivená, potom však začala chápat a užasla nad tajemnými cestami Bohyně. Obrátila se k nim. "Nechám vás o samotě. Určitě je toho hodně, o čem si chcete promluvit."

"Když jsem tě minule spatřil v oddělení nemocných," řekl Andreas, když Mercia odešla, "myslel jsem, že jsem tě poznal. Ale matka Mercia mi řekla, že jsi sestra Peregrina."

"Už jsem dostala mnoho jmen," odpověděla tiše Selené.

"Před pěti lety jsem byla v Antiochii, Andreasi, ale tvoje vila už tam není."

"Řekli mi, že vyhořela."

"Opustil jsi Antiochii," řekla.

"Jako ty."

Jeho oči se vpíjely do jejích, když říkal: "Tolikrát jsem tě viděl ve svých vzpomínkách a ve snech, Selené. Teď se zdá, že mám věřit vlastním očím. Matka Mercia mi vyprávěla o tobě i o tvé práci v Chrámu. Pověděla mi, jak jsi sem přišla, že

žiješ s dcerou mezi sestrami. Je to zvláštní, jak nás život opět spojil...'

Selené v žáru jeho očí ztrácela dech. Snila o tomto okamžiku sedmáct let, tolikrát si ho představovala, a tak často na něj myslela, až se jí někdy zdálo, že ho opravdu zažila. Tentokrát to však nebyl sen, tentokrát tu opravdu stál, viděla ho a slyšela jeho hlas. Selené najednou nenacházela slova. "Stal ses učitelem, Andreasi? Chtěl jsi napsat učebnici..." Jeho tváří přelétl stín a v hlase zazněla hořkost. "Plavil jsem se po mořích a oceánech. Tu knihu jsem nedopsal."

"A teď?"

"Teď jsem ve službách císaře Claudia."

Selené cítila v místnosti napětí, atmosféra byla nabitá no-
274 275

vou silou. Nedaří se to! Zatočila se jí hlava. Andreasi! chtěla říct. Bohové nás konečně spojili! Můžeme začít naše dílo! Ale, nevysvětlitelně, nedokázala to.

Andreasi! naříkala její duše. Proč jsi mě nenašel? Proč jsi za mnou nejel po cestě do Palmýry?

A najednou pochopila - vždyť ona nechce tu odpověď slyšet.

Náhlé poznání ji zasáhlo jako úder, kterému se sedmáct let bránila - přiznala si nevyhnutelnou pravdu, že Andreas za ní nešel.

Byly jsme dva týdny na cestě do Palmýry, říkala si, nyní už uraženě a dotčeně. Tři dny jsem seděla u cesty s umírající matkou. Mohl jsi přijít, Andreasi. Měl jsi přijít. Ale nedělal jsi to.

Odvrátila se. "Proč," nemohla popadnout dech, "odplouváš do Británie?"

"Claudius pro mě poslal. Je v Británii a tamní podnebí mu nedělá dobře. S jeho zdravím je to špatné." Hlas Andreease zněl pevně, ale jeho srdce plakalo. Tohle přece nejsou slova, která chtěl říci, ale vzpomínky na bolest, zlost a hořkost před sedmácti roky mu svázaly jazyk. Ptá se ho na učebnici. Měl by jí říct, že skončila s jeho snem. Byl blázen, když si myslel, že může začít život znovu, že trest za jeho minulost už vypršel.

Dnes už je všechno jinak a láska, která je kdysi spojovala, už zemřela. Selené tu lásku zabila, když mu u brány nechala vzkaz. Dívka Zoe mu přinesla zprávu, že Selené si vezme někoho jiného, že se vdá za muže z Týru.

Díval se na ni a bojoval s touhou vzít ji do náruče. Vzpomínal, jak Zoe nevěřil a druhý den ráno spěchal k Seleninimu domku a našel ho prázdný. Vyrázily do hor časně, namlouval si, za dva dny se vrátí. Viděl se, jak se znovu a znovu vracel k domku v ubohé čtvrti, překvapený a zmatený, nemohl tomu uvěřit a bláznivě doufal a čekal. Převalily se dny, týdny a měsíce a Selené se stále nevracela a on konečně pochopil, že je to pravda, že byl už podruhé v životě zaslepený láskou. Že ho Selené zradila stejně jako předtím Hestia.

A jestli měl ještě jiskřičku pochybnosti, jestli jeho srdce na té dlouhé plavbě do Číny ještě stále toužilo po Selené a doufalo, že Zoe lhala, pak to všechno rozmetala matka Mercia, když mu řekla, že Selené má dítě. Tehdy pochopil, že Zoe skutečně nelhala.

Selené se dívala na své ruce. Všechno je jinak, jsou jako dva cizí lidé. Kam se poděl jejich sen? Jejich krásný sen o společné práci při léčení, učení a uzdravování. Chtělo se jí plakat nad tou strašnou ztrátou, nad ztraceným snem a kupodi-

vu také nad tím chlapcem, který se plavil na lodi pro jantar a dovolil, aby zahubili jeho duši.

"Proč jsi přišla do Alexandrie?" ozval se náhle staženým hlasem.

Selené vzhledla, viděla jeho temné, zlostné oči. Abych tě našla, chtěla říct. "Hledám svou rodinu," řekla, "dozvěděla jsem se, že moji rodiče odtud přišli.

"Tvoji rodiče?"

"Mera nebyla moje pravá matka."

Andreas vypadal překvapeně. Selené si vzpomněla. Vždyť její hledání začalo až na cestě do Palmýry a o tom Andreas neví. Celý čas netušil, jak je pro ni důležitá růže ze slonoviny!

"Máš..." začala a najednou se bála. Neprodal ji? Neztratil? Je snad jediný klíč k mému osudu navždycky ztracen? "Náhrdelník ze slonoviny, který jsem ti dala v Dafné. Máš ho ještě?"

Jeho pohled se změnil, příliš rychle, aby v něm mohla Selené číst. Výraz zklamání, očekávání, snad doufal, že řekne něco jiného. Konečně řekl: "Ano."

Přešel pokojem, zdvihl kožený cestovní pytel na stůl a rozvázal ho. Sáhl dovnitř, otočil se a natáhl ruku - v otevřené dlani ležela růže ze slonové kosti.

Selené na ni upřeně hleděla. Malá, dokonalá bílá růže. Každý lísteček precizně vyřezaný. Odpočívala na osmahlé a ztvrdlé ruce. To jsem já, koho držíš, pomyslela si Selené a pomalu se k němu pohnula. Ale ty to nevíš... Tady to je. Konečně. Všechny odpovědi na otázku mého osudu...

Měla strach.

Někdo zaklepal na dveře a matka Mercia nahlédla dovnitř.
276 277

"Už se k vám můžu připojit?" zeptala se. Zdálo se jí, že Andreas něco podává sestře Peregrině a ona váhá. Alma mater byla překvapená hněvivým výrazem Andreasova obličejce a zarazil ji postoj Peregriny, kamenný výraz ženy, která jen stěží ovládá své city.

Jak je to zvláštní, napadlo Merciu a vešla dovnitř. Před několika minutami se na sebe poprvé podívali a přísahala bych, že mezi nimi prošla láska.

"Co je to, Peregrino?" zeptala se a postavila se k Andreasovi a Selené.

"Dala mi to matka, když mi bylo šestnáct, ale já jsem to věnovala Andreasovi." Selené velmi pečlivě zvedla růži, položila si ji do dlaně a dívala se na ni. "Má matka," řekla záhadně, "vlastně žena, která mě vychovala, mi svěřila, že klíč k tomu, kdo jsou moji rodiče, je v této růži."

Mercia se na ni překvapeně podívala. "Uvnitř?"

Selené přikývla.

"Neotevřeš ji?"

Selené váhala. Co tam může najít? Co když po tom všem zjistí, že růže žádnou odpověď nemá? Jestli Mera ve své prostotě a víře v zázraky jen uvěřila výmyslům umírajícího?

Pokusila se růži otevřít, ale keramická pečeť držela pevně.

"Ukaž," řekl Andreas. "Zkusím to."

Pečeť v silných rukou praskla a Andreas špičkami prstů vyjmul obsah a položil ho do otevřených dlaní Selené: útržek plátna, na kterém ležel její bratříček, kadeř vlasů a zlatý prsten. Matka Mercia se instinktivně pokřížovala. Poznala, že jde o mocné symboly.

Jejich pozornost se soustředila na prsten. Ostatní věci Selené jemně odložila na stůl a prsten obrátila ke světlu. "Je tam něco napsáno," řekla, "ale já to neumím přečíst. Je to latinsky."

Matka Mercia se podívala blíž a viděla, že je to zlatá min-

ce zasazená do prstenu. Byl na ní vyražený profil muže, kolem něhož byla latinská slova, která neuměla přečíst. Andreas si vzal prsten a natočil ho ke světlu. Zvedl obočí. Kolem mužova profilu byla do kruhu napsaná slova - CAESAR - PERPETUO - DICT.

"Co to znamená?" ptala se Selené.

"Je to stará mince," odpověděl Andreas. "Vyražená dávno, když se Caesar nechal prohlásit doživotním diktátorem. Byl prvním Římanem, který se nechal portrétovat na minci."

"To je on?" zeptala se Selené a vzala si prsten. "Julius Caesar?"

"Ano. Nápis říká: Caesar, doživotní diktátor. Je to pamětní mince vyražená při té příležitosti. Myslím, že je to sedmdesát let."

Selené pohlédla na Andrease. "Co to může znamenat? Proč řekl můj otec, že je v ní můj osud? A proč říkal, že pocházím od bohů?"

Matka Mercia zalapala po dechu a zašeptala: "Tvůj otec řekl tohle?"

"Ve kterém roce ses narodila?" chtěl vědět Andreas.

"Téměř před třiatřiceti lety. Jestli víš, co to znamená, Andreasi, tak to řekni!"

"Před třiatřiceti lety," řekl Andreas zvolna, "zemřel Augustus Caesar a na jeho místo nastoupil Tiberius. Nástupnictví nebylo zrovna hladké, proti Tiberiovi bylo několik spiknutí, aby se nestal císařem. Někteří si přáli návrat republiky, jako byla za Julia Caesara a jiní chtěli, aby se stal imperátorem přímý potomek Julia Caesara, muže, který byl prvním římským diktátorem. Vždyť Augustus byl jen vzdálený synovec Caesara. Když Augustus zemřel, v Římě zavládlo bezvládí, než se Tiberiovi podařilo uchopit moc natrvalo do vlastních rukou."

"Ale co to má společného se mnou?"

"Mnoho lidí bylo odstraněno z cesty, Selené. Každý, kdo mohl mít přímý nárok na následnictví, byl Tiberiem zlikvidován."

Selené se nadechla. "Myslíš... můj otec?"

Zachmuřil se. "Nevím, jak by to bylo možné. Je známo, že Julius Caesar zemřel bezdětný." Andreas se obrátil k matce Mercii a viděl, že udiveně hledí na Selené.

Náhle kněžka promluvila. "Zdá se mi, že odpověď znám. Pojdte se mnou."

Matka Mercia je vedla tmavou chodbou pod žebrovím ob-

louků až do té části chrámu, kde Selené předtím nikdy nebyla. Stěny kolem byly pokryté freskami pradávných bohů, v šeru se rýsovaly lidské postavy se zvířecími hlavami, sloup za sloupem byl popsán dávnými hieroglyfy. Vzduch byl zatuchlý, omítka oprýskaná a na zdech skvrny plísň. Selené poznala, že jsou v samotném srdci chrámu, v jeho nejstarší části. Tyto zdi byly postaveny před staletími, možná tisíciletími; stály tu dávno předtím, než dal Alexandr na této půdě vystavět své nové město. Bylo to také nejsvětější chrámové místo.

Mercia je zavedla do místnosti plné kouře kadidla, kde se jediná stará kněžka ohnutá věkem starala o posvátné ohně, hořící podél stěn. Mercia ji poslala pryč a ukázala Selené na sochu stojící uprostřed.

Zdála se být nová a teprve nedávno umístěná do těchto prastarých zdí. Matka Mercia zamířila k podstavci, na kterém bylo řeckými písmeny, která uměla Selené číst, napsáno: THEA NEOTERA.

"Nová bohyně..." zašeptala Selené. Zvedla oči k tváři bohyně a zkameněla.

Dívala se do tváře v mnohém připomínající její vlastní.

"To je Kleopatra," řekla matka Mercia zbožným hlasem.

"Poslední královna Egypta. Poslední živé převtělení Isis. Ted už vím, proč jsem si myslela, že tě musím odněkud znát, Peregrino. Vidiš, jak se jí podobáš? Říká se, že měla mimořádně tmavé vlasy, černé jako noc a neobyčejně bílou pleť. Ty jsi také taková, Peregrino."

Selené hleděla jako očarovaná, ztratila řeč. Ta bílá tvář jí učarovala. Stála nehybně, jako by i ona sama byla vytesaná z mramoru.

Alma mater se obrátila na Andream, který je sledoval a stál ve stínu za nimi. "Říkal jsi, Andreasi, že Caesar zemřel bezdětný. To není pravda. Měl syna, prince Caesariona, který se narodil jeho egyptské ženě Kleopatře."

Andreasův hlas hluboce duněl ve staré komnatě. "Ale chlapce zabili. Když Antonius a Kleopatra zemřeli vlastní rukou, nařídil Augustus, aby byly zabity jejich dvě děti a Caesarion také."

280

Matka Mercia hleděla na Andream a její malé, moudré oči sdělovaly víc, než mohou říci slova. Řekla: "Byla jsem tehdy ještě malá a pamatuji se, kdy přišli Římané. Vzpomínám si, jak naši poslední královnu ukládali do hrobky a vím, že její dvě děti zabili. Ale také kolovaly pověsti, že místo Caesariona byl popraven otrok a že skupina spiklenců věrných Juliu Caesarovi prince zachránila a ukryla ho. Chtěli ho vychovat a připravit na den, kdy se bude moci ujmout svého právoplatného nároku na trůn v Římě. Proto ho chtěl Augustus zabít. Caesarion byl překážkou, která mu stála v cestě. Ale princ uprchl."

Andreas vkročil do kruhu světla. "Počítám, že na to mohl Tiberius přijít. Jeho špehové se o principi Caesarionovi mohli dovědět. Snad Tiberius vyslal vojáky, ti přišli do Alexandrie a Caesarion se ženou museli utéct. Ale vojáci je dohnali v Palmýře..."

Selené hleděla na krásnou bohyni. "Je to možné?" zašeptala. "Tato žena je má babička?"

"Její celé jméno bylo Kleopatra Selené," řekla matka Mercia. "A jejím bratrem byl Ptolemaios Hélios."

V komnatě bylo najednou hrozně horko. Kouř lamp se točil kolem Seleniny hlavy a dusivá vůně kadidla se na ni valila ze všech stran. Nemohla dýchat. Dusila se. Selené se zapotácěla. Najednou ucítila pevnou ruku kolem pasu a opřela se o Andream.

Když se vrátili do pokoje matky Mercie, Selené zavrtěla hlavou a zašeptala: "Nemohu tomu uvěřit."

"Ten prsten je důkaz," řekla alma mater, "stejně jako tvé jméno a neuvěřitelná podobnost s královnou."

Hlas Selené zazněl z velké dálky. "Léčitelka, která mě přiváděla na svět, říkala, že matka mi pošeptala do ucha duchovní jméno, když jsem se narodila. Jaké to bylo jméno, matko Mercio?"

Alma mater hleděla zpátky na Selené, nevyslovená odpověď visela ve vzduchu.

"Jsem Kleopatra Selené? A můj bratr je Ptolemaios Hélios?" Selené přelétla pohledem z Mercie k Andreasovi. "Ale proč, tedy vojáci zabili jen mého otce a matku s bratrem"

281

odvedli živé? Nebyl snad můj bratr také překážkou pro Tiberia?"

"Nevím, proč je nezabili," řekl Andreas. "Určitě znamenali pro Tiberia hrozbu."

Selené se rozevřely oči. "Potom tedy..." šeptala, "jsem i já hrozbou pro vládnoucí rodinu v Římě?"

Seděli a poslouchali dech hluboké letní noci okolo nich.

Za zdmi chrámu spala Alexandrie, sláný polibek Středomoří hladil palmy a čeřil měsícem zbarvenou vodu.

Nakonec promluvila Selené. "Na tohle myslela má matka.

Když umírala v poušti před Palmýrou, řekla, že Isis je mou bohyní, že jsem jí drahá."

"Matka tvé matky byla Isis, Selené," řekla Mercia. "Kleopatru uctívaly miliony lidí za jejího života. A otec tvého otce, Julius Caesar, byl potomkem Venuše. Bdí nad tebou dvě bohyně, Selené. V tvých žilách je krev králů i bohů."

Stáli na nádvoří v dusné letní noci. Brzy bude svítat a Venuše se vydá vzhůru nad vršky palem.

Selené byla jako omráčená. Dnešní noci se stala jinou ženou než byla ráno, věděla, že se její svět změnil.

A Andreas...

"Co teď budeš dělat?" zeptal se jí tiše.

"Nevím. Myslela jsem... že to bude úplně jiné, zjistit, kdo jsem a co je mým životním posláním. Můžu si tu chvíli představovala, ale takhle nikdy.

Andreas stál těsně u ní, jeho dech ji hřál na obličej. Ale nedotkl se jí, nevztáhl k ní ruce, jak by chtěl. Řekni slovo, Selené, volalo jeho srdce, a já neposlechnu císaře a zůstanu s tebou. Najdu nám úkryt daleko na Nilu, kde nás nikdo nenajde a kde budeme žít v lásce a klidu. Zapomenu na minulost, na křivdu a sedmnáct let zloby. Řekni jen jediné slovo, Selené..."

Stál tak blízko. Selené věděla, že stačí, když se trochu pohne a dotknou se jeden druhého. Řekni, abych šla s tebou, Andreasi, myslela si. Řekni slovo a já opustím Alexandrii, bohy i svůj osud a budu tě následovat.

"Máš velký dar, Selené," řekl tiše. "Tady, ve městě plném lékařů zbytečně marníš čas. Ty jsi zrozená k důležitější věci. Oddělení nemocných v chrámu se už bez tebe obejde, vyškolila jsi za sebe jiné. Na světě není nic, co bys nedokázala."

Mluvil tiše, ale vášnivě. Jeho oči ji držely tak pevně, jak by to udělaly jeho ruce. "Kdysi jsi snila o tom, Selené, že stvoříš dokonalé umění léčení a vezmeš ho tam, kde je ho nejvíc potřeba. Nyní máš veškerou dovednost i znalosti. Jsi jedinečná. Vezmi svůj dar tam, kde je ho zapotřebí."

"Ale kde to je?" ptala se ho. "Kam mám jít?"

"Jdi do Říma."

"Řím!"

"Tam jsou lidé, kteří potřebují někoho jako jsi ty, Selené. Potřebují tvou dovednost a moudrost. Tady v Alexandrii jsi ztracená jako diamant uprostřed tisíce perel. Ale Řím, Selené, Řím tě potřebuje."

Řím, pomyslela si a hlava se jí zatočila. Město mých předků, město, které prohlásilo mého děda bohem.

A hned uvažovala: Jsou tam má matka a bratr? Vzáli je živé do Říma? Žiji ještě dnes?

"Vždycky jsem měla dojem, Andreasi, že já a léčení jsme nějak spojeni," řekla tiše. "Ale jak, to stále nevím. Myslíš, že najdu odpověď v Římě?"

"Snad."

"A vrátíš se do Říma, Andreasi?" zašeptala. "Až se setkáš v Británii s císařem, vrátíš se do Říma?"

"Musím se tam vrátit, Selené. Je tam můj domov, mí přá-

telé. Jakmile mi to Claudius dovolí, vrátím se do Říma. A setkáme se znovu, ty a já.,.

KAPITOLA 50.,.

Selené s Ulrikou se plavily na jedné z mohutných obilných lodí, které pravidelně křižovaly po Středozemním moři z Egypta do Říma.

Jmenovala se Isis. Byla to nádherná loď se širokou zádí, 282 283

ukončenou zlacenou husí hlavou. Nesla více než šest stovek cestujících a tisíc tun obilí proti severním větrům. Za sedm týdnů má dorazit do Říma.

Zdrželo je několik věcí. Nejdřív musely získat cestovní povolení, ale správce Alexandrie byl na prohlídce První nilské propusti a cestovní pasy nevydával. Také bylo třeba zaplatit poplatek, který Selené připadal urážlivý - muži platili za opuštění Egypta jen deset drachem, ale za Ulriku požadovaly úřady třicet a za Selené dokonce sto drachem. Ale žádné dohady o placení nepomohly, zákon prostě omezoval možnost cestování pro ženy. Matka Mercia zaplatila poplatky z chrámové pokladnice. Musely najít loď, a to znamenalo pátrat v přístavu, vyptávat se kapitánů, zda nevezmou dva další cestující. A nakonec čekaly na příznivé znamení osudu.

Všichni lodní kapitáni jsou pověřiví, ale kapitán Isis byl snad nejvíc. V den vyplutí obětoval Poseidonovi býka, ale oběť se nevydařila a odjezd byl odložen. Druhý den se v ráhnovi posadila vrána a zakrákala, před třetím pokusem se lodnímu kováři zdálo o černých kozlech. Nevypluli ani čtvrtého dne, protože to bylo čtyřicátého srpna, všeobecně nešťastný den. Selené s Ulrikou pokaždé přišly se svými ranci do přístavu a čekaly s matkou Merciou až vyvolavač ohlásí vyplutí jejich lodi, neboť žádná loď neopustila přístav tak, jak bylo předem dohodnuto. Pokaždé se zase nešťastné a zklamané vrátily zpět do chrámu.

Konečně nastal den, kdy vál dobrý vítr do plachet, datum bylo příznivé a znamení prorokovala úspěšnou plavbu. Ulrika a Selené stály na palubě a mávaly, dokud se jim pobřeží nevzdálilo a Alexandrii už neviděly.

V noci spaly na palubě za zástěnou, oddělující muže od žen, choulily se k sobě pod přikrývkami, mezi sebou měly své skromné věci. Ve dne seděly ve stínu velké čtvercové hlavní plachty, kde jedly, spravovaly si šaty a bavily se s ostatními cestujícími. Nikdy nezahálely. Jakmile se rozkřiklo, že je na lodi léčitelka, Selené hned rozdělovala zázvorový kořen na mořskou nemoc a nezbytné mazání na otoky dásní.

Ulrika sledovala kormidelníka, otáčejícího žebrovin kormidla a poslouchala rozhovory námořníků, utahujících lana

nebo pumpujících zkaženou vodu z břicha lodi. Mluvila i s lodním kovářem, který opravoval vesla a narovnával hřeb. A když se dost vydováděla na této plovoucí pevnosti, která jí připadala jako malé, samostatné městečko, stávala Ulrika dlouho u zábradlí, dívala se velkým, vážným očima na Středozemní moře a myslela na otce, plavícího se kdysi dávno po stejném moři v řetězech otroka.

Plavba uběhla hladce a bez nesnází, všichni se s úlevou zaradovali, když se před nimi objevil přístav v Ostii. Každý měl z cestování po moři strach a nikdo na Isis nezapomněl na zlatou minci, kterou po sedm týdnů nosil na krku. Tento celosvětově osvědčený zvyk jim zajišťoval, že jestli se v bouři loď potopí, nalezené tělo s mincí bude pohřbeno. Isis se blížila k pobřeží. Selené stála u zábradlí a nastavi-

la obličej větru. Zase v nové zemi, říkala si. Mezi novými lidmi s neznámými zvyky. Co mě asi v Římě čeká?

Jaké jméno dostanu tady?

Cítila, že už se blíží ke svému poslednímu novému břehu, že roky putování už brzy skončí. Zde mi bohové konečně zjeví smysl mé pouti. Můj původ bude spojen s mým posláním léčitelky, ale jak, to ještě nevím.

Myslela na Meru, obyčejnou ženu prostého původu, která vzala z ruky umírajícího prince prsten Julia Caesara. Neočekávaně si vzpomněla na Ignatia, bojujícího s pouštními bandity, aby ji chránil, a na jeho průsvitný kámen, který jí dával oheň za studených nocí v neznámých končinách. Selené si dokonce připomněla Kazlacha, jeho oblíbený "lék" - na prach rozdrčené safíry a rubíny, rozpuštěné ve víně - jen zhoršoval stav nemocného. Uvažovala, co asi udělal s tajemstvím léku Hekaté. Obrátil ho jako zbraň proti Laše? A také tu byla Fatma, pouštní vědma, která Selené předala moudrost svých předků a Selené ji teď přináší do Říma. A pak Rani, jež toho musela tolik obětovat, aby se mohla stát léčitelkou, vzdala se manželství a dětí, zapřela svoji ženskost, aby mohla pracovat ve světě mužů.

Selené se zamyslela nad Ulrikou, plodem její nezapomenutelné lásky k Wulfovi. Budeme společně pracovat v Římě, říkala si. Předám své poznání Ulrice, aby nezemřelo se mnou.

284 285

Nakonec si vzpomněla na Andrease.

Měla pocit, že její láska k němu přesáhla nedozírné nebe Středomoří a je hlubší než moře, na kterém se plaví její loď. A přesto ho ztrácí, jejich společný sen jim uniká. Ale snad v Římě, až se vrátí z Británie, jestli bohové svolí...

Možná, že můj život byl jen předejrou k tomuto okamžiku, myslela si Selené, když se před nimi otevřela rušná zátoka. Bohové mě dlouho zkoušeli a nyní jsem připravená.

KAPITOLA 51.,.

"Řím je nebezpečný, Selené," varoval ji Andreas. "Zvlášť pro samotnou ženu. Jdi do domu Pauliny. Je to má stará známá, pomůže ti."

Selené si devět týdnů od chvíle, kdy jí tato slova Andreas řekl, představovala malý a skromný dům paní Pauliny a ji samotnou jako matku Merciu. Proto ji vila na pahorku Esquiline i její majitelka tak překvapily.

Byl zlatomodrý podzimní den, jejich první den v Římě. Selené s Ulrikou šly přímo na pahorek. Ulice byla nezajímavá a jednotvárná, uzavřená nekonečnou zdí s brankami zakrývajícími kolenjdoucím, pohled na pohádkové vily boháčů. Do jedné z bran Selené s Ulrikou vešly a náhle stály v rajské zahradě s fontánami, stromy a květinami. Zavedli je do atria, za kterým se otevírala vnitřní zahrada uzavřená ze čtyř stran pilíři podloubí, za nímž se vcházelo do pokojů. Byl to nejkrásnější dům, jaký kdy Selené viděla a napadlo ji, jaká asi bude žena, která zde žije.

"Paulina je vdova," vysvětloval ji Andreas. "S Valeriem, jejím manželem, jsme byli dobrými přáteli. Žije sama v domě, který jí zanechal. Je jí teskně, určitě bude ráda, když bude mít společnost."

Z jednoho pokoje za sloupovým se ozývaly hudba a smích. Vyšla z něho žena. S ušlechtilou grácií a důstojností prošla zahradou a vstoupila do atria.

Paní Paulina Valeria byla štíhlá a nepříliš vysoká, měla topasové oči a bohaté hnědé vlasy vyčesané do stoupajících

vln kadeří. Vyhýbala se slunci, její pleť byla světlá a jemná, vypadala na čtyřicet let. Byla mnohem mladší, než Selené očekávala.

Jedním pohledem přelétla prosté lněné šaty Selené, jaké v Egyptě nosí venkované. Potom se chvíli zahleděla na Ulriku. Selené se zdálo, že se na tváři paní Pauliny mihl mrak nesouhlasu. Pak promluvila latinsky: "Jsem Paulina Valeria. Chtěly jste se mnou mluvit?"

Selené odpověděla řecky: "Právě jsme přijely s dcerou do Říma. Můj přítel, lékař Andreas, mi poradil, abychom vás navštívily."

V topasových očích se zablýsklo. "Vítejte v Římě. Jste tu poprvé?"

"Ano. Připluly jsme z Alexandrie a nevyznáme se tu. Neznáme nikoho kromě Andrese."

"Ovšem, Andreas. Jak se má?"

"Cestuje do Británie."

"Vím. Vyprovázela jsem ho do Ostie před třemi měsíci. Vyplul do Británie v pořádku?"

"Odplul z Alexandrie za příznivého větru."

Paulina se odmlčela. Potom se zeptala "Kde bydlíte?"

Selené odpověděla, že v hostinci blízko Fóra, spaly tam s Ulrikou minulou noc, když přijely z Ostie. Paní Paulina se bez srdečnosti usmála a řekla: "To musíte zůstat u mě. Hostince jsou příliš nákladné a nebezpečné, nemyslíte? Jako přátelé Andrese jste i mými přáteli. Otrok dojde pro vaše věci."

Přivolala otroka, aby zavedl nové hosty do pokojů a než opustila atrium, dodala: "Můžete tu zůstat, jak dlouho chcete. To je samozřejmé." Opět se podívala na Ulriku a zeptala se: "Kolik je vaší dceři?"

"V březnu jí bude třináct."

Paní Paulina chvíli uvažovala, pak řekla: "Můj dům je velký a dítě se v něm může snadno ztratit. Zahrady za domem jsou rozlehlé a jistě nechcete, aby se vám zatoulala. Bude bydlet u vašeho pokoje."

Následovaly otroka zahradou a z pokoje, odkud vycházela hudba, zaslechla Selené hlasy. "Nechápu, jak se mohla

286 287

Amelia vdát do nižších vrstev." "Protože je tak krásný a bohatý." Ozval se smích a promluvil ženský hlas: "Ale, co je to za rodinu? Pochází z dlouhé linie sýrařů. Možná mají peníze, ovšem pozor, nové, nemají staré a hlavně, nemají jméno. Amelia se ponížila, je všem pro smích. Á, tady jde naše Paulina. Jen se jí zeptejte, co si myslí o ubohé Amelii."

Ale jen Paulina vstoupila, smích utichl. Selené slyšela vzrušený šepot a představila si zvědavé pohledy, sledující nové hosty za otevřenými dveřmi.

Ulrika šla za matkou zahradou, dívala se kolem sebe a nemohla pochopit, že tohle všechno patří jen jediné ženě. Náhle si všimla chlapce, o dva nebo tři roky staršího, shrabujícího listí na pěšině v zahradě. Překvapeně na něho hleděla. Měl plavé vlasy a byl hodně vysoký. Podíval se na ni a přestal pracovat. Hrábě zůstaly v rukou zapomenuté.

Selené s Ulrikou se usadily v domě Valeriů s lehkostí, na jakou si navykly za dlouhá léta cestování a přivykání na nové prostředí.

Od příjezdu do Ostie Ulrika téměř nepromluvila. Vůbec s matkou málo mluvila od chvíle, kdy za ni matka přišla do jejího pokojíku v chrámu a řekla, že Alexandrii opouštějí. Ted' si umyla obličej, oblékla si noční košili, v tichosti se po-

modlila a beze slova vklouzla do čisté postele.

Myslela na mladíka v zahradě.

Vedle v pokoji se Selené dlouho snažila usnout, ale marně. Její tělo bylo vyčerpané, mysl však byla neobyčejně vzrušená. Byla konečně doma? Tady v Římě? Byla si tím stále jistější. Cítila to. Tady je její rodina, mocní vládci Impéria, muži a ženy, s kterými je pokrevně spřízněna, její předkové. Je zde také domov Andrease, kam se musí z Británie vrátit. Co jí však Řím chystá? Její léčitelská skříňka stojí připravená u postele, poznamenaná cestováním, otlučená a poškrábaná, ale téměř přetékající vším, co nasbírala za léta a míle putování. "Lidé v Římě tě potřebují," řekl Andreas. "Nemají žádné místo pro nemocné, jaká jsi viděla v jiných městech, chybí jim takové oddělení v chrámu, jaké jsi vytvořila tady, v Alexandrii. Nemají se kam obrátit v bolesti. Svůj osud najdeš v Římě."

Už usínala, když se její myšlenky vrátily k paní Paulině.

Co pro něho znamená a co znamená Andreas pro ni?

Její dech byl pomalejší, hlubší a Selené spatřila v mysli Andrease. Cítila probuzené staré krivdy a nový žár touhy, sílu nové lásky..

KAPITOLA 52.,.

"Tady žijí lidé z naší rodiny, Rikki," řekla Selené a v hlasu jí zazněla hrdost. "Jsou to naši bratrance, jsme jedné krve." Stály pod Palatinem, vzhlížely k terasám, na kterých byly mezi kolonádami s cypřiši paláce římské aristokracie. Selené se znovu snažila zlepšit svůj vztah s Ulrikou, chtěla, aby ji dcera lépe chápala.

"Augustus, první císař," opakovala, co jí řekl Andreas u matky Mercie, "byl vzdáleným synovcem Julia Caesara. Jeho sestra Octavia se provdala za Marca Antonia a měli dceru, Antonii. Antonia si vzala Drusa a měli spolu dva syny - Germanica a Claudia. A tentýž Claudius je nyní římským císařem. I když je to jen vzdálený bratranec, Rikki, je to stále náš bratranec."

O chvíli později si prohlédly chrám Božského Julia, hezkou kruhovou stavbu, postavenou na památku Julia Caesara. Selené Ulrice vysvětlovala: "Vidíš, jak Římané uctívají tvého praděda? Jeho krev vládne Impériu, Rikki. Lidé, kteří v Římě vládnou - julio-claudiáni - zakládají svůj nárok na trůn podle kapky juliánské krve, kolující v jejich žilách. Ale tvá krev, má dcero, je čistá, ty jsi přímým potomkem Božského Julia. Jeho syn byl tvým dědem." A k sobě Selené dodala: Protože Julius Caesar byl potomkem bohyně Venuše, je jím i má dcera.

Ulrika poslouchala, ale nepromluvila. Její vážné modré oči si měřily nadlidskou sochu muže, kterého nenáviděla a styděla se nazývat ho svým pradědem, člověka, který první vpochoďoval do Germánie, aby zotročil národ jejího otce.

288 289

Tohle nebyli její příbuzní a její město. Ulrika se instinktivně odvrátila od sochy Julia Caesara a její oči se obrátily k severu. Dívala se tam pevně rozhodnutá.

Selené se zpočátku v rozlehlém městě orientovala jen stěží, když prochodila celé dny, až ji rozbolelo staré zranění na noze, zapamatovala si městský půdorys a umístění stovek pamětihodností. Hovořila s lidmi a naučila se Římu rozumět. Kamkoliv šla, brala s sebou léčitelskou skříňku a často se zastavila, aby lidem pomohla. Andreas měl pravdu, když řekl,

že se zdejší lidé nemají kam obrátit pro pomoc v nemoci, či když jsou zranění. Řím byl místem nebezpečí, Selené na ulicích často viděla násilí. Lidé tu žili v nezdravých podmínkách nacpaní v malých, nevětraných kobkách jako divoši. Procházela uličkami, kam nikdy nezasvitlo slunce a pochopila, že jsou dva Římy - jeden tmavý a přelidněný, kde tisíce lidí sedává bez práce v horku pozdního léta, pije vládní přiděly piva a proklíná krátký, tvrdý život v chudobě, který je čeká; a Řím druhý, oddělený vysokými zdmi a zamčenými branami, kde žijí lidé jako paní Paulina v nádherných vilách obklopených zahradami. Život tam ubíhá v jiné dimenzi. Tato malá hrstka lidí ovládá svět, aniž by se o něj jakkoli zajímala.

Selené se brzy naučila za soumraku spěchat domů. Jakmile den končil a město se otevřelo kolům dopravy, objevili se ve městě noví zoufalí lidé. Selené také rychle pochopila, proč jsou na oknech mříže a na dveřích ohromné zámky. Noci v Římě patřily zločinu.

A zjistila ještě něco. Na rozdíl od toho, co řekl Andreas, nebyla její hostitelka, paní Paulina, nikdy sama.

V domě byli stále hosté a různé návštěvy, hlučné večerní slavnosti a večery s básníky a filozofy, jednou dokonce naplnila zahradu dlouho do noci hudbou a potleskem kočovná skupina mimů. Při západu slunce zapalovali otroci paní Pauliny pochodně a lampy, do vily se sjížděli hosté se svými strážemi a všude bylo plno smíchu. Selené a Ulriku nikdy nepozvali, ale přesto ve svých ložnicích v prvním patře

všechno slyšely a Selené někdy našla dceru, jak klečí u zábradlí a nakukuje dolů.

Selené se s hostitelkou setkávala jen výjimečně, minulo několik dní než zahlédla paní Paulinu mezi sloupovým zahradou. Od toho dne, kdy s Ulrikou přišly, si obě ženy vyměnily jen pár slov.

Selené vůbec nevadilo, že se neúčastní radovánek, měla příliš mnoho práce. Odcházela za svítání bez Ulriky, která raději zůstávala doma, a při západu slunce se vracela se skříňkou z části vyprázdněnou, unavená a kulhající. Večer připravovala obvazy, ostříla skalpely a třídila byliny, které nakupovala na Fóru. Potom následovala koupel a brzy se ukládala k spánku.

Byla připravená. Její osud čeká v tomto městě, tím si byla jistá. Čeká možná za dalším rohem, za příštím ohybem ulice a ona doufala, že jeho znamení pozná.

KAPITOLA 53.,

Ulrika rychle vzhlédla. Za oknem se blýskla plavá kštica a zmizela. Už ji zase špehuje ten hoch ze zahrady.

Odložila knihu, vstala z postele a po špičkách došla ke dveřím. Už popáté tento týden zpozorovala, že se na ni dívá. Kolikrát to udělal, když ho neviděla? Někdy se procházela v zahradě a cítila, že ji jeho oči sledují a jednou, když šla s matkou k bráně do ulice, viděla, jak se schovává za keři.

Potichu došla ke dveřím a vyhlédla. Chodba byla prázdná. Naproti se otevřely dveře a objevili se noví domácí hosté paní Pauliny - senátor s manželkou. Ulrika je pozorovala. Lidé v tomto domě byli vždy krásně oblečení, muži byli elegantní a pohlední, ženy nosily výstřední pyramidy vlasů. Mluvili čistou a pečlivou řečtinou, dokonce i smích měli zvláštní zdvořilý a uměřený. Přátelé paní Pauliny Ulriku přitahovali, ale zároveň je nenáviděla.

Senátor se ženou vešli do zahrady a Ulrika koutkem oka zahlédla pohyb. V mžiku se otočila, právě včas, aby zahléd-

la mladíka mizet ve dveřích.
290 291

"Počkej," zavolala. "Neutíkej." Pospíchala chodbou a doběhla k zavřeným dveřím. Chvilí váhala, potom vzala za kliku a otevřela. Byla v ložnici, podobné svojí, připravené pro nočního hosta.

"Vylez, prosím," řekla Ulrika a vešla dovnitř. Zastavila se a naslouchala. Dole se ozývali hosté, přijíždějící na večeři. Ozvala se znovu a z řečtiny přešla do aramaještiny. "Rozumíš mi? Neboj se, ráda bych s tebou mluvila."

Šla dál. Viděla, že závěsy se pohnuly, ačkoli nebyl žádný vítr. Jemně řekla: "Jsem tvůj přítel. Nepatřím k těm lidem dole. Prosím tě, vylez."

Nespouštěla oči ze závěsů. Viděla, jak se hýbají. "Neodejdu," řekla pevně. "Zůstanu tady, dokud nevylezeš."

Selené spěchala od nájemníků dole u řeky. Znepokojovalo ji, že už je dost pozdě. Předtím ji uprosila žena, aby se podívala na její dítě, které leželo jako bez života a odmítalo jíst. Selené se u dítěte zdržela déle, než očekávala a teď byla v ubohé čtvrti dole u řeky a slunce zapadalo za pahorky. Pevně stiskla svou léčitelskou skříňku a zalmula do první ulice od Tiberu. Pospíchala k pahorku Esquiline.

Najednou jí zatarasil cestu dav rozčilených lidí křičících "chléb a hry". Selené věděla, co se děje. V Římě byla už několikrát svědkem takových výbuchů, kdy se nepokojný a znužený dav skládající se většinou z mužů bez práce rozlítíl bez zjevné příčiny. Nějaká záminka se vždy našla, tentokrát to byla nepřítomnost Claudia a nedostatek her, při nichž se mohli zadarmo najíst.

Selené se přitiskla pod převíslou střechu a dav se valil kolem, hrozil pěstmi a proklínal lidi z Palatinu. Nedivila se jim. Nezaměstnanost v Římě byla vysoká a vládní zásoby podporovaly velkou část nevzdělaných, nespokojených a nepracujících obyvatel. Lidé se bavili tím, že povykovali na ulicích a střetávali se s vojáky, kteří se právě objevili na druhém konci ulice; zítra se nahnou do Círku Maximu, aby sledovali hry a nacpali se zadarmo jídlem a pivem.

Dav se řítí přímo k vojákům na křižovatce. V tom vyjeli

jezdci na koních, u sedel měli košíky, ze kterých rychle vytahovali živé hady a házeli je do davu. Zástup okamžitě zakolísal, lidé prchali na všechny strany a křičeli. Za chvíli bylo po všem a vojáci sbírali hady na opuštěné ulici.

Selené vykročila z úkrytu ve výklenku dveří. V tom spatřila muže, který se naproti odlepil od zdi, zavrával a padl na zem. Vojáci si ho nevšíмали, ale Selené se k němu sklonila a viděla, že byl zraněn pod žebry. Silně krvácel. Rychlá prohlídka ukázala, že rána je nad její možnosti. Selené by potřebovala lékařský turniket na stlačení tepen, které bylo nutno podvázat; také místo, kde by mohl raněný v klidu ležet.

Zdvihla hlavu, aby zavolala vojáky, ale byla s raněným sama. V ulici byla tma a ticho.

Vzpomněla si na Aesculapiův chrám, ležící na ostrově uprostřed řeky. Most k němu nebyl odtud daleko. Selené vynaložila všechny síly, aby pomohla zesláblému muži rychle ztrácejícímu vědomí na nohy. Položila si jeho paži kolem ramen a vrávala s ním dolů ulicí, od pahorku Esquiline směrem k řece.

Starý kamenný most spojoval levý břeh Tibery s ostrovem ve tvaru člunu, jehož horní konec byl blízko vstupu do Mar-

cellova divadla, kde teď množství lidí kupovalo lístky na večerní představení. Selené pomohla neznámému projít tlačenicí a zamířili na most.

Věděla, že shluk staveb na ostrově, jejichž obrysy se odrážely proti zapadajícímu slunci, je komplex Aesculapiova chrámu. Ještě v něm nebyla, ale předpokládala, že je stejný jako ostatní chrámy Impéria a že v něm najde pro zraněného pomoc. Když se však dostala na druhou stranu mostu, nemohla už neznámého udržet. Položila bezvědomého iziuze na zem. Narovnála se a zůstala překvapeně hledět na to, co se před ní objevilo.

Závěsy se konečně rozhrnuly a objevila se plavá hlava. Dvě oči ostražitě pozorovaly Ulriku. Mladík se pomalu pohnul, připravený utíkat.

292 293

"Prosím, neboj se mě," řekla Ulrika a divila se, proč se tak ostýchá. Natáhla ruku. "Jsem tvůj přítel."

Vylezl zpoza závěsu, ale nepřibližoval se k ní a pozoroval ji. Ulrika už chápala jeho obavy. Na pažích měl čerstvé pruhy od biče a na zápěstích byly jizvy, kde se mu okovy zakously až do masa. Ten hoch byl v otroctví teprve nedávno, ještě nebyl "zlomený".

"Ty mi nerozumíš?" zeptala se znovu řecky. Ne, pochopila zklamaně. Byl v otroctví příliš krátce, než aby se naučil řeč svých pánů.

Neskrývala svůj zájem a prohlížela si ho. Štíhlý mladík s dlouhými rukama a nohama byl vysoký jako ona. Byl ještě mladý, ale ramena už prozrazovala budoucí sílu a na pažích se mu rýsovaly první uzly svalů. Ulrice se zdála jeho tvář krásná. Velké oči měl posazené daleko od sebe, čelist byla pěkně utvářená a nos měl dlouhý a rovný. Poznala, že nemá strach. Byl jen nedůvěřivý a odbojný jako nezkrotné zvířátko.

"Jsem Ulrika," ukázala na sebe. "Kdo jsi ty?"

Díval se na ni.

"Ulrika," opakovala a poklepala si na prsa. "Jsem Ulrika." Postoupila o krok, ale zarazila se, když viděla, že znervózněl. Ukázala prstem na jeho hrud a tázavě se na něj podívala.

Konečně se ozval. "Eirik," řekl.

Ulrika se usmála. "Ahoj, Eiriku," řekla.

Byl stále napjatý, ale stejně k němu šla a podívala se na přívěsek, který měl na prsou. Zdvihla obočí. Nosil kříž Ódinův.

Vytáhla kožený řemínek, zavěšený na krku a ukázala mu svůj kříž. Eirikovi se rozšířily oči.

"Ódin," vydechl úžasem.

"Ano, Ódin. Můj otec ho dal matce, než zemřel."

Znovu pátral v jejím obličejí, viděl modré oči a světlé vlasy. Slabě se usmál.

"Vidíš," řekla Ulrika. "Naučím tě svou řeč a ty mě tvou."

Budeme přátelé, protože patřím ke stejnému národu."

Nastavila ruku, a když ji Eirik opatrně stiskl, cítila Ulrika nové neznámé vzrušení. Úplně zapomněla, že už je pozdě, je noc a matka se ještě nevrátila.

Paní Paulina doprovodila poslední hosty na ulici. Dali si polibek na dobrou noc a Paulina se obrátila k domu. Náhle zavál zvláštní, horký vítr, rozfoukal spadané listí a rozvířil

prach. Paulina přitáhla pallu k holým pažím a spěchala zahradní pěšinou.

Prošla atriem a zamířila na schodiště ke svým pokojům, ale zarazila se. Někdo seděl mezi sloupovím zahrady.

Paní Paulina se obrátila a vešla doprostřed zahrady. Na lavičce seděla Ulrika. Tvář měla v měsíčním světle nepřírozně bledou.

"Co děláš tady venku?" zeptala se Paulina.

"Čekám na matku."

Paulina zdvihla obočí. "Ještě není doma?"

Ulrika sevřela rty a zavrtěla hlavou. Byla půlnoc. Už tu čekala dlouho, od chvíle, kdy Eirika hrubě odtáhl dozorce do ubikací. Nedokázala ani sníst večeři, kterou jí jako obvykle přinesli do pokoje a šla čekat na zahradu.

Paulina váhala. Chtělo se jí posadit se k dítěti a utěšit je, ale ovládla se. "Víš, kam dnes matka odešla?" zeptala se.

Ulrika zavrtěla hlavou, snažila se, aby se nerozplakala.

Bojí se plakat, pomyslela si paní Paulina, nechce ukázat, že má strach.

Opět pocítila nutkání dítě utěšit. Ale paní Paulina byla silná. Věděla, že city lze přemáhat, pokud se člověk opravdu snaží. "Snad bych mohla někoho poslat, aby se po ní podíval," řekla lehce. "Pár otroků."

Ulrika vzhlédla. "Ano, udělala byste to?"

Paulina se odvrátila od těch jasných mladých očí a zalitovala, že na okamžik podlehla slabosti. Neměla je tu nechávat. Udělala to jen kvůli Andreasovi.

Brána se otevřela a do zahrady vešla Selené. "Mami!" vykřikla Ulrika, vyskočila a utíkala jí vstříc.

Selené ji k sobě přitiskla. "Rikki! Lituji, že jsem tě vylekala. Nemohla jsem ti vzkázat." Podívala se na paní Paulinu, 294 295

dramaticky stojící v kuželu měsíčního světla. Znovu si všimla jejího nesouhlasného pohledu. Ale bylo v něm ještě něco jiného - byla to snad bolest?

"Kde jsi byla, matko?" zeptala se Ulrika a osvobodila se z matčiny náruče.

"Musela jsem do Aesculapiova chrámu."

"Aesculapius!" ozvala se Paulina. "Jste nemocná?"

"Ne, paní Paulino, byla jsem..."

"Jestli jste nemocná, zavolejte si mého domácího lékaře. Vy přece nemusíte chodit na ten ubohý ostrov." Než mohla Selené něco říct, hostitelka uzavřela rozhovor. "Je pozdě. Vaše dcera už umírala strachem."

Selené šla s Ulrikou nahoru, držely se za ruce. "Ach, ani nevíš, matko, jak jsem se o tebe bála!"

"Chudáčku Rikki, je mi to líto," řekla Selené, odložila skříňku na stůl a masírovala si nohu. Šaty měla špinavé, vlasy se jí uvolnily z bílého šátku, kterým si je vázala, ale její obličej zářil. "Dnes se stalo něco nádherného, Rikki."

Ulrika přinesla horkou vodu, aby se matka mohla umýt a Selené ji vyprávěla o muži, kterého zranil dav a o tom, jak ho dovekla do chrámu na ostrově a co tam viděla.

"Bylo to neuvěřitelné, Rikki! Stovky lidí se tísni na malém ostrůvku. Zaplnili každé místo. A jací ubožáci! Mnohem víc lidí, než dokáže zvládnout pár bratrů a kněží.

Velekněz Herodas mi říkal, že nemocných je tolik, že už lékaři z města na ostrov raději nechodí. Bratři jsou na všechno sami.

"Bylo to příšerné! Všichni ti ubožáci, ženy i muži, jsou to vyhození otroci, Rikki. V tomhle strašném městě je zřejmě obvyklé, že se lidé zbavují nemocných nebo zraněných otroků, kteří už nejsou k užítu tak, že je odvezou k Aescu-

lapiovu chrámu a nechají je tam. Kněží si už nevědí rady. Je to tam hrozné. Je tam tolik ubožáků v tak strašných podmínkách, že ti, kteří by normálně přicházeli hledat v chrámu boží pomoc, jdou raději jinam a chrámová pokladnice zeje prázdnotou. Pro bratry je den ode dne těžší starat se o ty ubožáky a situace na ostrově je horší a horší."

Selené vzala dceru za ruce a přitáhla si ji k sobě na postel. "Poslouchej, Rikki," řekla. "Přítalo to! Konečně je to tady! Už vím, pro jaký úkol jsem byla zrozena!"

Ulrika hleděla na matčin obličej, viděla ruměnec na tvářích a rozzářené oči. Takhle ji ještě nezažila. Žasla nad silou její vášně. "Jakmile jsem ostrov spatřila," řekla Selené, "věděla jsem... Náhle to bylo jasné. Viděla jsem svoji velkou vizi, Rikki. Poznala jsem, že tohle je konec mé dlouhé pouti a důvod, proč jsem musela tím vším projít. Andreas měl pravdu! Ano, Rikki! Můj osud je zde v Římě."

Matčino sevření už začínalo Ulriku bolet. Ze Seleniných rukou se do jejích dlaní přelévala ohromná energie. Ulrika byla ohromená.

Jak je to krásné! pomyslela si. Jak je nádherné vědět, být si jistý, kam člověk patří. "Co budeš dělat, matko?" zeptala se, vzrušená a uchvácená matčinou vizí.

"Budu na ostrově pracovat, Rikki. Znovu tam vytvořím útolek, kterým má chrám být. Proto jsem přišla do Říma, pro tohle mě bohové připravovali. Půjdu a všechnu svou dovednost a znalosti, které jsem na svých cestách získala, uplatním na tom zoufalém, bohy zapomenutém ostrově."

Selené pustila dlaně své dcery a impulzivně ji vzala do náruče. "Budeme pracovat spolu," řekla. "Naučím tě všemu, co znám. Předám to tobě, dcero, aby veliký sen nikdy nezemřel..."

KAPITOLA 54.,.

Zpočátku byli bratři a kněží překvapeni, že denně vídají Selené na chrámových schodech. Pak ji začali podezírat, proč to vlastně dělá a nakonec, když se přesvědčili o jejích čistých úmyslech, ji byli nesmírně vděční.

"Hodně městských lékařů sem přicházelo a pracovalo tady," vysvětloval Selené Herodas, "někteří třeba jen jeden den v měsíci, jiní častěji. Věnovali své služby Bohu. Byli jsme na náš chrám hrdí a Bůh činil zázraky. Ale postupně to tu začalo být neúnosné a vidíš..." Rozhodil bezmocně ruce.
296 297

Chrámu vypadal uvnitř stejně jako ostatní svatostánky Aesculapia. Byla to dlouhá basilika s ohromnou sochou Boha na trůnu, držícího berlu s hady. Jinak byl prostor prázdný, aby bylo dost místa pro poutníky přicházející strávit noc v naději, že Bůh je ve spánku vyléčí. Říkalo se tomu "inkubace"-incubus nebo kněz, do kterého se vtělil Bůh, navštívil spícího nemocného a předepsal lék, dietu nebo léčbu. Stěny chrámu pokrývaly díky vyléčených - kamenné či terakotové repliky uzdravených částí těla. Ale byly zaprášené a některé velmi staré. Selené viděla, že jen několik vypadalo nověji, včetně ženské hlavy, naznačující, že Bůh nemocnou vyléčil z bolesti hlavy. Chápala, proč je tu tak málo díkůvzdání - zástupy opuštěných otroků odradily obvyklé poutníky. A těch několik bratrů a kněží, kteří se mezi nemocnými pohybovali a rozdělávali jídlo a vodu, nestačilo na to, aby se v takovém množství lidí cokoliv zlepšilo.

"Lidé, kteří se nechtějí starat o nemocného otroka," vysvětloval Herodas, "nebo už nechtějí starého, ho prostě dopraví sem a nechávají ho tu jako odpad. A zákon to dovozuje. Ti ubožáci tu prostě leží a pak zemřou. My s tím nemůžeme nic udělat a lidé v městě se tváří, že se jich to netýká. Ale cítím, že zrazují Boha."

Herodas byl malý a křehký stařec s bílými vlasy a třesoucíma se rukama. Spravoval chrám za vlády čtyř císařů a rmoutilo ho, že chrám upadal.

"A Claudius nepomůže?" zeptala se Selené, když procházeli nádvořím, na kterém leželi lidé - ženy, muži, strašlivě podvyživené děti.

"Claudius je zaslepený tou čarodějnici, kterou má za ženu, Messalinou. A také chce dobýt Británii. Říká, abych se modlil k Bohu a přinášel oběti!"

Selené se zamyslela a po chvíli řekla: "Já vám pomohu."

Herodas se na ni smutně podíval. Nebyla první, kdo přišel do chrámu s ušlechtilými úmysly. Jedno věděl jistě. Tahle mladá žena s nádhernou skříňkou i znalostmi bude brzy zklamaná, nechá se odradit a odejde jako všichni ostatní.,.

298

KAPITOLA 55.,.

Paní Paulina si naposled prohlédla náhrdelník v krabičce, znovu se ujistila, že vybrala správně, zaklapla víčko a podala dárek poslovi, který na něj čekal. Náhrdelník ze vzácných perel od Rudého moře bude pro císařovnu Messalinu. I když si jí Paulina nevážila, věděla, že je moudré udržovat s ženou tak mocnou dobré vztahy.

Běžec vyrazil, aby donesl dar do Císařského paláce, kde Messalina pořádala v nepřítomnosti Claudia jednu ze svých pověstných slavností a paní Paulina se vrátila k ostatním dárkům na stole.

Byl týden Saturnálií, pět dnů v prosinci, kdy Římané každoročně oslavují zrod svých bohů - ochránců. Všechny domy ve městě byly vyzdobeny borovicovými větvemi, lidé si vyměňovali dárky a navštěvovali staré přátele. Paulina dnes večer čeká osm hostů a v pokojích vily je cítit pečený páv a se látka.

Než opustila atrium, zavřela paní Paulina oči a zaposlouchala se do zvuků venku, za vysokou zdí její vily. Dnes jí bylo těžko u srdce, dnes se bude muset zvlášť snažit, aby byla před hosty veselá.

Mé první Saturnálie bez Valeria...

Měla slzy na krajíčku a musela bojovat, aby se uklidnila.

V žilách jí kolovala stará aristokratická krev, narodila se v jedné z nejstarších a nejváženějších rodin patricijů a vychovali ji v staromódní atmosféře římské gravitas, vážnosti a ušlechtilosti, kterou se aristokraté liší od ostatních lidí. Takhle ji nesmí nikdo vidět. Kdyby Valerius žil, zklamala by ho.

Paulina otevřela oči a přinutila se zkontrolovat dárky na stole - kniha veršů pro Maxima, pro Juno tác vykládaný zlatem, pro Deciovu ženu lyra z želvoviny. Všechno řádně zabaleno do barevných látek a opatřeno cedulkami, které si později přečtou.

Ale žádné hračky...

Křečovitě sevřela hranu stolu a počkala, až se v ní utiší rozbouřené city. Chvilí hrozilo, že jí povolí nervy. Pak ode-

299

šla z atria a vystoupila po schodech nahoru do svých pokojů. Rozhodla se, že si dá horkou lázeň a než přijdou její přá-

telé, rozmyslí si, co udělá s nezvanými hosty pod svou střechou.

Přála by si, aby jí to byl Andreas neudělal. Neměla na vybranou, musela poskytnout Selené s Ulrikou přístřeší. Andreas dokonce z Británie napsal, aby jí poděkoval, neboť předpokládal, že je Paulina ubytuje. Teď jí nezbyvá, než vymyslet nějaký taktní způsob, jak dostat tu ženu a její dítě z domu.

Hlavně to dítě.

Něco s nimi musí rychle udělat. Už jsou tady víc než dva měsíce, je to neúnosné. Kdyby se jednalo jen o Selené, všechno by bylo v pořádku - je tichá a nevtíravá, denně někam za úsvitu odchází a za soumraku se vrací a pak zůstává zavřená ve svém pokoji.

Ale to dítě!

Ulrika ráda sedává v zahradě a baví se s otroky. Dokonce si mezi nimi našla přítele. Stále slyší její hlas, zvoní jí v uších a Paulina nikdy neví, kdy na ni narazí. Jednou ji dokonce přistihla v knihovně, probírala se jejími svitky.

Paulina zavřela oči.

Smích Ulriky, její přítomnost v domě jí působí takovou bolest...

Bude jí třináct, myslela si Paulina, a Valerii by bylo třináct tenthle měsíc.

Z rozjímání ji vytrhl otrok oznamující příjezd prvních hostů, Maxima a jeho ženy Juno. Paulina otevřela oči. Maximus žil s Juno v ústraní, ve vile u Pompejí. No ovšem. Tady je odpověď!

Najednou se jí ulevilo, přišla na to, jak vyřeší tu nepříjemnou otázku.

Maximus a Juno ji stále zvou, aby s nimi strávila svátky u moře. Dobrá, tentokrát je překvapí a pozvání přijme. Už na konci týdne bude na cestě do Pompejí a její vila se samozřejmě musí uzavřít. Její hosté si budou muset hledat jiné ubytování.

Selené seděla na posteli a mrzutě hleděla na svou léčitelskou skříňku. Byla téměř prázdná.

Vyšla k sloupkovému zábradlí, zdobícímu ze čtyř stran patro vily nad vnitřním sloupovým zahradou. Cítila lákavou vůni oslavy, slyšela hudbu a smích Paulininých přátel. Vesselili se už dlouho a nic nenasvědčovalo tomu, že by chtěli přestat.

Selené se obrátila.

Jak může v tom rámusu Ulrika spát, divila se. Předtím nahlédla do vedlejší ložnice a pod příkrývkou viděla obrys těla své dcery, která ve tmě tvrdě spala. Selené za sebou tiše zavřela dveře. Proč by ji měla budit? Saturnálie nejsou pro ně. Nemají dárky, které by si mohly vyměnit, nemají ani peníze, aby si je mohly koupit.

Dokonce, zamrzelo ji, a opět pohlédla na svou skříňku, už ani nemá peníze, aby nakoupila potřebné medikamenty.

Jak to mohla nechat dojít tak daleko? Jak to, že byla tak naivní a myslela si, že je snad spasí nějaký zázrak? Velekněz ji přece varoval, že Bůh jejich nářky neslyší. Dva měsíce pracovala na ostrově a snažila se léčit nemocné otroky. Byla si jistá, že pomoc přijde. A teď je chrámová pokladnice prázdná a její váček na peníze také.

Selené o tom Ulrice neřekla. Proč to dítě zbytečně zatěžovat? A jak by jí to vysvětlila? Jak ji mám říct, že jsem byla tak pošetilá a za poslední peníze jsem nakoupila pro chrám léky v bláhové naději, že Bůh se o nás postará. A teď už nejsou ani ty léky.

Téměř všechny léky jsou pryč.

Selené se posadila zpět na postel a jeden po druhém vytahovala malé džbány. Hodně bylo prázdných, některé ještě zpola plné, jeden nebo dva vrchovaté. Za pár dnů se také vyprázdní.

A co bude potom?

Selené si promula oči. Snažila se přemýšlet, nalézt nějaké řešení. Kde vzít peníze, aby mohla nakoupit medikamenty? Věděla, že ve městě by si mohla léčitelstvím vydělat. Ale na to také potřebuje léky. A na nákup léků musí mít peníze!

300 301

Za jednu věc však byla vděčná. Díky štědrosti paní Pauliny měly s Ulrikou jídlo a střechu nad hlavou. A také s tím mohly počítat na neomezeně dlouhou dobu - tak dlouho, jak budete potřebovat - vzpomněla si Selené na Paulinina slova.

Když tak o tom přemýšlela a rozhlížela se kolem sebe po krásné ložnici, Selené si uvědomila, že vlastně mají s Ulrikou štěstí. Mrzutost ji začala opouštět. Základní životní potřeby - jídlo a střechu nad hlavou - mají zajištěné.

V jídelně mluvil Maximus. "Ubohý starý Claudius. Říká se, že když byl císařem jeho strýc Tiberius, Claudius ho uprosil, aby mu svěřil nějaký státní úřad. Dali mu tedy titul konzula. Ale když chtěl Claudius také pravomoci konzula, starý Tiberius prý odpověděl: "Platkterý dostáváš, máš na hračky o svátku Saturnálii."

Všichni u stolu se rozesmáli a Juno dodala: "Teď, když je sám císařem, utrácí peníze v Británii!"

"A proč vlastně?" ptala se paní Paulina a lehce si opláchla prsty ve zlaté míse. "Co může v Británii chtít?"

"Možná že v Británii neslyší, jak se mu za zády Řím směje."

Paní Paulina potřásla hlavou a řekla: "Claudius je dobrák a myslím, že má čisté úmysly."

"Cha! Každý ví, že se stal císařem náhodou když zavraždili Caligulu, našli ho, jak se schovává za záclonou. Pretoriáni ho provolali císařem, protože je jediným mužským potomkem julio-claudiánských rodin. Už nebyl nikdo jiný!"

"Stejně si myslím, že Claudius je jen oběť," řekla Paulina.

"Využívají ho."

"Ani nemusíš říkat kdo," ozvala se Juno.

"Copak vážně neví, co Messalina dělá? Že by neměl tušení, jak je zkažená?"

"Claudius je zaslepený vlastní zkažeností," řekl Maximus a nacpal si do úst obrovský kus medového dortu a spláchl ho vínem. Naproti němu ležela pohodlně natažená na lehátku mezi Paulinou a slavným básníkem Nemesisem jeho manželka Juno. Znepokojeně ho sledovala. Maximus dnes večer nevypadal dobře.

"Jestli myslíš na Agrippinu," řekla Paulina, "tak těm povídačkám nevěřím."

"Já ano," odpověděl Maximus. Musel si oddechnout a převálil břicho na lehátku, aby si otřel zpocený obličej. Hodil si hrst kořeněných oříšků do úst a pokračoval: "Říkám ti, že k ní leze do postele."

"K své vlastní neteri?" podivil se básník.

"Neznáte Agrippinu," tiše se ozval jiný, aby ho hudebníci a sluhové neslyšeli. "Je to nebezpečná žena. Jde jí jen o to, aby zajistila trůn Impéria pro svého syna Nera. Ta se nezastaví před ničím, ani kdyby to měl být incest s vlastním strý-

cem."

Juno, které se zdálo, že je tvář jejího muže šedivá, nyní řekla: "Ale je tu ještě Britannicus, Claudiův syn. Nastoupí na trůn po svém otci."

"Jestli se toho dožije," zasípal Maximus. Začal těžce dýchat.

Nemesis, básník z Athén, se zeptal: "Je opravdu Messalina tak špatná, jak se o ní říká? Jsou ty historky pravdivé?"

Maximus si znovu otřel obličej. I když byla chladná prosincová noc, silně se potil. "Ty historky neříkají ani polovinu toho, co se tam opravdu děje!" prohlásil a natáhl se, aby si přidal houbičky. "Vím jistě, že měla třicet mužů za noc."

"Hrůza!" řekl někdo se smíchem.

Maximus se najednou chtěl posadit...

Jiný host říkal: "A je si vůbec Claudius jistý, že je Britannicus jeho? Jestli je Messalina taková, jak říkají..."

Juno vykřikla.

Maximus spadl z lehátka.

Paulina vyskočila. Viděla, že Maximus leží na zádech, lapá po dechu a tvář má zkroucenou bolestí. Zavolala na otroka, aby přivedl domácího lékaře.

Juno klečela vedle manžela a hladila ho po tváři. "Copak je, drahý. Co se ti stalo?"

"Bolí to," sípal.

"To bude žaludek," ozval se někdo. "Snědl toho moc."

302 303

"Ať se vyzvrací," řekl Nemesis. "Uleví se mu."

Paulina se zděšeně dívala na Maxima. Rty mu začínaly modrat. "Nemůže dýchat!" naříkala Juno.

"Říkám vám, že musí dostat jídlo ven z žaludku!" Nemesis poklekl a začal Maximovi otevírat ústa.

"Počkejte na lékaře," řekla Paulina.

Za okamžik se však vrátil otrok s tím, že lékař už odešel domů. "Podejte mi brk," volal Nemesis. "Rychle!" Paulina kývla na otroka a ten vyrazil z pokoje.

"To je tím jídlem," ozvala se jiná žena a nervózně si mnu-la ruce. "Člověk může z přejídání i umřít."

"Buďte zticha," zasyčela Paulina. "Decie, odved' svou ženu z jídelny."

Maximovi se přitížilo. Obličej měl hrozivě šedý a šaty propocené. Paulina si všimla, že se nedrží za žaludek, ale svírá si hrud'

Vrátil se otrok s pérem, Nemesis si ho vzal a začal ho zasouvat Maximovi do hrdla.

"Počkejte!"

Všichni se otočili k mladé ženě, která vešla do jídelny.

"Selené!" podivila se Paulina.

"Nenuťte ho zvracet," Selené si klekla proti Nemesisovi, vytrhla mu péro a zahodila ho.

"No dovolte..."

"Jestli bude zvracet, určitě ho zabijete," řekla Selené. Sklonila se k Maximovi, nahmatala krk i zápěstí, podívala se mu pod víčka a přiložila ucho na hrud'. "Je to srdce," řekla a narovнала se.

Juniny ruce vylétly k ústům.

Selené sáhla pro svou skříňku, kterou postavila vedle hlavy nemocného. Jakmile zaslechla dole křik a zprávu, že lékař odešel, vzala skříňku a utíkala.

Ach, zoufale se modlila, jen ať je toho dost...

Výtřepala prášek do dlaně, v duchu spočítala správné množství pro Maximovu váhu a potom ho vysypala do nejbližšího poháru s vínem.

"Pomozte mi ho posadit," požádala a vzhledla k tvářím

okolo sebe. "Co mu to dáváte?" zeptal se Nemesis, sklánějí-

cí se nad ní. "Lístky náprstníku. Zpomalí srdeční činnost a uleví bolesti."

"Říkám vám, že to není srdce," obrátil se Nemesis na Paulinu. "A náprstník je jed, to ví každý."

Všichni hleděli na Paulinu a kdosi dodal: "Všichni jste viděli, kolik toho snědl."

"Prosím!" Selené se snažila nadzdvihnout Maxima, ale byl příliš těžký. "Je to srdce. Zkuste jeho puls, jestli nevěříte!" Nemesis se na ni pohrdavě podíval. "Puls je jen vzduch v žilách. Se srdcem nemá nic společného."

"Mýlíte se!"

"Dělejte něco!" vykřikla Juno.

Na okamžik se Paulina nemohla rozhodnout. Pak se otočila na otroka a řekla: "Pomoz jí ho posadit."

Nemesis se k nim obrátil zády a beze slova odešel.

Všichni se nahrnuli kolem nemocného, aby dobře viděli a Selené řekla: "Prosím vás, odstupte. Potřebuje vzduch." Jakmile se Maximus posadil, dávala mu Selené pít víno po doušcích.

Když Maximus vyprázdnil pohár, odnesli ho otroci na lehátko. "Podložte ho polštáři, bude se mu lépe dýchat," řekla Selené. Vzala zápěstí nemocného do prstů a cítila jeho zrychlený tep. Náprstník někdy zabírá okamžitě, jindy zvolna a někdy vůbec ne.

Nikdo se nehýbal, všechny oči se upíraly na Maxima. Sténal a lapal po vzduchu. Uběhlo dlouhých deset minut. Selené sledovala zdvíhání a klesání hrudi nemocného a v duchu se modlila k Isis. Vzpomněla si také na Venuši, matku svých římských předků.

Do pokoje zavanul prosincový vítr, rozhoupal lampy na řetězech a zatřásl borovicovými větvemi. Všichni přihlíželi v nekonečném tichu. Selené prohlédla lůžka Maximových nehtů. Byla promodralá. Také kotníky měl nateklé. S úlevou si uvědomila, že jestli Maximus záchvat přežije, bude jeho nemoc léčitelná.

Vila na pahorku Esquiline podivně ztichla. Stejně tak ztichlo město za jejími zdmi. Lidé se ukládali k spánku za zamřížovanými okny a zamčenými dveřmi. Kroužek hostů v jí-

delně paní Pauliny Valerie však neměl na spánek ani pomyslení. Nespouštěli oči z Maxima.

Konečně Selené ucítila, že se tep nemocného uklidňuje.

Dýchání bylo volnější a jeho barva se zlepšila. Postupně se všichni uklidnili a brzy si s úlevou oddechli a klesli na lehátka.

"Bude muset hodně odpočívat," řekla Selené a sledovala otroky, nesoucí spícího Maxima do ložnice, "ale nevidím důvod, proč by nemohl žít ještě dlouho. Je to jen srdeční slabost, která se dá překonat pravidelnou denní dávkou náprstníku."

"Nevím, jak vám poděkovat," řekla Paulina. "Maximus je jeden z mých nejstarších a nejdrazších přátel. Kdyby zemřel... Svírala třesoucí se ruce.

Selené s Paulinou osaměly v malém přijímacím pokoji v atriu. V chladné zimní noci je hrál koš žhavého uhlí. Obě pily horké víno s medem. Hosté už spali ve svých pokojích a Juno bděla u manžela.

"Maximus dnes málem umřel," pokračovala Paulina. "Poznala jsem to podle jeho tváře. Už na ní byl stín smrti. Znáám to příliš dobře. Jak vám oplatím, že jste ho zachránila?"

"Můžete obdarovat Aesculapiův chrám na ostrově."

"Obětovat, ano."

"Lepší by bylo, kdyby kněží a bratři dostali peníze."

"Cokoli si přejete, ale jak se odměním vám?"

"Mně jste zaplatila stonásobně, paní Paulino. Poskytla jste nám s dcerou střechu nad hlavou."

"To nic není," řekla Paulina a podívala se stranou.

"Ale je. Víte... jsme úplně bez peněz. Už nám nic nezbylo."

Paulina se na Selené překvapeně podívala. "Ale přece..." začala, pak pokračovala: "Kam to vlastně každý den chodíte? Zdá se mi, že tolik pracujete..."

Selené jí to pověděla a Paulina na ni s úžasem hleděla.

"Neměla jsem tušení, že jste léčitelka, vůbec jsem to nevěděla. Andreas se o tom v dopise nezmínil."

Selené se podívala na Paulinu. "Vy jste dostala od Andrease dopis?"

"Právě minulý týden."

Selené ucítila osten bolesti. Andreas ví, že jsem tady, a přesto mi nenapsal.

Ale proč by psal? napadlo ji. Nemám na něj žádný nárok, svou růži ze slonoviny mi vrátil.

"Jak se Andreasovi daří " zeptala se Selené. "Je v pořádku?"

"Stěžuje si na chladno a vlhko v Británii."

A kdy se vrátí do Říma? chtělo se Selené vykřiknout, ale mlčela. Andreas napsal Paulině, jí ne. Ať napsal cokoli, nebylo to určeno Selené.

"Mohu se vás zeptat," zeptala se zdvořile Paulina, "jak to, že znáte Andrease?"

Selené myslela na své šestnácté narozeniny, Slavnost odívání, na Andrease. Přemohla ji melancholie. Nezáleželo na tom, jak tvrdě pracovala v chrámu na ostrově, či jak byly její myšlenky soustředěné na další plány, v jejím srdci stále zůstávalo nedotknutelné prázdné místo, kde čekala nenaplněná a neopětovaná láska. Každou noc, i když její tělo po vyčerpávající dřině tvrdě spalo, se jí zdálo o Andreasovi a pokaždé se probouzela s touhou po jeho objetí.

"Andrease jsem potkala před mnoha lety v Antiochii," řekla tiše. "V Sýrii."

Jemně vytrhané obočí paní Pauliny se vyklenulo do výše.

"Tak to už se znáte dlouho."

"Naše přátelství má zvláštní osud. Setkali jsme se a na dlouho se odloučili. Teprve loni v létě jsme se opět potkali v Alexandrii. Úplnou náhodou."

"Ale jste ještě mladá, musela jste být... dítě, když jste potkala Andrease!"

"Bylo mi šestnáct. Učil mě léčení, stejně jako Mera, žena, která mě vychovala."

"Tak je to tedy," řekla s obdivem Paulina. "Jste Jemina medica." Když viděla, že Selené nechápe, vysvětlila jí: "Tak se latinsky říká našim léčitelkám. Několik jich znám, ačkoliv jsou to spíše obstetrices, porodní báby. A kde jste se to naučila?"

306 307

Selené pověděla paní Paulině o svém životě. Začala tím, co se v dětství naučila od Mery a skončila u chrámu Isis v Alexandrii. Mnoho toho ale vynechala - královnu Lašu, Wulfa, Rani, i to, že patří k potomkům Julia Caesara. Pomlčela také o svém vztahu k Andreasovi.

Paulina poslouchala a zamyšleně si Selené prohlížela. Když slyšela o hrozných podmínkách na ostrově, o situaci, v jaké jsou kněží Aesculapiova chrámu i o Selenině víře, že ji bohové přivedli k Tibeře, aby zde našla smysl svého života, paní Paulina zesmutněla. Mít takový cíl, hledět do budoucna s takovým nadšením! Náhle si pomyslela: Kdysi mé oči také zářily nadějí, ale to světlo dávno uhaslo.

"Závidím vám," řekla.

Selené byla překvapená. Je to možné? Vždyť paní Paulina má všechno - krásný dům, nejlepší společenské postavení, mnoho přátel a život plný slavností a radovánek.

Jako by četla její myšlenky, Paulina tiše řekla: "Vdala jsem se mladá a měli jsme s manželem krásné manželství. Loni zemřel. Ještě jsem si na samotu nezvykla."

Pokaždé, když mluvila o manželovi, Paulina dodala: "Ať bohové dopřejí pokoj jeho duši" - staré pořekadlo, užívané v obavě, aby mrtví nevstávali z hrobu. Selené už poznala, jak jsou Římané pověřiví; věřili že vyslovením jména mrtvého probouzejí jeho duši, ale když použijí dávné zaklínadlo, udrží ducha mrtvého v hrobě.

"Vždycky jsem milovala noční klid," pokračovala Paulina, "když jsem seděla u tkaní nebo psala dopisy a věděla, že je manžel blízko mě v pracovně. Teď se noci bojím. Tma trvá tak dlouho, připomíná mi smrt..."

"Jak zemřel váš manžel?" zeptala se jemně Selené.

"Trvalo to hrozně dlouho a bylo to strašné. Pomalu ho stravovala rakovina," řekla Paulina a použila latinské slovo cancer, které znamená "krab". Nemoci se tak říkalo proto, že nádor se často rozrůstal ve tvaru kraba a měl povrch tvrdý jako krunýř. "Lékaři k nám přicházeli jeden za druhým, ale žádný ho nedovedl zachránit. Ke konci už Valerius prosil, aby ho vysvobodili z utrpení. Andreas ho nechal bez bolesti odejít..."

"To je mi líto," řekla Selené.

Paulina k ní zvedla vlhké topasové oči. "Trávím teď večery s přáteli. Nedokážu být sama."

"Neměli jste děti?"

"Měli jsme jedno. Jmenovala se Valeria. Zemřela před pěti lety." Paní Paulina cítila svůj žal, jako by spolkla ostrý kámen, který jí uvízl za prsní kostí. Byl tam ve dne v noci, stále se připomínal a ničím se nedal odstranit. Ani slavnostmi s hudbou a hosty, večerami s hořícími pochodněmi odhánějícími noc, ani důvtipnými přáteli a řeckými básníky. Nic ji toho kamene nezbavilo. Ani ho nedokázala spolknout, aby se v ní konečně rozplynul.

Nic není tak strašné jako smrt dítěte. Sedmiletá Valeria měla svou ubohou holou hlavu položenou na polštáři a usmívala se na rodiče, jako by je chtěla uklidnit a utěšit před strašnou cestou, na kterou se už brzy vydá. Paulina v ní viděla víc, než jen umírající děvčátko. Spatřila dívku, jakou se Valeria mohla stát, dvacetiletou ženu a matku, kterou už nikdy nebude. Zahlédla průhledné a proměnlivé tváře, které se na ni z polštáře usmívaly a všechny je viděla umírat.

Otřela si slzu a řekla: "Chtěli jsme s Valeriem další dítě, ale bohužel jsem již nepočala. A tak jsem po dítěti toužila, tolik jsem ho chtěla..." Paulina se musela uklidnit, utřít si pláštěným kapesníkem oči. Potom řekla pevnějším hlasem: "Když Valerius umíral, musela jsem mu slíbit, že se znovu provdám. Ale je mi už čtyřicet, Selené. Jsem už stará, abych ještě měla děti."

"Mohli jste dítě adoptovat."

Paulina zavrtěla hlavou. "Valerius chtěl. Pomýšlel na syna svého vzdáleného bratrance. Rodiče mu zemřeli, když spad-

lo divadlo. Valerius se ho chtěl ujmout, ale já jsem neměla tu sílu. Má holčička nedávno zemřela a já jsem chtěla další dítě odtud..." položila si ruku na prsa. Selené naslouchala praskání uhlíků v koši a přemýšlela o zvláštních proudech, kterými se řídí lidské osudy. Vzpomněla si na Fatmu, která před mnoha léty v poušti odmítla vlastní dítě. Ale Selené jí pomohla. Co však může udělat pro Paulinu?

308 309

Najednou se jí vybavilo něco, čeho byla svědkem v Persii a co Rani znala jako běžný jev z Východu - bezdětným matkám, které se ujaly osiřelých dětí, se v prsou objevilo mléko. Selené už chtěla vyprávět o tomto zvláštním a pravdivém zázraku, který sama viděla, když nočním tichem zazněly výkřiky z chodby a ozval se zvuk běžících nohou. Náhle do pokoje vpadla Ulrika. "Říkali, že jsi tady," obrátila se celá udýchaná k matce. Selené vyskočila. "Rikki!" Přiběhl muž a chytil Ulriku za ruku. "Zase jsem tě nachytil," zavrčel. Vtom uviděl Paulinu, svou paní, zrudl a zamumlal: "Zas byla u otroků, paní." "Rikki," řekla Selené, "myslela jsem, že spíš." Ulrice hořely tváře. Ale nebylo to studem, byl v nich vzdor.

"Viděla jsi jen polštáře pod příkrývkou. Já nespala." Selené oněměla. Copak takhle se chová její dcera? "Už jsem to udělala víckrát," pokračovala Ulrika a vykroutila se z mužova sevření. "To bych řekl," přidal se dozorce. "Lucasi, co se to tady děje?" zeptala se Paulina a vstala.

"Sprátelila se s jedním otrokem, paní. Pořád za ním chodí a mluví spolu nesmysly. Už jsem jí říkal, ať se drží stranou." Selené se s úžasem dívala na dceru. Tvář měla nateklou zadržovaným pláčem, ale slzy nebylo vidět. Selené si s úlekem uvědomila, že Ulrika nikdy nepláče. Nepláče od svých dětských let - s výjimkou smrti Rani a toho krátkého okamžiku v Alexandrii, kdy se objaly, Ulrika nikdy neplakala. "Je to můj přítel," řekla dívka. "Učím ho mluvit řecky." Selené se obrátila na Paulinu. "Omlouvám se, neměla jsem o tom tušení." Paní Paulina se jemně zeptala Ulriky: "Kdo je ten hoch, za kterýln chodíš?" Dívka se na ni zarputile podívala a mlčela. "Je to Eirik," řekl dozorce. "Jeden z těch nových z Germánie." Paní Paulina pokračovala laskavým tónem. "Proč ho učíš mluvit řecky?" "Protože nikomu nerozumí," vyhrkla Ulrika, rty se jí třáslly. "Ale rozumí," vyštěkl Lucas. "Je umíněný a hraje si na hlupáka. Musí se zmrskat, aby něco udělal." Ulrika se vmžiku otočila. "To není pravda! On nerozumí. A vy ho bičujete! Bijete ho a jste na něj krutý." Prosebně se obrátila k Paulině. "Bijí ho, aby jim rozuměl. To není správné." Selené nevěřila svým očím. Ulrice tekly po tvářích slzy. Plakala pro neznámého chlapce. Paulina si změřila dozorce. "Je to pravda?" Zdálo se, že se přikrčil. "Je s ním víc práce, než jakou má cenu. Měli bychom se toho kluka zbavit." "To si rozhodnu sama," řekla úsečně Paulina. "S otroky se nesmí zacházet špatně, Lucasi. Už jsem tě jednou varovala." Otočila se k Ulrice a její pohled zněžněl. "Nemusíš se o to-

ho chlapce bát. Je ještě mladý. Brzy se naši řeč naučí."

"Ale on mě také učí. Učí mě mluvit jeho řečí."

"A jaká je jeho řeč, Ulriko?"

Dívka pohlédla na matku a tiše řekla: "Je to řeč, kterou mluvil můj otec."

Selené si položila ruku na čelo. "Ulriko," řekla ztrápeně, "to, co jsi udělala, nebylo správné. Paní Paulina si nepřeje, abys chodila všude, kam se ti zlíbí. Přestaneš..."

"Ale Eirik je Germán, matko. Jemu nezáleží na tom, kdo byl Julius Caesar. Ani mně na tom nezáleží!"

"Na tom nic špatného nevidím," řekla s úsměvem Paulina, jež si nepovšimla zděšeného výrazu Selené. "Až si splní své denní povinnosti, můžeš klidně za Eirikem - když ti to matka dovolí." A k Lucasovi dodala: "Mohou spolu jít do sadu a někdo půjde s nimi. Ale ty ne."

Ulrika hleděla na Řimanku, kterou dlouho nenáviděla a na jednou vyhrkla: "Ach, děkuji vám! Slibuji, že už budu hodná."

Když opět osaměly, řekla Paulina: "Přiznám se vám, Selené, že mi přítomnost Ulriky působí jistou bolest. Stále mi připomíná mou ztracenou Valerii, ať odpočívá v pokoji."

Selené cítila jinou bolest. Nikdy nezapomene na výraz v obličeji své dcery, když zapřela krev svého praděda. "Od této chvíle bude mít omezené vycházky," řekla.

310 311

"Ale vůbec ne! Byla jsem hloupá. Nedokázala jsem se postavit svému strachu. Ulrika může v mém domě chodit, kam se jí zachce. Je to milé dítě."

Prošly atriem do otevřené zahrady, kde na ně shlížely jasné studené zimní hvězdy. Paulina si přitáhla k tělu svou palu a řekla: "Nikdy vám nebudu moci dost vyjádřit svůj vděk, Selené, že jste zachránila život mého přítele. Ráno pošlu dar kněžím Aesculapiova chrámu. A vy..." oči jí zvlhly, jak ji přemáhal cit, "vy a Ulrika se mnou musíte zůstat, jak dlouho budete chtít. Vůbec nesmíte uvažovat o tom, že byste někdy měly odejít."

Selené se usmála. Dnes v noci se stal zázrak. V její prázdné léčitelské skříňce bylo právě tolik náprstníku, aby to stačilo zachránit Maximovi život. Bůh se nakonec postaral.

KAPITOLA 56.,.

Jakmile Selené tu dívku spatřila, věděla, že zemře.

"Ať má co největší pohodlí," řekla řádovému bratrovi, který měl na starosti malé provizorní oddělení. "Musím se pomodlit."

Selené se bude modlit, aby jí Bůh dal sílu a pevné ruce.

Ne proto, aby věděla, co má udělat, jak si myslel bratr. Rozhodnutí udělala už ve chvíli, kdy se děvče, umírající v dlouhých porodních bolestech, objevilo na chrámových schodech.

Nebylo pochyb o tom, co je zapotřebí udělat - zákon mluvil jasně. Lex Caesare, napsaný před staletími, přikazoval, aby v případě, že matka při porodu zemře, bylo živé dítě okamžitě vyříznuto z matčina břicha. Ubohá dívka, jejíž jméno tu nikdo nezná, určitě zemře, ale její dítě žije a Selené mu musí pomoci na svět.

Selené měla obavy. Ještě nikdy operaci podle císařského zákona nedělala.

Unaveně šla cestou z malé přístavby k chrámu. V chrámové bazilice se porody neprováděly, aby se posvátná půda neznescvětila. Bratři dopravili napůl omdlelou dívku do jednoho z domků, které Selené proměnila v oddělení pro nemocné. Domek měl nízký strop a na okapu vrkali holubi.

Světla tu bylo tak málo, že při něm sotva viděla. A tady bude muset Selené vyříznout dítě z mrtvé matky.

Vnitřek chrámu byl teď trochu čistší, Herodas mohl zaplatit pomoc při úklidu božího stánku, ale kněží a bratři byli stále obleženi množstvím otroků, které lidé vyhazovali na ostrov. Tohle nebyl Isisin chrám s bohatou pokladnicí a sestrami, které přicházely z rodin šlechticů, ale starý a zanedbaný Aesculapiův chrám s hrstkou odhodlaných bratří, kteří museli svými omezenými silami čelit ohromnému náporu potřebných.

Vize o budoucnosti, jak si ji Selené představovala v provincii, se nenaplnily. Paulina a Juno chrám velkoryse obdarovaly. Ale Selené poznala, že tak potřebné peníze nestačí. V následujících měsících se ukázalo, že chrám potřebuje hlavně fyzickou práci, mužskou sílu a odhodlaná lidská srdce.

Ostrov se stal nedotknutelný. Jen málo lidí se dalo najmout na údržbu, úklid, vaření a praní. Strach z nemocných a ze škodlivého vzduchu v okolí chrámu, obavy před zlými duchy nemoci a smrti lidi odrazovaly.

Selené se nedivila. Jejich obavy byly oprávněné. Ale proč se nepoučili? Římští zdravotní úředníci přece věděli vše o zdraví a hygieně - znali kanalizaci, odpadní jímky a splachovací toalety - to všechno v městě bylo. Vysušili močály u řeky, aby zamezili opakovaným epidemiím malárie, což latinsky znamená "špatný vzduch"; znali příčinu této nemoci, kterou způsobují jedovaté výpary ze stojaté vody. Močály vysušili, zavezli je zeminou a začali na nich stavět. Malárie podle jejich předpokladů zmizela. A navíc se zbavili nepříjemných komárů, kteří se v močálech množili.

Proč tedy Římané nevěnují stejné úsilí i tomuhle příšernému ostrovu? zoufale se ptala Selené a obětovala jarní květiny Aesculapiovi. Proč nikdo nepřijde, aby ostrov vyčistil a vrátil chrámu jeho dřívější slávu?

Hořce si odpověděla: Protože nelze očekávat soucit od lidí, kteří si libují v zabíjení.

Ačkoliv si to nepřála, opět se jí vybavila hrozná vzpomínka na nedávný den, na slavnost Anna Perenna, zasvěcenou 312 313

staré bohyni úspěšného roku, kdy se v Cirku Maximu konaly velké hry.

Celé město se vypravilo uctít Bohyni a Selené se rozhodla, že si s Ulrikou udělají svátek také. Přidaly se k průvodu, vlévajícího se pod oblouky do Cirku a obdivovaly jeho ohromnou konstrukci, největší toho druhu na světě. Stavba se díky závodům spřežení proslavila až v Persii.

Selené s Ulrikou byly v Cirku poprvé. Překvapeně se rozhlížely a vystoupaly až k horním řadám, kde si sedly pod plátěné přístřešky. Dav s nimi postrkoval sem a tam a brzy se nakazily všeobecným vzrušením. Přinesly si s sebou koš s vařenými vejci, chlebem a sýrem a láhev zředěného vína. Ulrika se poprvé po dlouhé době smála a společně s tisíci dalšími diváky, kteří se tísnili v řadách, nedokázala klidně sedět.

Konečně zazněla fanfára a za nadšeného řevu zástupů nesli do arény Bohy a Bohyně. Po nich vcházeli kněží, civilní hodnostáři, účinkující a na závěr císař s císařovnou. Jejich příchod uvedl davy do tranzu. Představení začalo vystoupením cirkusových jezdců, jedoucích tryskem vstoje na párech koní arénou. Arena je latinské slovo pro "písek", pokrývající zem v cirku. Vystoupení bylo nádherné a Selené s Ulrikou se smály a tleskaly. Následovali skokani a akrobati v krásných kostýmech, klauni běhali sem tam po pís-ku.

Další fanfára ohlásila novou část představení, do arény vešli dva muži v přílbách, s bederní rouškou, meči a štíty. Dav zdivočel. Podle vzrušení, které zavládlo kolem, Selené usoudila, že to budou slavní bojovníci, přestože o nich nikdy neslyšela; na sedadlech se uzavíraly sázky a peníze šly rychle z ruky do ruky. Selené zaslechla, že vyšší muž je favoritem a má za sebou úctyhodný počet sta vítězství.

Když boj začal, lidé zdivočeli ještě víc. Meče řinčely, svaly se leskly. Selené s Ulrikou nejdřív sledovaly boj se zvědavostí, ale postupně v nich rostlo zděšení.

Dav zájásal, když jeden z gladiátorů, vysoký favorit, upadl a jeho protivník ho okamžitě přišlápl k zemi. Vítěz se podíval směrem k císařské lóži, vestálky mu ukázaly gesto palcem dolů a před zděšenými očima Selené a Ulriky muž padlého protivníka probodl. Potom se shýbl a strhl přílbu své oběti, odhalil hezkou tvář a plavé germánské kučery.

Selené s Ulrikou jen němě přihlížely, jak vítěz dostal svou odměnu ve zlatě a tělo zabitého odtáhli pryč.

Po celém cirku, dole i nahoře bouřily tisíce lidí. Diváci dupali a jásali, probudila se v nich žízeň po krvi. Mezi řadami procházeli prodáváci s jídlem a suvenýry, vyplácené peníze za sázky měnily rychle majitele. Selené s Ulrikou ještě omráčeně seděly, když začalo další představení - železné mříže vylétly vzhůru a do arény se vpotácelo okolo stovky zbědovaných stvoření. Bledí potrhání, ženy, muži i děti mhouřili oči v slunečním jasu. Proti nim se zvedly další železné dveře a vyřítla se smečka vyhladovělých tygrů. Zástupy volaly: "Židé! Smrt Židům!" Selené popadla Ulriku za ruku a společně utíkaly z cirku.

Selené pochopila, že od těchto lidí nelze pro ostrov na Ti-beře očekávat pomoc. Jak by mohla mít jejich srdce slitovány! Vždyť odkládali nemocná lidská stvoření jako smetí.

"Nemůžeme s tím nic dělat," řekl jí Herodas, "vždyť je to povolené: Základ našich potíží je v tom, že je tu příliš mnoho lidí. Kdyby nás jenom císař vyslyšel."

Císař je hrabivý a sobecký člověk, pomyslela si Selené před sochou Aesculapia.

Třikrát už žádala o slyšení a třikrát byla odmítnuta. Dokonce ani vliv paní Pauliny nepomohl. Od té doby, kdy se císař vrátil do Říma, byl příliš zaneprázdněn vlastními radovánkami, než aby naslouchal nářkům jiných.

Claudius je v Římě...

A kde je Andreas?

Paní Paulina se vyptávala přátel v Císařském paláci, ale nikdo o Andreasovi nevěděl.

Já vím, kde je, říkala si Selené. Našel si loď k dalším obzorům...

Potřásla hlavou. Nepřišla naříkat k nohám boha, přišla požádat o pomoc při provádění císařského řezu. Musí se soustředit na příští okamžiky. Její plán na vytvoření útulku pro nemocné a raněné města Říma se neuskutečnil, lidé stále ne-
314 315

mají kam jít. Jak řekl Herodas, "je to stejné, jako chtít zastavit mořský příliv koštětem."

"Bože Aesculapie," šeptala Selené v kouři kadidla mezi tančícími stíny, "Otče léčení, veď dnešní noci můj skalpel. Dej mi sílu a moudrost, abych přivedla to dítě ke světlu."

"Matko Venuše, jsem tvá poslušná dcera, prosím tě, pomoz té nešťastné dívce, aby odešla z tohoto světa bez bolesti a dítě dej mně."

Selené si vzpomněla na duši božského Julia, svého děda, své tajemství.

Jestliže před šesti měsíci, když přišla do Říma, doufala, že

se spojí s rodinou na Palatinu, všechny její naděje umřely, jakmile uslyšela o tom, jak jsou zrádci a chamtiví. Císařská rodina byla opravdu tak nebezpečná, jak ji upozorňoval Andreas. Celý Řím si šeptal o pletichách Messaliny, která dělala všechno, aby se její syn Britannicus stal po Claudiovi císařem. Císařovna dokázala odstranit z cesty každou překážku. Vyprávělo se o záhadných úmrtích a nevysvětlitelných zmizeních lidí, kteří Messalinu někdy rozhněvali.

Každý den přicházely z pahorku nové pověsti a Selené byla stále ostražitější. Julio-claudiáni se mezi sebou rvali jako kočky a náhlý příchod právoplatného potomka Julia Caesara by jistě nepřivítali s jásotem. Pro vlastní bezpečnost se Selené rozhodla stát stranou. Hlavně musí mlčet kvůli Ulrice. Pravnučka Julia Caesara je nyní ve věku, kdy může porodit dítě.

Závěrečná, nejvroucnější modlitba byla určena Bohyni, Matce všech. Selené prosila za duši mladé dívky, která tak tragicky odchází a jako vždycky přidala zvláštní prosbu o ochranu své matky a bratra, ať jsou kdekoli, živí nebo mrtví.

"Myslím si, teto Paulino, že asi budu chtít hodně dětí."

Ulrika seděla v prosluněné zahradě a dívala se na paní Paulinu trhající pivoňky a žluté iris. Když teď jamí květiny rozkvetly v nádherných barvách, chodily sem sko každé odpoledne. Ulrika se posadila pod pomerančovník a paní Paulina se procházela mezi živými ploty a keři a vypadala jako

jedna z půvabných mramorových soch v její zahradě. Od proslavové noci se z nich staly přítelkyně, paní Paulina byla nyní ráda, že u ní Ulrika bydlí a třináctiletá dívka v ní viděla svou druhou matku, jako kdysi v Rani.

"Mít jen jedno dítě mi připadá kruté," pokračovala Ulrika.

"Měla bych obavy, že se cítí opuštěná, a tak jsem se rozhodla mít hodně dětí, aby se spolu pobavily. Nebo," její obličej zvažněl, "nebudu mít žádné."

Paulina si vzpomněla, že dá nějaké pomeranče Selené, která užívá jejich kůru k léčení a stoupla si ke stromu. "Nejdřív budeš potřebovat manžela," řekla s úsměvem.

"Jistě, ale s tím budu velice opatrná. Musí to být někdo opravdu výjimečný."

Jak dobře tohle znám, zasnila se Paulina. Valerius byl výjimečný, když jsme se tehdy poprvé setkali. Ach, být tak zase mladá jako Ulrika a mít všechny ty vzrušující události před sebou. Teď už je to pryč. Mohu se ještě vdát, ale nebylo by to správné, když nemohu dát manželovi dítě.

Paulina vzdychla a podívala se na průzračnou modrou oblohu. Kdybych mohla mít děti, říkala si, vzala bych si někoho jako Andreas. Snad samotného Andrese...

"Ano," řekla Ulrika a hezky se jí zamračilo čelo, "nemohu si přece vzít kohokoliv. Mám královskou krev. Můj otec byl princ."

Paulina se zadívala na zlatohnědou hlavu. Měla o Ulriku obavy, bylo v ní něco divokého a vzdorného. Často nadlouho umlkla a její oči byly vážné a hloubavé. Je na svůj věk moc přemýšlivá, pomyslela si Paulina. A jak se upnula na toho mladého otoka, Eirika! Každou chvíli se snaží mluvit germánsky a pořád vzpomíná na mrtvého otce! Zdálo se jí, že Ulrika neví, kam patří, že teprve hledá své místo.

"Navíc je tu ještě druhá strana," pokračovalo dítě. "Musím ji také brát v úvahu. Nelíbí se mi sice, že mým pradědem byl Julius Caesar, ale druhým to připadá důležité a pro mého manžela by to mohlo mít význam."

Paulina se nepřítomně usmívala a trhala oranžové plody do koše. Náhle se zarazila a s rukama ještě ve větvích stro-

mu se ohlédla. "Co jsi to říkala o Juliu Caesarovi, Ulriko?"
316 317

"Že byl můj praděd." Ulrika si vzala z košíku pomeranč
a začala loupat tuhou slupku.

"A proč to říkáš?"

"Protože byl. Jeho syn byl můj děd a tím pádem on byl
můj praděd, ne?"

Paulina svěsila ruce. "Jeho syn?"

"Také to byl princ, princ Caesarion. Otec mé matky."

Paní Paulina na ni chvíli hleděla a pak se zeptala: "Ulri-
ko, nevymýšlíš si?"

"Ale ne. Alma mater to v Alexandrii řekla matce. Řekla
nám, že královna Kleopatra byla babičkou mé matky, že
prince Caesariona ukryli a místo něho zabili otroka. A prin-
ce pak zabili vojáci v Palmýře té noci, kdy se narodila mat-
ka."

Paulina si pomalu sedla na lavičku vedle Ulriky. "Tomu se
dá těžko věřit. Tvá matka se o tom nikdy nezmínila."

"Ona to tají. Ale nosí prsten Julia Caesara kolem krku. Do-
byl Galii, však víte, i Germánii. Já nechci, aby byl můj pra-
děd, ale..."

"Ulriko," Paulina vzala dívku za ruku. "Víš o tom ještě ně-
kdo?"

"Jen matka Mercia. A ještě ten člověk, co byl v chrámu,
Andreas."

Paulina se dívala do širokých, upřímných očí, modrých ja-
ko dubnové nebe a viděla, že dítě nelže. "Ulriko," řekla dů-
razně. "Poslouchej mě. Tvá matka má pravdu. To, co jsi mi
říkala, musí zůstat tajemstvím. Nesmíš to nikomu říct, Ulriko.
"Slib mi to."

Dívka to vážně slíbila a Paulina jí stiskla ruku. Kdyby se
jen slovíčko doneslo k Messalině...

"Je na prahu smrti," zašeptal svatý bratr.

Selené věděla, že dívka bude brzy mrtvá a nemusí se te-
dy bát zlých duchů nákazy, nemusela by tedy očistit nástroje
ohněm. Ale přesto se Selené nezdálo správné použít na ope-
raci neočištěné nástroje a připravila své vybavení i sebe sa-
mu jako na jiné operace.

Bratři přinesli zvláštní lampy od Nejsvětějších ze svatých
chrámů - posvátné plameny soucitné Panacei a Hygei. Pří-
nesli také sochu Apollóna, který tu mlčky stál v šeru, s ha-
dí berlou léčení v ruce. Na dveřích a oknech visely posvátné
byliny a na zdech byla nakreslená mystická znamení Isis
a Minervy. Bratři svolávali všechny mocnosti, které znali, aby
pomohly Selené s jejím těžkým úkolem.

Bratři a kněží Aesculapiovi jí věřili. Přes proroctví, které
vyslovil před půl rokem Herodas, je Selené nezklamala. Ne-
vzdala se a nepolevila ve svém úsilí, dokonce pracovala ješ-
tě víc než kdy předtím. Bohužel však tady nestačilo ani její
neumdlévající úsilí.

Selené přišla s nádhernými plány. Chtěla rozdělit prostor
kolem chrámu do různých oddělení podle nemocí, jak to vi-
děla v římském valetudinariu a vyměnit slamníky za oprav-
dové postele, jaké se užívají v Persii. Chtěla vyškolit lékař-
ské pomocníky, jak to dělají Hindové, použít tekoucí vodu
a splachovat odpad a výkaly, pokusila se uskladnit čisté ob-
vazy a očišťovat všechny nástroje v posvátných ohních. Když
se však všude na chrámové půdě váli ve špíně stovky ne-
mocných a umírajících, když se vzduch chvěje bzukotem
much a strašný zápach jde z ostrova až do města a odpu-
zuje lidi, kteří by jinak mohli pomoci a když už není kam

pohřbít nekonečné mrtvé, nelze oddělit děti od umírajících starců a udržet klid pro ty, kteří ho nutně potřebují a jiným zajistit aspoň slunce... potom jediná žena i se všemi krásnými plány mnoho nezmůže.

Ale v případech, jako je tento, Selené opravdu pomáhala a občas uspěla. Nešťastná ubožačka se doplázila na ostrov v naději, že jí Bůh pomůže a Selené teď může pomoci aspoň dítěti. Pokud si bratři mysleli, že je jejich ostrov inter-nus temnot, pak zde svítila aspoň jediná lampa.

Selené s bratrem seděli každý po jedné straně ležící dívky a nespouštěli oči z jejich pomalu se pohybujících prsou. V okamžiku smrti přijde na řadu skalpel. Ale nesmí to být dřív, aby nevníkl do živé ženy, ani příliš pozdě, jinak dítě zemře v děloze.

V okamžiku, kdy poslední dech opustí tělo dívky...

318 319

Bratr položil ruku na teplou hrud' a už neucítil tep. "Je konec," zašeptal.

Selené uchopila skalpel, v duchu zavolala všechny bohy a bohyně, které znala, a začala...

KAPITOLA 57.,.

Selené věděla, že hodně riskuje. Uvědomovala si, že ještě nezná Paulinu tak dobře, aby mohla předvídat její reakci. Jejich přátelství ještě nedozrálo tak daleko, aby si mohla troufnout to, o co jí dnes večer jde. Ale nemá na vybranou, nemůže nechat dítě umřít.

Loni v prosinci, když zotavený Maximus opustil vilu, trvala Paulina na tom, aby se Selené přestěhovala do pokojů pro vzácné hosty vzadu, na druhé straně domu, stranou hluku ulice a s okny k sadu, který se zvedal vzhůru na pahorek. Teď tam Selené pospíchala, uzlík pevně tiskla v náručí. V jídelně za zahradou probíhala tichá večerní slavnost, filozof tam předčítal své poslední dílo. Až hosté odejdou, pozve Selené Paulinu k sobě do pokoje.

Sladká Matko všech, modlila se a spěchala kolem jídelny a nahoru po schodech, aby ji nezahlédli, ať srdce Pauliny zjihne, až uvidí to ubožátko. Ať mateřská láska zamčená v jejím nitru vytryskne na povrch.

Selené sázela na to, že jediný pohled na drobné děčko uvolní mateřský cit Pauliny, která se ho pět let tak úporně snaží v sobě potlačit.

A jestli ne...

Potom to dítě bude moje a vychovám ho, jako by to byl můj vlastní syn.

Ale Paulina dítě potřebuje, Paulina se někdy tak toužebně dívá na Ulriku a vzpomíná se zármutkem na vlastní dítě. Paulina má život prázdný a odmítá se znovu vdát, protože nemůže mít děti. Selené doufala, že když se ujme dítěte, pobídne ji to k novému manželství.

Paulina byla sice čtyřicátnice, podle římských měřítek tedy ve středním věku, ale byla stále hezká, dobře vychovaná

a okouzující žena plná lásky, kterou neměla ke komu obrátit. Tyto kvality neunikly svobodným římským aristokratům, návštěvy nápadníků, kteří se o ni ucházeli, nebraly konce. Ale Selené si povšimla, že kdykoli se muži zachovali důvěrněji, Paulina se od nich odvrátila a přátelství ukončila. Život Pauliny by mohlo dítě změnit, říkala si vzrušeně Selené, když ho položila na postel a obkládala polštáři.

Prohlížela si ho. Byl to krásný malý chlapeček s kulatou hlavou a černými vlasy. Jeho matka musela v těhotenství dobře jíst, protože byl zdravý. Selené si všimla zvláštní věci - dívka měla hladké ruce i nohy a kvalitní šaty, rozhodně nebyla otrokyní nebo nepřišla z venkova, možná dokonce pocházela z dobré rodiny. Proč tedy nerodila doma?

Když odešel poslední host, poslala Selené za Paulinou otroka, aby ji pozval nahoru. Paulina se za chvíli objevila, oblečená v jedné ze svých nejelegantnějších stoll. Tváře jí hořely rtuťovitou radostí večera. Selené ji vyzvala, ať se posadí a vyprávěla jí o bezejmenné dívce, kterou operovala podle caesarova zákona.

Na konci vyprávění se od Pauliny, podivující se, proč jí to vypráví, odvrátila a zvedla spící uzlík.

"Vzala jsem ho s sebou," řekla Selené a otočila se.

"Nechala jsem si to dítě."

Paulina nepromluvila. Hleděla do tváře Selené, jako by se bála podívat se na to, co drží.

"Je krásný, dokonale vyvinutý a silný. Nemohla jsem ho nechat umřít." Selené si před Paulinu klekla a odhrnula z tváře říčky příkrývku. "Podívejte, jaký je to pěkný chlapík!"

Paulina pohlédla dolů na dítě. "Ano," řekla.

"Prosím," Selené jí dítě podávala.

Paulina se nepohnula. "Budete potřebovat kojnou. Najmu ji pro vás."

"Dítě není pro mě," řekla Selené zvolna. "Přinesla jsem ho vám."

"Cože?" zašeptala Paulina. "Co jste to řekla?"

"Jen ho vezměte na ruce..."

Paulina vyskočila. "Vy jste se zbláznila."

"Vezměte ho, Paulino, podržte si ho."

320 321

"Ztratila jste rozum? Myslela jste si, že já bych ho chtěla?"

"Potřebuje domov."

"Ale můj ne!" Paulina udělala pár kroků a prudce se otočila. "Tomu bych nevěřila, Selené. Jak jste si mohla myslet, že bych si vzala tohle... tohle..."

"Dítě bez domova?!" Selené vstala, ukazovala jí dítě. "Podívejte se na ně, Paulino. Vždyť je to dítě!"

"Dítě z ulice. Dítě, které nikdo nechtěl."

"Já jsem ho chtěla."

"Tak si ho nechte."

"Ale Paulino..."

"Proč jste mi tohle udělala, Selené?" Paulina se roztřásla.

"Jak můžete být tak krutá?"

"Nemohla jsem ho jen tak nechat, Paulino."

"Proč ne? Řím je plný pohozených dětí, proč byste se měla starat zrovna o tohle?"

Měla pravdu, proč by se měla Selené postarat o tohle, když viděla tolik jiných dětí ponechaných smrti - malá děvčátka, mrzáčky, bastardy.

"Protože jsem ho přivedla na svět," tiše řekla Selené. "Rodila jsem ho."

"Pak si ho nechte. Vy mu buďte matkou."

"Ale proč si ho nemůžete vzít vy, Paulino? To nechápu."

"Už jsem vám to řekla. Já nechci dítě, které jiná odhodila."

"Ona ho neodhodila. Ona umřela, Paulino."

"Chci, aby mé dítě přišlo odtud," Paulina si objala rukama boky.

"Ale odtamtud žádné dítě nepříjde."

"Tak nebudu mít žádné." Obrátila se k odchodu.

"Paulino, poslouchejte mě!" Selené za ní utíkala. "Poslouchejte!" Můžete ho kojit sama. Můžete ho držet u prsu a dát

mu život. Není to téměř stejné, jako přivést ho na svět vlastním tělem?"

Paulina sáhla po klice. "Teď už vím, že jste šílená."

"Paulino, poslechněte mě! Nechte mě, abych vám pověděla, co jsem viděla na Východě. Ženy, které nikdy nerodily, tam kojily novorozeňata. Je to možné, Paulino."

"Máte mě za blázna?"

Selené jí sevřela ruku. Dítě, ležící na druhé ruce, spalo mezi oběma ženami. "Je to pravda, viděla jsem to na vlastní oči. Když dítě saje u prsu, mléko se objeví. Viděla jsem to, Paulino."

Paulina na okamžik zaváhala, v očích jí zajiskřilo. Pak vyškubla Selené ruku a vyšla z pokoje.

Ulrika stála s rukama v bok, dívala se na dítě a nechápala, proč se kolem něho dělá tolik povyku. Matka říká, že je krásný. Ulrika si myslí, že vypadá docela legračně. A je tak bezmocný.

Vzdychla a odešla od postele. Dubnová noc byla plná jemných vůní, zdálo se jí, že v zahradě paní Pauliny rostou snad všechny květiny světa. Ulrika vyšla na balkon a zahleděla se do tmavého sadu, který se táhl po pahorku. Vzduch byl teplý a lákavý.

Loňského prosince, když dostal Maximus záchvat a domácí lékař nebyl doma, Paulina tohoto řeckého otroka prodala a požádala Selené, aby se stala lékařem jejím i početné skupiny otroků. Selené teď byla v jejich ubikacích a léčila tam horečku. Ulrice řekla, ať se postará o dítě. Ulrice to nevadilo, vždyť byl tak bezmocný. Ale nebyla s ním žádná zábava, stále spal. A ona je tak neklidná.

"Je to tvůj nový bratr," řekla Selené.

Ulrika nevěděla, co si o tom má myslet. Matka vypadala, že je tím zarmoucená. Proč ho tedy přinesla? Dokonce nemá ještě ani jméno. Jak mu vůbec budou říkat?

Ze sadu se ozval zvuk a vytrhl ji z jejích myšlenek. Dobře ho znala, byla to píšťalka. Znamenala, že Eirik je volný a čeká na ni.

Eirik. Srdce se jí rozbušilo.

Podívala se zpátky na postel. Dítě spalo.

Znovu pohlédla do sadu. Viděla mávající ruku.

Nerozhodně skousla ret, zamávala na Eirika a už utíkala ke schodům. Dítě určitě bude spát celé hodiny. Nikdo nepozná, že odešla.

322 323

"Udělejte s ním něco!" křikla Paulina v nezvyklém návalu zlosti. "Najděte někoho, kdo to dítě utiší!"

Dítě křičelo snad už hodinu, jeho nářek se nesl celým domem. Žádná z otrokyň, kterou tam Paulina poslala, nebyla schopná ho utišit.

Paulina chodila zlostně po pokoji. Tohle je jen Selenin trik, říkala si pro sebe, malá lest, abych se dítěte ujala. Ale ona to neudělá, nenechá se do její hry zatáhnout.

"Tak kde je?" zeptala se Paulina, když se otrokyně vrátila.

"Mezi otroky řadí horečka," řekla pobledlá otrokyně, "paní Selené vzkazuje, že teď nemůže přijít. Říká, že je u dítěte její dcera a že mu má dát napít slazeného mléka."

"A je tam Ulrika?"

Otrokyně ustrašeně zavrtěla hlavou. Takhle rozzlobenou svou paní ještě neviděla.

Paulina už to nevydržela. Zahalila si ramena do pally a vyběhla z pokoje.

V Selenině ložnici našla čtyři ženy, které se zoufale snažily dítě utišit. Podávaly si ho, chovaly ho a nadhazovaly, houpaly mu před očima různými předměty.

"Zmizte," řekla Paulina. Otrokyně dítě spěšně uložily mezi polštáře a s úlevou odešly z pokoje.

Paulina si tiskla třesoucí se dlaně na uši. Křik byl nesnesitelný. Bylo to pronikavé, zoufalé volání o pomoc. Valeria také tak křičela, když jí bylo jen několik dnů...

Paulina rychle přistoupila k posteli a podívala se na dítě. Drobné ručičky a nožičky se třepaly ve vzduchu, tvářičku měl celou rudou a zvrásněnou. Tělo se jí třásl. Věděla, že jestli udělá první krok, budou další následovat.

Rozhlédla se kolem sebe. Něco na krmení tu Selené měla - dudlík z řídkého plátna připevněný na skleněné lahvičce. Ale podle zmuchlaného dudlíku Paulina uhádla, že se ho otrokyně marně snažily použít.

"Neschopné ženské," řekla polohlasně a prohlížela dudlík. Potřebuje něco pevnějšího, čeho by se ústa mohla přidržet, napadlo ji.

Křik jí rval uši. Vrátila se k posteli a zadívala se na dítě s lítostí i odporem. Selené ho měla nechat umřít. Jiný by to udělal. Dělat ten císařský řez bylo bláznovství. Paulina zavržela hlavou. Selené někdy vůbec nepřemýšlí, nikdy nemyslí na následky toho, co dělá.

"No, no," slyšela se, jak říká a její ruce, téměř proti vlastní vůli, sáhly dolů.

Poprvé si ho pořádně prohlédla a byla překvapená, jak je maličký. Úplně zapoměla, že jsou novorozenata tak malá.

"No, no," opakovala a přitáhla si ho. Křik ustal.

"Vidiš," řekla Paulina a začala s ním chodit. Žasla nad tím pocitem v ruku, nad teplem, které cítila přes pokrývku, nad malými uzlíky křehkých kostí a svalů, vrásčitou tvářičkou, ještě nafouklou nedávným výletem na tento svět. A ta očička, malá a kulatá, ještě nevidoucí a hledající.

Připomínal jí...

Dávno zasuté vzpomínky a pocity se jí překotně vracely.

"Neměly tě tu nechat samotného," šeptala mu. "Na co Selené myslí, když tě tu nechává s tou nezodpovědnou Ulrikou?"

Paulina zdvihla plátěný dudlík a posadila se na židli. Ale hned viděla, že takhle to nepůjde. Stáhla plátno ze skleněné fioly, namočila do slazeného mléka malíček a strčila špičku prstu dítěti do úst. Okamžitě začalo sát.

Udělala to znovu a znovu. "Vymyslíme něco lepšího," řekla Paulina a chovala ho. Na chvíli se utišil. Ale stejně bude potřebovat lepší výživu, něco jiného než tuhle lahvičku.

"Řeknu Selené, že musí najmout kojnou." Nepřítomně ho chovala a krmila ho dál z láhve malíčkem.

Pohodlně se usadila na židli a cítila, jak se v ní šíří známé teplo dětského tělíčka, sladká únava, kterou v životě poznala jen nakrátko. Potichu zabroukala starou melodii, kterou měla ráda Valeria. Dítě trhlo hlavičkou na stranu a začalo opět naříkat.

"No, no," šeptala Paulina. Spustila si ramínko šatů a stáhla látku dolů. Malá hlava se k ní instinktivně obrátila a dítě se k ní přivinulo.

Ve chvíli, kdy dětské rty našly její bradavku, Paulina pocítila, že se ostrý kámen zármutku, který před šesti lety

uvízl za její prsní kostí, pohnul a konečně se začal rozpouštět.

"Budeš se jmenovat Valerius," řekla Paulina. "Bude z tebe

malý šlechtic...

KAPITOLA 58.,

Vláda Římského impéria byla založená na zvláštním paradoxu - přestože císařská rodina vládla s absolutní mocí a nikomu se nezodpovídala, potřebovala souhlas lidu, aby mohla vládnout. Římský lid se nezajímal o palácové intriky a neustálý boj o moc, byl ochotný nechat vládu světa v rukou julio-claudiánů, dokud bude mít zdarma jídlo a zábavu.

Proto se dnes odpoledne konal Říční festival, slavnost věnovaná bohu Tibery, která Řínni dává vodu a život. Měla to být největší podívaná, jakou Claudius uspořádal za sedm let své vlády a chystalo se na ni celé město.

Břehy řeky byly obleženy diváky. Stály tu provizorní tribuny pro hodnostáře a oblíbence císařské rodiny a u vody bylo postaveno zvláštní lešení s tribunou pro císaře a příslušníky nejvýznamnějších římských rodin - svá místa tu měli Metelliové, Lepidiové a Antoniové. Mezi nimi seděla i Paulina a Selené a spolu s desítkami tisíc stojících a sedících podél řeky vzrušeně očekávaly zahájení průvodu Bohů.

Paulinu a Selené provázeli otroci. Stejně jako ostatním patriciům nesli jim v tomto pozdním říjnovém odpoledni koše s jídlem. V jejich koši bylo pečené kuře, žitný chléb, sýr, olivy a láhev chlazeného vína. Selené byla ráda, že ji Paulina pozvala. Letošní léto bylo velmi horké. Na ostrově to bylo zvlášť zlé, protože vypukly horečky. Počet úmrtí prudce vzrostl a na schodech chrámu přibýlo ještě více otroků. Peněžní dary od Pauliny příliš nepomáhaly, neboť nikdo nechtěl jít na ostrov pracovat a snažit

Selené o slyšení u císaře byla marná. Už si začínala myslet, že má Herodas pravdu, že Aesculapius na svůj dům zapomněl.

Selené překvapilo, že Paulina císařovo pozvání na festival přijala. Posledních šest měsíců byla tak zaneprázdněná malým Valeriem, že zrušila veškeré společenské závazky. Ale Paulina jí svůj důvod objasnila - mohl by tam být Andreas. Před šesti měsíci, když se Paulina ujala dítěte, svěřila se jedné noci Selené: "Nechtěla jsem se znovu vdát, protože by to nebylo čestné vůči mému novému manželovi, kdybych mu nedala dědice. Ale nyní mám syna, kterého mu dám. Teď se chci vdát, Selené. Řeknu ti své tajemství - vždycky se mi líbil Andreas."

Andreas byl dobrým přítelem Valeria, Paulinina muže, od té doby, kdy se objevil v Římě a stal se u dvora jedním z Caligulových osobních lékařů. Paulina s oběma muži často trávila večery, jezdili společně k moři, účastnili se her a slavností. Vždy si byli blízcí. Paulina a Andreas se k sobě dobře hodili. Andreas se nikdy neoženil, ale Paulina doufala, že když je mu nyní čtyřicet osm let a je bez dědice, bude pomýšlet na rodinu.

"Čekala jsem rok od smrti svého manžela, jak žádá zákon," řekla. "Teď se zase můžu vdát. Koho si mohu vybrat lepšího?"

Opravdu, koho lepšího? ptala se Selené sama sebe a sledovala, co se děje na císařské tribuně. Rodinu viděla, ale několik míst bylo ještě prázdných. Andreasova loď měla v minulých dnech dorazit do Ostie, bude dnes tady?

Dítě se v matčiných rukou zavrtělo a začalo naříkat. Paulina si rozeplula šaty a za chvíli se už malý Valerius pohodlně krmil za Paulininou pallou.

Selené nikdy nepřestala žasnout nad kouzlem a silou, které skrývá mateřský prs. Beduínská žena Fatma odmítala své dítě, dokud jí nespalo přivázané k prsům. A stejně jako ostat-

ním ženám na Východě, které Selené viděla, i Paulině se po několika dnech, kdy se střídala s kojnou, objevilo v prsou mléko a nyní byla připoutaná k dítěti, jako by bylo její vlastní. Mléko měla řídké a nebylo ho dost, ale stačilo k tomu, aby se mezi ní a dítětem vytvořilo mateřské pouto, a i když Valeria živila hlavně kojná, Paulina ho krmila s pravou mateřskou láskou.

Paulina a Selené si pro Valeria vymyslely také původ. Byl synem vzdáleného bratrance, dědicem staré šlechtické rodiny.
326 327

ny, která zemřela při epidemii. Paulina zaplatila hodně peněz, aby chlapec dostal nové dokumenty a teď byl řádně zapsaný na úřadech a mohl podle zákona nosit hrdé aristokratické jméno Valeriů.

Selené zdvihla tvář k říčnímu vánku. Cítila myriády vůní, od kouře ohňů, na kterých si podél řeky diváci vařili, až po těžké parfémy aristokratek vedle ní. Když sem přišly, Paulina jim Selené představila. Byly to Cornelia Scipionis, z rodiny slavného Scipia Africana a Marcia Tullia, Cicerova pravnučka.

"Selené," řekla Cornelia zvolna, "jaké nezvyklé jméno. Ke které rodině patříte?"

"Selené je terapeutka," rychle se vložila Paulina. "Je vyškolená v Alexandrii. Slyšely jste o Maximově záchvatu loni v prosinci?"

"No ovšem!"

"Selené mu zachránila život. Nyní bydlí u mě. Prodala jsem svého domácího lékaře a Selené nastoupila na jeho místo."

"Tihle Řekové!" vstoupila do hovoru Maria Tullia. "Vždycky jsem říkala, že je hrozně přeceňují. Dnes už nejsou takoví otroci, jako dřív." Naklonila se k Paulině a zašeptala jí něco do ucha. Selené zaslechla tichou odpověď Pauliny: "Ne, Selené není otrokyně. Je svobodný římský občan."

Selené poznala, že jméno rodiny znamená v Římě všechno. Původ byl důležitější než charakter, předkové znamenali víc než jakékoli zásluhy. Ti, kteří tu seděli kolem ní, jedli své zásloby a čekali na zahájení slavnosti, byli potomci zakladatelů Říma a mezi sebe nikoho nepouštěli.

"...úplně na dně," říkal manžel Corneliie muži vedle sebe.

"Ale je to Agrippa, a tak ho přece nemůžeme nechat, aby prodal dům nějakému Syřanovi! Jistě, peníze má, ale žádný původ..."

Za sebou slyšela Selené dvě ženy, "No a když zjistila, že jí lhal a nemá v sobě ani kapku krve Gracchů, nezbylo jí, než se s ním rozvést. I když to pro ni bylo těžké, říkala, že ho milovala."

Smích Marcie Tullie přiměl Selené, aby se otočila. "Herce!" smála se Marcia. "Byla takový blázen, že se zamilovala do herce! Může být ráda, že jí otec poslal jen do vyhnanství."

Cornelia se zamračila: "Měli je dát oba zabít. Na to má otec právo." Paulina viděla překvapený výraz Selené, naklonila se blíž k ní a řekla: "Je to proti zákonu, aby se potomci senátorů, dokonce i jejich pravnucci a pravnučky ženili či vdaly za herce nebo za ty, kdo měli otce nebo matku hercem."

Paulina vzala Valeria od prsu, opatrně si zapnula šaty a podala dítě otrokyni. Když si upravovala svou pallu, podívala se za Selené a vykřikla: "Ó! Táhle jde Andreas!"

Kráčel k nim. Jeho bílá tóga a stříbrné vlasy zářily v zapadajícím slunci. Stále ho někdo zastavoval, lidé mu potřásali rukou a vítali ho zpátky v Římě. Selené se zatím uklidnila, měla čas utišit své tlukoucí srdce.

Trvalo mu nekonečně dlouho, než se k nim dostal, jejich

oči se již zhlédly, dívali se na sebe. Blížil se k ní elegantně oblečený, významný a ušlechtilý, Andreas z Antiochie, Andreas jejích vzpomínek, Andreas jejího srdce.

"Bud' zdráva, Selené," řekl.

Vzhlédla k jeho úsměvu. "Bud' vítán, Andreasi."

"No prosím," ozval se manžel Corneliie a vstal ze židle.

"Konečně zpátky v Římě?" Potřásli si rukama.

"Jaká byla Hispánie?" zeptala se Marcia Tullia. "Určitě je tam v téhle roční době ošklivo."

Selené se dívala stranou. Hispánie. Andreas byl v Hispánii.

"Do jakého zapadlého kouta tě povede tvá příští cesta, Andreasi?" řekla Paulina.

Vykročil k ní a vzal ji za ruce. "Sluší ti to, Paulino," řekl srdečně. "Jak se ti daří?"

Selené neušel zájem v jeho hlasu, pátravý pohled očí, když Paulina odpovídala: "Mám se dobře, Andreasi. Díky za tvé dopisy."

"Slyšel jsem, že máš syna."

"Mohl by být klidně Valeriův., je mu tak podobný."

"Zdržíš se v Římě dlouho?" zeptala se Marcia Tullia.

"Ano," odpověděl a pustil Paulininu ruku. Otočil se a podíval se na Selené. "Tentokrát jsem tu nadobro." Odměl se.

"A ty, Selené," zastavil se u ní a usmál se. "Jak se tobě daří?"

"Děkuji ti, že jsi mě poslal za Paulinou," řekla. "Byl by to pro mě těžký rok, kdyby mi laskavě nepomohla. Daří se nám s dcerou dobře."

Nakrátko mu tváří přeběhl stín, ale už se znovu usmíval.

"Kdy ses vrátil do Říma?" zeptala se Paulina.

Andreas začal: "Loď připlula dnes ráno," když opět někdo přišel, aby si s ním potřásl rukou a odvedl ho jinam.

Selené se zahleděla přes řeku. Zdvihl se vítr a ona se zachvěla. Podívala se přes rameno, Andream obklopili další lidé, byl středem pozornosti. Neměla by být překvapená a přesto se podívala, když Andreas vyšel na císařskou tribunu a posadil se po císařově pravici.

Dívala se na císařskou rodinu. Zblízka se jí Claudius nezdál tak odporný, jak ho popisovali jeho pomlouvači. Kulhal a škubal hlavou, ale nezdál se Selené zvláště ošklivý nebo zlý. Ale lehátko vedle něho bylo prázdné. Kde je císařovna?

Fanfáry trumpet stočily všechny oči k řece. Hluboko dole po proudu se ozýval křik, davy už vítaly zahájení Průvodu Bohů.

Z dálky k nim doléhal pravidelný, pomalý rytmus bubnů. Zástupy ztichly, všichni se dívali do oblouku řeky. Za okamžik se vynořila majestátní předčlunu. Hortator údery na bubny řídil rytmus veslařů v podpalubí. Jakmile člun minul ohbí řeky, vypustily tisíce lučištníků, kteří se šikovně skrývali v zástupech, do vzduchu šípy s barevnými vlaječkami a pruhy látky. Odpolední obloha se nakrátko pokryla mnohobarevným kobercem. Zástupy bouřily.

Na nádherném člunu stál bůh Tiber, kterého představoval herec s dlouhými vlasy a vousy. V jedné ruce držel veslo, symbol plavců v jeho vodách a v druhé třímá roh, symbol hojnosti. Kolem něho byly namalované vlny, proud vody vyrážel každou chvíli palubou z řeky a nahé vodní nymfy rozhazovaly náruče jídla mezi davy. Lidé zdívočeli a zatlačili ty, kteří stáli před nimi, do řeky.

Další byl menší člun, nesoucí pouze klec s vlčicí, symbol založení Říma, stojící na Capitolu. V kleci byly dvě děti, představující Romula a Rema. Místo aby je podle pověsti vlčice ko-

jila, jedno křičelo a druhé jen lhostejně leželo. Bylo jasné, že vlčici museli omámit, aby děti nenapadla. Pokaždé, když se pokusila vstát, zavravorala a upadla. Nedopadlo to přesně tak, jak si to představoval autor výjevu, ale davy stejně jásaly. Znovu zavřeštěly trubky a v ohbí řeky se objevil zvláštní člun. Byl vysoko naložený kameny, které připomínaly horu a na vršku té "hory" stál nahý muž s párem ohromných křídel na zádech. Zástupy ho okamžitě poznaly - "Ikarus!" křičeli lidé, "to je Ikarus!"

Muž stojící na vrcholku se třásl. Nebyl to dobrovolník, ale otrok a bál se z té výšky podívat dolů. "Let', Ikare!" křičel dav. "Let'! Let'!"

Otrok měl jistě rozkaz, aby seskočil, až bude člun před císařskou tribunou, ale muž se příliš bál pohnout. Z člunu museli na "horu" vylézt zezadu námořníci a svrhnout otroka dolů. Ikarus se zřítíl do řeky a ohromná křídla ho stáhla pod hladinu. Lidé spokojeně ječeli.

Selené se odvrátila. Lidé, mezi kterými seděla, byli mnohem ukázněnější, uznale přikyvovali, jedli své zásoby a nenuceně se bavili.

Ohlédla se přes rameno a zpozorovala, že Andreas se na ni dívá.

Další plavidlo bylo krásné, vytvořené s uměleckým vkusem. Na palubě byly umělé stromy a keře, a dokonce i padající vodopád. Uprostřed tohoto přírodního ráje stál jediný bílý kůň a klidně se pásł. Stejně jako Ikarus měl k tělu připoutaná velká křídla z per obrácená vzhůru a odrážející měděné paprsky zapadajícího slunce.

Pegasus se důstojně plil okolo ztichlých zástupů. Výjev byl tak prostý a čistý, že lidé umkli.

Veselí však znovu propuklo s dalším člunem, který nesl dva zářivé mladé lidi, jedoucí na stříbrných a zlatých vozících. Byli to Selené, bohyně Měsíce a její bratr Hélios, Slunce. Z hlavy Slunce šlehala ohnivá kopí a jeho vozík hořel plameny, Selené byla oslepujícím stříbrným přeludem, představujícím měsíční světlo. Měla stříbrné roucho a paže poprášené stříbrným prachem.

330 331

Před císařskou tribunou se Slunce a Měsíc poklonili Claudiovi. Celý Řím zajásal.

"Docela zajímavé," řekla Cornelia Scipionis. "To se musí starému lišákovi přiznat. Tentokrát překonal své obvyklé hry."

A Marcia Tullia dodala: "Claudius si získal lid na další rok."

Příští plavidlo neslo Láokoóna, pradávného kněze, který porušil slib čistoty a stal se příčinou pádu Tróji. Mýtického Láokoóna zardousili dva obrovští hadi. Tohle však byl otrok, sedící na malém voru, taženém veslaři a zápasil s obrovskou krajtou, která ho brzy usmrtí.

Jásot dole po proudu upozornil shromáždění kolem císařské tribuny, že se blíží zvlášť zajímavé plavidlo a za chvíli se před nimi otevřel dramatický obraz.

Dva lidé, herec a herečka, stáli strnule jako sochy. Krásná dívka s vlasy padajícími na nahé tělo měla vztyčené ruce a nakročenou nohu, jako by utíkala. Mladý muž, který ji "pronásledoval", byl také nahý a krásný a natahoval ruce za dívkou, aby ji objal. Zástupy jásaly nad zvláštní iluzí, dívka jako by se pomalu měnila v strom. Z konečků prstů jí vyrážely listy, paže obrůstaly kůrou a z vlasů jí rostly větvičky vavřínu. Lidé ji poznali, byla to Dafné, jež se proměnila, aby unikla vášni Apollóna.

Selené se opět podívala na Andrease, jejich oči se setkaly. Vzpomněl si i on na den u jeskyně Dafné před tolika lety?

Další čluny a bárky pluly kolem s bohy a bohyněmi, s hrdiny a hrdinkami mýtů a postavami z historie. Každé plavidlo bylo ještě překvapivější a fantastičtější než to předcházející. Na některých byly dokonce takové vynálezy, jako byl vulkán chrlicí plameny nebo letící vozíček tažený labutěmi. Den se proměnil v noc a kolem Tibery zaplálo tisíce pochodní, jejichž světlo se odráželo na vodní hladině. Nad hlukem oslavujících zástupů se rozezněly píšťaly a harfy. Maso, chléb a vstupenky na zítřejší závody spřežení se rozdávaly zdarma. Noční vzduch už byl chladný, ale nálada davů se rozžhavila. "Claudius!" křičeli s každým novým člunem nebo vorem. Byli opilí, šťastní a svého císaře milovali. Pro dnešek.

Selené se často dívala na Andream a on se díval na ni, jejich oči se setkávaly. Ale několikrát viděla, jak se důvěrně baví s Agrippinou, Claudiovou krásnou neteří a společně se smějí.

Nyní se rozezněl signál a všichni ztichli. Na řece bylo náhle ticho, bylo slyšet jen praskání pochodní a šplouchání vody.

Objevila se mohutná veslice, největší toho dne, se zlatými boky a stovkou zlatých vesel, která se neslyšně zdvíhala a padala zpět do vody. V mihotavém světle pochodní se loď blyštěla a její odraz proměnil řeku v proud roztaveného zlata.

Všechny oči sledovaly její klouzavý pohyb po proudu, noční vítr rozvířil tógy a vlasy, trhal vlajky a zástavy. Nikdo se nepohnul, nikdo nepromluvil.

Veslice byla rozdělena na dvě různé části, které se uprostřed propojily. První část představovala moře s vlnami, útesy a vyskakujícími delfíny. Zdvíhala se z něj nádherná bílá mušle. Na jejích koncích stáli dva hoši, mušle byla dvakrát větší než oni. Když se veslice přiblížila, lidé poznali sedmiletého Claudiova syna Britannica a jedenáctiletého Nerona, syna Agrippiny.

V druhé části lodi byl pohádkový háj s množstvím myrtových a růžových keřů, labutěmi a holubicemi. Veslice tiše plula, a když se přiblížila k císařské tribuně, zástup se neklidně rozhýbal. Kromě dvou chlapců v bederních rouškách a s malými křídly nebyl na scéně nikdo.

Plavidlo se na vodě zastavilo připoutané neviditelnými kotvami, stálo ve světle pochodní jako mlčící záhada. Zástup si začal šeptat. Co se děje? Hoši vystoupili z mušle a přešli k přidi lodi. Zástup znovu ztichl. Studeným nočním vzduchem přicházel nový zvuk, vzdálené otáčení a klapot vodních kol. Ohromná mušle se začala otvírat a dav zalapal po vzduchu. Polovina mušle klesla pomalu jako padací most, a když její stín zmizel, otevřel se lidem pohled do nitra mušle. Lidé šileli. Dvě stě tisíc hrdel zabouřilo nadšením, když se uvnitř zjevila Venuše, oblíbená bohyně Římanů.

Krásná mladá žena s pletí jako měsíční záře a zlatými vlasy, padajícími na nahá ňadra, stála teatrálně v umělém moři.
332 333

Jas její tváře zvyšovaly plameny pochodní, byla tak vznešená, až se tajil dech.

"To je Messalina!" ozvalo se mezi lidmi. "Císařovna!"

Selené fascinovaně hleděla na dvaadvacetiletou císařovnu. Věděla, že Messalině bylo čtrnáct, když si ji bral osmačtyřicetiletý Claudius a pochází z vážených, starých rodin Domitiů a Messalů. Že je krutá a necudná, to byly pro Selené jen klepy a pomluvy.

Někdo vedle ní právě říkal: "Vím to jistě. Messalina si bere světlou paruku a chodí v noci do přístavního bordelu, dá-

vá se tam zadarmo. Říkají o ní, že je nenasytná!"

Selené se dívala na krásnou císařovnu, o které slyšela, že zabíjí své milence, jakmile se jich nabaží a celý Řím věděl, že nechala ze žárlivosti popravit několik aristokratů; vzpomněla si, že Messalina je pravnučkou Octavie, neteře Julia Caesara a pomyslela si: Jsme příbuzné.

Messalina stála majestátně v mušli, dost dlouho, aby všichni vychutnali "zrození" bohyně, pak sestoupila z podstavce a začala s pantomimou. Před zraky diváků se odehrával mýtus, doprovázený píšťalou neviditelného hudebníka někde v podpalubí. V zatemněné polovině lodi se objevil mladík a zástup ho okamžitě poznal. Byl to Silius, o kterém se říkalo, že je nejhezčí a nejambicióznější muž Říma - a Messalinin mileneček.

"Adonis" na své straně jako by netušil, co se odehrává v druhé části, kde si Venuše teatrálně hrála se svými dvěma syny, Erotem a Anterodem. Když se v rukou Erota, malého Britannica objevil malý luk a šíp, všichni věděli, co bude následovat. Byl to známý mýtus o prostřelení Venušina prsu Cupidovým šípem a o jejím zhlédnutí Adonise, než se rána zacelila. Všichni znali i závěr příběhu, kdy Adonise proklál divoký kanec a z prolité krve vyrazil nový květ, červená sanka.

Ale drama se tak daleko nedostalo. Venuše se postavila a Eros zdvihl svůj luk a šíp. Na lehce se houpající lodi udělal Britannicus krok zpátky, aby se pevněji rozkročil, a k všeobecnému zděšení spadl do vody.

Na okamžik bylo zaražené ticho, potom dav vybuchl smíchem. Chlapec kolem sebe zoufale stříkal a křídla se mu na vodě komicky rozevřela.

Vtom Messalina vykřikla: "Neumí plavat!"

Několik mužů okamžitě skočilo do vody. Nastal zmatek, každý chtěl zachránit císařského dědice, ale světla bylo málo, muži se zaplétali do kotevních lan, a když konečně vytáhli dítě na břeh, bylo už v bezvědomí a nedýchalo.

"Udělejte něco!" křičela Messalina. Muži chytili Britannica za paty a začali s ním třást.

Andreas vstal ze židle a skákal z tribuny. Když utíkal kolem, Selené viděla, že hlava chlapce se pohybuje nebezpečně blízko země. Ze své pozice také spatřila něco, co nikdo nezahlédl - Britannica strčil z lodi Nero.

Andreas doběhl na břeh a vytrhl mužům dítě. Položil je na záda a začal pohybovat jeho bezvládnými rukama.

Celý Řím se v hrozivém tichu díval. Messalina se třásla v rukou Silia. Claudius na tribuně vypadal jako omráčený. Všichni viděli, že se z úst chlapce vylila voda, ale stále nedýchal.

"Je mrtvý!" zašeptala nevěřicně Paulina.

Selené vyskočila a utíkala dolů na břeh. Neřekla Andreasovi ani slovo, klekla k Britannicovi, vzala mu hlavu do dlaní a dýchla do úst.

Andreas si zaraženě odsedl. Všichni nechápavě přihlíželi.

Selené několikrát vdechla dítěti do úst a podívala se mu na hrudník. Nezvedal se. Sklonila se k němu, položila mu ucho na prsa a zaslechla jemný tlukot srdce. Znovu rytmicky dýchala do úst a zastavila se, jen aby se podívala, jestli už dýchá. Noc se nad nimi roztáhla daleko až k věčnosti, minuty se táhly celé hodiny.

Už si začínala zoufat. Když si však opět poslechla srdce dítěte, slyšela rychlé, pravidelné tepání, shodné s jejím. Cítila na sobě tisíce očí, vedle ní ji pozoroval Andreas. Žij, křičela její mysl, když dýchala do chlapcových úst. Ty musíš žít!

Vtom spatřila plamen. Objevil se sám, nevolala ho. Plamen její duše, planoucí jasněji než majáky pochodní kolem ní.

Když ho spatřila, pocítila i jeho teplo, jeho jistotu. Selené

se k němu natáhla dovnitř, do svého nitra a vyzdvihla ho do své hrudi a dál do svých úst. Oči měla zavřené, tělo úplně
334 335

uvolněné. Její rty se přimkly ke rtům Britannica jako při polibku a vdechla plamen duše do jeho těla.

Budeš žít, zašeptala její mysl. vezmi mne do sebe a dýchej novým životem.

Za zavřenýma očima viděla svůj plamen duše, jak se prodloužil, natáhl a vyšlehl obloukem mezi jejími rty do úst chlapce, aby se tam spojil s malým, blikavým plaménkem. Selené věděla, že dítě bude žít.

Ve chvíli, kdy už se zástup netrpělivě rozvlnil a Andreas jí položil ruku na rameno, se Selené napřímila a chlapec zakašlal.

Za hromového jásotu dítě odnesli a Selené odváděli k císařské tribuně.

Claudius musel dlouho zvedat ruce, než se zástupy ztišily, a když se konečně všechno uklidnilo, řekl chvějícím se hlasem: "Zachránila jsi život mého syna, dědice Říma."

Zblízka Selené viděla, jak se na císařově tváři podepsal čas a nemoci. Ač byl Claudius jen o několik let starší než Andreas, vypadal jako stoletý. Byl viditelně otřesený.

"Jak se jmenuješ?" zeptal se.

"Jsem Selené, můj pane."

Claudioví zacukalo v koutcích úst. "Neříkej mi "můj pane", " řekl tiše. "Zní to moc královsky, stačí "císaři". " A hlasitěji pokračoval: "Dokázala jsi dnes zázrak. Bylo to znamení boží."

Všichni zajásali.

Claudius počkal, až se vřava utiší a řekl: "Za to, co jsi udělala, není žádná odměna dost velká." Selené slyšela jeho třaslavý hlas a v jeho očích viděla slzy. Claudius dnes málem ztratil syna. "Řekni, co žádáš," promluvil císař. "Poznáš, jak se Řím dokáže odměnit svým hrdinům."

"Děkuji císaři," odpověděla Selené. "Pro sebe nechci nic, ale ráda bych božského císaře požádala, aby vzal ostrov na Tibeře pod svou osobní ochranu."

"Cože? Ostrov? Proč?"

Popsala mu podmínky na ostrově, přepracované bratry a kněze, množství odložených otroků a když skončila, zeptal se císař: "Jak to všechno víš?"

"Protože tam pracuji, císaři. Jsem léčitelka." Selené se ohlédla na Andrease, stojícího za císařem a viděla, že se na ni usmívá.

"Léčitelka!" řekl Claudius. "Tak proto jsi dokázala synovi vrátit život. Tvé přání bude splněno, Selené. Ostrov přejde pod ochranu Impéria. Moji úředníci tam zítra půjdou, aby zjistili, co je třeba udělat. Jak vidíš, jsem člověk, který si nesmí boha léčení rozhněvat."

Selené se usmála. "Děkuji, císaři."

"Selené, eh?" řekl. "Jaké je tvé celé jméno? Z jaké jsi rodiny?"

Zaváhala. "Mé celé jméno je Kleopatra Selené."

"Kleopatra Selené? Jak je to možné?"

"Dostala jsem jméno své babičky, poslední egyptské královny."

Před ní, na tribuně kolem Claudia, seděli členové císařské rodiny a nejvyšší hodnostáři Impéria, všichni se na ni s úžasem dívali. Za ní, v zástupech na březích řeky, na střechách a balkonech, se stovky tváří dívaly a čekaly. Bylo slyšet jen pleskání vlajek ve větru a sykot pochodní.

Claudius řekl: "Nevěděl jsem, že nějaký potomek královny přežil. A jaká je tvá rodina z druhé strany?"

Selené si stáhla náhrdelník přes hlavu, sňala prsten a po-

dala ho Claudiovi.

Vzal si ho, přiblížil těsně k očím a zašilhal. "Eh? Ten prsten patřil Božskému Juliovi. Nebo měl stejný." Vzhlédl k Selené. "Co to má znamenat?"

"Můj děd byl Julius Caesar."

Zástup strnul úžasem a zpráva letěla od těch, kdo stáli nejbliž, k dalším, stejně jako kámen hozený do klidné hladiny rybníka vyvolá kruhy, které dosáhnou až k nejbzdálenějším břehům.

"Mluvím pravdu, císaři," řekla Selené nahlas. "Mým otcem byl princ Caesarion, syn Kleopatry a Julia Caesara. Nebyl zabít, když to přikázal Bůh Augustus, ale ukryli ho a místo něho zabili otroka. V roce Augustovy smrti poslal Tiberius vojáky, aby Caesariona zabili. Ten utekl se svou ženou z Alexandrie do Palmýry a tam jsem se narodila."

Claudius si ji chvíli prohlížel, pak pomalu řekl: "Můj strýc 336 337

Tiberius měl mnoho nepřátel. Jeho vláda byla nejistá. Vím, že se doslechl o existenci Caesariona, jediného žijícího potomka Julia Caesara a ze strachu o svou vládu nad Římem poslal vojáky, aby ho zabili. Ale nikdy nepřinesli žádný důkaz, že muž, kterého zabili byl Caesarion."

"Tady je důkaz, císaři," ukázala Selené na prsten. "Můj umírající otec ho dal ženě, která mne přivedla na svět a řekl jí, že v něm je můj původ."

Claudius si ji skepticky prohlížel. "Kdy to bylo? V kterém měsíci?"

"Bylo to v srpnu, prvního roku vlády Tiberia."

Claudius přikývl. Byl historik a učenec, v hlavě nosil množství dat a událostí. "Ano, bylo to v té době, jak říkáš. Ovšem ten prsten sis mohla nechat udělat."

"Mohla, ale nenechala."

"To pořád nic nedokazuje. Máš jiný důkaz?"

Váhala. "Nemám, císaři."

"Může se za tebe někdo zaručit?"

"Já, císaři."

Všechny hlavy se otočily k Andreasovi, který postoupil dopředu. "Mluví pravdu. Byl jsem v Alexandrii, když Selené objevila pravdu o svém původu. Bylo to loni. Předtím o své rodině nevěděla."

"A jaký důkaz jsi našel tam v Alexandrii?" zeptal se Claudius.

"Její podobu s královnou Kleopatrou. Vypadají naprosto stejně."

Claudius si tentokrát prohlížel Selené déle a na vzdáleném konci zástupů se začal ozývat hluk, nejdřív nesměle, ale postupně silil, zvedal se k noční obloze, až křik a mávání spojilo davy kolem císařovy tribuny. Lidé provolávali ve čtyřdobém rytmu: "Jul-ius Cae-sar, Jul-ius Cae-sar" - znovu a znovu, křik doprovázeli údery zaťatých pěstí do vzduchu.

Selené se otočila a užasle hleděla kolem sebe. Ve světle pochodní viděla tisíce a tisíce Římanů, na obou březích řeky, mávali rukama a volali: "Jul-ius Cae-sar!"

"Zdá se," řekl suše Claudius, "že ti Řím věří."

Našpulil rty a bedlivě si prohlížel neklidné zástupy. Nevěřil její historce, ale bylo mu jasné, že lidé jí věří, a když viděl, jak jsou davy ochotné Selené zbožňovat, okamžitě pochopil výhodu, jakou mu zajistí tenhle nový idol. Tím, že se jí ujme, získá u lidu další popularitu. Proto imperátor vstal, položil ruku kolem ramen Selené a vykřikl nahlas a srozumitelně: "Podívej, jak Řím vítá vnučku Julia Caesara!"

A těsně u ucha jí zašeptal: "Budeš sedět po mém boku až do konce slavnosti. Dnes večer, až festival skončí, přijď do

paláce. Jedině ty se smíš dotknout mého syna."

Britannicus se ze svého kratičkého setkání se smrtí rychle vzpamatoval, vykoukali ho, dostal teplou večeři a šel poslušně spát. Jeden po druhém lidé z ložnice postupně odcházeli - Claudius a Messalina, Agrippina se svým zamlklým synem, císařovi lékaři, sluhové a otroci. Selené zůstala sama s chlapcem a Andreasem, který se opíral o sloup, paže zkřížené na prsou.

Byla nejhlubší noc, v ložnici slabě svítilo jen několik lamp, visících u stropu. Selené seděla na kraji postele a její oči hlídaly spánek dítěte.

"Jak jsi věděla, co máš udělat?" zeptal se Andreas, když na chodbě utichly poslední kroky. "Nikdy předtím jsem to neviděl,"

"Naučila jsem se to v Persii," odpověděla a položila ruku Britannicovi na čelo. "V některých věcech je lékařství Hindů daleko před námi."

"Lidé říkají, že jsi bohyně."

"Lid prostě potřebuje někoho zbožňovat. Zítra to bude někdo jiný."

Andreas se odlepil od sloupu a začal přecházet elegantní ložnicí. "Dnes jsem byl příjemně překvapen, že jsem tě našel na festivalu," řekl. "Myslel jsem, že jsem tě minul."

"Minul," řekla a otočila se k němu. "jak to myslíš?"

"Odpoledne jsem byl u Pauliny a ty jsi nebyla doma."

Selené si ho prohlížela a žasla nad jeho silou, jeho přitažlivostí. "Miluješ Paulinu?" slyšela svůj hlas.

Vytáhl obočí. "Jistě, mám ji rád. Ale jako přítel."

338 339

"Ráno jsi přijel do Říma a šel jsi rovnou k ní."

"Abych viděl tebe."

Hleděla na něho. "Nevěřím ti."

"Zeptej se otroka u brány, až přijdeš domů. Když má loď připlula, měl jsem jen jedinou myšlenku, abych viděl tebe."

"Proč jsi mi tedy nikdy nenapsal?"

"Chtěl jsem," řekl tiše. "Mnohokrát."

Selené svírala ruce. "A proč jsi byl v Hispánii a nejel rovnou do Říma?"

"Claudius mě tam poslal. Potřeboval něco zařídít a já jsem byl jediný, komu důvěřoval. Musel jsem poslechnout."

Něco viselo ve vzduchu. Náhlé napětí. Selené to cítila, vycházelo z Andree i z ní. Nech to být, říkala jí mysl. Už jste si cizí, stalo se toho příliš mnoho. Neotvírej staré rány, jinak to bude znovu bolet.

Ale nemohla si pomoci. Ty tmavošedé oči ji příliš sváděly a minulost cítila živě i dnes. "Andreasi," řekla tiše. "Chci se tě na něco zeptat. Asi bych neměla. Měla bych to nechat být a zapomenout. Po tolika letech..."

Přišel blíž. "Copak?"

"Jel jsi..." podívala se dolů na své propletené prsty. Jestli řekne ne, jestli řekne ne... "Jel jsi vůbec do Palmýry, Andreasi?"

Byl překvapený. "Do Palmýry?"

Selené už si přála, aby se nezeptala. Dokud neznala pravdu, byla v bezpečí.

"Proč bych měl jet do Palmýry?"

Selené natáhla ruku a položila ji Britannicovi na čelo.

"Opustil jsem Antiochii, jistě," řekl Andreas. "Abych tě hledal. Ale ne v Palmýře, jel jsem do Týru."

Selené se odvrátila.

"Proč bych měl jezdit do Palmýry?" zeptal se znovu.

Vstala a pohlédla mu do tváře. "Nechala jsem ti doma

vzkaz. Copak jsi ho nedostal?"
"Dostal, ale co to má společného s Palmýrou?"
"Moje tabulka," řekla. "Napsala jsem ti to na tabulku!"
Andreas se zamračil. "jaká tabulka? Dostal jsem vzkaz, že se jedeš provdat do Týru."
"Do Týru!"
"Ano, že se tam vdáš."
Selené měla pocit, že ji udeřil blesk. "Vdát! A ty... ty jsi tomu věřil?"
"Vždyť to byl vzkaz, který jsi mi nechala!"
"Ne. Řekla jsem té dívce, aby ti vyřídila, že mě matka vezde do Palmýry. Chtěla jsem, abys za mnou přijel. Napsala jsem ti vzkaz na tabulku."
"Nedostal jsem žádnou tabulku," řekl. "Ta dívka říkala, že ses rozhodla vzít si někoho jiného."
"Andreasi! To byla lež!"
"Ale proč by lhala?"
"Musela do tebe být zamilovaná."
Snažil se vzpomenout si na tu dívku, která ho ošetřovala v přístavu, ubohé stvoření se smutnými očima, chodící kolem něho ve vile jako duch. Zemřela ještě v létě toho roku, morek v kostech jí vyčerpala léta bída a strádání. Andreas si nyní vzpomněl, že ji miloval Malachus.
Naklonil se k Selené a uchopil ji za ramena. "Říkáš, že to byla lež, a přitom ses vdala!"
"Nikdy jsem se nevдалa."
"Máš dceru..."
"Její otec a já jsme se nevzali! Potkala jsem ho dlouho potom, co jsem opustila Antiochii, byl to..." Andreas ji umlčel náhlým polibkem, objala ho rukama kolem krku.
Zabořil jí tvář do vlasů a šeptal: "Tolik jsem se tě nahledal. Byl jsem v Týru, v Caesarei. Žil jsem jen tím, abych tě zas našel, Selené. Bolest, kterou jsem cítil, když jsi mě opustila, nebyla nic proti utrpení, že nejsi má. Myslel jsem, že když tě najdu, budu tě moci znovu vybojovat, získat tě zpět. A neměl jsem tušení, kam jsi odešla."
"Ty strašné měsíce v paláci Laši," vzlykala a líbala mu oči.
"V poušti, na útěku, když jsem se skrývala i na voru v proudu řeky. A pak v Persii - vždycky jsem před sebou měla tvou tvář. Modlila jsem se, abys mě jednou našel."
"Konečně jsem tě našel a už tě nenechám odejít. Nikdy jsem nikoho nemiloval jako tebe, Selené. Naučila jsi mě zase snít a doufat. Mohl jsem si znovu vážít sám sebe. Ale když
340 341

jsi zmizela, mé sny a naděje zemřely. Vrátil jsem se na moře...
"Můžeme začít znovu, Andreasi! Spolu! Můžeme začít tam, kde jsme skončili, u jeskyně. Napíšeš své knihy, budeš učit a já..."
Zase se líbali, tiskli se k sobě, aby zmírnili bolest tolika krutě ztracených let. Andreas potom odvedl Selené do svých pokojů v paláci...
KNIHA OSMÁ...

ŘÍM...

KAPITOLA 59...

Stál tam Dóm Julia - "Juliův dům" - útulek pro nemocné. Císařovna Agrippina rozevřela závěsy svých nosítek jen natolik, aby se mohla podívat ven a ji přitom nikdo nespátl. Zastavila se na levém břehu Tibery, aby sledovala, co se děje na ostrově, kde se staví Juliův Dóm a myslela si: Ta že-

na má tolik drzosti, že své bláznovství pojmenovala jménem jedné z nejstarších a nejvznešenějších římských rodin a Claudius, ten idiot, to schválil.

Agrippina zuřivě svírala závěs. Věděla, co Julia Selena chce.

Už to, že přijala takové jméno, jen potvrdilo její podezření.

Jméno Julia Selena dal římský lid Selené v noci při Říčním festivalu, před pěti a půl rokem. Jak Julia Selena předstírala skromnost, když zachránila život Britannicovi! Ví, že Julia Selena chce získat trůn Římského impéria stejně jako ona, Agrippina.

Je už čtyři a půl roku ženou Claudia. Vzala si ho po pravě Messaliny za nevěru, nedlouho po Říčním festivalu. Odhodlala se k tomu s jediným cílem - stát se matkou císaře.

V zápalu této posedlosti se vdala za vlastního strýce, byla prohlášena jeho právoplatnou manželkou a podařilo se jí přimět Claudia, aby formálně přijal jejího syna Nera za vlastního. Tím se stal Nero prvním v přímé linii následníků trůnu, protože byl starší než Claudiův syn Britannicus. Když někdo představoval byť jen vzdálenou hrozbu pro její plán, byl odstraněn. Postarala se o to, aby její syn byl jediným legitimním julio-claudiánem a lid neměl jinou možnost, než ho po Claudiově smrti provolat císařem.

Ale najednou se zdá, že je tu nová překážka!

Agrippina pozorovala ruch na ostrově, jako když kočka sleduje myš. Pozorovala pracovní skupiny, kameníky, brusiče mramoru, architekty a řemeslníky, všichni běhali sem a tam, lezli po lešení napůl hotového Dómu jako včely okolo úlu.

Nemyslíci trubci, posluhující své královně, pomyslela si Agrippina. A kdepak je "její výsost" dnes odpoledne?

Agrippina odhrnula závěs ještě víc a pátrala po ostrově.

Na jižním konci stál starý a skromný Aesculapiův chrám.

345

Kolem byly zahrady, malé přístavky, sklady a dílny, které Julia Selena proměnila v oddělení nemocných. Teď se veškeré dění na ostrově soustředilo k částečně postavenému Dómu. Jeho žulové sloupy a mramorové oblouky vypínající se k obloze naznačovaly budoucí krásu, která předčí největší římské stavby - Marcellovo divadlo i Agrippův chrám - a stane se jednou z nejslavnějších a nejnádhernějších staveb celého Římského impéria.

Dům pro nemocné!

Agrippina dala znamení nosičům, aby popošli s nosítky blíž k řece. Doufala, že zahlédne Julii Selenu a sama se přesvědčí, zda její informátoři nelhali.

Ze svého místa teď císařovna viděla zahradní cestičky, vyschlé fontány a keře odpočívající zimním spánkem. Ale brzy se ostrov probudí novým životem a uprostřed prastaré šedé řeky bude zářit jako nádherný věnec z božího čela rozjasňující Řím svými květinami a zelení. Tohle dokázala Julia Selena. Kam až Agrippině paměť sahala, byl ostrov na Tibeře vždy jen trnem v oku Říma. A za pět a půl roku dokázala Julia Selena proměnit ostrov v rajskou zahradu.

Pomohl jí také Claudiův dekret, napsaný hned v noci po Říčním festivalu. Císař vyhlásil, že každý otrok ponechaný na ostrově bude propuštěn na svobodu, když se uzdraví.

Výsledek se podle očekávání rychle dostavil. Nikdo si nechtěl císaře rozněvat, a protože držel nad ostrovem patronát, začali si lidé najednou starého chrámu vážit. Mnoho majitelů otroků si také uvědomilo, že utrpí finanční ztrátu, když se zbaví otroka a ten se později uzdraví a bude volný.

Téměř přes noc ustal příliv otroků na ostrov a jakmile se aesculapiovští bratři postarali o ty, kteří tam byli a propustili svobodné, ostrov se uvolnil. Vyčistili trávníky, vyprázdnili

přístavky a na ostrově začala cesta k nápravě. Bohatí dárci se předháněli, aby si naklonili císaře, střechy a zdi byly opraveny, byly osázeny zahrady a postaveny fontány. Objevili se první poutníci a s nimi lékaři z města. Všichni prohlašovali, že Bůh se vrátil na ostrov a že to byla vnučka Božského Julia, kdo ho přivedl nazpět.

Římané byli věřící a pověřiví, vážili si starých tradic, báli se bohů a uctívali své předky. To všechno bylo příčinou úžasné popularity Julie Seleny. Římané, kteří si vždycky počínali unáhleně při zbožňování svých hrdinů, vyzdvihli Julii Selenu do závratné výše. Nejen kvůli jejímu příbuzenskému svazku s Juliem, který ji stejně jako Caesara přímo spojoval s bohyní Venuší, ale také kvůli jejímu neuvěřitelnému "dobrému dílu".

Agrippina svírala závěs tak pevně, že ho málem utrhl.

Jak to, že to lidé neprohlédli? Útulek pro nemocné Julie Seleny! Takový nesmysl! Lidé tam zůstanou, jak dlouho bude třeba a postarají se o ně vyškolení pomocníci, něco takového není nikde na světě! Agrippina věděla, že je to lest; ten ostrov spásy a pyšný Dóm tyčící se do oblak jsou jen trikem, zajišťujícím Julii Seleně místo v srdci lidu.

Aby se stal příštím císařem její syn a nikoli můj...

Konečně ji spatřila. Julie Seleny na sobě měla bílou lněnou stollu, kterou byla proslulá, na hlavě měla závoj a přes rameno svou obvyklou ebenovou skříňku. Vyšla z kamenného přístavku a namířila si to ke staveništi na severní straně ostrova. Za patami měla svůj "stín", všudypřítomného ubožáčka jménem Pindar, který se jednoho dne objevil na ostrově a od té chvíle byl pořád Julii Seleně po boku.

Agrippina přimhouřila oči. Sledovala, jak se Julie Seleny blíží k Dómu: Všimla si, že všechny práce ustaly a dělníci na ni volají, ať jsou vysoko na lešení nebo hluboko dole u jímek s omítkou. Zrádný březnový vítr, který vál ještě před chvílí od západu, se náhle stočil k jihu. Bylo to jen na okamžik, ale stačilo to, aby odfoukl pallu Julie Seleny a odhalil zaoblení jejího těla.

Agrippina pustila závěs. Viděla to, co chtěla vidět. Její informátoři měli pravdu. Julia Seleny je těhotná.

Císařovna dala rozkaz nosičům a jakmile se nosítka pohнула od řeky, její mysl začala pracovat. Pět a půl roku pro ni Julia Seleny nic neznamenal, ale teď je nebezpečná a Agrippina bude muset zasáhnout.

Dítě Julie Seleny - a Dóm - nesmějí žít.

346 347

KAPITOLA 60.,.

Když Ulrika přišla do vily paní Pauliny, namlouvala si jako vždycky, že nehledá Eiriku.

Když se s ním setkala a podívali se jeden druhému do očí, předstírala, že necítí, jak se jí rozbušilo srdce. Ulrika připustila, že před sedmi lety, když jí bylo dvanáct, mohla mít k Eirikovi sesterský vztah, ale rozhodně do něj nebyla zamilovaná. To bylo nemyslitelné.

Ulrika chodila k Paulině často. Z jejich domu na pahorku Esquiline, kde žila s matkou a otčímem, to nebylo daleko a měla ráda malého Valeria. Učila ho a hrála si s ním, jeden druhému dělali společnost. Dnes odpoledne měla být u paní Pauliny velká slavnost a Ulrika se právě po chlapci rozhlížela.

Našla ho, jak se schovává ve vnitřní zahradě a čeká, až přijdou první hosté. Ulrika se k němu zezadu přiblížila, chytila ho a zvedla vysoko do vzduchu. Valerius vykřikl a začal

kopat nohama.

"Uf, bratříčku!" řekla Ulrika a postavila ho na zem. "Už jsi moc těžký. Je ti šest let, pomalu jsi už dospělý."

Když se však chtěla narovnat, Valerius ji uchopil okolo krku a nechtěl se pustit. "Neopouštěj mě, Rikki," prosil ji.

Klekla si k němu a odhrnula mu vlasy z očí. Valerius měl příjemnou tvář, tučné lice a podmračené obočí. Proč je stále tak ustrašený? uvažovala.

Paní Paulina byla dobrmatka, ale bývala často zaneprázdněná a neuvědomovala si, že chlapec ji potřebuje. Ulrika to dobře znala. Ona se také v dětství cítila často ztracená pod nohama dospělých.

"Ty nechceš, abych šla na slavnost?" zeptala se.

"Ach, já nemyslím slavnost, Rikki. Nechci, aby sis vzala Drusa."

Tvář Ulriky se zachmuřila. V takové chvíli by mohli být bratr a sestra, dvě vážné tváře, zrcadlící přemýšlení toho druhého. Ulrika se ale rychle usmála a řekla: "Nezáleží na tom, koho si vezmu, bratříčku. Budu za tebou chodit vždycky." "Nebudu ale s tebou žít."

"Vždyť se mnou nežiješ ani teď!"

Valerius vyšpulil rty. To je rozdíl. Rikki bydlí jen kousek dál v ulici a chodí sem téměř denně. Zdálo se mu, že manželství by všechno změnilo, i když nevěděl jak. "Budeš mít vlastní dítě a na mě zapomeš."

"Ale bratříčku!" vzala ho do náruče a mazlila se s ním. "Jaké to máš osudové myšlenky!"

Přesto mu nic nerozmlouvala. Ať už si vezme kohokoli, jednou se Ulrika provdá, odstěhuje se a doufá, že bude mít vlastní děti.

Zlobila se na Paulinu. Neměla by takové věci před chlapcem říkat. Ulrika přece o sňatku s Drusem vůbec neuvažuje. Bylo to stejně nemyslitelné, jako ta bláznivá myšlenka, že miluje Eirika.

Vedla hocha zpátky do jeho pokoje a myslela na Drusa.

Byl moc hezký, byl syn římského jezdce, byl bohatý a jeho touhou bylo stát se senátorem. A byl ještě mladý, bylo mu na rozdíl od většiny nápadníků, kteří se o Ulriku ucházeli, jen třidvacet let. Stejně jako ostatním, Drusovi nevadilo, že Ulrice je již devatenáct let a podle zvyklostí je na vdavky dost stará; věk pro něj nebyl tak důležitý, byly tu jiné přednosti: Ulrika byla krásná, měla velmi slušné věno a po matce vynikající předky. Byla jednou z nejžádanějších nevěst v Římě.

Jak má však vysvětlit matce a Paulině, že ještě není pro manželství zralá, že je v ní nějaká nevysvětlitelná energie, nepokoj, který nedokáže pojmenovat? Už od dvanáctých narozenin v Alexandrii cítil hluboko v sobě zvláštní oheň, jako by v ní hořel košík s uhlíky a jeho žár měl nějaký význam.

Ale jaký? ptala se sama sebe, když vracela Valeria chůvě.

Cítila v sobě volání, ale nevěděla k čemu. Tušila, že je zrozena pro nějaký úkol, ale zatím ho neznala. Práce na osetrově se jí líbila a matčino léčení ji vždy zajímalo, ale Řím ji dusil, stejně jako dříve Alexandrie. Zdál se příliš malý, než aby stačil její neznámé touze. A jaká vlastně je ta její touha? Má snad následovat svou matku a jít světem s léčitelskou skříňkou?

Snad se mi smysl mého života jednou zjeví, stejně jako se

zjevil matce, pomyslela si Ulrika a pobízela Valeria, aby snědl oběd. A možná to bude už brzy...

Zdola uslyšela hlasy prvních hostů a podívala se k oknu. Valeriova pokoje. Otvíralo se do sadu ležícího na pahorku za

vilou, viděla dubnové slunce a srdce ji bolelo.

Myslela na Eirika.

V duchu se vrátila do doby, kdy přišla poprvé do Paulinina domu jako host a utíkala za Eirikem do sadu, kde se jeden učil řeči druhého. Byli tenkrát stydliví a nejistí, Ulrika ještě neznala Řím a Eirik otroctví. Potichu šeptali řecká a germánská slůvka pod pomerančovníky a citroníky, Ulrika kreslila hůlkou do prachu písmena, aby se Eirik poprvé učil ve vlastním jazyce číst. Potom následovalo příjemné období přátelství. Už je nebavilo učení a v sadu si hráli. Eirik ji škádličil a tahal za vlasy, Ulrika se posmívala, že mu přeskakuje hlas a pod nosem mu raší světlé chmýří. Honili se a házeli po sobě spadlé ovoce. Byly to šťastné a bezstarostné dny. Až jednou v létě, když jí bylo patnáct a jemu sedmáct, si hráli na honěnou. Ulrika vzala Eirikovi sandál a on ji pronásledoval mezi stromy. Dostihl ji, chvíli se přetahovali a smáli, pak Ulrika klopýtla a upadla na zem. Okamžik zápasili a najednou ji Eirik impulzivně políbil. Překvapeně ho odstrčila. Řekla, že jeho způsoby jsou ohavné a nazvala ho barbarem.

Eirik se urazil. Odmítl se s ní bavit germánsky, řekl, že je dítě a má ho nechat na pokoji.

Ulrika se trápila dlouhé týdny. Nechápala, co se s ní děje, proč se tak zachovala a řekla ta krutá slova. Začaly se jí zdát zvláštní, znepokojivé sny o milování. Kdykoli přišla k Paulině, vyhlížela Eirika.

A pak, v noci jejích sedmáctých narozenin, se stala hrozná věc.

"Rikki," ozval se Valerius a zatahal ji za šaty. Už dojedl vejce a chléb.

Usmála se na jeho vážnou tvář. "Slib mi, že nebudeš zlobit, bratříčku," řekla. "Poslouchej chůvu a hezky spi, já ti pak přinesu dárek."

Sešla dolů, aby se setkala s Paulininými hosty a říkala si, že její nepokoj snad způsobily první roky života. Ty dlouhé míle cest a dalek, bydlení ve stanech a hostincích. Nikdy neměla domov; ten čas v ní jistě zasel semě nepokoje, zárodek neklidu a nyní jí brání hledět s jistotou k budoucnosti.

Otevřenou branou do ulice Ulrika zahlédla, jak se v dálce blíží tři jezdcí a Eirika v hezké tunice, s vlasy jasně zářícími na slunci, který měl na starosti koně.

Před dvěma lety uspořádala Paulina pro Ulriku oslavu.

V domě byli hosté, kejklíři a mimové, dostávala dárky. Celý den se nenápadně rozhlížela po Eirikovi, doufala, že přijde také. Eirik se však neukázal a Ulrika si řekla, že se na ni asi stále zlobí. Byl už takový. Potom usoudila, že ho vlastně ani nechce vidět, jen by ji uváděl do rozpaků svým nespolečenským chováním.

Té noci se celý dům probudil rámusem v zahradě. Dozorci otroků Lucas přitáhl dovnitř Eirika. Na obličeji měl Eirik podlitiny, na zádech čerstvé stopy biče a ruce v okovech. Lucas paní Paulině vyprávěl, že Eirika chytili v kopcích, snažil se utéct a ujížděl směrem k pobřeží.

Útěk otroka znamenal vážný zločin. Tím, že otrok opustil pánův majetek, dopustil se před zákonem zločinu krádeže.

A protože Eirik si ještě vzal koně, bylo jeho provinění dvojnásobné. Lucas žádal pro výstrahu ostatním otrokům trest smrti.

Ulrika se za Eirika přimlouvala a prosila Paulinu o slitování. Paulina váhala. Ve společnosti, kde spoutaných je víc než svobodných, je důležité, aby pán vždycky ukázal tvrdou ruku. Nikdo nezapomněl na krvavé povstání, které vedl Spartacus. Ale Ulrika žadonila tak zoufale a navíc měla narozeniny, a tak Paulina váhavě svolila s podmínkou, že při příš-

tím provinění Eirika bez váhání potrestají.
Eirika osvobodili z řetězů a všichni šli spát. Ulrika šla s úsměvem vstříc Eirikovi a myslela, že jí bude vděčný. Mísoto toho se na ni jen hněvivě podíval, zlobil se, že zasáhla v jeho prospěch a odvrátil se od ní.
Příště už spolu sotva promluvili. Kdykoliv se v domě náhodou míjeli, Ulrika se tvářila chladně a Eirikovy modré oči hořely opovržením.
350 351

Vždyť je to nedůstojné, je pod mojí úrovní, připomínala si a cítila zároveň, jak její zrádné tělo po něm touží. Jak bych mohla milovat takového divocha?
"Teto Paulino," Ulrika se připojila ve vnitřní zahradě k Paulině. "Uložila jsem Valeria k spánku."
"Díky, miláčku," řekla Paulina a stiskla jí ruku. "Někdy mám dojem, že si o tobě myslí, že jsi mu víc matkou než já."
"Však víš, teto Paulino, že matku nikdo nedocení," řekla Ulrika. Vzpomněla si na Rani a dodala: "Zato tetu vždycky!"
Společně se zasmály a Ulrika se zeptala: "Když je řeč o matkách, už je tu ta moje?"
Paulina zavrtěla hlavou. "Překvapuje tě to?"
"Matka nepřišla nikam včas už celý rok. Je úplně posedlá svým Dómem."
"Můžeme jí jen závidět," řekla Paulina tiše. "Dóm je usku-tečněním jejího celoživotního snu. Jakmile ho postaví a přijdou první nemocní, začnou s Andreasem jejich velké dílo."
"Chtěla bych, aby víc odpočívala, když teď čeká dítě," řekla Ulrika.
"Ano," odpověděla Paulina. Měla radost, že Selené se konečně dočkala. Tolik to dítě chtěla. A Andreas byl radostí bez sebe. Paulina se už dávno smířila se zklamáním, když se dozvěděla, že se Selené a Andreas budou brát. Viděla, jak se k sobě hodí a věděla, že Selené byla Andreasovou láskou dávno předtím, než ho poznala Paulina. Přijala to smířlivě, neboť stále vzpomínala na svého muže a šťastná léta jejich manželství. Zaměřila svou lásku a péči na dítě, které dostala od Selené a zapomněla na sen, že by se vdala za Andrease. Přála svým přátelům jen štěstí.
Vtom vjeli dovnitř tři muži na koních, jejich vzezření a držení těla prozrazovalo, že to jsou významní hosté. Seskočili a Ulrika pozorovala Eirika, jehož úkolem bylo odvést koně do stájí. Ve tváři měl tvrdý výraz, který tak dobře znala. Věděla, že v něm vře studená nenávist.
Tušila, jak Eirik svými pány opovrhne. Za sedm let ho ještě nedokázali úplně "zlomit" a jeho záda často cítila žihadlo biče.
Domovník stál v zahradě a jménem ohlásil každého nového hosta. Ukázalo se, že muži, kteří právě dorazili, jsou vojáci. První z nich byl významný centurion, druhý slavný tribun. Třetím byl vítěz od Rýna, velitel Gaius Vatinius.

KAPITOLA 61.,

"Bohužel vám nemohu pomoci," řekla Selené, kdy dokončila prohlídku mladé ženy. "Neznám příčinu vaší neplodnosti, a proto nemohu poradit léčbu."
Ženě bylo již dvacet pět let, patřila k římské šlechtě a po devíti letech manželství byla stále bezdětná. Takových žen přicházelo za Selené hodně.
Když Selené osaměla, vyhlédla malým okénkem ven a na-

dechla se osvěžujícího dubnového vzduchu. Celou zimu byla okna malých oddělení zavřená kvůli chladu a podle římského obyčeje se v každé místnosti páčil chléb, aby přehlušil zápach zkaženého vzduchu. Konečně nastalo jaro, ostrov rozkvetl a říční vánek provětral zatuchlá oddělení pro nemocné.

Selené si položila ruce na břicho a radovala se ze zázraku, který se skrýval uvnitř.

Události v noci Říčního festivalu, před pět a půl rokem, znamenaly pro Selené okamžitý přístup do nejvyšších společenských vrstev Říma. I když nemoci římské šlechty nebyly jiné než boháčů v jiných městech, zjistila jednu zvláštní výjimku - Římanky z nejvyšších vrstev trpěly záhadnou neplodností.

Když se Selené začala stýkat s římskou aristokracií, povšimla si, že mnozí manželé jsou bezdětní, ale předpokládala, že si to tak přejí. K jejímu překvapení však za ní ženy brzy přicházely pro radu, co mají dělat, aby počaly.

Zeptala se na to Andream, ale on vysvětlení neznal. Ještě zajímavější bylo, že se neplodnost netýkala nižších společenských vrstev. Tam bylo dost velkých rodin a nechtěná novorozená byla často ponechána na chrámových schodech. Ta zvláštní, neodstranitelná neschopnost rozmnožování se týkala jen lidí z paláců na pahorcích.

352 353

Z počátku to byl pro Selené jen další zajímavý úkaz, na který v Římě narazila, ale brzy se jí to začalo týkat osobně. Po svatbě, v říjnu před pět a půl rokem, chtěli mít s Andream dítě. Ale pět let se jim to nedařilo. Selené už se začínala bát, že se nějak nakazila tou neznámou chorobou pronásledující bohaté Římanky. Jako důkaz plodnosti měla přece Ulriku.

Už se trápila a zoufala si, když konečně v lednu pocítila v těle znamení života.

To zázračné dítě bylo důležitější pro Andream než pro ni. Věděla, jak silně po vlastním dítěti touží. Nikdy to nevyslovil, ale viděla mu to na očích pokaždé, když se milovali, když měsíc co měsíc zavrtěla hlavou. Už mu bylo padesát čtyři let a neměl dědice. Selené věděla, jak moc to pro něj znamená. Měl vilu na pahorcích a bohatství, které spolu získali a dokončoval velkou encyklopedii o lékařství. Část z tohoto majetku bude Ulriky, ale kdyby měl Andreas syna... Narozením dítěte bude mé pouto s Andream úplné, pomyslela si Selené a její oči se zastavily na nehotovém Dómu, zdvihajícím se nad střechami. Staneme se opravdovou rodinou.

O svou druhou rodinu žijící v Císařském paláci se Selené příliš nezajímala. A ty, jež dávno ztratila, svou matku a bratra-dvojče, už považovala za mrtvé. Smířila se s myšlenkou, že je nikdy neuvidí. "Z Palmýry nepřišel žádný důkaz," řekl po noci Říčního festivalu Claudius. To mohlo znamenat jen jediné - že mladá matka a její novorozený syn nepřežili cestu do Říma.

Selené se podívala na sluneční hodiny v zahradě. Musí se vydat k Paulině, hosté se již brzy začnou scházet. Nedokázala se však odtrhnout od bílé stavby Juliova domu zvedajícího se k modré dubnové obloze.

Její duše se radovala, když viděla pomalý růst té nádherné stavby. Bylo to uskutečnění jejího snu.

Dům staví podle jejích požadavků, bude to dokonalý útul pro nemocné a zároveň škola šířící poznání. Dělníci, kteří zde staví i ti, co tu budou pracovat, studenti, kteří přijdou a tisíce nemocných, ležících na postelích, nepoznají, že

Juliův dóm má něco z perského čikisaka, římského valettudinaria, essejského infirmaria a Lékařské školy v Alexandrii. Uvidí jen jednotlivá oddělení Dómu, kaple všech bohů a operační sál s kopulí otevřenou slunci. Andreas pro své studenty navrhl učebny, malý anatomický sál a noclehárnu. Nyní se pokládalo potrubí, které mělo přivádět čerstvou vodu a odvádět odpad. Dóm se staví se smyslem pro účelnost i krásu, protože Selené věří, že klid duše pomáhá léčit tělo. Až bude dokončena bílá rotunda této stavby, větší než všechny, které dnes na světě stojí, bude zářit na slunci na míle daleko jako pomník zdraví a léčení. Juliův dóm bude jedinečný na celém světě. Selené si byla jistá, že bude stát věčně.

Konečně pochopila, jakým způsobem je její osud spojený s léčením, protože teď před ní stál důkaz - Dóm Julia, "Juliův dům". Jedině jako vnučka Julia Caesara mohla Selené svou vizi uskutečnit. Tohle viděla v deliriu na Eufratu: Alabastrové stěny bíle zářily na slunci. Bylo to také skutečnění snu, který se odvážili snít s Andreasem dávno u jeskyně Dafné, snu o společné práci za stejným cílem.

Selené se otáčela od okna, když zahlédla na cestě v zahradě Pindara. Spěchal s rozčileným výrazem v obličeji. Pindar byl na ostrově doma. Žil tu, staral se o všechno, až si ho lidé pomalu přestali všimnout. Ani Selené si nebyla vědomá svého "stínu", na který už byla zvyklá.

Nikdo přesně nevěděl, kdy na ostrov přišel. Najednou tu prostě byl a zametal zahradní cestičky. Vykonával všechny práce, čistil fontány od kalu a stříhal živé ploty, až se Selené zeptala, kdo to vlastně je. Ukázalo se, že nikdo neví.

Bylo mu okolo třicítky, ale vypadal jako chlapec. Selené si uvědomovala, že tak působí díky své tunice, která nikdy volně nesplývala, ale byla věčně vytažená. Za opaskem stále nosil nějaké nástroje. Měl špatně uvázané sandály a do očí mu padala klukovská kštica. I jeho tvář byla zvláštní - přestože patřila dospělému muži, chyběly v ní vrásky a rysy zralosti a jeho úsměv byl překvapivě vřelý.

Vypadal neškodně, nikdy nepromluvil, ani se na nic neptal. Jenom na chrámové půdě pracoval, a tak mu dovolili, 354 355

aby zůstal. Pak si však pro něho přišel otec a chtěl ho odvést domů. Jmenoval se Rufus.

"Chlapec už je takový," vysvětloval Rufus Selené, když Pindar odmítl z ostrova odejít. "Nikomu neublíží, ale jakmile si něco usmyslí, už mu to nikdo nevymluví. Nechápu, co mu to vlezlo do hlavy, odvedl jsem ho snad stokrát a pořád se sem vrací."

Rufus se blížil k šedesátce, byl to velký a svalnatý muž s tváří zjizvenou válkami a šedivým vousem. Měl podomácku tkanou tuniku a páchl cibulí. Jsou to chudáci, myslela si Selené, zvláštní otec a syn, jeden nevzdělaný, druhý prostáček.

"Může tu zůstat," řekla Selené. "Pomáhá nám."

"Zůstane tu na noc, když ho necháte, paní," Rufusovi se očividně ulevilo. "Víte, jsem valchář, celý den pracuji a Pindar potřebuje dohled. Lidi se k němu chovají špatně, když vidí, že je to hlupáček."

"Tady mu nikdo neublíží, o to se postarám."

A tak tu zvláštní, dětský muž zůstal. Držel se stále blízko Selené, pracoval pilně a na každého, kdo šel kolem, se usmál. Teď pospíchal po pěšině a za ním skákal pes.

Způsob, jakým Pindar psa zachránil, řekl Selené všechno. Psů bylo na ostrově dost, pobíhali tu, hlídali, honili krysy

a králíky a živili se odpadky z kuchyně. Mezi nimi byl i tenhle pes, s hranatou hlavou. Podobal se starému medvědovi, ale byl hrozně vyhublý, splihlou srstí mu vylézala žebra. Všichni si mysleli, že pes je nemocný a brzy pojde. Pošel by brzy, ale ne proto, že byl nemocný. Pindar otevřel psovi tlamu a spatřil zlomený a bolavý zub. Pochopil, že pes nemůže rozžvýkat potravu, kterou dostane. Přestože měl pes jídla nadbytek, umíral hladem. Pindar začal dělat z omastku a chleba kuličky a starého psa jimi krmil. Trvalo to dlouho, krmil ho ještě teď, ale pes se po šesti měsících zotavil a stal se z nich nerozlučný pár; Pindar a jeho pes, kterému tu každý říkal Fido - oblíbené psí jméno v Římě, neboť Fidus znamená latinsky "věrný". Když Pindar viděl za oknem Selené, rozčileně na ni zamával. Málokdy býval rozrušený a Selené věděla, že něco není v pořádku. Přitáhla si svou pallu k ramenům. Mrazivá intuice jí napověděla, co se stalo. Selené přišla na staveniště a viděla, že se veškeré práce zastavily. Dělníci opustili nezastřešený vnitřek stavby a nervózně postávali venku. "Co se děje?" zeptala se předáka Galla. Byl to velký muž s mohutnými rameny a svaly gladiátora, ale před Selené stál jako opařený. "Už se to stalo zase, paní," řekl. Selené stiskla rty. To je už počtvrté za tři týdny! Kdo dělá ty sabotáže? "Kde je to?" ptala se. Ukázal k Dómu. "Uvnitř. Muži se tam nechtějí vrátit. Někteří už nechali práce a opustili ostrov. Říkají, že stavba je prokletá." Selené po něm střelila pohledem. Zakázala Gallovi, aby takhle mluvil před dělníky. Zdvihla si lem šatů, překročila nepořádek a rozházené nástroje a vstoupila dovnitř. Všude ležela tenká vrstva prachu z carrerského mramoru, kterým obkladači začínali pokrývat stěny. Ležel na lešení, na nástrojích zeměměřičů, dokonce i na architektově stole. Selené zamířila k samému jádru stavby přímo do středu rotundy, kde bude za několik měsíců stát socha Venuše. Na podlaze bude vyleštěný mramor. Zatím tam bylo jen smetí a nepořádek. Zarazila se. Přitiskla si ruku na ústa a rychle se odvrátila. Musela přemáhat nevolnost, než se znovu vrátila ke vchodu, kterým se do Dómu vstupovalo a který dosud neměl dveře. "Odkud se to tam dostalo?" zeptala se předáka. "Jeden z dělníků to našel zazděné ve zdi. Říkal, že omítka byla ještě čerstvá. Museli to udělat v noci." Selené na okamžik zavřela oči, snažila se vymazat tu strašnou věc z paměti. Potom se zeptala: "Kde byly strážce?" "Tvrdí, že nespaly, paní. A všechny lampy svítily. Ztrojnásobili jsme strážce od té doby..." Od minulého týdne, kdy našli na jednom sloupu viset černého kozla. Selené tomu nechtěla věřit. Bylo jasné, že to musí dělat

356 357

někdo uvnitř - snad někdo z početných pracovních skupin, dělník nebo zeměměřič. Na stavbě Dómu pracuje tři sta lidí, může to být kterýkoli z nich. "Vyneste to ven," řekla. "A spalte to." Předák se nehýbal. "Řekla jsem, že to máte vynést." "Promiňte paní," řekl Gallus, "ale je to strašidelná věc. Je to dílo démonů. Když se toho dotknu, co se mnou bude?" "Ach, Galle, vždyť je to jen..." Selené to nedokázala vy-

slovit. Řekla tišším hlasem: "Copak to nechápeš? Někdo se snaží zpomalit práce na Dómu. Chce nás vyděsit. To mu ne-
smíme dovolit. To uvnitř, Calle, je jen věc."

"Je to černá magie."

Selené viděla, jak jsou muži celí nesví. "Já se toho nebo-
jím," řekla a vykročila opět dovnitř.

Pindar ji uchopil za ruku a znepokojeně se na ni podíval.

Už se chtěl protáhnout dovnitř kolem ní, ale Selené řekla:

"Ne, Pindare. Udělám to sama. Musím jim ukázat, že se ne-
bojím."

Našla dvě hůlky a podařilo se jí tu věc mezi nimi udržet.

Když vyšla do slunečního světla, měla ruce od těla a muži
kolem couvali a dělali si znamení proti uhranutí. Selené spě-
chala ke svahu a nechala hůlky i s břemenem spadnout do
řeky.

Vrátila se k mužům a snažila se skrýt své chvějící ruce
v palle. "Už je to pryč," řekla jim. "Nemáte se čeho bát."

"Je to čarodějnictví," ozval se Gallus. "Někdo stavbu pro-
klel a ona na nás spadne."

"Všichni se vraťte k práci!"

Muži se nejistě dívali jeden na druhého.

"Říkám vám, vraťte se do práce."

Selené viděla, jak se jejich oči obracejí ke Gallovi, čekají
na znamení a Gallus otálí, bojí se. Vyběhla na neuklizené
schody Dómu a uchopila obrovské kladivo. Zdvihla ho vy-
soko nad hlavu a vykřikla: "Udělám tu práci sama! Nestrpím,
abyste takhle uráželi Božského Julia!"

Několik dělníků k ní vykročilo. Vzáli jí z rukou těžký ná-
stroj a připomněli jí, v jakém je stavu a zároveň přísahali, že

si váží Božského Julia i jeho vnučky. Pak se neochotně, ja-
ko děti po výprasku, pustili znovu do práce.

"Příště budu muset zavolat kněze, aby místo očistili od
zlých duchů. Jedině tak budou dělníci v Dómu pokračovat."

Ulrika se procházela v zahradě, držely se s matkou pod
paží. "Kdo to může dělat?"

Selené potřásla hlavou. Dívala se do jasně osvětlené jídel-
ny, kde se bavili Paulinini hosté, ale neviděla je. Místo nich
viděla tu hroznou věc, kterou odpoledne hodila do řeky
a uvažovala, na jaké strašné věci narazí příště.

Narazily na tři muže vojáckého držení těla. Stáli vzpříme-
ně v zahradě a debatovali o válečné strategii. Přerušili hovor,
aby se Selené představili. Když promluvil velitel Vatinius, zů-
stala na něho Selené zaraženě hledět.

Chvíli si ho prohlížela, byl překvapivě pohledný. Pak řek-
la: "Vy jste velitel Vatinius? Už jsem o vás slyšela, pane."
Tribun se rozesmál, v opáleném obličejí se mu zaleskly bí-
lé zuby. "Kdybyste ho nepoznala, zkazila byste mu celý den,
paní! Gaius by byl ztracený, kdyby zjistil, že ho jedna krás-
ná římská žena nezná!"

Selené si nevěšmala tribuna a prohlížela si Gaia Vatinia. Měl
hluboko posazené oči a velký, rovný nos, byl stroze přitaž-
livý a choval se povýšeně. Na rtech mu hrál lehký nádech
úsměvu.

"Nejste náhodou ten Gaius Vatinius, který kdysi bojoval na
Rýnu?" slyšela Selené sama sebe.

Jeho úsměv se rozšířil. "Tak jste o mně přece jen slyšela,"
řekl klidně.

Selené zavřela oči. Wulfe, naříkala, co se stalo? Copak ses
do Germánie nevrátil? Ach, Wulfe? Nepomstil ses...

Gaius Vatinius si prohlížel Ulriku. Jeho oči nespěchaly, po-

malu klouzaly po jejím těle. Vtom vyšel otrok a ohlásil, že se podává večeře. Trojice mužů se omluvila a odešla do domu.

"Matko, je ti dobře?" zeptala se Ulrika, když viděla Seleninu bledou tvář.

358 359

"Ano. Nic mi není."

"Myslíš stále na Dóm?"

"Ne." Selené byla bez dechu.

Ulrika se podívala za třemi vojáky vstupujícími do jídelny.

"Rozčilili tě nějak?" zeptala se. "Ten Gaius Vatinius?"

Selené se přinutila k úsměvu. "Nic mi není, Ulriko. Cítím se dobře. Půjdeme dovnitř?"

"A kdo je ten Gaius Vatinius?"

Selené uhnula očima. "Kdysi vedl legie na Rýnu. Je to už dávno, ještě jsi nebyla na světě."

V jídelně stály připravené čtyři stoly, každý byl ze tří stran obklopený lehátky. O rozmístění hostů rozhodoval přímý zasedací pořádek, zvláště významný host dostal levou stranu lehátka. Čtvrtá strana stolu byla neobsazená - otroci sem přinášeli jídlo a nápoje.

Když vstoupily do místnosti, vynořil se za svou nevlastní dcerou Andreas, položil jí ruku kolem pasu a zašeptal: "Vídím, že Paulina dnes pozvala Odia a Odii."

Ulrika se zasmála. Byl to jejich společný žert, ani jeden si na Maxima a Juno nepotrpěli.

Stiskla mu ruku a spiklenecky se na něho podívala. Ulrika svého otčima milovala. Zpočátku pro ni byl vetřelcem, ale když její matka stála v závoji barvy plamene při svatebním obřadu v Ostii a Andreas ji navlékl na třetí prst levé ruky železný kroužek, byla Ulrika tak pohnutá láskyplným pohledem, jakým se Andreas díval na Selené, že si ji získal navždy.

Andreas byl ušlechtilý, hodný a laskavý člověk. Byl také nesmírně inteligentní. Jeho encyklopedie měla již beznáma čtyřicet svazků a dalo se předpokládat, že bude nejúplnějším dílem o medicíně, jaké bylo kdy napsáno. Ulrika často Andreasovi pomáhala, když na encyklopedii pracoval v zahradě vily na pahorku. Diktoval jí a ona psala, nebo pročítala, co už měl napsané a navrhovala úpravy. Vždycky jí naslouchal, protože si jejich rad cenil.

"Kdo jsou ti tři?" zeptal se a kývl směrem k vojákům v tógách a tunikách barvy zlata a šarlatu, chovajících se, jako by jim dům patřil.

"Vojáci," odpověděla Ulrika a zaujala své místo na třetím lehátku.

Čestné místo patřilo veliteli Gaiu Vatiniovi a Selené, jako hostitelka u jejich stolu, ležela na lehátku po jeho levici. Ulrika ulehla naproti matce, uprostřed byli Maximus a Juno, Centurion a paní Aurelia, postarší vdova.

Uprostřed tabule ležel pečený bažant umístěný na vlastním peři. Kolem byly různé mísy, z nichž si hosté brali prsty. Hovor třiceti šesti lidí téměř přehlušil hru hu debníka na Pano-vu flétnu v koutě jídelny, čtyřicet otroků se nehlučně a účelně míhalo okolo hostů.

Ulrika nespouštěla oči z Gaia Vatinia.

"Je to čertovská patálie," říkal svým společníkům. "Za vlády Tiberia jsme s barbary podepsali mírové smlouvy a oni je teď porušují. Víte, že Caligula chtěl překročit Rýn a podmanit si "svobodné" Germány. Kdyby to byl udělal, nemusel bych na tu zdlouhavou cestu zpátky!"

Gaius Vatinius zpozoroval pohledy Ulriky, zmlkl a podíval

se na ni. Neušel mu její zvláštní půvab, zlatohnědé vlasy a modré oči. Jediný pohled na její levou ruku mu prozradil, že není vdaná. Překvapilo ho to, usuzoval, že již překročila správný věk.

Vykouznil svůj nejlepší úsměv a řekl: "Jistě vás ta vojenská řeč nudí."

"Ale vůbec ne, veliteli," řekla Ulrika. "Vždycky mě zajímala Germánie."

Oči se sjel k jejím nádrům a díval se na ně, když říkal:

"Možná by vás zajímaly moje knihy o ní."

Ozvala se paní Aurelia: "A proč se nemohou usadit a nechovají se jako civilizovaní lidé? Vezměte si, co jsme dali civilizovanému světu - akvadukty, silnice."

Ulrika pohlédla na matku a zděsila se, jak je bledá. Selené nejedla, její víno bylo netknuté.

"Dlouho byli klidní," vysvětloval velitel Vatinitis, "ale teď je podněcuje nový vůdce."

"A kdo to je?" zeptal se Maximus.

"Nevíme, kdo to je, ani jak se jmenuje. Ještě jsme ho nezahlédli. Objevil se odnikud, úplně neočekávaně a najednou
360 361

vede germánské kmeny do nového povstání. Udeří tam, kde to nikdo nečeká a zmizí v lesích. Hlídky, které jsme vyslali, aby našly jeho tábor, se nikdy nevrátily. Situace se zhoršila natolik, že Pomponius Secundus, náš místodržitel v Germánii mě povolal zpátky, abych se ujal velení legií."

Gaius Vatinius usrkl víno, počkal, až mu otrok osušil rty a sebevědomě dodal: "Toho vůdce povstalců najdu a jeho poprava bude příkladem i varováním pro všechny, kteří by ještě pomýšleli na vzpouru. Zkrotím tu chásku jednou provždy."

Ulrika se zeptala: "Jak si můžete být tak jistý, veliteli, že se vám to podaří?"

"Protože mám zvláštní plán. Nebyla to náhoda, že císař vybral právě mě, abych velel Rýnským legiím. Jsem mistrovský strateg. A tohle tažení si žádá vynikající strategii."

Ulrika si ho prohlížela. Ten arogantní mluvka se chtěl vrátit a navždy podrobit otcův národ!

Usmála se na něho a řekla: "Četla jsem, že barbari jsou lstiví, veliteli Vatinie. Co máte za lubem, že jste si tak jistý vítězstvím?"

Vrátil jí úsměv způsobem, který byl jasnou výzvou, pozváním, které se nedalo přehlédnout. Potom pokračoval: "Můj plán nemůže zklamat, protože je založený na momentu překvapení."

Ulrika se snažila zachovat klid, tvářila se, jako by ji to zajímalo pouze teoreticky. Sáhla pro olivu a řekla: "Myslím, že dnes už barbari znají všechny formy taktiky užívané legiemi, i ty, které je mají překvapit."

"Můj plán je jiný."

"V čem?"

Usmál se a zavrtěl hlavou. "Tomu byste nerozuměla, jsou to věci pro muže." Ale Ulrika se nedala odbýt a svůdně se usmála. "Četla jsem vzpomínky na výboje mého praděda," jemně připomněla, že je potomkem velkého generála Julia Caesara. "Řeč válečníků mě nenudí, veliteli."

"Ale mě ano," řekla paní Aurelia a obrátila se k Selené.

"Julie Seleno, má drahá. Jak pokračují práce na vaší stavbě?"

Selené zamrkala, její myšlenky byly daleko odtud. "Prosím?"

"Co vaše stavba, Dóm. Jde to dobře? Musím se vám přiznat, že si nedokážu představit, jak budelastně vypadat. Zdá

se, že to bude nádherná budova. Proč do ní dávat nemocné? Kromě toho si myslím, že nemocným je nejlépe doma, u jejich vlastních rodin."

"Mnoho lidí rodinu nemá, nemají domov. Podívejte se na sebe, paní Aurelie. Vy jste vdova, také žijete sama."

"Ale mezi mými otroky je lékař."

Tohle Selené nebrala v úvahu. Mnozí takzvaní lékaři yli jen špatně školení otroci, kteří sotva dokázali víc, než zavázat obvaz. Ale paní Aurelia by jí nerozuměla. Stejně jako většina Římanů nechápala, co vlastně Andreas a Selené chtějí na ostrově dokázat. Protože nikde na světě takový Dóm nebyl. Selené však věděla, že jakmile se jednou jeho brány otevrou a léčba i učení začne, lidé rychle význam takové věci pochopí.

"Veliteli Vatinie," opět na sebe obrátila pozornost Ulrika.

"Zamýšlíte při vašem tažení proti barbarům použít vojenské stroje?"

Okamžik si ji prohlížel. Polichocen jejím trvalým zájmem a také lehce potěšen její schopností ocenit jeho plán, řekl: "Přesně to barbari očekávají. Ale já mám na mysli úplně jiný způsob útoku. Tentokrát půjde oheň proti ohni."

Tázavě se na něho podívala.

"Abychom barbarypokořili jednou provždy, nuisíme je naprosto překvapit. Očekávají vojenské stroje. A tohle očekávání využiju proti nim."

Ulrica se rozšířily oči. "Tedy lest?"

Přikývl. "Císař mi dal pro tuto výpravu volnou ruku. Jsem oprávněn povolát tolik legionářů a obléhacích strojů, kolik budu potřebovat. A přesně to barbari uvidí. Uvidí katapulty a pohyblivé věže, jízdu i pěší jednotky. Všechno bude přísně organizované, velice římské. Ale neuvidí," odmlčel se, aby ochutnal víno, "záškodnické jednotky, vedené a cvičené samotnými barbary, které dopravíme do lesů za ně."

Ulrika hleděla na Gaia Vatinia. Oheň proti ohni, řekl. Použije taktiku jejího národa proti němu. Zatímco se její lidé bu-

dou chystat k boji s římskou jízdou a válečnými stroji - s návnadou - udeří na ně zezadu.

Odvrátila se. Podívala se dolů, na své ruce a cítila, že jí buší puls až v konečcích prstů. Myslela si: Bude to krveprolití.,.

KAPITOLA 62.,.

V noci se ochladilo. Než Ulrika vyšla ven, přehodila si přes noční košili vlněnou pláštěnku.

Ve vile bylo tma a ticho. Hosté Pauliny už dávno odešli, Maximus s Juno bydleli daleko, a proto spali ve vedlejším pokoji. Ulričiny rodiče zůstali na žádost Pauliny v domě, spali o troje dveře dál. Ulrika potichu vyšla. Když zaklepala, matka jí otevřela zcela oblečená a nezdála se ani trochu překvapená, že ji vidí za dveřmi.

"Myslela jsem, že přijdeš," řekla Selené a zavřela za Ulrikou. V košíku hořelo dřevěné uhlí, stály u něj připravené dvě židle a stoličky pod nohy. Selené se posadila a ukázala Ulrice k volné židli. "Andreas už spí. Můžeme klidně mluvit." Chvilí tiše seděly a dívali se do hořících uhlíků, potom promluvila Selené. "Chceš se mě zeptat na Gaia Vatinia," řekla tiše.

"Rozčilil tě, matko. Byla jsi celou dobu nervózní, poznala jsem to. Brzy jsi odešla. Řekni, co má společného s mým otcem? Byl to on, kdo...?"

Selené se k ní obrátila a podívala se jí do tváře. "Gaius

Vatinius byl ten, kdo dal vypálit vesnici tvého otce a odvedl ho v řetězech. Když jsme byli spolu, tvůj otec mluvil často o tom, že se vrátí do Germánie a Gaius Vatiniovi se pomstí."

"Už chápu," zašeptala Ulrika. "Otec se nedožil toho, aby naplnil svoji přísahu. Aby toho muže zabil. Muže, s kterým jsem právě večeřela."

"Ulriko," Selené vzala její ruce do svých dlaní. "Je to pryč, už je to dávno. Stalo se to před mnoha lety. Zapomeň na to, Ulriko, pusť to z hlavy."

"Mám pocit, jako bych svého otce zradila."

"Ale to víš, že ne!" Selené se ohlédla na zavřené dveře do ložnice a pokračovala tišším hlasem. "Ty jsi přece nevěděla, kdo je Gaius Vatinius. Vždyť to byl osud tvého otce, jeho boj, ne tvůj."

Ulrika cítila, že ji matčiny ruce sevřely tak silně, až to zabořilo a podívala se jí do očí. "Ještě tu je něco," řekla. "Něco jsi mi ještě zatajila. Co je to?"

Selené pustila její ruce a uhnula pohledem.

"Je ještě něco?" naléhala Ulrika.

Selené přikývla.

"Pověz mi to."

Selené opět pohlédla na dceru, v očích se jí třpytila bolest. "Je to něco, co jsem ti měla říct už dávno," řekla sklíčeně. "Chtěla jsetn. Myslela jsem, že ti to nedokážu vysvětlit, dokud jsi byla malá a vždycky jsem si říkala... počkám, až bude starší. Rani mi to stále připomínala, ale nějak na to nebyla nikdy ta správná chvíle."

Prsty Selené se nervózně proplétaly na klíně. "Ulriko, řekla jsem ti, že se tvůj otec zabil při nehodě na lovu, ještě než ses narodila. Není to pravda. Odešel z Persie. Vrátil se do Germánie."

Ulrika se zarazila. "On nezemřel? Odešel do Germánie?"

"Naléhala jsem na něho. Byli jsme v Persii teprve krátce, když jsme se doslechli, že Gaius Vatinius tam byl před námi. Řekli nám, že se vrací do Germánie. Nutila jsem tvého otce, aby spěchal za ním a já jsem zůstala v Persii."

"A on šel? Když jsi byla těhotná?"

"Ne, nevěděl, že jsem těhotná. Neřekla jsem mu to."

"Proč jsi mu to neřekla?"

"Protože jsem věděla, že by zůstal se mnou a až by se dítě narodilo, už by se do Germánie nevrátil. Neměla jsem právo zasahovat do jeho života, Ulriko."

"Netněla jsi právo! Vždyť jsi byla jeho žena!"

Selené zavrtěla hlavou. "Nebyla. Nebyli jsme manželé."

Ulrika nevěřícně hleděla na matku.

"Už byl ženatý," pokračovala Selené a vyhýbala se očím své dcery. "Měl v Germánii ženu a syna. Ach, Ulriko, tvůj otec a já jsme neměli společnou cestu. Jeho osud čekal na Rýně a já jsem hledala Andrease. Museli jsme se rozejít."

364 365

"Odešel z Persie a nevěděl, že jsi těhotná," řekla pomalu Ulrika. "On o mně nevěděl."

"Ne."

Ulrika se nemohla vzpamatovat z údivu. "Neví o mně ani teď! Můj otec neví, že jsem na světě!"

"Třeba už nežije, Ulriko."

"Jak můžeš říct něco takového?"

"Kdyby se tvůj otec vrátil do Germánie, našel by Gaia Vatinia a naplnil by svoji pomstu."

V očích Ulriky bylo zděšení. Tiše řekla: "A Gaius Vatinius žije. Večer jsem s ním seděla u stolu..."

Selené ji chtěla opět vzít za ruce, ale Ulrika ucukla. "Neměla jsi právo mi to tajit," vykřikla. "Celá ta léta jsi mi Lha-

la!"

"Chtěla jsem jenom tvé dobro, Ulriko. Jako dítě bys to nepochopila. Zlobila by ses na mne, že jsem ho nechala odejít. Nechápala bys, že jsem to musela udělat."

"Já se zlobím teď, matko. A už dávno nejsem dítě. Mohla jsi mi to už dávno říct a nenechat mě, abych se to dozvěděla takhle." Ulrika vstala. "Okradla jsi mě o otce a nechala jsi mě vyrůst v domnění, že zemřel. A dnes, matko, dnes večer jsi klidně seděla a nechala jsi mě, abych se bavila s tím netvorem."

"Ulriko..."

Už byla ze dveří.

Ulrika ležela a dívala se do stropu. Slyšela vzdálený ruch v nočních ulicích města. Hlava jí třeštila. Plakala jen chvíli a pak začala přemýšlet. Teď ležela na zádech, oči upírala do tmy a snažila se ujasnit si své dojmy. Ale byla příliš rozrušená. Cítila bolest a zklamání, měla pocit zrady, ale zároveň cítila lítost nad matkou, mladou ženou obtěžkanou dítětem, která se v Persii vzdala muže, kterého milovala, pro jeho vlastní dobro. Ulrika obdivovala oběť své matky, i to, jak statečně nesla dlouhá léta tajemství kvůli dítěti, ale zároveň byla rozezlená, že jí matka neřekla pravdu. Přemýšlela o svém otci, který žil jistě celou dobu, kdy na něho jako malá myslela. I tenkrát v Jeruzalému, když Ulrika běžela za havranem, snad ještě žil. Žil a nevěděl, že na druhém konci světa má dceru.

Nakrátko usnula a zdál se jí sen. Snila o tom, že vstala z postele, šla k oknu, vylezla ven a bosá vstoupila do sněhu. Kolem ní rostly vysoké sosny a mraky šeptaly před tvářmi měsíce. Spatřila ve sněhu velké stopy směřující do lesů. Ulrika je sledovala, na ramenou cítila měsíční světlo. Náhle uviděla mohutného huňatého vlka se zlatýma očima. Usedla do sněhu, vlk přišel a lehl si vedle ní a hlavu jí položil do klína. Noc byla křišťálově průzračná, tak jasná jako vlčí oči, které se na ni dívaly; cítila pravidelný tep srdce za jeho žebrý. Zlaté oči zamrkaly a ona měla pocit, že jí říkají: Zde je láska, zde je víra, zde je domov.

Ulrika se probudila. S překvapením si uvědomila, že leží na posteli a cítí v nočním vánku jarní vůni. Šla k oknu a vyhlédla ven. Všechno bylo bílé, bílá barva pokrývala pahorek jako sněhová peřina. Ulrika si uvědomila, že jsou to květy ovocných stromů, růžové a oranžové lístky, které spadaly jako sníh a měsíc je zbarvil do běla. Pohlédla mezi stromy a viděla, že se tam něco hýbá.

Byl to Eirik.

Potichu prošla sloupovým v hale a zadní brankou do sadu. Sedm let chodily její nohy tou známou cestičkou, ale to bylo dřív, dokud byly její city k Eirikovi jednoduché a nekomplikované.

Šla k místu, kde seděl. Viděla jeho tvrdá a svalnatá záda. Kolem hlavy měl tenký zlatý pásek, světlé kudrny mu padaly až k ramenům. Byl krásný.

Ulrika cítila, že kdyby byla její láska k němu jen o kousíček větší, její srdce by puklo.

"Eiriku," řekla.

Otočil se a v mžiku byl na nohou. V měsíčním světle hleděli jeden na druhého.

Náhle byla v jeho náručí. Hlava se jí zatočila z pevného těla, které se k ní tisklo, cítila jeho rty, jeho horký jazyk. Chtěla se ho celého dotýkat. Eirik jí slíbal slzy z tváří, její vzlyky udusil svými ústy. Šeptal jí germánsky a ona mu zabořila prsty do zlatých kadeří na hlavě.

366 367

Nahými zády si lehla mezi okvětní lístky a přijala váhu Ei-

rikova těla. Mezi větvemi nad sebou zahlédla měsíc. Bolest již minula, cítila, že síla Eirikovy touhy zahání její zlost, vztek i pocit zrady.

"Utečeme spolu," zašeptala. "Skrýjeme se. Miluji tě. Miluji tě."

Eirik nepromluvil. Už věděl, co musí udělat. Nebudou utíkat společně, aby se v hanbě skrývali a byli přivedeni zpátky potrestání a ponížení. Musí to udělat sám. Musí jí dokázat, že je muž.

A potom pro ni přijde a odvede si ji tam, kam patří, kam patří oba. Na sever.,

KAPITOLA 63.,

Rufus kráčet přes most jako voják, který dostal rozkazy.

Doslechl se, co se děje v Dómu, jaké špinavé triky mají odradit dělníky. Rufus se rozohnil. Nebude stát stranou a dívat se, jak někdo chce zastrašit paní Selenu. Musí se s tím něco udělat a Rufus je právě ten, kdo to dokáže.

Ostrov tiše odpočíval ve světle jarního měsíce. Vypadalo to, že leží pod sněhovou pokrývkou, ale Rufus věděl, že jsou to stovky oranžových a růžových lístků, které spadaly na zem a noc je zbarvila do běla. U vchodu do chrámu hořely pochodně, jinak byl všude klid. Jen staveniště na vzdáleném konci ostrova zářilo světly. Muži tam seděli u hranic s připravenými holemi.

Rufus se rozhodnými kroky blížil k Dómu. Za to, co paní Selena udělala pro něho a jeho syna Pindara, jí nikdy nebude dost vděčný. Nešťastnému chlapci léta ubližovali, děti ho pošťuchovaly, pronásledovaly krutými žerty, házeli po něm shnilá vejce a ovoce. Pindar byl jen hlupáček, to bylo všechno. Neměl žádný uhrančivý pohled, jak někteří lidé tvrdili. S Pindarem to nemohlo dopadnout jinak. Vzali ho matce příliš brzy po narození. Bohové vědí, že se Rufus snažil ubohou dívku zachránit, ale co to bylo platné, když ji vyhnali z lože rodičky přímo do studených větrů pouště.

Rufus i ostatní vojáci, všichni souhlasili s tím, že není správné zabít mladou matku s dítětem. Zabili Římana - to stačilo. Co by mohla starému Tiberiovi udělat ta nešťastná dívka? A tak se vojáci vyslaní do Palmýry tajně domluvili, že dívku s dítětem ušetří. Rufus skrýval ještě jedno tajemství, o které se s ostatními nepodělil - že v koši na kukuřici zahlédl porodní bábu s druhým novorozenětem.

Nebyla to příjemná povinnost, vrazit do domku a zabít Římana. Vojáci samozřejmě nevěděli, proč to mají udělat, plnili jen rozkazy nového císaře Tiberia. Ale i legionáři v zastrčené posádce, jakou je Palmýra, řeknou někdy dost. A tak matku s dítětem ušetřili.

Dívka však k posádce ani nedojela, zemřela na cestě a tam ji také pohřbili. Ale dítě vydrželo. Dostalo se až k plným prsům Rufusovy mladé ženy, která právě porodila a měla dost mléka pro obě děti.

Rufus směřoval k Dómu, majestátně se odrážejícímu v záři dubnových hvězd a cítil, že se vrací dávná, hořkosladká vzpomínka. Ubohá Lavinia, byla tak mladá a křehká, že se nehodila k hrubému životu vojáka; zemřela i s dítětem v hořečkách, které zahubily toho léta v Palmýře mnoho matek a dětí. Ale maličký nalezenec přežil. Rufus v tom viděl dílo božích rukou, zázrakem mu nahradily jeho ztraceného syna. Protože neznal jeho pravé jméno, pojmenoval ho Pindar a rozhodl se, že ho vychová jako vlastního.

Bylo neuvěřitelné, jak Pindara přitahovala paní Selena. Po létech ústrků se Pindar lidí stranil, snažil se být co nejvíce

nenápadný. Ale když jednou Rufus stál se synem na Fóru, Pindar zahlédl přes stánek prodáváče sandálů neznámou ženu, vytrhl se z otcovy ochranné ruky a utekl za ní. Zmizela mu v davu a Rufus našel zoufalého a zklamaného Pindara u schodů Curie.

O několik dnů později našel Pindar tu paní znovu. Na ostrově. Od té chvíle ho od ní nic nedokázalo odtrhnout. Nu, uvažoval Rufus, když procházel staveništěm a hledal předáka, dokonce i o zvířatech se říká, že mají zvláštní schopnost poznat, kdo má laskavé srdce. K takovému člověku přilnou. Snad má ubohý Pindar také takový psovský 368 369

instinkt, vždyť chodí za paní Selenou stejně jako Fido za ním.

Navíc je tu ta podoba. Je to záhada, druzí si to možná neuvědomují, ale Rufus to poznal okamžitě - tváře Pindara a paní Seleny jsou si podobné. Snad proto to k ní chlapce tak táhne, vidí tvář, které může důvěřovat.

Rufus se zarazil a rozhlédl se kolem sebe. V této pozdní hodině viděl mnoho stráží, ale nikdo neseděl uvnitř nedokončené stavby. To se mu nelíbilo. Neměli by hlídat uvnitř kde se zase může přihodit další špinavost?

Když se Selené dostala na staveniště, nemohla popadnout dech. Byla toho brzkého rána unavená, pod očima měla fialové kruhy. V noci po rozmluvě s Ulrikou už neusnula a teď měla strach.

Ráno chtěla jít přímo k Ulrice do pokoje, promluvit si s ní. Snad by strávily společně celý den a všechno si vysvětlily. Ze stavby však přiběhl posel se vzkazem, že se něco děje a Selené z domu okamžitě odešla.

Muži postávali kolem, škrábali se na hlavách a dívali se jeden na druhého. "Co je to tentokrát?" zeptala se Selené, jakmile k nim došla.

Přistoupil k ní Mordecai, egyptský architekt. Na tváři měl překvapený výraz. "Muži se chtějí pustit do práce, paní. Ale nikde nemohou najít předáka."

"Galla?" zeptala se Selené a rozhlédla se. Hloučky dělníků stály připravené k práci - zedníci, brusiči mramoru i omítkářů. Obličejové ještě měli napuchlé spánkem, mnozí ještě popíjeli své ranní pivo.

"Hledali jste ho?" zeptala se Selené.

"Poslali jsme lidi do města. Na obvyklých místech není a jeho žena říká, že v noci nepřišel domů."

Selené se zamračila. Je to další z hrozných pokusů, jak zastavit práci v Dómu? Už se chystala, že pošle pro nového předáka do cechu stavebníků, když se z Dómu ozvaly výkřiky. Všichni se otočili a uviděli, jak ze vchodu vyběhl Rufus.

"Paní, honem! pojdte se podívat!"

Zamrazilo ji a pomyslela si: Ach, ne. Nechtěla však před dělníky ukázat strach, následovala Rufuse dovnitř a v duchu se připravovala na nejhorší.

"Podívejte, paní," řekl a ukázal vzhůru.

Nahoře, mezi prozatímními trámy a žebříky, létala proti raní obloze bílá holubice.

Selené se s úžasem dívala. Pták létal od nosníku k nosníku, mával křídly nahoru a dolů uprostřed dřevěného lešení a přitom neodletěl k volné obloze. Nad rotundou ještě nebyla kupole, celá stavba byla bez střechy a holubice přesto neodletěla!

Vtom Selené spatřila v ptačím zobáku něco zeleného, myrtovou ratolest.

"To je znamení, paní!" zaburácel Rufus tak nahlas, aby ho

venku všichni slyšeli. "Znamení boží."

Jeden za druhým se muži trousili vzhůru po schodech a opatrně nahlíželi dovnitř. Báli se, co uvidí. Ale když zahlédli létající holubici, hrnuli se ku středu stavby a s úžasem zírali vzhůru.

"To je znamení Venuše," řekl Egyptan Mordecai, "protože myrtový strom je této bohyni zasvěcen."

"A také znamení Caesara," vykřikl jiný.

Brzy byli všichni dělníci v Dómu, mluvili a pokyvovali hlavami. Když jejich halas rozezněl nezastřešenou rotundu, Rufus se naklonil těsně k Selené a zašeptal: "Callus odešel, paní. Už se nevrátí."

Podívala se na něho. "Jak to? Kam odešel?"

Rufus neodpověděl a Selené pochopila. Podívala se znovu na holubičku, tentokrát pozorněji a zpozorovala to, co ostatní přehlédli - myrtová ratolest byla přivázaná k zobáku a nohu ptáka poutalo velmi jemné vlákno k hlavnímu trámu vysoko nad jejich hlavami.

Selené náhle porozuměla. Ocenila Rufuse, obrátila se k němu a řekla: "To je vskutku znamení Božského Julia. Říká nám, že práce v Dómu musejí pokračovat. Bohužel nemáme přídáka."

"Okamžitě zajdu do cechu, paní."

Zadržela ho. "Snad bys ho mohl dělat sám, Rufusi?"

370 371

"Já? Paní, požehnej vám bůh, vždyť jsem jen vysloužilý voják. Když seženu práci, dělám valcháře."

"Platím dobře. A dostaneš třikrát týdně maso."

Zjizvená tvář se zašklebila. "Byla by to urážka vaší laskavosti, kdybych se o to aspoň nepokusil."

Když odcházela pěšinou zpátky k chrámu, práce v Dómu se rozběhly a Tibera odrážela hudbu kladiv a dlát.

Malý kamenný domek, ne větší než pokoj, kde se dříve skladovalo víno a uzené maso, si Selené vyhradila pro sebe. Měla tu své záznamy a svítky, zde přijímala návštěvy. Teď tu čekala Ulrika.

Její tvář byla poznamenaná nevyspáním, stála před matkou nehybně, jako by si byly cizí. "Přišla jsem, protože chci, abys mi řekla všechno," začala.

"Co všechno?"

"Chci vědět, co všechno udělal Gaius Vatinius s otcovým národem."

"Jak to myslíš?"

"Otec ti to řekl, vím to. Teď to chci slyšet já."

"Ulriko, vždyť už je to tak dávno."

"Chci vědět, co se stalo. Mám na to právo. Je to mé dědictví. Chci, abys mi to řekla tak, jak ti to řekl můj otec."

Selené zavrtěla hlavou. Ten člověk napáchal strašné věci. Samotné boje v lesích byly hrozné, ale navíc mrzačili těla obětí, znesvětili posvátné chrámy... a ještě mučili zajatce."

"Pokračuj."

"Ale proč, Ulriko?" naříkala Selené. "Proč to chceš všechno slyšet?"

"Protože chci vědět všechno, co viděl můj otec, chci ve svém srdci cítit to, co on. Kdyby s námi zůstal v Persii, řekl by mi to sám. Vyrostla bych a znala bych jeho bolest. Teď mi ji musíš předat ty."

Selené hleděla na dceru. Potom řekla: "Znásilnili ženy. Ženu tvého otce přitáhli do stanu Gaia Vatinia. Byli s ním ještě další muži a tvůj otec se na to musel dívat."

Tvář Ulriky byla jako z kamene. "Říkal jsi, že se k ní vrátil. Musela to tedy přežít."

"Sotva dýchala, když tvého otce odvedli."

"A jeho syn?"

"Wulf mi řekl, že Einara mučili. Byl to ještě malý chlapec, ale také přežil."

Otevřeným oknem přivál dubnový vítr zvuky z rušného doku na druhé straně řeky a bušení kladiv a řinkot nástrojů z Dómu. Juliův Dóm - uskutečnění dlouholetého Selenina snu - se zdvíhal k obloze.

"Bratr," řekla Ulrika. "Mám bratra Einara. Řekl ti otec, kolik mu bylo?"

Selené se snažila vzpomenout. "Myslím, že mu bylo asi deset let. Ulriko, proč to nenecháš být? Je to už tak dávno!"

"Protože otec žije."

Selené se rozšířily oči. "Jak tě to napadlo?"

"On je ten vůdce povstalců, o kterém včera mluvil Gaius Vatinius. Můj otec vede povstání v germánských lesích."

"Tomu přece nevěříš, Ulriko! Už je to devatenáct let!"

Ulrika šla kolem matky k oknu. Měla pocit, že za jedinou noc prožila celý život. Věděla, že od teďka už nic nebude jako dřív. Teď již znala smysl svého života, chápala svůj neklid a věděla, proč nemohla být v Římě spokojená. Za časných hodin ranního rozbřesku, když odpočívala v Eirikově náručí, spatřila svou budoucnost tak jasně a zřetelně, jako nyní viděla nehotovou stavbu Dómu Julia. Pochočila, co musí udělat. Není-li to její otec, pak vede povstání bratr Einar. Ale nikdy se to nedozví, jestli tam nepůjde a nezjistí to sama.

"Já odcházím, matko," konečně promluvila a obrátila se k Selené. "Opouštím Řím."

"Odcházíš! Ale proč? Kam půjdeš?"

"Do Germánie."

Ruce Selené vylétly ke rtům.

"Budu hledat svého otce."

"Ne, Ulriko!"

"Potřebuje mě, matko. Teď to chápu. Věděla jsem to hned, jakmile jsem pochopila, že je vůdcem povstání, které má po-
372 373

tlačit Gaius Vatinius. Musím je varovat, matko. Gaius Vatinius se dočká velikého překvapení, až zjistí, že můj národ je na něho připravený. Pomohu jim bojovat, budou potřebovat lékařskou pomoc."

"Prosím," zašeptala Selené. "Prosím tě, nechod'."

Ulrika na chvíli zaváhala. Její tělo na okamžik ztratilo nápetí, obličej jí zjhl. Ale pak se vzpamatovala. Už překročila práh, už pro ni nebylo návratu.

U dveří se Ulrika otočila a tiše řekla: "Mluvila jsi o tom, že vaše cesty s otcem se rozdělily, že jsi vždycky věděla, že každý musíte jít za svým osudem. Teď se musíme rozloučit i my, matko, i my máme každá svůj osud. Sbohem. A ať tě moji i tvoji bohové ochraňují."

Selené otevřela ústa, chtěla něco říci, ale místo toho jen beze slov přistoupila k dceři a objala ji. Ulrika pevně matku sevřela, v jejím objetí byla tíha rozloučení, kterou slova nedokážou vyjádřit.

Selené ustoupila, stáhla si přes hlavu náhrdelník a chtěla ho vtisknout dceři do rukou. Ale Ulrika řekla: "Ne, matko, to jsi ty." Ukázala na portrét Julia Caesara v prstenu. "Dej to mému bratříčkovi nebo sestře, které teď v sobě nosíš. Jednou z nich vyrostou Římané a budou na svého praděda pyšní. Má duše mě volá do lesů na severu. Já sem nepatřím. Jdu za otcem a na mé cestě mě bude provázet Ódin."

Ze Seleniných úst unikl vzlyk. "Je to tak daleko, Rikki!
A je to nebezpečné! Tvůj domov je tady, v Římě, se mnou."
Ulrika zavrtěla hlavou. "Matko, ty chápeš ze všech lidí nej-
líp, že musím odejít. Celý život jsi hledala svůj osud a svůj
původ. Teď musím za svým osudem i já."
Selené viděla, jak za dcerou zapadly dveře a zhroutila se
do židle. Na zlomek sekundy chtěla vyskočit a zastavit ji.
Chtěla ji zadržet, nechat si ji v Římě u sebe, jako ji měla mi-
nulých devatenáct let. V příštím okamžiku si však na něco
vzpomněla: Před mnoha lety se Mera snažila zvrátit osud Se-
lené a vzít ho do vlastních rukou. Ve hvězdách Selené bylo,
že bude žít s Andreasem, ale Mera to nechtěla připustit a roz-
hodla se změnit její cestu.
A tohle by teď chtěla udělat sama - zastavit Ulriku, aby
nemohla jít cestou, kterou si zvolila. Mera před dvaadvaceti
roky nedokázala svoji dceru nechat odejít, ale ona to doká-
že. Musí to dokázat dnešního dubnového jitra.

KAPITOLA 64.,.

Ulrika spěchala. Včera večer řekl Gaius Vatinius, že za pět
dnů vyrazí na pochod do Germánie a s ním legie o šedesá-
ti centuriích. Šest tisíc mužů. Ulrika se musí dostat k Rýnu
dřív než oni.
Nejdříve se zastavila na Fóru mezi stovkami malých krám-
ků a stánků přelidněného tržiště. Požádala řezbáře, aby jí udě-
lal kopii Ódinova kříže, který nosila na krku. Zabalila ho do
kousku plátna. Potom odešla domů, do vily na pahorku Es-
quiline. Andreas seděl v pracovně a psal svou lékařskou en-
cyklopedii, ale Ulrika přemohla nutkání rozloučit se s ním.
Neměla už čas a on to pochopí.
Ve svém pokoji si rychle sbalila cestovní vak. Vzala si nej-
pevnější šaty a náhradní sandály, pár toaletních potřeb, pe-
níze a cestovní plášť. Pak si vybrala věci z matčiny lékárny
- džbány s léky, pytlíky s bylinkami, lék Hekaté, krabici se
zelenou chlebovou plísní, svitky obvazů, skalpely a jehlice
k sešívání ran. Z matčiny skříňky s klenoty si Ulrika vzala
tyrkysový kámen, který kdysi patřil Rani a zavěsila si ho na
krk, vedle otcova Ódinova kříže. A nakonec vešla po špič-
kách do knihovny a vybrala si dvě knihy: Materii Mediku od
Pedania Dioscorida a De Medicina od Celsa.
Paní Paulina nebyla doma, a tak jí Ulrika nemusela svou
přítomnost vysvětlovat. Šla přímo k otrokům.
Eirik tam nebyl.
Přišla mu říct, aby se připravil, ale nebyl ani ve vile, ani
v sadu a zahradě. Od rána ho nikdo nespátřil.
Najednou pochopila - Eirik utekl.
Nic jí neřekl. Odešel sám. Už chápala jeho vážný pohled
a po milování přemýšlivé mlčení. Celou dobu se připravoval
k útěku a uchovával to v tajnosti.
Pro mě, pomyslela si. Udělal to pro mě. Ulrika věděla, kam
374 375

utekl - šel na sever, za svými lidmi. Ona Eirika najde, tím si
byla jistá. V Germánii se opět shledá se svým otcem, s brat-
rem i s mužem, kterého miluje.
Zaběhla do dětského pokoje a propustila chůvu, aby moh-
la zůstat s Valeriem sama.
"Bratříčku," řekla a poklekla k němu, "přinesla jsem ti dá-
rek."
"Včera jsi za mnou nepřišla, Rikki," stěžoval si chlapec.
"Čekal jsem a čekal, ale ty jsi vůbec nepřišla."
"Omlouvám se, Valerie, ale nebylo mi dobře. Slíbila jsem
ti dárek, ale není tohle větší překvapení?"

Rozvázala látku a chlapci se rozzářily oči. "Je stejný jako tvůj!" vykřikl a sáhl po kříži.

Ulrika mu ho zavěsila přes hlavu na prsa a vážně řekla: Tohle je zvláštní dar, Valerie. Je stejný jako můj, a proto si budeme hodně blízcí, bratříčku. Nezáleží na tom, jak daleko od sebe budeme, ten kříž nás bude stále spojoval."

Zasmál se a obdivoval nový náhrdelník. "My přece nebudeme od sebe daleko. Bydlíš jen kousek dál v ulici!"

Zadržovala slzy. "Poslouchej, bratříčku. Podívej se na mě a poslouchej. Ten kříž je moc důležitý. Musíš ho pořád nosit a jednou, až mě budeš potřebovat..." Hlas se jí zlomil.

"Proč jsi tak smutná, Rikki?"

Vzala ho do náruče a pevně ho k sobě přitiskla. "Poslouchej mě, Valerie! Něco mi musíš slíbit. Slib mi, že když mě někdy budeš potřebovat, nezáleží na tom, kde budeš nebo kolik ti bude let, pošleš mi ten kříž a já přijdu, ať jsem kdekoli."

Jeho hlas byl přidušený, protože měl tvář zabořenou v jejích vlasech. "Ale kde bys byla, Rikki?"

"Jakmile to půjde, dám ti vědět. A když ne, zeptáš se tebe Seleny. Kříž už si mě najde, Valerie, a já k tobě přijdu, ať budeš kdekoli. To ti slibuji."

Chlapec pocítil vážnost okamžiku a řekl: "Když budeš potřebovat mě, Rikki, pošli svůj kříž a já přijdu za tebou."

Ulrika se narovnala a podívala se na malou tvář, která vždycky vyjadřovala jen strach, a poprvé v ní spatřila obraz muže, v jakého Valerius doroste - muže pohledného a odvážného.

"Ano," řekla s údivem. "jestli tě někdy budu potřebovat, bratříčku, pošlu ti svůj kříž jako znamení."

Vyšla z pokoje, dřív než mohl zahlédnout její slzy. Vak našla tam, kde ho v zahradě odložila. Podívala se, jak vysoko stojí slunce a pustila se dolů z pahorku Esquine, směrem na cestu do Ostie. Měla pevné boty a v opasku dost peněz, aby se dostala až ke svému cíli. Na levém rameni jí visela její léčitelská skříňka.

Ulrika šla rychle, věděla, že ji provázejí bohové.

KAPITOLA 65.,

"Jsi žena, které říkají Marcella?"

"Jsem."

"Jsi porodní bábou na Tiberském ostrově?"

"Ano."

Císařovna Agrippina pokynula otrokům. Všichni opustili místnost a zavřeli za sebou dveře. Marcella nervózně přeshlápla. Osaměla s císařovnou a neměla tušení, proč ji do Císařského paláce přivedli.

"Řekli mi," Agrippina se pohodlně usadila a Marcellu nechala stát, "že dítě Julie Seleny budeš rodit ty. Je to pravda?"

"Ano, paní. Požádala mě o to. Dělá to už třicet let."

"Kdy přijde dítě na svět?"

"Za dva týdny."

"Chci, abys pro mě něco udělala."

Marcella znervózněla ještě víc. Slyšela o těchto zlé ženě vyprávět, povídaly se o ní strašné historky. Slyšela o lidech, kteří zmizeli, o nevinných, již byli popraveni, aniž se dozvěděli, z jakého zločinu je obviňují. Proto se Marcella polekala, když pro ni z Císařského paláce přišli.

Agrippina se natáhla pro malý váček na stole a podala ho Marcellě. Ta jej s údivem přijala.

"Až porod začne, pošleš všechny pryč," řekla Agrippina.

"Musíš být s Julií Selenou sama, je to jasné?"

Porodní bába přikývla.

"Když se jí narodí chlapec, budeš ho dusit tak dlouho, do-
376 377

kud nebude mrtvý a Julii Seleně řekneš, že dítě se narodilo mrtvé."

Marcella zalapala po vzduchu. "Paní! To přece nemohu udělat!"

Agrippina na ni upřela své zelené oči, oči, před kterými lidé klesali na kolena a řekla: "Neodmlouvej. Uděláš to."

"Ale, paní..." začala Marcella a vtom se zarazila. Náhle jí bylo všechno jasné. Chlapec, kterého by lid uznal za dědice milovaného Julia Caesara, by znamenal vážnou překážku pro ctižádostivou Agrippinu a jejího syna Nera.

Marcella pustila váček se zlatem na stůl a hrdě napřímila své silné tělo. "Neudělám to," řekla.

Agrippina vzdychla. "Doufala jsem, že s tebou nebudou potíže. Řekli mi, že jsi inteligentní žena. Ale vidím, že neměli pravdu." Císařovna tleskla a dovnitř vstoupil otrok.

Položil na stůl několik svitků a tiše odešel. Marcella se podívala na svitky a krev jí ztuhla v žilách.

"Víš, co to je?" zeptala se Agrippina.

Marcella zavrtěla hlavou.

"Jsou to svědectví lidí, kteří přísahali při bohyni Fides, že ses dopustila různých skutků zrady."

"Zrady?"

"Chceš to popřít?"

"Rozhodně ano. V životě jsem neměla jedinou myšlenku na zradu!"

"To ti bohužel nepomůže. Jsi připravená hájit se před soudem?"

"Jsem. Moji přátelé dosvědčí, že jsem byla vždycky věrná císaři a Římu."

Jemná obočí se zdvihla. Marcella dostala strach. Opět se podívala na svitky. Kdo je podepsal? Kdo ji zradil? Koho císařovna donutila, aby křivě přísahal, stejně jako nutí ji, aby spáchala vraždu?

"No vidíš," řekla Agrippina. "Nemáš před soudem nejmenší naději a trest za zradu, jak jistě víš, je smrt."

Marcella hleděla na svitky.

"Nuže," Agrippina vstala a postavila se porodniče tváří v tvář. "Zlato je jen záloha. Až uděláš, oč jsem tě žádala, dostaneš další a k tomu tyto svitky. Můžeš s nimi udělat, co budeš chtít."

Marcella v sobě našla odvahu, aby promluvila. "Nevěřím vám," řekla. "Ty svitky jsou prázdné."

"6, přesvědč se sama. Prohlédni si je."

Marcella jeden vzala a třesoucími se prsty rozvázala stuhu.

Přečetla si obvinění a podpis dole. Byl to podpis pekaře, jejího dlouholetého souseda. Četla další a další svitky. Všichni ji obviňovali, že vystupovala proti Římu, Senátu a císařské rodině.

Císařovna pozorovala, jak se tvář porodní báby pomalu bortí. Zhroutila se stejně, jako předtím obličej Galla. Gallus byl Agrippininým mužem v důležité pozici předáka na stavbě Dómu. Zpočátku si vedl dobře, málem se mu podařilo práci zastavit. Ještě několik "špatných znamení" a jediný dělník z celého Impéria by se stavby nedotkl. Někdo ho však odhalil. Někdo věrný Julii Seleně Galla sledoval a nachytil ho při "čarování". Venuše prý seslala holubici, požehnání Dómu a za dva dny v řece vyplavalo Gallovo bezhlavé tělo.

Agrippina musela zkusit další věci, ale neuspěla. Julii Selenu chránila její popularita i přátelství s Claudiem. Ten si Julii Selenu oblíbil a zajímal se o Dóm. Agrippina zatím ne-

měla větší moc než její manžel, musela tedy postupovat opatrně. Dóm je již před dokončením, ale ještě má čas. Zato dítě Julie Seleny - to je naléhavý problém.
"Tedy?" obrátila se k porodničce.
Marcella upustila poslední svítek na stůl a se svěřenou hlavou řekla: "Udělám, oč žádáte."

Na město dolehla vlna horka. Ve větvích se nepohnul ani vánek, vlajky visely zplihle a dokonce i řeka tekla malátně. Léto bývalo v Římě vždycky bouřlivé, tíživé vedro znamenalo povstání a šarvátky, hry v cirku proto nebraly konce. Dnes se měl lid rozptýlit zabíjením na počest boha Augusta, jemuž byl zasvěcen tento měsíc, stejně jako červenec byl pojmenován po božském Juliovi. V aréně se bude předvádět bájná námořní bitva, dvě celé flotily s loděmi a kata-
378 379

pulty se utkají na umělém moři v boji na život a na smrt. Takže když Selené s Pindarem pomalu kráčeli Posvátnou cestou, byly ulice Říma téměř liduprázdné.
Andreas sice Selené prosil, aby nikam nechodila, ale už byla rozhodnutá. Dnes je to přesně čtyři měsíce od chvíle, kdy odešla Ulrika a zatím o ní nic neví, nemá žádné zprávy. Selené se proto znovu vypravila do chrámu božského Julia, aby dědovi obětovala a požádala pro Ulriku o ochranu. Šel s ní pozorný a neklidný Pindar, často ji bral za loket a nesl její léčitelskou skříňku. Selené již byla v pokročilém stadiu těhotenství, kráčela ztěžka a často se zastavovala, aby nabrala dech. Dítě se jí včera v břiše obrátilo a teď spočívalo v kolébce pánevní kosti hlavičkou dolů.
Chrám božského Julia stál na čtvercovém trávníku, ozdobeném fontánou a živým plotem. Samotná stavba byla malá a kruhová, po obvodu stály sloupy. Nepatřily k ní žádné další budovy, kněží bydleli jinde. Uvnitř byla pouze socha Julia Caesara, u jejíž nohou hořel oheň. Dnes tu kněží nebyli, měli rezervované lóže v cirku.
Selené s úlevou vklouzla do vítaného chládku. Sáhla si na záda a říkala si, že měla poslechnout Andrease. Chtěl, aby si vzala nosítka, ale jí to připadalo jako krátká procházka a ráno byl příjemný chládek.
Viděla netečný výraz svého předka a uvažovala, zda je skutečně tady, v tomhle malém chrámu. Napadlo ji, co si asi myslí o ní, o své vnučce.
"Božský Julie," šeptala Selené a položila mu k nohám květiny, "ochraňuj, prosím, svoji pravnučku Ulriku. Ona se tě zříká, ale je tak mladá. Musí najít své místo na světě, stejně jako jsem ho musela najít já. Jednou se k tobě vrátí."
Selené bylo těžko, ale cítila se spokojená. Všechno šlo podle plánu. Od chvíle, kdy se stal předákem Rufus, se práce na Dómu rychle rozběhly. Kupole už byla hotová a stály i všechny stěny, pilíře i oblouky. Teď se řemeslníci mohli věnovat jemnějším pracím - zámkům na dveřích, mřížím na oknech. Odhadovali, že za dva měsíce bude Juliův Dóm otevřen pro pacienty a učebny přijmou první studenty lékařství. Zavřela oči. Zdálo se jí, že stojí na rozhraní. Ušla už dalekou cestu a měla pocit, že před ní leží ještě delší. Brzy zahájí svoji práci s Andreasem.
Náhle jí projela křeč a mezi nohama ucítila horkou vlhkost. Vzápětí ji prudce zabořilo v zádech.
Je to příliš brzy, pomyslela si, když se křeče soustředily v břiše.
"Pindare, musím si sednout. Pomoz mi. Podívej se, jestli..."
Další ostřejší bolest vystřelila v boku.
Pindar ji uchopil za ruku a pomohl jí dozadu za sochu Ju-

lia, kde stála velká kamenná schránka s kadidlem a rouchy kněží. Selené klesla na schránku a obě ruce přitiskla na břicho. Než se stačila nadechnout, ozvaly se stahy. Byly silnější než předtím, cítila, jak se jí rozestupují kosti.

"Běž pro Marcellu," sotva popadala dech. "Vrátím se domů."

Pindar zavrtěl hlavou.

"Utíkej!" řekla a postrčila ho. "Ještě mám čas, je to dobré.

Půjdu pomalu domů. Běž, Pindare!"

Chvilíčku zaváhal, pak se otočil na patě a utíkal z chrámu. Na okamžik zahlédla Selené jeho siluetu ve dveřích, ozářilo ho srpnové slunce a vykouzlilo kolem něho světlo, až zamrkala. Sluneční paprsky ho obklopily, jako by byl obrazem boha Hélia - pak zmizel. Skákal po chrámových schodech a nechal ji samotnou.

Další stahy ji ohnuly kupředu, Selené se skrčila a sevřela oběma rukama lem šatů. Na těle jí vyrazil ledový pot a provázel palčivou bolest.

Při příchodu křeči měla dojem, že kolem jejího těla hoří ohnivě kolo, na okamžik vše zčernalo, takže nic neviděla.

Oslepla a ohluchla. Cítila jen strašnou, spalující bolest.

Takhle to při Ulrice nebylo, říkala jí mysl z temného koutku, do kterého se ukryla. Děje se něco špatného.

Pokusila se vstát. Vlna bolesti ji převrátila, padla na kolena a položila se na bok. Začala prudce oddechovat. Vlhké a studené šaty se jí lepily na kůži. Čekala. Nová bolest u srdce pomalu vystřelila oheň, který jako hvězdná spirála vybuchl v její pánvi.

Selené vykřikla.

380 381

Chvilí jen ležela, dýchala a snažila se přijít k sobě, dát tělu sílu, aby vydrželo další záchvat. Bolest byla nesnesitelná.

"Pomoc," zašeptala a myslela si, že křičí.

To ně zabije. Já umřu.

Cítila, že se vzdaluje od schránky. Zhlédla, jak se mramorové nohy jejího děda vzdalují. Pak upadla do tmy, kde na ni číhala palčivá kola bolesti.

Podlaha byla studená a tvrdá, ale Selené pohltil černý oheň.

Minuty se protáhly na celé hodiny a ty zase na dny a dny na nekonečnou věčnost. Zdálo se jí, že tam leží už celou věčnost, Pindar byl už jen vzdálenou vzpomínkou.

Pak viděla, že k ní utíkají nohy. Božský Julius si to pomyslel a vrací se, aby jí pomohl. Byl to však Pindar a svým dětským žvatláním jí vysvětloval, že se bojí utíkat až na ostrov pro Marcellu. Nemůže přece svou paní nechat o samotě. Plakal a snažil se ji zvednout.

Selené byla zděšená, byl pryč pouhou minutu.

"Něco není v pořádku," zašeptala.

Svéma velkýma rukama ji vzal v podpaží a táhl ji zpět za sochu. Selené si překvapeně uvědomila, že se odplazila. Ale proč?

Viděla, že Pindar urazil zámek u kamenné schránky a zvedl víko. Uprostřed vlny dalších křečí si Selené říkala: To nesmí. Je to svatokrádež.

Náhle si uvědomila, proč se plazila ven. Chtěla se dostat z chrámu, aby porodem neznesvětila svatostánek.

Proč vlastně, uvažovala a nová vlna ji pohltila a přelila bolestí. Vždyť je to zázrak života, který stvořili samotní bohové.

Přestávky mezi stahy, v nichž si Selené vydechla a uvažovala, se zkrátily, až se octla v jediném přílivu bolesti, který ji uchopil a odnesl na temné místo mimo čas a prostor, kde ona sama byla bolestí. Pindar něco připravoval, vytahoval šar-

latová roucha a zlaté opasky. "Nesmíš..." řekla. Vzlykal, byl vyděšený, ale rozhodnutý zůstat a pomoci. Podložil jí polštář pod hlavu a další jí vstrčil pod pánev. Selené se dívala do kupole dědova chrámu a na nohou ucítila horký letní vzduch, když jí Pindar vyhrnul šaty.

Myslela na narození Ulriky. Snažila se vzpomenout si, jaké to bylo, ale cítila, že to bylo úplně jiné. Tenkrát měla velkou, měkkou postel, Rani jí dávala pít horké víno a pomáhal jí starý zarathustrovský kněz, který už rodil tisíce dětí. Ulrika jako by vyšla z dělohy přímo do života. Ulrika je už taková, uvažovala Selené, když se její mysl odpoutala od zmučeného těla. Ať je kdekoli, jestli bojuje po boku svého otce nebo jen čeká, až napadne sních, Ulrika jde vždycky vstříc životu.

Zasáhla ji nová bolest, tentokrát níž, jako by ji páral nůž. Vyděsilo ji to. Najednou se jí na čelo položila Pindarova ruka a ona pocítila zvláštní, blažený pocit.

Už jsem příliš stará, pomyslela si. Ulrika se narodila před devatenácti lety, když jsem byla ještě mladá... Mé tělo již ztuhlo a brání se. Umírám..

"Udržím ho. Nechám ho. Nechám si to dítě," šeptala. "Nepustím ho ven a budu ho nosit až do konce života.

Selené vykřikla.

Mezi nosníky nad její hlavou vylétli holubi, mávali křídly, naráželi o zdi, až se snesli zpátky.

Opět se rozkřičela.

Porod nešel dobře, cítila to. I Pindar to poznal. Selené příliš bojovala. Pindar se jí snažil uklidnit, chtěl, aby se uvolnila. Nešikovně ji chtěl napomenout, aby se nebránila a nechala všemu volný průběh, její zápas jí jen škodí.

Bolest ji nutila bojovat a zápas jen zhoršoval bolest. Selené si se strachem a panikou uvědomila, že se skutečně zabije, ale sama si neuměla pomoci. Ta bolest, ach, ta bolest... Objaly ji milující ruce a do ucha jí zazněla konejšivá slůvka. "Už je to v pořádku," řekla věrnému hlupáčkovi, který ji podpíral a plakal na jejím rameni.

Pindar ji kolébal jako malé dítě a Selené se zdálo, že je to ta nejkrásnější věc na světě. Chtělo se jí křičet, ale místo toho slyšela svou mysl: Ví lépe než Marcella, co potřebuji. Někoho tady nahoře, nikoli tam dole. Někoho, kdo se podělí o mou bolest, zlomí ji v půli a zdvihne ji ze mne."

Vtom ho spatřila.

Plamen duše.

382 383

Pouze jednou, jedinkrát se jí objevil sám, aniž ho volala a teď tu byl, neočekávaný, zářící jasně jako kometa, tak spásný, že Selené k němu utíkala a objala ho stejně, jako ji objímal Pindar.

Najednou poznala, že to není její plamen duše. Tento plamen byl jiný, chladnější, sladký, mladší. Poznala, že je to plamen Pindarův. A ona se držela plamene, který se chvěl a tančil.

Selené se rozplakala, potom se rozesmála a náhle řekla:

"Je to tady!"

Přišel poslední nápor bolesti a všechn tekutý oheň z ní vytryskl ven.,.

KAPITOLA 66.,.

Duše zemřelých chodily s ní.

Selené cítila jejich přítomnost v lehkém vánku začínajícího podzimu. Jsou tady, aby ji vedly, aby s ní sdílely její triumf.

Toho říjnového odpoledne ji provází prázdným Dómem. Dělníky propustila již před týdnem. Po nich nastoupily skupiny čistířů, všechno uklidily a vyleštily, aby dům léčení jen zářil. Mramorové podlahy se leskly jako moře. Dům voněl olejem na dřevo a včelím voskem, čerstvým lojem a bylinami. Na bílých stropích nebyla ještě ani jediná šmouha z kouře lamp. Juliův Dům - nový a mladý, byl připravený na své velké dílo.

Selené při závěrečné prohlídce doprovázel Pindar. Nesl jejího tříměsíčního syna Julia. Sledoval, jak jeho paní pomalu přechází velkou rotundou. Vzhlíží vzhůru, její tělo se zvolna otáčí a na tváři má výraz údivu, jako by viděla Dům poprvé. Následoval ji do dalších prostor, do mnoha oddělení s postelemi, do skladů v podzemí, do tělocvičny a knihovny, do Andreasových učeben. Pindar však neviděl to, co Selené - neviděl nemocné, lékařské pomocníky, učitele a lékaře. Nedokázal si představit, jakým ruchem se pozítří zaplní prázdné pokoje, jak ožijí novou energií. Jen Selené to viděla tak, jak to po devatenáct let viděla ve svých snech. Od té doby, co byla v Persii, co poznala doktora Čandru a jeho pavilon.

Juliův Dům začala vlastně stavět už tenkrát, během večerů v pokojích princezny Rani. A ona stará moudrá přítelkyně, něžná a toužící, teď Selené provázela. Přišla jí blahopřát a snad ji i trochu pobídnout.

"Nemocní musí být veselí a bdělí," často se přela se Selené. "Nemocní potřebují spánek," odporovala Selené.

Tohle byla jedna z mála věcí, ve které se neshodly, nakonec však Selené jejich pří vyhrála. Nad vstupem do Dómu jsou vepsána tato slova: SPÁNEK JE LÉKAŘEM BOLESTI. Je to připomínka všem návštěvníkům i těm, kteří zde budou pracovat, aby se mezi mramorovými zdmi chovali tiše.

Selené nepochybovala, že do Dómu přijde mnoho návštěvníků. Již celé měsíce si lidé v Římě zvědavě povídají o stavbě, která se zrodila na severní straně ostrova. Je to útulek pro nemocné. Ne chrám, kde za minci pro kněze může každý přenocovat, ale místo opravdové péče, kde se o člověka postarají jako doma. Lidé v Římě o něčem takovém nikdy neslyšeli, nechápali to a nedokázali si představit, co to vlastně bude. Nemohli to porovnávat s malými, provizorními odděleními, která byla na ostrově v době, kdy se Dům stavěl.

Zítřka budou moci občané Říma během velké slavnosti na počest otevření Juliova Dómu volně procházet sály a pokoje, aby se sami přesvědčili, jaká tajemství se skrývají pod alabastrově bílou kopulí.

Selené se zastavila v knihovně. Od podlahy až ke stropu byly stěny obložené policemi se svitky a kodexovými knihami. Dávná magie a zařikávání z Egypta, lékařské spisy z daleké Číny a soubor lidového léčitelství Británie, to vše tu bylo připravené. A Andreasova velká padesátisvazková encyklopedie - klenot, který včas dokončil, aby jím mohla být korunována zítřejší zahajovací oslava. Andreas na ní pracoval dlouho a usilovně, obsahovala všechny poznatky řeckého a římského lékařství, od léčivých rostlin po operace, od botaniky až k anatomii. Za několik dnů, až skončí oslavy, odnese encyklopedii k vydavateli, aby ji nechal opsat a měli z ní užitek lékaři a studenti v městech celého světa.

384 385

Selené zaslechla veselý dětský hlásek, ohlédla se a viděla, jak Pindar ukolébává malého Julia k spánku.

Zachmuřila se. Od té příhody s Marcellou z něho Pindar nespouštěl oči. Stalo se to pár dnů po Juliově narození - ma-

lý Julius se najednou dusil a celý zmodral. Druhý den našli Marcellu doma v lázni s přežezanými zápěstími. Byla mrtvá. Zanechala dopis na rozloučenou, ve kterém prosila o odpuštění...

Že by ty pověsti nelhaly? Opravdu se Agrippina hněvá, že se Selené narodil syn? Opravdu ji slyšeli, když řekla, že Selené porod v chrámu božského Julia schválně připravovala, aby potvrdila nárok svého dítěte v julio-claudiánské linii? Jistě, byla to příznivá shoda okolností, to Selené nepopírá. Dokonce i kněží přehlédli dávné tabu znesvěcení a vyhlásili, že narození v chrámu božského Julia bylo dobrým znamením. Ale Selené to nepřipravovala!

Kdyby nebylo Pindara, mohla tam, u nohou svého děda, zemřít.

Selené k Pindarovi cítila něco nového, zvláštní nevysvětlitelné pouto. Pomohl jí rodit dítě, držel ji, když jí bylo nejhůř a ona k němu pocítovala srdečnou náklonnost, jako k blízkému příteli nebo příbuznému. Ale bylo tu ještě něco jiného, něco víc, co nedokázala pojmenovat.

Potřásla hlavou. Dnes toho měla na mysli tolik! Chvěla se jako nevěsta, cítila se jako šestnáctiletá. Prodavače rohoží by přinesli na tohle místo, vzpomněla si, jaké to bylo, když ji skutečně bylo šestnáct let. Tenkrát v Antiochii byla Selené bezmocná a nešťastná. Muž by zemřel, kdyby nezasáhl Andreas. Tohle se už v Římě nemůže přihodit, ujistovala se, nyní je tu Juliův Dóm.

I Mera ji doprovázela. Selené cítila její překvapení a údiv nad tím, že lze léčit tolik lidí. Vycítila v Meřině duši souhlas, ale i jisté obavy. Jako by žena, která věřila jen dávno ověřeným léčebným postupům říkala: Bude to opravdu sloužit lidem? Je na to svět už zralý?

Jediný, koho po svém boku necítila, byl Wulf. Znamená to, že ještě žije? Je skutečně vůdcem povstání v lesích Germánie? Našla ho Ulrika a jsou konečně spolu, bojují bok po boku? Selené si zkřížila paže na břicho a zasnila se. Zítra všechno začne. Zítra skončí její dlouhá odysea. Zítra zapadne slunce minulosti a vyjde nový den budoucnosti, nového věku. Jak to bylo prorokováno. Zítra...

"Selené!"

Otočila se.

Přicházel udýchaný Andreas. "Paulina," vyhrkl. "Zatkli ji."

Spěchali k vězení na Capitolu. Pindara nechali na ostrově s dítětem a po krátkém vyptávání se s hrůzou dozvěděli, že Paulina není v městském vězení, ale ve sklepeních pod Cirkem Maximem.

"Velcí bohové, proč?" divil se Andreas.

Žalářník si prohlédl své záznamy a pokrčil rameny. "Je obviněna ze zrady."

"Ze zrady!"

"Ale proč je v Cirku?" zeptala se Selené a musela se opřít o Andrease.

Muž otočil voskové tabulky se seznamy připravovaných poprav a řekl: "Byla odsouzena, aby zemřela se Židy."

Selené myslela, že omdlí.

Do Říma přivezli novou židovskou sektu Nazarénů, kteří odmítali uctívat císaře a tím se dopustili zrady. Někteří již byli v Cirku předhozeni psům a medvědům a zítra tam bude podivná, kterou si oblíbil Claudius - zrádce přibijí na kříže, natrou smolou a zaživa upálí.

"Paní Paulina přece nebyla u soudu!" řekl Andreas.

Žalářník se na něho podíval pohledem, který znamenal:

Pro takové zločince soudy nejsou.

"Ale proč?" naléhala Selené. "Paulina přece není jedna

z nich! Claudius to ví."

"Zatčení nenařídil císař," řekl muž. "Dostali jsme rozkazy od paní Agrippiny."

Na rušné ulici venku řekla Selené: "Andreasi, já to nechápu. Proč nechala Agrippina uvěznit Paulinu, když musí vědět, že to obvinění je nepravdivé?"

Andreas mhouřil oči v zapadajícím slunci a odpověděl: "Jdi 386 387

a snaž se uklidnit Paulinu. Řekni jí, že okamžitě zařídíme, aby ji propustili."

"Kam chceš jít?"

"Za Claudiem. Domnívám se, že o tomhle nic neví. Napíše rozkaz, aby ji propustili."

Selené se proplétala po lidnatém Fóru, aby se dostala k Cirkusu Maximu postavenému na jeho jižní straně. Když tam dorazila, musela prosit a hádat se s řadou stráží, než ji konečně k Paulině pustili.

Její přítelkyně byla v cele sama, seděla nehybně s rukama na kolenou. Když Paulina zaslechla ozvěnu kroků v kamenné chodbě, obrátila se k mříži ve vchodu a uviděla tvář Selené. Vstala s elegancí, jako by přijímala hosta ve vlastním domě.

"Paulino," řekla Selené a uchopila tyče mříží. "Právě jsme se to dozvěděli. Andreas šel k císaři."

Paulina přišla blíž a Selené viděla její bledou, ustrašenou tvář, ale také známou gravitas, vrozenou patricijskou důstojnost, jíž se Paulina odlišovala od ostatních vězňů, naříkajících a proklínajících osud.

"Stalo se to tak rychle," řekla Paulina bezvýrazným hlasem, ale hrdě a se vztyčenou hlavou. "Pretoriáni vešli do domu, ukázali mi příkaz k zatčení a odvedli mě. Sotva jsem stačila říct otrokyni, aby vám to dala vědět."

Selené se podívala do Paulininych topasových očí a pod závojem odvahy spatřila strach. "Ale proč?" ptala se Selené. "Kdo tě obvinil?"

"To nevím. Odvedli mě k císařovně a ta mi ukázala nějaké svitky. Řekla, že jsou to svědectví o mé zradě."

"Padělký!"

Paulina stiskla rty. "Agrippina nepochybně podplatila nebo zastrašila mé přátele, aby křivě přísahali. Nedovolí mi ani soud. Mám... zítra zemřít. Varěně."

Selené tomu nemohla uvěřit. To přece není možné. Je to jen noční můra, zlý sen a ona se brzy probudí do čisté, jasné sluneční záře v Dómu. Všechny ty zvuky - vzlykot a nářky za dveřmi ostatních cel - jsou jen částí strašného snu.

"A řekla ti proč, Paulino? Musela od tebe něco chtít, když tě k ní odvedli. Co ti řekla?"

Poprvé se Paulinina hrdá přetvářka rozpadla. Musela ztišit hlas, aby ho lépe ovládla a řekla: "Měla jeden požadavek."

"Jaký?"

"Mám tě přemluvit, aby ses vzdala svého nároku na juliánskou krev."

Malým okénkem vysoko ve zdi Paulininy cely proniklo dovnitř světlo uhasínajícího dne v barvách roztaveného kovu. Ve vzduchu se šířil divný zápach, ostrý pach spáleniny. Zdálo se, ozývaly výkřiky, že hoří.

Selené se dívala na měděný záblesk slunce na kamenech podlahy. Pomalu se ztrácel, jakoby stržen odlivem. Pak ucítila slabý závan kouře a slyšela vzdálené volání Cohortes Vigilum, římských hasičů. Představila si jejich vědra, hadice z kůže a málo výkonné ruční pumpy. Mnohokrát už viděla při práci tyhle odvážné dobrovolníky, bojující s ohněm víc než s armádou útočníků, neboť ohně se bál Řím nejvíc, zna-

menal pro něj největší hrozbu.

Co asi hoří dnes? uvažovala Selené.

"Chápu," konečně tiše řekla a najednou opravdu pochopila. Těch několik Paulininy slov jí všechno vysvětlilo. Zvláště ní úkazy v Dómu, nepochopitelný záchvat dítěte, když ho držela Marcella, i její zarážející sebevraždu. Za vším byla ruka císařovny. Chtěla zastavit Selené, o které si myslí, že jí chce ukrást trůn Impéria.

Neodvažuje se ublížit mi přímo, pomyslela si Selené, ale dokáže to tím, že ublíží mé rodině a mým přátelům.

"A jak to mám udělat?" zeptala se.

"Před lidmi," řekla tiše Paulina. "Musíš prohlásit, že všechno byla lež. Že nejsi potomkem Julia Caesara. A musíš veřejně odevzdat prsten Agrippině."

"Za to tě propustí?"

Paulina mlčela.

"Pak to musím udělat, Paulino. Kvůli mně ti hrozí strašná smrt. Můžu za to já. Já tě odtud musím dostat."

Paulina přiblížila tvář těsně k mříži a řekla: "Ale chtěla ještě něco..."

"Ještě něco? Co víc ještě mohu udělat?"

388 389

"Agrippina chce, abys své léčení veřejně prohlásila za čarodějnictví."

Selené zírala na svoji přítelkyni.

"Juliův Dóm za místo zla."

V očích Selené bylo zděšení. Jak to, že to takhle dopadlo? Od ubohého domku v chudinské čtvrti Antiochie se dostala až sem? Zřící se předků, které poznala teprve nedávno, je jedna věc, ale zapřít posvátné poslání, zapřít společný sen s Andreasem!

Pohlédla k malému okénku ve zdi a viděla, že den již skončil. Na Řím se snesla noc, ve vzduchu houstl kouř. Rozléhaly se vyděšené hlasy ostatních vězňů. Křičeli, aby je pustili ven; cítili kouř a panika mezi nimi vzrůstala.

"Ne, k tomu nedojde," řekla Selené. "Andreas šel za Claudiem..."

Zarazila se. Napadlo ji, že Andreas je už příliš dlouho pryč.

"Selené," řekla Paulina, "musíte opustit Řím. Moc Agrippiny je den ode dne větší a brzy tě nezachrání ani přízeň lidu. Já ji znám, obrátí dav proti tobě. Přízeň lidu je nestálá, Selené, jdou za hvězdou, která stoupá. Dnes to můžeš být ty, ale zítra tě strhnou dolů. Utíkej z Říma, Selené. Vezmi dítě a utíkejte daleko odtud."

Selené se na ni dívala široce rozevřenýma očima. "Ale... co Dóm?! Kvůli tomu jsem žila. Jak ho mohu opustit?"

"Myslíš, že Agrippina dopustí, aby tu stál? Najde způsob, jak ho zničit a tebe s ním. I všechny, které miluješ."

"Jistě postačí, když se vzdám svého původu!" vykřikla Selené. "Když dokážu, že nestojím v cestě jejího syna k moci, Agrippina nás jistě nechá na pokoji."

Ne - Selené to pochopila již v okamžiku, kdy ta slova vyslovila. Jakmile se zřekne svého původu, nic ji a jejího syna neochrání. Obrátí proti sobě hněv davu a sama tak pomůže Agrippině.

Paulina protáhla ruku mříži a sevřela zápěstí Selené. "Běž," šeptala naléhavě. "Dnes v noci, hned. Vezmi Andream a dítě a utíkejte někam daleko, do bezpečí."

"Neopustím tě, Paulino!"

"Vezmi také mého syna, Selené. Vezmi s sebou Valeria. Až budu mrtvá, nebude tu v bezpečí. Vychovej ho jako vlastního."

Nyní už vězni tloukli na mříže a křičeli, aby je pustili ven.

Paulina i Selené se dívali k okénku. Zářilo v něm nové světlo, jako další západ slunce a pach kouře sílil. Železnými dveřmi vešel dovnitř strážce a vykřikl na vězně. "Oheň je daleko!" zaburácel. "Nikdo tu neshoří. Tak budete zticha!"

Odešel a nechal dveře dokořán. Selené v hluku zaslechla nový hlas - Andreas se hádal se strážcem. Selené vyběhla a viděla, jak se žalárník mračí na kus pergamentu. Andreas říkal: "Poznáte přece císařskou pečeť. Tady je. Okamžitě pust'te paní Paulinu nebo ponesete následky."

Muž se nerozhodně škrábal na hlavě - byla uvězněna na příkaz Agrippiny - Andreas se zatím varovně podíval na Selené. Zůstala stát za dveřmi.

Žalárník nakonec svolil a řekl: "Dobrá. Měla by tu být pečeť císařovny, ale..."

Odemkli dveře a Paulina byla venku. Všichni tři pospíchali pryč, ale ne tak rychle, aby byli nápadní. Když konečně vyšli ven do zakouřené noci, Andreas řekl: "Musíme okamžitě opustit Řím. Claudius je mrtvý."

"Cože?"

"Právě večerel, když jsem za ním přišel kvůli Paulině, byl už opilý a trval na tom, že si k němu musím sednout. Agrippina mu vnutila další houbičky, které jeho ochutnavač předtím neokusil a po těch se to stalo. Ale pozor," uchopil Selené pevně za ruku, "Agrippina tvrdí, že jsem ho otrávil já. Nařídila, aby mě zatkli."

"Ne!"

"Podařilo se mi nepozorovaně vyklouznout z paláce, ale teď má Agrippina nejvyšší moc. Bude vládnout jménem Nera, dokud nebude dospělý. Musíme opustit Řím ještě dnes v noci."

"Můj syn..." ozvala se Paulina.

"Domluvil jsem se s mořským kapitánem, který má v noci odplout. Je to naše jediná naděje. Cesty z města budou hlídat. Loď vyplouvá za hodinu."..

390 391

"Andreasi," řekla Selené. "Jdi domů s Paulinou. Vezměte Valeria a... peníze. Budeme potřebovat peníze, Andreasi. Já půjdu na ostrov pro Julia. Musíme s sebou vzít pár věcí, zásoby, léky. Musím poradit Heroclasovi, co s Dómem. Sejdeme se v docích."

Rozloučili se v tmavé ulici. Paulina a Andreas šli do svých domů na pahorku Esquiline, Selené spěchala na ostrov.

Když došla k řece, zarazila se a oči se jí rozevřely úžasem.

Dóm hořel.

Hasiči stáli bezmocně kolem. Tady byli zbyteční. Dóm byl příliš velký a na ostrově bylo příliš málo místa, než aby mohli hasit. Na březích se shromažďovali lidé a dívali se na plameny šlehající vysoko do noci. Selené utíkala podél zástupů a slyšela: "Tady štěstí nepřálo. Vzpomínáte tenkrát v dubnu? Vždycky jsem věděl, že takhle to nemůže zůstat. Kdopak kdy slyšel o něčem takovém? Dům pro nemocné..."

Ne, ne, ne, bušilo jí srdce s údery sandálů po kamenném mostě.

Žár ohně sálal až k druhé části ostrova a vyhnal nemocné i kněze z chrámu. Mnoho lidí se vrhlo přímo do řeky, jiní prchali přes most, ucpali ho a pošlapali ty, kteří upadli. Jak oheň burácel! Jako by se na ostrově shrbil rozlícený, plannoucí lev a obrátil k obloze svůj burácející, horký chřtán. Zástup Selené odstrčil. Dvakrát upadla a opět se zvedla. Hořící Dóm na míle daleko prozářil noční oblohu jako vybuchlé nové slunce a jeho popel a saze pršely dolů na měs-

to Byla to úžasná podívaná.

Selené cítila, že jí horký vzduch spaluje plíce. Ponořila svou pallu do nádrže a mokrou a kapající si ji natáhla na hlavu.

Vlhkou látku držela před ústy a razila si cestu k Dómu.

Kde je Pindar s dítětem?

Nejdřív našla Rufuse, ležél pod kusem spadlé zdi. Hlavu měl roztržštěnou, ale oči měl ještě otevřené, odrážely se v nich zlaté plameny. Když u něho poklekla, starý veterán ještě nabral dech a řekl: "Postarejte se o mého hochu. Teď jste jeho rodina." Pak zemřel.

Pod spadaným zdívkem leželi další. Selené zahlédla muže, který utíkal jako hořící pochodeň a celý zčernalý se svalil do řeky.

Pohled na zkázu ji hypnotizoval. Vchod do Dómu se otvíral jako pekelná brána. Myslela na všechno, co bylo uvnitř.

Knihy, léky.

Andreasova encyklopedie.

Léčitelská skříňka.

Musela se vrátit zpátky. Ohřátý vzduch se rozpínal a stavbou teď otráasaly výbuchy. Dokonce i hasiči už ostrov opouštěli. Zástupy na březích rostly, lidé jásali a vykřikovali, podávali si džbány s vínem. Pro ně to byla podívaná, přišli za zábavou.

Selené utíkala k zadní části Dómu, kde byl oheň mírnější.

"Pindare!" křičela.

Okna zářila jako oči démonů, ze dveří se valil dým.

"Pindare! Kde jsi!"

Hořící tříska jí zapálila lem šatů. Rychle oheň podupala.

Z výšky se ozval výbuch a na hlavu se jí snesla smršť popela a trosek. Instinktivně zvedla ruce, aby si chránila hlavu.

Dítě! Kde je dítě!

"Pindare!" vykřikla v zoufalství, ale její hlas pohltilo burácející peklo.

Jeden ze svatých bratrů ji uchopil za ruku a snažil se ji odtáhnout. "Neviděl jsi Pindara a dítě?" křičela Selené.

"Byli uvnitř, když to začalo, paní! Nevyšli ven! Pojdte pryč, paní!"

"Pindare! Julie!"

Zápolila s bratrem, dokud ji nepustil a neutekl. Rukama si chránil hlavu před padajícími troskami.

Selené běhala okolo Dómu, snažila se najít cestu dovnitř, ale všechno bylo v plamenech.

"Pindare..." vzlykala, zakopla a padla na zem.

Znovu se vrátila k hlavnímu vchodu, kde ohnivé jazyky olizovaly mohutné sloupy, stojící na prahu. Žár sálal jako neprostupná zeď, novými vlnami ji odstrčil zpátky. Nad ní se rozlehl výbuch. Kamenný překlad s nápisem SPÁNEK JE LÉKÁŘEM BOLESTI se roztržtil a kusy mramoru padaly dolů jako kroupy.

392 393

Selené se podívala vzhůru. Zvedla ruku. Pozdě. Kámen velký jako pěst ji zasáhl do hlavy. Upadla na posvátnou půdu a do tmy.

Andreas a Paulina spěchali ulicemi vzhůru na pahorek Esquiline a ohlíželi se, aby viděli, co to hoří. Pokaždé jim ve výhledu něco bránilo, stavby, zahradní zeď, vysoké cypřiše. Ve městě v srpnu hořelo často, sotva kdy minul den bez čpavého zápachu kouře a jemného deště popelu v letním vzduchu. Až na vrcholu vlastní ulice to zahlédli. Zůstali jako přimrazení.

"To je ostrov!" zašeptala Paulina.

"Je tam Selené!" Andreas se obrátil k Paulině. "Poslouchej.

Lod' se jmenuje Bellerophon a kapitánem je Naso. Vezmi Valeria a okamžitě na ni jděte."

"Ale..."

"Rychle, Paulino! Máš otroka, na kterého se můžeš spolehnout?"

Nemohla popadnout dech. "Ano..."

"Vem všechno hodnotné, co uneseš. Peníze, šperky. Rychle!"

"Půjdu s tebou, Andreasi."

"Ne. Musím zpátky pro Selené a dítě. Sejdeme se na lodi. Honem, Paulino. Naso vyplouvá s odlivem."

"Určitě na tebe počká!" vykřikla.

"Řekl jsem mu, aby nečekal. Jakmile budete s Valeriem na palubě, je ve stejném nebezpečí jako my. Když to se Selené nestačíme, musíte odplout, Paulino! My se pokusíme dostat se z města jak nejlépe to půjde. Teď utíkej!"

Paulina proběhla bránou do zahrady a Andreas se otočil, aby se vrátil ulicí odkud právě přišli.

Zarazil se. Zpoza rohu vyšly císařské strážce. Andreas skočil do podloubí a rozhlédl se nahoru a dolů ulicí. Před ním, na černém nebi obsypaném hvězdami, plála oranžová záře. Dým z požáru se dostal až k pahorkům, oči ho pálily a pro slzy viděl rozmazaně.

Když se dva císařští vojáci zastavili u Paulininy brány, Andreas vyšel potichu z úkrytu a těsně podél zdi došel až na roh ulice. Mezi vilami tam vedla úzká pěšina. Andreas na ni vběhl, našel místo, kde se větve stromu skláněly nízko nad zdí, vyskočil, vytáhl se nahoru a přeskočil do zahrady. Byl vzadu za Paulininým domem a slyšel, jak se na druhé straně snaží strážce vyrazit bránu. Paulinu našel, když vybíhala z domu s ospalým Valeriem v náručí. Andreas se chlapce ujal a rychle vedl Paulinu zpátky ke stromu u zahradní zdi.

"Moji otroci!" vykřikla Paulina. "Agrippina je nechá všechny pobít!"

"Lez!" Andreas pomáhal Valeriovi na strom. "Nahoru a přes zeď. Na druhé straně počkej, pomůžes matce dolů. Teď už jsi muž, Valerie. Musíš se o ni postarat."

Šestiletý chlapec se probudil k životu a lezl po stromě jako opice. Když Andreas viděl, že se Paulina bezpečně drží na stromě, řekl: "Nezapomeň. Je to Bellerophon. Rychle!" Otočil se a utíkal zpět k otrokům. Krčili se v místnosti strachem. "Honem!" vykřikl. "Utíkejte!"

Nehýbali se.

"Utíkejte!" křikl na ně znovu.

Dívali se na něho jako hloupá zvířátka ochromená strachem.

Andreas slyšel, že vojáci vyrazili bránu, zaslechl jejich výkřiky a dupot běžících sandálů před vilou. Obrátil se a utíkal ke zdi. Už byl na stromě a skákal do uličky, když se vojáci vyřítili do zahrady za domem.

Selené přišla k sobě. Tráva okolo ní všude hořela. Bolesťivě se rozkašlala, v očích ji pálily slzy. Chtěla si zakrýt obličej, ale její pallu odvál vítr. Nejistě se postavila na nohy a rozhlédla se kolem sebe. Byla ještě celá omámená.

"Pomoc!" vykřikla.

Podívala se vzhůru. Ohromná mramorová socha Venuše stojící vysoko na podstavci nad mohutným prahem Dómu, se začínala naklánět.

"Pomoc!" křičela Selené.

394 395

Andreas běžel přes most a zaslechl ji. Uviděl Selené v oh-

nivém prstenci a přímo nad ní rozpadající se sochu Venuše.

"Pomoc!" vykřikla opět Selené.

Andreas strhl z keře tógu, kterou někdo ztratil na útěku a namočil ji v nádrži. Utíkal s ní k ohnivému kruhu, přehodil si mokrou látku přes hlavu a vrhl se do plamenů. Našel ruku Selené, strhl ji k sobě, přes hlavu a ramena ji natáhl druhý konec vlhké látky a už utíkali.

Jakmile vyběhli z místa, kde ještě před chvílí ležela Selené, socha spadla a rozlétla se na kusy.

Na mostě se Selené Andreasovi vytrhla. "Dítě!" vykřikla.

"Musíme najít dítě!"

Andreas se rozhlédl kolem. Všechny stavby hořely, celý ostrov propadl zkáze. "je to marné!" křičel. "Zachraňme aspoň sami sebe!"

Pevně objal vzlykající Selené a vedl ji dál na most a pryč od ohně.

Běželi tmavými ulicemi plnými kouře, navzájem se podpírali, kašlali. Na levé straně se před nimi hrozivě tyčil Cirkus Maximus zahalený strašidelným závojem dýmu, sloupy a obelouky svítily ohněm požáru.

Selené několikrát klopýtla, ale Andreas ji pevně držel kolem pasu. Tušil, že jestli je strážé nenajdou doma, půjdou na ostrov. A teď je jistě hledají po celém městě.

Jen ať nejdřív hlídají cesty z města, modlil se v duchu Andreas, ale věděl, že je příliš pozdě. Naso už musel vyplout.

Vyběhli na malé prostranství, k parku s malým kruhovým chrámem uprostřed - ke svatostánku božského Julia. Když měli chrám, zaslechli štěkot psa. Selené a Andreas se ohlédli a spatřili Fida.

Za ním vyšel z chrámu Pindar a nesl dítě.

"Pindare!" vykřikla Selené a rozběhla se k nim. Vzala Julia do náruče a plakala úlevou. Pindar jí koktavě líčil, že pes ucítil kouř dřív než lidé a začal varovně štěkat.

Selené viděla na Pindarově rameni skříňku, svou léčitelskou skříňku, kterou vzal na útěku s sebou. Objala Pindara a políbila jeho slzami zmáčené tváře.

"Pojďte," řekl Andreas. "Musíme běžet."

Přístaviště bylo liduprázdné, všichni se šli podívat vzhůru po proudu na ten fantastický oheň. Andreas s ulehčením viděl, že Bellerophon ještě nevyplul.

Rychle vyběhli na palubu, Naso zabručel, že už je moc starý na to, aby se bál nějaké šílené císařovny a křikl na námořníky, ať zvednou kotvu.

Selené s Paulinou si padly do náruče. Fido skákal po palubě kolem Valeria a olizoval mu tvář. Andreas se opřel o zábradlí a díval se, jak přístaviště pomalu mizí za nimi.

Krátce před úsvitem, o mnoho hodin později, vypluli na širé moře.

Jejich loď byla jednou z posledních, které přeplují Středozemní moře, než zima ukončí námořní dopravu. Mohutné plavidlo s jedinou velkou plachtou a neohroženou posádkou, plulo s nákladem vína do Mauretánie, k vzdálenému pobřeží severní Afriky. Naso uprchlíky ujistil, že již jsou v bezpečí, v náruči Poseidona.

Všichni stáli na zádi a dívali se zpět do dáli na ohnivou zář. Jen Selené stála sama na přídi lodi a hleděla kupředu. V náručí držela Julia, její náhrdelník se dotýkal dětského těla. Dotýkaly se ho i talismany pro štěstí - prsten předků, růže ze slonoviny s kadeří prince Caesariona a kouskem plátna, vzpomínkou na bratříčka, o němž si Selené myslela, že ho nenašla.

Po chvíli se k ní připojil Andreas a za ním Pindar. Valeri-

už usnul na palubě, pod hlavou měl polštář Fida. Pak se k nim přidala Paulina.
Všichni hleděli na hvězdnou tmou a nekonečné moře před sebou. Mlčící, oťřesený, potrháný a vyčerpaný hlouček. Naslouchali vrzání stěžně, šplouchání vln a přemýšleli o všem, co opouštějí.
Paulina se tiše rozplakala a Pindar ji neobratně položil ruku kolem ramen. Andreas našel dlaň Selené, aby ji posílil
396 397

a sám z ní čerpal sílu. Obraz hořícího domu se jim navždy vryl do paměti.
Za nimi začínalo svítat, na mořské hladině se probouzel příslib nového dne.
"Nesmíme ztrácet hlavu," promluvila konečně Selené unaveným hlasem. "Budme vděční, že jsme vyvázli živí a jsme zachráněni. Půjdeme tam, kam moc Agrippiny nesahá. Najdeme si nový domov, kde začneme znovu..." hlas jí selhal.
"Najdeme místo, kde naše děti vyrostou v klidu a nebudou se muset bát...
Hluboce se nadechla. "Postavíme nový dům léčení, takový, který odolá všem zkouškám času. Proto jsme se narodili."

Selené stála vedle Andrease, opírala se o něj a věděla, že tohle je jen další z nových začátků v řadě nových začátků jejího života. Byla jsem Fortuna z Magny, myslela si, Fortuna štěstí a radosti; byla jsem Umma, "matka" a byla jsem Peregrina, poutnice a neznámá. Kleopatra Selené, vnučka královny a Julia Selena, dcera bohů. Ale na konci zůstávám tou, kterou jsem byla na začátku - léčitelkou Selené.
Ačkoli ji zdrtila ztráta Domu, věděla, že její sen s ním nezahynul. Došla na konec své dlouhé pouti a její osud se naplnil - našla svou rodinu, svůj původ a postavila dům léčení, kam se lidé mohli obrátit pro pomoc.
Stála na palubě se svou rodinou a lidmi, které milovala a dívala se do dálky, kde bledla Venuše a probouzel se nový den....,,.

POZNÁMKA AUTORKY.,.

Starověký západní svět neznal význam slova "nemocnice". První takovou instituci, o které víme, založila v Římě roku 394 křesťanská donátorka Fabiola. Na tiberském ostrově dnes stojí moderní nemocnice, Postavená na základech starověkého Aesculatiova chrámu a řízená řádem církevních bratrů.
Císař Claudius skutečně vydal zákon osvobozující otroky, kteří byli odloženi na ostrov nebo tam utekli. Jeho ženu Agrippinu, Později zavražděnou vlastním synem Nerem, připomíná dodnes město na řece Rýn v Německu: Colonia Agrippina - Cologne, Köln.
Neplodnost vyšších vrstev římské společnosti v období Císařství se snažilo vysvětlit několik teorií. Nemoc, která výrazně snížila počet svobodných občanů, je uváděna jako jedna z příčin Pádu Římského impéria. Moderní historikové poukazují na možnou otravu olovem z vodovodního Potrubí, nádob na pití a vaření i kosmetiky a vína, které se také vařilo v nádobách z olova. Příslušníci nižších společenských vrstev takové luxusní věci nepoužívali, jejich nádobí bylo hliněné.
Chronická otrava olovem Působí u mužů sterilitu, u žen potraty nebo narození mrtvých dětí.
Různé lidové léky uváděné v Plameni duše jsou odvozeny ze starých zdrojů. Zde je současné vysvětlení jejich úspěšnosti: Přikládání zelených lístků na otevřenou ránu skutečně zabraňuje sněti, protože lístky obsahují chlorofyl, ničící její bakterie.
Ovčí vlna je velmi starý lék na kožní onemocnění, vlna obsahu-

je lanolin, který se dodnes používá do většiny krémů na ruce.
Chlebová plíseň byla po staletí užívaným lidovým lékem. Zelená
plíseň se užívala při výrobě sýrů a obsahuje bakterii *Penicillium*.
Lék Hekaté se užívá dodnes. Původně se získával z vrbové ků-
ry, která obsahuje kyselinu salicylovou, dnes obecně známou jako
asPirin.

399

{X} Scanoval a opravil L Voldán, Praha.